DAN SIMMONS

hms terror

NAUTILUS

DAN SIMMONS

HMS TERROR

* *

Titlu original: Dan Simmons - THE TERROR (2007)
Traducere: Ruxandra TOMA
Coperta: Alexandru CSUKOR
Ilustraţia copertei: Tudor POPA
Redactor: Oana IONAŞCU
Tehnoredactor: Irina POPESCU

ISBN 978-606-579-832-8
Vol. 2. – ISBN 978-606-579-847-2

NEMIRA 2014

Cuprins

31 GOODSIR
32 CROZIER
33 GOODSIR
34 CROZIER
35 IRVING
36 CROZIER
37 IRVING
38 CROZIER
39 GOODSIR
40 PEGLAR
41 CROZIER
42 PEGLAR
43 CROZIER
44 GOODSIR
45 BLANKY
46 CROZIER
47 PEGLAR
48 GOODSIR
49 CROZIER
50 BRIDGENS
51 CROZIER
52 GOODSIR
53 GOLDING
54 DES VOEUX
55 GOODSIR
56 JOPSON
57 HICKEY
58 GOODSIR
59 HICKEY
60 CROZIER

61 CROZIER
62 CROZIER
63 CROZIER
64 CROZIER
65 CROZIER
66
67 TALIRIKTUG
GLOSAR

31
GOODSIR

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
6 martie 1848

Doctorul se trezi în larmă de strigăte.

Câteva clipe nu-şi dădu seama unde se află şi apoi îşi aminti – în Cabina cea Mare a lui Sir John de pe *Erebus,* transformată acum în infirmerie. Era miezul nopţii. Se stinseseră toate lămpile cu untură de balenă, iar singura lumină era cea care intra prin uşa deschisă spre scara tambuchiului. Goodsir adormise pe unul din paturile de campanie neocupate – în celelalte dormeau şapte oameni grav afectaţi de scorbut şi unul cu pietre la rinichi. Pe acesta din urmă îl tranchilizase cu o doză de opium.

Goodsir tocmai avea un vis în care camarazii lui se stingeau urlând de durere. Şi se stingeau – în visul lui – pentru că el nu ştia cum să-i salveze. Cu studii doar de autopsier, Goodsir avea mai puţine cunoştinţe decât avuseseră cei trei medici morţi ai expediţiei în ceea ce privea principala responsabilitate a oricărui doctor de Marină – anume să distribuie pilule, poţiuni, vomitive, ceaiuri şi hapuri. Odată, doctorul Peddie îi explicase că marea majoritate a medicamentelor erau inutile în cazul particularităţii alimentaţiei marinarilor – şi serveau doar la curăţarea stomacurilor şi intestinelor într-o manieră explozivă –, dar cu cât era mai puternic purgativul administrat, cu atât bolnavilor li se părea mai eficient tratamentul. După spusele repauzatului doctor Peddie, acesta era genul de asistenţă medicală care îi însănătoşea pe marinari. În majoritatea cazurilor în care nu se punea problema vreunei intervenţii

chirurgicale, trupul ori se vindeca de la sine, ori pacientul murea.

Iar Goodsir visase că toţi camarazii lui se stingeau în urlete de durere.

Însă urletele acestea erau reale. Şi parcă veneau de undeva de jos.

Ajutorul lui Goodsir, Henry Lloyd, intră în goană în infirmerie, cu poalele cămăşii atârnând de sub pulovere. Avea o lampă, la lumina căreia Goodsir observă că asistentul lui era desculţ. Probabil că abia ce se dăduse jos din hamac.

— Ce se petrece? întrebă în şoaptă Goodsir.

Slavă Domnului că urletele de jos nu-i treziseră bolnavii.

— Vă cheamă domnul căpitan la scara de la proră, îi zise Lloyd, fără să încerce să-şi coboare vocea stridentă şi înfricoşată.

— Ssst, îl atenţionă Goodsir. Ce se întâmplă, Harry?

— A intrat creatura pe navă, domnule doctor, strigă Lloyd printre dinţii care îi clănţăneau amarnic. E jos. Ne omoară.

— Ai grijă de oamenii de aici, îi ordonă Goodsir. Să mă chemi dacă se trezeşte vreunul sau dacă i se face mai rău. Şi du-te să-ţi pui cizmele şi hainele groase.

Goodsir se îndreptă spre proră prin învălmăşeala de subofiţeri şi maiştri care ieşeau din cuşetele lor îmbrăcându-se în grabă. Căpitanul Fitzjames se afla cu locotenentul Le Vesconte lângă bocaportul care se deschidea spre puntea de dedesubt. Căpitanul avea un pistol în mână.

— Doctore, avem oameni răniţi acolo jos. Ai să cobori cu noi ca să-i luăm. Trebuie să te îmbraci gros.

Fără să rostească vreun cuvânt, Goodsir încuviinţă cu o înclinare din cap.

Secundul Des Voeux coborî de pe puntea superioară,

aducând cu el curenţi de aer rece care-i tăiară respiraţia lui Goodsir. În ultima săptămână *Erebus* fusese sub asediul constant al unui viscol cumplit şi al unor temperaturi incredibil de scăzute – chiar de minus şaptezeci şi trei de grade. Doctorul nu avusese cum să-şi petreacă timpul convenit pe *Terror.* Nu existase niciun schimb de mesaje între cele două nave pe perioada furtunii dezlănţuite.

Des Voeux îşi scutură zăpada de pe haine.

— Cei trei care sunt de cart nu au observat nimic afară, domnule căpitan. Le-am spus să rămână la posturi şi să fie foarte atenţi.

Fitzjames dădu din cap.

— Avem nevoie de arme, Charles.

— În seara asta n-am distribuit decât cele trei puşti pentru marinarii de serviciu, spuse Des Voeux.

Un alt urlet ajunse până la ei din întunericul de jos. Goodsir nu-şi putea da seama dacă venea de pe ultima punte, ori de sub aceasta, din cală. Păreau a fi deschişi ambii bocaporţi.

— Domnule locotenent Le Vesconte, răcni Fitzjames, ia trei oameni, duceţi-vă prin bocaportul din popota ofiţerilor în Cămara cu Băuturi şi luaţi de acolo cât de multe puşti şi muschete puteţi duce – şi saci cu cartuşe şi gloanţe şi praf de puşcă. Vreau să fie toţi oamenii înarmaţi.

— Am înţeles, să trăiţi.

Le Vesconte făcu semn spre trei marinari şi dispărură cu toţii în bezna dinspre pupa.

— Charles, i se adresă acum Fitzjames secundului Des Voeux, aprinde felinarele. Coborâm. Collins, tu vii cu noi. Domnule Dunn, domnule Brown, veniţi şi voi.

— Să trăiţi, răspunseră în cor ştemuitorul şi ajutorul lui.

Henry Collins, locţiitorul ofiţerului secund, întrebă

uluit:

— Fără arme, domnule căpitan? Vreţi să coborâm acolo fără arme?

— Ia-ţi cuţitul, eu îl am pe ăsta, îi răspunse Fitzjames, ridicându-şi pistolul. Staţi în spatele meu. Domnul locotenent Le Vesconte ne va urma cu un grup înarmat şi ne va aduce şi nouă puşti. Doctore, stai şi dumneata lângă mine.

Îngheţat de groază cum era, Goodsir abia reuşi să bâţâie o dată din cap. Începuse să-şi tragă hainele groase pe el – hainele lui ori ale altcuiva – şi părea că nu se descurcă să-şi vâre braţul stâng pe mânecă.

Fitzjames, fără mănuşi şi doar cu o tunică zdrenţuită peste cămaşă, luă felinarul din mâna lui Des Voeux şi se îndreptă spre scară. De undeva de jos se auziră mai multe bufnituri îngrozitoare, ca şi cum cineva ar fi spart grinzile sau pereţii. Dar niciun alt urlet.

Goodsir îşi aminti ordinul căpitanului – „stai lângă mine” – şi orbecăi prin beznă în urma celor doi bărbaţi. Uitase să-şi ia felinarul. Tot aşa, nu avea la el geanta cu instrumente medicale şi bandaje. Brown şi Dunn veneau în spatele lui, iar grupul lor era încheiat de Collins care înjura de sfinţi şi dumnezei.

Cu toate că nu era decât la trei metri sub puntea inferioară, ultima punte de jos părea o cu totul altă lume. Goodsir nu coborâse niciodată acolo. Fitzjames şi secundul său se îndepărtaseră de scară, luminând locul cu felinarele lor. Doctorul îşi dădu seama că temperatura de aici era cu peste cinci grade mai scăzută decât pe puntea inferioară, unde mâncau şi dormeau ei, iar temperatura medie de acolo era sub zero.

Bufniturile încetaseră. Fitzjames îi ordonă lui Collins să termine cu înjurăturile. Cei şase oameni se strânseră în cerc în jurul bocaportului deschis spre

cală. Nimeni nu mai rosti vreo vorbă. În afara lui Goodsir, toţi aveau felinare la ei şi le întinseră acum, încercând zadarnic să lumineze mai mult aerul ceţos şi îngheţat.

Lui Goodsir i se părea că paşii grăbiţi de deasupra se auzeau de la kilometri distanţă.

— Cine era de serviciu aici? şopti Fitzjames.

— Domnul Gregory şi un fochist, răspunse Des Voeux. Cowie, mi se pare. Ori Plater.

— Şi marangozul Weekes şi Watson, ajutorul lui, gâfâi Collins. Lucrau la consolidarea bucăţii ăleia din peretele de la tribord, de lângă lăzile cu cărbuni.

Ceva mugi mai jos de ei. Sunet de o sută de ori mai puternic şi mai feroce decât al oricărui animal pe care îl văzuse vreodată Goodsir, mai rău chiar decât urletul auzit în camera de abanos în noaptea Carnavalului. Reverberă în fiecare scândură, fiecare scoabă din fier şi fiecare perete de pe puntea de deasupra. Goodsir era convins că îl auzeau şi marinarii de cart, aflaţi cu două niveluri mai sus. Era convins că îl auzeau prin vuietul nopţii ca şi cum creatura ar fi fost acolo, lângă ei. Testiculele lui îl înştiinţară că şi-ar dori să reintre în trup.

Mugetul venise din cală.

— Brown, Dunn, Collins, spuse Fitzjames. Duceţi-vă dincolo de Cămara cu Pâini şi încuiaţi chepengul de acolo. Des Voeux, Goodsir, voi veniţi cu mine.

Fitzjames îşi vârî pistolul în curea, îşi trecu felinarul în mâna dreaptă şi coborî în bezna din cală.

Goodsir făcu un apel disperat la toată voinţa lui ca să nu-şi ude pantalonii. Coborî şi Des Voeux şi numai un sentiment copleşitor de ruşine la gândul de a *nu-i* urma pe cei doi combinat cu teama de a rămâne singur în întuneric îl făcu pe doctorul înspăimântat să pornească după secund. Avea senzaţia că braţele,

mâinile şi picioarele i se preschimbaseră în lemne şi ştia bine că amorţeala aceasta cumplită îi fusese provocată de teamă, nu de frig.

La piciorul scării, într-un întuneric îngheţat, cumva mai dens şi mai înfricoşător decât i se păruse vreodată lui Goodsir noaptea ostilă a Arcticii, căpitanul şi secundul său încercau să lumineze cât mai mult cu felinarele lor. Fitzjames îşi scosese şi armase pistolul. Des Voeux ţinea în mână un cuţit marinăresc obişnuit. Mâna secundului tremura. Niciunul nu se mişca. Niciunul nu respira.

Tăcere. Încetaseră bufniturile, trosnetele şi urletele.

Goodsir simţi că-i vine să zbiere. *Simţea* că mai este ceva lângă ei în cala aceasta întunecată. Ceva uriaş şi inuman. Cam la patru metri depărtare de ei, chiar dincolo de raza plăpândă a felinarelor.

Odată cu certitudinea apăsătoare că nu erau singuri, veni spre ei şi un miros înţepător de cupru. Goodsir îl cunoştea foarte bine: aşa mirosea sângele proaspăt.

— Pe aici, şopti căpitanul şi o luă înainte spre pupa, prin tambuchiul de la tribord.

Spre Sala Cazanelor.

Felinarul care ardea în permanenţă acolo fusese stins. Singura lumină care venea spre ei prin uşa deschisă era cea portocaliu-roşiatică a celor câţiva cărbuni care mai ardeau în vatra cazanului.

— Domnule Gregory?

Pe Goodsir îl luă prin surprindere strigătul puternic şi neaşteptat al căpitanului, făcându-l iarăşi să simtă că-i pe punctul să-şi dea drumul pe el.

— Domnule Gregory? strigă a doua oară Fitzjames.

Niciun răspuns. Din locul unde stăteau ei pe coridor, doctorul nu reuşea să vadă mai mult de un metru pătrat din pardoseala încăperii pe care se vărsaseră câţiva cărbuni. În aer se simţea miros de friptură de

vită la grătar. Goodsir se pomeni că salivează în pofida groazei care îl cuprinsese.

— Voi rămâneţi aici, le spuse căpitanul lui Des Voeux şi Goodsir.

Ţinându-şi cuţitul ridicat, secundul se uită mai întâi spre prora, apoi spre pupa, mişcându-şi felinarul în cerc şi încercând să desluşească ceva dincolo de lumina lui. Neştiind ce să facă, Goodsir îşi încleştă pumnii. Cu toată spaima, gura i se umpluse de salivă la mirosul aproape uitat de friptură, iar stomacul începuse să-i protesteze destul de vehement.

Fitzjames intră în Sala Cazanelor şi dispăru din ochii lor.

Timp de o eternitate de cinci până la zece secunde, nu se auzi absolut nimic. Apoi vocea lui Fitzjames răsună din sala cu pereţii capitonaţi cu plăci metalice.

— Te rog, vino înăuntru, domnule Goodsir.

În încăpere erau două cadavre. Unul mai putea fi recunoscut – era inginerul, John Gregory. Fusese eviscerat. Trupul lui era într-un colţ, lângă peretele dinspre pupa, dar bucăţi cenuşii din intestinele lui fuseseră împrăştiate pretutindeni, aidoma unor serpentine la o petrecere. Goodsir se văzu nevoit să fie atent pe unde calcă. Celălalt cadavru, aparţinând unui om cu o constituţie robustă, îmbrăcat cu un pulover albastru-închis, era întors pe burtă, cu braţele întinse şi palmele întoarse în sus. Capul şi umerii îi avea vârâţi în cuptorul cazanului.

— Ajută-mă să-l întorc, îi ceru Fitzjames.

Doctorul îl apucă de piciorul stâng şi de puloverul care ardea mocnit. Căpitanul îl prinse de celălalt picior şi de braţul drept. Împreună îl traseră afară din flăcări. Gura deschisă a bietului om se împiedică puţin de bordura inferioară a grătarului metalic, dar se eliberă imediat cu pocnet de dinţi.

Goodsir întoarse cadavrul cu faţa în sus, în vreme ce Fitzjames îşi scoase tunica şi începu să lovească cu ea în flăcările care ardeau părul şi chipul omului.

Harry Goodsir avu sentimentul că priveşte toată scena de la o mare depărtare. Partea profesională a minţii lui observă cu rece detaşare că focul din cuptor, oricât de firav era acesta din pricina economiei de cărbuni, reuşise să topească ochii, arsese complet nasul şi urechile şi dăduse obrajilor consistenţă de tartă cu zmeură mult prea coaptă.

— Îl recunoşti, doctore? îl întrebă Fitzjames.

— Nu.

— E Tommy Plater, gemu Des Voeux din pragul uşii. Îl recunosc după pulover şi după cercelul topit din falcă, acolo unde ar fi trebuit să-i fie urechea.

— La naiba, domnule secund, ce faci? se răsti Fitzjames. Ţi-am ordonat să stai de pază în coridor.

— Da, domnule, spuse Des Voeux şi ieşi.

Din tambuchi se auziră imediat icnetele secundului care vomita.

— Vreau să fii atent... începu căpitanul adresându-i-se lui Goodsir.

Şi atunci, din direcţia prorei, se auzi un trosnet şi un scrâşnet, urmate de o bufnitură – toate atât de puternice, încât Goodsir avu ferma convingere că nava se rupea în două.

Fitzjames înşfăcă felinarul şi se repezi afară, uitându-şi tunica fumegândă în Sala Cazanelor. Goodsir şi Des Voeux îl urmară, alergând în zig-zag printre butoaie răsturnate şi lăzi sfărâmate, strecurându-se apoi printre rezervoarele cu ce mai rămăsese din provizia de apă proaspătă de pe *Erebus* şi cei câţiva saci în care mai erau cărbuni.

Trecură pe lângă deschizătura neagră a unui buncăr unde fuseseră înainte cărbuni. Goodsir aruncă o privire

la dreapta şi i se păru că vede un braţ gol de om ieşind peste cadrul metalic al uşii. Se opri şi se aplecă încercând să vadă cine era acolo, dar ceilalţi doi se îndepărtară repede, lăsându-l în beznă absolută şi în compania a ceea era convins că este un alt cadavru. Se ridică în picioare şi o luă la goană, încercând să-i prindă din urmă.

Alte trosnete. Strigăte venite de pe puntea de deasupra. Un foc de puşcă ori de muschetă. Alt foc. Urlete. Zbieretele mai multor oameni.

Orbecăind, Goodsir ieşi din coridorul îngust şi intră cu capul într-un stâlp gros din lemn de stejar.

Se prăvăli pe spate în douăzeci de centimetri de gheaţă şi fleşcăraie. Nu mai vedea decât o ceaţă portocalie acolo unde era lumina. Încercă din răsputeri să nu leşine. În clipele acelea cumplite întreaga lume şi viaţa lui puţeau şi aveau gust de apă de canal şi de praf de cărbune şi de sânge.

— Nu mai e scara! ţipă Des Voeux.

Ridicându-se în şezut în mocirlă, Goodsir începu să vadă ceva mai bine. Scara de la proră – construită din lemn rezistent de stejar, capabilă să susţină mai mulţi oameni zdraveni cu saci de câte cincizeci de kilograme de cărbuni – fusese făcută fărâme. Din cadrul bocaportului de deasupra atârnau şipci lungi.

Urletele veneau de pe puntea de deasupra calei.

— Saltă-mă, îi ordonă Fitzjames lui Des Voeux.

Îşi pusese iar pistolul la brâu, lăsase jos felinarul şi acum se întindea, încercând să se apuce de cadrul spart al bocaportului. Secundul se aplecă să-l ajute.

O explozie neaşteptată de deasupra trimise flăcări prin deschizătura pătrată.

Fitzjames se prăbuşi înjurând în apa îngheţată la doar câţiva metri de Goodsir. Doctorului i se păru că întreaga punte luase foc.

Foc, se sperie el. Nările i se umpluseră cu fumul înţepător.

N-am unde să fug. Afară erau minus şaptezeci şi trei de grade, iar furia viscolului zguduia nava. Dacă era un incendiu pe *Erebus,* vor muri cu toţii.

— Scara principală, spuse atunci Fitzjames, sărind în picioare.

Îşi găsi felinarul şi se repezi spre pupă. Des Voeux îl urmă.

Goodsir se târî de-a buşilea prin apă şi gheaţă, se ridică, se împiedică şi căzu iar, se târî în patru labe, se ridică şi o luă la fugă după lumina tot mai îndepărtată a felinarelor.

Un urlet prelung pe puntea de deasupra. Răpăit de muschete. Detunătura inconfundabilă a unei puşti.

Goodsir ar fi vrut să se oprească lângă rezervorul pentru cărbuni ca să vadă dacă omul de acolo era mort sau viu, sau măcar dacă mai era ataşat de braţul ieşit în afară, însă nu mai era pic de lumină când ajunse acolo. Continuă să fugă prin beznă, izbindu-se de stâlpii din fier, de stâlpii din lemn, de rezervoarele cu apă.

Felinarele deja dispăreau pe scara ce ducea spre puntea de deasupra calei. Vălătuci de fum năvăleau prin bocaport.

Goodsir se căţără şi el, primi în nas talpa unei cizme aparţinând căpitanului ori secundului şi ajunse sus.

Nu putea să respire. Nu vedea nimic. Ajunsese lângă felinarele celor doi, dar fumul era într-atât de gros, încât lumina lor era neputincioasă.

Primul impuls al lui Goodsir a fost să găsească scara care ducea la puntea inferioară de deasupra şi să urce şi să tot urce până când va ajunge afară, la aer curat, însă se auzeau strigăte din dreapta lui – dinspre proră – aşa că se lăsă în patru labe. Aerul era puţin mai

respirabil aici, jos. Foarte puţin mai respirabil. Dinspre proră se vedea o lumină portocalie, mult prea intensă ca să vină de la lămpi.

Goodsir înaintă încet, găsi scara de tambuchi din stânga Cămării cu Pâini, se târî mai departe. Auzi cum oamenii din faţa lui încercau să stingă flăcările lovindu-le cu pături. Iar păturile luau foc.

— Aduceţi oameni cu găleţi! strigă Fitzjames de undeva din fumul acela. Aduceţi apă!

— Nu mai avem apă, domnule! ţipă atunci o voce aşa de agitată, că Goodsir nu o mai recunoscu.

— Luaţi căldările cu pişat!

Vocea căpitanului spintecă fumul şi larma ca un cuţit.

— Au îngheţat! strigă altcineva.

Goodsir recunoscu vocea aceasta: îi aparţinea lui John Sullivan, comandantul gabierilor.

— Nu contează! urlă Fitzjames. Aduceţi zăpadă! Sullivan, Sinclair, Seeley, Pocock, Greater – aliniaţi oamenii de pe covertă şi până aici şi puneţi-i să dea găleţile din mână în mână. Adunaţi cât de multă zăpadă puteţi. Aruncaţi-o pe flăcări.

Fitzjames se întrerupse, zguduit de un acces violent de tuse.

Goodsir se ridică în picioare. Fumul se învârteji în jurul lui, ca stârnit de o uşă ori fereastră deschisă. Acum vedea cum flăcările lacome muşcau din magaziile marangozului şi nostromului la cinci, şase metri depărtare de el, acum nu mai vedea nimic nici măcar la jumătate de metru în faţă. Goodsir se alătură şi el corului de tusete.

Oamenii îl îmbrânceau încoace şi încolo, grăbindu-se să ajungă la scară, iar Goodsir se lipi de perete, întrebându-se dacă să urce şi el pe puntea inferioară. Nu era de niciun ajutor aici.

Îşi aminti de braţul dezgolit care ieşea din buncărul pentru cărbuni din cală. Însă numai gândul că ar trebui să coboare iarăşi acolo îl făcu să simtă că îi vine să vomite.

Dar creatura e pe puntea asta.

Ca pentru a-i da dreptate, patru sau cinci muschete la nici trei metri distanţă de el răpăiră la unison. Detunăturile îl asurziră. Goodsir îşi acoperi urechile cu palmele şi căzu în genunchi, amintindu-şi cum spusese el marinarilor de pe *Terror* că bolnavii de scorbut pot muri doar la auzul unui foc de muschetă. Iar el prezenta deja primele simptome ale bolii. O, da, ştia foarte bine asta.

— Opriţi focul! urlă Fitzjames. Nu mai trageţi! Sunt oameni acolo!

— Dar, domnule căpitan... încercă să se opună ordinului vocea caporalului Alexander Pearson, cel mai înalt în grad dintre cei patru infanterişti de pe Ere*bus răma*şi în viaţă.

— Nu mai trageţi, îţi ordon!

Goodsir reuşi acum să desluşească prin flăcări siluetele locotenentului Le Vesconte şi ale infanteriştilor. Le Vesconte era în picioare, iar infanteriştii într-un genunchi, reîncărcându-şi armele ca şi cum ar fi fost în toiul unei bătălii. Doctorul avu senzaţia că totul ardea în jur: şi pereţii, şi grinzile, şi butoaiele, şi lăzile. Oamenii loveau flăcările cu pături şi baloţi de pânză. Săreau scântei de pretutindeni.

Un om ieşi dintre flăcări cu trupul arzând. Se împletici spre grupul de infanterişti şi marinari.

— Nu mai trageţi! urlă Fitzjames.

— Nu mai trageţi! repetă Le Vesconte.

Omul în flăcări se prăbuşi în braţele lui Fitzjames.

— Doctore Goodsir! strigă căpitanul.

John Downing, maistrul timonier, începu să lovească

cu o pătură flăcările ce ieşeau din hainele rănitului.

Goodsir se repezi spre ei şi îl luă din braţele lui Fitzjames. Omul nu mai avea obrazul drept – nu îi fusese ars, ci sfâşiat, iar pielea şi ochiul îi atârnau. Dâre paralele de gheare coborau pe piept, prin cele opt rânduri de haine şi carne. Vesta îi era îmbibată cu sânge, îşi pierduse braţul drept.

Goodsir îşi dădu seama că îl ţine în braţe pe al doilea maistru, Henry Foster Collins, căruia Fitzjames îi ordonase mai devreme să se ducă la proră cu Brown şi Dunn – ştemuitorul şi ajutorul lui – ca să închidă bocaportul de acolo.

— Am nevoie de ajutor ca să-l duc în infirmerie, gâfâi Goodsir.

Voluminos, chiar şi fără braţul drept, Collins îşi pierduse cunoştinţa, lăsându-se cu toată greutatea peste firavul doctor. Goodsir reuşi să-l susţină doar pentru că se sprijinea cu spatele de peretele Cămării cu Pâini.

— Downing! zbieră Fitzjames către silueta maistrului timonier care se întorsese să stingă flăcările cu pătura lui deja fumegândă.

Downing veni în goană şi, fără să pună vreo întrebare, îşi trecu peste umeri braţul rămas întreg al lui Collins şi zise:

— După dumneavoastră, domnule Goodsir.

Doctorul vru să urce scara, dar vreo zece oameni cu găleţi încercau să coboare în acelaşi timp.

— Faceţi loc! zbieră Goodsir. Avem un rănit!

Prin fum, reuşi să desluşească cizmele şi genunchii marinarilor care urcau înapoi.

Goodsir ajunse pe puntea inferioară, unde locuiau cu toţii. În urma lui venea Downing, cărându-l pe Collins. Oamenii se strânseră în jur uitându-se cu groază la el. Iar doctorul îşi dădu seama că şi el probabil că părea

rănit – mâinile, hainele şi chipul îi erau pline de sânge de la întâlnirea violentă cu stâlpul şi era negru de funingine.

— La pupă, în infirmerie, îi ordonă Goodsir lui Downing care ridicase în braţe trupul rănit şi ars al camaradului său.

Timonierul se văzu nevoit să înainteze din lateral ca să îl poată duce pe Collins prin tambuchiul îngust. În spatele lui Goodsir, vreo douăzeci de oameni începură să treacă găleţile din mână în mână spre puntea de dedesubt. Alţii aruncau zăpadă pe scândurile fierbinţi ale punţii în jurul plitei şi spre proră. Dacă lua foc şi puntea asta, nava era definitiv pierdută.

Palid la faţă şi cu ochii bulbucaţi, Henry Lloyd îi ieşi în întâmpinare.

— Mi-ai aranjat instrumentele? vru să ştie Goodsir.

— Da, domnule.

— Fierăstrăul de oase?

— Da.

— Bine.

Downing îl întinse pe Collins pe masa chirurgicală din centrul infirmeriei.

— Mulţumesc pentru ajutor, domnule Downing, îi spuse Goodsir. Vrei să fii bun şi să aduci unul sau doi marinari care să te ajute să-i duci pe bolnavii de aici în alte paturi?

— Da, domnule doctor.

— Lloyd, te rog să te duci la domnul Wall şi să-i spui că avem nevoie de cât de multă apă fierbinte poate să ne dea. Dar, înainte de asta, fă lumina mai mare la lămpile astea. Şi întoarce-te imediat. Am nevoie de tine.

În ora următoare, doctorul Harry D.S. Goodsir a fost atât de ocupat, că n-ar fi observat nici dacă ar fi luat foc infirmeria, cu ei înăuntru. Dimpotrivă, s-ar fi

bucurat că are mai multă lumină.

Îl dezgoli complet pe Collins de la brâu în sus – din rănile deschise se ridicară aburi în aerul îngheţat – aruncă peste ele apa fierbinte din prima oală primită, nu ca să le sterilizeze, ci doar ca să îndepărteze temporar sângele pentru a-şi putea da seama cât de profunde sunt. Înţelese că nu ar pune în primejdie viaţa pacientului său pe termen scurt şi începu să se ocupe de umărul, gâtul şi faţa timonierului.

Braţul fusese secţionat foarte curat. Ca şi cum o ghilotină uriaşă l-ar fi retezat dintr-o singură lovitură. Obişnuit cu accidentele de muncă, ce sfârtecau trupurile, sfâşiind fibra musculară, Goodsir se opri să cerceteze mai în amănunt rana aceea cu un sentiment asemănător cu admiraţia, dacă nu chiar cu respectul.

Collins ar fi murit cu siguranţă din cauza hemoragiei masive, însă focul cauterizase într-o oarecare măsură plaga. Adică flăcările îi salvaseră viaţa. Pentru moment.

Se vedea omoplatul – o proeminenţă albă şi lucioasă – dar nu mai era nicio rămăşiţă din humerus pe care s-o taie. Lloyd stătea alături, cu felinarul în mâna care-i tremura amarnic, punând când şi când degetul acolo unde îi cerea Goodsir, cel mai adesea pe câte o arteră din care ţâşnea sânge. Doctorul realiză cu multă pricepere ligaturile mai multor vase de sânge secţionate. Avusese dintotdeauna un talent special în privinţa asta – degetele lui parcă lucrau singure.

În mod absolut uluitor, în rană nu se vedeau corpuri străine. Fapt care reducea riscul de septicemie, dar nu cu mult. După ce spălă rana cu apa din a doua găleată adusă de Downing de pe plita de la pupă, Goodsir curăţă locul cum putu mai bine. Apoi tăie bucăţelele de carne desprinse şi sutură rana. Din fericire, mai rămăseseră fâşii de piele suficient de lungi pe care

doctorul reuşi să le plieze peste ea şi le prinse cu cusături mari.

Collins gemu şi începu să se mişte.

Goodsir acţiona cât de repede era în stare, dorind să termine ce era mai rău înainte ca bietul om să se trezească definitiv.

Partea dreaptă a feţei lui Collins atârna până pe umăr ca o mască de Carnaval dată jos de pe obraz. Îi aduse aminte lui Goodsir de nenumăratele autopsii pe care le făcuse. Reteză bucata aceea şi o înfăşură peste ţeastă ca pe un prosop ud.

Îi ceruse lui Lloyd să tragă bucata aceea din chipul lui Collins cât de sus putea. Tânărul se întoarse câteva clipe ca să vomite pe jos, apoi reveni şi făcu ce i se ordonase, după ce îşi şterse mâinile de vesta din lână, iar Goodsir cusu la repezeală ce mai rămăsese din obrazul maistrului într-un pliu chiar la rădăcina părului.

Nu reuşi să-i salveze ochiul. Încercă să-l împingă la loc în orbită, dar alveola suborbitală fusese complet sfărâmată. Pretutindeni erau doar aşchii de os. Goodsir le îndepărtă de acolo, însă globul ocular era prea deteriorat ca să se mai poată face ceva.

Luă foarfeca din mâinile tremurătoare ale lui Lloyd, reteză nervul optic şi aruncă ochiul în căldarea plină cu cârpe însângerate şi bucăţi din carnea lui Collins.

— Ţine lampa aia mai aproape, îi ordonă Goodsir ajutorului său. Nu mai tremura.

Incredibil: mai rămăsese o bucăţică de pleoapă. Doctorul o întinse şi o cusu repede şi bine de pielea de sub ochi. Cusăturile acestea ar fi trebuit să dureze ani.

În cazul că maistrul Collins ar fi supravieţuit.

Ştiind că, pentru moment, făcuse tot ce-i fusese în putere pentru faţa lui Collins, Goodsir îşi îndreptă atenţia asupra arsurilor şi rănilor de gheare. Arsurile erau superficiale. Dar rănile făcute de ghearele

creaturii erau foarte adânci şi doctorul observă din loc în loc albeţea uimitoare a coastelor expuse.

După ce îi ceru lui Lloyd să aplice alifie pe arsuri cu mâna stângă şi să apropie felinarul din dreapta, Goodsir curăţă şi strânse muşchii rupţi şi sutură carnea şi pielea de la suprafaţă. Din umărul şi gâtul lui Collins curgea în continuare sânge, dar mult mai puţin ca la început. Dacă focul cauterizase suficient de bine vasele şi rănile, era cu putinţă ca în trupul maistrului să mai fi rămas destul sânge care să-l ajute să supravieţuiască.

În tot timpul acesta, în infirmerie fuseseră aduşi alţi şi alţi răniţi. Dar toţi aveau doar arsuri – unele destul de grave, însă în niciun caz fatale. Acum însă, pentru că în linii mari terminase cu Collins, Goodsir atârnă lampa în cârligul de deasupra mesei şi îi ordonă lui Lloyd să se ocupe de ceilalţi – să le ungă arsurile cu alifie, să-i spele, să-i bandajeze.

Tocmai ce îi administrase lui Collins o doză zdravănă de opium, pentru ca bietul om să doarmă în continuare, când se întoarse şi îl văzu pe Fitzjames lângă el.

Căpitanul era la fel de plin de funingine şi de sânge ca doctorul.

— O să trăiască? îl întrebă Fitzjames.

Goodsir puse jos bisturiul şi făcu un gest indecis din mâinile însângerate: *Numai bunul Dumnezeu ştie.*

Căpitanul dădu din cap.

— Am stins focul, spuse el. M-am gândit că vrei să ştii.

Goodsir nu se mai gândise absolut deloc la incendiu în ultima oră.

— Lloyd, domnule Downing, le zise el. Fiţi buni şi duceţi-l pe domnul Collins într-un pat cât mai aproape de peretele de la proră. Acolo e mai cald.

— Am pierdut toate materialele din magazia marangozului de pe puntea de jos, continuă Fitzjames, şi multe din alimentele din lăzile din apropiere de tambuchiul de la proră şi o mare parte din ce era în Cămara cu Pâini. După estimările mele, incendiul a distrus cam o treime din conserve şi din alimentele din butoaie. Şi suntem convinşi că sunt pagube mari şi în cală, însă nu am coborât încă acolo.

— Cum a început incendiul? întrebă doctorul.

— Collins şi cei care erau cu el au aruncat un felinar aprins în creatură când au văzut-o ieşind prin bocaport, răspunse căpitanul.

— Şi cu... cu creatura ce s-a întâmplat? spuse Goodsir, simţindu-se dintr-odată atât de obosit că se văzu nevoit să se sprijine de marginea mesei chirurgicale ca să nu se prăbuşească în mijlocul infirmeriei.

— Probabil că a plecat pe unde a venit, zise Fitzjames. A coborât prin bocaportul de la proră şi a ieşit pe undeva printr-un perete al calei. Asta în cazul că nu ne aşteaptă încă acolo, jos. Am postat oameni cu arme la toţi bocaporţii. Dar trebuie să-i schimbăm la fiecare jumătate de oră pentru că e foarte frig şi foarte mult fum pe puntea de jos.

Collins a văzut cel mai bine creatura. De-asta am urcat... am vrut să văd dacă pot vorbi cu el. Ceilalţi n-au văzut decât o formă uriaşă printre flăcări – ochi, colţi, gheare, ceva negru sau alb şi uriaş. Locotenentul Le Vesconte a ordonat foc, dar n-a văzut nimeni dacă infanteriştii au nimerit-o sau nu. Sunt urme de sânge lângă magazia marangozului, dar n-avem de unde şti dacă sunt ale monstrului. Pot să vorbesc cu Collins?

Goodsir clătină din cap.

— Tocmai ce i-am dat un narcotic. O să doarmă câteva ceasuri. De fapt, habar n-am dacă o să se mai

trezească. Şansele sunt foarte mici.

Fitzjames dădu din nou din cap. Părea tot atât de epuizat pe cât se simţea doctorul.

— Ce ştiţi despre Dunn şi Brown? întrebă Goodsir. Se duseseră spre prora împreună cu Collins. I-aţi găsit?

— Da, răspunse pe un ton plictisit Fitzjames. Sunt în viaţă. Când a izbucnit incendiul şi creatura l-a atacat pe Collins, au fugit prin peretele de la tribord al Cămării cu Pâini.

Căpitanul se întrerupse ca să inspire adânc.

— S-a mai risipit fumul de jos, aşa că am să iau câţiva oameni cu mine în cală ca să aducem sus cadavrul inginerului Gregory şi al fochistului Tommy Plater.

— O, Doamne, exclamă Goodsir.

Şi îi povesti lui Fitzjames despre braţul gol pe care-l văzuse ieşind din buncărul pentru cărbuni.

— Eu nu l-am văzut, spuse căpitanul. Poate fiindcă mă gândeam doar cum să ajung mai repede la bocaport şi nu m-am uitat deloc în jos, ci numai în faţă.

— Şi eu ar fi trebuit să mă uit în faţă, murmură posomorât doctorul. M-am izbit cu capul de un stâlp.

Fitzjames zâmbi cu amărăciune.

— Se vede, doctore. Bandajează-te. Ai o tăietură adâncă de la linia părului până-n sprânceană şi o umflătură vânătă de mărimea pumnului lui Magnus Manson.

— Serios? se minună Goodsir.

Îşi atinse uşurel fruntea. Degetele, şi aşa pline de sânge, se însângerară şi mai mult, cu toate că simţise crusta închegată de pe contuzia uriaşă pe care o avea acolo.

— Am să mă ajut de o oglindă ca să mă cos, sau am să-l pun pe Lloyd să mă coasă el. Dar mai târziu, spuse el istovit. Sunt gata să merg, domnule căpitan.

— Unde să mergi, domnule Goodsir?

— În cală, răspunse doctorul simţind cum îl inundă iarăşi valul uriaş de greaţă. Să văd cine e în buncărul cu cărbuni. Poate că mai trăieşte.

Fitzjames îl privi în ochi.

— Nu reuşim să-i găsim pe domnul Weekes, marangozul, şi pe ajutorul lui, domnul Watson, domnule doctor Goodsir. Erau lângă buncărul cu cărbuni de la tribord când a început nebunia. Reparau o spărtură din peretele calei. Dar probabil că sunt deja morţi.

Goodsir sesiză apelativul „doctor”. Nici Fitzjames şi nici fostul său comandant nu li se adresaseră astfel doctorilor, nici măcar lui Stanley şi lui Peddie, medicii-şefi ai expediţiei. Toţi, inclusiv Goodsir, fuseseră mereu un „domnule” de clasă inferioară pentru Sir John şi aristocratul Fitzjames.

Dar nu şi de această dată.

— Trebuie să coborâm împreună, insistă Goodsir. *Trebuie* să cobor să văd cu ochii mei. Poate mai trăieşte vreunul.

— S-ar putea ca acolo să ne aştepte creatura dintre gheţuri, şopti Fitzjames. Nimeni n-a văzut-o şi n-a auzit-o plecând de pe navă.

Goodsir dădu încet din cap şi îşi luă geanta.

— Pot să-l rog pe domnul Downing să mă însoţească? întrebă el. S-ar putea să fie nevoie să-mi ţină felinarul.

— Vin eu cu dumneata, domnule doctor, spuse căpitanul Fitzjames ridicând lampa adusă de Downing. După dumneata, domnule.

32
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
22 aprilie 1848

— Domnule locotenent Little, spuse Crozier, te rog dă ordinul de abandonare a navei.

— Am înţeles, domnule căpitan.

Little se întoarse şi răcni ordinul către coverta aglomerată. Deoarece lipseau secundul şi ceilalţi ofiţeri, ordinul a fost preluat de John Lane, nostromul, care îl urlă, la rândul lui, spre proră. Thomas Johnson, ajutorul nostromului, cel care în ianuarie administrase loviturile de gârbaci lui Hickey şi celorlalţi doi, strigă ordinul prin bocaportul deschis, înainte de a închide şi a bate în cuie pentru totdeauna chepengul.

Bineînţeles că nu mai era nimeni jos. Crozier şi Little parcurseseră fiecare punte a navei de la pupă la proră, verificând toate compartimentele, de la sala (acum rece) a cazanelor, cu cuptoarele ei stinse, până la magaziile (goale) pentru cărbuni din cală şi magazia cu lanţuri de ancoră, apoi urcând şi controlând toate cotloanele de pe punţi. Pe puntea de jos controlaseră Cămara cu Băuturi şi Magazia Artileristului, de unde fuseseră luate toate muschetele, puştile, praful de puşcă şi cartuşele. Doar baionetele mai rămăseseră în rastele, lucind rece în lumina felinarului. Cei doi ofiţeri verificaseră dacă se distribuiseră corect hainele din Vestiarul de iarnă din urmă cu o lună şi jumătate, apoi trecuseră mai departe la Cămara Căpitanului (goală) şi la Cămara cu Pâini (la fel de goală). Apoi Crozier şi Little inspectaseră toate cabinele şi cuşetele,

minunându-se de ordinea în care ofiţerii îşi lăsaseră paturile şi rafturile şi bunurile rămase. Văzuseră hamacurile marinarilor strânse pentru ultima oară, cuferele golite, dar aliniate la locurile lor, de parcă s-ar fi aşteptat clopotul care să-i cheme la masă. Trecuseră mai departe, spre pupă, şi observaseră cărţile lipsă de pe rafturile din Sala cea Mare. Oamenii îşi aleseseră volumele preferate şi luaseră zeci de cărţi cu ei pe gheţuri. Şi, în cele din urmă, oprindu-se lângă uriaşa plită – complet rece pentru prima oară după trei ani –, căpitanul Crozier şi locotenentul Little mai strigaseră încă o dată prin bocaportul de la proră, ca să se asigure că nu lăsaseră pe nimeni în urmă. Vor face apelul pe punte, dar această ultimă inspecţie făcea parte din protocolul de abandonare a navei.

Apoi urcaseră pe covertă, lăsând chepengul deschis în urma lor.

Oamenii aliniaţi pe punte nu erau deloc surprinşi de ordinul de părăsire a navei. În dimineaţa aceasta nu erau prezenţi decât douăzeci şi cinci din marinarii de pe *Terror,* restul erau fie la *Tabăra Terror*, trei kilometri la sud de Capul Victory, fie în drum spre ea, trăgând săniile încărcate cu materiale şi provizii, fie încercând să vâneze sau să cerceteze locurile din apropiere de ea. Un număr egal de marinari de pe *Erebus* aşteptau aliniaţi pe gheaţă, lângă săniile pe care, încă de la întâi aprilie, când îşi abandonaseră nava, tot încărcaseră provizii, corturi şi materiale luate de la bordul ei.

Crozier îşi urmări oamenii cum coboară rampa, părăsind HMS *Terror* pentru totdeauna. Numai el şi cu Little rămaseră pe puntea înclinată. Cei cincizeci şi ceva de oameni de jos se uitau la ei cu ochi mijiţi în lumina îngheţată a dimineţii şi aproape nevăzuţi sub „perucile galeze” trase bine pe cap şi deasupra fularelor din lână.

— Ia-o înainte, Edward, şopti Crozier. Haide, peste bord cu tine.

Locotenentul salută, ridică de jos raniţa grea, plină cu efecte personale, şi coborî mai întâi scara, apoi rampa de gheaţă, alăturându-se oamenilor de jos.

Crozier privi în jur. Lumina firavă de aprilie dădea viaţă unei lumi de gheaţă torturată, creste ameninţătoare, nenumărate seracuri şi zăpadă spulberată. Îşi trase cozorocul mai jos pe ochi şi se uită spre est, încercând să reţină simţămintele din momentele acelea.

Abandonarea navei era punctul cel mai de jos din viaţa oricărui căpitan de vas. Recunoaşterea eşecului total. În majoritatea cazurilor, finalul unei cariere lungi în Marină. Pentru mulţi căpitani – mulţi cunoscuţi ai lui Francis Crozier – abandonarea navei reprezenta o lovitură din care nu aveau să-şi mai revină vreodată.

Dar Crozier nu simţea nimic din toată această deznădejde. Nu încă. Pentru el, cel mai important lucru acum era flacăra albastră, mică, dar hotărâtă şi fierbinte care-i ardea în piept – *am să trăiesc.*

Îşi dorea ca şi oamenii lui să rămână în viaţă – cât de mulţi era cu putinţă. Dacă mai era chiar şi cea mai mică speranţă ca măcar un singur om de pe HMS *Erebus* ori HMS *Terror* să scape cu viaţă şi să se întoarcă acasă, în Anglia, atunci el, Francis Rawdon Moira Crozier va da curs acelei speranţe şi nu va privi înapoi.

Trebuise să-şi dea oamenii jos de pe navă. Apoi va trebui să-i scoată de pe gheaţă.

Dându-şi seama că cincizeci de perechi de ochi erau aţintite asupra lui, Crozier lovi uşor copastia în semn de rămas-bun, coborî scara pe care o proptiseră la tribord în urmă cu câteva săptămâni, când nava începuse să se încline mai tare spre babord, apoi

coborî rampa din gheaţă bătătorită către oamenii care îl aşteptau.

Ridicându-şi raniţa şi intrând în rând cu oamenii înhămaţi la ultima sanie, îşi ridică o ultimă dată ochii spre HMS *Terror.*

— Arată bine, nu ţi se pare, Harry?

— Frumuşică, domnule căpitan, răspunse Harry Peglar, comandantul gabierilor.

Om de cuvânt, Peglar reuşise, în ultimele două săptămâni şi împreună cu oamenii lui, să ridice toate catargele şi să monteze la loc toate vergile şi tachelajele, în ciuda viscolelor, temperaturilor scăzute, furtunilor cu descărcări electrice, presiunii exercitate de gheţuri şi vânturilor puternice. Gheaţa strălucea pretutindeni. Lui Crozier nava i se părea împodobită cu diamante.

După ce *Erebus* se scufundase în ultima zi a lui martie, Crozier şi Fitzjames hotărâseră ca navei *Terror* să i se redea forma iniţială, cu toate că şi ea urma a fi abandonată în curând dacă voiau să aibă vreo şansă de a ajunge undeva pe jos ori cu bărcile înainte de venirea iernii. Dacă ar fi să rămână blocaţi până în vară în *Tabăra Terror* de pe King William, iar gheaţa s-ar sparge, ca prin minune, atunci ar putea, cel puţin în teorie, să se întoarcă cu bărcile la *Terror* şi să încerce să navigheze cu ea spre libertate.

În teorie.

— Domnule Thomas, îl strigă el pe cel de-al doilea secund, aflat în fruntea echipajului de oameni înhămaţi la sanie, putem porni la drum.

— Să trăiţi, domnule căpitan, răspunse Thomas, aplecându-se în ham.

Dar sania nu se clinti, în ciuda eforturilor considerabile ale celor şapte oameni. Tălpicile îngheţaseră şi se lipiseră de gheaţa de pe jos.

— Dă-i bice, Bob, îi strigă râzând Edwin Lawrence, unul dintre marinarii înhămaţi alături de el.

Sania gemu, oamenii icniră, pielea hamurilor scârţâi, gheaţa scrâşni, iar sania plină până la refuz începu să se mişte.

Locotenentul Little dădu ordinul de plecare a celei de-a doua sănii, cu Magnus Manson în frunte. Deşi aceasta era încă şi mai încărcată decât prima, dar avându-l la conducere pe uriaşul de pe *Terror,* ea plecă imediat cu un foşnet aspru de gheaţă sub lemnul tălpicilor.

Şi astfel porniră la drum cei patruzeci şi şase de oameni, dintre care treizeci şi cinci trăgeau la ham pe prima bucată a traseului, cinci încheind convoiul cu puştile sau muschetele pregătite de tragere, patru locţiitori şi cei doi ofiţeri – locotenentul Little şi căpitanul Crozier – mergând alături, împingând adesea săniile, mai puţin adesea, şi luând locul câte unui marinar în ham.

Căpitanul îşi aduse aminte cum îl surprinsese cererea lui Irving, cu câteva zile în urmă, pe când locotenentul secund Hodgson şi locotenentul de rang trei Irving se pregăteau de un nou drum cu săniile spre *Tabăra Terror*, iar el le ordonase să petreacă următoarele zile încercând să vâneze şi să exploreze zona din jur. Ofiţerul îl rugase să-i permită să lase la bord pe unul sau pe altul din cei doi oameni repartizaţi în echipa sa. Crozier fusese atât de descumpănit în primul moment, deoarece crezuse că tânărul său subordonat era perfect în stare să ducă la îndeplinire orice ordin primit şi să se descurce cu marinarii. Dar apoi auzise numele celor doi şi pricepuse despre ce era vorba. Locotenentul Little îi repartizase în echipa lui John Irving şi pe Magnus Manson, şi pe Cornelius Hickey, iar tânărul cerea respectuos, fără însă să ofere

vreun motiv, ca unul dintre aceştia să fie mutat sub comanda altcuiva. Crozier consimţise de îndată, redistribuindu-l pe Manson în ultima echipă ce avea să părăsească nava, lăsându-l pe liliputanul ajutor de ştemuitor să plece înainte, cu ceilalţi oameni aflaţi sub comanda lui Irving. Sigur, Crozier n-avea încredere nici în Hickey, mai ales după încercarea de revoltă din urmă cu câteva săptămâni, însă era convins că individul era mai puţin periculos atunci când nu-l avea alături pe malacul ăla cretinoid de Manson.

Acum, îndepărtându-se de navă, şi cu Manson trăgând la ham la cincisprezece metri în faţă, Crozier se forţă să nu-şi întoarcă privirea spre *Terror.* Îşi promisese că se va uita doar înainte cel puţin în primele două ore ale drumului.

Cercetând chipurile celor care se opinteau la săniile cumplit de grele, căpitanul îi trecu în revistă pe cei care lipseau.

Fitzjames lipsea astăzi, căci se afla la comandă în *Tabăra Terror* ridicată pe solul Ţinutului King William. Însă motivul real al absenţei sale ţinea mai mult de delicateţea firii sale. Niciun căpitan nu dorea să-şi abandoneze nava sub privirile unui alt căpitan, dacă aşa ceva era posibil, şi toţi căpitanii din lume erau deosebit de sensibili în această privinţă. Crozier, care urcase în fiecare zi pe *Erebus* după ce nava începuse să se sfărâme, la începutul lui martie, două zile după incendiu şi atacul creaturii dintre gheţuri, avusese mare grijă să nu fie prezent acolo la amiaza zilei de 31 martie, când Fitzjames urma să abandoneze nava. Iar mai tânărul căpitan îi întorsese serviciul în săptămâna aceasta, oferindu-se voluntar pentru comanda activităţilor ce se desfăşurau departe de *Terror.*

Dar mulţi oameni erau absenţi dintr-un motiv mult mai tragic şi mai apăsător. Mergând alături de ultima

sanie, Crozier invocă chipurile foştilor camarazi.

Terror avusese mai mult noroc decât *Erebus*, căci pierduse mai puţini ofiţeri şi comandanţi. Dintre ofiţeri, Crozier îl pierduse pe primul secund, Fred Hornby, ucis de creatură în catastrofa de la Carnaval; pe maistrul secund Giles MacBean, răpus tot de monstru în luna septembrie a anului din urmă, în timpul unui drum cu sania; şi pe ambii doctori, Peddie şi McDonald, tot în timpul Carnavalului de Anul Nou. Dar cei trei locotenenţi erau în viaţă şi relativ sănătoşi, la fel ca şi cel de-al doilea secund, Thomas, navigatorul Blanky şi indispensabilul domn Helpman, administratorul navei.

Fitzjames îşi pierduse comandantul – Sir John – şi pe prim-locotenentul Graham Gore, precum şi pe locotenentul James Walter Fairholme şi secundul Robert Orme Sergeant, toţi fiind ucişi de creatura dintre gheţuri. Mai rămăsese şi fără doctorul-şef, domnul Stanley, şi fără Henry Foster Collins, maistrul secund. Din efectivul de ofiţeri de pe *Erebus,* mai erau în viaţă doar locotenentul H.T.D. Le Vesconte, secundul Charles Des Voeux, navigatorul Reid, doctorul Goodsir şi administratorul, Charles Hamilton Osmer. În sala de mese ce fusese ticsită în primii doi ani – cu Sir John, Fitzjames, Gore, Le Vesconte, Fairholme, Stanley, Goodsir şi Osmer strânşi în jurul mesei – mai mâncau acum doar căpitanul, unicul său locotenent supravieţuitor, doctorul şi secretarul.

Crozier ştia că se încăpăţânaseră să ia masa acolo chiar şi în ultimele zile, când din cauza gheţii *Erebus* se înclinase cu treizeci de grade la tribord. Cei patru stăteau pe jos, cu farfuriile pe genunchi şi cu tălpile proptite într-o scândură groasă.

Hoar, stewardul lui Fitzjames, avea scorbut, astfel că bietul Bridgens era cel care, cu mişcări grăbite de rac, îi servea pe ofiţerii aşezaţi pe puntea oblică.

Terror fusese norocoasă şi în privinţa subofiţerilor. Inginerul, nostromul şi marangozul lui Crozier erau în viaţă şi teferi. De pe *Erebus,* inginerul, John Gregory, şi marangozul, John Weekes, fuseseră eviscerаţi de creatură în toiul nopţii aceleia din martie. Celălalt subofiţer al navei, nostromul Thomas Terry, fusese decapitat în luna noiembrie a anului din urmă. Lui Fitzjames nu-i mai rămăsese niciun subofiţer în viaţă.

Dintre cei douăzeci şi unu de maiştri de pe *Terror* – comandanţi de punte, timonieri, comandanţi de teugă, comandanţi de cală, comandanţii de gabie, cârmaci, stewarzi, ştemuitori şi fochişti – pierise unul singur: fochistul John Torrington, prima pierdere a expediţiei, cu multă vreme în urmă, la 1 ianuarie 1846, şi la mare depărtare de poziţia lor actuală, pe Insula Beechey. Iar decesul bietului om – după cum bine îşi amintea acum Crozier – fusese provocat de ftizia de care suferea tânărul încă din Anglia.

Fitzjames îşi pierduse şi el un maistru, pe fochistul Tommy Plater, în noaptea aceea din martie, când creatura năvălise peste ei la bordul navei şi făcuse dezastru pe punţile inferioare. Doar ajutorul de marangoz, Thomas Watson, supravieţuise atacului din cală, dar îşi pierduse mâna stângă.

Şi pentru că armurierul, Thomas Burt, fusese trimis înapoi în Anglia încă de când ajunseseră în Groenlanda şi nu dăduseră cu ochii de întinderile compacte de gheaţă, totalul de maiştri de pe *Erebus* era acum de douăzeci. Unii dintre aceştia, ca vârstnicul velar John Murray, şi Hoar, stewardul căpitanului, erau mult prea bolnavi ca să poată fi de vreun folos; în vreme ce alţii, precum Thomas Watson, erau mult prea răniţi ca să dea vreo mână de ajutor; iar alţii – ca în cazul lui Richard Aylmore, stewardul de la popota subofiţerilor, care primise cincizeci de lovituri de bici – erau mult

prea supăraţi ca să le pese.

Observând că unul din oamenii din hamuri era istovit din cale-afară, Crozier îi ceru să facă o pauză şi să meargă alături de gărzile înarmate, pentru că el, căpitanul, îi va lua locul la trasul saniei. Chiar dacă mai erau alţi şase oameni înhămaţi alături de el, organismul şi aşa slăbit al lui Crozier resimţi în cel mai înalt grad efortul teribil de a trage după el şapte sute cincizeci de kilograme de conserve, arme şi corturi. Chiar şi după ce îşi găsi ritmul – căpitanul se antrenase încă din martie însoţind echipele cu sănii care duceau bărcile şi echipamentele pe King William şi se familiarizase cu tehnica remorcării săniilor – tot i se mai părea cumplită durerea pe care o simţea în piept din cauza curelelor de la hamuri, o simţea în toţi muşchii din cauza greutăţii uriaşe pe care o trăgea. La fel de cumplit cum i se părea disconfortul pe care i-l dădea transpiraţia care îi îngheţa în haine, se topea, apoi îngheţa din nou.

Îşi dorea din tot sufletul să fi avut mai mulţi marinari şi infanterişti rămaşi în putere.

Doi dintre matrozii de pe *Terror* muriseră – Billy Strong, sfârtecat în două de creatură, şi James Walker, bunul prieten al idiotului Magnus Manson, după moartea căruia uriaşul fără minte căzuse definitiv în mrejele liliputanului ajutor de ştemuitor cu figură de guzgan. Şi Crozier îşi aduse acum aminte cum teama de stafia lui Jimmy Walker care ar fi putut bântui prin cală îl adusese pe Manson în pragul primei sale revolte cu atât de multe luni în urmă.

Măcar de această dată *Erebus* avusese ceva mai mult noroc decât surata ei. Singurul marinar brevetat pierdut de Fitzjames în expediţia aceasta a fost John Hartnell, mort şi el de ftizie şi înmormântat pe Insula Beechey în iarna lui 1846.

Crozier se încordă în hamuri şi se gândi la toate acele nume şi chipuri – muriseră atât de mulţi ofiţeri şi atât de puţini marinari – şi se opinti icnind, gândindu-se în tot acest timp că monstrul dintre gheţuri părea a-i căuta anume pe conducătorii expediţiei.

Încetează, se admonestă el. *Îi atribui o raţiune pe care nu o are.*

Nu o are? întrebă o parte mai temătoare a minţii lui Crozier.

Unul dintre infanterişti mergea alături de el, cu muscheta sprijinită în îndoitura braţului. Faţa omului era ascunsă în fulare şi căciuli, dar, după trupul lui cocârjat, Crozier îşi dădu seama că era Robert Hopcraft. Soldatul fusese grav rănit în confruntarea cu creatura din ziua aceea de iunie, din urmă cu un an, când Sir John îşi pierduse viaţa. Toate celelalte răni ale lui Hopcraft se vindecaseră, însă clavicula sfărâmată îl făcea să meargă înclinat spre stânga, ca şi cum n-ar fi fost în stare să ţină drumul drept. Celălalt infanterist din rând cu ei era William Pilkington, soldatul ce primise un glonţ în umăr, în aceeaşi zi tragică din foişor. Căpitanul observă că Pilkington evită să-şi sprijine arma de umărul respectiv.

Sergentul David Bryant, singurul infanterist gradat de pe *Erebus,* fusese decapitat doar cu câteva clipe înainte ca monstrul să-l ducă pe Sir John sub gheţuri. Din moment ce soldatul William Braine murise pe Insula Beechey în 1846, iar soldatul William Reed dispăruse printre gheţuri pe 9 noiembrie 1847 pe când venea spre *Terror* cu un mesaj din partea căpitanului Fitzjames – Crozier îşi amintea foarte bine ziua aceea tocmai pentru că şi el plecase atunci spre *Erebus* prin bezna amiezii arctice – asta însemna că în echipajul mai tânărului căpitan rămăseseră doar patru infanterişti: caporalul Alexander Pearson la comandă,

soldatul Hopcraft, cel cu umărul betegit, soldatul Pilkington, cel cu rana de glonţ, şi soldatul Joseph Healey.

Din detaşamentul de infanterişti al lui Crozier avusese de suferit doar soldatul William Heather, căruia creatura dintre gheţuri îi strivise capul pe punte, în noaptea aceea de noiembrie din urmă cu un an. Dar uluitor, şocant chiar, Heather refuza cu încăpăţânare să se stingă. După ce zăcuse în comă săptămâni în şir, oscilând între viaţă şi moarte, soldatul Heather fusese dus de camarazii săi de pe patul din infirmerie în hamacul lui şi îl spălaseră, îl hrăniseră, îl purtaseră pe braţe să se uşureze şi avuseseră grijă de el de atunci încoace... ca şi cum omul cu ochii holbaţi şi cu saliva pe bărbie le-ar fi fost un animal drag. Săptămâna trecută fusese transportat la *Tabăra Terror*. Ceilalţi infanterişti îl înfăşuraseră în haine şi pături multe ca să-i ţină de cald şi îl instalaseră cu deosebită grijă, demnă de un vlăstar regesc, într-o săniuţă de o singură persoană, anume construită pentru el de Alex „Grasul” Wilson, ajutorul marangozului. Marinarii nu avuseseră nimic de obiectat faţă de această încărcătură suplimentară şi se oferiseră să tragă sania pe care era întins acel cadavru încă viu.

Prin urmare, lui Crozier îi mai rămăseseră cinci infanterişti – Daly, Hammond, Wilkes, Hedges şi sergentul de treizeci şi şapte de ani Soloman Tozer, un prost fără carte, ajuns la comandă acum peste totalul de nouă infanterişti ai Expediţiei Sir John Franklin.

După prima oră, sania începuse să alunece mai uşor, iar Crozier îşi reglase cum trebuie gâfâitul, considerat respiraţie sănătoasă în cazurile în care asemenea greutăţi uriaşe erau trase peste suprafeţe de gheaţă cu asperităţi.

Din câte îşi aducea Crozier aminte, aceştia erau toţi

oamenii pe care îi pierduse expediţia. Cu excepţia băieţilor, fireşte. Tinerii voluntari care se înrolaseră în ultima clipă şi care erau trecuţi pe lista de serviciu cu titulatura „Băieţi”, cu toate că trei dintre cei patru trecuseră de optsprezece ani. Robert Golding avusese nouăsprezece atunci când ridicaseră ancora.

Trei „băieţi” supravieţuiseră. Crozier însuşi îl dusese în braţe pe George Chambers care îşi pierduse cunoştinţa în noaptea incendiului de Carnaval. Singura victimă fusese Tom Evans, cel mai tânăr şi ca înfăţişare, şi ca vârstă. Creatura îl răpise chiar de sub nasul căpitanului Crozier atunci când îl căutau pe William Strong printre gheţuri.

Deşi George Chambers îşi revenise la două zile după Carnaval, el nu a mai fost niciodată acelaşi. Flăcău isteţ înainte de întâlnirea lui violentă cu monstrul, ajunsese acum la un nivel intelectual chiar mai scăzut decât al lui Magnus Manson. George nu era un cadavru viu, ca soldatul Heather – ajutorul nostromului de pe *Erebus* spunea că era în stare să răspundă unor ordine simple –, dar abia dacă mai deschidea gura să vorbească după tragedia din noaptea Anului Nou.

Davey Leys, unul dintre cei mai experimentaţi oameni ai expediţiei, era un altul care supravieţuise, din punct de vedere fizic, celor două întâlniri cu creatura dintre gheţuri, dar care era acum la fel de nefolositor şi neajutorat ca soldatul Heather, cel rămas la propriu fără o parte din creier. După noaptea în care monstrul îi surprinsese pe Leys şi pe John Handford de cart pe punte şi îl fugărise pe navigatorul Thomas Blanky printre gheţuri, Leys recăzuse în starea de apatie, pe care o avusese şi înainte, din care, de data aceasta, nu mai ieşi. Şi el fusese învelit bine şi pus într-una dintre ambarcaţiunile de pe sănii şi transportat în *Tabăra Terror* – împreună cu cei prea răniţi sau prea

bolnavi ca să meargă pe propriile picioare, cum era şi stewardul lui Fitzjames, Hoar. Prea mulţi oameni răniţi, sau bolnavi, sau demoralizaţi, care nu le mai puteau fi de niciun folos lui Crozier şi Fitzjames. Prea multe guri de hrănit şi trupuri de cărat de către ceilalţi care erau şi ei flămânzi şi bolnavi şi slăbiţi.

Epuizat după cele două nopţi de nesomn din urmă, Crozier încercă să numere morţii.

Şase ofiţeri de pe *Erebus.* Patru de pe *Terror.*

Toţi cei trei subofiţeri de pe *Erebus.* Niciunul de pe *Terror.*

Un maistru de pe *Erebus.* Unul de pe *Terror.*

Un singur marinar de pe *Erebus.* Patru de pe *Terror.*

Asta însemna douăzeci de morţi, fără cei trei infanterişti şi „băiatul” Evans. Douăzeci şi patru de victime până acum. Înspăimântătoare pierdere – mai mare decât în oricare expediţie arctică din istoria Marinei Regale.

Însă exista un număr mult mai important, asupra căruia Francis Rawdon Moira Crozier încerca din răsputeri să se concentreze în aceste clipe: 105 suflete rămase în grija lui.

O sută cinci oameni în viaţă, cu el cu tot, în ziua aceasta nefericită când fusese obligat să abandoneze HMS *Terror* şi să traverseze marea de gheaţă.

Crozier lăsă capul în piept şi se opinti mai tare în hamuri. Se pornise vântul şi acum spulbera zăpada de jur împrejurul lor, ascunzând vederii sania din faţă şi infanteriştii de lângă convoiul acesta trist.

Oare făcuse bine socoteala? Douăzeci de morţi fără cei trei infanterişti şi un „băiat”? Da, o făcuse bine. De dimineaţă verificase lista de serviciu împreună cu locotenentul Little şi rezultatul fusese că mai erau în viaţă 105 oameni cu totul, împărţiţi în echipajele cu sănii, *Tabăra Terror* şi bordul HMS *Terror... dar*, oare,

era sig*ur? Nu* cumva uitase pe cineva? Făcuse corect adunările şi scăderile? Crozier era foarte, foarte obosit.

Poate că se încurcase puţin în calcule – căci nu dormise de două, ba nu, de trei nopţi – dar Francis Crozier nu era omul care să uite vreun chip sau vreun nume. Şi niciodată nu o va face.

— Domnule căpitan!

Crozier se trezi din reverie. În clipa aceea nici nu-şi dădea seama dacă trăgea la sanie de una ori de şase ore. Întreaga lui lume se redusese la strălucirea fioroasă a soarelui rece, cristalele de gheaţă din aer, respiraţia lui chinuită, durerea din trup, greutatea pe care o trăgea, împotrivirea suprafeţei de gheaţă şi zăpadă proaspăt căzută, dar, mai ales, la cerul acela de un albastru straniu, cu smocuri de nori albi încolăcindu-se la orizont, dându-i senzaţia că toţi erau nişte furnici care se târau pe fundul unui castron cu margini pictate cu alb şi albastru.

— Domnule căpitan!

Îl striga locotenentul Little.

Crozier îşi dădu seama că toţi ceilalţi trăgători de sănii se opriseră.

În faţa lor, spre sud-est, poate la un kilometru şi jumătate dincolo de următoarea creastă de gheaţă, o navă cu trei catarge se deplasa de la nord la sud. Avea pânzele strânse şi vergile rotite ca pentru ancorare, dar plutea în continuare, ca dusă de un curent puternic, alunecând încet şi maiestuos pe ceea ce părea a fi un braţ larg de apă fără sloiuri.

Salvare. Izbăvire.

Vreme de câteva tulburătoare, ameţitoare secunde, flacăra albastră din pieptul lui Crozier străluci cu putere.

Navigatorul Thomas Blanky se apropie de Crozier

şontâcăind pe piciorul fals, prevăzut la capăt cu un soi de gheată din lemn, pe care i-l confecţionase marangozul Honey.

— Un miraj, spuse el.

— Desigur, murmură căpitanul.

Chiar şi prin tremurul strălucitor al văzduhului recunoscuse imediat cele trei catarge şi tachelajele inconfundabile ale HMS *Terror* şi, preţ de câteva secunde de perplexitate absolută învecinată cu vertijul, Crozier se întrebă dacă nu cumva se rătăciseră şi făcuseră din greşeală cale întoarsă, mergând acum spre nava pe care o abandonaseră cu câteva ceasuri în urmă.

Dar nu. Se vedeau urme de sănii pe jos, acoperite din loc în loc de zăpadă, dar întipărite adânc în gheaţă de tălpile săniilor care tot trecuseră pe acolo în ultima lună. Şi urmele acestea se îndreptau spre creasta înaltă din faţă, în care primele echipe săpaseră defileuri înguste. Iar soarele era tot la dreapta, deasupra orizontului sudic. Cele trei catarge tremurară, se evaporară şi reapărură imediat, mai robuste decât înainte. Numai că acum erau cu susul în jos, iar cala navei pe care o lăsaseră înmormântată în gheţuri se contopea cu norii cirus[1] ai cerului.

Şi Crozier, şi Blanky, şi foarte mulţi dintre ceilalţi se mai întâlniseră cu fenomenul acesta – ciudăţenii pe cer. Cu ani în urmă, într-o dimineaţă frumoasă de iarnă, pe când era prizonier între gheţurile acelor teritorii pe care le numiseră Antarctica, Crozier văzuse un vulcan fumegând – exact cel pe care îl botezase după numele navei sale – dar care se ridica cu susul în jos din marea îngheţată. O altă dată, chiar în expediţia

[1] Nori rarefiaţi, de un alb strălucitor, formaţi din cristale de gheaţă, situaţi la altitudine de 10.000 de metri (n. tr.).

aceasta, în primăvara lui 1847, se urcase pe punte şi văzuse nişte bile negre plutind pe cer. Apoi bilele se uniseră, formând mai multe cifre opt, apoi se separaseră din nou, ca într-un dans de baloane din abanos şi se evaporaseră complet în următorul sfert de oră.

Doi marinari înhămaţi la a treia sanie căzuseră în genunchi în făgaşele din gheaţă. Unul plângea în hohote, iar celălalt declanşase o rafală de înjurături marinăreşti dintre cele mai insolite pe care le auzise Crozier la viaţa lui – şi crezuse că le auzise pe toate.

— Lua-v-ar gaia şi spuma mărilor! strigă el. Aţi mai văzut miraje arctice şi înainte. Terminaţi imediat cu smiorcăiala şi cu vorbele porcoase, ori o să trageţi singuri la sania asta blestemată şi eu o să mă urc pe ea şi o să-mi proptesc picioarele în bucile voastre. În picioare imediat, fir-aţi voi ai dracului, să fiţi! Bărbaţi sunteţi, nu maici de la mănăstire! Arătaţi că aveţi ceva în nădragi!

Cei doi săriră de îndată în picioare şi începură stingheriţi să-şi scuture hainele de cristalele de gheaţă şi de zăpadă. Crozier nu reuşi să-i identifice după fulare şi „perucile galeze”, dar nici nu voia să ştie cine erau.

Convoiul de sănii porni din nou la drum. Doar gemetele oamenilor mai umpleau acum aerul. Nu mai înjura nimeni. Ştiau cu toţii că acea creastă de gheaţă din faţa lor, oricât de mult ar fi săpat prin ea echipele ce trecuseră pe acolo înainte, urma să fie o încercare a dracului de grea. Vor trebui să ridice în braţe săniile încărcate şi să se chinuiască să le urce cel puţin cinci metri de pantă abruptă dintre blocurile periculoase de gheaţă înalte de câte douăzeci de metri. În plus, în orice clipă le putea pica în cap un bolovan de gheaţă.

— Parcă un zeu hain la suflet ar vrea să ne pună la

cazne, zise Thomas Blanky cam prea vesel pentru situaţia dată.

Neavând cum să tragă în ham, navigatorul şontâcăia mai departe alături de Crozier.

Căpitanul nu-i răspunse şi, după puţin timp, Blanky rămase mai în urmă, resemnându-se să poarte o conversaţie cu unul dintre infanteriştii care asigurau paza echipajului.

Crozier îl chemă pe unul dintre oamenii liberi să-i ia locul – pe parcursul ultimei luni tot repetaseră cum se putea efectua schimbul în ham fără oprirea saniei –, ieşi din convoi şi îşi controlă ceasul. Trăgeau de cinci ore. Se uită în spate şi îşi dădu seama că *Terror,* aflată cam la opt kilometri în urmă, nu mai putea fi văzută din cauza crestelor de gheaţă. Mirajul de mai devreme fusese un ultim cadou al acelui zeu malefic al Arcticii ce părea decis să-i tortureze.

Deşi încă la cârma acestei expediţii nefaste, Francis Rawdon Moira Crozier realiză pentru prima oară că nu mai era căpitan de vas în Serviciul pentru Descoperiri Geografice din cadrul Marinei Majestăţii Sale. Partea aceea a vieţii sale – iar toată viaţa sa *însemnase* să fie marinar şi ofiţer de Marină – se sfârşise pentru totdeauna. Ştia că niciodată Amiralitatea nu-i va mai încredinţa comanda vreunei alte nave după ce se făcuse răspunzător de pierderea atâtor vieţi omeneşti şi a celor două vase. Din punctul de vedere al lungii sale cariere, Crozier era acum doar un cadavru ambulant.

Mai aveau două zile de drum până la *Tabăra Terror*. Crozier îşi pironi privirea pe creasta din faţă şi merse înainte.

33
GOODSIR

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°23’
22 aprilie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S.Goodsir:

22 *aprilie 1848*

Sunt de patru zile în locul acesta pe care l-am botezat Tabăra Terror. Mi separe că-şi merită numele.

Cei şaizeci de oameni care suntem aici, cu mine cu tot, ne aflăm sub comanda Căpitanului Fitzjames.

Mărturisesc că săptămâna trecută, când am dat prima dată cu ochii de Tabără, prima Imagine care mi-a venit în minte a fost din Iliada *lui Homer. E aşezată pe marginea unui Canal larg, cam la trei Kilometri la Sud de un tumul ridicat cu două Decenii în urmă de James Clark Ross într-un loc pe care l-a botezat Capul Victory. Locul este mai adăpostit de Vânturile şi Zăpada care suflă dinspre banchiză.*

Poate că îmi vine să evoc scene din Iliada *şi din cauza celor 18 ambarcaţiuni înşirate de-a lungul marginii mării de gheaţă – 4 Bărci aşezate direct pe pietre, restul de 14 legate de Sănii.*

În spatele Bărcilor sunt 20 de corturi de toate Mărimile: de la corturile Holland din cele folosite de noi în urmă cu un An când l-am însoţit pe răposatul Locotenent Gore la Cap Victory – în fiecare cort Holland încap câte şase oameni, trei în fiecare dintre sacii de dormit laţi de un metru şaptezeci şi cinci,

confecţionaţi din Piei şi Pături – până la corturile ceva mai mari, cusute de Murray, velarul, inclusiv cele destinate Căpitanului Crozier şi Căpitanului Fitzjames şi stewarzilor personali ai acestora şi cele două corturi foarte mari, cam de dimensiunile Cabinelor Mari de pe Erebus *şi* Terror *fiecare, dintre care unul a fost transformat în Infirmerie, iar celălalt în Popota Marinarilor. Mai sunt şi alte corturi în care s-au organizat săli de mese pentru subofiţeri, maiştri, ofiţeri şi civili, cum suntem Inginerul Thompson şi cu Mine.*

Sau poate că Iliada *mi-a venit în minte pentru că, atunci când te apropii de Tabăra Terror la vreme de Noapte – şi toate Echipajele cu Sănii au venit după lăsarea întunericului în a Treia Zi de drum – te frapează vederea tuturor acelor focuri de tabără. Fireşte că nu avem lemne pe care să le ardem, cu excepţia doar a câtorva scânduri de stejar aduse anume în acest Scop din carena sfărâmată a navei* Erebus, *dar în ultima lună am transportat aici Ultimii saci cu cărbuni rămaşi pe cele două Nave şi cu aceşti cărbuni se întreţin Focurile acelea pe care le-am văzut eu când am sosit aici. Unele Focuri ardeau în vetre din pietre, altele în Căldările înalte salvate din Incendiul de la Carnaval.*

Impresia a fost de multă lumină, căci pe lângă focurile acelea mai ardeau şi torţe şi felinare.

După câteva zile în Tabăra Terror, am hotărât că locul acesta seamănă mai mult cu o Tabără de Piraţi decât cu orice tabără a lui Ahile, Odiseu, Agamemnon ori alt Erou Homeric. Hainele Oamenilor sunt zdrenţuite, franjurate, de mult prea multe ori peticite. Majoritatea sunt Bolnavi sau Şchiopi, sau şi una, şi alta. Chipurile le sunt Palide sub bărbile Dese. Privesc fără Ţintă din Ochi cufundaţi în Orbite.

Merg de colo-colo, care mai ţanţoşi, care mai împleticiţi; Cuţitele Marinăreşti le atârnă din cingătorile grosolane cu care s-au încins peste Mantalele de Vreme Rea. A fost ideea Căpitanului Crozier să folosească Tecile Baionetelor, aşa cum tot ideea lui au fost Ochelarii de Protecţie improvizaţi din Plasă Metalică pe care oamenii să-i poarte în zilele însorite ca să se păzească de strălucirea orbitoare a Soarelui pe întinderea de gheţuri. Efectul de ansamblu este cel al unui grup de Scursuri violente ale Societăţii.

Şi majoritatea prezintă Semne de Scorbut.

Am avut multă treabă în Cortul-Infirmerie. Echipajele au depus Deosebite Eforturi pentru a-mi aduce Douăsprezece paturi de campanie, transportându-le cu greu peste acele înspăimântătoare Creste de Gheaţă (au mai transportat şi cele două paturi pentru corturile Căpitanilor). Din păcate deja am 20 de bolnavi în Infirmerie, aşa că pe 8 i-am culcat pe Pături aşternute drept pe solul îngheţat. Trei lămpi cu ulei ne oferă Lumina în timpul nopţilor lungi.

Mare parte din bolnavii mei suferă de Scorbut, dar nu toţi. L-am adus aici pe Sergentul Heather, căruia Doctorul Peddie îi îndesase o monedă de aur în craniu ca să-i înlocuiască osul făcut Fărâmiţe de Creatura Gheţurilor. În lunile din urmă de el au avut grijă Infanteriştii – camarazii lui – şi mi-au spus că au de gând să continue să vadă de el şi aici în Tabăra Terror. Sergentul a fost transportat pe o Sanie Micuţă, construită Anume pentru el de Domnul Honey –, însă o posibilă Răceală contractată pe parcursul celor trei zile şi nopţi de Drum s-a transformat în Pneumonie. De această dată nu mă mai aştept ca Sergentul de Marină – uluitor Miracol

al Dorinţei de a Supravieţui – să mai Trăiască mult de acum încolo.

Îl mai am în grijă şi pe David Leys, căruia camarazii îi zic „Davey”. Starea lui catatonică nu s-a modificat de Luni bune, dar după Drumul peste gheţuri – am venit în acelaşi grup – nu mai este în stare să înghită nicio lingură din Terciul cel mai diluat, nici măcar o gură de apă. Astăzi este Sâmbătă. Nu mă aştept ca Leys să mai apuce ziua de Miercuri.

Din cauza Eforturilor Considerabile depuse de cei care au adus de pe Navă pe Insulă săniile încărcate cu ambarcaţiuni şi cu celelalte Materiale – peste crestele acelea de gheaţă pe care eu le urc cu mare Greutate chiar şi când nu sunt înhămat la sanie – am avut parte de obişnuitul Adaos de vânătăi şi Oase Fracturate. Cea mai importantă a fost Fractura Multiplă pe care marinarul Bill Shanks a suferit-o la braţ. După ce i-am pus osul la loc, l-am ţinut în Infirmerie ca să nu facă septicemie. (Fragmentele ascuţite de os i-au perforat carnea şi pielea în două locuri.)

Dar Principalul Asasin care stă la pândă în cortul acesta este Scorbutul.

S-ar putea ca Domnul Hoar, Stewardul Personal al Căpitanului Fitzjames, să fie primul Om care să Moară din această Cauză. Deja nu mai este Conştient. La fel ca în cazurile lui Leys şi Heather, şi Domnul Hoar a fost transportat pe sanie de-a lungul celor patruzeci de kilometri care despart damnata noastră Navă de Tabăra Terror.

Edmund Hoar reprezintă un exemplu prematur, dar Tipic al modului în care evoluează această maladie. Stewardul domnului Căpitan este un Bărbat Tânăr – va împlini 27 de ani peste mai puţin de două

săptămâni, pe 9 Mai. Dacă va supravieţui până atunci.

Hoar este un bărbat cu o constituţie destul de masivă pentru funcţia de Steward – are un metru şi optzeci înălţime. Atât Doctorului-Şef Stanley, cât şi mie ne-a părut a fi în stare de maximă sănătate la începutul Expediţiei. Îşi îndeplinea Sarcinile în mod alert şi prompt şi energic şi ni se părea neobişnuit de voinic pentru un Steward. În cadrul Concursurilor de alergare şi tragere la sănii pe care le-am ţinut adesea pe gheaţa de la Insula Beechey în iama dintre 1845-46, Hoar a ieşit mai mereu învingător şi camarazii îl alegeau conducător de echipă tocmai datorită acestor însuşiri atletice ale sale.

Prezentase simptome superficiale de Scorbut încă din toamna trecută – oboseală, greaţă, stare de Confuzie tot mai mare – dar maladia a devenit mai Pronunţată după Catastrofa de la Carnavalul Veneţian. A continuat să fie la dispoziţia Căpitanului Fitzjames câte şaisprezece ore pe zi până în luna Februarie, când l-a doborât complet boala.

Primele Simptome prezentate de Domnul Hoar au fost cele pe care marinarii le numesc Coroana de Spini.

Din părul Domnului Hoar a început să picure sânge. Nu numai din părul lui de pe cap. I s-au pătat de sânge mai întâi Căciulile lui, apoi Hainele de Corp, apoi Lenjeria.

Am observat acest simptom cu mare atenţie şi ştiu că sângele de pe Scalp provine din foliculi. Sunt Marinari care încearcă să evite acest Simptom Timpuriu răzându-şi capul, dar, firește, gestul acesta este complet inutil. „Perucile Galeze” şi căciulile şi fularele, iar acum şi pernele sunt tot mai îmbibate de sânge cu fiecare zi ce trece. Şi oamenii au

început să-şi pună Prosoape pe sub toate cele cu care îşi acoperă capetele, şi tot Prosoape îşi aştern ei pe perne noaptea.

Bineînţeles că această Măsură nu reduce starea de Ruşine şi Disconfort pe care le-o provoacă sângerările din toate Suprafeţele Corporale pe care creşte păr.

În Ianuarie Stewardul Hoar a început să aibă Hemoragii Subcutanate. Deşi la momentul acela Concursurile noastre deveniseră o Amintire îndepărtată, iar îndatoririle sale nu îl obligau să coboare de pe Navă şi nici nu-l supuneau la Deosebite Eforturi Fizice, orice Lovitură, cât de mică, de pe corpul lui se transforma într-o umflătură Vânătă, care nu se vindeca. Orice zgârietură căpătată atunci când curăţa Cartofii ori tăia Friptura rămânea deschisă şi sângera săptămâni în şir.

La sfârşitul lui Ianuarie, picioarele Domnului Hoar se umflaseră într-atât de tare că deveniseră de Două ori Mai Groase. S-a văzut atunci nevoit să împrumute Pantaloni jegoşi de la Marinarii mai corpolenţi ca să nu stea dezbrăcat atunci când îşi serveşte Căpitanul. Şi nici nu putea să doarmă din cauza Durerilor tot mai mari din încheieturi. Pe la începutul lui Martie orice mişcare era un Chin pentru Edmund Hoar.

Pe parcursul întregii luni, Hoar s-a certat cu mine, încercând să-mi Explice că nu poate rămâne în Infirmeria de pe Erebus, *că trebuie să se întoarcă să aibă grijă de Căpitanul Fitzjames. Părul lui blond era în permanenţă plin de sânge închegat. Braţele, picioarele şi faţa îi erau umflate şi începuseră să arate ca o Cocă păstoasă. În fiecare zi când îi analizam pielea, observam că devenea tot mai Puţin Elastică; în săptămâna de dinainte de sfărâmarea*

navei Erebus, *orice adâncitură făcută cu degetul în carnea lui Edmund Hoar rămânea definitiv acolo, iar Vânătaia cea nouă se întindea şi se vărsa în ţesătura Hemoragiilor anterioare.*

La jumătatea lui Aprilie, întregul corp al domnului Hoar se transformase într-o Masă Diformă şi Umflată. Faţa şi mâinile îi erau Galbene de la Icter. Şi Albul ochilor era Galben şi şocant la vedere din cauza sângerărilor din sprâncene.

În pofida faptului că atât eu, cât şi asistentul meu îl întorceam de pe o parte pe alta de câteva ori pe Zi, atunci când l-am luat de pe Erebus, *Hoar era plin de escare care se transformaseră în ulceraţii purpurii care Supurau fără încetare. Ulceraţii avea şi pe faţă, mai ales de-o parte şi de alta a Nasului şi Gurii, şi din ele curgeau Puroi şi Sânge.*

Iar Puroiul provenit de la un bolnav de Scorbut miroase teribil de rău.

Până în ziua când l-am transportat pe domnul Hoar la Tabăra Terror, îi mai rămăseseră doar doi dinţi în gură. Şi vorbesc aici despre un om care – în ziua de Crăciun – se lăudase cu cel mai sănătos zâmbet din toată Expediţia.

Gingiile i s-au înnegrit şi s-au retras. Este conştient doar câteva ore pe zi şi Suferă Cumplit în timpul acelor ore. Duhoarea pe care o emană gura lui atunci când încercăm să-l hrănim este de-a dreptul insuportabilă. Deoarece nu avem cum să spălăm Prosoapele, i-am aşternut pânze de vele pe Patul de Campanie, iar acum acestea sunt aproape Negre de Sânge. Hainele lui îngheţate şi murdare sunt acoperite cu Sânge uscat şi Cruste de Puroi.

Oricât de cumplite i-ar fi înfăţişarea şi Suferinţa, mai îngrozitor mi se pare faptul că Edmund Hoar s-ar putea să nu plece dintre noi încă Săptămâni sau Luni

de acum încolo, dar Starea lui se va înrăutăţi din zi în zi. Scorbutul este un asasin Perfid. Atunci când un bolnav se află pe Moarte, nici cea mai apropiată Rudă a lui nu mai este în stare să-l recunoască, la fel cum nici Mintea Rătăcită a Muribundului nu mai este în stare să-i recunoască ruda.

Măcar cu problema aceasta nu trebuie să ne confruntăm. Cu Excepţia celor doi fraţi pe care i-am avut în Expediţie – iar Thomas Hartnell şi-a pierdut fratele pe Insula Beechey – nu există nicio rudă care să ne recunoască aici pe gheţuri şi pe Insula aceasta Teribilă unde nu există decât vânt, zăpadă, furtună şi ceaţă. Nu avem pe Nimeni care să ne identifice când ne ducem, darămite să ne îngroape.

Doisprezece din bolnavii din Infirmerie vor muri de Scorbut şi mai mult de Două treimi din cei 105 supravieţuitori – printre care mă număr şi eu – prezintă unul sau mai multe simptome.

Vom rămâne fără suc de lămâie – cel mai bun Antiscorbutic pe care l-am avut, cu toate că Efectele i s-au Diminuat treptat în decursul ultimului an – în mai puţin de o săptămână. Şi atunci nu voi mai avea încotro şi voi fi Nevoit să recurg la Oţet. În urmă cu o săptămână – în Cortul cu Provizii ridicat pe gheaţă lângă HMS Terror *– eu personal am supravegheat decantarea cantităţii rămase de Oţet din butoaiele mari în 18 butoiaşe mai mici, câte unul pentru fiecare ambarcaţiune pe care o vom lua cu noi la Tabăra Terror.*

Oamenii detestă Oţetul. Spre deosebire de sucul de lămâie, al cărui gust acru poate fi mascat cu Zahăr, Apă sau chiar Rom, Oţetul li se pare otravă bieţilor mei camarazi ale căror cavităţi bucale au fost deja deteriorate de Scorbutul care se dezvoltă în organismele lor.

Ofiţerii care au mâncat mai multe Alimente Conservate din fabrica lui Goldner – spre deosebire de marinarii obişnuiţi care au dat gata proviziile de Carne de Porc şi Vită în Saramură (indiferent cât de râncede se făcuseră) – par a fi mult mai predispuşi la simptomele severe ale Scorbutului.

Această constatare confirmă teoria Doctorului McDonald, care spunea că, spre deosebire de alimentele odinioară proaspete (chiar dacă alterate acum), din cărnurile, legumele şi supele conservate lipseşte un Element vital – ori este prezentă o Otravă. Dacă, printr-un miracol, aş reuşi să descopăr Elementul acesta – otrăvitor sau providenţial – atunci nu numai că aş avea Şanse să-i salvez pe toţi oamenii aceştia, chiar şi pe bietul Domn Hoar, dar ar fi foarte posibil să fiu făcut Cavaler atunci când vom fi salvaţi.

Însă nu am cum să fac aşa ceva, dată fiind Starea noastră actuală şi lipsa oricăror Instrumente Ştiinţifice. Tot ce pot face este să insist ca oamenii să mănânce carnea proaspătă a vânatului prins de cei mai buni dintre noi – şi am convingerea, în pofida oricărei logici, că ne-ar putea ajuta în lupta cu Scorbutul chiar şi slănina dacă am reuşi să facem rost de ea.

Însă vânătorii noştri nu au găsit nicio vietate. Iar gheaţa este mult prea groasă ca să o găurim şi să putem pescui.

Azi-noapte, Căpitanul Fitzjames a trecut pe la mine, aşa cum face la începutul şi sfârşitul fiecăreia dintre Zilele lui lungi, foarte lungi. Şi, după ce a trecut pe la căpătâiul fiecărui Bolnav, întrebându-mă despre Starea fiecăruia, mi-am adunat Curajul şi am îndrăznit să-i pun întrebarea care mă obseda de atât de multe săptămâni.

— Domnule Căpitan, înţeleg dacă nu aveţi timp să-mi răspundeţi, sau dacă nu doriţi s-o faceţi, de vreme ce e o întrebare de Om Prost, nu încape îndoială, dar mă tot întreb de ceva vreme – de ce 18 Bărci? Am senzaţia că am luat cu noi absolut toate ambarcaţiunile care erau pe *Erebus* şi *Terror* şi nu suntem decât 105 oameni.

Căpitanul Fitzjames mi-a zis:

— Vino cu mine până afară, Domnule Doctor Goodsir.

l-am cerut lui Henry Lloyd, asistentul meu, să aibă grijă de bolnavi şi l-am însoţit pe Căpitanul Fitzjames afară din cort. Încă din Infirmerie observasem că Barba lui, care mai înainte mi se păruse Roşcovană, era, de fapt, Căruntă şi plină de Sânge uscat.

Căpitanul luase încă o Lampă din Infirmerie şi m-a dus spre Ţărmul pietros.

Niciun Val de mare nu uda Malul acesta întunecat. În schimb, de-a lungul lui se înşirau mai mulţi Gheţari înalţi de Coastă, formând o Barieră între noi şi Banchiză.

Căpitanul Fitzjames a ridicat Lampa şi a luminat Bărcile.

— Ce vezi, Doctore? *m-a întrebat el.*

— Bărci, *am îndrăznit eu a-i răspunde, simţindu-mă întru totul Omul Prost care spusesem că sunt.*

— Poţi să le deosebeşti, Doctore?

M-am uitat mai bine.

— Primele patru nu sunt urcate pe Sănii, *am zis eu.*

Observasem lucrul acesta încă din prima seară.

Habar nu aveam care era motivul, mai ales că Domnul Honey îşi dăduse silinţa să construiască Sănii speciale pentru Toate celelalte. Mi se părea o Neglijenţă Crasă.

— Aşa este, ai perfectă dreptate, *mi-a spus Căpitanul Fitzjames.* Acestea Patru sunt Balenierele noastre de pe *Erebus* şi *Terror.* Lungi de câte zece metri. Mai uşoare decât Celelalte. Foarte rezistente. Cu şase vâsle fiecare. Cu câte două capete, aşa cum sunt canoele... vezi acum?

Vedeam. Niciodată nu observasem că balenierele aveau două prore, aidoma canoelor.

— Dacă am fi avut zece şi nu patru, *a continuat Căpitanul,* ar fi fost perfect.

— De ce? *l-am întrebat eu.*

— Pentru că sunt puternice, Doctore. Foarte puternice. Şi uşoare, aşa cum ţi-am spus. Şi am putea pune Proviziile în ele şi le-am putea trage pe Gheaţă fără să mai fim nevoiţi să construim Sănii aşa cum am făcut pentru Celelalte. Dacă va fi să găsim Apă Curată, le-am putea lansa direct de pe Gheaţă.

Am clătinat amărât din cap, conştient că Domnul Căpitan Fitzjames mă va crede un Dobitoc Desăvârşit de îndată ce aveam să rostesc întrebarea:

— Dar de ce balenierele pot fi trase pe gheaţă, iar celelalte nu, Domnule Căpitan?

Căpitanul Fitzjames mi-a spus fără să dea semne de agasare:

— Vezi cârma, Doctore?

M-am uitat la fiecare capăt, dar nu am văzut nimic. I-am mărturisit asta Domnului Căpitan.

— Exact, *a zis el.* Balenierele au Chila Subţire şi nu au Cârmă. De direcţie se ocupă un vâslaş aşezat la pupă.

— Şi asta e bine? *l-am întrebat eu.*

— Este foarte bine dacă vrei o ambarcaţiune uşoară şi rezistentă, cu o Chilă subţire şi fără o

Cârmă şubredă care să se fărâme atunci când o tragi pe uscat sau pe gheaţă, chiar dacă are 10 metri lungime şi poate duce până la Doisprezece Oameni, rămânând loc şi pentru Provizii.

Am dat din cap, prefăcându-mă că aş pricepe ceva. Şi parcă pricepeam, cât de cât, dar eram cumplit de istovit.

— Vezi catargul, Doctore?

M-am uitat iarăşi. Şi iarăşi nu am reuşit să observ ce mi se ceruse. Aşa că i-am spus.

— Nu-l vezi pentru că balenierele au câte un singur catarg *rabatabil, mi-a explicat Domnul Căpitan.* Este sub Pânza cu care au acoperit-o oamenii.

— Am observat că toate ambarcaţiunile sunt acoperite cu bucăţi de pânză şi cu lemne, *am spus eu ca să-i dovedesc că nu eram complet neatent.* Ca să nu intre zăpada în ele, nu-i aşa?

Fitzjames şi-a aprins pipa. Îşi isprăvise de multă vreme Tutunul. Nu voiam să mă gândesc ce pusese în amestecul ăla pe care îl fuma.

— Pânzele au fost puse acolo pentru a-i proteja pe oamenii din cele 18 Bărci, deşi s-ar putea să nu folosim decât 10, *a murmurat el.*

Majoritatea oamenilor din Tabără dormeau de mult. Doar gărzile treceau încolo şi încoace dincolo de raza lămpii noastre.

— Vom sta *sub* pânza aia atunci când vom străbate Apele Curate că să ajungem la gura Fluviului Great Fish pe care l-a descoperit George Back?[2] *l-am întrebat eu.*

Niciodată nu-mi imaginasem că vom sta pe ciuci

[2] Sir George Back (1796-1878) – amiral în Marina Regală a Marii Britanii, explorator al Arhipelagului Arctic Canadian (n. tr.).

sub Pânză şi lemne. Dimpotrivă: ne văzusem vâslind fericiţi scăldaţi în Razele calde ale Soarelui.

— S-ar putea să nu fie nevoie să folosim Bărcile pe Fluviu, *mi-a răspuns el scoţând nori de fum cu aromă asemănătoare cu a excrementelor uscate.* Dacă la vară se vor deschide Apele de-a lungul Coastelor, Căpitanul Crozier va prefera să ne ducă undeva unde să fim în Siguranţă.

— Adică până în Alaska sau Sankt Petersburg?

— Măcar până în Alaska, *mi-a răspuns Căpitanul.* Sau poate Golful Baffin, în cazul în care Canalele de-a lungul Coastei se deschid spre Nord.

S-a apropiat de Bărcile de pe Săniile uriaşe şi a ridicat felinarul ca să le lumineze mai bine.

— Cunoşti Bărcile astea, Doctore?

— Sunt diferite de primele, Domnule Căpitan?

Epuizarea pe care o simţeam m-a îndemnat să fiu Sincer, fără să-mi mai pese de nicio Ruşine.

— Sigur că sunt, *mi-a răspuns el.* Astea două legate de Săniile speciale ale Domnului Honey sunt cuterele noastre. Cu siguranţă că le-ai observat în ultimele Trei Ierni când erau priponite pe Punte, sau jos, pe Gheaţă?

— Da, sigur că da. Dar spuneţi că sunt diferite de baleniere?

— Foarte diferite, *a răspuns Fitzjames, reaprinzându-şi pipa.* Observi vreun catarg pe ele, Doctore?

Chiar şi la lumina slabă a felinarului, am reuşit să desluşesc câte două catarge la fiecare dintre ambarcaţiunile acelea. Pânzele fuseseră croite şi cusute cu Măiestrie în jurul lor. I-am împărtăşit Căpitanului părerea mea.

— Da, ai dreptate, *mi-a zis el fără să pară Condescendent.*

— Există un motiv pentru care catargele acestea nu sunt rabatate? *l-am întrebat eu ca să-i demonstrez că îl ascultasem cu atenţie.*

— Catargele astea nu sunt rabatabile, Doctore. Sunt sudate... Sunt fixe. Observi şi cârmele? Şi chila mai adâncă?

Da. Acum le vedeam.

— Din cauza Cârmelor şi a Chilei nu pot fi şi ele Trase pe gheaţă? *m-am hazardat eu.*

— Exact. Ai pus Diagnosticul corect, Doctore.

— Dar de ce nu demontăm Cârmele, Domnule Căpitan?

— Am putea s-o facem, dar cum rămâne cu Chila prea adâncă? La prima Creastă de Gheaţă s-ar bloca sau s-ar sparge, nu crezi?

Am dat din cap şi am pus mâna cu mănuşă pe marginea uneia dintre ambarcaţiunile acelea.

— Mi se pare mie, sau acestea patru sunt puţin mai scurte decât balenierele?

— Ai ochii buni, Doctore. Au 9 metri lungime, faţă de cei 10 ai balenierelor. Şi sunt mai grele... Cuterele sunt mai grele. Şi au pupa în colţuri.

Acum am remarcat că cele 2 Bărci aveau şi proră, şi o pupă dreaptă, spre deosebire de baleniere. Nicio asemănare cu Canoele.

— Câţi oameni intră într-un cuter?

— Zece. Şi 8 vâsle. Este Loc şi pentru ceva Provizii şi ne putem adăposti pe fundul lor de Furtună chiar şi în Larg. În plus, având câte două Catarge cu Vele, se pot deplasa pe apă mult mai rapid decât Balenierele, însă nu ne-ar fi de prea mare Folos pe Fluviul lui Back.

De ce oare? Mi-am pus singur întrebarea, simţind că ar trebui să ştiu răspunsul.

— Din cauza pescajului adânc, domnule. Ia hai să

ne uităm acum la iolele astea două.

— Par mai lungi decât Cuterele, *am spus eu.*

— Aşa şi sunt, Doctore. Câte 10 metri fiecare... la fel ca Balenierele. Dar sunt mai Grele, Doctore, mai Grele chiar şi decât Cuterele. 450 de kilograme. Un chin să le tragi pe gheaţă, crede-mă. Căpitanul Crozier ar putea hotărî să le lăsăm aici.

— Atunci nu ar fi fost mai bine să nu le luăm deloc de pe navă?

Fitzjames a clătinat din cap.

— Nici vorbă. Trebuie să vedem la faţa locului care din ambarcaţiunile astea ne pot fi de cel mai mare ajutor. Gândeşte-te că ar trebui să supravieţuim săptămâni, ori chiar luni de zile în largul mării, sau pe fluviu. Ştii, Doctore, că fiecare dintre Bărcile astea are un greement diferit în funcţie de apa pe care trebuie să navigheze – pe mare, ori pe fluviu?

A fost rândul meu să clatin din cap.

— Nu contează. N-am de gând să intru acum în detalii atât de tehnice. Poate am să-ţi explic altădată care e diferenţa între navigarea pe mare şi navigarea pe fluviu, poate într-o zi însorită şi Caldă, când ne vom afla la sud de infernul ăsta. Ultimele 8 Bărci... primele două sunt Barcazurile[3], următoarele Patru sunt Bărcile Navei, iar ultimele două sunt Bărcile de Salvare.

— Bărcile de Salvare par mult mai scurte, *am observat eu.*

Căpitanul Fitzjames a pufăit din scârboşenia aia de pipă şi a dat din cap cu mult respect, de parcă i-aş fi împărtăşit cine ştie ce Perlă de Înţelepciune din Sfânta Scriptură.

[3] Barcă lungă din lemn, folosită de obicei de pescari (n. tr.).

— Chiar aşa, *mi-a zis el cu tristeţe.* Bărcile de Salvare n-au decât 4 metri, spre deosebire de cei 9 metri ai Cuterelor, sau cei 7 ai Bărcilor Navei. Dar niciuna din ele nu poate fi greeată corespunzător pentru navigare şi au prea puţine Vâsle. Mă tem că oamenii din ele ar fi în Mare Pericol în larg. Nu m-ar mira câtuşi de puţin dacă Domnul Căpitan Crozier ar hotărî să le lase în urmă.

În larg? *m-am întrebat eu. Până în noaptea asta nici nu-mi trecuse prin minte că am putea naviga pe o suprafaţă mai întinsă decât Fluviul lui Back, pe care mi-l imaginam cam ca Tamisa, cu toate că fusesem de faţă la mai multe consfătuiri unde se discutaseră şi asemenea eventualităţi. Uitându-mă la micuţele şi cumva mai delicatele Bărci de Salvare şi la Ambarcaţiunile Navei, bine legate de Săniile lor, mi se părea că oamenii care ar avea nenorocul să se afle în ele vor fi condamnaţi să vadă cum Cuterele şi Balenierele dispar dincolo de linia orizontului, lăsându-i singuri şi pierduţi în mijlocul mării.*

Da, vor fi condamnaţi la moarte sigură cei din Bărcile mai Mici. Şi, în cazul acesta, cum anume vor fi alese echipajele? Sau au fost deja alese în mare secret de cei doi Căpitani?

Iar eu în care Barcă am fost repartizat şi ce Soartă mi s-a pregătit?

— Dacă totuşi vom fi nevoiţi să luăm şi Bărcile Mici, vom trage la sorţi cine va călători în ele, *a spus Căpitanul.* Locurile din baleniere, cutere şi iole vor fi distribuite după echipele care au tras la sănii.

Probabil că mi s-a citit panica în ochi.

Căpitanul Fitzjames a izbucnit în râs, dând într-un acces de tuse seacă. Şi-a scuturat scrumul din Pipă. Vântul se înteţise şi era foarte, foarte frig. Habar nu aveam cât era ceasul. Probabil că trecuse de Miezul

Nopţii. Era întuneric de mai bine de şapte ceasuri.

— Nu-ţi face griji, Doctore, *mi-a spus cu blândeţe.* Nu-ţi citeam gândurile. Doar expresia de pe chip. Cum ziceam, vom trage la sorţi cine va merge cu Bărcile Mici, dar, la fel de bine, s-ar putea să nu le luăm cu noi. Oricum vor sta lucrurile, nu vom abandona pe nimeni. Dacă vom ajunge în Larg, vom lega ambarcaţiunile una de alta.

Am zâmbit atunci uşurat, sperând ca Domnul Căpitan să-mi poată vedea zâmbetul, însă nu şi Gingiile Însângerate.

— N-am ştiut că ambarcaţiunile cu pânze pot fi legate de cele fără pânze, *mi-am demonstrat eu din nou ignoranţa.*

— De obicei nici nu se poate, *a spus Căpitanul Fitzjames, atingându-mă uşor pe umăr, atingere pe care am simţit-o chiar şi prin hainele de Vreme Rea.*

— Acum, că ai aflat Secretele Tehnice ale celor 18 ambarcaţiuni din micuţa noastră Flotă, poate că ar fi bine să ne întoarcem în Tabără, Doctore. S-a făcut frig şi trebuie să Dorm puţin înainte de a mă trezi la şase să inspectez Gărzile.

Mi-am muşcat buza şi am dat de gust de Sânge.

— O singură întrebare mai am, Domnule Căpitan, dacă nu vă este cu supărare.

— Te rog.

— Când va hotărî Căpitanul Crozier ce bărci vom lua cu noi şi când le vom da drumul la apă?

Vocea îmi era îngrozitor de răguşită.

Căpitanul se îndepărtă puţin şi se opri cu spatele la focul de tabără de lângă Cortul în care era Popota Marinarilor. Nu-i mai puteam vedea chipul.

— Nu ştiu, domnule Doctor Goodsir, *mi-a răspuns el într-un târziu.* Cred că nici măcar domnul Căpitan Crozier nu ţi-ar putea răspunde la această întrebare.

Poate că Zâna Norocului ne iubeşte şi Gheaţa se va sparge în câteva Săptămâni... şi atunci îţi promit că ai să fii în echipa mea când vom naviga spre Insula Baffin. Sau poate că le vom pune pe apă la Gura Fluviului Great Fish, cam peste trei luni... ca să mai avem vreme să ajungem la avanpostul de lângă Lacul Great Slave până la venirea Iernii.

Mângâie marginea Cuterului de lângă el. Iar eu m-am simţit cuprins de o mândrie stranie şi modestă la gândul că fusesem capabil să identific Ambarcaţiunea respectivă.

Sau poate că nu era un Cuter. Poate că era una din cele 2 Iole.

Am încercat să nu mă gândesc la starea lui Edmund Hoar şi la ce se va întâmpla cu noi toţi dacă amânăm *cu trei luni drumul de 1 400 de kilometri în susul Fluviului Back... căruia i se mai spune şi Fluviul Great Fish. Câţi dintre noi vor mai fi în viaţă ca să ajungă la Lacul Great Slave?*

— Sau, *a continuat Fitzjames,* dacă Zâna Norocului nu ne iubeşte, carenele şi chilele astea nu vor mai simţi niciodată mângâierea apei.

Nu mai aveam ce spune. Tocmai ce auzisem Condamnarea noastră la Moarte. M-am întors şi am plecat înapoi la Infirmerie. Îl respect pe Domnul Căpitan Fitzjames şi nu voiam să-mi vadă chipul în Momentul acela.

Dar i-am simţit mâna pe umăr.

— Dacă aşa vor sta lucrurile, *mi-a spus cu îndârjire în voce,* atunci vom merge acasă *pe jos.*

34
CROZIER

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°41’
22 aprilie 1848

Îndreptându-se către crepusculul arctic, Crozier repetă în minte distanţele acestui purgatoriu. Treisprezece kilometri în prima zi, până la Tabăra Maritimă Unu. Cincisprezece în ziua următoare, dacă totul mergea bine, cu sosire în miez de noapte la Tabăra Maritimă Doi. Treisprezece kilometri, cu porţiunea cea mai dificilă de drum în apropierea coastei, unde săniile vor fi transportate pe braţe peste bariera formată în punctul de întâlnire al banchizei cu gheaţa de uscat, în cea de-a treia şi ultima zi. Apoi refugiul provizoriu de la *Tabăra Terror*.

Pentru prima dată după multă vreme cele două echipaje vor fi împreună. Dacă oamenii lui Crozier scăpau vii după traversarea gheţurilor şi nu-i ajungea creatura din urmă, cei 105 oameni se vor reuni pe coasta vântoasă din nord-vestul insulei.

Primele echipe de sănii care au făcut drumul spre King William în luna martie – mai mult pe întuneric, înaintaseră atât de greu, încât unele dintre ele şi-au petrecut prima noapte destul de aproape de navă. Într-o zi, în care viscolul le bătuse în faţă din sud-est, echipajul locotenentului Le Vesconte făcuse mai puţin de un kilometru şi jumătate în douăsprezece ore de efort constant.

Sigur, oamenilor lui Crozier le era mai uşor, având parte de lumina soarelui şi de drumul bătătorit de

echipele anterioare.

Nu voise să ajungă pe King William. Drumurile sale la Cap Victory nu reuşiseră să-l convingă, în ciuda cantităţilor uriaşe de provizii şi echipamente depozitate şi a faptului că deja fuseseră pregătite locurile pentru corturi, că ar putea supravieţui acolo prea mult. Vremea, cu vânturile puternice care băteau doar din nord-vest, era criminală iarna, feroce primăvara şi toamna şi duşmănoasă vara. Experienţa răposatului locotenent Gore, care, în timpul primei vizite pe bucata aceasta de uscat, în vara lui 1847, avusese parte de furtuni sălbatice cu descărcări electrice, se repetase iar şi iar pe tot parcursul acelei veri şi la începutul toamnei. Printre primele lucruri pe care Crozier le trimisese acolo fuseseră paratrăsnetele de rezervă de pe nave, precum şi vergelele din bronz de la perdelele din fosta cabină a lui Sir John, pentru a putea improviza şi altele la faţa locului.

Până în clipa în care *Erebus* s-a distrus iremediabil, în ultima zi a lui martie, Crozier tot mai sperase că vor putea scăpa de acolo şi vor putea naviga spre est, ajungând la Peninsula Boothia şi la eventualele provizii de pe Fury Beach şi în raza vizuală a balenierelor din Golful Baffin. Iar atunci, aşa cum procedase bătrânul John Ross cu ani înainte, mergând de-a lungul coastei de est a peninsulei, vor putea ajunge mai la nord, lângă Insula Somerset sau Devon. Mai devreme sau mai târziu tot vor vedea o navă în Strâmtoarea Lancaster.

În plus, în direcţia aceea erau şi aşezări de eschimoşi. Crozier era convins de asta – îi văzuse pe acei băştinaşi în timpul primei sale călătorii la Arctice, sub comanda lui William Edward Parry, în 1819, pe când nu avea decât douăzeci şi doi de ani. Doi ani mai târziu revenise în regiune, tot cu nava lui Parry, într-

una din primele tentative de descoperire a Pasajului; şi din nou, după alţi doi ani, tot în căutarea Pasajului de Nord-Vest – căutare ce avea să-i aducă moartea lui Sir John Franklin, douăzeci şi şase de ani mai târziu.

Şi ne-ar putea aduce şi nouă tuturor moartea, îşi spuse Crozier, scuturând din cap ca să-şi alunge gândul pesimist.

Soarele ajunsese aproape pe orizontul de la sud. Înainte de apus, se vor opri şi vor mânca ceva rece. Apoi vor intra iarăşi în hamuri şi vor trage săniile încă şase sau opt ore pe beznă, ca să ajungă la Tabăra Maritimă Unu, şi, astfel, să fi parcurs o treime din distanţa până la King William şi *Tabăra Terror*.

Nu se auzea nimic altceva decât răsuflarea şuierată a trăgătorilor, scârţâitul hamurilor şi scrâşnetul tălpilor de sănii pe gheaţă. Vântul încetase complet, însă aerul era mult mai rece din cauza luminii slabe a soarelui spre amurg. Cristalele de gheaţă ale respiraţiei pluteau deasupra convoiului de oameni şi sănii, aidoma unor sfere mici din aur.

Aflat acum în faţa coloanei, deoarece se apropiau de creasta cea înaltă de gheaţă, Crozier era pregătit să ajute la transportarea săniilor în partea cealaltă. Se uită către asfinţit şi îşi aduse aminte de o altă dată când încercase să ajungă la Boothia şi la balenierele din Golful Baffin.

La vârsta de 31 de ani, Crozier îl însoţise pe căpitanul Parry într-o a patra şi ultimă călătorie în aceste ape arctice, de data aceasta cu scopul de a ajunge la Polul Nord. Reuşiseră doar să ajungă „cel mai la nord” de ecuator, stabilind astfel un record nedoborât nici până în prezent. Fuseseră opriţi de o banchiză compactă ce se întindea de-a lungul regiunilor nordice ale lumii. Francis Crozier nu mai credea în teoria cu Marea Polară, acea întindere de

ape fără gheţuri. Era convins că, dacă într-o bună zi cineva va reuşi să ajungă la Polul Nord, o va face cu săniile.

Poate cu sănii trase de câini, aşa cum preferau să călătorească eschimoşii.

În Groenlanda şi pe coasta de est a Insulei Somerset îi văzuse pe oamenii locului alunecând cu săniile lor uşoare şi aparent fragile, complet diferite de săniile impuse de standardele Marinei Regale, în spatele acelor câini ciudaţi şi puternici. Se deplasau mult mai repede decât o puteau face săniile trase de oamenii lui. Dar mult mai important pentru planul său de a se îndrepta spre est era faptul că eschimoşii aceia se găseau pe undeva pe lângă Peninsula Boothia sau dincolo de ea. Şi, la fel ca Lady Silence, pe care o văzuse plecând spre *Tabăra Terror* în urma echipajelor lui Irving şi Hodgson, băştinaşii se pricepeau să vâneze şi să pescuiască în lumea aceasta albă, uitată de Dumnezeu.

În februarie, după ce Irving îi raportase ce dificultăţi întâmpinase atunci când o căutase pe Lady Silence şi încercase să afle de la ea de unde avea peştele şi carnea de focă, Crozier se gândise foarte serios să o ameninţe cu un pistol sau cu un cuţit marinăresc, ca să o convingă să le arate cum făcea ea rost de carnea aia proaspătă. Dar ştia în adâncul sufletului ce rezultat ar fi avut o asemenea ameninţare – gura fără limbă a eschimosei ar fi rămas ferecată, iar ea i-ar fi sfredelit cu ochii ei negri, până când el s-ar fi lăsat păgubaş ori şi-ar fi pus în practică ameninţarea. Şi n-ar fi rezolvat nimic.

Aşa că o lăsase în pace să trăiască în căsuţa aceea din zăpadă pe care i-o descrisese Irving. Îi ordonase domnului Diggle să-i dea câte un pesmet şi câte o fărâmă de carne ori de câte ori fata s-ar fi urcat pe

navă. Şi încercase să şi-o scoată din minte. Tocmai din acest motiv fusese atât de uimit când i se raportase că fusese văzută în urmă cu o săptămână, mergând la câteva sute de metri în spatele echipelor lui Hodgson şi Irving spre *Tabăra Terror*. Da, nu se mai gândise la ea. Dar ştia că încă o mai visează.

Dacă nu ar fi fost atât de incredibil de istovit, poate că ar fi avut o mică tresărire de mândrie provocată de construcţia şi durabilitatea săniilor din faţa lui.

Pe la jumătatea lui martie, încă dinainte de a avea certitudinea că *Erebus* va pierde partida cu gheţurile, le ceruse domnului Honey, acum singurul marangoz al expediţiei, şi ajutoarelor acestuia, Wilson şi Watson, să lucreze zi şi noapte la construirea unor sănii capabile să transporte şi ambarcaţiunile de pe nave, nu doar provizii şi materiale.

Când a fost gata primul exemplar – o sanie uriaşă din stejar şi alamă – Crozier ordonase oamenilor să o testeze pe gheaţă şi să descopere cele mai eficiente moduri în care poate fi trasă. Îi pusese pe gabieri şi pe timonieri să modifice cum ştiau ei mai bine hamurile, pentru a obţine cea mai mare forţă de tracţiune, fără sincope în mişcări sau în respiraţie. Pe la sfârşitul lunii fuseseră deja construite mai multe sănii, precum şi două tipuri de hamuri: de unsprezece oameni, pentru săniile încărcate cu ambarcaţiuni, şi de şapte oameni pentru cele mai mici, care transportau doar provizii şi materiale.

Crozier îşi dădea seama că, dacă aveau să plece tot pe gheaţă din *Tabăra Terror*, mulţi dintre oameni vor fi deja morţi sau prea bolnavi ca să mai poată trage cele optsprezece ambarcaţiuni şi sănii încărcate şi, prin urmare, la fiecare dintre ele se vor înhăma mai puţini decât numărul necesar. Ceea ce va însemna un efort considerabil mai mare pentru supravieţuitorii la rândul

lor afectaţi de scorbut şi epuizare.

În ultima săptămână din martie, pe când *Erebus* trăgea să moară, ambele echipaje coborâseră pe gheţuri în întunericul întrerupt de o foarte scurtă perioadă de lumină în fiecare zi, ca să încerce săniile, să se ia la întrecere, să descopere echipele potrivite pentru fiecare sanie în parte şi ca să înveţe şi să experimenteze tehnicile de tracţiune. Se luau la întrecere pe bani – aur şi arginţi – şi, cu toate că în dulapul personal al lui Sir John se găseau din belşug şilingi şi guinee, pentru că fostul comandant al expediţiei avusese de gând să-şi cumpere o mulţime de suvenire din Alaska, Rusia, din Orient şi din Insulele Sandwich, premiile concursurilor de tracţiune veneau din buzunarele lui Crozier.

Francis Rawdon Moira Crozier îşi dorea din tot sufletul să se poată îndrepta spre Golful Baffin de îndată ce zilele vor fi suficient de lungi. Ştia că erau puţine şanse ca vreunul din ei să ajungă la capătul acestei călătorii – ştia lucrul acesta din instinct, dar şi din istoriile lui Sir John şi din cartea lui George Back în care exploratorul povestea cum, cu paisprezece ani în urmă, urcase în amonte pe Fluviul Great Fish mai bine de o mie de kilometri, până la Lacul Great Slave (luase cu el în raniţă volumul acesta din biblioteca de pe *Terror).*

Nu aveau cum să traverseze pe marea îngheţată două sute şi cincizeci de kilometri dintre locul unde rămăsese *Terror* şi gura Fluviului lui Back – nici măcar ca prolog la dificila călătorie pe apele fluviului. Pe distanţa aceea se întâlneau cele mai dificile porţiuni de gheaţă de coastă combinate cu canale de apă, ce i-ar putea determina să abandoneze săniile. Şi chiar dacă nu ar fi fost să întâlnească asemenea canale navigabile, erau certe chinurile, nemaiîntâlnite până

atunci, prin care vor trece când vor tracta săniile şi ambarcaţiunile peste pietrele îngheţate ale uscatului, rămânând expuşi la furia furtunilor de banchiză.

Odată pe fluviu, presupunând că vor ajunge până acolo, se vor confrunta cu ceea ce Back descrisese drept „un curs violent şi întortocheat de 853 de kilometri, printr-un ţinut împietrit, fără nici măcar un singur copac pe malurile lui” şi apoi „cu nu mai puţin de 83 de căderi de apă, cascade şi praguri”. Crozier nu-şi putea imagina cum oamenii lui, după încă o lună sau mai mult de tras la sănii, ar fi fost suficient de antrenaţi ori cel puţin suficient de sănătoşi ca să se înfrunte cu 83 de căderi de apă, cascade şi praguri fie şi în cele mai robuste ambarcaţiuni.

Cu o săptămână în urmă, înainte să plece cu echipajul lui spre *Tabăra Terror*, doctorul Goodsir îi spusese că sucul de lămâie, unica lor pavăză împotriva scorbutului, oricât de slab ajunsese, se va isprăvi în trei săptămâni sau mai puţin, în funcţie de numărul de bolnavi care vor muri până atunci.

Crozier ştia cât de mult îi va slăbi pe toţi atacul acesta nemilos al bolii. Echipa lui trebuia să acopere în doar trei zile distanţa de 41 de kilometri până pe King William, şi asta cu sănii mai uşoare decât ale celorlalte echipaje şi pe un drum de dinainte bătătorit. Pe terenul dur, sau pe gheaţa de coastă, vor fi în stare să parcurgă doar jumătate din cei treisprezece kilometri pe care îi făceau acum pe zi, sau poate chiar mai puţin. Iar în momentul în care scorbutul va începe să-şi facă de cap, s-ar putea să facă doar un kilometru şi jumătate, cu condiţia să nu fie vânt, şi s-ar putea să nu aibă putere să vâslească ambarcaţiunile grele în amonte. Curând s-ar putea să le fie imposibil să navigheze pe orice distanţă.

Singurele argumente în favoarea acestei călătorii

nimicitoare spre sud erau şansa infimă ca o echipă de salvare pornită în căutarea lor să fi ajuns deja la Lacul Great Slave, precum şi faptul că vremea va fi mai caldă pe măsură ce vor înainta spre sud. Măcar vor merge pe urmele dezgheţului.

Cu toate astea, Crozier ar fi preferat să rămână la latitudini mai nordice şi să parcurgă distanţa mai lungă spre est şi apoi nord către Peninsula Boothia, pe care să o traverseze după aceea. Ştia că nu există decât o singură cale relativ sigură pentru asta: să-şi ducă oamenii pe King William, să traverseze insula, apoi să taie de-a curmezişul gheaţa, adăpostiţi acum de intemperii, şi să ajungă pe coasta Peninsulei Boothia, de unde să se îndrepte spre nord, de-a lungul banchizei, ori chiar pe câmpia de coastă şi, în final, să treacă munţii la Golful Fury, sperând la fiecare pas că se vor întâlni cu eschimoşii.

Acesta era drumul cel mai sigur. Dar şi cel mai lung. 1.931 de kilometri, cu jumătate mai lung decât ruta alternativă pe la sudul Insulei King William şi apoi pe Fluviul lui Back.

Dacă nu se vor întâlni cu eschimoşi amabili după ce vor traversa Boothia, niciunul dintre ei nu va mai apuca să termine călătoria.

Chiar şi aşa stând lucrurile, Crozier ar fi preferat să rişte şi să traverseze banchiza de-a dreptul, la nord-vest, peste cele mai anevoioase porţiuni ale ei, într-o tentativă necugetată de a imita uluitoarea călătorie de 965 de kilometri, făcută cu optsprezece ani înainte de prietenul său, James Clark Ross, când *Fury* se blocase între gheţuri în cealaltă parte a Peninsulei Boothia. Stewardul acela în vârstă, Bridgens, avusese dreptate întru totul. John Ross mizase totul pe supravieţuire şi pornise spre nord pe jos şi cu săniile, apoi cu ambarcaţiunile lăsate în Strâmtoarea Lancaster, în

aşteptarea balenierelor. Nepotul lui, James Ross, demonstrase că era posibil să mergi cu sania de la King William înapoi la Fury Beach.

Erebus era în ultimele ei zile de agonie, când Crozier i-a adunat pe cei mai buni trăgători de sănii – câştigătorii celor mai mari premii şi ai ultimilor bani pe care îi mai avea Francis Crozier pe lumea asta – le-a dat cea mai bună ambarcaţiune şi le-a ordonat domnului Helpman şi domnului Osmer, administratorul, să doteze acest superechipaj de trăgători cu tot ce credeau ei că le-ar fi necesar ca să supravieţuiască şase săptămâni între gheţuri.

Era o sanie cu unsprezece trăgători, condusă de Charles Frederick Des Voeux, al doilea secund de pe *Erebus,* şi avându-l în prima linie pe uriaşul Manson. Celelalte locuri au fost ocupate de voluntari.

Crozier voia să afle dacă era posibil să tragi o sanie încărcată la maximum de-a curmezişul banchizei, în linie dreaptă spre locul unde s-ar putea găsi salvarea. Cei unsprezece au plecat în ziua de 23 martie, la ora şapte dimineaţa, pe un frig de treizeci şi nouă de grade sub zero şi în uralele camarazilor lor.

S-au întors după doar trei săptămâni. Nu a murit nimeni, dar erau cu toţii epuizaţi şi patru aveau degerături serioase. Din toţi unsprezece, inclusiv aparent invincibilul Des Voeux, Magnus Manson era singurul care părea neafectat de oboseală sau de dificultăţile drumului.

În cele trei săptămâni reuşiseră să ajungă la doar patruzeci şi cinci de kilometri în linie dreaptă depărtare de locul unde se aflau *Terror* şi *Erebus.* Des Voeux a făcut calculele după aceea şi a ajuns la concluzia că parcurseseră două sute patruzeci şi unu de kilometri pentru a-i câştiga pe cei patruzeci şi cinci, dar nu era

omeneşte cu putinţă să mergi în linie dreaptă peste banchiză. La nord-est de poziţia lor actuală, vremea era mai cumplită decât în al Nouălea Cerc al Infernului în care fuseseră îngheţaţi vreme de doi ani. Legiuni întregi de creste de gheaţă. Unele înalte de treizeci de metri. Chiar şi drumul le fusese greu să şi-l găsească, imposibil aproape, atunci când vreme de nopţi (de câte optsprezece ore) în şir stelele fuseseră acoperite de norii groşi. Busolele erau, sigur, inutile atât de aproape de polul nord magnetic.

Echipa luase cinci corturi ca să aibă şi de rezervă, deoarece oamenii intenţionaseră să folosească doar două. Însă nopţile pe gheaţa expusă au fost atât de înfiorător de friguroase, încât, în ultimele nouă, cei unsprezece oameni au dormit înghesuiţi într-unul singur. Asta în cazurile când au fost în stare să doarmă.

Şi, în fond, nici nu au avut de ales, pentru că patru din cele cinci corturi solide fuseseră luate de vânt sau rupte mai înainte de a douăsprezecea noapte a călătoriei.

Des Voeux a reuşit cumva să-şi ţină oamenii pe direcţia nord-est, dar vremea se înrăutăţea cu fiecare zi, crestele de gheaţă se înălţau tot mai aproape unele de altele, abaterile de la drumul drept deveneau mai lungi şi mai periculoase, iar sania se avariase serios în eforturile lor herculeene de a o transporta peste stâncile de gheaţă. Pierduseră două zile stând să o repare în urletele vântului şi ale ninsorii.

În a paisprezecea zi, secundul a hotărât să facă drumul înapoi. In opinia lui, şansele lor de supravieţuire erau minime. Au încercat să se întoarcă mergând pe propriile lor urme, însă gheţurile erau mult prea active – straturile şi gheţarii din banchiză se mişcau în permanenţă, iar creste nou-formate din

presiunea din adâncuri s-au ridicat în faţa lor, ştergându-le urmele. Des Voeux, cel mai bun navigator din Expediţia Franklin (cu excepţia lui Crozier, fireşte), a făcut toate măsurătorile necesare cu teodolitul şi cu sextantul în puţinele momente senine pe care le-a avut la dispoziţie, dar a ajuns să traseze ruta de întoarcere mai mult pe baza presupunerilor. Le-a spus oamenilor că ştie cu precizie unde se află. Dar era convins, aşa cum le-a mărturisit ulterior lui Fitzjames şi Crozier, că va trece la treizeci de kilometri de nave.

În ultima lor noapte pe gheţuri, vântul le-a sfâşiat şi ultimul cort şi, abandonându-şi sacii de dormit, au orbecăit mai departe spre sud-vest, încercând să se salveze. Au aruncat alimentele şi hainele care nu le mai trebuiau şi au continuat să tragă sania după ei doar pentru că aveau nevoie de apă, arme, cartuşe şi praful de puşcă. Pe parcursul întregii călătorii fuseseră urmăriţi. Observaseră silueta uriaşă prin pulberea de gheaţă şi prin ceaţa densă şi prin rafalele de grindină. O auziseră cum le dădea târcoale în nopţile nesfârşit de lungi.

În dimineaţa celei de-a douăzeci şi una zile, Des Voeux şi echipa lui au fost văzuţi la nord. Mergeau drept spre vest, fără să-şi dea seama că *Terror* era la sud, la doar cinci kilometri de ei. *Erebus* îşi dăduse deja ultima suflare, strivită şi fărâmată şi scufundată de gheţurile criminale, lăsând în urmă un haos de scânduri rupte, catarge răsturnate şi tachelaje încâlcite. Şi totuşi un membru al echipajului ei a reuşit să localizeze echipa lui Des Voeux. Înainte de ivirea zorilor, navigatorul James Reid se urcase pe aisbergul uriaş, care făcuse parte din decorul Marelui Carnaval Veneţian, şi îi văzuse prin ochean.

Reid, locotenentul Le Vesconte, doctorul Goodsir şi Harry Peglar au plecat după ei cu un echipaj. Cinci

dintre campionii lui Des Voeux nu au mai fost în stare să se ţină pe picioare pe ultimul kilometru al drumului până la *Terror* şi au fost aduşi cu sania de camarazii lor. Ceilalţi şase membri ai superechipei lui Des Voeux au izbucnit în lacrimi la vederea fostului lor cămin, acum distrus şi de nerecunoscut.

Prin urmare... calea cea scurtă şi dreaptă spre Boothia nu mai reprezenta o opţiune. După ce au ascultat raportul lui Des Voeux şi al celorlalţi oameni zdruncinaţi atât fizic, cât şi psihic, Fitzjames şi Crozier au ajuns la concluzia că doar foarte puţini din cei 105 oameni ar fi reuşit să ajungă la Boothia. Însă cei mai mulţi aveau să piară în condiţiile cumplite de pe gheţurile acelea, chiar dacă zilele deveniseră mai lungi şi temperaturile mai crescuseră cu câteva grade. Iar eventualele canale pe care le-ar fi putut întâlni în drum doar sporeau riscurile unei asemenea călătorii.

Acum aveau de ales între a rămâne pe navă ori a ridica o tabără pe King William, de unde ar fi putut să plece spre Fluviul lui Back.

În ziua următoare Crozier s-a apucat să facă planurile pentru evacuarea navei.

Chiar înainte de amurg şi de popasul pentru cină, convoiul dădu peste o spărtură în gheaţă. Oamenii se strânseră în cerc în jurul ei. Era prima dată după douăsprezece luni când vedeau apă.

— Gaura asta nu era săptămâna trecută când am dus cuterele la *Tabăra Terror*, domnule căpitan, spuse marinarul Thomas Tadman. Uitaţi-vă, se văd urmele de sanie chiar lângă ea. Sigur am fi văzut-o. Da’ nu era.

Crozier dădu din cap. Nu era o *polinie* obişnuită – cuvânt folosit de ruşi pentru spărturile extrem de rare din banchiză ce rămân deschise întregul an. Grosimea gheţii era de peste trei metri – mai subţire decât în

jurul navei, dar suficient de solidă ca să susţină o clădire londoneză pe ea – însă în jurul găurii nu se vedea nicio fisură sau urmă a ciocnirii faliilor de presiune. Era perfect rotundă, ca tăiată în gheaţă cu un fierăstrău mare de tipul celor cu care fuseseră echipate navele lor.

Dar nici fierăstraiele de pe nave nu ar fi putut să facă o tăietură atât de netedă în trei metri de gheaţă.

— Am putea să ne oprim să mâncăm chiar aici, zise Thomas Blanky. Adică să zicem că luăm cina pe malul mării.

Ceilalţi clătinară capetele. Crozier se întrebă dacă şi ei simţeau aceeaşi nelinişte care îl cuprinsese pe el la vederea acelui cerc impecabil, cu puţul adânc şi apa neagră la capătul lui.

— Mai mergem încă vreo oră, spuse el. Domnule locotenent Little, preia conducerea convoiului, te rog.

Cam douăzeci de minute mai târziu, după ce soarele apusese cu o grabă aproape tropicală, iar pe cerul rece începuseră să pulseze stelele, soldaţii Hopcraft şi Pilkington se apropiară de Crozier, care mergea alături de ultima sanie. Hopcraft îi şopti agitat:

— Suntem urmăriţi, domnule căpitan.

Crozier îşi scoase telescopul din bronz dintr-o cutie aflată în vârful grămezii de materiale de pe sanie şi rămase nemişcat pe gheaţă împreună cu cei doi soldaţi, aşteptând să se îndepărteze săniile de lângă ei.

— Acolo, domnule, îi spuse Pilkington, arătând cu mâna cea sănătoasă. Poate că a ieşit din gaura aia din gheaţă, domnule căpitan. Dumneavoastră ce credeţi? Eu şi cu Bobby zicem că poate de-acolo a ieşit. Poate că ne pândea din apa aia neagră de sub gheaţă şi ne aştepta să trecem şi după aia a ieşit după noi. Sau poate trăgea nădejde să mai pierdem vremea pe-aici.

Dumneavoastră ce ziceţi, domnule căpitan?

Crozier nu-i răspunse. Vedea creatura prin telescop, abia desluşită prin lumina tot mai difuză. Părea albă, dar doar pentru că se contura pe fundalul norilor de furtună dinspre nord-vest. Şi, observând-o cum trece peste seracurile şi bolovanii de gheaţă pe unde oamenii lui se opintiseră doar cu câteva minute în urmă, lui Crozier îi fu relativ uşor să-şi dea seama de adevăratele ei dimensiuni. Era mai înaltă decât Magnus Manson chiar şi atunci când se deplasa în patru labe. Mişcările îi erau extrem de sprintene, în ciuda gabaritului – ca de vulpe, iar nu de urs mototol şi greoi. Crozier se strădui să-şi ţină telescopul cât mai fix în rafalele de vânt şi văzu cum creatura se ridică şi începe să meargă în două labe. Se deplasa puţin mai încet în acest fel, dar tot mai rapid decât oamenii înhămaţi la poverile lor de câte 1 000 de kilograme fiecare. Era mai înaltă decât seracurile, la vârful cărora Crozier nu putea ajunge nici măcar cu telescopul ţinut în mâna întinsă.

Apoi se întunecă şi nu mai reuşi să o vadă. Se înapoie cu infanteriştii la şirul de sănii şi oameni şi îşi depozită la loc telescopul.

— Staţi aproape de sănii, dar uitaţi-vă în permanenţă în urmă şi aveţi armele pregătite, le şopti el lui Hopcraft şi Pilkington. Stingeţi-vă felinarele. Trebuie să vedeţi bine în întuneric.

Siluetele mătăhăloase ale soldaţilor făcură un semn că înţeleseseră ordinul şi rămaseră în urmă. Crozier observă că cei care asigurau paza în fruntea convoiului îşi aprinseseră lămpile. Nu îşi mai putea vedea oamenii, ci doar cercuri de lumină cu nimburi de cristale de gheaţă în jur.

Căpitanul îl chemă la el pe Thomas Blanky. Piciorul de lemn al acestuia îl scutea de trasul la sănii, chiar

dacă talpa fusese prevăzută cu crampoane şi cuie pentru mersul pe gheaţă. Problema era că singurul lui picior valid nu-i oferea sprijinul de care ar fi avut nevoie dacă ar fi fost să intre şi el în hamuri. Însă oamenii ştiau că Thomas Blanky, specialist în navigaţia printre gheţuri, se va achita în curând de partea lui de datorie. Cunoaşterea gheţurilor va fi un element esenţial în cazul în care vor da peste canale navigabile în săptămânile sau lunile ce vor veni.

Acum Crozier îl folosi pe Blanky pentru a trimite un mesaj.

— Vrei să fii atât de bun, domnule Blanky, să le spui oamenilor că nu ne vom opri pentru gustare? Cei care nu sunt înhămaţi vor primi carnea rece şi pesmeţii şi îi vor distribui infanteriştilor şi trăgătorilor de sănii. Ordinul este ca toată lumea să mănânce din mers şi să bea apă din sticlele pe care le ţin la cald pe sub haine. Şi te mai rog să le spui gărzilor să aibă armele pregătite. Poate că ar fi bine să-şi scoată mănuşile cu un deget.

— Da, domnule căpitan, spuse Blanky şi dispăru în penumbre.

Căpitanul ştia că, în nici zece minute, toţi oamenii din acest echipaj vor înţelege că monstrul dintre gheţuri era pe urmele lor şi se apropia cu repeziciune.

35
IRVING

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°40’58”
24 aprilie 1848

Cu excepţia faptului că John Irving era bolnav şi pe jumătate mort de foame, că îi sângerau gingiile şi se temea că îşi va pierde doi dinţi care i se clătinau deja şi era atât de obosit că se gândea cu groază că s-ar putea prăbuşi în orice clipă, aceasta era una dintre cele mai fericite zile din viaţa lui.

Şi azi, şi ieri, împreună cu vechiul lui prieten de pe nava-şcoală *Excellent,* George Henry Hodgson, fusese la comanda unei echipe care plecase prin pustietate în căutare de vânat. Sigur, se presupunea că vor face şi ceva tururi de recunoaştere a zonei. Pentru prima dată în trei ani de inactivitate şi frig cumplit, locotenentul de rang trei John Irving devenise *explorator.*

Sigur că insula pe care o explora acum era aceeaşi pe care cu vreo unsprezece luni în urmă îl însoţise pe locotenentul Graham Gore. Sigur că nu valora nici cât un pişat de chinezoi din cauză că nu era decât o întindere de pietre îngheţate şi coline înalte doar de şase metri peste nivelul mării: şi nu era populată decât de vânturi şi de cuiburi de zăpadă adâncă şi de alte pietre îngheţate şi tot aşa. Dar Irving o *explora.* Devenise un *explorator* în adevăratul sens al cuvântului, şi ce mândru se mai simţea! Numai în dimineaţa aceasta văzuse lucruri pe care niciun alt om aparţinând rasei sale – poate chiar nicio altă fiinţă omenească de pe planetă – nu le văzuse niciodată.

Sigur, pe acolo erau doar nişte coline joase de pietre îngheţate şi buzunare în gheaţă, cu zăpadă răvăşită de vânturi, şi nici urmă de vulpe polară ori de focă mumificată, dar toate aceste descoperiri îi aparţineau *lui* şi numai *lui.* Cu două decenii în urmă Sir James ocolise cu sania coasta de nord a Insulei King William ca să ajungă la Cap Victory, dar John Irving – originar din Bristol, iar apoi tânăr educat în Londra – devenise primul explorator al interiorului acestui ţinut.

Îl bătea chiar gândul să numească regiunea aceasta *Ţinutul Irving.* În fond, de ce nu? Capul acela din apropiere de *Tabăra Terror* purta numele soţiei lui Sir John, Lady Jane Franklin, şi prin ce anume se remarcase *doamna* cu pricina ca să merite această onoare, în afară de faptul că se căsătorise cu un bătrân gras şi chel?

Echipele de trăgători la sănii începuseră să se considere grupuri separate. Prin urmare, cu o zi în urmă, Irving îşi dusese la vânătoare aceeaşi formaţie de şase oameni, în vreme ce George Hodgson plecase în recunoaştere cu oamenii lui, conform ordinelor date de căpitanul Crozier. Din păcate, vânătorii lui Irving nu găsiseră nici măcar o urmă de animal pe zăpadă.

Tânărul locotenent recunoştea în sinea lui că avusese momente când se simţise niţeluş cam îngrijorat, cu o zi în urmă, simţindu-l în spate pe Hickey, liliputanul ajutor de ştemuitor – pentru că toţi oamenii erau înarmaţi cu puşti sau muschete, în afară de el, care îşi ţinea pistolul în buzunarul mantalei. Dar fireşte că nu se întâmplase absolut nimic. Lipsit de protecţia lui Magnus Manson – aflat încă la patruzeci de kilometri distanţă, atitudinea lui Hickey faţă de el, Hodgson şi ceilalţi ofiţeri era nu doar politicoasă, ci şi plină de respect.

Întâmplarea aceasta îi amintea lui Irving de modul în

care profesorul lor particular obişnuia să-i despartă pe el şi pe fraţii lui în timpul cursurilor nesfârşite şi plictisitoare la culme. Îl trimitea pe fiecare băiat în câte o altă încăpere a vechiului conac din Bristol şi îşi ţinea lecţiile individual, trecând dintr-o cameră în alta la cel de-al doilea etaj al clădirii, răpăind pe podelele vechi din lemn de stejar cu tocurile înalte ale pantofilor lui cu catarame. John şi fraţii săi, David şi William, trei diavoli împieliţaţi când erau împreună, deveneau aproape sfioşi atunci când rămâneau singuri cu domnul Candrieau, profesorul lor cu chip palid, genunchi noduroşi, perucă albă şi deşirat ca un vrej de fasole. Deşi şovăise la început când se gândise să-i ceară căpitanului Crozier să-l scoată pe Manson din echipa lui, acum Irving era bucuros că deschisese gura. Era şi mai bucuros pentru că superiorul lui nu îi ceruse un motiv: căci tânărul locotenent nu-i spusese căpitanului ce făceau ajutorul de ştemuitor şi marinarul cel uriaş atunci când îi surprinsese el în cală. Şi nici nu intenţiona să-i spună vreodată.

Dar azi nu avea niciun motiv de îngrijorare nici din pricina lui Hickey, nici din alte cauze. În afară de el, numai Edwin Lawrence era înarmat azi. Exerciţiile alea de tir pe care le făcuseră în *Tabăra Terror*, în apropiere de aliniamentul bărcilor urcate pe sănii, demonstraseră că Lawrence era unicul om din echipa lui capabil să tragă cât de cât cu muscheta, aşa că astăzi devenise garda şi protectorul lor. Ceilalţi purtau pe umeri doar raniţele lor improvizate din pânză groasă, pe care le confecţionase Bătrânul Murray, velarul, la indicaţiile lui Reuben Male, comandantul gabierilor de pe *Erebus,* un individ deosebit de inventiv. Şi, în mod absolut firesc, oamenii numeau raniţele acestea „Sacii lui Male”. În Sacii lui Male îşi păstrau sticlele din cositor în care aveau apa, câţiva pesmeţi şi câteva felii de carne

uscată de porc, o conservă Goldner, pentru cazuri neprevăzute, câteva articole groase de îmbrăcăminte, ochelarii de protecţie, confecţionaţi din sârmă la ordinul expres al lui Crozier, care se temea ca nu cumva strălucirea soarelui pe gheaţă să le afecteze vederea, praf de puşcă şi cartuşe pentru situaţia că ar merge la vânătoare şi sacii groşi de dormit pentru eventualitatea în care o întâmplare neprevăzută i-ar fi împiedicat să se întoarcă în tabără şi ar fi fost nevoiţi să înnopteze sub cerul liber.

În dimineaţa aceasta merseseră mai bine de cinci ceasuri spre centrul insulei, încercând să se menţină pe colinele din pietre; vântul era mai puternic şi mai rece acolo, dar mersul era cu mult mai uşor decât în văile pline de zăpadă şi gheaţă. Din păcate, nu văzuseră nimic comestibil, nici măcar licheni sau muşchi portocaliu pe stânci. Din cărţile citite în biblioteca de pe *Terror,* printre care şi două scrise de însuşi Sir John Franklin, Irving aflase că din muşchi şi lichenii răzuiţi de pe pietre se poate face o supă care mai alină suferinţa oamenilor înfometaţi. *Foarte* înfometaţi.

Când au făcut popas ca să mănânce ceva, să bea puţină apă şi să se odihnească într-un loc adăpostit de vânt, Irving îl numi comandant provizoriu pe Thomas Farr, comandantul gabiei mari, şi porni mai departe de unul singur. Îşi spuse că oamenii lui erau încă epuizaţi după săptămânile în care trăseseră săniile grele şi aveau nevoie de repaus. Însă adevărul era că voia să fie singur.

Irving îi zise lui Farr că se va întoarce într-o oră şi, ca să fie sigur că nu se va rătăci, avea de gând să meargă pe porţiunile acoperite cu zăpadă, lăsându-şi astfel urmele. Dacă întârzia, ceilalţi îl puteau căuta tot după urmele acelea. Apoi porni spre est, fericit doar cu

gândurile sale. Fără să se oprească, mâncă un pesmet, simţind iarăşi cât de tare i se clatină cei doi dinţi. Îşi scoase dumicatul din gură şi observă că era mânjit de sânge.

Oricât de gol îi era stomacul, lui Irving îi era cam greaţă în ultima vreme.

Înaintă mai greu printr-o regiune acoperită cu zăpadă şi ieşi pe prundiş, apoi urcă greoi pe o altă colină... şi se opri brusc.

În valea din faţă se mişcau nişte puncte negre.

Îşi trase cu dinţii mănuşile din mâini şi cotrobăi în Sacul Male după cel mai de preţ bun al său – superbul telescop din bronz pe care i-l dăruise unchiul lui atunci când intrase în Marină. Dacă nu era atent şi îşi lipea instrumentul de faţă, acesta i-ar fi îngheţat de obraz ori de frunte. Aşa că îl ţinu mai departe de ochi, sprijinindu-l cu ambele mâini. Imaginea nu era focalizată, îi tremurau mâinile incredibil de tare.

Ce i se păruse la început a fi fost o turmă de animale blănoase se dovedi a fi un grup de oameni.

Echipa lui Hodgson.

Nu. Siluetele acelea erau îmbrăcate cu parka din blănuri groase, aşa cum purta Lady Silence. Şi erau zece oameni acolo, care se trudeau să traverseze valea acoperită cu zăpadă, mergând alături, nu în şir indian. Iar George nu avea decât şase oameni cu el. Şi plecase să caute vânat de-a lungul coastei, nu spre interiorul insulei.

Oamenii aceia aveau şi o sanie micuţă cu ei. Grupul lui Hodgson nu avea niciuna. De fapt, în toată *Tabăra Terror* nu se găsea o sanie atât de mică.

Irving încercă să regleze mai bine focalizarea preaiubitului său telescop şi îşi ţinu respiraţia sperând că instrumentul nu se va mai bâţâi atât şi va putea vedea mai clar.

Sania aceea era trasă de un echipaj de cel puţin şase câini.

Înseamnă că oamenii aceia erau fie salvatorii lor albi, îmbrăcaţi în haine groase de eschimoşi, fie eschimoşi adevăraţi.

Lăsă jos telescopul şi îngenunche pe pietrele îngheţate, punând capul în piept. Avea senzaţia că lumea întreagă se învârtea în jurul lui. Slăbiciunea fizică pe care se luptase să o ţină ascunsă în ultimele săptămâni se revărsă asupra lui cu toată puterea, făcându-l să simtă că îi vine să vomite.

Asta schimbă tot, îşi spuse el.

Poate că siluetele din vale – se pare că încă nu îl observaseră, pentru că era sus, pe creastă şi se confunda cu pietrele din jur datorită hainelor sale întunecate – erau vânători, ajunşi aici dintr-un sătuc de mai la nord. Dacă aşa stăteau lucrurile, cei 105 supravieţuitori de pe *Terror* şi *Erebus* erau salvaţi. Băştinaşii le vor da ceva de mâncare sau le vor arăta cum să-şi facă ei singuri rost de mâncare aici, pe tărâmul acesta fără de viaţă.

Dar, la fel de bine se putea ca eschimoşii aceia să fie nişte războinici, iar suliţele rudimentare pe care le observase Irving să fi fost aduse anume pentru oamenii albi despre care prinseseră cumva de veste că le invadaseră teritoriile.

Oricum ar fi fost, locotenentul de rang trei John Irving ştia că misiunea lui era să coboare la ei, să facă cunoştinţă şi să afle cu ce gânduri veniseră până aici.

Îşi strânse telescopul, îl înfăşură cu grijă în puloverele din Sacul Male şi – cu o mână ridicată în ceea ce el spera ca sălbaticii de jos să interpreteze a fi un gest paşnic de salut – porni la vale către cei zece oameni opriţi cu ochii la el.

36
CROZIER

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°41’
24 aprilie 1848

A treia şi ultima zi a drumului pe gheaţă a fost de departe cea mai grea.

Crozier mai parcursese de două ori traseul acesta în ultimele şase săptămâni împreună cu unele dintre primele echipaje cu sănii. Şi chiar dacă atunci drumul fusese mai puţin bătătorit, lui i se păruse mult mai uşor ca acum. Pe vremea aceea era mai sănătos. Şi mult mai puţin obosit.

Francis Crozier nu-şi dădea bine seama, dar, de când îşi revenise din sevrajul aproape fatal de la începutul lui ianuarie, începuse să sufere de insomnii tot mai severe. Ca marinar, şi apoi căpitan, Crozier se fălise mai tot timpul – cum o făceau şi alţi căpitani – cu faptul că nu avea nevoie de prea mult somn şi că se trezea imediat la cea mai mică schimbare a direcţiei navei, la modificarea intensităţii vântului din vele, la zgomotul prea multor paşi pe covertă în timpul vreunui cart anume, la orice variaţie a sunetului făcut de apa ce se lovea de cală... se trezea imediat la orice stimul, oricât de insignifiant.

Însă în săptămânile din urmă Crozier dormise din ce în ce mai puţin, până când ajunsese să aţipească doar o oră sau două pe noapte şi să tragă un pui de somn de treizeci de minute în timpul zilei. Îşi spunea întruna că are prea multe pe cap: prea multe detalii la care să se gândească, prea multe ordine pe care să nu uite să

le dea în ultimele săptămâni şi zile înainte de a o porni cu toţii pe întinderea de gheaţă, însă adevărul era că melancolia lui maladivă încerca să îl distrugă din nou.

Avea sentimentul că se tâmpise. Omul inteligent de pe vremuri era acum îndobitocit de oboseala aceasta cumplită.

Tuturor le fusese aproape imposibil să pună geană pe geană când făcuseră popas la tabăra Maritimă Unu şi Doi, indiferent cât de istoviţi erau. Nu ridicaseră niciun cort acolo, pentru că rămăseseră cele instalate de primele echipe, iar grupul dinaintea lor avusese grijă să repare toate stricăciunile produse de vânt ori de ninsoare.

Sacii de dormit de trei persoane, confecţionaţi din piele de ren, erau cu mult mai călduroşi decât cei din pături cusute laolaltă la fabrica Hudson Bay, şi norocoşii care aveau să se culce în ei au fost traşi la sorţi. Crozier nu luase parte la acest joc al hazardului, dar atunci când intră în cortul pe care îl împărţea cu alţi doi ofiţeri, descoperi că Jopson îi pregătise un astfel de sac de dormit confecţionat special pentru el. Nici suferindului său steward şi nici celorlalţi nu li se păruse corect ca domnul căpitan să se culce într-un sac de dormit în care alţi doi oameni – fie aceştia ofiţeri – sforăie, trag vânturi şi se înghiontesc. Iar Crozier fusese mult prea obosit şi mult prea recunoscător ca să se împotrivească.

Şi nici nu i-a mărturisit lui Jopson ori celorlalţi că în sacul de o persoană era mult mai frig. Numai căldura emanată de trupurile celor care se înghesuie alături de tine în timpul nopţilor polare te poate ajuta să dormi cât de cât.

Însă Crozier nici nu încercase să adoarmă în timpul celor două nopţi petrecute la popasurile de pe gheaţă.

Se scula la fiecare două ore şi pornea să inspecteze

gărzile. Vântul se intensifica în timpul nopţii şi oamenii care erau de strajă se adăposteau în spatele unor ziduri din zăpadă ridicate în grabă. Şi tocmai din cauza aceasta ar fi observat creatura dintre gheţuri, doar dacă ar fi călcat peste ei.

Însă nu îşi făcu apariţia în noaptea aceea.

În timpul puţinelor minute de somn zbuciumat, Crozier primi vizita coşmarurilor care îl tulburaseră în timpul maladiei sale din ianuarie. Unele dintre visele acelea se repetară de atât de multe ori, trezindu-l tot de atâtea ori, încât acum era în stare să-şi aducă aminte crâmpeie din ele. Adolescente care ţin o şedinţă de spiritism. M'Clintock şi încă un bărbat care se uită la două schelete dintr-o barcă – unul în şezut, îmbrăcat în palton şi manta cauciucată, celălalt doar o grămadă dezordonată de oase pe jumătate mâncate.

Crozier îşi petrecea zilele întrebându-se dacă nu cumva el era unul dintre cele două schelete.

Însă cel mai rău coşmar, de departe cel mai rău, era cel cu Împărtăşania, în care el era ori copil, ori o variantă şi mai bolnavă a celui de acum, şi stătea în genunchi, în pielea goală, înaintea altarului din biserica interzisă a lui Memo Moira, în vreme ce preotul uriaş şi neomenesc – din veşmintele albe şiroia apa, iar prin rupturile lor se vedea carnea roşie, vie, a unor arsuri îngrozitoare – se apleca asupra lui, suflându-i în faţă duhoare de stârv.

Oamenii se treziră la ora 5:00 a.m. În dimineaţa zilei de 23 aprilie. Soarele avea să răsară abia înspre 10:00 a.m. Vântul nu se potolise şi flutura faldurile corturilor Holland şi înţepa ochii marinarilor strânşi la micul dejun.

Ar fi trebuit să-şi încălzească mâncarea în nişte căniţe din tablă, folosind plitele mici cu spirt. Fiecare ţinea pe sub haine câte o sticlă cu o jumătate de litru

de eter anume pentru acest scop. Dar şi fără vânt le era extrem de greu să aprindă plitele alea. Iar pe o vreme ca aceea de la începutul zilei, strădania le-a fost zadarnică, deşi încercaseră – asumându-şi un mare risc – să le aprindă în interiorul corturilor. Prin urmare – repetându-şi că supele şi legumele şi cărnurile din conservele Goldner fuseseră deja gătite – oamenii hăpăiră lăturile congelate direct din cutiile din tablă. Erau lihniţi şi îi aştepta o zi lungă de tras la sănii.

Goodsir – şi înaintea lui, cei trei medici morţi acum – le explicase lui Fitzjames şi lui Crozier cât de important era ca alimentele conservate să fie bine date în clocot. Mai ales supele. Goodsir precizase că legumele şi felurile din carne fuseseră prefierte, într-adevăr, dar supele – în mare parte doar din păstârnac, morcovi şi alte rădăcinoase de proastă calitate – erau doar un „concentrat” ce trebuia diluat cu apă şi apoi dat în clocot.

Doctorul nu cunoştea denumirile otrăvurilor care-i ameninţau din supele nefierte, poate şi din felurile cu legume şi carne, dar repeta la nesfârşit că fierberea alimentelor din conserve era absolut necesară, chiar şi în situaţia unei călătorii pe gheaţă. Avertismentele lui constituiseră unul dintre motivele pentru care Crozier şi Fitzjames hotărâseră să transporte plitele grele de pe baleniere la *Tabăra Terror*.

Însă nici la popasul numit Tabăra Maritimă Unu şi nici la cel botezat Tabăra Maritimă Doi, unde vor ajunge în noaptea următoare, nu exista vreo maşină de gătit care să facă faţă gerului. Iar atunci când nu puteau să aprindă plitele cu spirt, oamenii se vedeau nevoiţi să-şi mănânce mâncarea rece. Şi chiar dacă eterul micuţelor plite se aprindea, nu reuşea decât să *topească* supa congelată, nicidecum să o fiarbă.

Va trebui să ne mulţumim şi cu atât, îşi zise Crozier.

Imediat după micul dejun, stomacul căpitanului începu să zbiere din nou de foame.

Intenţionaseră să strângă cele opt corturi Holland de la fiecare din ambele popasuri şi să le ducă cu săniile la *Tabăra Terror* pentru cazurile când unii dintre ei ar porni la drum peste gheţuri curând. Însă vântul sufla mult prea tare, iar oamenii erau rupţi de oboseală, chiar dacă nu trecuse decât o zi din drumul acesta anevoios. Crozier se sfătui cu locotenentul Little şi hotărâră să ia doar trei corturi din popasul acesta şi să spere că se vor simţi ceva mai în putere în dimineaţa următoare, la Tabăra Maritimă Doi.

În dimineaţa aceea a celei de-a doua zile de drum peste gheţuri, la 23 aprilie 1848, trei oameni din hamuri au început să se simtă îngrozitor de rău. Unul a vomitat sânge. Ceilalţi doi au căzut de-a-n picioarelea şi n-au mai fost în stare să tragă la sănii tot restul zilei. Unul dintre ei, care nici să meargă nu mai putea, a fost urcat pe o sanie şi tras de camarazii lui.

Nedorind să reducă numărul de gărzi înarmate care mărşăluiau în spatele, în faţa şi pe flancurile convoiului, Crozier şi Little intrară ei înşişi în ham şi se opintiră la sănii întreaga zi.

Crestele de gheaţă întâlnite acum nu au mai fost la fel de înalte ca acelea din ziua precedentă, iar echipajele care trecuseră pe acolo înainte bătătoriseră bine gheţurile, însă vântul şi zăpada spulberată eliminaseră mai toate aceste avantaje. Oamenii nu reuşeau să vadă sania din faţa lor la doar cinci metri distanţă. Gărzile înarmate nu vedeau nimic la mai puţin de şapte metri în jurul lor şi se vedeau nevoiţi să meargă la un metru de sănii ca să nu se rătăcească. Ceea ce însemna că utilitatea lor ca paznici era egală cu zero.

De câteva ori în timpul zilei sania din frunte – cu

Little sau Crozier printre oamenii din hamuri – a ieşit de pe făgaş şi atunci convoiul s-a oprit, câţiva oameni şi-au desfăcut hamurile, s-au legat cu funii de mijloc ca să nu se piardă în viscolul înfiorător, căutând urmele rutei reale în stânga şi în dreapta celei greşite.

Asemenea accidente petrecute în miezul călătoriei le-ar fi putut foarte bine aduce moartea.

Câteva dintre echipajele dinaintea lor, care porniseră cu încărcături mai mari, reuşiseră să parcurgă aceşti cincisprezece kilometri de gheaţă în mai puţin de douăsprezece ore, ajungând la Tabăra Maritimă Doi la doar două ceasuri după apusul soarelui. Grupul lui Crozier a ajuns la popasul acela mult după miezul nopţii, după ce aproape trecuseră pe lângă el. Dacă Magnus Manson – al cărui auz părea la fel de bine dezvoltat ca restul trupului şi prostiei sale – nu ar fi sesizat mult spre stânga lor sunetul făcut de pânza colţurilor sub atacul vântului, convoiul ar fi trecut drept pe lângă adăpostul lor şi proviziile de acolo.

S-a dovedit, din păcate, că Tabăra Maritimă Doi fusese în mare parte distrusă de rafalele neîncetate ale zilei. Deşi bine ancorate în suprafaţa de gheaţă, cinci din cele opt corturi fuseseră smulse şi duse departe în beznă. Epuizaţi şi flămânzi, oamenii s-au apucat mai întâi să ridice două din cele trei corturi aduse din Tabăra Maritimă Unu. După aceea, patruzeci şi şase de bărbaţi, care, în opt corturi, s-ar fi simţit bine, chiar dacă destul de înghesuiţi, au fost nevoiţi să se îngrămădească în cinci.

Pentru cei care au fost de gardă în noaptea aceea – şaisprezece din cei patruzeci şi şase – vântul, ninsoarea şi frigul au reprezentat iadul pe pământ. Crozier a făcut şi el de pază, de la 2:00 a.m. la 4:00 a.m. Preferase să fie în mişcare, pentru că nu reuşea

nicicum să se încălzească suficient cât să adoarmă în sacul lui de o singură persoană, cu toţi oamenii înghesuiţi ca sardelele în jurul lui.

Ultima zi a drumului pe gheaţă a fost cea mai rea. Înainte de deşteptarea de la ora 5:00 a.m., vântul făcuse o scurtă pauză, dar, în semn de compensaţie perfidă a cerului senin ce avea să vină, se făcuse cu cel puţin cincisprezece grade mai frig. Locotenentul Little făcuse măsurătorile în dimineaţa aceea şi raportase o temperatură de -53,3 grade la ora 6:00 a.m.

Doar treisprezece kilometri mai avem, îşi tot repeta Crozier trăgând la sanie. Ştia că şi ceilalţi se gândesc la acelaşi lucru. *Doar treisprezece kilometri, cu doi mai puţini decât ieri.* Pentru că boala şi extenuarea îi doborau tot mai mulţi oameni, Crozier ordonase gărzilor să-şi pună bine armele şi să intre în hamuri la prima rază de lumină. Orice om care se mai putea ţine pe picioare avea să tragă la sănii.

Rămaşi fără pază, se bizuiau acum doar pe claritatea zilei. Imediat după răsărit, reuşiră să distingă conturul maroniu al Ţinutului King William – zidul de gheţari mărginit de gheaţa de coastă strălucea în zare în aerul rece şi rarefiat ca o barieră de cioburi de sticlă. Iar pe o asemenea vizibilitate, creatura nu avea cum să se furişeze neobservată până la ei.

Dar era tot acolo. Nu dispăruse. O vedeau – un punct care se deplasa cu mişcări săltate la sud-vest de ei, mult mai repede decât erau ei în stare să tragă săniile. Sau decât ar fi fost ei în stare să fugă, dacă se va ajunge la asta.

De câteva ori pe durata acelei zile, Crozier – sau Little – şi-a scos hamurile, şi-a luat telescopul şi a privit la creatură peste întinderea de gheaţă.

Se afla la cel puţin trei kilometri depărtare de ei şi

înainta iute în patru labe. De la distanţa aceea părea doar unul din urşii polari de felul celor mulţi pe care îi vânaseră în ultimii trei ani. Însă doar până în momentul când se ridica pe picioarele din spate, înălţându-se deasupra gheţarilor şi crestelor din jur, şi adulmeca văzduhul, holbându-se în direcţia lor.

Ştie că ne-am abandonat navele, îşi spunea Crozier uitându-se ţintă la monstru prin telescopul său uzat şi zgâriat de îndelunga folosinţă la ambii poli ai Pământului. *Ştie încotro ne îndreptăm. Şi intenţionează să ajungă acolo înaintea noastră.*

Au tras întreaga zi la sănii. S-au oprit doar spre seară ca să mănânce din conservele congelate. Li se isprăviseră raţiile de pastramă şi pesmeţi râncezi. În clipele de dinainte ca întunericul să acopere cerul cu cerneala lui, zidurile din gheaţă care despărţeau King William de banchiză au strălucit aidoma unui oraş luminat de mii de felinare.

Mai aveau şase kilometri. Opt oameni nu mai puteau merge şi erau transportaţi cu săniile. Trei erau inconştienţi.

Trecuse de ora 1:00 a.m. când au traversat Marea Barieră de Gheaţă. Nu bătea vântul, dar temperatura continua să scadă. Locotenentul Little a măsurat-o din nou la una din opririle făcute pentru a pregăti ridicarea săniilor peste un perete de gheaţă de zece metri. Era o temperatură de -63,3°.

Ultima dată când Crozier se uitase după creatură – care între timp îi depăşise, mergând paralel cu ei, şi acum trecea uşor peste bariera din gheaţă de mare – făcuse greşeala să-şi scoată mănuşile doar pentru câteva secunde, ca să poată nota câteva date în jurnalul de bord. Şi uitase să şi le pună la loc înainte de a lua telescopul în mână. Buricele degetelor şi o palmă i se lipiseră de metalul îngheţat. Şi le-a tras repede,

dar a smuls o fâşie de piele şi carne de pe degetul mare şi încă trei de la mâna dreaptă, plus o bucată zdravănă din palma stângă.

La Arctice asemenea răni nu se mai vindecă, mai ales dacă s-au instalat şi primele simptome ale scorbutului. Crozier se îndepărtă de ceilalţi şi vomită din cauza durerii. Usturimea îngrozitoare din degetele şi palma distruse se agravă şi mai mult în timpul nopţii când, umăr la umăr cu oamenii lui, Crozier trase, împinse, ridică şi coborî săniile peste barieră. I se umflaseră braţele şi muşchii din cauza curelelor hamurilor.

Cam pe la unu şi jumătate dimineaţa, îi trecu prin cap ideea stupidă să lase toate săniile acolo şi să se ducă fără ele la *Tabăra Terror*, aflată la un kilometru şi jumătate distanţă de ei peste pietrele îngheţate şi nămeţii de zăpadă. Şi a doua zi vor veni cu ajutoare să le ia de acolo.

Însă lui Francis Crozier îi mai rămăsese suficientă minte ca să respingă pe loc gândul acesta. Sigur că putea s-o facă, sigur că putea abandona săniile acolo – ar fi fost prima echipă care s-ar fi dat bătută – şi ar fi avut grijă să-şi ducă oamenii în siguranţă până la tabără. Dar aşa îşi va pierde pe vecie în ochii celor 104 supravieţuitori orice brumă de autoritate rămasă după ce îşi abandonase nava.

Cu toate că durerea crâncenă din mâinile sfâşiate îl făcea să vomite adesea, ferindu-se de ochii celorlalţi, pe când trăgeau şi împingeau săniile peste zidul din gheaţă, observând în treacăt cât de lichidă şi plină de sânge era voma, continuă să dea ordine şi să-i ajute pe cei treizeci şi opt de oameni care mai erau în stare să se lupte cu săniile şi cu Bariera.

Dacă n-ar fi fost convins că ar rămâne fără buze, Crozier s-ar fi aruncat în genunchi şi ar fi sărutat

pământul atunci când la urechi le-a venit zgomot nou de pietre protestând sub tălpile săniilor.

Ardeau torţele la *Tabăra Terror*. Crozier era înhămat la sania din frunte. Oamenii din echipă se străduiră pe cât posibil să adopte o poziţie mai dreaptă, mai puţin obosită, mai puţin suferindă atunci când parcurseră ultimele sute de metri cu săniile şi camarazii lor inconştienţi.

Ceilalţi îi aşteptau afară din corturi. În prima clipă Crozier se simţi mişcat de grija lor, convins că erau pe punctul de a trimite o echipă de salvare în căutarea căpitanului şi camarazilor întârziaţi.

Pe când se opintea în hamuri ca să parcurgă ultimii douăzeci de metri până în tabără, Crozier pregăti în minte un anunţ glumeţ – ceva despre cum s-a gândit el că ar fi bine să sărbătorească încă o dată Crăciunul şi că toţi aveau liber să doarmă o săptămână încheiată, dar atunci îi văzu pe căpitanul Fitzjames şi pe ceilalţi.

Le văzu ochii: ochii lui Fitzjames, ai lui Le Vesconte, ai lui Des Voeux, ai lui Couch şi Hodgson, şi Goodsir şi ai celorlalţi. Şi atunci înţelese – prin cel de-al Doilea Văz despre care îi vorbise Memo Moira, ori prin instinctele lui dovedite de conducător, ori prin intuiţia clară, necenzurată de gând, a unui om incredibil de obosit – atunci *înţelese* că se întâmplase ceva şi că nimic nu va mai fi aşa cum plănuise sau sperase el.

37
IRVING

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°40’58”
24 aprilie 1848

Zece eschimoşi: şase bărbaţi de vârste nedefinite, unul foarte bătrân şi fără dinţi, un băiat şi două femei. Una dintre acestea era bătrână, cu gura smochinită şi cu faţa acoperită cu o reţea deasă de zbârcituri. Cealaltă era foarte tânără. *Mamă şi fiică,* presupuse Irving pentru sine.

Bărbaţii erau toţi scunzi; creştetul celui mai înalt dintre ei abia dacă ajungea până la bărbia locotenentului de rang trei. Doi aveau capetele descoperite, dând la iveală părul lor negru şi des şi obrajii netezi. Ceilalţi îl priveau ţintă din adâncurile glugilor, unele căptuşite cu blană bogată şi albă despre care Irving bănuia că ar fi provenit de la vulpile polare; altele aveau bordură dintr-un soi de blană mai închisă la culoare şi mai aspră, probabil blană de gluton[4].

Cu excepţia băiatului, toţi bărbaţii aveau câte o armă – un harpon, ori o suliţă scurtă cu vârful din os sau piatră – dar, după ce Irving se apropie de ei, arătându-le mâinile goale, eschimoşii îşi lăsară armele jos. Tânărul presupuse că se întâlnise cu un grup de vânători. Stăteau relaxaţi, dar cu mâinile pe suliţe, cu picioarele depărtate. Sania era supravegheată de bătrân, care-l ţinea aproape de el pe băiat. Şase câini erau înhămaţi la sania mult mai scurtă şi vizibil mult

[4] Mamifer carnivor, cu blana de culoare brun-deschis, răspândit dincolo de cercul polar de nord (n. tr.).

mai uşoară decât cea mai mică sanie pliabilă care existase vreodată pe *Terror.* Câinii lătraseră la el, dezgolindu-şi colţii, până când îi potolise bătrânul cu bastonul cioplit pe care-l ţinea în mână.

În vreme ce încerca să găsească o metodă prin care să poată comunica cu aceşti oameni ciudaţi, Irving continua să se minuneze de felul în care erau îmbrăcaţi. Acele parka erau mai scurte şi mai închise la culoare decât hainele purtate de Lady Silence şi de răposatul ei tovarăş, dar la fel de bine îmblănite. Irving bănuia că era blană de karibu sau de vulpe, însă pantalonii până la genunchi fuseseră cu siguranţă confecţionaţi din blană de urs alb. Unele dintre perechile lor de cizme păreau a fi făcute din piele de karibu, în vreme ce altele erau dintr-un soi de piele mai moale. Piele de focă, oare? Sau tot piele de karibu, dar întoarsă pe dos?

Nu încăpea nicio îndoială că mănuşile erau din piele de focă şi păreau mult mai călduroase şi mai suple decât ale lui Irving.

Locotenentul încercase să-şi dea seama care anume era şeful grupului, însă nu reuşise. În afară de bătrân şi de băiat, doar un singur bărbat ieşea cumva în evidenţă: unul din cei doi cu capetele dezgolite care purtau în jurul capului o bentiţă albă din blană de karibu, o cingătoare îngustă de care atârnau tot felul de obiecte bizare şi un săculeţ atârnat de gât. Nu era însă vorba de un talisman ca acela în formă de urs alb pe care îl purta Lady Silence.

O, Silence, cât îmi doresc să fii şi tu aici, oftă în gând John Irving.

— Salutare, spuse el, atingându-şi pieptul cu mănuşa. Locotenent de rang trei John Irving de pe nava *Terror* a Majestăţii Sale.

Eschimoşii bolborosiră între ei. Tânărul auzi nişte

cuvinte ce păreau a suna cam ca *miagortok* şi *kabloona* şi *qavac,* dar nu avea nici cea mai vagă idee ce ar fi putut ele să însemne.

Bărbatul cu bentiţa pe frunte şi săculeţul la gât întinse mâna spre Irving şi exclamă:

— *Piifixaaq!*

Câţiva dintre tovarăşii lui mai tineri clătinară din capete. Dacă individul cu bentiţa îl înjurase în vreun fel, Irving spera din tot sufletul ca toţi ceilalţi să-şi dojenească aspru prietenul.

— John Irving, repetă el atingându-şi iar pieptul.

— *Sixam ieua*? spuse eschimosul din faţa lui. *Suingne!*

Irving dădu din cap ca şi cum ar fi fost de acord. Nu ştia ce altceva să facă. Îşi atinse din nou pieptul.

— Irving.

Şi întinse mâna spre celălalt într-o manieră interogativă.

Omul se holbă la el printre firele de blană.

Exasperat, locotenentul arătă spre câinele din fruntea atelajului, care tot mai lătra şi mârâia furios, cu toate că bătrânul îl trăgea înapoi şi îl lovea cu sălbăticie.

— Câine, zise Irving. Câine.

Eschimosul de lângă el izbucni în râs.

— *Qimmiq,* rosti el desluşit, arătând de asemenea spre câine. *Tunok.*

Apoi clătină din cap şi râse mai tare.

Cu toate că era îngheţat până în măduva oaselor, tânărul simţi căldura speranţei. Ajunsese la un rezultat. Cuvântul din limba eschimoşilor care însemna „câine” era ori *qimmiq*, ori *tunok,* ori amândouă. Arătă spre sanie.

— Sanie, spuse el cu hotărâre.

Cei zece eschimoşi se holbară la el. Tânăra femeie

îşi dusese mâinile înmănuşate în dreptul gurii. Falca bătrânei atârna căscată, lăsând să se vadă unicul dinte pe care îl mai avea.

— Sanie, repetă el.

Cei şase bărbaţi se uitară unul la altul. În cele din urmă, interlocutorul lui Irving spuse:

— *Kamatik?*

Irving bâţâi fericit din cap, fără să aibă habar dacă înjghebaseră o linie de comunicare sau nu. Poate că bărbatul îl întrebase dacă îşi dorea cumva să fie străpuns cu harponul. Dar locotenentul nu-şi putea şterge zâmbetul larg de pe chip. Iar eschimoşii – cu excepţia băiatului, a bătrânului ocupat să bată câinele şi a bărbatului cu bentiţă pe frunte şi săculeţ la gât – rânjeau şi ei.

— Se întâmplă cumva să vorbiţi limba engleză? îi întrebă Irving, dându-şi seama că întrebarea era oarecum superfluă.

Eschimoşii se holbară şi rânjiră şi se încruntară şi nu ziseră nimic.

Irving repetă întrebarea în franceza lui de şcoală şi în germana atroce.

Eschimoşii continuară să rânjească şi să se încrunte şi să se holbeze.

Irving se aşeză pe vine. Cei şase bărbaţi de lângă el se aşezară de asemenea pe vine. Nu îşi puseră fundurile pe pietrele îngheţate de pe jos şi nici pe bolovanul din apropiere. După atât de multe luni petrecute în regiunea aceasta, Irving îi înţelegea perfect. Continuă să insiste să afle măcar un nume.

— Irving, spuse atingându-şi iarăşi pieptul şi arătând imediat spre bărbatul cel mai aproape de el.

— *Inuk,* zise omul, atingându-şi şi el pieptul.

Apoi îşi trase mănuşa cu o scăpărare a danturii incredibil de albe şi ridică mâna dreaptă. Îi lipseau

ultimele două degete.

— *Tikerqat.*

Şi rânji iar.

— Îmi pare bine de cunoştinţă, domnule Inuk, spuse Irving. Sau domnule Tikerqat. Îmi pare *foarte* bine de cunoştinţă.

Îşi dădu seama că orice conversaţie ar fi să poarte cu oamenii aceştia va trebui să se desfăşoare în limbajul semnelor. Aşa că acum arătă spre locul de unde venise el, spre nord-vest.

— Am mulţi prieteni, zise pe un ton plin de încredere, ca şi cum simplul cuvânt i-ar fi garantat siguranţa în mijlocul acestor sălbatici. Două nave mari. Două... nave.

Eschimoşii se uitară în direcţia indicată. Domnul Inuk se încruntase uşor.

— *Nanuq,* zise el încet, dar se corectă imediat, clătinând din cap. *Tornârssuk.*

La auzul ultimului cuvânt, ceilalţi îşi feriră privirea, sau îşi lăsară ochii în jos, probabil în semn de respect sau teamă. Dar locotenentul era convins că reacţia aceasta a lor nu fusese determinată de gândul la două nave mari sau la un grup numeros de oameni albi.

Îşi umezi buzele însângerate. Mai bine să înceapă să negocieze cu oamenii aceştia decât să se angajeze într-o discuţie fără şanse de reuşită. Cu mişcări foarte încete, ca să nu-i sperie, vârî o mână în raniţa de pe umăr căutând un rest de mâncare sau vreun flecuşteţ pe care să li-l ofere în dar.

Nimic. Mâncase deja felia subţire de pastramă şi pesmetul vechi pe care şi le luase cu el. Atunci să găsim ceva sclipitor şi interesant pentru băştinaşii ăştia...

Dar în sacul din piele nu erau decât puloverele lui murdare şi rupte, două perechi de ciorapi împuţiţi şi o

cârpă de unică folosinţă luată pentru cazul în care şi-ar fi făcut nevoile în mijlocul naturii. În clipele acelea regretă amarnic că-i dăruise lui Lady Silence preţiosul lui şal din mătase orientală. Chiar, pe unde o umbla femeia aia? Plecase pe nesimţite din *Tabăra Terror* din a doua zi şi nimeni nu o mai văzuse de atunci. Era convins că oamenilor aceştia le-ar fi plăcut nespus şalul acela fin, roşu cu verde.

Chiar atunci atinse formele rotunjite ale telescopului din bronz.

Inima lui Irving rată o bătaie, apoi se strânse de durere. Telescopul acela era cel mai drag şi valoros bun pe care îl avea. Îl primise de la unchiul lui, înainte ca omul acela blând şi înţelept să se stingă din viaţă din cauza unor probleme cu inima.

Surâzând stins spre eschimoşii care îl priveau plini de curiozitate, scoase încet instrumentul din raniţă. Observă că noile sale cunoştinţe cu chipuri negricioase încleştaseră mâinile pe mânerele suliţelor şi harpoanelor.

Zece minute mai târziu, în jurul lui Irving se strânsese toată familia, sau clanul, sau tribul acela de eschimoşi, la fel ca o clasă de elevi adunaţi lângă cel mai îndrăgit profesor al lor. Se uitară prin telescop cu rândul. Toţi se uitară. Chiar şi bărbatul neîncrezător, cu căutătură încruntată, bentiţă din blană pe frunte şi săculeţ la gât. Chiar şi cele două femei care nu se mai opreau din hlizit. Toţi se uitară prin telescopul lui.

Irving îl lăsă pe domnul Inuk Tikerqat, noul său ambasador, să-l înmâneze tuturor celorlalţi. Nici bătrânul de lângă sanie nu rezistă tentaţiei şi se apropie şi el de neobişnuitul obiect. Se uită prin el şi strigă ceva, urmat într-un soi de incantaţie de cele două femei:

ai yei yai ya na
ye be ye ye yi yan e ya qana
ai ye yi yat yana

Eschimoşii se amuzară câteva minute uitându-se unul la celălalt prin telescop, dându-se speriaţi în spate, râzând în hohote atunci când îşi desluşiră chipurile imense. Apoi, deprinzând iute cum să focalizeze instrumentul, se uitară la stâncile din depărtare, la nori şi la creste. Râsetele şi exclamaţiile lor de surpriză răsunară prelung în valea micuţă atunci când Irving le arătă cum, uitându-se prin cealaltă parte a telescopului, totul li se va părea foarte mic.

Tânărul locotenent îşi folosi mâinile şi limbajul corpului ca să le explice că le dăruieşte obiectul din bronz, adică refuză să-l ia înapoi şi îl îndesă în mâinile domnului Inuk Tikerqat.

Atunci hohotele de râs se opriră brusc şi cei şase bărbaţi redeveniră serioşi. Câteva clipe Irving se întrebă dacă nu cumva încălcase vreun tabu, dacă nu cumva îi ofensase fără să ştie; dar intuiţia îi spunea că, de fapt, îi pusese în faţa unei probleme de protocol: el le oferise un dar minunat, iar ei nu aveau ce să îi dea în schimb.

Domnul Inuk Tikerqat se sfătui cu ceilalţi vânători şi apoi se întoarse spre Irving începând o pantomimă inconfundabilă: mâna la gură, mâna la burtă, mâna la gură, mâna la burtă, mâna freacă burta.

Preţ de o secundă îngrozitoare, Irving se gândi că interlocutorul lui îi cere de mâncare, iar el nu mai avea nicio firimitură, însă când încercă să exprime acest fapt prin gesturi, eschimosul scutură vehement din cap şi repetă mişcările. Irving înţelese că îl întrebau *pe el* dacă nu cumva îi este foame.

Cu ochii plini de lacrimi din cauza vântului ori a emoţiei, tânărul repetă gesturile şi dădu entuziasmat din cap. Inuk Tikerqat îl apucă de umărul îngheţat şi murdar al mantalei de iarnă şi îl conduse spre sanie. *Cum îi zic ei?* se întrebă Irving.

— *Kamatik?* spuse, amintindu-şi cuvântul.

— *Ee!* exclamă aprobator domnul Tikerqat.

Împărţind şuturi zdravene câinilor din hamuri, ajunse lângă sanie şi dădu la o parte blana groasă de pe ea. Pe această minunată, providenţială *kamatik* se aflau grămezi peste grămezi de peşti şi hălci îngheţate, dar şi proaspete, de carne.

Gazda lui îi prezenta acum diferitele delicatese. Cu degetul întins spre peşte, Inuk Tikerqat spuse, pe tonul blând şi răbdător pe care adulţii îl folosesc îndeobşte cu copiii mai înceţi la minte:

— *Eqaluk.*

Apoi bucăţile mari de carne şi slănină de focă:

— *Nat-suk.*

Acum bucăţile îngheţate dintr-un fel de carne mai închisă la culoare:

— *Oo mingmite.*

Irving dădea sârguincios din cap. Îi era cumplit de ruşine pentru că i se umpluse brusc gura cu salivă. Neştiind dacă trebuia doar să admire cărnurile de la distanţă, ori să-şi aleagă dintre ele, întinse sfios mâna spre carnea de focă.

— *Ee!* îl aprobă din nou domnul Tikerqat.

Luă o bucată de carne şi slănină, vârî mâna sub parka şi scoase de la brâu un cuţit foarte ascuţit din os şi tăie două felii: una pentru Irving şi una pentru el. Îi înmână locotenentului porţia lui şi apoi se apucă de mâncat.

Bătrâna care stătea în apropiere scoase un fel de tânguit prelung:

— *Kaaktunga!*

Iar când nimeni n-o băgă în seamă, strigă iarăşi:

— *Kaatunga!*

Domnul Tikerqat se strâmbă la Irving, aşa cum se strâmbă bărbaţii între ei când o femeie le cere ceva, şi răspunse:

— *Orssunguvoq!*

Însă tăie o felie şi pentru bătrână şi i-o aruncă aşa cum ar fi aruncat-o unui câine.

Cotoroanţa cea ştirbă hohoti veselă şi se apucă să molfăie slănina.

De îndată toţi bărbaţii se strânseră în jurul saniei, îşi scoaseră cuţitele şi începură şi ei să mănânce.

— *Aipalingiagpoq,* comentă domnul Tikerqat, arătând-o pe bătrână şi râzând.

Toţi ceilalţi bărbaţi – toţi, chiar şi bătrânul, chiar şi băiatul – toţi, cu excepţia celui cu bentiţă şi săculeţ, începură să râdă şi ei.

Irving rânji cu gura până la urechi, deşi nu înţelesese gluma.

Bărbatul mai vârstnic, cel cu bentiţă pe frunte, îl arătă pe Irving cu degetul şi spuse:

— *Qavac... suingne! Kangunartuliorpoq!*

Locotenentului nu-i trebuia traducător ca să priceapă că indiferent ce spusese eschimosul nu fuseseră nici cuvinte de laudă, nici vreo expresie de amabilitate. Domnul Tikerqat şi ceilalţi vânători scuturară din capete, înfulecând mai departe.

Toţi eschimoşii – chiar şi tânăra eschimosă – se foloseau de cuţitele proprii aşa cum îi arătase Lady Silence cu două luni în urmă în căsuţa ei de zăpadă. Tăiau pielea, carnea şi slănina cu mişcări iuţi *spre* gură, astfel încât tăişul cuţitului trecea la un fir de păr de buzele şi limbile lor unsuroase.

Irving se strădui să taie la fel, dar cuţitul lui era mai

bont şi nu reuşi decât să facă mizerie. Bine măcar că nu se mai tăie la nas, aşa cum i se întâmplase în căsuţa lui Silence. Grupul mâncă într-o tăcere prietenoasă, întreruptă doar de râgâieli politicoase şi de câte un pârţ ocazional. Bărbaţii se mai opreau să bea dintr-un burduf mic din piele. Irving îşi scosese şi el sticla pe care o purta pe sub haine pentru a feri apa de îngheţ.

— *Kee-nah-oo-veet?* se interesă pe nepusă masă Inuk Tikerqat.

Se bătu cu pumnul în piept.

— *Tikerqat.*

Îşi scoase iarăşi mănuşa, arătându-i locotenentului cele două degete rămase.

— Irving, se prezentă din nou tânărul.

— *Eh-vunq,* spuse eschimosul.

Irving zâmbi pe deasupra bucăţii de slănină, întinse degetul spre noul său prieten:

— Inuk Tikerqat, *ee?*

Eschimosul clătină din cap.

— *Ah-ka.*

Şi făcu un gest larg cu braţele, cuprinzându-i şi pe tovarăşii lui.

— *Inuk,* spuse el după aceea pe un ton ferm.

Ridicându-şi mâna mutilată, îşi mişcă cele două degete, ascunzându-l pe cel mare. Apoi zise:

— *Tikerqat.*

Irving deduse atunci că „Inuk” nu era numele omului, ci un termen care îi descria pe toţi cei zece eschimoşi – poate numele tribului lor, sau al rasei, sau al clanului. Iar „Tikerqat” probabil că nu era numele de familie, ci numele întreg al conlocutorului său şi, fără doar şi poate, însemna „Două-Degete”.

— *Tikerqat,* repetă el numele, încercând să-l pronunţe cât mai corect şi, în acelaşi timp, continuând

să-şi taie şi să mănânce bucăţi din slănina de focă.

Nu conta absolut deloc că halca de carne şi slănină era veche, urât mirositoare şi crudă. Avea sentimentul că întregul lui organism jinduieşte după grăsime mai mult ca după orice altceva.

— *Tikerqat,* mai spuse el încă o dată.

Şi apoi, în cercul de bărbaţi care, aşezaţi pe vine, tăiau şi mestecau cu râvnă dumicaţii de slănină, se făcură prezentările. Maestrul de ceremonii era Tikerqat, care rostea numele şi apoi încerca şi să îi explice semnificaţia, în cazul că numele respectiv avea o semnificaţie, dar ceilalţi pricepură repede cum se face şi se prezentară singuri. Momentul acesta aduse farmecul vesel al unui joc de copii în pustietatea îngheţată din jur.

— *Taliriktug,* rosti rar Tikerqat, împingându-l pe tânărul pieptos de lângă el.

Două-Degete strânse braţul tovarăşului său, scoţând nişte exclamaţii ce sunau cam ca *ah-yeb-l.* Apoi îşi flexă propriul braţ, comparându-l cu bicepşii mai groşi ai celuilalt.

— *Taliriktug,* repetă Irving, întrebându-se dacă numele înseamnă „Muşchi-Mare”, „Braţ-Puternic” sau altceva în acelaşi sens.

Următorul, un eschimos mai micuţ, se numea *Tuluqag.* Tikerqat îi dădu jos gluga de la parka, dezvelindu-i părul negru, şi începu să fluture din mâini, mimând zborul unei păsări.

— *Tuluqag,* spuse Irving cu mâncarea în gură.

Îl salută politicos pe respectivul, întrebându-se dacă numele acestuia se traducea prin „Corb”.

Al patrulea se lovi peste piept şi mârâi:

— *Amaruq.*

Apoi îşi dădu capul pe spate şi scoase un urlet prelung.

— *Amaruq,* repetă locotenentul. „Lup”, continuă el ca să arate că a înţeles.

Al cincilea vânător se numea *Mamarut* şi începu să dea dezordonat din mâini şi să ţopăie, improvizând un moment de pantomimă. Irving repetă cuvântul şi dădu din cap, însă nu avea nici cea mai mică idee ce ar fi putut să însemne numele acela.

Al şaselea, un tânăr eschimos cu o înfăţişare foarte sobră şi care se numea *Ituksuk,* îl privi cu ochi mari şi negri pe Irving, dar nu încercă să exprime nimic prin gesturi. Mestecând cu voioşie la bucata de slănină de focă, Irving îl salută politicos cu o înclinare a capului.

Eschimosul mai în vârstă, cel cu bentiţa pe frunte şi săculeţul la gât, pe nume *Asiajuk,* nu clipi şi nu făcu niciun alt gest care să dea de înţeles că i-ar fi părut bine de cunoştinţă. Era limpede că nu-l plăcea şi nu avea încredere în locotenentul de rang trei John Irving.

— Sunt încântat să vă cunosc, domnule Asiajuk, zise Irving.

— *Afatkuq,* murmură Tikerqat, făcând un semn din cap spre tovarăşul lui cu înfăţişare aspră.

O fi vreun vraci? se întrebă Irving. Dar avea sentimentul că totul va fi în ordine atâta timp cât ostilitatea lui Asiajuk rămânea la nivel de neîncredere tăcută.

Bătrânul de lângă sanie se numea *Kringmuluardjuk.* Tikerqat făcu un semn spre câini şi apropie mâinile, mimând un obiect mic.

Apoi interlocutorul cel vesel al lui Irving întinse un deget spre băiatul care nu părea mai mare de zece, unsprezece ani, apoi se arătă pe el, şi spuse:

— *Irniq... Qajorânguaq.*

Irving presupuse că *Irniq* însemna „fiu” sau „frate”. Mai degrabă „fiu”. Sau, poate, pe băiat îl chema *Irniq* şi cuvântul *Qajorânguaq* însemna „fiu” sau „frate”.

Tikerqat o împinse în faţă pe bătrână. Se pare că numele ei era *Nauja,* iar Tikerqat făcu iar gestul de aripi din mâini. Irving încercă să repete cât mai corect numele – avea probleme când încerca să reproducă un anumit sunet glotal – şi înclină respectuos capul. Se întrebă dacă semnificaţia numelui *Nauja* era „Rândunică-de-mare”, „Pescăruş” sau vreo pasăre mai exotică.

Bătrâna se hlizi ştirb şi îşi îndesă o bucată de slănină în gură.

Tikerqat o luă de după umeri pe tânără – doar o fetiţă, de fapt – şi spuse, zâmbind cu gura până la urechi:

— *Qaumaniq. Amooq!*

Râzând şi ea, fata se zvârcoli în îmbrăţişarea eschimosului şi toţi ceilalţi, cu excepţia posibilului vraci, începură să râdă în hohote.

— *Amooq?* zise Irving.

Râsetele se înteţiră. Amaruq şi Tuluqag împroşcară bucăţi de slănină în toate părţile.

— *Qaumaniq... amooq!* confirmă Tikerqat, făcând gestul universal cu două mâini în dreptul pieptului său.

Însă, ca să fie sigur că s-a făcut pe deplin înţeles, o apucă pe tânăra femeie – Irving era aproape convins că îi era nevastă – şi îi ridică partea parka închisă la culoare.

Fata era complet goală pe dedesubt şi, foarte adevărat, sânii ei erau foarte mari... chiar foarte-foarte mari pentru o femeie atât de tânără.

John Irving simţi că se îmbujorează de la linia părului blond până la brâu. Îşi aplecă ochii la bucata de slănină din care mânca. În momentul acela ar fi pus prinsoare pe cincizeci de lire că, în limba eschimoşilor, *Amooq* era echivalentul expresiei „Ţâţe-Mari”.

Bărbaţii din jurul lui hohoteau mai departe. *Qimmiq-*

ii – câinii cu aspect de lupi de la *kamatik*-ul din lemn – urlau şi ei şi ţopăiau în hamuri. Bătrânul din spatele saniei, Kringmuluardjuk, se zguduia atât de tare, că se prăbuşi pe gheaţă şi continuă să râdă de acolo.

Pe neaşteptate, Amaruq – Lupul? – care se jucase cu telescopul în tot acest timp, arătă spre creasta de pe care coborâse Irving şi strigă ceva cam ca:

— Takuva-a... kabloona qukiuttina!

Râsetele încetară imediat.

Câinii-lupi începură să latre sălbatic.

Irving se ridică în picioare şi îşi puse mâna pavăză la ochi. Nu dorea să ceară înapoi telescopul. Desluşi o formă omenească într-o manta voluminoasă pe culme.

Splendid! îşi zise tânărul. În decursul ospăţului cu slănină de focă şi al ceremoniei prezentărilor, se tot gândise cum anume să îi convingă pe Tikerqat şi pe prietenii lui să-l însoţească la *Tabăra Terror*. Îi fusese teamă că nu va fi reuşi să se facă înţeles prin gesturi şi nu va putea să-i determine pe cei opt eschimoşi şi pe cele două eschimose să-şi ia câinii şi sania şi să facă drumul de trei ceasuri împreună cu el. Aşa că se resemnase să încerce să-l convingă doar pe Tikerqat.

Îi era limpede că nu-i putea lăsa să plece înapoi de unde veniseră. Căpitanul Crozier va ajunge mâine în tabără şi locotenentul ştia că mult prea obositul lui căpitan îşi punea toate speranţele într-o eventuală întâlnire cu oamenii locului. *Triburile din nord, pe care Ross le-a numit triburi de munteni, sunt rareori agresive,* îi explicase Crozier într-o noapte locotenentului său de rang trei. *Dacă se va întâmpla să dăm peste o aşezare de-a lor în drumul nostru spre sud, s-ar putea să ne hrănească şi să ne dea provizii care să ne ajungă pentru drumul lung până la Lacul Great Slave. În cel mai rău caz, ne-ar putea învăţa cum să supravieţuim în regiunile astea.*

Şi acum, uite! Thomas Farr şi ceilalţi veniseră pe urmele lui din zăpadă până în valea aceasta. Silueta de pe creastă dispăruse – oare din cauza şocului la vederea celor zece necunoscuţi, ori pentru că îi era teamă să nu îi sperie? —, dar Irving observase poalele bătute de vânt ale mantalei şi observase şi „peruca galeză”, şi fularul şi pricepuse că una din problemele lui tocmai ce fusese rezolvată.

Dacă nu va reuşi să-i convingă pe Tikerqat şi pe ceilalţi să vină cu el, iar şamanul Asiajuk va fi o problemă în această privinţă, Irving şi câţiva oameni din echipa sa vor rămâne cu eschimoşii aici, în vale. Le vor face conversaţie, le vor oferi în dar obiectele pe care le vor găsi în raniţe. Şi, în vremea asta, cel mai rapid marinar se va întoarce la tabăra de pe coastă ca să-i aducă aici pe căpitanul Fitzjames şi pe ceilalţi.

Nu-i pot lăsa să plece. Eschimoşii ăştia pot reprezenta soluţia la toate problemele noastre. Pot fi salvarea noastră.

Simţi cum inima îi sparge pieptul.

— E în regulă, le spuse el lui Tikerqat şi celorlalţi, vorbind pe cel mai calm şi mai încrezător ton posibil. Sunt prietenii mei. Câţiva. Oameni buni. Nu vă vor face rău. Nu avem decât o puşcă. Şi nu o vom aduce aici. E în regulă. Sunt câţiva prieteni pe care vă va face plăcere să-i cunoaşteţi.

Irving ştia că eschimoşii nu pricepeau niciun cuvânt, dar continuă să vorbească cu aceeaşi voce blândă, mângâietoare, pe care ar fi folosit-o în grajdurile din Bristol ale familiei sale pentru a calma un mânz sperios.

Câţiva dintre noii lui prieteni îşi scoseseră deja din zăpadă suliţele şi harpoanele, însă Amaruq, Tuluqag, Taliriktug, Ituksuk, băiatul Qajorânguaq, bătrânul Kringmuluardjuk, ba chiar şi încruntatul şaman Asiajuk

păreau a aştepta ordinul lui Tikerqat. Cele două femei se opriră din mestecat şi se retraseră tăcute în spatele bărbaţilor.

Tikerqat se uită la Irving. Locotenentul avu senzaţia că ochii prietenului său deveniseră dintr-odată foarte negri şi foarte reci. Părea că aşteaptă o explicaţie.

— *Khat-seet?* spuse el încet.

Irving întinse palmele deschise într-un gest ce se voia liniştitor şi surâse cât de relaxat era în stare.

— Prieteni, repetă el cu aceeaşi intonaţie din tonul lui Tikerqat. Câţiva prieteni.

Ridică privirea spre creastă. Nu se mai vedea nimeni acolo. Se temea acum că cel care venise să-l caute se speriase de adunarea din vale şi făcuse repede stânga împrejur. Irving nu ştia cât mai putea să aştepte... câtă vreme îi va mai putea ţine aici pe eschimoşi.

Scoase un oftat prelung, dându-şi seama că va trebui să urce după cel care fusese pe creastă, să îl cheme înapoi, să-i povestească cele întâmplate şi să-l trimită după Farr şi restul oamenilor cât de repede posibil. Căci nu mai putea să aştepte.

— Vă rog, rămâneţi aici, le spuse Irving, aşezându-şi raniţa jos, lângă Tikerqat, ca să le demonstreze că avea de gând să se întoarcă. Vă rog să mă aşteptaţi. Mă întorc imediat. Mă veţi vedea tot timpul. Vă rog, nu plecaţi.

Îşi dădu seama că le făcea semne cu mâinile, aşa cum ar fi explicat unui câine să se aşeze şi să aştepte.

Dar Tikerqat nici nu-i răspunse, nici nu se aşeză. Rămase nemişcat, urmărindu-l pe Irving cum se îndepărtează încet.

— Mă întorc imediat, mai spuse locotenentul.

Şi urcă iute panta abruptă acoperită cu grohotiş îngheţat, ajungând pe creasta cu pietre negre.

Respirând anevoios din cauza efortului şi a

încordării, se întoarse ca să se uite în vale.

Cele zece siluete, câinii agitaţi şi sania erau exact acolo unde îi lăsase.

Irving le făcu semne cu mâna, încercând din nou să-i facă să înţeleagă că va reveni îndată, şi se repezi dincolo de creastă, pregătit să-l admonesteze pe marinarul cel fricos.

La vreo şase, şapte metri pe coasta de nord-est, Irving văzu ceva ce-l făcu să înlemnească pe loc.

Un omuleţ dezbrăcat în pielea goală – doar cu cizmele în picioare – ţopăia în jurul unei grămezi din haine.

— Un *spiriduş,* îşi zise Irving în primul moment, amintindu-şi de poveştile spuse de căpitanul Crozier.

Imaginea aceea nu avea nicio noimă pentru locotenentul de rang trei. Dar, în fond, fusese o zi plină de lucruri fără noimă.

Se apropie şi văzu că nu un spiriduş irlandez era cel care dansa acolo, ci ajutorul liliputan al ştemuitorului. Individul executa piruete dizgraţioase, fredonând fals un cântecel marinăresc. Nu se putu împiedica să nu remarce paloarea ca de larvă a omuleţului, conturul clar al coastelor, pielea de găină de pe toată suprafaţa corpului, faptul că era tăiat împrejur şi mişcările ridicole ale feselor albe în ritmul numai de el ştiut al dansului.

Porni către el, clătinând din cap ca şi cum nu-i venea să-şi creadă ochilor, deloc dispus să se amuze de pozna individului, ci încă emoţionat în urma întâlnirii providenţiale cu Tikerqat şi ai lui.

— Ce *naiba* faci aici, domnule Hickey?

Ajutorul de ştemuitor se opri din dans şi ridică un deget în dreptul buzelor. Apoi făcu o plecăciune, arătându-i lui Irving splendida privelişte a fundului său gol.

A înnebunit, îşi spuse Irving. *Nu pot să-i las pe Tikerqat şi pe ai lui să-l vadă în halul ăsta.* Se întrebă dacă nu cumva câteva perechi de palme l-ar trezi la realitate pe omuleţ, pentru ca totuşi să îl poată trimite după Farr şi ceilalţi. Locotenentul avea la el câteva foi de hârtie şi un ciot de grafit cu care ar fi putut să scrie un bileţel. Din păcate însă, toate astea erau în raniţă, iar raniţa lui era în vale, la eschimoşi.

— Uite cum stă treaba, domnule Hickey... începu el să zică.

Ajutorul de ştemuitor se răsuci atât de repede cu o mână întinsă, încât Irving avu senzaţia că îşi reluase dansul.

Însă la capătul acelei mâini întinse era un cuţit marinăresc.

Irving simţi o durere ascuţită în beregată. Vru să mai spună ceva, îşi dădu seama că nu este în stare, duse mâinile la gât şi privi în jos.

Pe degete i se revărsau şuvoaie de sânge, curgând în valuri pe piept şi prelingându-se pe cizme.

Hickey lovi din nou, cu o mişcare amplă, plină de ură.

Lovitura aceasta despică traheea locotenentului. Irving se prăbuşi în genunchi şi ridică mâna dreaptă spre Hickey pe care acum îl mai vedea ca la capătul unui tunel negru. John Irving era mult prea uluit de ce i se întâmplă ca să simtă vreun strop de furie.

Hickey se apropie şi se ghemui deasupra lui. Tot numai colţuri şi unghiuri, genunchi ascuţiţi şi tendoane subţiri şi coaste ieşite în relief, ajutorul de ştemuitor chiar semăna cu un gnom slut şi deformat. Irving se prăbuşi pe o parte, vomită o cantitate incredibil de mare de sânge şi îşi dădu ultima suflare înainte ca Hickey să-i sfâşie hainele şi să înceapă să lovească cu cuţitul la modul cel mai serios.

38
CROZIER

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°41’
25 *aprilie 1848*

De îndată ce au ajuns în tabără, oamenii au intrat în corturi şi au căzut într-un somn adânc. Crozier, însă, nu a dormit deloc în noaptea aceea de 24 aprilie.

Mai întâi, se duse spre cortul în care doctorul Goodsir făcea autopsia şi pregătea cadavrul pentru înmormântare. Trupul locotenentului Irving, alb şi îngheţat în urma drumului până în tabără pe sania rechiziţionată de la sălbatici, nu părea câtuşi de puţin corpul unui om. Pe lângă rana căscată din gât – atât de adâncă încât se vedeau prin ea vertebrele albe ale coloanei, iar capul îi era dat mult pe spate, ca ţinut într-o singură balama, şi aceea defectă –, tânărul fusese castrat şi eviscerat.

Goodsir se ocupa de cadavru atunci când Crozier intră în cort. Privea cu mare atenţie câteva organe scoase din corpul locotenentului şi le împungea cu un instrument ascuţit. Ridică ochii şi-i aruncă lui Crozier o privire bizară – preocupată şi, cumva, vinovată. Niciunul din cei doi bărbaţi nu spuse nimic. Căpitanul se apropie de cadavru şi dădu uşor la o parte o şuviţă de păr blond care căzuse pe fruntea lui John Irving. Bucla aceea lungă îi acoperise ochii albaştri, larg deschişi, dar înceţoşaţi acum.

— Vreau să-l înmormântăm mâine la amiază, spuse Crozier.

— Va fi gata, domnule căpitan.

Crozier se întoarse în cortul său, unde îl aştepta Fitzjames.

Cu câteva săptămâni în urmă, Francis Crozier se înfuriase amarnic atunci când aflase că Thomas Jopson, stewardul lui în vârstă de numai treizeci de ani, aranjase să i se confecţioneze un cort special, dublu – căpitanul se aşteptase la un cort Holland, obişnuit – şi îi pusese pe oameni să-i care în tabără un pat de dimensiuni mai mari, câteva scaune din lemn de stejar şi de mahon luate din Sala cea Mare, precum şi biroul ornamentat care îi aparţinuse lui Sir John. Acum Crozier se bucura că avea toate obiectele astea de mobilier. Aranjase biroul cel greu între intrare şi zona lui de odihnă şi pusese două scaune în spatele lui şi unul în faţă. Felinarul din vârful armăturii arunca o lumină aspră asupra zonei din faţa biroului, lăsând în penumbră locul unde stăteau Crozier şi Fitzjames şi creând astfel impresia de curte marţială

Exact cum îşi dorea Francis Crozier.

— Ar trebui să te duci la culcare, domnule căpitan, îi spuse Fitzjames.

Crozier îl privi pe mai tânărul său coleg. Care nu mai părea atât de tânăr. Fitzjames arăta mai degrabă ca un cadavru ambulant – palid aproape de transparenţă, cu barba plină de sângele uscat prelins din foliculi, obrajii scofâlciţi şi ochii duşi în fundul capului. Crozier nu se uitase în vreo oglindă de câteva zile şi o ocolise pe cea atârnată în spatele cortului, dar spera din tot sufletul ca el să nu arate tot atât de rău ca fostul copil-minune al Marinei Regale, comandantul James Fitzjames.

— Şi tu ar trebui să dormi puţin, James, îi zise el. Îi pot interoga pe oameni şi singur.

Fitzjames clătină obosit din cap.

— I-am chestionat şi eu, fireşte, spuse el pe un ton lipsit de viaţă, dar nu m-am dus la locul faptei şi nici nu

i-am anchetat efectiv, pentru că mi-am închipuit că vei dori tu să o faci.

Crozier dădu din cap.

— Vreau să ajung la locul respectiv la prima oră.

— E la distanţă de două ceasuri de mers cu pas alert spre sud-vest, îi explică Fitzjames.

Crozier dădu iarăşi din cap: nu conta.

Fitzjames îşi scoase cascheta şi îşi perie spre spate părul lung şi slinos cu degetele-i murdare. Topeau gheaţa pe plite ca să obţină apă de băut şi pentru bărbierit, în cazul că vreunul dintre ofiţeri şi-ar fi manifestat intenţia să-şi dea barba jos, dar nici vorbă să fie suficientă pentru baie. Mai tânărul căpitan zâmbi trist:

— Hickey, ajutorul de ştemuitor, întreabă dacă îi permitem să se ducă la culcare până când va fi rândul lui să dea raportul.

— Ajutorul de ştemuitor poate să stea în pizda mă-sii treaz ca noi toţi, răspunse Crozier.

Fitzjames şopti:

— Cam aşa ceva i-am spus şi eu. Şi l-am pus de gardă. Frigul ar trebui să-l ţină treaz.

— Sau să-l omoare, zise Crozier, sugerând prin tonul folosit că nu ar fi fost chiar cel mai rău lucru care se putea întâmpla.

Apoi strigă la soldatul Daly care făcea de gardă la intrarea în cort:

— Trimite-l pe sergentul Tozer înăuntru.

Nu se ştie prin ce minune infanteristul zdravăn şi cam încet la minte reuşea să rămână destul de grăsuţ, în vreme ce toţi ceilalţi mureau de foame din cauza raţiilor reduse la o treime. Rămase în poziţie de drepţi, minus muscheta, pe care o lăsase afară, pe întreaga durată a interogatoriului condus de Crozier.

— Ce părere ai despre evenimentele de astăzi, sergent?

— Foarte bună, domnule căpitan.

— Bună?

Crozier se gândi la gâtul despicat şi de trupul spintecat al locotenentului de rang trei, care acum era întins pe o masă rece în cortul pentru autopsii, aflat în imediata vecinătate a cortului său.

— Da, domnule căpitan. Adică atacu', domnule căpitan. Ca uns a fost. Ca uns. Că am coborât pe dealu' ăla cu puştile şi muschetele în jos, de parcă ziceai că ne plimbăm şi că nu le purtăm pică şi sălbaticii ăia stătea şi se uita la noi ca proştii. Şi am deschis focu' la mai puţin de douăj' de metri şi le-am dat ladu' pă pământ la sălbaticii ăia făr-de Dumnezeu, domnule căpitan, asta ştiu, asta am văzut. Ladu' pă pământ le-am dat, futu-le mama lor de nenorociţi.

— Oamenii ăia erau în formaţie de luptă?

— Păi, n-aş putea să jur pă sfânta Biblie că da, domnule căpitan. Zic că şedea aşa, ca nişte proşti şi sălbatici ce e ei, domnule.

— Şi prima salvă i-a doborât?

— O, da, sigur că da, domnule căpitan, şi ce i-a mai doborât, domnule! Tablou de te unge la suflet, domnule căpitan, chiar aşa.

— Şi v-aţi simţit ca şi cum aţi fi împuşcat nişte peşti într-un butoi, aşa este?

— Chiar aşa, domnule căpitan, se bucură de comparaţie sergentul Tozer, cu un rânjet larg pe chipul roşu.

— Au opus rezistenţă, sergent?

— Ce rezistenţă, domnule căpitan? Nici vorbă, domnule căpitan.

— Şi totuşi erau înarmaţi cu suliţe şi harpoane şi cuţite.

— O, da, domnule căpitan. Fo’ doi din sălbaticii ăia fără nimic sfânt a aruncat cu harpoanele şi altu’ a dat cu suliţa, da’ iera rănit şi n-a dat bine, doar ce l-a zgâriat pă tânăru’ nostru Sammy Crispe care a luat puşca lui şi atunci l-a trimis drept în Iad pă păgânu’ ăla de l-a zgâriat. Drept în Iad, aşa să ştiţi, domnule căpitan.

— Totuşi, doi eschimoşi au scăpat, comentă Crozier.

Tozer se încruntă.

— Da, domnule căpitan. Mă scuzaţi, domnule căpitan. Iera buluceală mare, domnule căpitan. Şi doi din ăia de a căzut pă jos s-a ridicat când noi ne-am apucat să le facem felu’ la câinii ăia sifilitici, domnule căpitan.

— De ce aţi împuşcat şi câinii, sergent?

Fitzjames puse întrebarea aceasta.

Tozer se holbă mirat la el.

— Păi, domnule căpitan, janghinoşii ăia lătra şi se dădea la noi. Şi era cam ca lupii, nu ca câinii.

— Şi spune-mi, sergent, nu ţi-a trecut prin minte că ne-ar putea fi de folos? îl întrebă Fitzjames.

— Ba da, domnule, că şi ei e din *carne.*

Interveni Crozier:

— Descrie-i pe cei doi eschimoşi care au scăpat.

— Unu e mai mic, domnule căpitan. Domnu’ Farr zice că tre’ să fie femeie. Sau fată. Avea sânge pă glugă, dar nu crez că iera rănită.

— Nu crezi, nu? spuse Crozier pe un ton sec. Şi celălalt?

Tozer ridică din umeri.

— Unu’ mic cu o bentiţă pă frunte, atâta ştiu, domnule căpitan. A căzut pă după sanie şi noi am zis că a mierlit-o. Da’ s-a sculat şi a fugit cu fata atunci când noi împuşcam câinii, domnule căpitan.

— I-aţi urmărit?

— Dacă i-am urmărit, domnule căpitan? O, da, sigur că da. Am fugit de ne-a... am fugit tare rău după ei, domnule căpitan. Fugeam şi încărcăm şi trăgeam; fugeam şi încărcăm şi trăgeam, domnule căpitan. Ba chiar io zic c-am nemerit-o iar pă curva aia eschimosă, da' n-a încetinit nici măcar niţeluş. Ambii amândoi iera prea iuţi pentru noi, domnule căpitan. Da' n-o să mai aibă curaj să mai treacă p-acilea, domnule căpitan. Am avut noi grijă.

— Aţi avut grijă şi de prietenii lor? se interesă Crozier pe acelaşi ton sec.

— Cum aţi zis, domnule căpitan? rânji Tozer mulţumit de sine.

— De tribul lor. Satul lor. Clanul lor. Alţi vânători şi războinici. Oamenii ăia pe care voi i-aţi omorât veneau de undeva. N-au stat iarna întreagă pe gheţuri. Probabil că cei doi se vor duce în satul acela, dacă nu au şi ajuns deja acolo. Spune-mi, sergent, nu te-ai gândit că ceilalţi vânători – adică nişte oameni care omoară în fiecare zi – ar putea să dorească să se răzbune pentru că noi am ucis opt din neamul lor?

Tozer păru total nedumerit.

Crozier spuse:

— Eşti liber, sergent. Trimite-l înăuntru pe domnul locotenent Hodgson.

Pe cât de plin de sine păruse Tozer, pe atât de nefericit arăta Hodgson. În mod limpede, tânărul suferea cumplit din caza morţii celui mai bun prieten al său, şi se simţea dezgustat de atacul pe care îl ordonase după ce dăduse de grupul lui Irving şi fusese condus la trupul neînsufleţit al acestuia.

— Pe loc repaus, domnule locotenent, îi spuse Crozier. Vrei să stai jos?

— Nu, domnule.

— Povesteşte-ne cum te-ai întâlnit cu grupul locotenentului Irving. Domnul căpitan Fitzjames îţi ordonase să cauţi vânat la *sud* de *Tabăra Terror*.

— Da, domnule căpitan. Numai că n-am văzut nici măcar o urmă de iepure de-a lungul coastei, domnule, şi nu am putut să ieşim pe gheaţă din cauza gheţarilor înşiraţi acolo. Şi pe la zece antemeridian, ne-am întors spre interiorul insulei, gândindu-ne că poate vom da peste vreun karibu sau peste vreo vulpe sau vreun bou moscat ori vreo altă vietate.

— Dar nu aţi dat.

— Nu, domnule. Dar am dat peste urme de tălpi ca cele moi ale cizmelor pe care le poartă eschimoşii. Am socotit că erau cam zece persoane. Şi mai erau şi urme de sanie şi de câini.

— Şi aţi mers pe urma lor pe direcţia nord-vest, în loc să căutaţi în continuare vânat?

— Da.

— Cine a luat hotărârea asta, domnule locotenent Hodgson? Dumneata sau sergentul Tozer, al doilea la comandă în echipa dumitale?

— Eu, domnule căpitan. Eram singurul ofiţer din grup. Eu am luat absolut toate hotărârile.

— Inclusiv hotărârea de a-i ataca pe eschimoşi?

— Da, domnule căpitan. I-am urmărit cam un minut de pe creastă, din locul unde a fost măcelărit bietul John şi unde i-au fost scoase maţele şi... ştiţi şi dumneavoastră ce i-au făcut, domnule căpitan. Şi ni s-a părut că sălbaticii se pregăteau de plecare. Şi atunci am hotărât să-i atacăm în forţă.

— Câte arme aveaţi cu voi, locotenente?

— Grupul nostru avea trei carabine, două puşti şi două muschete, domnule. Grupul locotenentului Irving avea o singură muschetă. A, da, şi un pistol pe care îl avea John... pe care locotenentul Irving îl avea în

buzunarul de la manta.

— Adică eschimoşii i-au lăsat pistolul în buzunar? se miră Crozier.

Hodgson nu răspunse imediat. Părea că nu se gândise la acest aspect.

— Da, domnule.

— Aţi observat că i-ar fi lipsit ceva din bunurile personale?

— Da, domnule căpitan. Domnul Hickey ne-a spus că i-a văzut pe eschimoşi cum îl jefuiau pe John... pe locotenentul Irving... ne-a spus că i-au luat telescopul şi raniţa şi după aceea l-au omorât, domnule. Şi când am ajuns şi noi acolo, pe creastă, m-am uitat cu luneta noastră şi i-am văzut pe eschimoşi cum îi scotocesc prin raniţă şi cum îşi trec telescopul de la unul la altul. Am bănuit că au făcut un popas în vale după ce l-au ucis şi... şi l-au mutilat.

— Ai văzut urme?

— Poftim?

— Urme... de eschimoşi... care să ducă în jos de pe creasta unde aţi găsit voi trupul locotenentului până la locul unde îi cotrobăiau prin lucruri.

— Îh... ddda, domnule, aşa cred. Adică, mi-aduc aminte că am văzut doar un singur şir de urme şi mi-am spus atunci că trebuie să fie urmele lui John, dar probabil că eschimoşii păşiseră peste ele. Probabil că au urcat şi au coborât în şir, unul în spatele celuilalt, domnule căpitan. Domnul Hickey ne-a spus că erau în jurul lui când i-au tăiat gâtul şi... i-au făcut şi celelalte lucruri, domnule. A zis că nu erau chiar toţi acolo... poate că femeile şi băiatul nu erau acolo... dar că erau şase sau şapte dintre păgânii ăia. Vânătorii, domnule. Bărbaţii mai tineri.

— Şi cel bătrân? întrebă Crozier. Înţeleg că printre cadavrele pe care le-aţi lăsat în urma voastră era şi

unul aparţinând unui bătrân fără niciun dinte în gură.

Hodgson dădu din cap.

— Ba mai avea unul singur, domnule căpitan. Nu-mi aduc aminte dacă domnul Hickey a zis că bătrânul a fost şi el când l-au omorât pe John.

— Cum de s-a întâmplat că aţi dat peste grupul domnului Farr – echipa de recunoaştere a locotenentului Irving – dacă mergeaţi după urmele eschimoşilor spre nord, domnule locotenent?

Hodgson dădu vioi din cap, uşurat parcă să i se pună o întrebare de răspunsul căreia era sigur.

— Am pierdut urmele eschimoşilor şi ale saniei cam la vreun kilometru şi jumătate mai la sud de locul unde a fost atacat locotenentul Irving, domnule. Probabil că o apucaseră mai spre est, peste crestele mai scunde, pe care mai este şi gheaţă, dar mai ales piatră, domnule... ştiţi ce vreau să spun... pietriş îngheţat. Şi de asta nu le-am mai putut găsi urmele nicăieri prin văile de acolo, aşa că ne-am continuat drumul spre nord, în direcţia în care se îndreptau şi ei. Şi am coborât de pe o colină şi am dat peste grupul lui Thomas Farr – echipa de recunoaştere a lui John – care tocmai îşi terminaseră masa şi îl ascultau pe domnul Hickey care le povestea ce văzuse cu un minut sau două mai devreme şi cred că i-am speriat atunci când am apărut... cred că şi-au zis că sunt eschimoşii care au venit să le facă şi lor felul.

— Ai observat ceva ciudat la domnul Hickey? îl întrebă Crozier.

— Ciudat, domnule?

Crozier nu-i răspunse.

— Păi, cum să vă spun, continuă Hodgson, tremura din toate încheieturile. Ca lovit de dambla. Şi vocea îi era foarte agitată şi stridentă. Şi... cum să vă spun, domnule, el... râdea. Se hlizea, dacă înţelegeţi. Dar

asta e o reacţie normală din partea unui om care a văzut ce a văzut el, nu este aşa, domnule căpitan?

— Şi ce anume a văzut el, George?

— Păi..., începu Hodgson privind în jos ca să-şi recapete stăpânirea de sine. Domnul Hickey i-a spus domnului comandant de gabie mare şi după aia mi-a repetat şi mie că plecase să vadă ce face locotenentul Irving şi a ajuns pe creastă chiar la timp ca să-i vadă pe cei şase sau şapte sau opt eschimoşi cum îi fură lucrurile şi îl înjunghie. Şi a mai spus domnul Hickey – tot nu se oprise din tremurat, atât de supărat era, domnule – că i-a văzut când i-au tăiat părţile intime.

— Dumneata ai văzut trupul locotenentului Irving câteva minute mai târziu, nu-i aşa?

— Aşa este, domnule căpitan. Era la distanţă de vreo douăzeci şi cinci de minute de locul unde se oprise grupul lui Farr să mănânce.

— Dar dumneata nu ai început să tremuri incontrolabil atunci când ai dat cu ochii de trupul lui Irving, nu-i aşa, locotenente? Nu ai început să tremuri şi nu te-ai mai oprit mai bine de douăzeci şi cinci de minute?

— Nu, domnule căpitan, răspunse Hodgson, evident nepricepând rostul întrebării lui Crozier. Dar am vomitat, domnule.

— Şi când anume ai luat hotărârea să-i atacaţi pe eschimoşi şi să-i ucideţi pe toţi?

În liniştea din cort se auzi cum Hodgson făcea eforturi să-şi înghită nodul din gât.

— După ce m-am uitat cu luneta la ei şi i-am văzut cum scotocesc prin raniţa lui John şi se joacă cu telescopul lui, domnule căpitan. De îndată ce eu şi cu domnul Farr şi cu sergentul Tozer i-am văzut şi ne-am dat seama că eschimoşii îşi întorc sania şi se pregătesc de plecare. Atunci am luat hotărârea, domnule.

— Şi ai ordonat să nu se ia prizonieri?

Hodgson îşi lăsă iarăşi privirea în pământ.

— Nu, domnule. Nici nu m-am gândit la asta. Eram... eram doar foarte furios.

Crozier nu mai spuse nimic.

— Dar i-am zis sergentului Tozer că trebuie să aflăm de la unul dintre eschimoşi ce anume s-a întâmplat acolo, domnule căpitan, continuă locotenentul. Aşa că bănuiesc că mi-am zis că vor mai rămâne câţiva în viaţă. Doar că eram atât de... *furios.*

— Cine a ordonat să se tragă, locotenente? Dumneata, sergentul Tozer, domnul Farr, sau altcineva?

Hodgson bătu foarte repede din pleoape.

— Nu-mi aduc aminte, domnule. Nici nu sunt convins că a *fost* un ordin în sensul ăsta. Tot ce mai ţin minte e că atunci când ne apropiasem la vreo treizeci de metri, poate chiar la mai puţin, i-am văzut pe unii dintre eschimoşi cum pun mâna pe suliţe sau pe harpoane sau pe ce Dumnezeu erau armele alea ale lor, şi atunci toţi cei care erau în rând cu mine au început să tragă şi să reîncarce şi să tragă iar. Şi băştinaşii au început să fugă şi femeile ţipau... femeia bătrână ţipa... ţipa aşa cum ne-aţi povestit dumneavoastră că ţipă bansheele, domnule căpitan... scotea un ţipăt ascuţit şi modulat şi neîntrerupt... şi a mai ţipat aşa chiar şi după ce au nimerit-o gloanţele... Şi atunci sergentul Tozer s-a dus la ea şi s-a aplecat peste ea cu pistolul lui John în mână şi... şi totul s-a petrecut foarte repede, domnule căpitan. Iar eu n-am mai luat niciodată parte la aşa ceva.

— Nici eu, spuse Crozier.

Fitzjames nu comentă. El fusese eroul câtorva campanii terestre extrem de violente pe perioada Războaielor Opiului. Lăsase ochii în jos, părând a-şi

cerceta amintirile cu privirea.

— Dacă s-au făcut greşeli, domnule căpitan, spuse Hodgson, eu îmi asum întreaga răspundere. Eu eram ofiţerul cel mai înalt în grad din ambele echipe, după moartea lui John... moartea locotenentului Irving. Este numai răspunderea mea.

Crozier se uită lung la el. Îşi putea simţi propria-i fermitate din privire.

— Erai *singurul* ofiţer de acolo, locotenent Hodgson. Oricum ar sta lucrurile, *a fost* şi *este* răspunderea dumitale şi numai a dumitale. Peste patru ore vreau să merg cu o echipă la locul unde s-au întâmplat toate astea. Vom pleca la lumina felinarelor şi vom merge pe urmele saniei tale, dar vreau să ajungem acolo la răsărit. Doar dumneata şi cu domnul Farr veţi veni cu mine dintre cei care au fost acolo. Încearcă să dormi puţin şi mănâncă ceva şi să fii gata la ora şapte.

— Am înţeles, să trăiţi.

— Şi trimite-l înăuntru pe ajutorul de ştemuitor Hickey.

39
GOODSIR

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°41’
25 aprilie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S.Goodsir

Joi, 25 aprilie 1848

Mie mi-a plăcut foarte mult Locotenentul Irving. Mi se părea un tânăr Cuviincios şi Prevenitor. Nu pot spune că l-am cunoscut Bine, dar în toate Lunile acestea Dificile, mai ales în Săptămânile când m-am ocupat şi de echipajul de pe Terror, *pe lângă cel de pe* Erebus, *nu l-am văzut niciodată să se eschiveze de la vreo treabă ori să vorbească urât Oamenilor, ori să se poarte cu ei altfel decât cu gentileţe şi Curtoazie Profesională.*

Ştiu că Domnul Căpitan Crozier este Distrus de această Pierdere. Era atât de Palid atunci când a ajuns de dimineaţă în tabără, după ora 2:00 a.m., încât aş fi fost în stare să jur pe Reputaţia mea Profesională că niciun om nu poate fi mai palid de atât. Dar s-a putut: atunci când a auzit Veştile. Până şi buzele i s-au făcut albe ca banchiza unde am fost noi prizonieri vreme de trei ani.

Însă, indiferent cât de mult mi-a plăcut şi l-am respectat eu pe Locotenentul Irving, am fost nevoit să-mi îndeplinesc îndatoririle Profesionale şi să las la o parte toate amintirile şi Sentimentele.

Am îndepărtat toate resturile din îmbrăcămintea Locotenentului Irving – îi fuseseră smulşi toţi nasturii

de la toate rândurile de haine, de la Vestă până la Lenjeria de Corp, iar Sângele Coagulat îngheţase pe Ţesături, transformându-le în nişte foi ca de fier – şi i-am cerut asistentului meu, Henry Lloyd, să mă ajute să spăl trupul Locotenentului Irving. Apa – provenită de la gheaţa şi zăpada topită de ajutoarele domnului Diggle pe plită – era extrem de preţioasă, dar era absolut necesar să îl onorăm pe tânărul Irving în acest mod.

Nu a mai fost nevoie să fac tăietura mea în formă de Y întors, de la oasele şoldurilor spre ombilic – coada literei inversate urcând spre stern – deoarece o făcuseră deja ucigaşii.

Ca de obicei, pe tot parcursul examinării, mi-am făcut Însemnări şi Schiţe, cu Degete pe care nu le mai simţeam de Frig. Cauza Morţii nu reprezintă niciun Mister. Rana din Gâtul Locotenentului Irving a fost cauzată de cel puţin două lovituri nemiloase făcute cu o lamă netedă, iar el a Murit din pricina Hemoragiei. Mă îndoiesc că a mai rămas măcar o jumătate de litru de sânge în corpul bietului Ofiţer.

Traheea şi Laringele au fost secţionate, iar pe vertebrele cervicale expuse se observă urme de lovituri de cuţit.

Cavitatea abdominală a fost deschisă prin tăieturi repetate executate cu o Lamă Scurtă prin piele, carne şi Ţesutul Celular Subcutanat şi bucăţi lung. Din Intestinul Subţire şi din cel Gros au fost tăiate şi scoase din abdomen. Au fost de asemenea sfârtecate cu un Obiect Ascuţit sau cu mai multe Obiecte Ascuţite şi splina şi rinichii Locotenentului Irving. Ficatul a dispărut.

Penisul locotenentului a fost amputat la aproximativ doi centimetri şi jumătate de Bază şi a dispărut şi el. Scrotul a fost despicat de-a lungul

Axei Centrale, iar testiculele au fost tăiate. Au fost necesare mai Multe Lovituri cu Lama pentru a străpunge punga scrotală, epididimul şi seroasa vaginală. Presupun că Lama de la arma Agresorului se Tocise deja.

Cu toate că lipsesc testiculele, au rămas bucăţi din canalul deferent, din uretră şi din ţesutul de la baza penisului.

Este evident că Locotenentul Irving a fost luat completamente prin Surprindere. Agresorul sau Agresorii lui i-au tăiat gâtul înainte de a apuca să facă un Singur Gest de Apărare. Apoi, fără să se grăbească, l-au Eviscerat şi i-au Extirpat Organele Sexuale prin repetate Incizii şi Mişcări ca de Fierăstrău.

Am pregătit trupul Locotenentului pentru înmormântarea care va avea loc în cursul zilei de azi. I-am cusut Gâtul cât de bine m-am priceput şi – după ce am introdus în Cavitatea Abdominală nişte materiale fibroase (un pulover pe care l-am luat din bagajul locotenentului) pentru ca respectiva Cavitate să nu pară atât de goală şi de scofâlcită pe sub uniformă – m-am pregătit să cos şi Cavitatea Abdominală cât puteam eu de bine (căci mare parte din ţesuturi erau distruse ori lipseau cu desăvârşire).

Dar am avut un Moment de Ezitare şi m-am Hotărât să fac ceva mai puţin obişnuit.

Am deschis stomacul Locotenentului Irving.

Nu aveam absolut niciun motiv să fac asta. Nu exista niciun dubiu cu privire la Cauza morţii tânărului locotenent. Nu exista niciun temei pentru care eu să caut semne de Boli sau Afecţiuni Cronice – căci toţi suferim de Scorbut într-o măsură mai mică sau mai mare şi toţi ne Stingem treptat de Foame.

Cu toate acestea, i-am deschis Stomacul. Părea

ciudat de Dilatat – mai mult decât ar fi sugerat acţiunile bacteriene şi Descompunerea ce rezulta din acestea – şi nicio examinare post-mortem nu ar fi fost completă fără Analizarea acestei Anomalii.

Stomacul Locotenentului Irving era plin.

Cu foarte puţin înainte de deces, el ingerase Cantităţi Mari de Carne de Focă, câteva bucăţi de Piele de Focă şi foarte multă Slănină. Iar Digestia abia începuse.

Eschimoşii i-au dat de Mâncare înainte de a-l Ucide.

Sau poate că Locotenentul Irving îşi Vânduse Telescopul, raniţa şi bunurile din Raniţă pe Carnea şi Slănina de Focă.

Însă nu este posibil, deoarece Ajutorul de Ştemuitor Hickey a raportat că văzuse cu Ochii lui când Eschimoşii l-au Omorât şi Jefuit pe Locotenent.

Pe Sania Eschimoşilor – pe care Domnul Farr a folosit-o pentru a transporta trupul Locotenentului Irving – erau cantităţi mari de Carne de Focă şi Peşte. Farr a raportat că aruncaseră celelalte obiecte de pe Sanie – coşuri, un soi de Vase de Gătit, care fuseseră puse deasupra Cărnurilor şi Peştilor – pentru a putea să aşeze mai bine trupul bietului Locotenent.

— Am vrut să stea comod, *ne-a spus Sergentul Tozer.*

Prin urmare, Eschimoşii îi oferiseră mai întâi din hrana lor, îi dăduseră timp să o Mănânce – chiar dacă nu şi să o Digere – şi apoi şi-au împachetat la loc lucrurile de pe sanie, înainte de a se Năpusti asupra lui cu atâta Sălbăticie.

Ne putem oare închipui că există pe Lumea asta o rasă atât de Perfidă şi atât de Haină şi atât de Barbară care să fie în stare să trateze pe cineva mai

întâi cu Prietenie, iar apoi să-l Ucidă şi să-l Mutileze într-un asemenea Hal?

Ce să fi Determinat această schimbare de atitudine bruscă şi Violentă a Băştinaşilor? Să fi spus sau să fi făcut ceva Locotenentul care să le fi profanat Tabuurile lor Sacre? Sau doar au vrut, pur şi simplu, să-l Jefuiască? Să fi fost Telescopul din Bronz motivul real al Morţii Cumplite a Locotenentului Irving?

Ar mai fi o posibilitate, însă este una atât de Revoltătoare şi de Neverosimilă, că abia dacă îndrăznesc să o consemnez în paginile acestea.

NU Eschimoşii l-au omorât pe Locotenentul Irving.

Dar ipoteza aceasta nu are niciun sens. Ajutorul de Ştemuitor Hickey a afirmat clar că a VĂZUT şase sau opt Băştinaşi atacându-l pe Locotenent. I-a VĂZUT când furau raniţa, telescopul şi celelalte bunuri ale Locotenentului – deşi este ciudat că nu l-au căutat prin buzunare şi nu i-au luat şi Pistolul. Ajutorul de Ştemuitor Hickey i-a raportat astăzi Căpitanului Fitzjames – eu am fost de faţă la discuţie – că el, Hickey, a URMĂRIT de la distanţă cum Sălbaticii îi eviscerau pe prietenul nostru.

Hickey a stat Ascuns şi a Urmărit întreaga Scenă.

Afară este întuneric beznă şi foarte Frig, dar, în douăzeci de Minute, Căpitanul Crozier va pleca cu câţiva dintre oameni spre Locul unde s-au petrecut Crima şi încăierarea cu Eschimoşii. Probabil că toate cadavrele acestora încă se mai află acolo.

Tocmai ce am terminat Cusăturile pe trupul Locotenentului Irving. Pentru că sunt extraordinar de obosit – nu am dormit de mai bine de 24 de Ore –, am să-l rog pe Lloyd să îl îmbrace pe Locotenent şi să facă ultimele pregătiri pentru înmormântare. Ca şi cum ar fi bănuit ceva, Irving îşi adusese uniforma

de gală de pe Terror. *Cu ea va fi îmbrăcat pentru ultimul lui Drum.*

Acum mă duc să îl rog pe Căpitanul Crozier să îmi permită să îl însoţesc şi eu, alături de Locotenentul Little, domnul Farr şi ceilalţi, la Locul Crimei.

40
PEGLAR

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°40’58”
25 aprilie 1848

Când se risipi ceaţa, din pământul îngheţat păru a se ridica ceva asemănător cu un creier uriaş: o masă de cute cenuşii, alungite şi sinuoase, sclipind de gheaţă.

Henry Peglar îşi dădu seama că se uită la maţele lui John Irving.

— Aici e locul, zise inutil Thomas Farr.

Peglar fusese oarecum surprins atunci când căpitanul îi ordonase să vină şi el la locul unde murise Irving. Comandantul gabierilor nu făcuse parte din niciuna dintre cele două echipe implicate în incidentele zilei trecute. Dar se uită mai bine la ceilalţi oameni desemnaţi să ia parte la această expediţie de anchetă demarată dinaintea ivirii zorilor şi înţelese: prim-locotenentul Edward Little, Tom Johnson (nostromul de pe *Terror,* vechi camarad al lui Crozier încă din vremea călătoriilor la Polul Sud), Farr, comandantul gabiei mari, care fusese acolo şi cu o zi în urmă, doctorul Goodsir, locotenentul Le Vesconte de pe *Erebus,* secundul Robert Thomas şi o gardă formată din patru infanterişti înarmaţi – Hopcraft, Healey şi Pilkington, sub comanda caporalului Pearson.

Harry Peglar spera că nu exagerează închipuindu-şi că, dintr-un oarecare motiv, căpitanul Crozier alesese pentru misiunea aceasta doar pe acei oameni în care ştia că poate avea încredere. Nemulţumiţii şi incompetenţii fuseseră lăsaţi în tabără; iar

recalcitrantului Hickey i se încredinţase sarcina de a săpa groapa pentru înmormântarea locotenentului Irving, ce urma a avea loc în acea după-amiază.

Echipa lui Crozier plecase din tabără cu mult înainte de răsăritul soarelui, orientându-se, la lumina felinarelor, după urmele de paşi şi sanie din ziua precedentă. Urmele acestea dispăreau pe crestele acoperite cu pietre, dar reapăreau imediat în văile acoperite cu zăpadă. Temperatura urcase cu cel puţin douăzeci de grade în timpul nopţii, aducând valoarea aerului peste zero. O ceaţă groasă se instalase peste ţinut. Harry Peglar, veteran al tuturor condiţiilor meteorologice posibile şi imposibile de pe majoritatea mărilor şi oceanelor lumii, nu-şi putea explica apariţia ceţii acesteia, de vreme ce nu exista apă în stare lichidă pe sute de kilometri de jur împrejur. Poate că de fapt nu era ceaţă, ci nişte nori joşi plutind aproape de suprafaţa banchizei şi intrând în coliziune cu insula aceasta uitată de Dumnezeu. Iar soarele, atunci când a răsărit, era doar o strălucire difuză abia întrezărită prin vălătucii de ceaţă sau de nori din jurul lor.

Cei doisprezece oameni păstrară câteva minute de tăcere la locul crimei. Nu prea aveau ce să vadă acolo. Farr recuperă cascheta lui John Irving dusă de vânt până la un bolovan din apropiere. Pete mari de sânge îngheţat şi negru pe pietrele îngheţate, alături de o grămadă de intestine umane. Câteva bucăţi zdrenţuite din hainele locotenentului.

— Domnule locotenent Hodgson, domnule Farr, spuse Crozier, aţi observat vreun indiciu că eschimoşii ar fi fost aici atunci când v-a condus domnul Hickey în acest loc?

Întrebarea păru a-l fi încurcat pe Hodgson. Însă Farr răspunse:

— Nu, domnule căpitan, nu am observat nimic în

afară de rezultatele însângerate ale atacului lor. Ne-am apropiat târâş de creastă şi ne-am uitat în vale cu luneta domnului Hodgson şi i-am văzut acolo. Se băteau pe telescopul lui John şi pe celelalte lucruri pe care le furaseră.

— I-ai văzut că se băteau între ei? se răsti Crozier.

Peglar nu-şi putea aminti dacă îl mai văzuse pe căpitanul acesta – sau pe oricare alt căpitan sub comanda căruia servise el – atât de îngrozitor de obosit. În ultimele săptămâni şi zile ochii lui Crozier se retrăseseră în fundul capului şi păreau pe punctul de a începe să sângereze. Vocea lui, de obicei gravă şi autoritară, suna acum ca un croncănit.

Peglar aflase destule lucruri despre sângerări în ultima vreme. Nu-i spusese încă prietenului său, John Bridgens, dar resimţea puternic efectele scorbutului. Începuseră să i se atrofieze muşchii de care altădată fusese atât de mândru. Toată pielea îi era plină de vânătăi urâte. În ultimele zece zile îi căzuseră doi dinţi. De fiecare dată când se spăla pe cei care îi mai rămăseseră în gură, periuţa se umplea de sânge. De fiecare dată când se aşeza să se uşureze, fecalele erau pline sânge.

— Dacă i-am văzut că se *băteau* între ei? repetă Farr. Nu chiar, domnule căpitan. Doar se înghionteau şi râdeau. Şi doi dintre ei trăgeau de telescopul ăla frumos din bronz al lui John.

Crozier dădu din cap.

— Să coborâm acum în vale, domnilor.

Tot sângele de acolo îl şocă pe Peglar. Nu mai văzuse vreodată vreun câmp de luptă, nici măcar unul unde să fi avut loc o ciocnire ca aceasta, şi, cu toate că se pregătise sufleteşte să dea cu ochii de cadavre, nu se gândise cum avea să i se pară sângele roşu pe zăpadă.

— A mai fost cineva aici, spuse locotenentul Hodgson.

— Ce vrei să zici? îl întrebă Crozier.

— Cadavrele alea sunt în alte locuri faţă de cum le-am lăsat noi, răspunse tânărul locotenent arătând spre un bărbat, apoi spre altul şi apoi spre o femeie foarte bătrână. Şi hainele lor au dispărut – aveau haine de blană ca aceea pe care o poartă Lady Silence. Şi au dispărut şi nişte mănuşi şi perechi de cizme. Şi armele au dispărut... harpoanele şi suliţele. Uitaţi-vă aici, se văd urmele din zăpadă unde fuseseră ieri.

— Suvenire? scrâşni Crozier. A cutezat careva dintr-ai noştri să...

— Nu, domnule căpitan, interveni ferm Farr. Am aruncat nişte coşuri şi oale care erau pe sanie ca să facem loc pentru corpul locotenentului Irving. Şi am fost tot timpul împreună până când am ajuns la *Tabăra Terror*. N-a rămas nimeni în urmă.

— Lipsesc şi unele din vasele şi coşurile alea, spuse Hodgson.

— Ar trebui să vedem şi alte urme noi, dar a bătut tare vântul azi-noapte şi le-o fi acoperit cu zăpadă, zise nostromul Johnson.

Căpitanul trecea de la un cadavru la altul, întorcându-le cu faţa în sus pe cele prăbuşite pe burtă. Se apleca pe vine şi părea a studia chipul fiecăruia. Peglar observă că nu toţi morţii erau bărbaţi adulţi – unul era un băiat. Mai era acolo şi o bătrână a cărei gură căscată – ca încremenită prin Moarte într-un strigăt veşnic şi mut – părea un puţ negru, fără fund. Unul dintre eschimoşi fusese împuşcat încă o dată de la foarte mică distanţă, poate după ce fusese deja doborât de un glonţ de muschetă ori de puşcă. Toată partea din spate a capului îi fusese distrusă.

După ce cercetase fiecare faţă în parte, ca şi cum ar

fi sperat să găsească acolo răspunsurile pe care le căuta, Crozier se ridică în picioare. Doctorul Goodsir, care şi el se uitase la morţi cu deosebită atenţie, îi şopti ceva la ureche, în vreme ce dădea jos şi fularul lui, şi pe cel al căpitanului. Crozier făcu un pas în spate şi îl privi uluit. Apoi încuviinţă cu un semn al capului.

Doctorul se aşeză în genunchi lângă unul dintre eschimoşii morţi şi scoase din geantă câteva instrumente chirurgicale, printre care un cuţit lung, curbat şi zimţat, care-i aminti lui Peglar de fierăstraiele cu care tăiau bucăţi din apa îngheţată din rezervoarele de pe *Terror.*

— Domnul doctor Goodsir vrea să examineze câteva din stomacurile acestor sălbatici, le spuse căpitanul celorlalţi.

Peglar îşi imagină că şi ceilalţi nouă oameni se întrebau de ce. Dar nimeni nu puse întrebarea cu voce tare. Cei mai sensibili, inclusiv trei dintre infanterişti, îşi feriră privirile atunci când micuţul doctor rupse hainele din blană sau piele de animal şi începu să taie abdomenul primului cadavru. Sunetele scoase de instrumentul lui Goodsir în carnea îngheţată îi amintiră lui Peglar de zgomotele făcute de un tăietor de lemne.

— Domnule căpitan, cine credeţi că a luat armele şi hainele? întrebă secundul Thomas. Unul din cei doi care au reuşit să scape?

Crozier dădu neatent din cap.

— Sau alţii care au venit din satul lor, deşi mi-e tare greu să-mi închipui că există vreo aşezare omenească pe insula asta mizerabilă. Poate că făceau parte dintr-un grup mai mare de vânători care şi-au făcut tabăra prin apropiere.

— Cei de aici au avut multă mâncare cu ei, spuse locotenentul Le Vesconte. Închipuiţi-vă numai câtă hrană trebuie să fie în tabăra lor. Ne-am putea sătura

cu toţii. Toţi o sută cinci câţi am mai rămas.

Locotenentul Little surâse uşor pe deasupra gulerului plin cu bruma respiraţiei.

— Nu cumva ai vrea să te duci tu în satul sau tabăra lor şi să le ceri politicos să-ţi dea ceva de-ale gurii ori măcar nişte sfaturi cum să vânezi prin zonele astea? Acum? După toată povestea asta?

Little făcu un semn către cadavrele răstignite pe gheaţă şi către petele de sânge de pe zăpadă.

— Părerea mea e că trebuie să plecăm naibii din *Tabăra Terror* şi de pe insulă chiar *în momentul ăsta,* îi tremură vocea locotenentului Hodgson. O să vină peste noi şi o să ne omoare în somn. Aţi văzut ce i-au făcut bietului John.

Se întrerupse, vizibil ruşinat de această răbufnire a lui.

Peglar îl studie cu atenţie pe tânărul locotenent. Hodgson prezenta toate semnele inaniţiei şi epuizării pe care le aveau şi ceilalţi, dar nu tot atâtea simptome de scorbut. Peglar se întrebă dacă şi el, la rândul său, ar fi fost la fel de demoralizat dacă ar fi avut neşansa să asiste la un spectacol similar cu cel pe care îl văzuse Hodgson cu nici douăzeci şi patru de ore în urmă.

— Thomas, se adresă blând Crozier nostromului său, vrei să fii bun să urci până pe creastă şi să ne spui dacă vezi ceva? Mai exact, dacă vezi urme care să plece de aici... şi dacă da, să-mi spui ce fel de urme şi câte.

— Am înţeles, domnule căpitan.

Uriaşul porni în pas alergător prin zăpada mare şi urcă pe creasta din pietre negre.

Peglar rămăsese cu ochii la Goodsir. Doctorul tăiase deja stomacurile gri-roz şi dilatate ale primului eschimos şi al bătrânei şi se apucase de cel al

băiatului. Era o scenă înfiorătoare. Goodsir îşi scosese mănuşile şi, folosindu-se de cel mai mic instrument chirurgical din trusa lui, despicase stomacul, iar acum scotea conţinutul, cotrobăind printre bucăţile de hrană îngheţată, ca şi cum ar fi căutat o comoară. De mai multe ori sfărâmă toată masa aceea în bucăţi mai mici, operaţiune însoţită de un pocnet sonor care provoca greaţă. Când isprăvi cu primele trei cadavre, doctorul îşi şterse alene mâinile în zăpadă, îşi puse mănuşile şi îi şopti iarăşi ceva lui Crozier.

— Poţi să le spui tuturor, zise tare căpitanul. Vreau să ştie cu toţi ce ai descoperit.

Micuţul doctor îşi umezi buzele crăpate şi însângerate.

— De dimineaţă am deschis stomacul locotenentului Irving...

— De ce? zbieră Hodgson. Era unul din puţinele organe pe care nu i le măcelăriseră împuţiţii ăia! Cum de-ai fost în stare de una ca asta?

— Linişte! răcni Crozier, iar Peglar observă că în vocea căpitanului revenise o parte din vechea forţă. Te rog, continuă, doctore Goodsir.

— Locotenentul Irving mâncase atât de multă carne şi slănină de focă, încât era literalmente plin, spuse doctorul. A mâncat mai mult decât am mâncat noi în câteva luni. Evident, alimentele acestea au provenit din cele de pe sania eschimoşilor. Am vrut să ştiu dacă şi eschimoşii mâncaseră împreună cu el, dacă şi conţinutul stomacurilor lor îmi vor demonstra că luaseră masa cu puţin timp înainte să moară. Iar acum pot să vă spun că aşa au stat lucrurile, cel puţin în cazul celor trei pe care i-am examinat.

— Adică şi-au împărţit hrana cu el... au mâncat împreună cu el... şi după aia l-au omorât? întrebă secundul Thomas, evident derutat de această

informaţie.

Şi Peglar se simţea contrariat. N-avea niciun sens... doar dacă sălbaticii aceştia aveau acelaşi temperament schimbător ca acei băştinaşi pe care îi întâlnise în Mările Sudului pe parcursul celor cinci ani de călătorie cu bătrâna *Beagle.* Comandantul gabierilor îşi dori ca John Bridgens să fi fost de faţă ca să-i împărtăşească punctul lui de vedere referitor la ciudăţenia aceasta.

— Domnilor, le spuse Crozier, incluzându-i, în mod clar, şi pe infanterişti în această adresare a sa, am dorit să auziţi aceste informaţii pentru că s-ar putea să vă cer să vi le amintiţi la un moment dat în viitor. Dar nimeni altcineva nu mai trebuie să afle ce s-a întâmplat aici. Nu până în momentul în care voi hotărî eu să le spunem şi celorlalţi. Şi s-ar putea să nu iau niciodată această hotărâre. Dacă vreunul dintre voi va povesti cuiva cele auzite aici – fie şi unei singure persoane, celui mai bun prieten, fie şi dacă veţi vorbi în somn despre asta –, mă jur pe Hristos că voi afla cine mi-a încălcat ordinul şi îl voi părăsi pe vinovat pe gheţuri, doar cu o găleată goală în care să se cace. M-aţi înţeles, domnilor?

Toţi ceilalţi bărbaţi mârâiră ceva: înţeleseseră foarte bine.

Tocmai atunci se întoarse şi Thomas Johnson, gâfâind şi şuierând din cauza efortului. Se opri şi îşi privi lung camarazii, ca şi cum ar fi vrut să-i întrebe ce anume păţiseră.

— Ce ai văzut, domnule Johnson? îl întrebă Crozier cu asprime.

— Urme, domnule căpitan. Dar urme vechi. Spre sud-vest. Cei doi care au scăpat ieri; şi cine o mai fi venit să fure hainele şi armele şi toate vasele alea şi ce o mai fi furat trebuie că a mers chiar pe urmele alea,

că nu sunt altele mai noi.

— Mulţumesc, Thomas, îi zise Crozier.

Ceaţa se învolbură în jurul lor. Harry Peglar se gândi la ce văzuse – intestinele îngheţate ale unui ofiţer pe care îl plăcuse, cadavrele şi sângele încă roşu de pe zăpadă, hainele şi armele şi uneltele dispărute, sinistra examinare efectuată de doctorul Goodsir, strania aserţiune a căpitanului Crozier când le-a spus că s-ar putea să le ceară să-şi amintească toate aceste informaţii la un moment dat în viitor, ca şi cum i-ar fi pregătit pentru postura de juraţi ai unei viitoare curţi marţiale.

Peglar abia aştepta să noteze toate evenimentele zilei în caietul său de însemnări pe care îl ţinea de multă vreme. Şi spera că va găsi ocazia potrivită să stea de vorbă cu John Bridgens după ceremonia funerară, înainte ca oamenii să se întoarcă la corturile lor. Îşi dorea nespus de mult să afle ce avea de spus dragul şi înţeleptul lui Bridgens despre toată povestea asta.

41
CROZIER

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°41’
25 aprilie 1848

— ”O, moarte, unde îţi este spinul? O, moarte, unde îţi este biruinţa?”[5]

Locotenentul Irving fusese ofiţerul lui Crozier, dar vocea căpitanului Fitzjames era mai plăcută – aproape îi dispăruse de tot sâsâitul – şi cunoştea mai bine Sfânta Scriptură. Drept care Crozier îi era profund recunoscător că se oferise să oficieze ceremonia funerară.

Veniseră toţi oamenii, cu excepţia celor de pază, a celor din infirmerie, a celor care aveau treburi extrem de importante, cum era Lloyd, ajutorul medicului, cel care avea grijă de bolnavi, şi a domnilor Diggle şi Wall şi a ajutoarelor acestora, care trebăluiau pe lângă cele patru plite luate de pe baleniere, pregătind cina din peştii şi carnea de focă luată de la eschimoşi. Lângă groapa săpată la distanţă de o sută de metri de *Tabăra Terror* se aflau cel puţin optzeci de bărbaţi – optzeci de fantome întunecate în volburii de ceaţă.

— ”Spinul morţii este păcatul; şi puterea păcatului este legea. Dar să-i dăm mulţumire lui Dumnezeu, Care ne-a dat biruinţa prin Domnul nostru Iisus Hristos. Drept aceea, fraţii mei iubiţi, fiţi tari, neclintiţi, sporind mereu lucrarea Domnului, ştiind că truda voastră nu este zadarnică întru Domnul.”

Ceilalţi ofiţeri rămaşi în viaţă, împreună cu doi

[5] Epistola întâia către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel (n. tr.).

secunzi, urmau să îl poarte pe Irving spre mormânt. În *Tabăra Terror* nu erau suficiente lemne pentru un sicriu, dar domnul Honey, marangozul, reuşise să înjghebe o placă de dimensiunea unei uşi pe care să fie transportat şi coborât în groapă trupul locotenentului, bine înfăşurat în pânză. Deşi de-a curmezişul mormântului fuseseră aşezate funii după cum o cerea tradiţia marinărească, aşa cum se făcea în cazul oricărei înmormântări în pământ, coborârea nu avea să fie una prea mare. Hickey şi oamenii lui nu fuseseră în stare să sape o groapă mai adâncă de un metru – sub nivelul acela, solul îngheţat era tare ca piatra – astfel că foştii camarazi ai lui Irving adunaseră zeci de pietre mari pe care să le aşeze peste trupul acestuia, apoi să pună la loc pământul şi pietrişul şi alte pietre pe deasupra. Nimeni nu nutrea nădejdea că pietrele ar fi ţinut departe urşii albi ori alte animale de pradă ce ar fi apărut pe timpul verii, dar strădania aceasta reprezenta un semn al afecţiunii pe care i-o purtaseră lui Irving cei mai mulţi dintre camarazii lui.

Cei mai mulţi.

Crozier aruncă o privire la Hickey. Individul stătea între Magnus Manson şi Richard Aylmore, intendentul de la popota ofiţerilor inferiori de pe *Erebus,* care fusese şi el biciuit după Carnaval. În jurul acestora se strânseseră şi alţi nemulţumiţi – câţiva marinari de pe *Terror,* care voiseră să o omoare pe Lady Silence în ianuarie, chiar dacă pentru asta ar fi fost nevoie să işte o revoltă. Însă şi ei, la fel ca toţi ceilalţi oameni adunaţi în jurul emoţionantei găuri în solul îngheţat, îşi scoseseră „perucile galeze” şi căciulile şi îşi ridicaseră fularele până în dreptul nasurilor şi urechilor.

Interogatoriul pe care i-l luase Crozier lui Cornelius Hickey în miez de noapte fusese foarte tensionat şi

foarte scurt.

— O dimineaţă minunată vă doresc, domnu’ căpitan. Să vă zic ce i-am zis şi lu’ domnu’ căpitan Fitzjames cum că...

— Dezbracă-te, domnule Hickey.

— Cum aţi zis?

— M-ai auzit.

— Da, domnu’ căpitan, să trăiţi, da’ dacă vreţi să vă spui io cum a fost atunci când i-am văzut pe jegoşii ăia de sălbatici când l-a omorât pă sărăcuţu’ dom’ lent Irving...

— *Domnul locotenent Irving,* Hickey. M-a informat domnul căpitan Fitzjames cu privire la povestea ta. Vrei să mai adaugi ceva? Sau să retractezi? Sau poate că vrei să schimbi ceva?

— A... nu, domnu’ căpitan.

— Scoate-ţi hainele de iarnă. Şi mănuşile.

— Am înţeles, să trăiţi. Da’ domnu’ căpitan, unde să le pui? Io zic că peste...

— Lasă-le pe jos. Scoate-ţi şi jachetele.

— Jăchetili mele, domnu’ căpitan? Păi ie al dracu’ de frig ici-şa... am înţeles, domnu’ căpitan, acu’ mi le scot.

— Domnule Hickey, de ce te-ai oferit să pleci în căutarea domnului locotenent Irving, dacă nu lipsise nici măcar o oră? Nimeni altcineva nu-şi făcea griji pentru el.

— O, dar nu cred că io m-am oferit, domnu’ căpitan. Din câte ţiu io minte, domnu’ Farr mi-a zis să mă duc să-l...

— Domnul Farr mi-a relatat că ai întrebat de mai multe ori dacă nu cumva domnul locotenent Irving întârziase şi că te-ai oferit să te duci să-l cauţi în vreme ce restul îşi făceau siesta. Pentru ce ai făcut asta, domnule Hickey?

— Dacă aşa zice domnu’ Farr... atunci înseamnă că-

mi făceam griji pe seama lui, domnu’ căpitan. Pe seama lu’ domnu’ locotenent, vreau să zic.

— De ce?

— Pot să-mi pui la loc jăchetili şi mantaua, domnu’ căpitan? Al dracu’ de frig e...

— Nu. Scoate-ţi şi vesta şi puloverele. De ce-ţi făceai griji din cauza domnului locotenent Irving?

— Dacă vreţi să vedeţi... adică dacă credeţi că am fost rănit, vă zic io că n-am fost, domnu’ căpitan. Sălbaticii ăia nici nu m-a văzut. N-am nicio zgârietură, domnu’ căpitan, pă cuvânt de onoare.

— Scoate-ţi şi puloverul ăla. Pentru care motiv îţi făceai griji din cauza domnului locotenent Irving?

— Păi, cum să zic, io şi cu băieţii... înţelegeţi, domnu’ căpitan.

— Nu înţeleg.

— Cum să vă zic io, ieram îngrijaţi că s-a pierdut unu d-al nostru. Şi mie mi-era şi frig, că stătuserăm pă jos să mâncăm. Şi m-am gândit în capu’ meu că dacă mă duc să-l caut pă domnu’ locotenent o să mă mai încălzesc şi io niţel.

— Arată-mi mâinile.

— Cum?

— Mâinile.

— Mâinile, să trăiţi. Scuze de bâţâială, domnu’ căpitan, da’ toată ziua mi-a fost frig şi acu’ nu mai am dăcât cămeşuica asta pă mine şi...

— Întoarce-le. Cu palmele în sus.

— Da, domnu’ căpitan.

— Ai sânge sub unghii, domnule Hickey?

— S-ar putea, domnu’ căpitan. Ştiţi şi dumneavoastră cum e.

— Nu ştiu. Spune-mi dumneata.

— Păi, dă luni bune n-avem apă dă spălat. Şi din cauză dă scorbut şi dă dăzintărie, ne iese sânge pă

partea aia pă unde ne facem nevoile...

— Vrei să îmi spui că un maistru al Marinei Regale, aflat în echipajul meu, se şterge la cur cu degetele, domnule Hickey?

— Nu, domnu' căpitan... adică, domnu' căpitan... permiteţi să-mi pun ţoalele 'napoi, domnu' căpitan? Că vedeţi că nu-s vătămat de niciun fel. Şi ie atât dă frig dă simt că mi se zbârceşte pu...

— Scoate-ţi cămăşile şi flanelele.

— Vorbiţi serios, domnu' căpitan?

— Nu mă face să-ţi mai spun o dată, domnule Hickey. Vezi bine că nu avem nicio carceră aici. Iar dacă eu vreau să trimit un om la carceră, omul acela va fi legat cu lanţuri de una dintre baleniere.

— Uite, domnu' căpitan. Uite că m-am despuiat. La pielea goală. Dacă m-ar vedea acum biata nevastă-mea...

— În foaia de recrutare nu scria că ai fi însurat, domnule Hickey.

— O, drăguţa mea Louisa a dat colţu' mai acu fo' şapte ani, domnu' căpitan. Dă sifilis. Dumnezeu s-o odihnească în pace.

— De ce le-ai spus celorlalţi oameni de la bord că, atunci când va veni clipa să-i omorâţi pe ofiţeri, locotenentul Irving va fi primul?

— Pă viaţa mea că n-am zis una ca asta, domnu' căpitan.

— Mi s-a adus la cunoştinţă că ai spus şi asta, şi multe alte vorbe care îndemnau la răzmeriţă încă de dinainte de nenorocirea de la Carnaval, domnule Hickey. De ce te-ai referit în mod special la locotenentul Irving? Ce ţi-a făcut ofiţerul acesta?

— Ce să-mi facă? Nimic nu mi-a făcut, domnu' căpitan. Şi pă viaţa mea vă zic că n-am zis aşa ceva. Aduceţi-l p-ăla dă m-a pârât c-am zis aşa şi să-l văz dă

mai zice c-am zis dă faţă cu mine când o să-l scuip între ochi.

— Cu ce te-a supărat locotenentul Irving, domnule Hickey? De ce le-ai spus tuturor oamenilor şi de pe *Erebus,* şi de pe *Terror* că e un codoş şi un pervertit şi un mincinos?

— Pă viaţa mea... scuzaţi că clănţănesc din dinţi, domnu' căpitan, da' tare frig ie. Pă viaţa mea mă jur că n-am zis aşa ceva. Că să ştiţi că bietu' domnu' lent Irving ne iera ca un fiu. Ca un fiu, aşa să ştiţi, domnu' căpitan. Şi dă grijă m-am dus după el. Şi bine că m-am dus, domnu' căpitan, că altminteri nu i-am mai fi prins pă jigodiile alea nelegiuite care...

— Îmbracă-te, domnule Hickey.

— Da, să trăiţi.

— Nu aici. Afară. Dispari din ochii mei.

— "Omul născut din femeie are puţine zile de trăit, dar se satură de necazuri. Ca şi floarea, el creşte şi se veştejeşte, şi ca umbra el fuge şi e fără durată"[6], intonă Fitzjames.

Hodgson şi ceilalţi aşezară cu infinită grijă trupul lui Irving pe funiile ţinute deasupra gropii de marinarii mai zdraveni. Crozier aflase că şi Hodgson, şi alţi prieteni de-ai lui Irving intraseră, unul după altul, în cortul unde avusese loc autopsia, ca să-şi ia rămas-bun de la locotenentul învelit în linţoliul cusut de Bătrânul Murray. Aduseseră cu ei tot felul de simboluri ale afecţiunii lor, pe care le puseseră alături de trupul tânărului – telescopul din bronz, recuperat de la eschimoşi şi la care băiatul ţinea atât de mult; o medalie din aur pe care îi fusese gravat numele şi pe care Irving o câştigase la competiţiile sportive de pe

[6] *Cartea lui Iov* (n. tr.).

nava-şcoală HMS *Excellent*; şi o bancnotă de cinci lire, ca şi cum un rămăşag vechi era plătit în această clipă din urmă. Dintr-un oarecare motiv – optimism? naivitate tinerească? – Irving îşi luase de pe navă şi uniforma de gală, în care avea să fie înmormântat acum. Crozier se întrebă într-o doară dacă nasturii ei auriţi – pe care era desenată câte o ancoră înconjurată de o coroană – vor supravieţui îndelungatului proces de descompunere, alături de oasele albite ale băiatului şi de medalia din aur.

— ”În mijlocul vieţii suntem tot în moarte”, cită Fitzjames din memorie, cu voce răsunătoare în pofida oboselii, „şi, atunci, la cine să căutăm ajutor dacă nu la Tine, Doamne, pe care te-am supărat într-atât de mult cu păcatele noastre fără de număr?”

Crozier ştia că alături de trupul lui Irving, în giulgiul din pânză de vele, se mai afla un obiect, unul despre care nu mai ştia nimeni. Fusese aşezat sub capul tânărului, ca o pernă.

Era un şal din mătase orientală, colorat în auriu, verde, roşu şi albastru. Crozier văzuse cine l-a pus acolo atunci când a intrat în cort după plecarea lui Goodsir, Lloyd, Hodgson şi a celorlalţi, chiar înainte ca Bătrânul Murray, velarul, să se apuce să coasă linţoliul pe care îl pregătise şi pe care era întins acum trupul lui Irving.

Lady Silence stătea aplecată peste el, punându-i ceva sub cap.

Primul impuls al lui Crozier a fost să-şi scoată pistolul din buzunarul paltonului, însă a încremenit atunci când a văzut expresia de pe chipul tinerei eschimose. Dacă nu lacrimi erau acelea din ochii ei negri, aproape neomeneşti, atunci cu siguranţă că era vorba de o emoţie incandescentă, pe care el nu o putea identifica. Durere? Parcă nu. Mai degrabă un soi

de recunoaştere complice la vederea lui Crozier. Iar căpitanul simţi aceeaşi tulburare stranie care îl încerca adesea atunci când se afla în preajma lui Memo Moira.

Fata pusese şalul acela din mătase sub capul tânărului locotenent. Crozier ştia că îi aparţinuse lui Irving – îl văzuse de câteva ori de când ridicaseră ancora, în mai 1845.

Să-l fi furat eschimosa asta tânără? Să-i fi jefuit trupul fără suflare nu mai departe de ieri?

Silence venise în urma echipei lui Irving atunci când plecaseră de pe *Terror* spre tabăra cu acelaşi nume, cu mai bine de o săptămână în urmă. Şi apoi dispăruse din nou. Nu intrase deloc în tabără. Cu excepţia lui Crozier, care încă mai trăgea nădejde că fata îi va putea ajuta să facă rost de hrană, toţi ceilalţi îi uraseră drum bun şi cale bătută, bucuroşi să scape de ea. Dar în toată acea dimineaţă îndoliată, căpitanul s-a tot întrebat dacă nu cumva Silence fusese de vină pentru moartea ofiţerului său.

Poate că ea voise să-şi aducă prietenii vânători să atace tabăra, dar se întâlniseră pe drum cu Irving? Şi atunci l-au ospătat şi l-au ucis cu sânge rece ca să nu poată povesti nimănui că îi văzuse? Să fi fost Silence acea „tânără” pe care o văzuseră Farr şi Hodgson şi ceilalţi fugind cu eschimosul cu bentiţă din blană pe cap? S-ar fi putut foarte bine să-şi fi schimbat parka dacă se întorsese în satul ei şi, în fond, cine ar putea deosebi o eschimosă de alta?

Crozier luase în calcul toate aceste posibilităţi, însă acum, într-o clipă încremenită în timp – şi el, şi tânăra femeie rămăseseră nemişcaţi, privindu-se lung – căpitanul înţelese, cu mintea ori cu acel al Doilea Văz pe care Memo Moira se încăpăţânase să spună că îl are, că fata plângea în sufletul ei pentru John Irving şi că îi înapoia un dar primit cândva de la el.

Crozier era aproape sigur că Irving îi dăruise şalul acela în luna februarie, atunci când o vizitase în căsuţa ei din zăpadă. Tânărul îi raportase cele întâmplate atunci, însă fusese foarte zgârcit cu amănuntele. Şi acum căpitanul se întreba dacă nu cumva cei doi se iubiseră.

Şi atunci Lady Silence se făcu nevăzută. Se strecură prin deschizătura cortului şi dispăru fără zgomot. Mai târziu, când Crozier îşi întrebă oamenii dacă observaseră ceva, toate răspunsurile primite au fost negative, fără excepţie.

Rămas singur, căpitanul s-a apropiat de trupul lui Irving, a privit îndelung chipul mort, mai palid acum în contrast cu mătasea viu colorată de sub cap, apoi a tras pânza de velă peste el şi l-a chemat pe bătrânul Murray să vină să-şi termine treaba pentru înmormântare.

— ”Şi totuşi, sfinte Dumnezeule, Dumnezeule Atotputernic, preamărite şi preamilostive Mântuitor al nostru”, spunea acum Fitzjames, „nu ne trimite pe noi în chinurile crude ale morţii eterne. Tu, Doamne al nostru, ne cunoşti tainele ascunse în suflet; nu-ţi închide urechile la rugăciunile noastre, Dumnezeule Atotputernic, preamărit şi preamilostiv Mântuitor al nostru, singur şi veşnic Judecător, şi nu ne lăsa, la acest ultim ceas, în chinurile morţii, nu ne alunga de la Tine.”

Fitzjames tăcu şi se retrase de la marginea gropii. Pierdut în propriile-i gânduri, Crozier nu reacţionă nicicum, până când un freamăt printre oameni îl făcu să-şi dea seama că venise rândul lui să spună câteva cuvinte.

Se îndreptă spre capul mormântului.

— ”Şi acum încredinţăm adâncului trupul prietenului nostru, ofiţerul John Irving”, spuse el răguşit, citând, de

asemenea, din memoria-i prea clară a atâtor înmormântări pe care le oficiase în cariera sa, „unde va rămâne, aşteptând învierea, atunci când Marea şi Pământul ne vor înapoia morţii.”

Trupul tânărului fu astfel coborât în groapa adâncă de un metru, iar Crozier aruncă peste el un pumn de ţărână îngheţată. Pietrişul se rostogoli peste pânza în care era învelit Irving, scoţând un zgomot nefiresc de emoţionant.

— ”Şi viaţa lumii ce va să vie, prin a doua Venire a Domnului nostru, Iisus Hristos, care va schimba trupul ticăloşiei noastre în trupul slavei Sale, lucrând cu puterea ce-o are de a-Şi supune Sieşi toate.”[7]

Slujba se terminase. Funiile fuseseră strânse.

Oamenii începură să bată din picioare ca să se încălzească. Îşi îndesară înapoi pe capete „perucile galeze” şi căciulile, îşi înfăşurară mai bine fularele şi porniră în tăcere înapoi, spre *Tabăra Terror*, unde îi aştepta o cină caldă.

Hodgson, Little, Thomas, Des Voeux, Le Vesconte, Blanky, Peglar şi alţi câţiva ofiţeri dăduseră liber marinarilor şi rămăseseră ei să umple groapa prietenului lor. Au aruncat nişte pământ înăuntru, apoi au aşternut primul strat de pietre. Îşi doreau ca Irving să fie cât mai bine îngropat în condiţiile date.

După ce au terminat, Crozier şi Fitzjames se îndepărtară de ceilalţi. Nu intenţionau să se ducă la masă, ci să parcurgă cei vreo trei kilometri şi ceva până la Cap Victory, unde se afla tumulul lui James Ross în care, în urmă cu aproape un an, Graham Gore lăsase cilindrul din bronz în care se afla mesajul plin de optimism al lui Sir John Franklin.

Crozier avea de gând să pună şi el acolo o misivă în

[7] Epistola către Filipeni (n. tr.).

care să povestească ce se întâmplase cu expediţia în cele zece luni şi jumătate de la data de pe biletul lui Gore şi să informeze cu privire la planurile lor pentru viitorul imediat.

Abia târându-se prin ceaţa densă şi auzind clopotele bătând pentru cină – fireşte că aduseseră ambele clopote de pe nave – Francis Crozier se rugă la Dumnezeu ca, atunci când va ajunge la tumul, să ştie deja ce anume vor face în continuare. Iar dacă nu va avea vreun plan de acţiune clar în minte, se temea că va începe să plângă în hohote.

42
PEGLAR

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°41’
25 aprilie 1848

Din păcate, pe sania eschimoşilor nu fusese o cantitate suficientă de peşte şi carne pentru a pregăti un fel principal la cina celor nouăzeci şi cinci, o sută de oameni – câţiva erau mult prea bolnavi ca să poată înghiţi hrană solidă. În ciuda măiestriei domnilor Diggle şi Wall, care făceau, în mod curent, minuni din proviziile limitate de pe nave, de această dată mâncarea pregătită de ei nu a mai fost îndestulătoare – mai ales că o parte din hălcile de carne fuseseră putrede şi deosebit de urât mirositoare. Însă toţi apucară să guste câte o bucăţică din apetisanta slănină şi din delicioşii peşti, alături de supele sau tocanele din conservele Goldner.

Deşi nu mai putea de frig, Harry Peglar mâncă cu poftă, ştiind că nu face altceva decât să-şi întărâte şi mai mult diareea care îl tortura de câteva zile bune.

După masă, dar înainte de începerea activităţilor, Peglar şi John Bridgens, stewardul de pe *Erebus,* făcură câţiva paşi împreună, luându-şi cu ei cănile cu ceai călduţ. Ceaţa le înăbuşea vocile, deşi părea să amplifice sunetele venite din depărtare. Auziră cearta unor camarazi de-ai lor strânşi la un joc de cărţi într-unul din corturile din cealaltă parte a taberei. Dinspre nord-vest, din direcţia în care plecaseră cei doi căpitani înainte de cină, veneau bubuiturile ca de artilerie ale tunetelor dezlănţuite pe banchiză. Tunase întreaga zi,

dar furtuna nu ajunsese încă până la ei.

Cei doi se opriră lângă ambarcaţiunile şi săniile înşirate de-a lungul mormanelor de gheaţă unde ar urma să fie ţărmul golfului dacă se va topi vreodată banchiza.

— Spune-mi, Harry, începu Bridgens, pe care din bărcile astea le-am lua dacă ar fi să pornim din nou peste gheţuri?

Peglar sorbi din ceai şi întinse mâna spre cele optsprezece forme întunecate.

— Nu prea ştiu, dar cred că domnul căpitan Crozier a hotărât să luăm doar zece din ele. Nu mai avem oameni suficient de zdraveni care să le tragă pe toate.

— Şi atunci de ce le-am adus pe toate optsprezece cu noi?

— Domnul căpitan Crozier a luat în calcul şi posibilitatea că vom rămâne două sau trei luni la *Tabăra Terror*, poate până în momentul când se va topi gheaţa din jurul nostru. Şi atunci ne-am fi descurcat mai bine cu mai multe bărci şi am fi avut cu ce să le înlocuim pe cele avariate. În plus, am fi putut lua cu noi mai multe provizii şi corturi şi restul de materiale în optsprezece bărci. Aşa, vom fi nevoiţi să ne înghesuim câte zece în fiecare şi vom lăsa aici o mare parte din provizii.

— Înseamnă că şi tu crezi că vom pleca spre sud doar cu zece bărci, Harry? Şi când va fi asta? Curând?

— Sper să ne ajute Domnul şi să fie foarte curând, zise Peglar.

Apoi îi povesti lui Bridgens ce văzuse de dimineaţă, ce le spusese Goodsir despre stomacurile eschimoşilor, la fel de pline cu acelaşi tip de carne ca şi stomacul lui Irving, şi cum îi tratase pe toţi căpitanul – poate cu excepţia infanteriştilor – ca pe membrii unei posibile comisii de anchetă. Mai spuse şi că le ceruse să

păstreze tăcere asupra celor văzute şi discutate.

— Mi se pare, murmură John Bridgens, că domnul căpitan Crozier nu este convins că eschimoşii l-au ucis pe locotenentul Irving.

— Ce spui? Dar cine altcineva...

Peglar se întrerupse. Senzaţia de frig şi greaţă care nu-l părăsea niciodată părea să se fi intensificat acum. Îşi simţi genunchii moi şi se sprijini de o balenieră ca să nu se prăbuşească. Nicio clipă nu se gândise că altcineva l-ar fi putut măcelări în halul acela pe John Irving. Îşi aduse aminte de mormanul de intestine cenuşii de pe pietre.

— Richard Aylmore spune oricui are chef să-l asculte că am intrat în necazul ăsta din cauza ofiţerilor, spuse Bridgens în şoaptă. Spune tuturor celor despre care e sigur că nu-l vor denunţa că ar trebui să-i ucidem pe ofiţeri şi să împărţim între noi raţiile lor. Aylmore de la noi şi ajutorul ăla de ştemuitor din echipajul vostru spun că ar trebui să ne întoarcem imediat pe *Terror.*

— Să ne întoarcem pe *Terror...* repetă Peglar.

Era conştient că mintea nu-i mai funcţionează bine din cauza bolii şi a epuizării, dar, chiar şi aşa, ideea asta nu avea absolut nicio noimă. Nava era departe, blocată între gheţuri, chiar dacă vara le va face hatârul şi *va veni* în acest an.

— Dar mie de ce nu-mi ajung la urechi vorbele astea, John? De ce n-am auzit şi eu instigările astea?

Bridgens zâmbi:

— N-au încredere în tine că îţi vei ţine gura, dragul meu Harry.

— Dar în tine au?

— Sigur că nu. Însă eu aud *totul* mai devreme sau mai târziu. Stewarzii sunt invizibili, nu fac parte din niciun grup, nici nu-i bagi în seamă când vin şi te servesc la masă. Că veni vorba, cina a fost excelentă,

nu crezi? Probabil că a fost ultima oară în viaţa noastră când am mâncat carne relativ proaspătă.

Peglar nu-l auzise. Se gândea la o mie de lucruri în acelaşi timp.

— Cum am putea să-i avertizăm pe Fitzjames şi Crozier?

— O, dar ştiu ce pun la cale Aylmore şi Hickey şi ceilalţi, spuse cu nonşalanţă bătrânul steward. Căpitanii noştri au informatorii lor. Zvonurile circulă repede printre oamenii strânşi la un pahar cu apă[8].

— Apa e îngheţată de luni de zile, spuse Peglar.

Bridgens chicoti înfundat.

— Mi s-a părut o metaforă potrivită, Harry. Sau un eufemism destul de amuzant.

Peglar clătină din cap. Îl îngreţoşa şi mai tare gândul că, în mijlocul tuturor acestor boli şi nenorociri, unii dintre ei s-ar putea întoarce împotriva celorlalţi.

— Spune-mi, Harry, îi spuse Bridgens lovind uşor cu mâna înmănuşată carena răsturnată a balenierei de lângă el. Pe care dintre ambarcaţiunile acestea le vom lua cu noi şi pe care le vom lăsa aici?

— Cu siguranţă că vom lua cele patru baleniere, răspunse Peglar cu un aer absent, gândindu-se tot la discuţia despre o eventuală răzmeriţă şi la cele văzute de el de dimineaţă. Iolele sunt la fel de lungi, dar mult mai grele. Dacă eu aş fi căpitan, aş renunţa la ele şi aş lua cele patru cutere în locul lor. N-au decât opt metri lungime, dar sunt mai uşoare decât balenierele. Pe de altă parte, pescajul lor ar putea fi prea adânc pentru apele Fluviului Great Fish, presupunând că vom ajunge vreodată acolo. Ambarcaţiunile auxiliare şi bărcile de salvare sunt mult prea uşoare pentru navigarea pe

[8] Joc de cuvinte în lb. engl.: *scuttlebutt* – „zvon”, *scuttle butt* – „rezervor cu apă pe o navă” (n. tr.).

mare şi mult prea şubrede pentru apele tumultuoase ale unui fluviu.

— Adică spui că vom lua cu noi doar cele patru baleniere, cele patru cutere şi cele două barcazuri? îl întrebă Bridgens.

— Da, spuse Peglar zâmbind fără să vrea.

În pofida anilor petrecuţi pe mare şi a miilor de cărţi citite, stewardul John Bridgens nu avea prea mult habar de navigaţie.

— Da, John, cred că pe astea zece le vom lua cu noi.

— În cel mai fericit caz, presupunând că se vor vindeca mulţi din cei care acum sunt bolnavi, fiecare ambarcaţiune va fi trasă de câte zece oameni. Oare ne vom descurca, Harry?

Peglar clătină iarăşi din cap.

— Nu va fi ca atunci când am traversat banchiza de la *Terror,* John.

— O, îţi mulţumim, Doamne, pentru micile favoruri.

— Nu, n-ai înţeles. Am vrut să spun că vom trage bărcile astea mai mult pe uscat decât pe gheaţă. Şi asta înseamnă că ne va fi cu mult mai greu decât pe drumul de la *Terror.* Şi, pentru că vor fi mai puţine, bărcile vor fi mult mai încărcate cu provizii şi cu bolnavii noştri. Cred că va fi nevoie de câte douăzeci de oameni la fiecare dintre ele şi, în cazul acesta, le vom trage pe rând.

— Pe rând? exclamă Bridgens. Doamne sfinte, o să dureze o veşnicie să le transportăm dacă va trebui să ne mişcăm mereu înainte şi înapoi. Şi cu cât vom fi mai bolnavi şi mai slăbiţi, cu atât ne vom mişca mai încet.

— Aşa este, murmură Peglar.

— Crezi că avem vreo şansă să ajungem la Fluviul Great Fish cu toate bărcile astea şi apoi să mergem pe el până la Lacul Great Slave şi până la avanpostul de acolo?

— Mă îndoiesc, spuse Peglar. Poate că unii dintre noi vor trăi suficient de mult cât să ajungă cu bărcile la gura fluviului... dar, nu, nu cred că avem vreo şansă.

— Şi atunci pentru ce ne-au obligat căpitanii să trecem prin toate chinurile astea dacă nu avem şanse să scăpăm? întrebă Bridgens.

Dar tonul lui nu părea nici ofensat, nici neliniştit, nici disperat, ci numai curios. De-a lungul timpului, Peglar îl auzise pe Bridgens punând mii de întrebări despre astronomie, biologie, geologie, botanică, filosofie şi zeci de alte subiecte cu exact acelaşi ton blând, uşor curios. În cazul acelor întrebări, el fusese profesorul care cunoştea răspunsurile şi îşi chestiona elevul într-o manieră politicoasă. În cazul acesta însă, Peglar era convins că bătrânul său prieten nu ştia răspunsul.

— Şi care ar fi alternativa? întrebă comandantul gabierilor de pe *Terror.*

— Am putea rămâne aici, în *Tabăra Terror*, spuse Bridgens. Sau să ne întoarcem pe nava *Terror* atunci când... când ne vom mai împuţina.

— Ca să facem ce? vru să afle Peglar. Să stăm cu mâinile în sân şi să ne aşteptăm moartea?

— Să aşteptăm într-o oarecare tihnă.

— Să *murim*? spuse Peglar, dându-şi seama că ţipă. Cine mama naibii vrea să-şi aştepte în tihnă moartea? Măcar dacă vom reuşi să transportăm nişte bărci până pe coastă – oricare ar fi alea – unii dintre noi ar mai putea avea o şansă. S-ar putea ca apele să fie dezgheţate spre Boothia. Poate vom reuşi să urmăm fluviul în amonte. Cel puţin *unii* dintre noi. Iar cei care vor reuşi să scape vor putea spune familiilor ce s-a întâmplat cu noi, unde ne putrezesc oasele, şi că ultimul nostru gând a fost la cei dragi.

— *Tu* mi-eşti drag, Harry, şopti Bridgens. Tu îmi eşti şi soţ, şi nevastă, şi fiu şi doar ţie în toată lumea asta

îţi pasă dacă sunt viu sau mort, sau la ce m-aş gândi înainte de moarte, sau unde îmi vor ajunge oasele.

Fără să se fi calmat, Peglar simţi cum i se accelerează bătăile inimii.

— Ai să trăieşti mai mult decât mine, John.

— O, la vârsta mea şi cu înclinaţia mea spre boli, nu prea cred că...

— *Ai să trăieşti mai mult decât mine,* rosti printre dinţi Peglar, uimit şi el de intensitatea tonului său.

Bridgens clipi speriat şi nu mai continuă. Peglar îl apucă de mână.

— Promite-mi că ai să faci ceva pentru mine, John.

— Fireşte.

Vocea bărbatului mai în vârstă îşi pierduse obişnuita ironie.

— Jurnalul meu... nu-i mare lucru, să ştii. În ultima vreme mi-e greu şi să gândesc, darămite să scriu... m-a răpus afurisitul ăsta de scorbut şi parcă mi-a luat minţile... dar în jurnalul ăsta sunt însemnările mele din ultimii trei ani. Sunt toate gândurile mele acolo. Şi ţi-aş fi recunoscător dacă l-ai lua să îl duci cu tine în Anglia atunci când... când eu nu voi mai fi.

Bridgens dădu din cap fără să rostească vreun cuvânt.

— John, zise Harry Peglar. Eu cred că domnul căpitan Crozier va hotărî foarte curând să pornim la drum. Ştie că devenim tot mai neputincioşi cu fiecare zi care trece. Nu peste multă vreme nu vom mai fi în stare nici măcar să urnim din loc bărcile astea. Dacă nu vom pleca, vom muri pe capete aici, în tabără, şi nu va mai fi nevoie să ne omoare creatura aia dintre gheţuri.

Cu ochii în jos, la mănuşile din mâini, Bridgens încuviinţă din nou cu un semn din cap.

— Noi doi nu facem parte din aceleaşi echipe de trăgători la sănii, nu vom fi în aceeaşi barcă şi s-ar

putea nici să nu călătorim împreună dacă cei doi căpitani vor decide să încerce două trasee diferite, continuă Peglar. Vreau să ne luăm rămas-bun astăzi.

Bridgens dădu din cap, tot fără cuvinte şi tot cu ochii în pământ. Fuioarele de ceaţă se rostogoleau peste bărci şi peste sănii şi îi învăluiau pe cei doi bărbaţi aidoma răsuflării îngheţate a vreunui zeu nepământean.

Peglar îl strânse în braţe. Bridgens rămase ţeapăn o clipă, apoi îi întoarse îmbrăţişarea neîndemânatică din cauza numeroaselor rânduri de haine îngheţate de pe ei.

Comandantul gabierilor de pe *Terror* se întoarse şi porni încet spre tabără şi spre micuţul cort Holland în care camarazii lui înfiguraţi şi nespălaţi se înghesuiau în sacii de dormit mult prea subţiri pentru vremea de afară.

Când se opri ca să privească în urmă la şirul de bărci, nu îl mai văzu pe Bridgens acolo. Ca şi cum l-ar fi înghiţit cu totul ceaţa.

43
CROZIER

Latitudine nordică 69°37’42”, longitudine vestică 98°41’
25 aprilie 1848

Adormi în mers.

Pe drumul spre tumulul lui James Ross, Crozier începuse să-i prezinte lui Fitzjames argumentele pro şi contra unei şederi prelungite în *Tabăra Terror*, când se pomeni că mai tânărul căpitan îl scutură de umăr. Şi îl trezeşte.

— Am ajuns, Francis. Uite lespedea albă de lângă ţărm. Asta înseamnă că tumulul şi Cap Victory sunt la stânga noastră. Chiar ai dormit în timp ce mergeai?

— Nu, sigur că nu, scrâşni enervat Crozier.

— Atunci, la ce anume te-ai referit când ai zis: „Fii atent la scheletele din barcă”? Şi „Fii atent la fetele care bat din degete pe sub masă”? N-avea nicio legătură cu ce vorbeam noi. Tocmai ce discutam dacă să-l lăsăm pe doctorul Goodsir în *Tabăra Terror* să aibă grijă de cei grav bolnavi, în vreme ce oamenii mai în putere să încerce să ajungă la Lacul Great Slave doar cu patru bărci.

— Mă gândeam cu voce tare, bombăni Crozier.

— Cine e Memo Moira? întrebă Fitzjames. Şi de ce să nu te ducă la slujba de împărtăşanie?

Crozier îşi scoase cascheta şi fularele, îngăduindu-i ceţii reci să-l plesnească peste obraji şi să-l trezească de-a binelea.

— Unde mama dracului e tumulul? exclamă el.

— Habar n-am, spuse Fitzjames la fel de nedumerit.

Trebuia să mergem de-a lungul coastei până la lespedea aia albă, apoi la stânga spre Cap Victory unde e tumulul.

— Nu se poate să fi trecut pe lângă el, spuse Crozier. Dacă ne-am fi rătăcit, ar fi însemnat să ajungem pe blestemata aia de banchiză.

Le-au fost necesare aproape patruzeci şi cinci de minute ca să găsească tumulul prin ceaţa groasă. La un moment dat Crozier a dat glas unui gând absurd:

— Să ştii tu că l-a luat blestemata aia de creatură şi l-a ascuns undeva ca să ne dezorienteze.

Fitzjames îşi privi cu atenţie superiorul, dar nu spuse nimic.

În cele din urmă, bâjbâind ca doi orbeţi, neriscând să se despartă unul de celălalt în ceaţă, convinşi că nu şi-ar putea auzi strigătele din cauza bubuiturilor neîntrerupte ale tunetelor, se împiedicară la propriu de tumulul căutat.

— Nu aici ar fi trebuit să fie, croncăni Crozier răguşit.

— Ai dreptate, fu de acord celălalt căpitan.

— Tumulul lui Ross, în care e biletul lui Gore, trebuia să fie în vârful colinei de pe Cap Victory. Iar noi suntem în vale, cam la o sută de metri la vest de locul ăla.

— Foarte ciudat, murmură Fitzjames. Francis, tu ai fost de multe ori la Arctice, aşa că spune-mi, te rog, tunetele pe care le auzi sunt ceva obişnuit în perioada asta a anului?

— N-am mai auzit niciodată tunete şi nici fulgere n-am văzut vreodată înainte de mijlocul verii, scrâşni Crozier. Şi nici atunci ca astea. Pare a fi ceva mult mai rău.

— Ce ar putea fi mai rău decât o furtună năprasnică la sfârşitul lui aprilie cu temperaturi încă sub zero?

— Salve de tun, spuse Crozier.

— Salve de tun?

— De la navele de salvare care au navigat pe canale dezgheţate dinspre Strâmtoarea Lancaster şi prin Strâmtoarea Peel şi care au văzut că *Erebus* s-a făcut praf şi că *Terror* a fost abandonată. Şi acum trag cu tunurile douăzeci şi patru de ore ca să ne capteze atenţia, înainte de a părăsi zona.

— Te rog, Francis, taci din gură, se bâlbâi Fitzjames. Dacă mai continui, s-ar putea să-mi vină să vomit. Şi mi-am făcut deja norma pe ziua de azi.

— Scuze, spuse Crozier cotrobăindu-se prin buzunare.

— Tu chiar crezi că e vreo şansă ca acolo să fie nişte nave care trag cu tunurile ca să auzim noi? întrebă mai tânărul căpitan. Chiar *sună* ca nişte salve.

— Sunt tot atâtea şanse câte ar avea un bulgăre de zăpadă în Iadul lui Sir John Franklin, spuse Crozier. Gheaţa e compactă până la ţărmurile Groenlandei.

— Şi atunci de unde vine toată ceaţa asta? întrebă Fitzjames mai mult curios decât necăjit. E ceva anume ce vrei să găseşti în buzunare de ţi le întorci pe dos, căpitane Crozier?

— Am uitat să aduc cutia din bronz în care să punem mesajul, recunoscu Crozier. În timpul ceremoniei am simţit că am ceva greu în buzunar şi am stat liniştit, dar nu e decât afurisitul ăsta de pistol.

— Dar hârtie ai adus?

— Nici hârtie. Îmi pregătise Jopson nişte foi, dar le-am uitat în cort.

— Dar măcar un condei ai luat cu tine? Cerneală? Vezi că cerneala îngheaţă imediat dacă nu ţii sticluţa pe sub haine.

— Nici condei, nici cerneală, recunoscu negru de supărare Crozier.

— Nu face nimic, îl linişti Fitzjames. Am adus eu. Cât despre hârtie... putem să scriem pe biletul lui Gore.

— Să sperăm că am ajuns unde trebuie, bombăni Crozier. Tumulul lui Ross avea doi metri. Ăsta abia îmi ajunge până la piept.

Cei doi bărbaţi începură să dea la o parte pietrele din latura adăpostită de vânt a tumulului. Nu voiau să-l dărâme de tot pentru ca apoi să fie nevoiţi să-l reclădească.

Fitzjames vârî mâna în deschizătură, căută pe dibuite, şi apoi scoase un cilindru din bronz, oxidat, dar altminteri intact.

— Iete-te! exclamă Crozier. Lua-m-ar naiba să mă ia! E cilindrul lui Graham?

— Aşa ar trebui, spuse Fitzjames.

Îşi trase cu dinţii mănuşile din mâini, despături cu mişcări neîndemânatice foaia de pergament şi începu să citească:

> *28 a lunii Mai 1847. Navele Majestăţii Sale,* Erebus *şi* Terror*... Iarnă petrecută între Gheţuri la lat. N. 70°05’, long. V. 98°23’. Iarna 1846/7 petrecută lângă Insula Beechey la lat. N. 74°43’28”, long....*

Fitzjames se întrerupse.

— Stai aşa, că nu e bine. Iarna dintre *1845* şi *46* a fost aia pe care ne-am petrecut-o lângă Beechey, nu ’46-47.

— Sir John i-a dictat coordonatele astea lui Graham Gore chiar înainte de plecare, hârâi răguşit Crozier. Probabil că şi mintea lui era la fel de istovită şi tulburată cum sunt acum minţile noastre.

— Nimeni nu a fost vreodată la fel de istovit şi de tulburat cum suntem noi acum, îl contrazise Fitzjames. Uite cum se semnează – „Sir John Franklin, comandant al expediţiei. Toate bune.”

Crozier nu ştiu dacă să râdă sau să plângă.

— Graham Gore a pus mesajul aici cu o săptămână înainte ca Sir John să fie ucis de creatură.

— Şi cu o zi înainte ca el însuşi să fie omorât tot de monstrul ăla blestemat, zise Fitzjames. „Toate bune.” Parcă totul ar fi fost într-o altă viaţă, nu ţi se pare, Francis? Îţi mai poţi aduce aminte o vreme când am fi putut scrie cuvintele astea cu conştiinţa uşoară? Uite, sunt spaţii libere pe marginile mesajului. Poţi să scrii acolo.

Cei doi se adăpostiră de vânt în spatele tumulului. Temperatura scăzuse, iar vântul se intensificase. Totuşi ceaţa continua să se rostogolească în valuri albe peste ei, neafectată nici de vânt, nici de frig. Începuse să se întunece. Dinspre nord-vest se auzeau tunetele sau salvele de tun.

Crozier suflă în micuţa călimară portabilă ca să încălzească cerneala, înmuie condeiul prin pojghiţa de gheaţă, şterse peniţa de mânecă şi începu să scrie:

> *(25 Aprilie) – Navele Majestăţii Sale* Erebus *şi* Terror *abandonate pe 22 aprilie la 5 leghe N-NV de aici, unde au fost prinse între gheţuri de la 12 sept. 1846. Ofiţerii şi Echipajele, un total de 105 suflete, sub comanda căpitanului F.R.M. Crozier, au ajuns aici, la lat. 69°37’42”, long. 98°41’. Hârtia aceasta a fost găsită de It. Irving sub tumulul despre care se spune că ar fi fost ridicat de Sir James Ross, în 1831, la 6 kilometri pe direcţia nord, unde fusese pusă de Regretatul Comandant Gore în iunie 1847. Nu a fost însă găsit tumulul lui Sir James Ross, iar hârtia a fost mutată în acest loc, care este cel în care a fost înălţat tumulul lui Sir J. Ross...*

Crozier se opri. *Ce mama dracului scriu eu aici?* Miji ochii să recitească ultimele propoziţii – *„Sub tumulul*

despre care se spune că ar fi fost ridicat de Sir James Ross în 1831”? „Nu a fost însă găsit tumulul lui Sir James Ross?”

Scoase un oftat obosit. În luna august a anului trecut, când John Irving făcuse primul transport de materiale pentru ceea ce avea să devină *Tabăra Terror*, primul lucru pe care îl avusese de făcut a fost să descopere Cap Victory şi tumulul lui Ross şi apoi să construiască el un tumul pentru tabăra lor, la câţiva kilometri mai spre sud, într-o zonă mai ferită de vânturi. Irving marcase pe hărţile lor rudimentare locul tumulului ca fiind la şase kilometri de depozitul amenajat de ei, nu la trei kilometri cum era în realitate. Însă îşi dăduseră curând seama de eroare, în timpul ulterioarelor drumuri pe insulă. Mintea înfiorător de extenuată a lui Crozier se încăpăţâna acum să creadă că cilindrul cu mesajul lui Ross fusese mutat dintr-un tumul fals în acesta care îi aparţinea într-adevăr lui James Ross.

Crozier clătină din cap şi se uită la Fitzjames, dar acesta îşi sprijinea braţele pe genunchii ridicaţi, şi capul pe braţe. Sforăia uşurel.

Cu mâna liberă, Crozier luă nişte zăpadă de pe jos şi se frecă pe faţă cu ea.

Concentrează-te, Francis. Pentru numele lui Dumnezeu, concentrează-te. Îşi dorea din suflet să aibă o altă bucată de hârtie ca să o poată lua de la început. Se uită chiorâş la mâzgăliturile lui înghesuite de pe marginile foii, aidoma unor şiruri de furnici speriate, fără să fie în stare să-şi recunoască propriul scris. Pe mijlocul ei erau tipărite informaţiile oficiale, spunând că **ORICINE va găsi această hârtie este rugat să o predea Secretarului Amiralităţii.** Apoi urmau câteva paragrafe cu aceleaşi instrucţiuni tipărite în franceză, germană, portugheză şi alte limbi,

după care venea scrisul lui Gore. Crozier rămase câteva clipe privind lung literele pe care el le scrisese: tremurate, bicisnice, îngrămădite – în mod evident ieşite din mâna unui om speriat sau îngheţat sau pe moarte. Sau toate trei.

Nu contează, îşi spuse el. *Oricum nu va citi nimeni niciodată ce scriu eu aici, sau dacă va citi cineva, asta se va întâmpla la multă vreme după ce noi nu vom mai fi. Nu contează câtuşi de puţin. Poate că Sir John a ştiut asta. Poate că tocmai de aceea nu a lăsat niciun mesaj pe Beechey. A ştiut tot timpul.*

Înmuie peniţa în cerneala aproape îngheţată şi scrise din nou:

> *Sir John Franklin a murit pe 11 iunie 1847. În prezent numărul morţilor din Expediţie este de 9 ofiţeri şi 15 marinari.*

Se opri din nou. Aşa era? Îl indusese şi pe John Irving în totalul acesta? Nu mai era în stare să socotească. Ieri fuseseră 105 suflete în grija lui... 105 fuseseră şi când a părăsit *Terror,* nava lui, căminul lui, nevasta lui, viaţa lui...

Şi în partea de sus a hârtiei, în spaţiul foarte mic rămas acolo, mâzgăli cu susul în jos: *F.R.M. Crozier* şi apoi: *căpitan şi ofiţer superior.*

Îl înghionti pe Fitzjames ca să îl trezească.

— James... iscăleşte-te aici.

Celălalt căpitan se frecă la ochi, se uită la foaia de hârtie fără să o citească şi îşi scrise numele acolo unde îi arătase Crozier.

— Adaugă şi „căpitan al HMS *Erebus”,* îi ceru Crozier.

Fitzjames se conformă.

Crozier împături hârtia, o puse în cilindrul din bronz,

apoi îl sigilă şi îl băgă înapoi în tumul. Îşi trase la loc mănuşile şi puse la loc pietrele dislocate.

— Francis, ai spus cuiva unde vom pleca şi când?

Crozier îşi dădu seama că nu împărtăşise nimănui planurile sale. Începu să explice de ce... de ce i se părea că ar fi fost oricum condamnaţi cu toţii la moarte, indiferent dacă ar fi plecat ori ar fi rămas în *Tabăra Terror*. De ce nu se hotărâse încă dacă ar fi fost mai bine să se îndrepte spre îndepărtata Boothia, ori spre legendarul, dar cumplitul Fluviu Great Fish descoperit de George Back. Începu să-i explice lui Fitzjames cum ar fi fost sortiţi pieirii şi dacă rămâneau sortiţi pieirii, şi dacă plecau, şi de ce nimeni nu va citi biletul ăla blestemat, aşa că de ce să nu...

— Sssst, şuieră Fitzjames.

Ceva le dădea târcoale, ceva uriaş, dar nevăzut în vălătucii groşi de ceaţă. Auzeau amândoi paşi apăsaţi pe gheaţă şi pietre. Ceva uriaş cu răsuflare greoaie. Se mişca în patru labe, la nici cinci metri distanţă de ei.

Zgomotul labelor mari acoperea bubuitul ca de artilerie al tunetelor îndepărtate.

Hu-uf, hu-uf, hu-uf.

Crozier auzea gâfâitul scos la fiecare pas apăsat. Acum era în spatele lor, înconjurând tumulul, înconjurându-i *pe ei.*

Cei doi bărbaţi săriră în picioare.

Crozier se scotoci în buzunar după pistol. Îşi scoase mănuşa şi îl armă. Paşii şi respiraţia se opriseră exact în faţa lor, dar ceaţa tot îi împiedica să vadă creatura. Însă Crozier era sigur că ii poate simţi duhoarea de peşte şi de putregai a respiraţiei.

Fitzjames, rămas în mâini cu călimara şi condeiul pe care i le înapoiase Crozier şi neavând nicio armă la el, făcu un semn spre locul unde bănuia că îi aştepta creatura.

Scrâşnet de pietriş. Creatura se mişca tiptil către ei.

Încet, un cap triunghiular se materializă din neguri la aproape doi metri deasupra solului. Blana albă şi udă era una cu ceaţa. Ochi negri şi inumani îi studiau de la doar doi metri depărtare.

Crozier ţinti un loc deasupra capului acela. Mâna îi devenise atât de fermă şi de sigură încât nici nu simţi nevoia să-şi ţină respiraţia.

Capul se apropie de ei, părând a pluti pe valurile ceţii, ca lipsit de vreun trup care să-l susţină. Şi apoi se conturară şi umerii gigantici.

Crozier trase, având grijă să tragă în sus, ca să nu lovească acel chip.

Pentru nervii lor şubreziţi de scorbut, detunătura fu cumplită, asurzitoare.

Ursul cel alb, puţin mai mare decât un pui, scoase un *Uuuf* speriat, se retrase, făcu stânga împrejur şi o luă la fugă în patru labe, dispărând imediat înapoi în ceţuri. Încă vreun minut după aceea se mai auziră paşii lui grăbiţi pe pietre. Părea că se îndreaptă spre marea de gheaţă de la nord-vest.

Şi atunci, Crozier şi Fitzjames izbucniră în hohote nestăvilite de râs.

Păreau că nu se pot opri. De fiecare dată când unul din ei se mai domolea cât de cât, celălalt începea să râdă şi mai tare, urmat imediat de primul într-o manifestare incredibilă de veselie smintită şi ilogică.

Se ţineau de burtă, se cocoşau de atâta râs.

Crozier scăpă pistolul pe jos, ceea ce declanşă o altă serie de hohote.

Se bătură pe umeri, arătară cu degetele spre ceaţa din jur şi râseră şi tot râseră, până le îngheţară lacrimile pe obraji şi bărbi. Se sprijiniră unul de celălalt, explodând iarăşi de râs.

Se prăbuşiră lângă tumul, ceea ce îi făcu să

hohotească şi mai tare.

În cele din urmă râsetele se transformară în chicoteli, chicotelile în fornăieli stânjenite, fornăielile lăsară loc unor ultime râsete care se topiră în gâfâieli întretăiate.

— Ştii pentru ce mi-aş da pruna stângă chiar în momentul ăsta? întrebă căpitanul Francis Crozier.

— Pentru ce?

— Pentru un pahar cu whisky. De fapt, pentru două. Unul pentru mine şi unul pentru tine. Fac eu cinste, James. Ţi-am rămas dator de data trecută.

Fitzjames dădu din cap ştergându-şi gheaţa de pe pleoape şi culegându-şi mucii îngheţaţi de pe mustaţa şi barba roşcovană.

— Îţi mulţumesc, Francis. Iar eu am să toastez în cinstea ta. Niciodată nu am mai avut onoarea să servesc sub un comandant atât de bun şi un om atât de minunat.

— Vrei, te rog, să-mi dai înapoi cerneala şi condeiul? spuse Crozier.

Apoi îşi puse mănuşile la loc şi dădu iarăşi la o parte pietrele tumulului, găsi cilindrul, îl deschise, întinse hârtia pe genunchi, îşi scoase iar mănuşa, sparse pojghiţa de gheaţă din călimară, înmuie condeiul şi notă în locul rămas liber sub semnătura lui:

Şi mâine, 26 aprilie, vom porni spre Fluviul lui Back.

44
GOODSIR

Latitudine nordică 69°?'? „, longitudine vestică 98°?'?"
Golful Odihnei Noastre, 6 iunie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Joi, 6 iunie – Căpitanul Fitzjames a murit în cele din urmă. A fost o Mare Uşurare.

După părerea mea, spre deosebire de ceilalţi camarazi care au murit în cele Şase Săptămâni de când am pornit să Tractăm Bărcile spre sud (Odioasă Treabă de la care nu este scutit nici măcar Unicul Doctor rămas în Expediţie), Căpitanul nu s-a stins din cauza Scorbutului.

De bună seamă că avea *Scorbut, nu încape nicio îndoială în privinţa aceasta. Tocmai ce am încheiat Examinarea Post-mortem şi pot spune cu certitudine că Vânătăile şi Gingiile însângerate şi Buzele înnegrite duc la această concluzie. Dar nu cred că Scorbutul l-a ucis.*

Căpitanul Fitzjames şi-a petrecut ultimele trei zile din viaţă aici, cam la 130 de kilometri de Tabăra Terror, pe un promontoriu îngheţat şi bătut de vânturi, în locul unde coasta Ţinutului King William se arcuieşte brusc spre Vest. Pentru prima oară în Şase Săptămâni am despachetat Toate Corturile – inclusiv pe cele mari – şi am aprins Plita din Fier de pe Baleniera pe care s-a chinuit una din echipe s-o tragă până aici. Am mâncat numai hrană rece în ultima vreme, sau Parţial încălzită pe plitele micuţe

cu spirt. În ultimele două seri am mâncat mâncare fierbinte – dar mult prea puţină, doar o treime din raţia care ne-ar trebui ca să facem faţă Muncii Extenuante la care suntem Supuşi. Bine măcar că Două Dimineţi la rând ne-am trezit în acelaşi loc. Oamenii au botezat popasul acesta Golful Odihnei Noastre.

De fapt, am făcut acest popas prelungit mai ales ca să-l lăsăm pe Căpitanul Fitzjames să se Stingă în Linişte. Dar numai de Linişte nu a avut el parte în ultimele sale zile.

Bietul Locotenent Le Vesconte prezentase aceleaşi Simptome precum cele ale Căpitanului Fitzjames. Locotenentul Le Vesconte a murit pe neaşteptate în cea de-a 13-a Zi a acestei Călătorii Infernale către Sud – doar la 30 km de Tabăra Terror, dacă îmi amintesc eu bine, şi în aceeaşi zi cu Infanteristul Pilkington – însă pot confirma că Semnele de Scorbut erau mult mai Avansate în cazurile locotenentului şi soldatului, dar Ultimele lor Clipe au fost mai puţin Chinuitoare.

Trebuie să mărturisesc aici că nu mi-am amintit că primul nume al Locotenentului Le Vesconte era Harry. Raporturile dintre noi au fost mereu Amicale, însă destul de Protocolare, iar pe Lista de Serviciu fusese trecut ca H.T.D. Le Vesconte. Acum mă simt foarte prost când mă gândesc de câte ori trebuie să-i fi auzit pe ceilalţi Ofiţeri strigându-l cu acest Nume – de sute de ori, cu siguranţă – dar mereu fusesem ba prea Ocupat, ba prea adâncit în Gânduri ca să observ. Abia după Moartea lui am dat atenţie Numelui său de Botez.

Numele de Botez al soldatului Pilkington era William.

Mi-aduc aminte de o zi de la începutul lui Mai,

imediat după scurta slujbă comună de înmormântare a celor doi, când cineva a sugerat să numim „Capul Le Vesconte” limba aceea de pământ unde erau cele două morminte. Dar Căpitanul Crozier s-a opus, zicând că, dacă botezăm fiecare loc după numele omului îngropat acolo, atunci foarte curând o să rămânem fără locuri de botezat.

Vorbele astea i-au Năucit pe oameni şi Mărturisesc că m-au Năucit şi pe mine. Probabil că Intenţionase să facă o Glumă, numai că gluma asta pe mine unul mă şocase. Îi şocase şi pe ceilalţi pentru că nu au mai scos nicio Vorbă.

Dar poate că acesta fusese Scopul Căpitanului Crozier. Pentru că oamenii au renunţat să mai numească fiecare Formă de Relief după Ofiţerii lor Morţi.

De câteva săptămâni Căpitanul Fitzjames dădea semne de Şubrezire Generală a Organismului, chiar dinainte de plecarea din Tabăra Terror, însă acum Patru Zile parcă a fost Atacat de altceva, ceva mai Subit şi mult mai Chinuitor.

De săptămâni bune Căpitanul avea Probleme cu Stomacul şi Intestinele, dar pe neaşteptate, la data de 2 iunie, Fitzjames s-a prăbuşit în marş. Nu aveam obiceiul să ne oprim din mers, ci doar îl instalam într-o Barcă pe bolnavul care nu se mai putea ţine pe picioare şi îl trăgeam şi pe el după noi. Căpitanul Crozier s-a îngrijit personal de instalarea Căpitanului Fitzjames într-o Balenieră.

Deoarece facem în etape Marşul acesta spre Sud – durează Multe Ore să tragem 5 din cele 10 Bărci Grele pe o distanţă de doar câteva sute de Metri peste Solul Dificil cu pietre şi Zăpadă, încercând din răsputeri să ne menţinem pe Uscat, ca să nu ne confruntăm iarăşi cu Banchiza şi Crestele de Gheaţă,

şi astfel nu reuşim uneori să facem nici măcar un kilometru şi jumătate pe zi – eu rămân alături de bolnavi atunci când echipele se întorc după celelalte 5 Bărci. Uneori se întâmplă şi ca Domnul Diggle şi Domnul Wall să cuteze a pregăti o masă caldă pe plitele cu spirt pentru o sută de Bărbaţi Flămânzi. Cei doi Bucătari şi câţiva oameni cu muschete care să mă apere de Creatura dintre Gheţuri ori de Eschimoşi sunt singurii mei tovarăşi în acele ceasuri.

În afară de Cei Suferinzi şi de Muribunzi.

Greaţa, voma şi diareea Căpitanului Fitzjames au fost crâncene. Necruţătoare. Bărbatul acesta puternic şi Brav se ghemuia în Poziţie Fetală şi urla de durere atunci când îl sfârtecau Crampele.

În ziua următoare, a încercat să reintre în formaţia care trăgea Baleniera în care zăcuse el – căci şi Ofiţerii trag din când în când la Bărci –, dar foarte curând s-a Prăbuşit iarăşi. De data aceasta crampele şi voma nu au mai încetat. În după-amiaza aceea, când cei mai zdraveni s-au dus să aducă cele 5 Bărci lăsate în Urmă, Căpitanul Fitzjames mi-a mărturisit că i s-a înceţoşat Vederea şi că vedea Dublu.

L-am întrebat dacă purtase Ochelarii de Protecţie pe care îi foloseam ca să ne ferim de soare. Oamenii îi Detestă pentru că întunecă foarte tare vederea şi dau dureri de cap. Căpitanul Fitzjames a recunoscut că Nu îi purtase, dar mi-a atras atenţia asupra faptului că ziua fusese destul de înnourată. Nici ceilalţi oameni nu îi purtau. În momentul acela Discuţia noastră a fost întreruptă de un acces de diaree şi vărsături.

Mai târziu, în acea noapte, mi-a şoptit cu răsuflarea întretăiată că îi era greu să înghită şi că îşi simte Gura în permanenţă Uscată. Curând a dat semne şi că îi era greu să Respire şi a încetat să mai

vorbească. Până la răsăritul soarelui Braţele îi Paralizaseră deja, şi astfel nu îmi mai putea scrie mesaje ca să îmi explice ce simte.

Căpitanul Crozier a decis să nu mai pornim la drum în ziua aceea – prima zi întreagă în Şase Săptămâni în care nu am mai fi tras la Bărci. Am ridicat toate Corturile. Am despachetat şi Cortul mare pentru Infirmerie, care fusese adus în Baleniera în care erau şi bunurile personale ale Căpitanului Crozier. Instalarea lui a durat aproape Trei Ore, din cauza vântului şi a frigului (dar şi pentru că oamenii se mişcă mult mai încet decât înainte) – şi pentru prima oară după o lună şi jumătate am reuşit să culcăm Bolnavii într-un loc special amenajat pentru ei.

Domnul Hoar, stewardul Căpitanului Fitzjames, bolnav de multă vreme, murise în a doua zi a Marşului nostru. (Făcusem mai puţin de un Kilometru în acea Cumplită primă zi de Tractat Bărci şi, de unde ne opriserăm puteam vedea locul unde fusese Tabăra Terror şi toate lucrurile abandonate acolo. Senzaţia era că nu Realizasem nimic după douăsprezece ore de Trudă şi Chin, că era ca şi cum nici n-am fi plecat din Tabără. Acele prime zile ale Marşului – am avut nevoie de Şapte Zile ca să parcurgem o distanţă de doar Zece Kilometri – au distrus aproape Complet Moralul nostru şi Voinţa de a merge mai departe.

Infanteristul Heather, care îşi pierduse o Porţiune din Creier cu mai multe luni înainte, a permis, în sfârşit, Trupului său să Moară, în a Patra Zi a Marşului. În seara respectivă camarazii lui i-au săpat la repezeală o groapă şi au cântat din cimpoaie la căpătâiul lui.

Cam la fel s-au petrecut lucrurile şi în cazul

celorlalţi Bolnavi care au avut parte de Morţi rapide, dar, după decesul locotenentului Le Vesconte şi cel al Soldatului Pilkington de la sfârşitul celei de-a Doua Săptămâni, a urmat o perioadă în care n-a mai murit nimeni. Şi atunci, oamenii au încercat să se Convingă de faptul că Necazurile se isprăviseră, pentru că cei cu adevărat Bolnavi au murit unul după celălalt, iar cei Puternici au supravieţuit.

Colapsul căpitanului Fitzjames ne-a adus aminte că aşa vom păţi cu Toţii. Nu mai era niciunul în Putere printre noi. Doar cu excepţia Uriaşului ăluia, Magnus Manson, care pare Netulburat de vreo problemă şi care nu pare să fi pierdut din greutate ori din energie.

Am încercat să domolesc voma neîncetată a Căpitanului Fitzjames administrându-i doze de asafoetidă, o răşină care se foloseşte pentru reducerea spasmelor. Nu l-a ajutat prea mult. Bietul om nu mai era în stare să reţină în organism nici alimentele, nici lichidele. Am încercat să-i dau apă de var ca să-i potolesc stomacul, dar nu i-a fost de niciun folos.

Pentru greutatea la înghiţit, i-am dat Sirop de Ceapă de mare – ceapa tăiată se ţine la macerat în soluţie de tanin – care este un Expectorant Excelent. Din păcate se pare că nu l-a ajutat prea mult pe bietul muribund.

Căpitanul Fitzjames a pierdut mai întâi Controlul Braţelor şi Putinţa de a le Folosi cum se cuvine, apoi Controlul asupra Picioarelor. I-am dat atunci Vin Peruvian din Frunze de Coca – un amestec foarte puternic de vin cu cocaină – şi i-am făcut frecţii cu o soluţie din corn de cerb, Leac ce miroase puternic a amoniac, şi cu Camfor. Toate aceste Medicamente administrate chiar la Jumătate din Dozele pe care eu

le-am dat Căpitanului, în mod obişnuit încetinesc, ba chiar Inversează evoluţia Paraliziei.

Însă pe el nu l-au ajutat. Paralizia s-a extins în toate extremităţile Căpitanului Fitzjames. A continuat să vomite şi să se Zvârcolească de durere din cauza Crampelor multă vreme după ce nu a mai fost capabil să vorbească ori să gesticuleze.

Din cauza Disfuncţionalităţii Coardelor sale Vocale, oamenii nu au mai fost chinuiţi de Cumplitele lui Strigăte de Durere.

Încă de Azi de dimineaţă, în a Patra şi Ultima Zi a Agoniei Căpitanului Fitzjames, Plămânii au început să i se închidă pe măsură ce Paralizia îi cuprindea toţi muşchii aparatului respirator. Toată ziua s-a chinuit să respire. Eu şi cu Lloyd, ajutaţi adesea de Căpitanul Crozier, care a stat la căpătâiul Prietenului său în ultimele ore ale acestuia, îl ridicam pe Fitzjames în Şezut, ori îl Sculam în Picioare şi îl plimbam prin cort, susţinându-l între noi şi târându-i picioarele încălţate doar în ciorapi peste pietrele îngheţate de pe jos, într-o încercare zadarnică de a-l face plămânii să funcţioneze.

De disperare, nemaiştiind ce altceva aş putea face, am recurs la Tinctura de Lobelie, o soluţie de culoarea whisky-ului preparată din tutun Indian, care este nicotină pură şi i-am turnat o doză zdravănă pe gât, masându-i în acelaşi timp beregata ca să fiu convins că licoarea i-a pătruns în organism. Aveam sentimentul că hrănesc un Puiuţ de Pasăre căzut din cuib. Tinctura de Lobelie era cel mai puternic stimulant respirator pe care îl mai aveam în mult prea sărăcită mea farmacie, Stimulant în care Doctorul Peddie avusese nespus de mare încredere. L-ar scula pe Iisus din morţi cu o zi mai devreme, *obişnuia el să hulească atunci când era cu chef.*

Nu a avut niciun efect.

Trebuie să Amintesc aici că eu sunt Chirurg, nu Medic. Eu am studiat Anatomia, iar specialitatea mea este Chirurgia. Medicii prescriu tratamente; Chirurgii taie. Dar încerc să mă descurc cât de Bine pot cu medicamentele râmase de la Repauzaţii mei Colegi.

Însă cel mai Cumplit lucru care s-a petrecut cu Căpitanul Fitzjames a fost acela că a rămas pe Deplin Conştient în ultimele lui ceasuri de viaţă – pe toată perioada aceea de vărsături şi Crampe şi de Pierdere a Vocii şi a putinţei de a înghiţi, a Paraliziei care îi cotropea trupul – şi în clipele acelea oribile când plămânii nu mai voiau să-l ajute. Şi i-am citit panica şi Groaza din ochi. Mintea îi era încă Vie. Trupul îi murea. Şi nu avea cum să scape de Tortura aceasta, ci doar mă Implora din privire. Iar eu eram Neputincios.

Au fost momente când m-am gândit să-i Administrez o doză letală de Cocaină pură pentru a-i Curma Suferinţele, însă Jurământul Hipocratic şi Credinţa mea Creştină m-au împiedicat s-o fac.

Aşa că am ieşit din cort şi am început să Plâng, după ce m-am asigurat că nu mă poate vedea nimeni.

Căpitanul Fitzjames a murit la 8 minute după ora 3:00 p.m., în după-amiaza zilei de Joi, a Şasea Zi din Luna Iunie, în Anul Domnului Nostru Una Mie Opt Sute şi Patruzeci şi Opt.

Mormântul îi fusese deja săpat în solul Tare. Pietrele cu care urma să fie acoperit fuseseră deja adunate şi Puse Bine. La Ceremonie au venit toţi oamenii care mai erau în stare să se îmbrace şi să se ţină pe picioare. Mulţi dintre aceia care fuseseră sub comanda Căpitanului Fitzjames în ultimii trei ani

au vărsat Lacrimi. Chiar dacă ziua a fost mai călduroasă – trei patru grade peste Limita Îngheţului – dinspre Nord-Vestul Implacabil s-a stârnit un Vânt rece care a îngheţat Lacrimile acelea pe bărbi şi pe obraji şi pe fulare.

Cei câţiva Infanterişti rămaşi în viaţă au tras o Salvă în Aer.

De pe colina din spatele Mormântului, un Cocoş Arctic s-a ridicat în Aer şi a zburat spre Banchiză.

Un Geamăt profund se ridică din rândul oamenilor. Nu de regret pentru dispariţia Căpitanului Fitzjames, ci de disperare pentru pierderea păsării care ar fi putut fi fiartă cu legumele din conserve pentru cină. Până când infanteriştii şi-au reîncărcat muschetele, pasărea era la o sută de metri depărtare şi în afara Razei armelor lor. (Şi nici în starea lor cea mai bună niciunul dintre Infanteriştii aceştia nu ar fi fost în stare să nimerească o pasăre în zbor la o distanţă de o sută de metri.)

Mai târziu – cam acum vreo jumătate de oră – Căpitanul Crozier a vârât capul în Infirmerie şi mi-a făcut semn să-l însoţesc afară în Frig.

— Căpitanul Fitzjames a murit din cauza Scorbutului sau nu? *a sunat singura întrebare pe care mi-a adresat-o.*

Am recunoscut cu Sinceritate că nu credeam că fusese vina Scorbutului. Pe Căpitanul Fitzjames îl omorâse ceva mult mai Feroce.

— Căpitanul credea că îl otrăveşte stewardul care începuse să îl servească după moartea lui Hoar, *mi-a şoptit Căpitanul.* Crezi că a fost posibil?

— Bridgens? *am exclamat eu mult prea Tare. Eram profund Oripilat. Îmi plăcea tare mult Eruditul Steward.*

Crozier a clătinat din cap.

— Nu. În ultimele două săptămâni Richard Aylmore i-a servit la masă pe ofiţerii de pe *Erebus, mi-a spus el.* Crezi că a fost otravă, doctore?

Am şovăit. Dacă aş fi răspuns afirmativ, Aylmore ar fi fost executat în zori. Intendentul ofiţerilor inferiori era cel care primise cincizeci de Lovituri de Bici în Ianuarie, ca pedeapsă pentru Comportamentul său Nechibzuit în timpul Marelui Carnaval Veneţian. Totodată, Aylmore era Prieten şi Confident al Liliputanului şi deseori Verosului Ajutor de Ştemuitor de pe Terror. *De asemenea, după cum bine ştiam cu toţii, Aylmore avea un Suflet meschin şi ranchiunos.*

— Se prea poate să fi fost otravă, *i-am răspuns eu Căpitanului, singurului Căpitan pe care îl mai aveam acum şi care era atât de obosit, încât pielea parcă îi devenise transparentă.* Dar nu neapărat o Otravă Administrată cu Bună Ştiinţă.

— Ce înseamnă asta? *a vrut el să afle.*

— Înseamnă că Ofiţerii au mâncat mai Mult decât marinarii din Conservele Goldner pe care le-am adus cu noi. Uneori în alimentele care s-au alterat se dezvoltă o otravă Fatală care poate provoca Paralizia. Nimeni nu ştie despre ce e vorba. Poate fi un animalcul pe care nu îl putem vedea la Microscop.

Crozier a spus atunci în şoaptă:

— Dar oare nu le-am fi simţit mirosul dacă ar fi mucegăit?

Am clătinat din cap şi l-am apucat de braţ ca să-l fac să înţeleagă mai bine ce anume vreau eu să spun.

— Nu. Tocmai aceasta este Problema cu Otrava care întâi îţi Paralizează coardele vocale şi apoi tot restul corpului. Nu poate fi nici Văzută la Microscop,

nici Testată în vreun fel. Este la fel de invizibilă ca însăşi Moartea.

Crozier a reflectat la cele auzite, apoi mi-a zis:

— Voi da ordin ca nimeni să nu se mai atingă de conserve în următoarele trei săptămâni. Va trebui să ne descurcăm cu ce ne-a mai rămas din carnea în saramură şi pesmeţii ăia râncezi.

— Oamenii nu vor fi deloc mulţumiţi de măsura asta, *am şoptit şi eu.* Supele şi legumele din conserve sunt unicele lucruri care pot constitui cât de cât o Masă Caldă. S-ar putea să se Revolte în faţa acestor alte Privaţiuni la care sunt supuşi.

Crozier îmi zâmbi. Un zâmbet care mi-a dat fiori.

— Dar nu toată lumea va avea interdicţie la conserve, *a şuierat el satisfăcut.* Intendentul Richard Aylmore va continua să mănânce din ele – din exact aceleaşi conserve din care el l-a servit pe James Fitzjames. Noapte bună, doctore.

M-am întors în Infirmerie, m-am uitat la bolnavii care dormeau şi m-am strecurat şi eu în Sacul meu de Dormit, luându-mi cu mine Măsuţa Portabilă de Scris din lemn de mahon.

Scrisul meu e cam greu de descifrat pentru că Tremur întruna. Şi nu doar din cauza Frigului.

De fiecare dată când îmi închipui că am ajuns să Cunosc bine pe vreunul din Ofiţerii sau Marinarii aceştia, se întâmplă câte ceva care-mi dovedeşte cât m-am înşelat. Nici într-un Milion de ani de Evoluţie a Medicinei nu vom putea afla Tainele ascunse în Sufletul Omenesc.

Mâine vom porni la drum înainte de apariţia Zorilor. Am senzaţia că nu vom mai avea parte de alte asemenea popasuri tihnite precum cel de la Golful Odihnei Noastre.

45
BLANKY

Latitudine necunoscută, longitudine necunoscută
18 iunie 1848

Când cel de-al treilea şi ultimul picior de lemn se rupse, Tom Blanky pricepu că acesta era sfârşitul.

Primul lui picior de lemn fusese o lucrare de toată minunea. Cioplit dintr-o singură bucată de stejar de către domnul Hickey, destoinicul marangoz de pe *Terror,* piciorul acela fusese o adevărată operă de artă cu care Blanky se făIea la toată lumea. Cât mai rămăseseră pe navă, navigatorul reuşise să se descurce foarte bine şi ţopăia ca un pirat mucalit de colo până colo. Când a trebuit să coboare pe gheaţă, Blanky a căpătat o labă de picior tot din lemn, care se fixa într-o bucşă. Laba aceea fusese prevăzută cu o mulţime de crampoane – mult mai eficiente în aderenţa pe gheaţă decât ţintele de la cizmele camarazilor lui – şi, cu toate că navigatorul-cu-un-picior nu fusese în stare să tragă în hamuri, reuşise să ţină bine pasul cu ceilalţi şi pe drumul de la nava abandonată la *Tabăra Terror*, şi după aceea, pe drumul infernal spre sud, şi acum spre est.

Dar gata. Se isprăvise.

Primul picior se rupsese chiar sub genunchi la nouăsprezece zile după ce plecaseră din *Tabăra Terror*, la puţină vreme după ce-i îngropaseră pe bieţii Pilkington şi Harry Le Vesconte.

În ziua aceea călătorise într-unul din cuterele trase pe o sanie de douăzeci de camarazi. Lângă el se urcase şi domnul Honey care îi cioplise dintr-o vergă

de rezervă un picior nou cu tot cu laba aferentă.

La început de tot, Blanky nu fusese deloc sigur dacă să îndrăznească să-şi folosească piciorul de lemn ca să meargă şontâcăit pe lângă convoiul de bărci şi oameni asudaţi, încrâncenaţi. Dar când se aventurase, în cele din urmă, pe gheaţa de mare, avusese surpriza să vadă că se descurcă de minune. Însă marşul lor către sud şi apoi vest de-a lungul promontoriului se desfăşura în cea mai mare parte pe uscat.

Gheaţa de pe pietre începuse să se topească şi se topea chiar foarte repede, căci vara aceasta era mult mai caldă decât vara ratată din 1847. Iar laba piciorului lui Blanky, în formă de ou, aluneca de cele mai multe ori de pe pietre, ori se bloca în vreo crăpătură din gheaţă, ori se răsucea şi ieşea din ţâţână chiar în cele mai nepotrivite momente.

Blanky încerca în permanenţă să-şi demonstreze solidaritatea cu camarazii lui, făcând drumul alături de cei care trăgeau în hamuri, cărând şi el tot felul de obiecte atunci când putea, ba chiar oferindu-se să intre în ham în locul vreunuia răpus de oboseală, însă toată lumea ştia că nu i se putea încredinţa o asemenea sarcină.

În a şasea săptămână şi după şaptezeci şi cinci de kilometri de drum, la Golful Odihnei Noastre, unde bietul căpitan Fitzjames avusese parte de o moarte atât de urâtă, Blanky ajunsese la al treilea picior, mult mai prost şi mai puţin rezistent decât fusese al doilea. Şi continua să şchiopăteze cu vitejie printre pietre şi pâraie şi bălţi, dar nu îşi mai însoţea camarazii la cursa de după-amiază.

Tom Blanky şi-a dat seama că devenise doar un bagaj în plus pe care cei nouăzeci şi cinci de supravieţuitori ai celor două echipaje câţi mai rămăseseră acum (fără el), bolnavi şi epuizaţi la rândul

lor, erau obligaţi să-l transporte cu ei.

Ce-l motiva acum pe Blanky să nu capituleze, deşi al treilea picior începuse şi el să se crape şi nu mai erau vergi din care să i se încropească un al patrulea, era speranţa că priceperea lui de pilot printre gheţuri va fi indispensabilă atunci când vor începe să navigheze.

Dar, cu toate că stratul subţire de gheaţă de pe pietre şi solul arid al coastei se topea pe timpul zilei, măsurătorile efectuate de locotenentul Little arătau că uneori temperaturile atingeau chiar şi cinci grade peste zero, banchiza din spatele gheţarilor de pe ţărm nu dădea semne că ar avea de gând să se sfărâme. Blanky încercase să-şi păstreze cumpătul şi să fie răbdător. Ştia mai bine decât oricare alt om din această expediţie că la asemenea latitudini canalele navigabile pot apărea, chiar şi într-o vară mai „normală” cum era aceasta, abia spre mijlocul lui iulie.

Însă acum gheaţa avea să-i decidă soarta, nu utilitatea. Dacă se vor urca în bărci mai curând, ar putea să supravieţuiască. Nu-i trebuia piciorul ca să meargă cu barca. Crozier îl numise comandant al cuterului său cu multă vreme înainte – şef peste opt oameni. Şi navigatorul ştia că, odată ajuns pe apă, va supravieţui. Cu puţin noroc, poate vor reuşi să ajungă cu toate cele zece ambarcaţiuni până la gura Fluviului Great Fish. Se vor opri acolo ca să le echipeze pentru călătoria pe o apă curgătoare şi, cu puţin ajutor din partea vântului de nord-vest şi a vâslelor, bărcile vor naviga vitejeşte în amonte. Sigur că drumul pe fluviu va fi extrem de greu pentru el deoarece va trebui să-şi ţină echilibrul ajutându-se de piciorul acesta fragil din lemn, însă va fi floare la ureche pentru ceilalţi după coşmarul din ultimele opt săptămâni.

Dacă va reuşi să reziste până când se vor urca în bărci, Thomas Blanky avea să trăiască.

Însă el cunoştea o taină în faţa căreia pălea chiar şi firea lui optimistă: Creatura dintre Gheţuri, Teroarea însăşi, venea după el.

O zărise în fiecare zi, atunci când convoiul de oameni istoviţi peste măsură ocoliseră promontoriul întins şi se întorseseră iarăşi pe direcţia est, de-a lungul ţărmului; în fiecare după-amiază, când se întorceau după cele cinci bărci pe care le lăsaseră în urmă; la fiecare apus de soare, pe la ora 11:00 p.m., când se prăbuşeau în corturile lor ude ca să prindă câteva ore de somn.

Creatura îi urmărea. Uneori ofiţerii o vedeau prin telescoapele lor atunci când se uitau spre mare. Dar nici Crozier, nici Little, nici Hodgson ori oricare altul dintre cei rămaşi în viaţă nu recunoscuseră vreodată că văzuseră monstrul, dar Blanky – având mai mult timp la dispoziţie să observe şi să gândească – sesizase că adesea se strângeau şi discutau între ei. Şi îşi dăduse seama despre ce era vorba.

În alte prilejuri, cei care aduceau ultimele bărci văzuseră clar bestia fără ajutorul vreunui instrument. Uneori venea la un kilometru şi jumătate în spatele lor, o pată neagră pe fundal de gheaţă albă, ori o pată albă pe fundal de piatră neagră.

E doar un urs polar, spusese James Reid, navigatorul roşcovan de pe *Erebus,* unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Blanky din ultima vreme. *Unii te-ar înfuleca dacă te-ar putea prinde, dar majoritatea sunt destul de inofensivi. Şi gloanţele îi omoară. Să sperăm că ăla de acolo se va apropia mai mult de noi. Avem mare nevoie de nişte carne proaspătă.*

Dar Blanky ştiuse că nu era unul din urşii albi pe care îi vânau din când în când ca să facă rost de carne. Era *el* – monstrul. *Ea* – creatura. Toţi oamenii se temeau de ea, mai ales pe timpul nopţii sau, mai bine

zis, pe perioada celor două ceasuri de întuneric subţire care marcau acum noaptea, dar numai Blanky ştia că vine după el.

Se resimţeau cu toţii de pe urma marşului, dar suferinţa lui Blanky nu avea margini. Nu din cauza scorbutului, căci boala părea să-l fi afectat mai puţin decât pe alţii; ci din pricina durerii din ciotul rămas. Pe la jumătatea fiecărei dimineţi a marşului lor de şaisprezece, optsprezece ore, începea să-i şiroiască sângele din ciot pe cupa din lemn şi curelele din piele. I se îmbibau pantalonii şi izmenele şi i se păta piciorul de lemn şi lăsa o dâră de sânge în urma lui.

În primele săptămâni avusese noroc cu frigul care-i îngheţase sângele. Dar acum, la temperaturi „tropicale” peste zero grade, Blanky sângera ca un porc înjunghiat.

Avusese noroc şi cu hainele groase de iarnă, care ascundeau mare parte din semnele sângerării de ochii celorlalţi, dar pe la mijlocul lui iunie se făcuse mult prea cald pentru toate rândurile acelea de haine, astfel că toate mantalele şi puloverele din lână, îmbibate de transpiraţie, fuseseră îngrămădite în bărcile pe care le tractau. Acum oamenii din hamuri stăteau mare parte din zi în cămăşi şi îşi trăgeau pe ei jachetele doar pe la sfârşitul după-amiezii, când temperatura cobora spre zero. Blanky glumise atunci când camarazii îl întrebaseră de ce continuă să stea înfofolit. *Am sângele rece, băieţi,* râsese el. *Prin piciorul ăsta de lemn îmi intră în corp tot frigul din pământ. Nu vreau să mă vedeţi cum tremur.*

În cele din urmă s-a văzut nevoit să-şi scoată mantaua. Pentru că se chinuise atât de tare să ţină pasul cu ceilalţi şi pentru că durerea cumplită din piciorul lui schingiuit îl făcea să transpire şi atunci când stătea pe loc, nu a mai putut să suporte îngheţul-şi-

dezgheţul, îngheţul-şi-dezgheţul tuturor hainelor de pe el.

Oamenii nu au spus nimic la vederea şiroaielor de sânge. Aveau problemele lor. Mulţi sângerau şi ei din cauza scorbutului.

Deseori Crozier şi Little îi trăgeau într-o parte pe cei doi specialişti ai gheţurilor, Blanky şi Reid, ca să le ceară opinia specializată cu privire la starea banchizei de dincolo de bariera de gheţari de pe coastă. James Reid era de părere că gheţurile dintre această parte a Ţinutului King William şi continent, indiferent dacă King William era unit cu continentul sau nu, se vor sparge mai încet decât banchiza de la nord-vest, unde condiţiile vor fi mai dinamice odată cu dezgheţul de vară.

Blanky era mai optimist. Le arătă cum gheţarii de pe coasta de sud devin tot mai firavi cu fiecare zi. Cu câtăva vreme în urmă acolo fusese un zid înalt care separa ţărmul de suprafaţa de gheaţă a mării. Din bariera aceea nu mai rămăseseră acum decât câteva pâlcuri sfioase de seracuri. Iar motivul pentru care se petrecuse acest fenomen, îi explicase Blanky lui Crozier, iar Reid fusese de acord, era că promontoriul proteja această bucată de mare şi ţinut de coastă (ori golf şi coastă) de şuvoiul necruţător de sloiuri ce curgea din nord-vest, chiar dinspre Polul Nord. Erau mai la adăpost aici, la sud de promontoriul Ţinutului King William. Şi poate că aici gheaţa se va sparge mai repede.

Reid îi aruncă o privire curioasă atunci când le împărtăşi această opinie, iar Blanky ştia exact ce gândeşte celălalt specialist al navigării printre gheţuri. *Indiferent dacă e un golf sau o strâmtoare cea care duce la Braţul Chantrey şi gura Fluviului lui Back, gheaţa se topeşte cel mai târziu într-un loc îngrădit.*

Reid ar fi avut dreptate dacă şi-ar fi susţinut punctul de vedere cu voce tare în faţa căpitanului Crozier, dar nu o făcuse, nedorind să-şi contrazică prietenul. Iar Blanky rămase la fel de optimist. Adevărul era că Blanky devenise atât de încrezător din noaptea aceea de 5 decembrie a anului din urmă, când Creatura îl fugărise prin pădurea de seracuri de pe banchiză, departe de *Terror,* iar el îşi privise moartea drept în ochi.

De două ori încercase să-l ucidă creatura. Şi de fiecare dată Thomas Blanky nu pierduse nimic mai mult decât câte o bucată de picior.

Drept care şontâcăia încolo şi încoace, împărţind voie bună şi glume, şi firişoare de tutun, şi chiar felii transparente de carne congelată de vită oamenilor extenuaţi şi sleiţi de puteri. Cei cu care împărţea cortul îl preţuiau nespus. Se încăpăţâna să facă şi el de pază pe perioada nopţilor tot mai scurte şi patrula, sfâşiat de durere, de-a lungul şirului de ambarcaţiuni, cu arma în mână. Dar nu exista vreun om care să ştie mai bine decât Thomas Blanky că niciun fel de armă nu ar fi în stare să oprească Bestia, să oprească Teroarea, atunci când aceasta se va hotărî să-şi revendice următoarele victime.

Din zi în zi supliciile marşului lor erau tot mai crâncene. Nu numai de scorbut şi de foame şi de expunerea îndelungată la razele crude ale soarelui se stingeau oamenii, ci au fost alte două incidente asemănătoare celui în care îşi pierduse viaţa căpitanul Fitzjames. John Cowie, fochistul care scăpase cu viaţă în noaptea aceea de 9 martie, când creatura năvălise la bordul navei *Erebus,* a murit în chinuri – mai întâi crampe şi dureri inimaginabile, iar apoi o paralizie mută – la data de 10 iunie. Daniel Arthur, maistrul timonier în vârstă de treizeci şi opt de ani de pe

Erebus, a fost mai întâi atins de dureri abdominale şi a murit de paralizie pulmonară opt ore mai târziu. Trupurile lor nu au fost îngropate în adevăratul sens al cuvântului; camarazii lor s-au oprit din marş doar atât cât să coasă cele două cadavre în pânza de vele pe care o mai aveau şi să îngrămădească pietre peste ele.

Richard Aylmore, subiect al multor supoziţii de la moartea căpitanului Fitzjames, nu prezenta aproape niciun semn de boală. Se zvonea că, pe când tuturor li se interzise să se mai atingă de alimentele din conserve – cauză pentru care scorbutul li se agravase – lui Aylmore, Cowie şi Arthur li se ordonase să mănânce numai conserve. Nimeni nu a putut să priceapă cum de se întâmplase ca mâncarea din conservele Goldner să fi ucis într-un mod atât de îngrozitor trei oameni, dar să-l lase neafectat pe Aylmore. Prin urmare, singura concluzie logică care se impunea era cea a otrăvirii deliberate. Dar mai era o problemă: toată lumea ştia cât de mult îi ura Aylmore pe Crozier şi pe Fitzjames, însă nimeni nu se putea gândi la vreun motiv pentru care stewardul ofiţerilor inferiori să dorească moartea celor doi camarazi.

Doar dacă nu cumva voia să rămână el cu porţiile de mâncare ale acestora.

Din echipele care tractau bărcile făcea parte şi Henry Lloyd, ajutorul doctorului Goodsir, bolnav într-una din ultimele faze ale scorbutului, vomitând în permanenţă sânge, şi cu una din aceste ocazii şi ultimul dinte pe care îl mai avea în gură. Aşa că fiind unul dintre puţinii oameni, în afară de Diggle şi Wall, care rămâneau cu bărcile după tura de dimineaţă, Blanky încercă să dea o mână de ajutor bunului doctor.

În mod foarte ciudat, deşi vremea se încălzise, oamenii se confruntau acum cu mult mai multe cazuri de degerături decât pe perioada iernilor polare.

Asudaţi, dezbrăcaţi de hainele groase şi fără mănuşi în mâini, trăgeau bărcile şi în frigul înserărilor – acum soarele rămânea pe orizontul de la sud până spre miezul nopţii – şi se minunau când aflau că temperatura scăzuse până la minus douăzeci şi şase de grade pe perioada opintelilor lor. Iar Goodsir nu-şi vedea capul de cât de multe degete şi porţiuni de piele degerate trebuia să trateze.

Din cauza soarelui, cam jumătate din oameni sufereau de migrene înfiorătoare şi de tulburări de vedere. Dimineţile, Crozier şi Goodsir mergeau printre ei încercând să-i convingă să-şi pună ochelarii, dar marinarii detestau monstruozităţile acelea din plasă metalică. Joe Andrews, căpitanul calei de pe *Erebus* şi prieten vechi al lui Tom Blanky, obişnuia să spună că atunci când încercai să te uiţi prin porcăriile alea din sârmă era ca şi cum ai fi încercat să priveşti prin mătasea neagră a unor chiloţei de femeie, însă mult mai puţin distractiv.

Migrenele şi problemele de vedere se agravau tot mai mult. Unii îi cereau lui Goodsir laudanum atunci când îi apucau durerile de cap, însă doctorul le spunea cu părere de rău că nu mai are niciun strop din calmantul pe bază de opiu. Blanky, trimis adesea să aducă medicamente din cufărul încuiat al doctorului, ştia că acesta minte. În cufăr mai era o sticluţă cu laudanum. Navigatorul era convins că doctorul o păstra pentru un anume scop tragic – să aline ultimele ceasuri ale căpitanului Crozier? Sau ale lui însuşi?

Alţii aveau dureri infernale din cauza arsurilor de soare. Toţi erau plini de băşici roşii pe mâini, pe obraji şi pe gât. Dar aceia care, nemaisuportând căldura amiezii atunci când temperatura trecea peste zero, îşi scoteau cămăşile, fie şi pentru câteva minute, se pomeneau seara că pielea lor, albă după trei ani de

întuneric, se înroşea foarte repede şi se umplea de băşici supurânde.

Doctorul Goodsir spărgea băşicile acelea cu lanţeta şi ungea rănile deschise cu o alifie care lui Blanky i se părea că miroase a unsoare de osie.

Pe la mijlocul lunii iunie, când ajunseseră pe coasta sudică a promontoriului şi îşi continuau calvarul către est, aproape toţi cei nouăzeci şi cinci de supravieţuitori ai expediţiei se aflau în pragul colapsului. Blanky ştia că atunci când cei mult prea suferinzi nu îşi vor mai reveni ca să se alăture echipelor care trăgeau din greu la săniile cu bărci şi la balenierele încărcate cu provizii şi echipamente tractate direct peste pietre, atunci când vor fi prea mulţi cei bolnavi şi răniţi, marşul lor se va încheia.

Deocamdată, oamenii erau atât de însetaţi, încât orice curgere mică de apă pe care o întâlneau în drumul lor constituia un motiv legitim pentru a se opri. Şi atunci se puneau cu toţii pe burtă şi lipăiau apa ca nişte câini. Dacă nu ar fi fost dezgheţul acesta neaşteptat ar fi murit cu toţii de sete de mai bine de trei săptămâni. Rămăseseră fără combustibil pentru plitele cu spirt. La început, au putut să-şi potolească setea topind zăpada în gură, dar metoda aceasta îi seca de energie şi îi înseta şi mai tare. La fiecare traversare a convoiului peste câte un pârâu – iar acum erau tot mai multe din acestea – se opreau să-şi umple sticlele pe care nu mai trebuiau să şi le ţină pe sub haine pentru a le feri de îngheţ.

Deşi setea nu avea să-i prăpădească prea curând, starea oamenilor se deteriora cu repeziciune dintr-o sută de alte motive. Foametea făcea ravagii în rândurile lor. Îi ţinea treji în timpul celor patru ore de semiîntuneric, chiar dacă erau frânţi din cauza eforturilor cumplite din timpul zilei.

Instalarea şi strângerea corturilor Holland – operaţiune simplă, pe care o realizaseră în douăzeci de minute în *Tabăra Terror*, cu două luni în urmă – dura acum câte două ore în fiecare dimineaţă şi alte două seara. Şi în fiecare zi era şi mai anevoioasă, căci degetele erau mai umflate şi mai pline de degerături şi mai neîndemânatice.

Prea puţini mai erau aceia care îşi păstraseră minţile limpezi. Uneori şi gândurile lui Blanky păreau încurcate şi confuze. Crozier părea cel mai lucid dintre toţi, însă, atunci când credea că nu se uită nimeni la el, chipul căpitanului se transforma într-o veritabilă mască a epuizării şi apatiei.

Marinari obişnuiţi să facă noduri complicate în tachelaje sau şarturi aşezaţi în capătul unei vergi înclinate, la şaizeci de metri deasupra punţii, pe timp de noapte, în vremea uraganelor care zguduiau apele din apropierea Strâmtorii Magellan, nu-şi mai puteau lega acum şireturile la lumina zilei. Pentru că nu era niciun lemn în jur pe o rază de aproape cinci sute de kilometri – în afară de piciorul lui Blanky şi de bărci, şi de sănii, şi de rămăşiţele navelor *Terror* şi *Erebus* la o sută cincizeci de kilometri la nord de ei – şi fiindcă solul era încă îngheţat, oamenii erau nevoiţi să adune grămezi mari de pietre la fiecare popas ca să poată ancora corturile pe care vânturile nopţilor ameninţau să le dărâme.

Iar treaba asta părea a dura o veşnicie. Adesea adormeau de-a-n picioarelea, în lumina difuză ca de amurg a miezului de noapte, cu câte o piatră în fiecare mână. Şi uneori camarazii lor se îndurau de ei şi nici nu-i mai trezeau.

În după-amiaza celei de-a optsprezecea zi din luna iunie a anului 1848, pe când echipele plecaseră după al doilea grup de bărci, proteza lui Blanky s-a rupt

chiar sub ciotul însângerat care-i mai rămăsese din piciorul cel adevărat. Iar navigatorul şi-a spus că acela a fost un semn.

Doctorul Goodsir nu prea avusese nevoie de el în ziua aceea, aşa că Blanky şchiopătase de-a lungul şirului de bărci ce aşteptau să fie tractate, iar proteza i-a intrat între două pietre şi s-a frânt. A considerat drept semne trimise de zei şi distrugerea definitivă a protezei, şi neobişnuita lui prezenţă la capătul convoiului.

Se aşeză cât mai comod pe un bolovan din apropiere, îşi scoase pipa şi o umplu cu ultimele firişoare de tutun pe care le păstra de multe săptămâni pentru o ocazie specială ca aceasta.

Întrebat de oamenii din hamuri ce anume făcea el acolo, Blanky le răspunse:

— Stau şi eu aici niţeluş. Îmi odihnesc piciorul ăsta de lemn.

Când sergentul Tozer, însărcinat cu comanda ariergărzii, se opri să-l întrebe ce are de gând de îi lasă pe toţi să o ia înainte, Blanky îi spuse:

— Nu-ţi bate tu capul cu asta, Soloman.

Întotdeauna se amuzase să-l enerveze pe obtuzul sergent adresându-i-se cu numele de botez.

— Fă bine şi ia-ţi tălpăşiţa cu „uniformele tale roşii” cu tot şi dă-mi pace.

Jumătate de oră mai târziu, când ultima barcă ajunsese la sute de metri depărtare, căpitanul Crozier veni spre el însoţit de domnul Honey, marangozul.

— Ce mama dracului faci aici, domnule Blanky? se răsti Crozier.

— Mă odihnesc puţin, domnule căpitan. Cred că am să înnoptez aici.

— Nu fi prost! zise Crozier.

Privi la proteza ruptă şi se întoarse spre marangoz.

— Poţi s-o repari, domnule Honey? Şi până mâine după-amiază ai cum să faci una nouă? Între timp domnul Blanky o să stea într-una dintre bărci.

— O, da, domnule căpitan, sigur că da, spuse domnul Honey, încruntându-se la piciorul stricat cu căutătura unui artist dezamăgit în faţa defectării – sau maltratării – uneia din operele sale. Am adus cu noi o cârmă grozavă pe care ne gândeam s-o ţinem de rezervă pentru cutere. O să-ţi fac din ea un picior nou cât ai bate din palme.

— Auzi ce zice omul ăsta, Blanky? îl întrebă Crozier. Acum ia-ţi curul de pe piatra aia, sprijină-te de domnul Honey şi mergi până la barca aia din urmă. Haide, repejor. O să fii ca nou mâine pe vremea asta.

Blanky zâmbi.

— Dar poate oare domnul Honey să repare şi asta, domnule căpitan?

Îşi dezlegă curelele şi scoase cupa din lemn de pe ciotul piciorului.

— Of, fir-ar să fie! exclamă Crozier.

Se apropie să se uite cu mai multă atenţie la bucata aceea de picior – carne aproape neagră şi sângerândă în jurul osului alb. Dar imediat se trase înapoi izbit de mirosul îngrozitor.

— Aşa este, domnule, zise Blanky. Chiar mă mir că nu m-a simţit domnul doctor Goodsir. Dar e drept că am avut grijă să nu stau pe direcţia vântului când îl ajutam în infirmerie. Băieţii cu care dorm în cort ştiu ce se petrece. Nu se mai poate face nimic, domnule căpitan.

— Prostii, spuse Crozier. Goodsir o să...

Şi se întrerupse.

Blanky surâse din nou. Nu era un zâmbet sarcastic sau unul mâhnit, ci un zâmbet dezinvolt, plin de umor.

— O să ce, domnule căpitan? O să-mi taie piciorul

din şold? Negreala s-a întins până la cur şi la părţile ruşinoase, domnule, cu toate scuzele pentru descrierea atât de sugestivă. Şi chiar dacă mi l-ar tăia, câte zile credeţi că aş mai avea de trăit? O să zac în barcă, la fel ca bietul Heather – Dumnezeu să aibă în paza Lui sufletul amărâtului ăluia – şi o să fiu cărat de nişte oameni la fel de istoviţi ca mine?

Crozier nu-i răspunse.

— Nu, spuse hotărât Blanky, pufăind mulţumit din pipă. Cel mai bine ar fi să stau aici niţel singur să mă odihnesc şi să mă gândesc la una şi la alta. Mi-aş dori să mai pot face asta până o să-mi ia minţile durerea şi putoarea.

Crozier oftă prelung, se uită la marangoz, apoi la navigator, apoi oftă iarăşi. Scoase o sticlă cu apă din buzunar.

— Ţine asta.

— Mulţumesc, domnule. Vă sunt recunoscător, zise Blanky.

Crozier se scotoci şi în celelalte buzunare.

— N-am nimic de mâncare la mine. Dumneata ai, domnule Honey?

Marangozul scoase un pesmet mucegăit şi o feliuţă mai mult verde decât roşie ce probabil că fusese carne de vită.

— Nu, mulţumesc, John, dar nu-mi trebuie, spuse Blanky. Nu prea mi-e foame. Dar, domnule căpitan, îmi puteţi face un mare hatâr?

— Despre ce e vorba, domnule Blanky?

— Familia mea trăieşte în Kent, domnule. Lângă Ightham Mote, la nord de Tonbridge Wells. Cel puţin Betty a mea şi cu Michael şi cu bătrâna mea măicuţă trăiau acolo atunci când am plecat noi în expediţie. Iertare, domnule căpitan, bat câmpii. Ce vreau să vă rog e ca, dacă veţi avea noroc să scăpaţi de aici şi

dacă după aia veţi avea ceva timp...

— Îţi jur că dacă am să ajung în Anglia am să-i caut şi am să le povestesc că ultima oară când te-am văzut stăteai tolănit pe un bolovan ca un moşier fudul, fumând şi zâmbind cu gura până la urechi, îi spuse Crozier.

Apoi căpitanul scoase pistolul din buzunar şi i-l întinse.

— Locotenentul Little a văzut creatura atunci când s-a uitat cu luneta – de dimineaţă e pe urmele noastre, Thomas. O să ajungă foarte curând aici. Ar trebui să iei pistolul.

— Mulţumesc, domnule căpitan, dar nu vreau să-l iau.

— Te mai întreb o dată, domnule Blanky: eşti sigur că vrei să te lăsăm aici? spuse Crozier. Şi o săptămână dacă ai mai rămâne cu noi, cunoştinţele dumitale despre gheţuri ne-ar putea fi de mare folos. Cine poate şti despre ce o să dăm peste treizeci şi cinci de kilometri de aici, când o să ieşim iar pe banchiză?

Blanky zâmbi.

— Cu vorbele astea mi-aţi fi frânt inima, dacă nu aş fi ştiut că îl aveţi pe domnul Reid, domnule căpitan. Chiar m-aţi fi putut convinge să vin cu dumneavoastră. Domnul Reid este un navigator excelent şi vă puteţi baza pe el. Ca rezervă a mea, vreau să zic.

Crozier şi Honey îi strânseră mâinile. Apoi se răsuciră pe călcâie şi se grăbiră să prindă din urmă convoiul care aproape dispăruse dincolo de o creastă înaltă dinspre sud.

Trecuse de miezul nopţii când a apărut.

Blanky îşi terminase tutunul de ore bune, iar apa îngheţase în sticla pe care o uitase pe bolovan, alături de el. Avea ceva dureri, dar nu voia să adoarmă.

Pe cerul crepuscular apăruseră câteva stele. Se înteţise şi vântul din nord-vest, aşa cum se întâmpla de obicei seara, iar temperatura probabil că scăzuse vreo douăzeci de grade sub valoarea de la amiază.

Blanky pusese lângă el piciorul de lemn, cupa şi hamurile cu care obişnuia să şi-l ataşeze. Sigur că îl tortura cangrena şi sigur că stomacul gol îl rodea, dar, în noaptea aceasta, cea mai cumplită durere pe care o simţea venea din partea inferioară a piciorului, din gambă şi din labă – din membrul fantomă.

Din senin, creatura era chiar *acolo.*

Formă uriaşă la nici treizeci de paşi de el.

Trebuie că a ieşit dintr-o gaură invizibilă din gheaţă, îşi spuse Blanky. Îşi aduse aminte de iarmarocul din Tunbridge Wells unde fusese în copilărie. Pe scena şubredă din lemn apăruse un magician cu mantie din mătase purpurie şi cu o pălărie înaltă şi ţuguiată pe care fuseseră grosolan brodate puzderii de stele şi planete. Exact aşa se ivise şi omul acela – foarte brusc şi foarte pe nepusă masă, în oftaturile şi icnetele de surpriză ale publicului de provinciali.

— Bine ai revenit, îi spuse Thomas Blanky siluetei sumbre de pe gheaţă.

Creatura se ridică pe picioarele dindărăt – un bloc întunecat de blană şi muşchi şi gheare colorate de soarele la apus şi o scânteiere fugară de colţi. Chintesenţă a tuturor prădătorilor din istoria neamului omenesc. Blanky îşi zise că avea mai mult de patru metri înălţime. Poate chiar cinci.

Iar în ochii ei – ai creaturii; în ochii lui – ai monstrului – de un negru mai intens pe forma cea neagră a capului – nu se reflecta lumina soarelui muribund.

— Ai întârziat, îi spuse Blanky, fără să-şi poată stăpâni clănţănitul dinţilor. Te aştept de multă vreme.

Şi aruncă piciorul din lemn în silueta uriaşă.

Creatura nu încercă să se ferească de proiectilul acela atipic. Rămase nemişcată câteva clipe, apoi se repezi spre el ca o nălucă, o urgie colosală alunecând peste pietre şi gheţuri cu iuţeala fulgerului, deschizând braţele şi acoperind câmpul vizual al navigatorului.

Thomas Blanky rânji fioros şi îşi încleştă dinţii în muştiucul pipei stinse.

46
CROZIER

Latitudine necunoscută, longitudine necunoscută
4 iulie 1848

Unicul lucru care-l făcea pe Francis Rawdon Moira Crozier să nu se dea bătut era flacăra albastră ce-i ardea în piept. Cu cât era trupul lui mai obosit şi mai flămând şi mai maltratat, cu atât ardea ea mai aprig. Ştia că aceasta nu era o simplă metaforă prin care îşi caracteriza el determinarea. Şi nici optimism în sens convenţional. Flacăra aceea albastră din inima lui era o entitate stranie, nepământeană, stăruitoare ca o boală, sâmbure al convingerii că va face absolut tot ce trebuie ca să rămână în viaţă. *Absolut tot.*

Erau momente când Crozier îşi dorea ca flacăra albastră să se stingă, pentru ca el să poată capitula în faţa inevitabilului şi să se culce sub tundră, aidoma unui copil care se cuibăreşte sub plapumă.

Astăzi, pentru prima oară în decurs de o lună, nu mai tractau săniile. Şi despachetaseră şi montaseră cortul cel mare destinat Infirmeriei, însă nu şi cele în care ar fi instalat sălile de mese. Oamenii botezaseră locul acesta, altminteri cu nimic ieşit din comun, de pe coasta de sud a Ţinutului King William, „Spitalul”.

În ultimele două săptămâni traversaseră un golf întins, acoperit cu gheaţă dificilă, format în partea inferioară a acelui promontoriu ce părea nesfârşit. Dar acum ajunseseră iarăşi pe direcţia sud-est, mergând în paralel cu linia coastei, după care aveau să se îndrepte spre est, pe sensul corect de mers spre Fluviul lui Back.

Crozier avea la el sextantul şi teodolitul, iar locotenentul Little avea un sextant şi luase unul din instrumentele care aparţinuseră căpitanului Fitzjames – să fie de rezervă – dar niciunul dintre ei nu mai făcuse vreo măsurătoare de câteva săptămâni bune. Nu li se mai părea important. Dacă King William era o peninsulă – aşa cum erau de părere majoritatea exploratorilor polari, printre care se număra şi James Clark Ross, fostul comandant al lui Crozier, atunci ţărmul acesta îi va duce direct până la gura Fluviului lui Back. Însă dacă era o insulă, aşa cum bănuise locotenentul Gore şi cum intuia Crozier, atunci foarte curând vor vedea continentul la sudul lor şi vor traversa o strâmtoare îngustă, ajungând imediat în locul unde Fluviul lui Back se varsă în mare.

Oricum ar fi stat lucrurile, Crozier, care se mulţumise să urmeze linia coastei, din moment ce nu aveau alternativă, şi să se orienteze pe baza presupunerilor, era de părere că mai aveau o sută cincizeci de kilometri până la gura Fluviului lui Back.

Până acum reuşiseră să facă în medie puţin mai mult de un kilometru şi jumătate pe zi. Sigur, au fost zile când au parcurs şi cinci sau şase, aducându-i aminte lui Crozier de fantastica viteză avută atunci când traversaseră banchiza de la nave la *Tabăra Terror*; însă în alte zile ajungeau să parcurgă doar câteva sute de metri de la locul unde înnoptaseră cu o zi în urmă, atunci când sub tălpile săniilor era mai mult piatră decât gheaţă, când trebuiau să treacă prin vadul unui pârâu impetuos apărut de nicăieri (şi o dată chiar un râu adevărat), când coasta prea stâncoasă îi obliga să iasă pe gheaţa deformată a mării, când vremea era mult prea potrivnică sau când erau mai mulţi bolnavi decât în mod obişnuit, iar aceştia erau instalaţi în bărci, constituind o greutate suplimentară pentru

camarazii lor care tractau mai întâi cele patru baleniere şi unul din cutere, iar apoi se întorceau să aducă celelalte trei cutere şi cele două barcazuri.

Pe 1 iulie, după săptămâni în şir de vreme în curs de încălzire, frigul şi ninsorile reveniră în forţă. Viscolul stârnit din sud-est bătea exact în ochii oamenilor înhămaţi la sănii. Hainele groase au fost scoase din baloţii de pe sănii. „Perucile galeze” au fost luate din raniţe. Zăpada nou aşternută a adăugat zeci de kilograme la greutatea săniilor şi bărcilor de pe ele. Oamenii mult prea bolnavi au fost suiţi peste proviziile şi corturile împăturite şi au fost acoperiţi cu pânze groase pentru a-i feri de urgia vremii.

S-au tractat săniile vreme de trei zile prin ninsoarea neîntreruptă, mai întâi spre est, apoi spre sud-est.

Noaptea oamenii se ghemuiau sub pânza de pe fundul corturilor lor, în vreme ce afară fulgerele rupeau cerul.

Se opriseră astăzi pentru că prea mulţi se îmbolnăviseră, iar Goodsir voia să îi îngrijească, şi întrucât Crozier voia să trimită echipe de recunoaştere spre sud şi echipe de vânători la nord – în interiorul ţinutului – şi la sud – pe banchiză.

Aveau foarte mare nevoie de hrană.

Vestea bună şi vestea mai puţin bună erau că terminaseră toate conservele Goldner. Atunci când stewardul Aylmore, la ordinul căpitanului Crozier, continuase să se îmbuibe cu mâncarea din conserve şi nu prezentase acele simptome înfiorătoare care duseseră la moartea căpitanului Fitzjames, deşi ceilalţi doi care mâncaseră pe ascuns aceleaşi alimente muriseră şi ei în chinuri, reîncepuseră cu toţii să îşi completeze raţiile infime de pesmeţi, carne sărată şi cod cu mâncărurile lui Goldner.

Bill Closson, un marinar de douăzeci şi opt de ani, a

murit urât din pricina durerilor abdominale şi a paraliziei, însă doctorul Goodsir nu şi-a putut da seama ce anume îl otrăvise pe tânăr până când Tom McConvey, unul din prietenii acestuia, a mărturisit că mortul furase şi mâncase de unul singur o conservă Goldner cu compot de piersici.

La foarte scurta slujbă funerară pentru Closson – al cărui trup fusese acoperit doar cu o movilă de pietre, căci Bătrânul Murray murise din cauza scorbutului şi oricum nu mai rămăsese pânză din care să se confecţioneze un giulgiu – căpitanul Crozier nu a citit din Biblia cunoscută de toţi, ci din fantastica sa *Carte a Leviatanului.*

— Viaţa e „solitară, jalnică, urâtă, degradantă şi scurtă”, a rostit apăsat căpitanul. Şi e şi mai scurtă, se pare, pentru cei care fură de la camarazii lor.

Aceste câteva cuvinte au avut un impact deosebit asupra oamenilor. Cu toate că ambarcaţiunile pe care le tractau de mai bine de două luni încă mai aveau numele primite din vremurile când *Erebus* şi *Terror* mai cutreierau mările lumii, marinarii au rebotezat pe dată cele trei cutere şi două barcazuri pe care le transportau în cel de-al doilea schimb al zilei – după-amiaza şi seara, perioadă pe care ajunseseră să o urască din adâncul sufletelor pentru că însemna să parcurgă din nou şi cu multă trudă distanţa pe care o acoperiseră deja de dimineaţă. Cele cinci ambarcaţiuni au primit numele Solitara, Jalnica, Urâta, Degradanta şi Scurta.

Crozier se amuzase. Asta însemna că oamenii lui nu erau încă prea abrutizaţi de foame şi disperare şi că umorul negru al marinarilor englezi nu murise încă.

Când începu răzmeriţa, purtătorul de cuvânt al nemulţumiţilor s-a dovedit a fi ultimul om de pe faţa

pământului despre care şi-ar fi închipuit Francis Crozier că i-ar putea contesta vreodată autoritatea.

Era mijlocul zilei, iar căpitanul încerca să se odihnească câteva minute, în vreme ce majoritatea oamenilor erau plecaţi în recunoaştere ori în căutare de vânat. Auzi târşâitul înfundat al mai multor tălpi cu crampoane prin faţa cortului său şi ştiu pe loc că era vorba despre o problemă mai gravă decât obişnuitele urgenţe cotidiene. Zgomotul furişat al acelor paşi îl făcu să îşi dea seama de amploarea insubordonării cu care avea să se confrunte.

Crozier îşi puse mantaua. Obişnuia mereu să poarte un pistol încărcat în buzunarul din dreapta, dar în ultima vreme îşi pusese şi în stângul un pistol mai mic, cu două gloanţe.

În zona dintre cortul lui Crozier şi cortul în care era Infirmeria se strânseseră vreo douăzeci şi cinci de oameni. Din cauza viscolului, a fularelor ridicate până în dreptul ochilor şi a „perucilor galeze” murdare, nu reuşi să-i identifice din primul moment; dar nu se miră deloc să-i recunoască apoi în rândul al doilea pe Cornelius Hickey, Magnus Manson, Richard Aylmore şi încă alţi şase cârtitori mai vocali.

Cei din primul rând îl surprinseră.

Acum îşi dădu seama Crozier de gravitatea greşelii comise când îi trimisese cu echipele de recunoaştere şi de vânători pe ofiţerii săi cei mai loiali – locotenentul Little şi secundul Robert Thomas, nostromul Tom Johnson, credinciosul său prieten, Harry Peglar şi alţi câţiva – păstrându-i în Tabăra Spitalul doar pe cei mai slabi şi mai influenţabili. Însă îl ului la culme prezenţa locotenentului Hodgson în fruntea grupului de răzvrătiţi. La fel de şocat se simţi şi când îi recunoscu pe Reuben Male, comandantul teugii, şi pe Robert Sinclair, comandantul gabierilor de pe *Erebus.* Nu mai

pricepea nimic: Male şi Sinclair erau nişte oameni de treabă.

Crozier se apropie de ei atât de repede, că Hodgson făcu speriat doi paşi înapoi, izbindu-se de Manson, cretinul cel uriaş.

— Ce vreţi? scrâşni căpitanul la ei şi, dorindu-şi din suflet ca vocea să nu-i sune atât de hârâită, puse în ea toată forţa şi autoritatea de care se mai simţea în stare. Ce mama dracului se întâmplă aici?

— Trebuie să vorbim cu dumneavoastră, domnule căpitan, zise Hodgson.

Era evidentă încordarea din tonul tremurat al tânărului.

— Despre ce?

Crozier îşi ţinea mâna dreaptă în buzunar. Îl zări pe Goodsir care apăruse în deschizătura cortului în care era instalată Infirmeria şi se uita cu uimire la mulţimea adunată acolo. Crozier numără douăzeci şi trei de oameni şi acum reuşi să-l identifice pe fiecare, în ciuda fularelor şi „perucilor galeze”. Nu-i va uita.

— Despre întoarcere, zise Hodgson.

Cei din spate începură să bombăne şi să mârâie, iar tabăra se umplu de bâzâitul specific al gloatelor de răzvrătiţi care încearcă să-şi impună punctul de vedere prin negocieri.

Crozier nu reacţionă imediat. Vestea bună era că dacă ar fi fost vorba de o răzmeriţă în adevăratul sens al cuvântului, dacă oamenii aceştia, cu tot cu Hodgson, Male şi Sinclair, ar fi intenţionat să preia prin forţă conducerea expediţiei, el ar fi fost deja mort. Fără doar şi poate că ar fi acţionat în lumina tulbure a miezului de noapte.

Şi cealaltă veste bună era că răzvrătiţii nu aveau decât trei puşti asupra lor, deoarece toate celelalte arme fuseseră luate de cei şaizeci şi şase de oameni

plecaţi în căutare de vânat.

Crozier îşi propuse să ţină minte şi să nu mai ordone tuturor infanteriştilor să plece din tabără în acelaşi timp. Dar Tozer şi băieţii lui voiseră să vâneze. Şi el fusese atât de istovit, încât nu se gândise bine înainte de a le permite să plece.

Căpitanul se uită cu atenţie la fiecare om în parte. Cei mai slabi îşi plecară de îndată ochii, incapabili să-i susţină privirea. Cei mai puternici, ca Male şi Sinclair, se uitau ţintă la el. Ochii lui Hickey erau într-atât de opaci şi reci, că ai fi putut crede că aparţineau unuia din urşii albi, sau chiar creaturii înseşi.

— Întoarcere unde? se răsti Crozier.

— La T-t-*Tabăra Terror*, se bâlbâi Hodgson. Acolo mai sunt conserve şi cărbuni şi plite. Şi celelalte bărci.

— Nu fi tâmpit, spuse Crozier. Suntem la cel puţin o sută de kilometri distanţă de ea. Asta înseamnă că se va face octombrie – adică iarnă adevărată – înainte să ajungeţi acolo. Dacă veţi reuşi să ajungeţi vreodată acolo.

Hodgson se pierdu complet cu firea şi în locul lui vorbi comandantul gabierilor de pe *Erebus:*

— Suntem mult mai aproape de tabăra aia decât de fluviul ăla pentru care ne omorâm cărând bărcile.

— Nu este adevărat, domnule Sinclair, scrâşni Crozier. Domnul locotenent Little şi cu mine estimăm că vărsarea fluviului este la mai puţin de optzeci de kilometri de noi.

— Vărsarea, mârâi un marinar pe nume George Thompson.

Individul acesta era un beţivan şi un trândav de mare clasă. Crozier nu era cel care să arunce primul cu piatra pe temei de beţie, dar dispreţuia profund trândăvia.

— Gura Fluviului lu’ Back ie la optzeci de kilometri

spre sud dincolo de golf, continuă Thompson. Adică la o sută şi mai bine de şaizeci d-acilea.

— Ai grijă cum vorbeşti, domnule Thompson, îl avertiză Crozier pe un ton atât de scăzut şi de ucigător, încât bădăranul tresări şi îşi coborî ochii.

Crozier îi cuprinse din nou pe toţi cu privirea şi li se adresă tuturor:

— Nu contează dacă sunt şaizeci sau optzeci de kilometri de la golf până la gura fluviului, este foarte probabil să putem da acolo de apă fără gheţuri... şi vom *naviga* cu bărcile, nu le vom mai trage după noi. Acum mergeţi şi vedeţi-vă de treburi şi terminaţi cu tâmpeniile.

Câţiva începură să se foiască, dând semne că i-ar asculta ordinul, dar Magnus Manson rămase nemişcat, aidoma unui dig uriaş care le zăgăzuia lacul revoltei, împiedicând-o să se stingă. Reuben Male spuse:

— Noi vrem să ne întoarcem la navă, domnule căpitan. Cred că am avea mai multe şanse de supravieţuire acolo.

Venise rândul lui Crozier să se uite surprins la ei.

— Să vă întoarceţi pe *Terror?* Iisuse Hristoase, Reuben, dar trebuie că sunt cam o sută cincizeci de kilometri până acolo şi e de mers şi peste *banchiză,* nu doar pe terenul denivelat pe care mergem noi acum. Niciodată nu veţi izbuti să ajungeţi acolo cu săniile şi bărcile astea şubrezite.

— N-o să luăm decât o singură barcă cu noi, spuse Hodgson în murmurele de aprobare ale celorlalţi.

— Ce dracu’ vrei să zici? Cum adică o singură barcă?

— O singură barcă, repetă Hodgson. O singură barcă pe o singură sanie.

— Ne-am săturatără să tragem la căcaţii ăştia dă bărci, spuse John Morfin, un marinar care fusese grav rănit în timpul Carnavalului.

Crozier îl ignoră şi i se adresă lui Hodgson.

— Cum intenţionezi să bagi douăzeci şi trei de oameni într-o singură barcă, locotenente? Chiar dacă ai să furi una din baleniere, tot nu veţi încăpea în ea decât zece, doisprezece, cu un minimum de provizii. Sau poate că te gândeşti că vreo zece oameni îţi vor muri pe drum, înainte să ajungi în tabără? Fiindcă ei vor muri cu siguranţă, aşa să ştii. Chiar mai mulţi.

— Mai sunt bărci în tabără, zise Sinclair, făcând un pas înainte şi adoptând o atitudine cumva mai agresivă. O să luăm de aici o balenieră, iar din tabără o să luăm iolele şi bărcile de salvare cu care să ajungem înapoi la *Terror.*

Crozier se cruci, aproape venindu-i să izbucnească într-un râs amar.

— Voi ziceţi că s-a spart gheaţa la nord-vest de King William? *Asta* credeţi voi, proştilor?

— Asta credem, spuse locotenentul Hodgson. Şi pe navă mai e mâncare. Multă mâncare. Conservele pe care nu le-am luat cu noi. Şi am putea să ne ducem spre...

De data aceasta Crozier chiar izbucni în hohote de râs.

— Sunteţi capabili să puneţi rămăşag pe vieţile voastre că s-a topit suficient banchiza şi că *Terror* e în stare de plutire şi vă aşteaptă pe voi? Şi că s-au deschis toate canalele pe drumul pe care am venit până aici? Adică, băgaţi mâna în foc că acolo sunt peste *cinci sute cincizeci* de kilometri, *trei sute* de mile marine de ape fără gheţuri? Şi asta pe timp de iarnă? Pentru că să fiţi siguri că abia la iarnă veţi ajunge acolo, presupunând că nu veţi muri cu toţii pe drum.

— Credem că-i mai bine să ne încercăm norocul, că o să avem mai multe şanse decât aici, strigă Richard Aylmore.

Chipul negricios al individului era contorsionat de furie, teamă, ranchiună şi ceva ce părea a fi exaltare la gândul că, în sfârşit, venise şi rândul lui să îşi impună punctul de vedere.

— Aproape că-mi vine să merg şi eu cu voi... începu Crozier.

Hodgson tresări puternic. Oamenii se priviră uluiţi.

— Doar ca să văd ce feţe o să faceţi atunci când vi se va sparge norocul între ochi. Când veţi merge ca proştii peste *gheţuri şi creste şi printre seracuri* doar ca să găsiţi nava sfărâmată şi scufundată exact cum a păţit *Erebus* în martie.

Îi lăsă câteva secunde să-şi imagineze scena aceea apocaliptică şi apoi le spuse pe un tom mai domol:

— Pentru numele lui Dumnezeu, întrebaţi-l pe locotenentul Little, ori pe domnul Honey, ori pe domnul Wilson, sau pe domnul Goddard în ce stare îi erau *armăturile* atunci când am abandonat-o. În ce stare îi era *cârma.* Întrebaţi-l pe domnul secund Thomas cum începuse să se crape pe la încheieturi încă din aprilie... iar acum suntem în *iulie,* nătărăilor. Dacă gheaţa s-a topit fie şi un pic în jurul ei, şansele sunt mult mai mari să se fi scufundat deja, nu să fi rămas pe linia de plutire. Şi chiar dacă nu s-a scufundat, spuneţi-mi cum vă închipuiţi că doar voi douăzeci şi trei veţi putea pompa toată apa dinăuntru, conducând-o, în acelaşi timp, prin labirintul de canale care să presupunem că s-au format acolo? Şi chiar dacă veţi reuşi să vă întoarceţi pe *Terror* în jumătate din timpul care ne-a trebuit nouă să ajungem până aici, canalele acelea vor fi început deja să îngheţe la loc. Şi, să zicem că nava nu s-a scufundat şi că poate pluti, să zicem că n-o să muriţi dând zi şi noapte la pompe, cum veţi reuşi să vă găsiţi cursul printre sloiuri?

Crozier se uită din nou la mulţimea din faţa lui şi

continuă.

— Nu-l văd pe domnul Reid printre voi. A, da, a plecat în recunoaştere cu echipa locotenentului Little. Şi fără un navigator la bord, eu zic că vă veţi distra de minune când veţi încerca să vă găsiţi drumul printre sloiurile imobile şi aisberguri.

Clătină din cap prefăcându-se uimit de absurdul ideii şi chicoti ca şi cum răzvrătiţii veniseră la el ca să-i spună o glumă bună, iar nu ca să işte o răzmeriţă.

— Întoarceţi-vă la treburile voastre... *chiar acum!* strigă el. N-am de gând să uit cât de nesăbuiţi aţi fost de aţi venit la mine cu propunerea asta, dar am să încerc să dau uitării tonul pe care l-aţi folosit şi faptul că păreţi mai degrabă o gloată de răzvrătiţi, nu un grup de membri credincioşi din Marina Regală a Majestăţii Sale care doresc să-i adreseze câteva cuvinte căpitanului lor. Să nu vă mai văd în ochi!

— Ba nu, spuse din rândul al doilea Cornelius Hickey, cu vocea-i piţigăiată şi stridentă, oprindu-i pe ceilalţi să plece. Domnul Reid o să vie cu noi. Şi ăialalţi.

— Şi pentru ce ar face-o, mă rog? întrebă Crozier, ţintuindu-l pe guzgan cu privirea.

— Pen' că n-are de ales, zise Hickey.

Îl apucă de mânecă pe Magnus Manson şi păşiră amândoi în faţă, pe lângă un Hodgson cu o expresie de stupoare întipărită pe chip.

Crozier îşi spuse că mai întâi şi mai întâi îl va împuşca pe Hickey. Mâna îi era pe pistolul din buzunar. Nici măcar nu va fi nevoie să scoată arma pentru primul foc. Îl va împuşca pe Hickey în burtă imediat ce se va mai apropia cu încă un metru, apoi va scoate pistolul şi va încerca să-l împuşte pe cretin în mijlocul frunţii. Căci niciun foc în zona corpului nu avea cum să-l doboare pe Manson.

Ca şi cum gândurile sale ar fi devenit realitate, din direcţia coastei se auziră focuri de puşcă.

Cu excepţia lui Crozier şi a ajutorului de ştemuitor, toţi ceilalţi se întoarseră în direcţia de unde veneau zgomotele. Ochii căpitanului nu se dezlipiră din cei ai lui Hickey. Cei doi întoarseră capetele numai în momentul când se auziră strigătele.

— Apă!

Era echipa locotenentului Little care venea dinspre banchiză – navigatorul Reid, nostromul John Lane, Harry Peglar şi alţi câţiva, toţi înarmaţi cu muschete sau puşti.

— Apă! zbieră iarăşi Little.

Făcea semne cu ambele mâini, sărind peste pietre şi alunecând pe gheaţă, evident fără să-şi dea seama de drama pe care tocmai o întrerupsese.

— La mai puţin de trei kilometri la sud de aici! Canale navigabile suficient de late cât să putem intra pe ele cu bărcile! Şi merg spre est pe kilometri întregi! Apă!

Hickey şi Manson se retraseră în mijlocul oamenilor care acum ovaţionau plini de bucurie, când nu mai mult de treizeci de secunde mai devreme formaseră o adunătură de răsculaţi. Unii dintre ei se îmbrăţişau. Reuben Male părea că îi vine să vomite, probabil gândindu-se la ce fusese în stare să facă, iar Robert Sinclair se aşează pe un bolovan, ca şi cum l-ar fi lăsat genunchii. Comandantul gabierilor începu să plângă, ţinându-şi palmele murdare la ochi.

— Înapoi la corturi şi la treburile voastre, spuse Crozier. Peste o oră vom începe să încărcăm bărcile şi să verificăm echipamentele.

47
PEGLAR

Undeva în Strâmtoarea dintre Insula King William şi Peninsula Adelaide
9 iulie 1848

Oamenii rămaşi în Tabăra Infirmeriei au fost gata de plecare la zece minute după ce primiseră vestea că locotenentul Little văzuse ape fără gheţuri, însă a fost nevoie de o zi întreagă până au strâns tabăra şi alte două zile până când ambarcaţiunile au coborât de pe gheaţa solului în apele negre de la sud de King William.

Mai întâi şi-au aşteptat camarazii plecaţi cu celelalte echipe de vânătoare şi de recunoaştere, iar unii din aceştia s-au întors după miezul nopţii, abia târându-se din pricina oboselii prin lumina difuză a nopţilor acelora şi prăbuşindu-se pe sacii de dormit fără măcar să afle vestea cea bună. Nu împuşcaseră mai nimic – doar grupul lui Robert Thomas a adus o vulpe polară şi câţiva iepuri, iar echipa sergentului Tozer a venit cu nişte cocoşi polari înşiraţi pe o stinghie.

În dimineaţa de 5 iulie, într-o zi de miercuri, Infirmeria fusese aproape golită, căci toţi bolnavii care se puteau ţine cât de cât pe picioare dădeau o mână de ajutor la preparativele pentru călătoria pe apă.

De câteva săptămâni John Bridgens luase locul răposaţilor Henry Lloyd şi Tom Blanky, ajutându-l pe Goodsir, şi prin deschizătura cortului putuse observa împreună cu doctorul mare parte din răzmeriţa ce fusese pe punctul de a se declanşa. Bridgens a fost cel care i-a povestit scena lui Harry Peglar, care s-a simţit

şi mai rău atunci când a aflat că omologul său de pe *Erebus,* Robert Sinclair, se alăturase revoltaţilor. Iar despre Robert Male ştia că era un om de nădejde, dar încăpăţânat. Prea încăpăţânat.

Faţă de Aylmore, Hickey şi acoliţii lor, Peglar nu simţea nimic altceva decât dispreţ. După părerea lui, aceştia nu erau decât nişte oameni haini, cu nişte minţi înguste şi agitate – cu excepţia lui Manson – şi cu o mulţime de vorbe pregătite pentru orice situaţie, dar fără strop de loialitate.

În joia aceea, şase iulie, cei mai mulţi dintre ei au pus piciorul pe banchiză pentru prima dată în ultimele două luni. Uitaseră parcă de toate caznele suferite în timpul transportării săniilor pe întinderea de gheaţă. Chiar aici, la adăpostul de vânt oferit de insulă şi de promontoriul ei, tot erau multe creste de gheaţă peste care trebuiau să treacă cu cele zece bărci. Gheaţa de mare era mult mai puţin alunecoasă decât cea de uscat, fapt care îngreuna nespus deplasarea săniilor. Nu existau nici vâlcele, nici creste scunde, nici măcar câte o lespede din când în când, unde să se refugieze din calea vântului. Aici, în largul banchizei, nu erau pâraie cu apă dulce din care să bea. Iar viscolul nu se dădea bătut şi vântul sufla cu mai mare forţă dinspre sud-est, lovindu-i drept în faţă pe când trăgeau la sănii şi bărci, pe drumul de trei kilometri la capătul căruia se găseau apele fără gheţuri descoperite de echipa locotenentului Little.

În prima noapte a acestei călătorii pe banchiză au fost atât de obosiţi încât nici n-au mai ridicat corturile Holland, ci s-au mulţumit să întindă câteva bucăţi de pânză în spatele bărcilor urcate pe sănii şi s-au înghesuit acolo unii în alţii în sacii de dormit, încercând să aţipească pe timpul celor câtorva ore ale nopţii luminoase de vară.

În ciuda viscolului, a vântului şi a asperităţilor banchizei, au făcut cei trei kilometri până în dimineaţa zilei de vineri, 7 iulie.

Canalul dispăruse. Se închisese. Little le-a arătat tuturor gheaţa subţire – nu mai mult de douăzeci de centimetri – de deasupra locului unde fusese apa.

Mare parte din ziua aceea, avându-l în frunte cu navigatorul James Reid, au mers către sud-est, pe urmele în zig-zag ale canalului de curând reîngheţat.

Acum, la dezamăgirea crâncenă şi permanenta stare de frustrare şi nefericire exacerbată de viscolul care le sufla în faţă şi de hainele îmbibate cu apă, se adăugară spaima şi tensiunea la gândul că – pentru prima dată după mulţi ani – păşeau pe gheaţă subţire.

În ziua aceea, la puţină vreme după amiază, unul din cei şase oameni care verificau drumul încercând gheaţa cu nişte furci lungi, soldatul James Daly, a căzut în apă. Ceilalţi l-au scos degrabă, dar nu înainte ca bietul băiat să se fi învineţit din cap şi până în picioare. Doctorul Goodsir a ordonat oamenilor să-l despoaie în pielea goală chiar acolo, pe gheaţă, şi l-a împachetat în mai multe rânduri de pături şi l-a aşezat într-un cuter, sub copertina din pânză groasă. Doi camarazi au fost desemnaţi să stea culcaţi lângă el, într-o parte şi în cealaltă, pentru a-l încălzi cu căldura corpurilor lor. Dar, chiar şi aşa, soldatul Daly se scutura şi dinţii îi clănţăneau incontrolabil şi a căzut într-o stare de delir care a durat mare parte din zi.

Gheaţa, pe care în doi ani o simţiseră sub tălpi stabilă ca o masă continentală, se arcuia în sus şi în jos într-un mod care le dădea ameţeli tuturor, ba chiar făcându-i pe unii să vomite. Din cauza presiunii submarine, până şi gheţurile mai groase scârţâiau, gemeau şi scoteau pocnete asurzitoare în faţa lor, la un metru de ei, într-o parte, în partea cealaltă, în

urmă, sau chiar sub picior. Cu câteva luni în urmă, doctorul Goodsir le explicase cu răbdare că unul din simptomele ultimelor faze de scorbut era sensibilitatea excesivă la zgomote – detunătura unei puşti l-ar putea omorî pe cel bolnav, le spusese el atunci –, iar acum cei mai mulţi din cei optzeci şi nouă de oameni înhămaţi la sănii recunoşteau acest simptom în propriile lor reacţii.

Chiar şi un individ aproape idiot ca Magnus Manson înţelegea că dacă una sau toate bărcile ar fi căzut în mare prin suprafaţa subţire de gheaţă – suprafaţă ce nu fusese în stare să susţină nici măcar o momâie costelivă şi înfometată cum era James Daly – atunci toţi oamenii din hamuri ar fi fost sortiţi pieirii. S-ar fi înecat mai înainte să apuce să moară de frig.

Obişnuiţi cu un convoi compact, acum oamenii se descurcau mai greu cu metoda aceasta nouă de tractare prin care trebuiau să ţină bărcile la distanţă unele de altele şi dispuse în eşichier. Când viscolul se înteţea, echipele nu mai reuşeau să se vadă între ele, iar sentimentul de izolare era cumplit. Când se întorceau să aducă ultimele trei cutere şi cele două barcazuri, nu mai mergeau pe urmele de dinainte şi se temeau ca nu cumva gheaţa cea nouă să nu cedeze sub ei.

Unii bombăneau crezând că trecuseră de mult de golful care ducea la sud de gura Fluviului lui Back. Dar Peglar văzuse hărţile şi citise măsurătorile făcute de Crozier cu teodolitul şi ştiau că încă erau la distanţă bună spre vest – mai aveau cel puţin cincizeci de kilometri până la golful cu pricina. Iar apoi mai aveau alţi nouăzeci şi cinci sau o sută cinci kilometri de mers către sud până la vărsarea fluviului. Iar la viteza cu care se mişcau ei pe uscat, chiar dacă printr-o minune dumnezeiască ar fi avut de unde să facă rost de

mâncare şi starea lor de sănătate s-ar fi ameliorat, nu aveau cum să ajungă la golf până în august şi la gura fluviului cel mai devreme la sfârşitul lunii septembrie.

Inima lui Peglar bubuise cu putere la auzul veştii despre apele fără gheţuri. Dar inima lui oricum bătea cam neregulat. Mama lui Harry îşi făcuse mereu griji din această cauză, căci în copilărie avusese scarlatină şi dureri frecvente în zona pieptului, dar el încercase să o liniştească spunându-i că nu avea nimic, că era comandant al gabierilor pe unele din cele mai mari nave din lume şi că niciun om bolnav de inimă nu ar putea face munca asta. Şi a reuşit să o convingă. Dar, de-a lungul anilor, lui Peglar i s-a mai întâmplat să simtă fâlfâieli în piept, urmate de zile de durere, senzaţie de apăsare şi o jenă în braţul stâng care îl determina să se urce pe gabie şi pe vergile de sus folosindu-se doar de mâna dreaptă. Ceilalţi gabieri credeau că face pe grozavul.

Bătăile inimii lui Peglar erau neregulate acum în cea mai mare parte a timpului. De două săptămâni nu-şi mai simţea degetele de la mâna stângă şi durerea era permanentă. La asta se adăugau şi necazurile pe care i le provoca diareea necontenită, căci Peglar era pudic şi îi fusese mereu ruşine să îşi facă nevoile în văzul lumii, aşa cum procedau ceilalţi, preferând să aştepte căderea întunericului ori momentul când va putea ajunge la un loc special amenajat pentru această problemă intimă.

Însă aici nu exista niciun astfel de loc. Nici măcar vreo blestemată de tufă sau vreun smoc de ierburi mai înalte sau vreo piatră mai mare în spatele căreia să se poată ascunde ca să se uşureze. Oamenii din echipa lui Peglar râdeau de subofiţerul care rămânea adesea în spatele convoiului, preferând mai degrabă să rişte o întâlnire cu creatura decât să fie văzut cum îşi face

nevoile.

Dar nu batjocura amicală a camarazilor săi îl necăjise atât de mult pe Peglar în săptămânile din urmă, ci graba cu care trebuia să-i ajungă din urmă şi să intre la loc în hamuri. Era atât de stors de puteri din cauza hemoragiei interne şi a foamei şi a zbuciumului inimii, că îi era din ce în ce mai greu să alerge după convoi.

De aceea, poate că Peglar era singurul om din cei optzeci şi nouă care s-a bucurat de viscolul şi ceaţa din această zi de vineri.

Ceaţa constituia o problemă serioasă. Pentru că mergeau atât de departe unele de celelalte pe gheaţa înşelătoare, echipele de la sănii se puteau rătăci. Chiar şi drumul înapoi pentru recuperarea cuterelor şi barcazurilor era dificil, iar asta fusese înainte de apropierea nopţii şi îngroşarea ceţii. Căpitanul Crozier le-a ordonat să se oprească pentru a discuta problema. S-a hotărât ca echipele să fie formate din numărul minim de oameni necesari pentru a deplasa săniile şi bărcile infernal de grele.

Săniile aveau să constituie o problemă dacă reuşeau să ajungă la Apa Făgăduinţei. Exista posibilitatea să mai aibă nevoie de ele înainte de gura Fluviului lui Back, drept care nu puteau să le abandoneze pe gheaţă. Joi, înainte de plecare, Crozier repetase acţiunea de descărcare a bărcilor de pe sănii, demontare a săniilor – atât cât puteau fi acestea demontate – şi încărcare a lor în bărci. Durase ore în şir.

Tot mai bolnavi şi mai slăbiţi şi mai neîndemânatici, oamenii abia au reuşit să încarce bărcile pe sănii înainte de drumul pe banchiză. Degetele ţepene din pricina oboselii şi a scorbutului se încurcau la cele mai simple noduri. Orice tăietură, oricât de superficială,

sângera încontinuu. Cea mai uşoară lovitură lăsa vânătăi uriaşe pe braţele vlăguite şi pe pielea subţiată de pe coaste.

Însă acum ştiau că puteau să o facă – puteau să descarce, apoi să încarce săniile din nou, puteau să pregătească ambarcaţiunile pentru lansarea la apă.

Dacă vor găsi canalul curând.

Crozier le-a ordonat echipelor să aprindă felinare în faţă şi în spate. I-a rechemat pe infanteriştii – aproape inutili acum – care încercau gheaţa cu furcile şi l-a desemnat pe locotenentul Hodgson la baleniera care deschidea drumul prin ceaţă, în fruntea formaţiei în formă de romb.

Toţi ştiau că aceasta era pedeapsa pentru că tânărul Hodgson se dăduse de partea răzvrătiţilor. Echipa de trăgători era condusă de Magnus Manson. Aylmore şi Hickey erau şi ei în hamuri la barca aceasta, deşi până atunci fuseseră repartizaţi în grupuri diferite. În cazul în care gheaţa s-ar fi spart sub această primă echipă, ceilalţi ar fi fost avertizaţi de strigătele lor, dar nu ar fi avut cum să-i salveze şi i-ar fi abandonat, pornind în căutarea unui drum mai sigur.

Pe la 8:00 p.m. s-au auzit ţipete şi urlete dinspre echipa lui Hodgson, însă nu pentru că ar fi căzut prin gheaţă. Descoperiseră apă navigabilă la aproape doi kilometri de locul unde găsise Little canalul în ziua de miercuri.

Oameni din celelalte echipe au luat felinare şi au plecat în recunoaştere, păşind cu maximă prudenţă, dar dându-şi seama mai apoi că grosimea gheţii era de aproape treizeci de centimetri chiar până în marginea canalului.

Braţul de apă neagră era lat doar de zece metri, însă părea a se întinde departe, în ceaţa deasă.

— Domnule locotenent Hodgson, strigă Crozier, fă

loc în barcă pentru şase oameni la vâsle. Scoate proviziile şi lasă-le deocamdată pe gheaţă. Domnul locotenent Little va trece la comanda balenierei dumitale. Domnule Reid, te duci cu domnul locotenent Little. Mergeţi pe canal vreme de două ore, dacă aveţi pe unde. Să nu ridici vela, locotenente. Mergeţi doar cu vâslele, dar pune-ţi oamenii să vâslească din toate puterile. După cele două ceasuri –, dacă reuşiţi să mergeţi atât de mult, vii înapoi şi ne spui dacă merită osteneala să punem bărcile pe apă. În cele patru ore cât veţi fi plecaţi, noi vom descărca totul şi vom pune săniile în bărci.

— Da, să trăiţi, spuse Little şi începu să urle ordinele.

Peglar îşi zise că tânărul Hodgson mai avea puţin şi izbucnea în plâns. Înţelegea ce înseamnă să nu ai decât douăzeci şi ceva de ani şi să ştii că ţi s-a terminat cariera în marină. *Aşa-i trebuie,* comentă Peglar în gând. Petrecuse decenii întregi într-o Marină Regală care îşi spânzura oamenii care se răsculau şi îi biciuia pe cei care doar *s-ar fi gândit* la revoltă, iar el unul fusese mereu de acord şi cu regula, şi cu pedeapsa.

Crozier se apropie de el.

— Harry, te simţi în stare să mergi şi tu cu domnul locotenent Little? Aş vrea să stai tu la cârmă. Locotenentul va sta la proră cu domnul Reid.

— Sigur că da, domnule căpitan. Mă simt bine.

Peglar era peste măsură de uimit să afle că lui Crozier i se părea că arată sau se poartă ca şi cum ar fi fost bolnav. *Oare am făcut ceva care să-i lase impresia asta?* Doar gândul acesta îl făcea să se simtă şi mai rău.

— Am nevoie de un om bun la cârmă şi de o a treia părere dacă acest canal e ceea ce căutăm, îi şopti

Crozier. Şi mai ales am nevoie de un om care să ştie să înoate.

Peglar zâmbi, deşi scrotul i se zbârci auzind că ar putea ajunge în apa aceea neagră şi rece. Temperatura aerului coborâse sub punctul de îngheţ şi, cu toată sarea din ea, apa probabil că avea tot sub zero grade.

Crozier îl bătu cu prietenie pe umăr şi trecu mai departe să vorbească cu un alt „voluntar”. Era limpede pentru comandantul gabierilor de pe *Terror* că oamenii care urmau să facă parte din această echipă erau aleşi cu mare grijă. Unii dintre cei mai buni plecau în recunoaştere, iar alţii (secundul Des Voeux, secundul Robert Thomas, nostromul şi subofiţerul însărcinat cu păstrarea disciplinei, Tom Johnson, şi toţi infanteriştii) rămâneau să asigure liniştea în restul grupului.

În treizeci de minute barca a fost pregătită de drum.

Era o bizară expediţie în cadrul unei expediţii mai ample. Cei nouă oameni au luat la ei o traistă cu ceva pesmeţi şi carne sărată de porc şi câteva sticle cu apă pentru cazul că s-ar fi rătăcit sau ar fi fost plecaţi mai mult de cele patru ceasuri alocate misiunii. Fiecare a primit câte un topor sau un târnăcop ca să-şi facă loc în eventualitatea că ar fi dat peste vreun gheţar mic care le bloca drumul sau vreo pojghiţă de gheaţă. Peglar ştia că, dacă ar fi opriţi de o bandă mai lată şi mai groasă de gheaţă, ar trebui să transporte pe braţe baleniera până la următoarea bucată de apă navigabilă. Spera din tot sufletul că încă mai avea suficientă forţă ca să ridice, să împingă şi să tragă ambarcaţiunea cea grea pe o distanţă de o sută de metri, dacă nu cumva mai mult.

Căpitanul Crozier i-a dat locotenentului Little o puşcă cu două ţevi şi un săculeţ cu cartuşe care au fost puse bine la prora balenierei.

Peglar mai ştia că, printre materialele de pe fundul bărcii se aflau şi un cort dublu, o prelată şi trei saci de dormit de câte trei persoane pentru cazul în care s-ar fi împotmolit Dumnezeu ştie pe unde. Însă nu aveau nici cea mai mică intenţie să se rătăcească.

Oamenii se urcară în barcă şi se aşezară la locurile stabilite. Ceaţa de gheaţă se învolbura în jurul lor.

În urmă cu o iarnă, Crozier dezbătuse cu ceilalţi ofiţeri şi maiştri ideea de a le cere domnilor Honey şi Weekes – din păcate, acesta din urmă murise la bordul HMS *Erebus* în martie – să înalţe pereţii tuturor bărcilor. Astfel acestea ar fi fost mai bine pregătite pentru navigarea pe mare. Dar, în cele din urmă, s-a ajuns la concluzia că ar fi fost mai bine să lase copastiile cum erau pentru a înlesni navigaţia pe apele curgătoare. Tot în acest scop Crozier ordonase ca toate vâslele să fie tăiate la jumătate pentru a putea fi mai uşor folosite.

Oamenii se aşezaseră în poziţii incomode, stânjeniţi de proviziile şi echipamentele rămase pe fundul balenierei; cei şase marinari de la vâsle îşi proptiseră picioarele în raniţele personale şi urmau să dea la vâsle cu genunchii ridicaţi aproape până la nivelul capului. Şi, în loc să stea pe bancheta de la pupă, din dreptul cârmei, Peglar se pomeni că se aşază pe un balot înfăşurat în funii. Însă încăpură cu toţii, iar locotenentul Little şi domnul Reid reuşiră să se suie pe marginea de la prora, cu furcile lungi în mâini.

Cei rămaşi pe banchiză abia aşteptau să lanseze barca. Rostiră într-un glas „unu, doi, trei”, apoi „hei rup” de câteva ori, împingând greoaia balenieră pe apă. Prora se legănă, se înclină şi intră vreo jumătate de metru în apă. Vâslaşii reuşiră să evite ciocnirea cu gheaţa din apropiere. Domnul Reid şi locotenentul Little se ghemuiră la locurile lor, ţinându-se strâns de

copastie. Oamenii de pe banchiză împinseră încă o dată, vâslele atinseră apa şi barca porni prin ceaţă – prima ambarcaţiune de pe *Erebus* sau *Terror* care simţea apa în starea ei lichidă după doi ani şi aproape unsprezece luni.

Din rândurile celor rămaşi în urmă se ridicară valuri de urale, urmate de mai tradiţionalul „hip hip ura”.

Peglar conduse barca spre mijlocul canalului îngust, cu o lăţime de numai şapte metri, uneori abia fiind loc pentru vâslele şi aşa scurtate care nu găseau întotdeauna apa în ambele părţi, şi atunci când privi peste umăr nu mai văzu pe nimeni. Ceaţa îi înghiţise pe toţi cei rămaşi în urmă.

Următoarele două ore au fost ca de vis. Peglar mai condusese bărci printre sloiuri şi înainte – o săptămână întreagă împunseseră gheţurile din radele şi golfurile de lângă Insula Beechey până au găsit locul cel mai bun unde să arunce ancora cu două toamne în urmă, iar Peglar stătuse zile în şir la cârma uneia dintre bărcile acela micuţe, dar experienţa de acum era cu totul altfel. Canalul nu părea că se va lărgi vreodată. Uneori era atât de îngust, că se vedeau nevoiţi să se împingă cu vâslele în gheaţa care se freca de marginile bărcii ca să o poată mişca din loc. Tot restul lumii se ascundea în spatele crestelor mari de gheaţă, iar ceaţa se îngroşa, apoi se împrăştia puţin, apoi se făcea şi mai densă. Sunetele păreau înăbuşite şi amplificate în acelaşi timp, iar efectul acesta era răscolitor. Fără să-şi dea seama, oamenii începuseră să vorbească în şoaptă.

De două ori au întâlnit zone unde sloiurile le blocau drumul sau unde apa era îngheţată şi au trebuit să se dea jos din barcă şi să îndepărteze sloiurile cu furcile sau să spargă gheaţa cu târnăcoapele. Iar atunci când

canalul se lărgea iarăşi, urcau la loc şi vâsleau înainte.

Aşa s-au târât până aproape de sfârşitul celor două ore, când canalul întortocheat se îngustă iarăşi. Se împinseră cu vâslele în gheaţa care zgâria pereţii balenierei. Nemaiavând ce face la cârmă, Peglar veni la proră. Şi atunci, pe neaşteptate, intrară în cea mai întinsă suprafaţă de apă pe care o văzuseră până atunci. Ca şi cum ar fi vrut să confirme că au scăpat de necazuri, ceaţa se ridică permiţându-le să vadă la sute de metri în jur.

Asta însemna că fie ajunseseră în largul mării, ori într-un lac uriaş din mijlocul banchizei. Razele soarelui se furişau către ei printr-o crăpătură între nori, colorând în albastru apa mării. Câteva aisberguri scunde şi plate, unul dintre ele mare cât un teren de cricket, pluteau în faţa lor pe marea de azur. Lumina se reflecta prin gheţuri în toate culorile spectrului, iar oamenii epuizaţi îşi feriră ochii din faţa dureroasei splendori a soarelui care strălucea pe zăpadă, gheaţă şi apă.

Cei şase vâslaşi izbucniră în urale.

— Încă nu, băieţi, le spuse locotenentul Little, cocoţat cu un picior pe prora balenierei şi privind în jur prin telescopul lui din bronz. Nu avem de unde să ştim dacă apa asta merge mai departe sau dacă mai e vreo ieşire din lacul ăsta în afară de cea pe unde am venit noi. Haide să vedem şi apoi ne vom întoarce.

— O, da, mergem mai departe, strigă Berry, unul dintre marinarii de la vâsle. O simţesc io în oase. Ie numa' apă curată şi brize bune d-aci până la Fluviu' lu' Back, aşa ie, pă cinstea mea. Îi luăm pă ăiălalţi, ridicăm pânzele şi ajungem colo până mâine.

— Mă rog să ai dreptate, Alex, îi zise locotenentul Little. Dar haide să facem încă un efort şi să ne asigurăm că aşa este. Vreau să ducem doar veşti bune

camarazilor noştri.

Domnul Reid, navigatorul specialist în gheţuri, arătă spre canalul din care tocmai ieşiseră.

— Trebuie să fie vreo douăsprezece asemenea canale. S-ar putea să nu-l recunoaştem pe cel pe care am venit, aşa că ar fi mai bine să-l însemnăm cumva. Duceţi-ne înapoi la el. Domnule Peglar, fii bun şi înfige o furcă în gheaţa de acolo ca să-l vedem care e când ne-om întoarce.

— Am înţeles, spuse Peglar.

După ce îşi însemnară drumul de întoarcere, ieşiră în apa fără sloiuri vâslind pe lângă aisbergul acela cât un teren de cricket.

— Ne-am putea pune tabăra acolo, zise Henry Sait, unul dintre marinarii de pe *Terror.*

— Nu ne punem nicio tabără nicăieri, spuse locotenentul Little de la proră. Am stat în tabere cât să ne ajungă toată viaţa. Vrem să *mergem acasă.*

Oamenii izbucniră iar în urale şi porniră să dea la vâsle cu mai multă râvnă. Peglar începu un cântec marinăresc, iar ceilalţi i se alăturară. Nu mai cântaseră de luni bune.

Au avut nevoie de trei ore, cu una în plus faţă de timpul stabilit pentru misiunea de recunoaştere, dar au vrut să fie siguri.

„Apa curată” fusese o amăgire: un lac în mijlocul gheţii, lung de vreo trei kilometri şi lat de unu. Zeci de „canale” false se deschideau din malurile de gheaţă ale lacului spre sud, est şi nord, dar toate erau doar nişte golfuri mici care nu duceau nicăieri.

Au înfipt un târnăcop în gheaţa groasă de doi metri din extremitatea sudică a lacului şi au legat barca, apoi au săpat trepte şi s-au căţărat pe malul acela ca să se uite în direcţia unde sperau ei că se continua

întinderea de apă.

O întindere albă, nesfârşită. Gheaţă şi zăpadă şi seracuri. Şi norii se învolburau din nou deasupra lor, învăluindu-i în ceaţă. Începuse să ningă.

După ce locotenentul Little se uită în toate direcţiile, îl ridicară pe cel mai mic dintre ei – Berry – pe umerii celui mai solid – Billy Wentzal, de treizeci şi şase de ani – şi îl puseră să se uite şi el cu luneta.

— Nici măcar un căcat de pinguin, spuse el.

Era o glumă veche, cu referire la călătoria căpitanului Crozier la celălalt pol. Nu râse nimeni.

— Vezi pe undeva cerul mai întunecat? îl întrebă Little. Aşa cum se vede deasupra apei limpezi? Sau vreun vârf de aisberg?

— Nu, domnu' lent. Şi norii ăia vine spre noi.

Little dădu amărât din cap.

— Haide înapoi, băieţi. Harry, fii bun şi coboară tu primul ca să ţii barca nemişcată pentru noi.

Niciunul nu mai scoase vreun cuvânt în cele nouăzeci de minute ale drumului înapoi peste lac. Soarele dispăruse şi ceaţa acoperise din nou totul în jur, dar, în scurtă vreme, aisbergul acela uriaş apăru din neguri, dovedindu-le că mergeau în direcţia bună.

— Aproape am ajuns la canalul nostru, strigă Little de la proră.

Uneori ceaţa era atât de groasă că Peglar nici nu-şi mai vedea locotenentul din celălalt capăt al balenierei.

— Domnule Peglar, puţin mai la stânga, te rog.

— Am înţeles, domnule.

Oamenii de la vâsle nici măcar nu-şi ridicară capetele. Păreau cufundaţi în gândurile lor amare. Ninsoarea cădea iarăşi peste ei, dar acum venea dinspre nord-vest. Măcar erau cu spatele la ea.

Când ceaţa se ridică puţin, văzură că mai aveau doar o sută de metri până la canal.

— Acolo e furca, spuse domnul Reid cu glasul voalat. Puţin mai la dreapta şi ajungi chiar în dreptul lui, Harry.

— Ceva nu e cum trebuie, zise Peglar.

— Ce vrei să spui? strigă locotenentul.

Câţiva marinari ridicară ochii de la vâsle şi se încruntară la Peglar. Pentru că stăteau cu spatele la proră, nu aveau cum să vadă înaintea bărcii.

— Vedeţi stânca aia mare de gheaţă de lângă furca pe care am înfipt-o lângă intrarea în canal? întrebă Peglar.

— O văd, răspunse Little. Ce-i cu ea?

— Nu era acolo când am ajuns noi aici, spuse Pelgar.

— Înapoi! ordonă Little.

Oamenii deja începuseră să vâslească în sens invers, însă inerţia continua să poarte baleniera mai aproape de gheaţă.

Şi stânca se întoarse spre ei.

48
GOODSIR

Ţinutul King William, latitudine necunoscută,
longitudine necunoscută
18 iulie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Joi, 18 iulie 1848

Acum nouă zile, după ce Căpitanul nostru l-a trimis pe Locotenentul Little cu opt Oameni pe Canalul dintre Gheţuri, cu ordine stricte să se înapoieze în 4 Ore, noi am încercat să Aţipim puţin în timpul rămas. Mai mult de 2 Ore ne-am chinuit să încărcăm Săniile în Bărci şi apoi, fără să mai despachetăm Corturile, ne-am Culcat în sacii noştri din Piele de Ren şi Pături pe care îi aşternusem peste Prelatele puse pe Gheaţă chiar lângă Bărci. Acum, la mijloc de Iulie, Soarele nu mai luminează la Miez de Noapte, aşa că am dormit – sau am încercat să Dormim – într-un întuneric aproape complet. Eram cumplit de obosiţi.

După ce au trecut cele 4 Ceasuri, Secundul Des Voeux ne-a dat Deşteptarea, dar Locotenentul Little nu a apărut. Căpitanul ne-a dat voie să ne culcăm din nou.

După alte două ore, ne Treziserăm cu Toţii, iar eu am încercat să dau o Mână de ajutor după Puterile mele, urmând ordinele Secundului Couch pentru Lansarea Bărcilor la apă. (Ca Medic mă tem să nu-mi rănesc cumva Mâinile, deşi Adevărul este că în

această Călătorie Mâinile mele au suferit toate Ocările posibile, cu excepţia Degerăturilor şi Amputării.)

La 7 Ore după ce Locotenentul Little, James Reid, Harry Peglar şi cei şase marinari porniseră în Misiunea lor de Recunoaştere, noi, cei 80 rămaşi pe banchiză, ne-am pregătit bărcile ca să-i urmăm. Din cauza deplasării Gheţii şi a temperaturilor tot mai scăzute, Canalul se mai îngustase puţin pe perioada celor câtorva ore de întuneric şi a celor de Somn şi era nevoie de Experienţă şi îndemânare pentru Lansarea corectă a celor nouă Ambarcaţiuni. În cele din urmă, toate bărcile – cele 3 baleniere, cu Căpitanul Crozier urcat în cea din frunte (Secundul Coach şi cu mine în a doua), cele 4 cutere (comandate, în ordine, de Secundul Robert Thomas, Nostromul John Lane, Nostromul Thomas Johnson şi Locotenentul Secund George Hodgson), urmate de cele două barcazuri sub comanda Nostromului Samuel Brown şi a Secundului Charles Des Voeux. (Des Voeux era al treilea în lanţul de comandă, după Căpitanul Crozier şi Locotenentul Little şi, prin urmare, i se încredinţase Sarcina de a forma Ariergarda.)

Vremea se răcise şi cădea o Ninsoare slabă, dar Ceaţa se ridicase în mare parte şi se transformase într-un Strat de Nori aflat la doar Treizeci de Metri deasupra gheţii. Deşi puteam acum să vedem mai departe decât în Zilele din urmă, sentimentul era unul apăsător, de parcă toate Mişcările noastre ar fi, avut loc într-o bizară Sală de Bal dintr-un Conac Arctic, pe o Pardoseală din Marmură Albă şi sfărâmată şi sub un Tavan Scund şi Cenuşiu din cauza Iluziei pe care o creau Norii aceia.

În momentul când cea de-a 9-a şi Ultima Barcă a

fost împinsă pe apă şi Echipajul s-a urcat în ea, s-au auzit câteva urale Triste şi Sleite ale acelor Marinari întorşi pe apă după aproape 2 Ani, dar Strigătele lor au murit din faşă. Grija pentru soarta Echipajului Locotenentului Little era mult prea mare ca să ne permită să ovaţionăm din toată Inima.

În prima Oră şi Jumătate, singurele zgomote au fost Gemetele Gheţurilor Neliniştite din jurul nostru şi icnetele de răspuns ale Oamenilor de la Vâsle. Eu stăteam în partea din faţă a celei de-a doua bărci, aşezat pe banchetă, în spatele Domnului Couch, care era chiar la proră, conştient de faptul că prezenţa mea este Superfluă deoarece eram incapabil să ajut la mai buna deplasare pe apă, conştient că nu sunt nimic altceva decât o Povară, aidoma bietului comatos David Leys, pe care camarazii lui îl cărau de mai bine de 3 Luni şi pe care noul meu asistent, fostul steward John Bridgens, îl hrănea şi îl curăţa de Murdărie în fiecare seară, de ai fi zis că se îngrijeşte de un Bunic Drag însă Paralizat (ironică răsturnare a sorţii, căci Bridgens a trecut de 60 de ani, iar Leys abia a făcut 40). Şi din locul unde stăteam am reuşit să surprind Conversaţia purtată în Şoaptă de oamenii de la Vâsle.

— Tre' că Little şi ăiălalţi s-a Pierdut pă drum, *a spus un marinar pe nume Cooms.*

— Nicicum nu să pierde Lentu' Edward Little! *s-a răstit Charles Best.* S-o fi împotmolit pă Undeva, da' nu s-a pierdut.

— S-a împotmolit în ce? *a şoptit Robert Ferrier de la vâsla de alături.* Canalu-i deschis. Fu deschis şi ieri.

— Poate că Lentu' Little şi Domnu' Reid a găsit Calea Dreaptă până la Apa aia a lui Back şi a săltat

Pânzele şi p-aci ţi-e Drumu', *a şoptit Tom McConvey, aşezat un loc mai în spate.* Io zic că e deja acolo... şi înfulecă toţi la Somonii care le-a sărit drept în barcă şi îşi vinde mătăniile pă Slănină la Oamenii Ăia de-acolo.

Nu a comentat nimeni această presupunere de-a dreptul oripilantă. Simpla menţionare a Eschimoşilor ne-a provocat o Consternare mută din pricina masacrării Locotenentului Irving în ziua de 24 Aprilie. Am sentimentul că majoritatea Oamenilor, oricât de disperaţi ar fi fost după Salvarea venită indiferent din ce Sursă, erau înspăimântaţi mai degrabă decât plini de Speranţă la gândul unui alt contact cu Băştinaşii. Căci, aşa cum susţin unii filosofi, iar Marinarii sunt întru totul de acord cu acest Punct de Vedere, Răzbunarea este una dintre cele mai Răspândite motivări ale firii omeneşti.

La două ore şi jumătate după ce părăsisem locul unde am Înnoptat, baleniera condusă de Căpitanul Crozier a ieşit din Canalul Îngust într-o Întindere mare de Apă fără Gheţuri. Oamenii din barca din frunte şi cei din barca unde mă aflam eu au izbucnit în strigăte de bucurie. Ca pentru a ne Indica Drumul, în gheaţa de la capătul Canalului nostru era înfiptă o Furcă. Ninsoarea şi gerul din timpul Nopţii îi vopsiseră în Alb latura dinspre nord-vest.

Dar strigătele noastre fericite s-au stins Brusc atunci când am ieşit din Canal.

Acolo apa era Roşie.

Gheaţa de pe pragurile din Stânga şi din Dreapta Gurii Canalului era plină de dâre şi pete purpurii de sânge. Am înmărmurit la Vederea lor şi am observat că şi ceilalţi rămăseseră cu Gurile Căscate.

— Staţi cuminţi, băieţi, *ne-a spus încet Domnul Couch de la prora Bărcii noastre.* Nu sunt decât nişte

urme ale focilor pe care le-au atacat Urşii; doar aţi mai văzut Sânge închegat de Focă.

Căpitanul Crozier le spunea cam aceleaşi lucruri Marinarilor din barca lui.

Peste un minut ne-am convins că acele semne ale Carnagiului nu erau câtuşi de puţin Resturi de Foci măcelărite de Urşii Albi.

— O, Doamne! *a exclamat Coombs din locul lui de la vâslă.*

Toţi s-au oprit din vâslit. Cele Trei baleniere, Patru cutere şi Două barcazuri pluteau în cerc în apa roşie.

Prora de la barca Locotenentului Little se ridica vertical din Mare. Numele ei (unul din cele neschimbate în Mai după predica din Leviatanul *ţinută de Căpitanul Crozier)* – Lady J. Franklin – *scris cu vopsea neagră se putea desluşi foarte Clar. Barca fusese Ruptă în Două la un metru şi ceva de la proră, iar Coca sfărâmată şi banchetele făcute bucăţi se întrezăreau sub suprafaţa Apei Negre şi Îngheţate.*

Bărcile noastre s-au împrăştiat în evantai, iar oamenii au început să adune Resturile: o Vâslă, câteva bucăţi de lemn din Copastie şi pupă, Cârma, o „Perucă Galeză", o traistă în care fuseseră cartuşe, o mănuşă, o bucată dintr-o Jiletcă.

Marinarul Ferrier a încercat să tragă din apă ceva ce semăna cu o bucată mare dintr-o Tunică Albastră, dar aproape că a scăpat cangea din mâini şi a început să urle cuprins de o Oroare cumplită.

Era Trupul fără Cap al unui bărbat, înveşmântat încă în Lâna albastră, cu braţele şi picioarele atârnându-i în apa cea neagră. Din gâtul lui nu mai rămăsese decât un Ciot retezat. Degetele, umflate probabil din cauza morţii şi a apei îngheţate şi cumva mai scurte, păreau nişte Viermi Albi aşa cum

se mişcau, purtate de Curenţi. Era ca şi cum Trupul acela Amuţit încerca să ne comunice ceva în Limbajul Semnelor.

I-am ajutat pe Ferrier şi pe McConvey să urce peste bordul bărcii Rămăşiţele acelea sinistre. Peştii sau alţi Prădători Acvatici îi mâncaseră din Mâini – degetele îi dispăruseră de la a Doua Încheietură în jos, însă Frigul Extrem întârziase Procesele de umflare şi descompunere.

Barca în care se afla Căpitanul Crozier s-a apropiat până a ajuns bord la bord cu a noastră.

— Cine-i? *a şoptit un marinar.*

— Ie ’arry Peglar, *a zis altul.* Asta-i haina lui.

— Harry Peglar nu Avea Vestă verde, *a intervenit altcineva.*

— Sammy Crispe o avea verde! *a strigat al patrulea marinar.*

— Linişte! *a urlat atunci Căpitanul Crozier.* Doctore Goodsir, fii Bun şi întoarce pe dos buzunarele nefericitului nostru Camarad.

Am făcut ce mi se ceruse. Din buzunarul cel încăpător al Tunicii am scos o Pungă din piele roşie pentru Tutun.

— Ah! Futu-i! *a exclamat Thomas Tadman care şedea lângă Robert Ferrier în barca mea.* Ie bietu’ domnu’ Reid.

Chiar el era. Toţi ne-am amintit că Navigatorul fusese îmbrăcat doar cu Tunică şi Vesta lui cea Verde cu o seară înainte şi de-a lungul timpului toţi îl văzuserăm de mii de ori cum îşi umplea Pipa cu tutun din punguţa aceea roşie.

Ne-am întors privirile spre Căpitanul Crozier ca şi cum doar el ne-ar fi putut explica ce anume se întâmplase cu Camarazii noştri, deşi, în adâncul Sufletelor, cu toţii ştiam răspunsul.

— Puneţi trupul domnului Reid sub Prelata Bărcii, *a ordonat Căpitanul.* Vom căuta să vedem dacă sunt Supravieţuitori. Aveţi grijă să nu vâsliţi sau să fiţi duşi de curenţi mai departe de raza armelor.

Încă o dată bărcile s-au răspândit în evantai. Domnul Couch a întors barca noastră la Gura Canalului şi am vâslit încet de-a lungul malului de Gheaţă care se înălţa la mai mult de un metru deasupra Apei. Ne-am oprit la fiecare pată de Sânge de pe Sloiurile de Gheaţă şi de pe Peretele Vertical, dar nu am mai găsit niciun alt cadavru.

— La naiba, *a gemut Francis Pocock, un marinar de 30 de ani din barca noastră.* Uite colo, în zăpadă, dârele de la Deştele lu' bietu' omu' ăla care o fi fost aici. Io crez că Creatura l-a tras înapoi în apă.

— Tacă-ţi Clanţa aia Spurcată! *i-a strigat Domnul Couch.*

Cu un Picior ridicat pe Prora bărcii şi ţinând cangea în mână aşa cum ţine Harponul un Neînfricat Vânător de Balene, s-a uitat aspru la vâslaşi. De îndată au tăcut cu toţii.

Erau trei Pete de Sânge pe gheaţă în această margine din Nord-Vest a apei. Cea de-a treia se afla cam la trei metri de Margine. Era şi cea mai mare. Fără doar şi poate acolo fusese mâncat cineva. Se mai vedeau o tibie şi câteva Coaste ronţăite, o bucată Sfâşiată de Integument, ce bănuiesc eu că era Piele de Om, şi câteva fâşii dintr-o Haină, dar nu şi craniul ori altceva după care să putem identifica sărmana Victimă.

— Ajută-mă să ajung pe gheaţă, domnule Couch, *i-am cerut eu.* Vreau să Examinez Resturile acelea.

Şi aşa am şi făcut. Dacă o asemenea Tragedie indescriptibilă s-ar fi petrecut oriunde Altundeva în Lume, locul acela ar fi fost deja înţesat de Muşte

care ar fi bâzâit pe deasupra bucăţilor de Came Roşie rămase acolo, ca să nu mai vorbim de Fâşiile de Intestine ce semănau cu Vizuina unui Popândău, aşa cum erau acoperite de stratul subţire de Zăpadă căzută peste noapte. Dar nu se auzea niciun bâzâit, ci doar Tăcerea şi Vântul domol din nord-vest şi Gemetele Gheţii.

Am strigat la cei din Barcă – marinarii îşi feriseră Privirile – şi am Confirmat că nu se putea face nicio Identificare. Nici măcar Bucăţile din Haine nu ne puteau oferi niciun indiciu. Nu existau nici Capul, nici Cizmele, nici Mâinile, nici Picioarele, nici măcar Cutia Toracică; nu rămăsese nimic în afară de Coastele acelea pe care le rosese cineva, o bucăţică din Coloana Vertebrală şi o jumătate de Pelvis.

— Stai acolo, domnule Goodsir, *mi-a spus Couch.* Îi trimit la dumneata pe Mark şi pe Tadman să puneţi rămăşiţele amărâtului ăstuia într-un sac. Căpitanul va voi să-l îngroape cum se cuvine.

Sinistră treabă a mai fost şi aceea, dar am isprăvit-o repede. Le-am cerut celor doi Marinari cu chipurile Desfigurate de Oroare să pună doar Coastele şi bucata de Pelvis în sacul ce devenise Linţoliu de îngropăciune. Vertebrele îngheţaseră şi se lipiseră de sloi, iar celelalte resturi erau mult prea Scârboase.

Tocmai ce ne desprinseserăm de marginea de gheaţă şi Cercetam de-a lungul laturii sudice a apei, când am auzit un strigăt venit dinspre Nord.

— Aici! Am găsit pe cineva!

Şi din nou:

— Aici! Am găsit pe cineva!

Cred că nu vorbesc doar în Numele meu când spun că Inimile ne-au Sărit din Piept. Coombs, McConvey, Ferrier, Tadman, Mark şi Johns au tras de

vâsle cât au putut ei mai tare, iar Francis Pocock a ţinut direcţia şi ne-a dus pe o bucată de gheaţă plutitoare cam cât un teren de cricket care deviase spre mijlocul întinderii de Câteva Sute de Pogoane de Apă. Voiam cu toţii – aveam cu toţii mare nevoie – să găsim măcar un Supravieţuitor din barca Locotenentului Little.

Dar ruga noastră nu avea să fie ascultată.

Căpitanul Crozier coborâse deja pe Gheaţă şi m-a chemat lângă Trupul întins acolo. Mărturisesc sincer că m-am simţit uşor ridiculizat atunci, căci nu puteam crede că Domnul Căpitan nu este în stare să Recunoască Moartea atunci când o vede şi are nevoie de mine să Examinez un alt Cadavru cât se poate de Foarte Mort. Eram înfiorător de Obosit.

Trupul aproape complet gol de acolo era al lui Harry Peglar – mai avea pe el doar Lenjeria Intimă. Stătea încovrigat pe o parte, cu Genunchii ridicaţi până aproape de Bărbie, cu Picioarele încrucişate în dreptul Gleznelor, de parcă îşi cheltuise şi ultima fărâmă de putere ca să încerce să se încălzească, ţinându-se în Braţe cu Mâinile vârâte la Subsuori. Aşteptându-şi inevitabilul Sfârşit în Dârdâieli neînchipuit de Violente.

Ochii lui albaştri erau deschişi şi îngheţaţi. Carnea-i era şi ea Albastră şi Tare la Atingere ca Marmura de Carrara.

— Probabil că a înotat până la Sloiul ăsta, a reuşit să se urce pe el şi a murit îngheţat, *şi-a dat cu părerea Domnul Des Voeux.* Vedeţi? Creatura nu l-a prins, nu l-a desfigurat.

Căpitanul Crozier s-a mulţumit doar să dea din cap. Ştiam că ţinuse la Harry Peglar şi că se bizuia pe el. Şi mie îmi fusese drag Comandantul Gabierilor, aşa cum le fusese Multora dintre noi.

Atunci am observat la ce anume se uita Crozier. Pe zăpada nou aşternută pe Sloiul de Gheaţă – mai ales de jur împrejurul Cadavrului lui Harry Peglar – erau urme uriaşe de labe, ca cele de Urs Polar, dar de Trei sau Patru ori mai mari.

Creatura se învârtise în jurul lui Harry de mai multe ori. Ca să-l urmărească atunci când Tremura şi îşi Dădea Sufletul? Desfătându-se în faţa unei asemenea Scene? Oare Ultima Imagine pe care o luase Harry cu sine pe Lumea Cealaltă fusese cea a unei Monstruozităţi Albe aplecate deasupra lui, privindu-l cu Ochii negri şi inexpresivi? Dar de ce nu-l mâncase Creatura şi pe Prietenul nostru?

— Bestia a stat în două picioare tot timpul cât a fost pe sloiul ăsta.

Doar atât a spus Căpitanul Crozier.

Alţi Marinari s-au apropiat atunci de noi cu o bucată de Pânză.

Nu era nicio altă Ieşire din acest Lac dintre Gheţuri în afară de Canalul pe care venisem noi – şi care acum se închidea cu Repeziciune. Am ocolit de două ori Întinderea de Apă, însă nu am găsit decât golfuri mici, Fracturi ale Gheţii şi încă două Dâre de Sânge acolo unde se părea că oamenii din baleniera Locotenentului Little încercaseră să scape de Monstrul care îi urmărea, dar fuseseră prinşi şi traşi fără Milă înapoi în apă. Nu am mai găsit rămăşiţe omeneşti, slavă Domnului, ci doar resturi albastre din hainele nefericiţilor noştri Camarazi.

Trecuse deja de Amiază, şi sunt convins că fiecare dintre Noi îşi dorea fierbinte un singur lucru – să Plece din Locul acela Blestemat. Dar erau trei trupuri, sau Fragmente din trupurile prietenilor noştri, de care trebuia să ne Ocupăm cum se Cuvine.

(Mulţi dintre noi şi-au spus atunci, şi se va dovedi că am avut dreptate, că aceea avea să fie ultima Ceremonie Funerară pe care noi, cei care am mai rămas în viaţă, ne vom mai permite să o facem.)

Am găsit în apele acelui Lac o bucată mare de Pânză sfâşiată dintr-un cort Holland care fusese în barca Locotenentului Little. Am înfăşurat în ea trupul prietenului nostru Harry Peglar, Resturile de Oase pe care le Examinasem lângă gura Canalului erau deja puse într-un sac. Bustul Domnului Reid a fost aşezat într-un sac de dormit.

În cazul înmormântărilor pe Mare se Obişnuieşte ca de piciorul celui încredinţat Adâncurilor să se lege o ghiulea de tun pentru ca trupul să se scufunde cu Demnitate şi să nu plutească în văzul tuturor. Dar fireşte că nu aveam nicio ghiulea cu noi. Şi atunci Marinarii au luat Ancora de la Prora balenierei Lady J. Franklin *şi câteva din cutiile goale ale conservelor Goldner şi le-au legat de cele trei linţolii improvizate.*

A durat ceva să scoatem cele Nouă Ambarcaţiuni din apele acelea negre şi să încărcăm la loc cuterele şi barcazurile pe Sănii. Toate acele activităţi de Încărcare şi Descărcare, precum şi Şocul suferit la vederea Tragediei de pe Lac îi sleiseră pe oamenii şi aşa tare slăbiţi de ultimele resturi de putere. Apoi ne-am strâns cu toţii în Semicerc lângă marginea Gheţii.

Nimeni nu avea chef să asculte o Slujbă Lungă şi cu siguranţă că nimeni nu avea dispoziţia necesară pentru vorbele Ironice, atât de mult Apreciate în trecut, din Cartea Leviatanului, *drept pentru care am fost destul de Surprinşi şi peste măsură de Emoţionaţi atunci când l-am auzit pe Căpitanul Crozier cum începe să ne declame din Memorie* Psalmul *90:*

DOAMNE, Tu ai fost locul nostru de adăpost din neam în neam.

Înainte să se fi născut munţii şi înainte să se fi făcut pământul şi lumea, Tu eşti Dumnezeu!

Tu întorci pe oameni în ţărână şi zici „întoarceţi-vă, fii ai oamenilor!”

Căci înaintea Ta o mie de ani sunt ca ziua de ieri, care a trecut, şi ca o strajă din noapte.

Îi mături ca un vis: dimineaţa sunt ca iarba care încolţeşte iarăşi.

Înfloreşte dimineaţa şi creşte, iar seara este tăiată şi se usucă.

Noi suntem mistuiţi de mânia Ta şi îngroziţi de urgia Ta.

Tu pui înaintea Ta nelegiuirile noastre şi scoţi la lumina feţei Tale păcatele noastre cele ascunse.

Toate zilele noastre pier de urgia Ta, vedem cum ni se duc anii ca o poveste.

Anii vieţii noastre se ridică la şaptezeci de ani, iar, pentru cei mai tari, la optzeci de ani; şi lucrul cu care se mândreşte omul în timpul lor nu este decât trudă şi durere, căci trece iute timpul şi noi dispărem.

Dar cine ia seama la tăria mâniei Tale şi la urgia Ta aşa cum se cuvine să se teamă de Tine?

Învaţă-ne să ne numărăm bine zilele ca să căpătăm o inimă înţeleaptă.

Întoarce-Te, Doamne! Până când zăboveşti? Ai milă de robii Tăi!

Satură-ne în fiecare dimineaţă de bunătatea Ta şi toată viaţa noastră ne vom bucura şi ne vom înveseli.

Înveseleşte-ne tot atâtea zile câte ne-ai smerit, tot atâţia ani cât am văzut nenorocirea.

Să se arate robilor Tăi lucrarea Ta şi slava Ta, fiilor

lor.

Fie peste noi bunăvoinţa Domnului Dumnezeului nostru! Şi întăreşte lucrarea mâinilor noastre, da, întăreşte lucrarea mâinilor noastre.

Căci a Ta este împărăţia şi Mărirea şi Slava;

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, Amin.

Iar noi, supravieţuitori înfrigurați şi bolnavi ai unei Expediţii ce se voise formidabilă, am rostit într-un glas:

— Amin.

Şi asupra noastră s-a pogorât Tăcerea. Ninsoarea cădea blând peste noi. Apele negre clipoceau Flămânde. Gheaţa Gemea şi se Mişca sub picioarele noastre.

Cred că toţi ne Spuneam că acele Cuvinte reprezentau un Panegiric şi un Rămas-bun pentru Fiecare dintre noi. Bănuiesc că până azi, când l-am pierdut pe Locotenentul Little şi pe nepreţuitul Domn Reid şi pe îndrăgitul Harry Peglar şi pe toţi ceilalţi – mulţi mai nutream încă Speranţa că vom scăpa cu Viaţă. Acum ne-am dat seama că nu mai avem nicio Şansă.

Mult lăudata Apă Curată, fără Gheţuri, nu era decât o Capcană Otrăvită.

Gheţurile nu ne vor da drumul.

Iar Creatura nu ne va lăsa să plecăm de aici.

Nostromul Johnson a strigat:

— Echipaj – DESCOPERIŢI-VĂ!

Ne-am dat jos căciulile pestriţe şi murdare.

— Ştim că Mântuitorul nostru este viu, *a spus în continuare Căpitanul Crozier cu vocea lui răguşită.* Şi că Se va ridica la urmă pe Pământ. Şi chiar dacă ne vor mânca Viermii, tot îl vom vedea pe Dumnezeu.

Îl vom vedea şi ne va fi binevoitor, ochii noştri îl

vor vedea, şi nu ai altora[9].

Doamne, primeşte-i în împărăţia Ta pe robii Tăi: Navigator James Reid, Comandant de Gabieri Harry Peglar şi pe Camaradul lor Neidentificat. Şi Te rugăm primeşte la Tine şi Sufletele următorilor: Locotenent Edward Little, Marinar Alexander Berry, Marinar Henry Sait, Marinar William Wentzall, Marinar Samuel Crispe, Marinar John Bates şi Marinar David Sims.

Iar când ne va veni şi nouă clipa, Te rugăm, Doamne, să ne îngădui să ne alăturăm lor în împărăţia Ta din Ceruri.

Ascultă-ne ruga, Doamne Dumnezeul nostru, pentru Camarazii noştri şi pentru Noi Înşine şi pentru Sufletele noastre. Şi ascultă-ne strigătele; apleacă-Ţi faţa la lacrimile noastre. Cruţă-ne o clipă, pentru a ne recăpăta puterile, înainte de a pleca şi noi de pe lumea asta.

Amin.

— Amin, *am şoptit noi.*

Nostromii au ridicat Resturile Pământeşti învelite în Pânză şi le-au aruncat în apa cea neagră, unde s-au dus la fund în câteva Secunde. La suprafaţă s-au ridicat câteva Bule Albe, de parcă defuncţii noştri Camarazi ar fi dorit să-şi ia Rămas-bun de la noi. Apoi Suprafaţa lacului a devenit iarăşi Nemişcată.

Sergentul Tozer şi doi Infanterişti au tras o singură salvă de muschete.

L-am surprins pe Căpitanul Crozier cum privea lung la apa aceea neagră cu o expresie de Emoţii reprimate.

— Să plecăm, *ne-a zis el cu Fermitate.*

Şi s-a uitat la noi, la noi toţi, la tot acest Grup trist

[9] *Iov,* 19:25 (n. tr.).

şi învins şi fără Speranţă.

— Mai avem timp să tragem la sănii şi bărci încă vreo doi kilometri până va veni vremea de culcare. Vom merge pe direcţia Sud-est, spre gura Fluviului lui Back. Drumul ne va fi mai uşor pe gheaţă.

S-a dovedit însă că Drumul a fost mult mai Greu pe Gheaţă. În cele din urmă s-a dovedit a fi aproape Imposibil, dar nu din cauza Crestelor şi a faptului că trebuia să transportăm bărcile peste ele, deşi şi acest lucru era tot mai Problematic din pricina Inaniţiei şi Bolilor şi Stării Generale de Slăbiciune, ci mai ales din cauza Gheţii care se Spărgea şi a Creaturii din Ape.

Făceam transporturile tot în Două Etape, ca şi înainte, dar având acum, în această Inserare Arctică a zilei de 10 Iulie, cu Nouă Oameni mai Puţin, am înaintat mai puţin de un kilometru şi jumătate până când am făcut popas, ne-am ridicat corturile pe gheaţă, şi ne-am culcat în sfârşit.

Somnul ne-a fost întrerupt după numai Două Ore când Gheaţa a început să se Crape şi să se Mişte din senin în sus şi în jos. Ne-am speriat şi ne-am repezit afară din Corturi. Marinarii începuseră deja să strângă lucrurile şi să le încarce pe Sănii, când Căpitanul Crozier, Domnul Couch şi Secundul Des Voeux au strigat la ei să se potolească. Ofiţerii ne-au arătat că nu sunt semne de spărturi în suprafaţa de gheaţă.

După vreo cincisprezece minute gheaţa s-a liniştit, iar Marea Îngheţată de sub tălpile noastre a revenit tare ca Piatra.

O oră mai târziu s-a mişcat din nou. Mulţi dintre noi ne-am repezit iarăşi în Vântul şi Întunericul Nopţii. Marinarii mai curajoşi nu şi-au părăsit adăpostul din sacii de dormit. Noi, cei mai Fricoşi,

profund Ruşinaţi de reacţia noastră, ne-am întors apoi în corturile noastre mici şi împuţite şi înghesuite, pline de Sforăieli, Emanaţii normale în timpul Somnului, Trupuri claie peste grămadă în Saci Uzi şi Miros Pestilenţial de oameni care nu-şi mai schimbaseră Hainele de luni întregi. Din Fericire, era mult prea întuneric ca să observe cineva Fâstâceala de pe chipurile noastre.

În ziua următoare ne-am chinuit să cărăm Bărcile spre sud-est pe o suprafaţă alunecoasă ca o bucată de Cauciuc. Gheaţa se fisura de jur împrejurul nostru – prin crăpături reuşeam să vedem că grosimea stratului era de doi metri sau chiar mai mare –, dar senzaţia că am străbate un Câmp de Gheaţă fusese înlocuită de Realitatea că ne deplasam de pe un gheţar pe altul, într-un Ocean Mişcător şi Alb.

Ar trebui să Menţionez aici că, în cea de-a Doua Seară după plecarea de lângă Lacul dintre Gheţuri, pe când mă ocupam de sortarea bunurilor personale ale Camarazilor morţi, am dat peste raniţa Comandantului de Gabieri, Peglar, în care am găsit câteva Haine zdrenţuite, câteva Scrisori, câteva articole intime, printre care un Pieptene din Corn şi câteva Cărţi. De mine s-a apropiat John Bridgens, noul meu Asistent, care mi-a zis:

— Mă întreb dacă îmi permiteţi să iau eu câteva din lucrurile astea, domnule doctor Goodsir?

M-am mirat. Bridgens arăta spre Pieptene şi spre un Caiet legat în Piele.

Eu răsfoisem deja Caietul. Peglar îşi notase gândurile într-un Cod primitiv – scriind cuvintele De-a-ndoaselea, punând Majuscula la capătul ultimului cuvânt din Propoziţie, de parcă de acolo ar fi trebuit să înceapă. Însă, cu toate că Relatarea

evenimentelor din ultimul An al Expediţiei noastre ar fi putut să prezinte ceva Interes pentru o Rudă, Atât Caligrafia, cât şi structura propoziţiilor, ca să nu mai vorbesc de ortografia folosită de comandantul de gabieri, deveniseră mult mai Chinuite şi mai Rudimentare în lunile de dinainte şi de după Abandonarea Navelor, până când ajunseseră să se dezintegreze aproape de tot. O însemnare spunea: O, moarte, unde îţi este spinul, mormântul de la Golful Odihnei Noastre ne poate spune... *(acolo urma un rând ilizibil unde caietul fusese Deteriorat de apă)...* povaţa mortului...

Pe spatele acelei file Peglar desenase un cerc tremurat şi înăuntrul lui scrisese Tabăra Terror evacuată. *Nici data de acolo nu se putea citi, dar bănuiesc că era 23 Aprilie. Pe o altă pagină erau mâzgălite nişte litere ce păreau a spune* vom aburca pe sol tare... avem nevoie de grog să ne oblojim gâtul... tot respect p Tom p că... vreme... închid când voi... a 21a noapte.

Am Presupus că Peglar se referea la Seara de 21 Aprilie, când Căpitanul Crozier ne-a anunţat că oamenii rămaşi din echipajele de pe Terror *şi* Erebus *vor Abandona Nava în următoarea dimineaţă.*

Cu alte Cuvinte, erau mâzgălelile unui Om Semianalfabet, şi nu Cugetările înţelepte ale unuia atât de învăţat cum fusese Harry Peglar.

— La ce îţi trebuie astea? *l-am întrebat eu pe Bridgens.* Ai fost prieten cu Peglar?

— Da, Domnule Doctor.

— Îţi trebuie un Pieptene?

Bătrânul Steward era aproape chel.

— Nu, Domnule Doctor, vreau doar să am ceva care să-mi Amintească de el. Pieptenele şi Jurnalul îmi vor fi de ajuns.

Cererea lui mi s-a părut stranie, deoarece cu toţii încercam să ne uşurăm Bagajele, iar nu să adăugăm în ele Cărţi Grele.

I-am dat lui Bridgens Pieptenele şi Jurnalul. Nu a vrut nimeni să-i ia Cămăşile sau Ciorapii sau Pantalonii din Lână sau Biblia, aşa că le-am lăsat pe toate în mormanul de lucruri pe care aveam să le abandonăm acolo. Una peste alta, Bunurile Personale ale lui Peglar, Little, Reid, Berry, Crispe, Bates, Sims, Wentzall şi Sait au alcătuit un Tumul trist al Mortalităţii.

În ziua următoare, 12 Iulie, am observat alte Pete de Sânge pe Gheaţă. Oamenii s-au îngrozit la început, presupunând că erau alte Urme ale Camarazilor noştri, însă Căpitanul Crozier ne-a arătat că în mijlocul celei mai mari Bălţi de Sânge se afla Carcasa unui Urs Alb. Mulţi urşi ucişi erau în zona aceasta plină de Sânge, din ei rămânând doar Capetele sfărâmate, Blana însângerată, Oasele rupte şi Labele.

Ne-am Liniştit într-o primă instanţă. Apoi, fireşte, întrebarea Evidentă şi-a croit drum în minţile noastre – ce anume omorâse aceşti Prădători Uriaşi chiar înainte de Sosirea noastră?

Răspunsul era la fel de Evident.

Dar de ce măcelărea Urşii Albi? Şi răspunsul acesta era Evident: ca să ne Lipsească de orice Sursă de Hrană.

La 16 Iulie oamenii nu au mai fost în Stare să meargă mai departe. În cele 18 ore de tras Necontenit la Bărci şi Sănii în fiecare zi nu reuşeam să parcurgem decât puţin mai mult de un kilometru. Foarte des, atunci când făceam Popasul de Seară, puteam vedea Mormanul de Haine şi Materiale abandonate la oprirea anterioară. Am dat peste alţi

Urşi masacraţi. Moralul era atât de scăzut că, dacă ar fi fost să Votăm în Săptămâna aceea, toţi am fi fost în Favoarea ideii de a ne da Bătuţi, de a ne Culca pe Jos şi de a ne aştepta Moartea.

În noaptea aceea de 16 Iulie, când Toată Lumea dormea şi un singur marinar stătea de Pază, Domnul Căpitan Crozier mi-a cerut să vin în Cortul lui. Acum dormea împreună cu Charles Des Voeux, Charles Hamilton Osmer (administratorul de pe Terror, *care prezenta semne de pneumonie), William Bell (maistrul timonier de pe* Erebus) *şi Phillip Reddington, comandant de teugă pe nava lui Sir John şi a Căpitanului Fitzjames.*

Căpitanul a făcut un semn din cap şi au părăsit cu toţii Cortul (mai puţin Secundul Des Voeux şi Domnul Osmer) ca să ne permită să discutăm în Secret.

— Am nevoie de sfatul dumitale, Doctore Goodsir, *a început Căpitanul.*

Am dat din cap şi am Ascultat.

— Avem suficiente Haine şi Corturi, *a continuat Căpitanul Crozier.* Perechile suplimentare de cizme pe care i-am obligat pe Oameni să le care au salvat de la Amputare multe Picioare.

— Perfect adevărat, domnule, *am spus eu, deşi ştiam că nu în această privinţă avea nevoie de Sfatul meu.*

— Intenţionez ca mâine dimineaţă să anunţ Oamenii că vom renunţa la Una dintre Baleniere, la Două Cutere şi la Un Barcaz şi ne vom Continua drumul cu cele Cinci Rămase, *a zis Crozier.* Aceste două baleniere, două cutere şi ultimul barcaz sunt în Formă Excelentă şi ne vor fi de ajuns în eventualitatea că vom mai întâlni întinderi de Apă Navigabilă înainte să ajungem la Gura Fluviului lui

Back, de vreme ce Proviziile noastre s-au împuţinat atât de mult.

— Oamenii se vor bucura Nespus să audă vestea aceasta, domnule Căpitan, *am comentat eu.*

Eu, unul, mă bucuram deja. Începusem şi eu să ajut la Tractarea Bărcilor şi auzind vestea aceea parcă am simţit că mă Dor mai puţin Umerii şi Spatele.

— Ce vreau eu să ştiu, Doctore Goodsir, *continuă Căpitanul pe un ton Răguşit şi Epuizat şi cu o expresie de Gravitate întipărită pe chip,* este dacă ne putem permite să reducem şi mai mult Raţiile Oamenilor. Sau, mai degrabă, *atunci când le vom reduce* vor mai fi ei în stare să tracteze Săniile? Am nevoie de Părerea dumitale ca Medic.

Mi-am coborât ochii la prelata de pe jos. Acolo era o Arsură Rotundă făcută probabil de una din Tigăile Domnului Diggle, ori de una din Invenţiile Domnului Wall pentru încălzitul Ceaiului pe vremea când încă mai aveam Combustibil.

— Domnule Căpitan, Domnule Des Voeux, *am început eu, convins că le spun ceea ce ştiau deja,* oamenii nu au nici acum parte de o Alimentaţie care să le permită să facă faţă Exigenţelor Muncilor Zilnice.

M-am oprit, am tras aer în piept şi am continuat:

— Nu mâncăm decât mâncare Rece. Ultimele Conserve s-au terminat cu multe Săptămâni în urmă. Am abandonat pe gheaţă Plitele mari şi pe cele cu Spirt atunci când am golit ultima sticlă cu Eter Pirolignos.

La cină Oamenii vor primi câte un Pesmet Marinăresc uscat, o Felie Subţire de Carne sărată de Porc rece, o Uncie de ciocolată, o mână de frunze de Ceai, mai puţin de o linguriţă de Zahăr şi Lingura

Zilnică cu Rom.

— Şi Firişoarele de Tutun pe care le-am păstrat pentru ei, *a adăugat Domnul Osmer.*

Am dat din cap: uitasem de Tutun.

— Da, şi acelea. Se bucură foarte tare când le dăm cât să-şi aprindă Pipa. A fost o lovitură de Maestru să puneţi deoparte nişte Tutun. Dar nu, Domnule Căpitan, nu pot spune că Oamenii ar mai putea să supravieţuiască cu mai puţin decât Cantitatea aceasta de Hrană şi aşa Insuficientă.

— Trebuie s-o facă, *a spus Căpitanul Crozier.* Peste şase zile ni se termină carnea de porc. Romul în zece.

Domnul Des Voeux şi-a dres glasul.

— Depinde de noi să Găsim nişte foci pe Banchiză şi să le Vânăm.

Dar până acum – eu ştiam la fel cum ştiau toţi cei din Cort, la fel cum ştiau toţi oamenii din Expediţie – împuşcaserăm şi mâncaserăm exact 2 Foci în cele două Luni de la plecarea noastră din Golful Odihnei.

— Mă gândesc, *zise Căpitanul Crozier,* că cel Mai Bine ar fi să mergem iar către Nord, spre Ţărmul lui King William. Asta ar însemna un drum de Trei Zile, poate Patru. S-ar putea să fim nevoiţi să mâncăm Muşchi şi Licheni. Am aflat că dacă ştim pe care să le Culegem putem face o Supă Acceptabilă.

A aflat de la Sir John Franklin, *mi-am spus eu istovit.* Omul care şi-a Mâncat Ghetele. *Fratele meu mai Mare îmi spusese această Poveste în Lunile dinaintea Plecării mele în Expediţie. Sir John ar fi ştiut, din Propria-i Experienţă Patetică, să ne spună pe care să le culegem.*

— Oamenii ar fi fericiţi să iasă de pe Gheaţă, Domnule Căpitan, *a fost tot ce am putut eu Spune.* Şi le va creşte moralul atunci când îi veţi anunţa că

vor avea mai Puţine bărci de Transportat.

— Mulţumesc Doctore, *mi-a zis Căpitanul.* Atât am vrut să discutăm.

Am bălăngănit din cap într-un soi de Salut falnic, am plecat, am trecut prin corturile unde se aflau cei care sufereau cel mai mult de pe urma Scorbutului – căci, fireşte, nu mai avem un Cort separat pentru Infirmerie, iar Bridgens şi cu mine trecem noaptea din cort în cort ca să vedem cum se simt şi să le dăm Medicamentele – şi apoi m-am clătinat pe picioare până la Cortul meu (pe care îl împart cu Bridgens, cu Davey Leys – care e în comă –, cu Inginerul Thompson – care e pe moarte – şi cu domnul Honey – care este grav bolnav) şi am Adormit Instantaneu.

Aceea a fost noaptea când Gheţurile s-au deschis şi au înghiţit Cortul Holland în care dormeau cei Cinci Infanterişti – Sergentul Tozer, Caporalul Hedges, Soldatul Wilkes, Soldatul Hammond şi Soldatul Daly.

Doar Wilkes a reuşit să iasă din Cort înainte ca acesta să se ducă la Fund în Marea de culoarea Vinului Negru şi a fost tras din Crevasă cu câteva secunde înainte ca aceasta să se închidă cu un Bubuit Asurzitor.

Dar Wilkes era prea îngheţat, prea Bolnav şi prea Înspăimântat ca să-şi mai revină. Bridgens şi cu mine l-am înfăşurat în ultimele Haine Uscate pe care le mai aveam şi l-am culcat între noi în Sacul de Dormit. A murit înainte de Răsărit.

În dimineaţa următoare, i-am lăsat Trupul acolo, pe Gheaţă, împreună cu alte Haine şi cele Patru Bărci şi Sănii la care renunţaserăm.

Nu am ţinut nicio Slujbă Funerară nici pentru el, nici pentru ceilalţi Infanterişti.

Nimeni nu a izbucnit în urale atunci când Căpitanul a anunţat că Povara ni se micşorase cu Patru Bărci şi Săniile lor.

Ne-am întors pe direcţia Nord, spre Uscatul care se vedea la Linia Orizontului. Nici Napoleon nu avuse un asemenea sentiment de înfrângere după Retragerea din Moscova.

Trei Ceasuri mai Târziu Gheaţa s-a Crăpat Iarăşi, iar în faţa noastră au apărut Canale şi Lacuri din păcate prea mici ca să putem naviga pe ele cu Bărcile, dar prea întinse ca să le putem traversa cu piciorul, trăgând săniile după noi.

49
CROZIER

Ţinutul King William, latitudine necunoscută,
longitudine necunoscută
26 iulie 1848

Când Crozier dormea, fie şi câteva minute, visele reveneau. Cele două schelete din barcă. Nesuferitele fete din America lovindu-şi degetele de la picioare pentru a da impresia că un spirit bate în masa din încăperea întunecată. Doctorul american pozând ca explorator polar. Un bărbat mic şi îndesat îmbrăcat cu o parka de eschimos, cu un strat gros de fard pe faţă pe o scenă puternic luminată de lămpile cu gaz. Şi iarăşi cele două schelete din barcă. Dar nopţile se sfârşeau mereu cu visul care îl răscolea cel mai tare.

Este copil şi se află într-o vastă catedrală catolică împreună cu Memo Moira. Francis este în pielea goală. Memo îl împinge spre altar, dar el se teme să înainteze. În catedrală e frig; pardoseala de marmură de sub tălpile goale ale micuţului Francis e rece; stranele din lemn sunt acoperite cu chiciură.

În genunchi în faţa altarului, acel copil care era Francis Crozier simte că Memo Moira îl priveşte aprobator de undeva din spate, dar este prea înspăimântat ca să-şi poată întoarce capul. Ceva se apropie de el.

Preotul pare a se ridica dintr-o trapă construită în pardoseala de marmură în partea cealaltă a altarului. Omul acesta este mare, mult prea mare, iar veşmintele lui sunt albe şi şiroiesc de apă. Mirosind a sânge şi a sudoare şi a încă ceva, mai urât şi mai

rânced, preotul se înalţă deasupra micuţului Francis Crozier.

Francis închide ochii şi, aşa cum l-a învăţat Memo în repetiţiile făcute pe covoraşul ei destrămat din salon, întinde limba ca să primească Sfânta Împărtăşanie. Oricât de importantă ar fi această Taină a Bisericii, oricât de indispensabilă ştie el că este, Francis este speriat la gândul că va trebui să accepte Ostia. Ştie că viaţa lui nu va mai fi la fel după ce va primi Împărtăşania Papistaşă. Şi mai ştie că viaţa lui va lua sfârşit dacă va refuza să o primească.

Siluetă uriaşă şi ameninţătoare, preotul se apropie şi se apleacă peste el...

Crozier se trezi brusc pe fundul balenierei. Ca întotdeauna când avea visele acestea, indiferent cât ar fi dormit, inima îi bătea să-i spargă pieptul, iar gura i se uscase de spaimă. Şi tremura din tot trupul, dar nu atât de mult din cauza frigului, cât de frică sau de amintirea fricii.

Gheaţa se spărsese în partea aceea unde se aflau ei şi pe 17 şi pe 18 iulie şi timp de patru zile după aceea Crozier îşi ţinuse oamenii laolaltă pe banchiza aceea întinsă unde se opriseră. Dăduseră jos cuterele şi barcazul de pe sănii şi pregătiseră toate cele cinci ambarcaţiuni pentru lansarea pe apă.

În fiecare noapte, balansul banchizei şi fisurarea gheţii îi făceau să se repeadă afară din corturi, doar pe jumătate treji, convinşi că marea se deschidea sub ei şi că îi va înghiţi în câteva secunde, aşa cum o făcuse cu sergentul Tozer şi oamenii lui. În fiecare noapte, când încetau plesnetele ca focurile de armă ale gheţii, iar tangajul violent devenea o legănare mai regulată, oamenii se târau înapoi în corturile lor, încercând să doarmă mai departe.

Se făcuse mai cald. În unele zile temperaturile

treceau de limita îngheţului – cu siguranţă că aceste săptămâni de iulie aveau să fie singura vară de care vor avea ei parte în acest al doilea an de când erau prizonieri ai gheţurilor, însă oamenilor le era tot mai frig şi se simţeau mai nefericiţi ca oricând. Erau zile când se întâmpla chiar să plouă. Iar atunci când era prea frig pentru ploaie, cristalele de gheaţă din aerul ceţos se îmbibau în hainele lor de lână – pentru că, din cauza temperaturii ridicate, nu mai purtau mantalele impermeabile de iarnă peste tunici şi paltoane. Rufăria murdară, cămăşile jegoase, ciorapii şi pantalonii zdrenţuiţi şi acoperiţi cu promoroacă erau impregnaţi cu transpiraţia produsă în urma efortului. În ciuda faptului că proviziile erau aproape epuizate, cele cinci bărci pe care le tractau erau acum mai grele decât fuseseră ele vreodată, căci, pe lângă Davey Leys, erau tot mai mulţi bolnavi pe care trebuiau să-i transporte. În fiecare zi doctorul Goodsir îi raporta lui Crozier că alte şi alte picioare, în permanenţă ude cu toate perechile de cizme pe care căpitanul avusese ideea să le ia cu ei, începuseră să putrezească, alte şi alte degete şi călcâie se înnegriseră, alte şi alte labe de picioare se cangrenaseră şi trebuia să le amputeze.

Corturile Holland erau ude şi nu aveau cum să se mai usuce vreodată. Sacii de dormit în care se prăbuşeau la căderea nopţii erau îmbibate cu apă şi îngheţate şi pe dinăuntru, şi pe dinafară şi nu aveau cum să se mai usuce vreodată. Dimineaţa, când oamenii se deşteptau după puţinele minute de somn agitat – oricât ar fi tremurat şi s-ar fi înghesuit unii în alţii, tot nu reuşeau să se încălzească –, interiorul corturilor era acoperit cu multă chiciură ce picura în capetele, pe umerii şi obrajii oamenilor când îşi sorbeau stropul de ceai călduţ pe care îl aduceau dimineaţa căpitanul Crozier, domnul Des Voeux şi

domnul Couch – bizară inversare a rolurilor propusă de Crozier în prima săptămână după abandonarea navelor şi considerată acum ceva normal de subordonaţii lui.

Domnul Wall, bucătarul de pe *Erebus,* se îmbolnăvise de ceva ce semăna cu ftizia şi zăcea acum pe fundul unuia dintre cutere, însă domnul Diggle rămăsese aceeaşi prezenţă oarecum reconfortantă, acelaşi individ energic, eficient, spurcat la gură şi foarte vocal, ca în toţi cei trei ani petrecuţi la postul lui de lângă uriaşa plită Frazer's Patent de la bordul HMS *Terror.* Acum, pentru că nu mai aveau combustibil şi abandonaseră plitele mari de pe baleniere, sarcina domnului Diggle era să împartă de două ori pe zi bucăţelele infime de carne sărată de porc şi restul de alimente rămase, mereu sub supravegherea vigilentă a domnului Osmer şi încă unui ofiţer. Optimist incurabil, domnul Diggle improvizase o plită care funcţiona cu untură de focă şi avea mereu oalele la îndemână, pregătit pentru momentul când vor vâna mai multe foci.

În fiecare zi Crozier îşi trimitea oamenii să vâneze acele foci pe care le aşteptau oalele domnului Diggle, dar puţinele animale pe care le întâlneau se ascundeau iute în ochiurile lor de apă, înainte ca ei să apuce să tragă. Echipele de vânători raportaseră că reuşiseră de câteva ori să le nimerească, dar focile reuşiseră să alunece înapoi în apa neagră, lăsând în urmă-le doar dâre de sânge. Fuseseră cazuri când oamenii îngenunchează pe gheaţă şi linseseră sângele acela.

Crozier se întâlnise de mai multe ori cu vara arctică şi ştia că, pe la mijlocul lui iulie, apele şi sloiurile plutitoare ar fi trebuit să fie ticsite: morse uriaşe încălzindu-se la soare, bătând alene din labe pe marginea apei şi scoţând sunete ca nişte râgâieli;

mulţimi de foci cu puii lor intrând şi ieşind din apă ca nişte copii la joacă şi târându-se pe burţi peste gheţuri; balene albe şi narvali[10] aruncând jeturi de apă în jur, rostogolindu-se şi cufundându-se în apă, umplând aerul cu respiraţia lor cu miros de peşte; ursoaice înotând cu puii lor neîndemânatici, pândind focile de pe banchiză, scuturându-şi blana albă de apă, evitând masculii mai mari şi mai periculoşi, care le-ar mânca puii şi le-ar mânca şi pe ele dacă le-ar fi foame; şi păsări, atât de multe păsări, că aproape întunecau cerul albastru al verii polare; păsări multe şi pe ţărmuri, şi pe gheţarii plutitori, aliniate pe marginile neregulate ale aisbergurilor, aidoma notelor muzicale pe portativ; şi alte păsări, rândunici şi pescăruşi şi şoimi de tundră, zburând razant cu suprafaţa apelor.

În vara aceasta însă, la fel ca şi în vara trecută, aproape nicio vietate nu popula gheţurile – niciuna în afară de oamenii împuţinaţi şi cu puteri împuţinate ai lui Crozier, care icneau şi gâfâiau când trăgeau în hamuri, icneau şi gâfâiau când pândeau vânatul pe care cel mai adesea abia dacă reuşeau să-l zărească şi chiar şi atunci mult prea departe de raza lor de tragere. În câteva seri auziseră lătrat de vulpe polară şi îi descoperiseră apoi urmele micuţe pe zăpadă, dar nu o văzuseră niciodată. Atunci când auzeau şi vedeau balene, acestea erau atât de departe – peste mai multe canale şi mai multe sloiuri plutitoare – că nu ar fi reuşit să ajungă la ele nici dacă ar fi fost în stare să alerge ca nebunii.

Crozier habar nu avea dacă ar fi reuşit să împuşte o balenă sau un narval cu armele pe care le aveau, dar credea totuşi că pot – câteva gloanţe bine ţintite spre

[10] Mamifer cetaceu, asemănător cu delfinul, cu o lungime de 5-6 metri (n. tr.).

cap ar fi putut ucide orice altceva în afară de Bestia care îi urmărea (şi despre care oamenii erau de mult timp convinşi că nu era niciun fel de fiară, ci un zeu plin de furie ieşit din *Cartea Leviatanului)* – şi dacă ar fi reuşit cumva să tragă balena pe gheaţă şi s-o tranşeze, untura ei ar fi alimentat plita domnului Diggle săptămâni ori luni întregi, iar ei s-ar fi îndopat cu slănină şi carne proaspătă până ar fi plesnit.

Dar ce-şi dorea cel mai mult Crozier era să omoare creatura. Spre deosebire de ceilalţi, el credea că nu e nimic altceva decât un animal. Poate mai deştept chiar şi decât înfricoşător de inteligentul urs alb, dar cu toate acestea, un animal, nimic mai mult.

Şi Crozier mai ştia că, dacă ar fi în stare să ucidă creatura, simpla ei moarte – bucuria de a fi răzbunat atât de multe vieţi, chiar dacă toţi cei rămaşi în expediţie se vor stinge mai târziu de inaniţie sau de scorbut – va ridica pentru un timp moralul supravieţuitorilor mai mult decât ar fi făcut-o descoperirea a şaizeci de litri de rom pur.

Bestia nu-i mai deranjase, nici nu mai omorâse pe cineva, de la lacul dintre gheţuri unde muriseră locotenentul Little şi echipa lui. Grupurile de vânători aveau ordine stricte să se întoarcă imediat ce văd urmele creaturii în zăpadă. Crozier avea de gând să-i ia pe toţi cei care mai puteau să meargă şi toate armele care mai puteau să tragă şi să vâneze bestia. La nevoie, era gata să-şi pună oamenii să bată în oale şi să strige ca să o scoată din ascunzătoare, exact la fel cum hăitaşii încolţesc tigrii în ierburile înalte ale Indiei.

Pe de altă parte însă, Crozier ştia că planul acesta nu ar fi mai bun decât fusese foişorul de vânătoare al răposatului Sir John. Ca să aducă monstrul aproape de ei aveau nevoie de momeală. Căpitanul nu se îndoia câtuşi de puţin că era pe urmele lor, că se apropia mai

mult în timpul orelor tot mai lungi de întuneric, ascunzându-se pe timpul zilei, şi că ar fi venit şi mai aproape dacă ar fi avut ceva cu care să îl momească. Dar nu aveau carne proaspătă, şi chiar dacă ar fi avut fie şi jumătate de kilogram, nici vorbă s-o fi folosit ca momeală.

Şi totuşi, îşi zise Crozier, amintindu-şi de dimensiunile incredibile ale monstruoasei creaturi dintre gheţuri, fiara aceea trebuie să fi cântărit mai mult de o tonă, poate chiar câteva tone, de vreme ce cel mai mare urs nu avea mai mult de şapte sute de kilograme, dar părând foarte mic pe lângă vietatea aceea colosală, aşa cum pare un câine pe lângă stăpânul lui. Şi dacă *ar reuşi* să-şi ucidă ucigaşul, ar avea de mâncare multă vreme de acum încolo. Chiar dacă ar fi să mănânce în mers carnea crudă a creaturii, aşa cum mănâncă acum feliuţele de pastramă, tot ar simţi gustul dulce al răzbunării.

Dacă ar şti că reuşeşte, Francis Crozier era gata să se transforme el însuşi în momeală pentru creatură. *Dacă ar şti că reuşeşte.* Dacă ar putea să salveze şi să hrănească fie şi doar câţiva din oamenii lui, Crozier s-ar oferi monstrului, sperând ca oamenii lui, altminteri trăgători foarte proşti, să fie în stare să îl nimerească de suficiente ori, chiar dacă nu cu mare precizie, ca să-l doboare, indiferent dacă momeala-căpitan ar supravieţui sau nu.

Gândindu-se la cât de prost trăgeau marinarii lui, îşi aduse aminte de infanteriştii înecaţi în apa de gheaţă şi de trupul soldatului Henry Wilkes pe care îl lăsaseră într-una din bărcile abandonate cu o săptămână în urmă. Nu avusese loc nicio ceremonie funerară. Doar Crozier, Des Voeux şi câţiva dintre prietenii apropiaţi ai infanteristului spuseseră câteva cuvinte înainte de ivirea zorilor.

Ar fi trebuit să luăm trupul lui Wilkes ca să-l folosim drept momeală, îşi spuse Crozier culcat pe fundul balenierei în mijlocul oamenilor care dormeau.

Şi atunci îşi dădu seama, de altfel nu era pentru prima oară când gândul acesta îi trecea prin cap, că aveau momeală şi mai proaspătă cu ei. În ultimele opt luni, încă din noaptea aceea de decembrie a anului trecut, când creatura îl fugărise printre gheţuri pe Blanky, David Leys nu fusese altceva decât o povară, un trup fără nicio reacţie, absolut inutil, ca şaptezeci de kilograme de rufe jegoase, pe care camarazii îl cărau într-o barcă vreme de patru luni, dar care reuşea cumva să-şi soarbă fiertura de carne de porc şi romul în fiecare seară şi să înghită lingura de ceai cu zahăr în fiecare dimineaţă.

Oamenilor le făcea cinste faptul că niciunul dintre ei, nici măcar mereu nemulţumiţii Hickey şi Aylmore, nu sugeraseră vreodată să-i abandoneze pe Leys sau pe vreun altul din camarazii lor bolnavi care nu mai puteau merge. Dar cu siguranţă că şi ei se gândiseră la asta...

Să-i mâncăm.

Să-l mâncăm mai întâi pe Leys, apoi şi pe ceilalţi pe măsură ce vor muri.

Într-atât de flămând era Francis Crozier că se putea imagina mâncând carne de om. Sigur, nu-şi va ucide un seamăn ca să-l mănânce, nu încă, dar, dacă omul e mort, de ce să-l lase să putrezească sub soarele verii polare? Sau, şi mai rău, de ce să-l lase să fie mâncat de creatura de pe urmele lor?

Pe vremea când abia împlinise douăzeci de ani şi tocmai ce fusese ridicat la gradul de locotenent, Crozier auzise – aşa cum auzeau toţi marinarii mai devreme sau mai târziu, de obicei chiar la începutul carierei în marină – povestea adevărată a căpitanului

Pollard de pe bricul american *Essex,* întâmplată în 1820.

După cum relataseră cei câţiva supravieţuitori, bricul *Essex* fusese scufundat de un caşalot de 26 de metri, într-una din cele mai pustii zone din mijlocul Pacificului, atunci când toţi cei douăzeci de membri ai echipajului erau plecaţi cu bărcile la vânătoare de balene. Se întorseseră la nava care se ducea la fund cu repeziciune, au reuşit să recupereze câteva unelte şi instrumente de navigaţie şi un singur pistol de la bord şi porniseră în cele trei baleniere. Nu au avut altceva de mâncare în afara celor trei broaşte ţestoase pe care le capturaseră în Insulele Galapagos, două butoaie cu pesmeţi marinăreşti şi şase butoaie cu apă dulce.

S-au îndreptat spre America de Sud.

Mai întâi, desigur, au omorât şi au mâncat ţestoasele, bându-le sângele atunci când au isprăvit carnea. Apoi au reuşit să prindă nişte peşti amărâţi care săriseră în bărci din greşeală; dacă izbutiseră să pregătească cumva carnea de broască ţestoasă, peştii i-au mâncat cruzi. Apoi au intrat în apă, au răzuit scoicile prinse de fundul bărcilor şi le-au mâncat şi pe acelea.

Apoi, ca prin minune, au dat de Insula Henderson, una din puţinele existente pe întinderea nemărginită a Oceanului Pacific. Cei douăzeci de oameni au rămas acolo patru zile, prinzând crabi şi urmărind pescăruşi ca să le poată fura ouăle. Dar căpitanul Pollard ştia că nu erau acolo suficienţi crabi, ori pescăruşi, ori ouă de pescăruşi care să le poată asigura subzistenţa pe o perioadă mai lungă de câteva săptămâni, şi prin urmare şaptesprezece din cei douăzeci de marinari votaseră să pornească din nou pe ape. În data de 27 decembrie 1820, cei şaptesprezece s-au urcat în bărci şi au făcut semne de rămas-bun celor trei camarazi

care voiseră să rămână pe insulă.

Până la 28 ianuarie, bărcile se despărţiseră din cauza furtunilor, iar baleniera căpitanului Pollard se îndrepta la acea dată singură spre est. Cei cinci oameni din ea mâncau doar o uncie şi jumătate de pesmet pe zi. Printr-o coincidenţă nu prea mare, exact despre aceeaşi raţie discutase şi Crozier cu doctorul Goodsir şi secundul Des Voeux.

Vreme de nouă săptămâni oamenii lui Pollard – nepotul lui, Owen Coffin, un negru eliberat din sclavie, pe nume Barzillai Ray, şi doi marinari – au trăit numai cu fărâma aceea de pesmet şi câteva guri de apă pe zi.

Atunci când s-a mâncat ultimul dintre pesmeţi şi a fost băut ultimul strop de apă, se aflau la distanţă de 1.600 de mile marine de uscat. La rândul lui, Crozier îşi spusese că şi dacă ar mai fi avut pesmeţi şi apă pentru încă o lună, tot s-ar fi aflat la cam 1.300 de kilometri de orice aşezare omenească chiar dacă ar fi reuşit să ajungă la gura Fluviului lui Back.

Pollard nu avusese avantajul de a avea la bord un om mort de curând, aşa că s-au văzut obligaţi să tragă la sorţi. Paiul cel mai scurt a fost tras de Owen Coffin, nepotul lui Pollard. Apoi au tras iarăşi ca să vadă cine va comite fapta. Acum paiul cel scurt i-a revenit lui Charles Ramsdell.

Cu glas tremurător băiatul şi-a luat rămas-bun de la camarazii săi (Crozier îşi amintea bine cum i se strânsese pielea scrotului de groază atunci când auzise pentru prima dată această poveste, în timpul unui cart împreună cu un marinar în vârstă, căţărat pe arborele artimon al unei nave de război în largul apelor Argentinei; bătrânul încercase să-l sperie pe necoptul, pe atunci, Crozier, imitând vocea plină de lacrimi a tânărului) şi apoi Owen Coffin şi-a aşezat capul pe

marginea bărcii şi a închis ochii.

După cum el însuşi a mărturisit mai târziu, căpitanul Pollard îi dăduse pistolul său lui Ramsdell şi se întorsese cu spatele.

Ramsdell a împuşcat băiatul în ceafă.

Ceilalţi patru – inclusiv Pollard, unchiul băiatului, au băut mai întâi sângele cât mai era cald. Deşi uşor sărat – însă mult mai puţin decât oceanul nesfârşit din jurul lor –, era bun de băut.

Apoi au tăiat carnea tânărului de pe oase şi au mâncat-o crudă.

Apoi au spart oasele lui Owen Coffin şi au supt măduva.

Cadavrul băiatului le-a ajuns vreme de treisprezece zile şi chiar atunci când se gândeau să tragă iarăşi la sorţi, Barzillai Ray – negrul eliberat din sclavie – a murit de sete şi epuizare. Şi au urmat sângele, carnea, măduva, care le-au ajuns până când au fost salvaţi de baleniera *Dauphin* la 23 februarie 1821.

Francis Crozier nu îl cunoscuse personal pe căpitanul Pollard, dar îi urmărise cariera. Ghinionistul american reuşise să-şi păstreze gradul militar şi mai plecase încă o dată pe mare, şi încă o dată naufragiase. După ce a fost salvat pentru a doua oară, nimeni nu a mai dorit să-i încredinţeze comanda vreunei nave. Ultimul lucru auzit de Crozier, în 1845, doar cu câteva luni de la îmbarcarea lui în expediţia lui Sir John, fusese că Pollard devenise paznic în Nantucket şi că nici locuitorii oraşului, nici vânătorii de balene din regiune şi nici foştii lui camarazi nu voiau să mai aibă de-a face cu el. Se spunea că Pollard îmbătrânise înainte de vreme, vorbea cu voce tare cu nepotul lui mort şi avea cantităţi uriaşe de pesmeţi şi carne sărată de porc ascunse în podul casei sale.

Crozier ştia că oamenii lui vor fi obligaţi să se

hotărască dacă îşi vor mânca sau nu morţii în următoarele săptămâni, dacă nu cumva chiar în următoarele zile.

Se apropiau vertiginos de un punct unde aveau să fie prea puţini şi prea bolnavi ca să mai poată trage bărcile, iar cele patru zile de repaus petrecute pe banchiză – între 18 şi 22 iulie – nu reuşiseră să le redea energia. Crozier, Des Voeux şi Couch – tânărului locotenent Hodgson, deşi teoretic al doilea la comandă, căpitanul nu-i împărtăşea planurile sale – aveau grijă să ţină oamenii în permanenţă ocupaţi (fie că era vorba să-i trimită la vânătoare ori să-i pună să repare tălpile săniilor ori să ştemuiască bărcile), nedorind să-i lase să zacă în sacii de dormit îngheţaţi şi în corturile ude atunci când nu puteau avansa nici spre sud, nici spre est din cauza mult prea multelor crevase şi canale din jurul lor.

Crozier refuza să se întoarcă spre vest şi nord-vest.

Dar gheţurile nu pluteau în direcţia dorită – către sud-est unde se afla gura Fluviului Great Fish descoperit de Back. Se învârteau în loc, exact aşa cum se întâmplase vreme de doi ani nesfârşiţi cu banchiza uriaşă în care se blocaseră *Erebus* şi *Terror.*

În cele din urmă, în după-amiaza zilei de sâmbătă, 22 iulie, începuse să se crape şi gheţarul pe care se aflau ei, iar Crozier le-a ordonat să se urce în bărci.

Pluteau deja de şase zile, ţinându-se unii de alţii cu funii, pe canale şi porţiuni de apă prea scurte sau prea înguste ca să poată vâsli. Crozier avea cu el sextantul (abandonase pe drum teodolitul mult mai greu) cu care făcea măsurătorile prin rarele spărturi în plafonul de nori atunci când oamenii dormeau. După calculele lui, se aflau cam la o sută treizeci şi şase de kilometri nord-vest de gura Fluviului lui Back.

Aşteptându-se dintr-o clipă în alta să dea peste un

istm îngust în faţa lor – presupusul promontoriu care făcea legătura între King William şi Peninsula Adelaide, trecută deja pe hărţi –, Crozier se trezi în zorii zilei de 26 iulie într-o vreme mai rece, cu un cer albastru şi fără nori, întunecat de linia uscatului la doar douăzeci şi cinci de kilometri şi spre nord, şi spre sud.

Mai târziu, ridicat în picioare la prora balenierei, căpitanul strigă la oamenii din bărcile strânse în jurul lui:

— Am aflat astăzi că Ţinutul King William este, de fapt, *Insula King William,* şi sunt convins că avem marea în faţa noastră la est şi sud până la Fluviul lui Back, dar sunt în stare să pariez şi pe ultimul gologan că nu există nicio fâşie de uscat care să unească promontoriul acela pe care îl vedeţi la sud-est cu cel pe care îl vedeţi la nord-vest. Ne aflăm într-o strâmtoare. Şi, pentru că suntem la nord de Peninsula Adelaide, înseamnă că am realizat scopul Expediţiei lui Sir John Franklin. *Acesta este Pasajul de Nord-Vest.* Aţi reuşit, băieţi!

Câteva urale anemice, urmate de nişte accese de tuse.

Dacă gheţurile s-ar fi deplasat către sud, ar fi fost scutiţi de săptămâni întregi de tractat bărcile şi săniile. Dar porţiunile de apă în care se aflau acum se deschideau numai spre nord.

Viaţa în bărci era la fel de mizerabilă ca pe banchize şi în corturi. Oamenii stăteau mult prea înghesuiţi unii în alţii. Chiar şi cu scândurile instalate de-a curmezişul banchetelor, pentru a oferi un al doilea spaţiu de dormit, şi chiar cu pereţii balenierelor şi cuterelor înălţaţi de domnul Honey, zi şi noapte trupurile lor înfăşurate în haine grele şi ude se îndesau în alte trupuri în haine la fel de grele şi la fel de ude. Trebuiau să-şi scoată fundurile goale peste copastii ca să-şi facă

nevoile, eveniment din ce în ce mai puţin necesar, chiar şi pentru cei grav bolnavi de scorbut, deoarece hrana şi apa erau tot mai neîndestulătoare, dar, cu toate că majoritatea mai păstrau nişte vestigii ale fostei lor pudori, încă se mai întâmpla ca un val mai nărăvaş să le ude fundul gol şi pantalonii lăsaţi în vine, ceea ce ducea la rafale de înjurături şi nopţi lungi de dârdâieli cumplite.

În dimineaţa de vineri, 28 iulie 1848, marinarul de veghe de pe barca lui Crozier – cel mai mic om din fiecare ambarcaţiune era trimis cu un binoclu pe unicul catarg – a observat un labirint de canale deschizându-se până la un ţărm care se întindea spre nord-vest, cam la trei mile marine de ei.

Cei mai în putere oameni au început să tragă la vâsle – atunci când era cazul, cei de la proră se apucau să sfărâme cu târnăcoapele pragurile de gheaţă şi le împingeau cu furcile – şi au vâslit, şi au tot vâslit, vreme de optsprezece ceasuri.

Puţin după ora unsprezece noaptea, au acostat într-o albie stâncoasă, pe o beznă întreruptă doar de străfulgerări ale lunii printre norii reveniţi pe cer.

Oamenii erau mult prea obosiţi ca să mai descarce săniile şi să pună cuterele şi barcazul pe ele. Mult prea obosiţi erau ca să mai despacheteze corturile ude şi sacii de dormit.

S-au prăbuşit pe pietrele colţuroase, chiar în locul unde trăseseră bărcile pe gheaţa şi prundişul ţărmului. Au adormit îngrămădiţi unii în alţii, reuşind să supravieţuiască frigului numai datorită puţinei călduri emanate de trupurile vecinilor lor.

Crozier nu desemnă nicio strajă. Dacă acea creatură voia să-i ucidă în noaptea aceasta, nu avea decât s-o facă. Însă, înainte de a se culca şi el, încercă să estimeze poziţia cu ajutorul sextantului şi hărţilor pe

care le luase cu el.

Din câte îşi putea da seama, în cele douăzeci şi cinci de zile petrecute pe gheaţă merseseră sau plutiseră în derivă pe sloiuri pe o distanţă cam de şaptezeci şi patru de kilometri spre est-sud-est. Ajunseseră înapoi pe King William, undeva la nord de Peninsula Adelaide, şi mai departe de gura Fluviului lui Back decât cu două zile înainte – cam la cincizeci şi patru de kilometri la nord-vest peste strâmtoarea fără nume pe care nu fuseseră în stare s-o traverseze. Dacă ar fi putut să o facă, ar fi fost acum la nouăzeci de kilometri de gura fluviului, adică la o mie patru sute cincizeci de kilometri de Lacul Great Slave, la o mie patru sute cincizeci de kilometri de salvarea lor.

Crozier îşi puse cu grijă sextantul înapoi în caseta din lemn şi apoi băgă caseta în sacul din pânză impermeabilă; luă o pătură udă dintr-o balenieră şi o întinse pe pietre alături de Des Voeux şi alţi trei oameni. Adormi imediat.

Şi o visă pe Memo Moira care îl împingea spre un altar şi spre preotul care îl aştepta acolo în veşminte albe, şiroind de apă.

Înconjurat de oameni care îşi sforăiau oboseala sub luna acestui ţărm necunoscut, Crozier se visă cum închide ochii şi întinde limba pentru a primi Trupul lui Iisus.

50
BRIDGENS

Tabăra de la Râu
29 iulie 1848

Întotdeauna – şi în foarte mare secret – John Bridgens şi-a comparat diferitele etape de vârstă cu diferitele opere literare care îi modelaseră viaţa.

În copilărie şi adolescenţă îşi imaginase din când în când că ar fi fost un personaj sau altul din *Decameronul* lui Boccaccio, ori din scrierea erotică a lui Chaucer – *Povestiri din Canterbury* – şi nu toate personajele alese erau unele eroice. (Câţiva ani buni atitudinea lui faţă de lume fusese una de tipul: *Pupaţi-mă în dos.)*

Pe la douăzeci de ani, John Bridgens s-a identificat mai ales cu Hamlet. Straniul Prinţ al Danemarcei, maturizat prea devreme – deoarece Bridgens era sigur că tânărul Hamlet îmbătrânise ca prin magie în decursul celor câtorva săptămâni ale tragediei, ajungând să aibă cel puţin treizeci de ani în actul V – se blocase undeva între gând şi faptă, între motiv şi acţiune, încremenit acolo de o minte într-atât de ascuţită, într-atât de neobosită care îl făcea *să se gândească la toate fără a ţine seama de sine.* Tânărul Bridgens era şi el o victimă a unei astfel de minţi şi, aidoma lui Hamlet, îşi pusese adesea întrebarea fundamentală: *a continua sau a nu continua?* (La vremea respectivă, profesorul particular al lui Bridgens era un fost membru al consiliului Universităţii Oxford, exilat din rândurile corpului profesoral din cauza deprinderilor sale, primul sodomit mândru de ceea ce

este pe care îl cunoscuse vreodată tânărul cărturar în devenire. Şi acesta îi explicase plin de dispreţ că celebrul monolog „a fi sau a nu fi” nu era câtuşi de puţin o dezbatere despre suicid, dar Bridgens fusese de altă părere. Cuvintele *Astfel mişei pe toţi ne face gândul* se adresau direct sufletului de copil-bărbat al lui Bridgens, nefericit din cauza existenţei şi a dorinţelor sale nefireşti, nefericit atunci când se prefăcea a fi ceva ce nu era, nefericit atunci când se prefăcea şi nefericit atunci când nu se prefăcea şi, mai presus de toate, nefericit pentru că nu putea *decât* să se gândească la cum să-şi curme viaţa, de teamă că gândul însuşi ar putea continua şi de cealaltă parte a vălului morţii, „şi poate să visezi”, împiedicându-l astfel să recurgă la sinuciderea rapidă, precisă, făcută cu sânge rece.)

Din fericire, chiar şi în tinereţe John Bridgens mai avusese şi alte două atuuri, pe lângă această indecizie, care îl împiedicaseră să se distrugă – o dispoziţie profund ironică şi cărţile sale.

Odată ajuns la vârsta mijlocie, Bridgens îşi imaginase că seamănă cu Odiseu. Dar comparaţia aceasta nu se datora faptului că la fel de singur cutreiera lumea şi eruditul devenit steward al subofiţerilor, ci mai degrabă descrierii pe care Homer o făcuse călătorului dezgustat de viaţă – cuvântul grecesc care însemna „viclean” sau „ipocrit” era acela prin care contemporanii îl caracterizau pe Odiseu (şi pe care alţii, cum era cazul lui Ahile, îl foloseau ca pe o injurie). Bridgens nu-şi folosise viclenia ca să-i manipuleze pe ceilalţi – sau o făcea foarte rar –, ci ca pe unul din scuturile acelea rotunde din piele şi lemn sau din metal, în spatele cărora se adăposteau eroii homerici de atacurile violente de suliţe şi lănci.

Îşi folosea viclenia ca să se facă invizibil.

În trecut, in timpul celor cinci ani petrecuţi pe HMS *Beagle,* Bridgens îi pomenise naturalistului de la bord (cei doi obişnuiau să joace deseori şah în cabina micuţă a domnului Darwin) despre această analogie cu Odiseu, sugerând că toţi participanţii la o asemenea călătorie erau, într-o oarecare măsură, nişte Odisei ai vremurilor moderne, iar tânărul ornitolog cu ochi trişti şi minte ascuţită i-a aruncat o privire pătrunzătoare şi i-a zis: „Dar cum se face că eu nu prea cred că te aşteaptă vreo Penelopă acasă, domnule Bridgens?”

După această întâmplare stewardul a început să fie mai circumspect. Aflase – la fel cum a aflat şi Odiseu după ani îndelungaţi de peregrinări – că viclenia lui nu era pe măsura lumii în care trăia şi că orgoliul nemăsurat (acel *hybris* despre care vorbeau grecii) este întotdeauna pedepsit de zei.

În ultimele zile John Bridgens începuse să aibă sentimentul că personajul literar cu care se identifica cel mai mult acum – ca înfăţişare, trăiri, viitor, tristeţe – era Regele Lear.

Au rămas două zile la gura acelui râu care se scurgea în strâmtoarea fără nume de la sud de Ţinutul King William, cunoscut acum sub numele de Insula King William. La acest sfârşit de iulie, apa curgea nestingherită, permiţându-le să-şi umple butoaiele, dar nimeni nu a văzut vreun peşte înotând acolo. Nici animalele nu păreau interesate să bea din micuţul râu... nici măcar vreo vulpe polară nu a trecut pe acolo. Singurul avantaj al acestui loc era valea apei care îi ferea de rafalele vântului în timpul furtunilor care se dezlănţuiau în fiecare noapte.

În cele două dimineţi petrecute aici, oamenii – plini de încredere şi de speranţă – întindeau pe pietre corturile şi sacii de dormit şi hainele pe care nu le

purtau ca să le usuce la soare. Dar, firește, soarele nu a mai apărut dintre nori. De câteva ori a burniţat. Ultima dată când avuseseră parte de cer senin fusese în ultima zi de mers cu bărcile, iar atunci majoritatea i-au cerut doctorului Goodsir să le vindece arsurile de soare.

Pentru că acum treaba lui era să îl ajute pe Goodsir, Bridgens aflase că doctorul mai avea foarte puţine medicamente rămase – şi de la colegii lui, şi din propria-i rezervă. În arsenalul bunului doctor mai erau câteva purgative (îndeosebi ulei de castor şi tinctură de jalapă[11]), ceva întăritoare pentru cazurile de scorbut – camforul şi soluţia de amoniac fiind ultimele rămase după ce terminaseră tinctura de lobelia în primele luni după apariţia bolii – nişte opiu folosit ca sedativ, puţină mătrăgună şi prafuri din acelea preparate de domnul Dover, celebrul farmacist, pentru atenuarea durerilor şi doar sulfat de cupru şi de plumb pentru dezinfectarea rănilor şi tratarea băşicilor rezultate în urma arsurilor solare. Ascultând ordinele doctorului Goodsir, Bridgens administrase aproape întreaga cantitate de sulfat de cupru şi plumb oamenilor care îşi scoseseră cămăşile în timp ce trăgeau la vâsle, procopsindu-se, astfel, cu nişte arsuri cumplite care le sporeau suferinţele nocturne.

Însă acum nu mai era soare ca să le usuce lor corturile şi hainele şi sacii de dormit. Oamenii rămaseră uzi şi pe timpul nopţii gemeau scuturându-se de friguri şi arzând de febră.

Cei mai sănătoşi dintre ei plecaseră în recunoaştere şi astfel au aflat că trecuseră cu bărcile pe lângă un fiord intrat adânc în uscat, la vreo douăzeci şi patru de kilometri de râul acesta unde acostaseră ei. Însă cea

[11] Răşină vegetală cu proprietăţi purgative (n. tr.).

mai cutremurătoare veste era că, după doar cincisprezece kilometri de drum pe direcţia est, ţărmul se arcuia spre nord-vest. Dacă această informaţie era exactă, însemna că se aflau foarte aproape de latura sud-estică a Insulei King William şi, prin urmare, de vărsarea Fluviului lui Back.

Fluviul acesta se afla la sud-est dincolo de strâmtoarea fără nume, dar căpitanul Crozier îşi anunţase oamenii că avea de gând să continue drumul pe uscat către est, până în punctul în care coasta insulei îşi va fi încheiat înclinaţia spre sud-est. Acolo, în acea extremitate a uscatului, vor face tabără în cel mai înalt loc şi vor urmări strâmtoarea. Dacă în următoarele două săptămâni se va sparge gheaţa, vor porni cu bărcile. Dacă nu, vor încerca să le tracteze din nou, îndreptându-se către Peninsula Adelaide de la sud. Şi, atunci când vor ajunge acolo, o vor lua spre est şi vor parcurge cei douăzeci şi ceva de kilometri până la golful care ducea la Fluviul lui Back.

Lui John Bridgens nu-i plăcuse niciodată situaţia de şah mat.

În seara de dinaintea zilei când urmau să plece din Tabăra de la Râu, Bridgens îşi împachetă cu multă grijă toate efectele personale – printre care se număra şi jurnalul gros pe care îl ţinuse în ultimul an (pe cele cinci dinainte le lăsase pe *Terror* la 22 aprilie) –, le puse în sacul de dormit împreună cu un bileţel prin care le permitea camarazilor să ia de acolo orice obiect le-ar fi fost de trebuinţă, luă jurnalul, pieptenul lui Harry Peglar, precum şi o perie veche de haine de care nu se despărţea niciodată şi se duse la doctorul Goodsir ca să-şi ia rămas-bun.

— Cum adică te duci la plimbare şi s-ar putea să nu te întorci până când plecăm noi mâine? se sperie Goodsir. Ce vorbe sunt astea, Bridgens?

— Îmi pare rău, domnule doctor. Pur şi simplu mi s-a făcut de o plimbare mai lungă.

— Plimbare, repetă Goodsir, nevenindu-i să-şi creadă urechilor. De ce, domnule Bridgens? Ai cu treizeci de ani mai mult decât vârsta medie a oamenilor din expediţia asta, dar eşti de zece ori mai sănătos decât oricare dintre noi.

— Am fost binecuvântat cu o sănătate robustă, domnule, răspunse Bridgens. Aşa au fost toţi din familia mea. Mă tem că nu-mi pot aroga meritele pentru asta.

— Atunci de ce... începu doctorul.

— Mi-a venit vremea, domnule doctor. Vă mărturisesc că în tinereţe mă atrăgeau luminile rampei. Iar unul din lucrurile cele mai importante pe care le-am învăţat despre profesiunea aceasta este că actorii mari învaţă cum să-şi facă ieşirea din scenă înainte de a-şi plictisi publicul ori de a adăuga tuşe mai grosiere scenei pe care tocmai au jucat-o.

— Vorbeşti ca un stoic, domnule Bridgens. Ca un discipol al lui Marc Aureliu. Dacă l-ai nemulţumit pe împărat, te duci frumuşel acasă, umpli vana din baie cu apă caldă şi...

— O, nici vorbă, domnule, spuse Bridgens. Cu toate că am fost mereu un admirator al filosofiei stoice, mărturisesc cinstit că îmi este groază de cuţite, împăratul îmi poate lua capul, familia, pământurile, căci sunt cel mai laş om de pe faţa pământului când vine vorba de orice fel de obiecte tăioase. Pur şi simplu am chef să mă plimb. Şi poate să trag un pui de somn.

— „Şi poate să visezi?” se referi Goodsir la monologul lui Hamlet.

— Întocmai. Aceasta este ideea, recunoscu stewardul.

Regretul şi neliniştea – poate şi teama – din vocea

lui erau cât se poate de reale.

— Chiar crezi că nu mai avem nicio şansă să scăpăm? îl întrebă doctorul, cu multă curiozitate onestă în voce şi doar cu foarte puţină tristeţe.

Bridgens nu răspunse numaidecât. Apoi zise:

— Adevărul e că nu ştiu. Poate că totul depinde acum de o eventuală echipă de salvare trimisă să ne caute la nord de Lacul Great Slave sau de unul din avanposturile de acolo. Eu cred că au pornit deja, căci nu se mai ştie nimic despre noi de trei ani, şi dacă aşa stau lucrurile înseamnă că sunt şanse. Şi sunt convins că dacă există un om în toată expediţia asta care să ne ducă acasă, omul acela este căpitanul Francis Rawdon Moira Crozier. După umila mea părere, a fost mereu subapreciat de Amiralitate.

— Spune-i asta, omule, zise Goodsir. Sau măcar spune-i că pleci. Îi datorezi asta.

Bridgens surâse.

— I-aş spune, domnule doctor, dar ştim amândoi că domnul căpitan nu m-ar lăsa să plec. Dânsul este un stoic, dar nu şi un adept al stoicismului. Ar fi în stare mai degrabă să mă pună în lanţuri decât să mă lase... să-mi văd de drum.

— Aşa este, încuviinţă Goodsir. Dar mi-ai face mie un mare serviciu dacă ai rămâne, Bridgens. Urmează să fac nişte amputări şi am nevoie de mâinile tale ferme.

— Sunt şi alţii care vă pot ajuta, domnule doctor, oameni mai tineri decât mine, cu mâini mult mai puţin şovăitoare decât ale mele – şi mai puternice.

— Dar nu mai este nimeni la fel de inteligent ca dumneata, şopti mâhnit Goodsir. Nu mai e nimeni cu care să pot sta de vorbă aşa cum am făcut-o cu dumneata. Ştii că ţi-am preţuit întotdeauna părerile.

— Vă mulţumesc, domnule doctor, zise Bridgens

surâzând din nou. Nu voiam să vă spun asta, dar să ştiţi că toată viaţa am fost extrem de impresionabil în faţa durerii şi a sângelui. Încă din copilărie. Vă sunt foarte recunoscător pentru prilejul de a fi lucrat cu dumneavoastră în ultimele săptămâni, deşi totul a contravenit stomacului meu esenţialmente debil. Am fost întotdeauna de acord cu Sfântul Augustin care spunea că singurul păcat autentic este durerea. Şi cu atât mai mult doresc să plec, dacă spuneţi că urmează câteva amputări.

Întinse mâna.

— Rămâneţi cu bine, domnule doctor Goodsir.

— Rămas-bun, Bridgens.

Şi doctorul strânse cu ambele mâini mâna bărbatului mai în vârstă.

Bridgens porni spre nord-est, ieşi din valea puţin adâncă a râului – nicio formă de relief de pe Insula King William nu era mai înaltă de cinci, şase metri peste nivelul mării –, dădu peste o creastă stâncoasă, fără zăpadă, şi porni de-a lungul ei, îndepărtându-se de tabără.

Soarele urma să apună cam pe la 10:00 p.m., dar John Bridgens hotărâse să nu meargă până la lăsarea întunericului. La vreo cinci kilometri depărtare de Tabăra de la Râu, descoperi un loc uscat pe creastă, se aşeză acolo, scoase din buzunarul paltonului un pesmet uscat – raţia lui pe ziua respectivă – şi începu să-l mănânce încet. Pe de-a întregul rânced, pesmetul acela era unul dintre cele mai gustoase lucruri pe care le mâncase vreodată. Uitase să-şi ia apă la el, dar luă în palmă puţină zăpadă şi o topi în gură.

Amurgul de la sud-vest era absolut splendid. Preţ de câteva secunde soarele îşi făcu apariţia în golul dintre norii joşi şi cenuşii şi culmea înaltă şi la fel de cenuşie,

rămase suspendat acolo ca un glob portocaliu, genul de apus de care s-ar fi bucurat Odiseu, nu Regele Lear – şi apoi dispăru.

Acum atmosfera i se părea fumurie şi blândă, cu toate că temperatura, care se menţinuse în jurul valorii de minus şase grade întreaga zi, începuse să coboare foarte repede. Curând va începe să bată vântul. Bridgens îşi dorea să apuce să adoarmă înainte de dezlănţuirea rafalelor din nord-vest, înainte ca furtuna să se rostogolească peste strâmtoare şi uscat.

Băgă mâna în buzunar şi scoase ultimele trei obiecte pe care le mai avea acolo:

Peria de haine pe care stewardul John Bridgens o folosea de mai bine de treizeci de ani. Atinse uşor cele câteva scame din ea, surâse visător ca la o ironie numai de el înţeleasă şi o puse în buzunarul celălalt.

Pieptenele din corn al lui Harry Peglar, cu câteva fire şatene de păr agăţate de dinţi. Bridgens strânse tare pieptenele în pumnul său gol şi îngheţat şi apoi îl vârî în buzunar, lângă peria de haine.

Jurnalul lui Peglar. Ultimul lucru pe care îl mai avea la el. Îl deschise la întâmplare.

O, Moarte, unde îţi este spinul, mormântul de la Golful Odihnei Noastre nepoate spune... povaţa mortului.

Bridgens clătină din cap. Ştia că penultimul cuvânt ar fi trebuit să fie „povestea”, indiferent care ar fi fost celelalte pe care petele de apă le făcuseră ilizibile. Îl învăţase pe Peglar să citească, dar nu reuşise să-l înveţe ortografia aşa cum s-ar fi cuvenit. Bridgens presupunea – căci Harry Peglar fusese unul din cei mai inteligenţi oameni pe care îi cunoscuse vreodată – că existase o problemă cu creierul prietenului său, cu lobul, sau excrescenţa, sau zona gri necunoscută ştiinţelor medicale care controla scrierea. Chiar şi după

ce învăţase să descifreze alfabetul şi citise cele mai solicitante cărţi posibile cu intuiţia şi aplecarea unui erudit, Harry tot nu era în stare să aştearnă pe hârtie câteva rânduri către Bridgens fără să inverseze literele şi să scrie incorect chiar şi cele mai simple cuvinte.

O, Moarte, unde îţi este spinul...

Bridgens surâse o ultimă dată, puse jurnalul în buzunarul de la pieptul tunicii, unde va fi la adăpost de animalele necrofage deoarece va sta culcat pe el, şi se întinse pe pietre, aşezându-şi obrazul pe spatele mâinilor goale.

Se mai mişcă o singură dată, atunci când îşi ridică gulerul şi îşi trase căciula. Începuse să bată vântul şi se făcuse foarte frig. Apoi îşi reluă poziţia de somn.

John Bridgens dormea deja atunci când ultima rază cenuşie a amurgului se stinse dincolo de orizontul sudic.

51
CROZIER

Tabăra Salvării
13 august 1848

Două săptămâni a durat drumul până la extremitatea sud-estică a insulei – punctul în care coasta Insulei King William se curba brusc către nord şi est. Acolo s-au oprit şi au instalat corturile şi au pornit să caute vânat în jur şi şi-au tras sufletul pândind spargerea gheţii de pe strâmtoarea de la sud. Doctorul Goodsir îi ceruse un răgaz căpitanului Crozier pentru a se putea îngriji de oamenii bolnavi şi accidentaţi pe care îi căraseră în cele cinci bărci. Au numit popasul acela „Capătul Pământului”.

Crozier a aflat că doctorul intenţiona să amputeze picioarele a cel puţin cinci oameni pe perioada şederii lor în locul acela – punctul final al călătoriei pentru oamenii aceia deoarece camarazii lor cât de cât mai zdraveni nu mai aveau putere să-i transporte. Şi atunci a rebotezat promontoriul acela bătut de vânturi „Tabăra Salvării”.

Planul, discutat deocamdată numai cu Goodsir, la sugestia acestuia, era ca doctorul să rămână aici cu cei care se recuperau. Operase deja patru şi nu murise niciunul – pe ultimul, pe domnul Diggle, urma să îl opereze în dimineaţa aceea. Ceilalţi, prea bolnavi sau prea istoviţi, puteau alege dacă să rămână şi ei aici, în vreme ce Crozier, Des Voeux, Couch, Johnson şi alţii care se mai simţeau în stare urma să pornească cu bărcile spre sud pe braţul acela de mare dacă şi când se va mai înmuia gheaţa. Iar acest grup mic şi fără

prea multe bagaje va urca pe Fluviul lui Back, iar în primăvară se va întoarce cu o echipă de salvare – sau, printr-o minune dumnezeiască, în cazul în care îi vor întâlni pe fluviu pe cei plecaţi în căutarea lor, se vor întoarce chiar cu o lună sau două înainte de venirea iernii.

Crozier ştia că şansele pentru ca asemenea minune să se petreacă erau aproape zero şi că şansele ca oamenii rămaşi în Tabăra Salvării să supravieţuiască până la primăvară nici nu meritau să fie discutate. Vânatul parcă dispăruse de pe suprafaţa pământului în această vară a anului 1848, iar luna august nu era deloc diferită. Nu puteau pescui din cauza stratului mult prea gros de gheaţă, dar nici în timpul călătoriei cu bărcile nu reuşiseră să prindă vreun peşte. Şi atunci, cum vor supravieţui doctorul Goodsir şi cei care îl ajutau să îi îngrijească pe muribunzi? Crozier îşi dădea seama că doctorul îşi semnase de bunăvoie condamnarea la moarte atunci când se oferise să rămână cu cei sortiţi pieirii. Şi Goodsir ştia asta. Dar niciunul nu deschise discuţia.

Acesta rămăsese planul, afară de cazul în care Goodsir s-ar fi răzgândit sau s-ar fi petrecut un adevărat miracol şi gheaţa s-ar fi deschis aproape până la ţărm, permiţându-le să plece cu două baleniere hârbuite, două cutere hârbuite şi un barcaz crăpat, luându-i cu ei pe cei răniţi, pe cei rămaşi fără picioare, pe cei morţi de foame, cei prea slăbiţi ca să se mai poată ţine pe picioare, cei bolnavi de scorbut în fază terminală.

Ca eventuală hrană? se întrebă Crozier.

Aceasta era o altă chestiune de care trebuia să se ocupe.

Căpitanul începuse să poarte în permanenţă asupra lui două pistoale – cel mai mare, cu capse detonante,

din buzunarul drept, şi cel mic, cu două ţevi (pe care căpitanul american care i-l vânduse cu ani în urmă îl numise „arma secretă a aventurierului de apă dulce”) în buzunarul stâng. Nu mai repetase greşeala să-şi trimită cu treburi cei mai buni oameni – Couch Des Voeux, Johnson şi alţi câţiva – rămânând să se descurce singur cu nemulţumiţii de teapa lui Hickey, Aylmore, Manson. Şi, de la incidentul din urmă cu o lună, din Tabăra Spitalul, nu mai avea niciun strop de încredere în locotenentul George Henry Hodgson, în comandantul de teugă Reuben Male ori în comandantul gabierilor de pe *Erebus,* Robert Sinclair.

Priveliştea văzută din Tabăra Salvării era una dezolantă. Vreme de două săptămâni, norii groşi nu se dăduseră duşi de pe cer, iar Crozier nu-şi putuse folosi sextantul. Vântul începuse să sufle iarăşi din nord-vest şi se făcuse mai frig decât fusese în ultimele două luni. Strâmtoarea de la sud rămăsese îngheţată, dar nu era gheaţa aceea plată, întreruptă din loc în loc de creste formate prin presiunea subacvatică, aşa cum întâlniseră în drumul lor de la HMS *Terror* la *Tabăra Terror*, în urmă cu o veşnicie. Gheaţa din strâmtoarea aceasta de la sud de Insula King William era o babilonie de aisberguri întregi sau sfărâmate, creste încrucişate, ocazionale *polinii* perene, cu ape întunecate la trei metri sub nivelul gheţii, dar care nu duceau nicăieri, şi nenumărate seracuri cu muchii tăioase. Crozier credea că nu exista vreun om în Tabăra Salvării, nici măcar uriaşul Manson, care să fie în stare să tracteze fie şi o singură barcă prin pădurea şi peste munţii aceia de gheaţă.

Singura speranţă pe care o mai aveau acum erau bubuiturile, detunăturile, pocnetele şi urletele care le umpleau zilele şi nopţile. Gheaţa se zbuciuma, supusă torturii. Din când în când se formau în depărtare

canale înguste care durau doar câteva ore. Şi apoi se închideau cu un bubuit ca de tunet. Presiunea forma creste înalte de zece metri în câteva secunde, care se prăbuşeau după o oră, în vreme ce altele se înălţau. Aisbergurile explodau din cauza apăsării gheţurilor din jurul lor.

Nu-i decât 13 august, îşi spuse Crozier. Problema era că, în loc de „decât”, ar fi trebuit să-şi zică *S-a făcut* deja *13 august.* Iarna se apropia cu paşi repezi. *Erebus* şi *Terror* fuseseră prinse între gheţuri în largul Ţinutului King William în septembrie 1846 şi de atunci încoace nu avuseseră parte de niciun moment de respiro.

Nu-i decât 13 august, îşi repetă Crozier. Suficient timp, cu condiţia să se întâmple un miracol, ca să traverseze strâmtoarea cu bărcile – trăgându-le, probabil, după ei pe suprafeţe mici de gheaţă. Şi să parcurgă astfel cei o sută douăzeci de kilometri până la gura Fluviului lui Back, iar acolo să greeze ambarcaţiunile pentru călătoria în amonte. Cu puţin noroc, chiar braţul acesta de mare ar putea fi liber pe o distanţă de vreo nouăzeci de kilometri dincolo de harababura aceasta de gheţuri – datorită apelor mai calde ale fluviului care ajungeau până acolo. Şi apoi, vor naviga pe fluviu, fugind astfel din calea iernii. De cam multe miracole ar fi avut nevoie, dar era posibil. În teorie.

În teorie.

În dimineaţa aceasta – parcă era duminică, dacă nu cumva pierduse şirul zilelor – Goodsir avea să facă ultima amputare cu ajutorul noului său ajutor, Thomas Hartnell. După aceea, Crozier intenţiona să-i strângă pe oameni pentru o ultimă Slujbă Divină.

Atunci îi va anunţa că doctorul Goodsir va rămâne în tabără alături de invalizi şi de cei cu scorbut şi le va face cunoscute planurile lui de a pleca cu câţiva

oameni şi două bărci spre sud în săptămâna ce avea să înceapă, indiferent dacă gheaţa se spărgea sau nu.

Dacă Reuben Male, Hodgson, Sinclair sau şleahta de complotişti ai lui Hickey aveau alte gânduri, pe care voiau să le pună în practică fără să-i conteste autoritatea, Crozier era gata nu numai să discute planurile lor, ci şi să fie de acord cu ele. Cu cât rămâneau mai puţini oameni în Tabăra Salvării, cu atât era mai bine, mai ales dacă asta însemna să se descotorosească de merele stricate.

Din cortul lui Goodsir începură să se audă urlete prelungi. Doctorul începuse să taie laba şi glezna cangrenate de la piciorul stâng al domnului Diggle.

Cu câte un pistol în fiecare buzunar, Crozier porni în căutarea lui Thomas Johnson ca să-i ceară să adune oamenii.

Domnul Diggle, cel mai simpatizat om din întreaga expediţie şi cel mai bun bucătar pe care-l avusese Crozier vreodată la bordul navelor sale, a murit din cauza hemoragiei şi complicaţiilor post-operatorii imediat după finalul operaţiei şi cu câteva minute înainte de strigarea apelului nominal.

De fiecare dată când rămâneau mai mult de două zile într-un loc, nostromii desenau cu un băţ pe zăpadă şi pietriş contururile aproximative ale covertelor şi punţilor inferioare de pe *Erebus* şi *Terror.* Astfel oamenii ştiau unde trebuiau să se aşeze în timpul apelului şi, în plus, aveau întru câtva senzaţia că se află într-un spaţiu familiar. Încă din primele zile petrecute în *Tabăra Terror*, dar mai târziu cei o sută şi ceva de oameni de pe cele două nave se îngrămădiseră alandala pe suprafaţa neîncăpătoare, însă acum, pentru că rămăseseră atât de puţini cei care se mai puteau ţine pe picioare, locul acela

conturat de nostromi era tocmai bun pentru o inspecţie a echipajului.

În liniştea ce urmă apelului şi înainte de începerea slujbei şi în tăcerea şi mai adâncă aşternută după ce încetaseră urletele sfâşietoare ale domnului Diggle, căpitanul se uită la grupurile de oameni zdrenţăroşi, bărboşi, palizi, jegoşi, cu ochi duşi în fundul capului, cu umeri cocârjaţi ca ai unei maimuţe istovite – atitudine care în vremurile acestea înlocuise poziţia regulamentară de drepţi.

Din cei treisprezece ofiţeri care se îmbarcaseră pe HMS *Erebus,* nouă muriseră: Sir John, comandantul Fitzjames, lt. Graham Gore, lt. H.T.D. Le Vesconte, lt. Fairholme, ofiţerul secund Sergeant, locţiitorul ofiţerului secund Collins, navigatorul Reid şi medicul-şef Stanley. Supravieţuiseră doar ofiţerul secund şi locţiitorul său, Des Voeux şi Couch; Goodsir, fostul asistent al doctorului (care intră mai târziu în formaţie, mai cocârjat decât ceilalţi, cu ochii în pământ din cauza epuizării şi înfrângerii suferite cu câteva minute în urmă); şi administratorul navei, Charles Hamilton Osmer, care reuşise să se vindece de o pneumonie severă, doar pentru a fi doborât de scorbut.

Lui Crozier îi atrase atenţia faptul că muriseră toţi ofiţerii de carieră ai Marinei Regale de pe *Erebus* şi că supravieţuitorii erau doar secunzi sau civili cărora li se conferise titlul onorific de ofiţer, doar pentru a putea lua masa la popota acestora.

Cei trei subofiţeri de pe *Erebus* – inginerul John Gregory, nostromul Thomas Terry şi marangozul John Weekes – erau morţi.

Erebus plecase de la ţărmul Groenlandei cu douăzeci şi unu de maiştri, din care cincisprezece încă mai respirau la apelul nominal de astăzi, deşi unii dintre ei – ca, de pildă, stewardul administratorului, William

Fowler, care nu-şi revenise nici acum de pe urma arsurilor suferite în incendiul de la Carnaval – nu erau decât nişte guri în plus de hrănit şi trupuri imobile de transportat.

În ziua de Crăciun a anului 1845, la strigarea apelului ar fi răspuns prezent nouăsprezece marinari brevetaţi de pe *Erebus.* Doar cincisprezece mai erau astăzi în viaţă.

Din cei şapte infanterişti ai Marinei Regale care făcuseră parte din echipajul de pe *Erebus,* doar trei mai apucaseră ziua aceasta de august a anului 1848, caporalul Pearson şi soldaţii Hopcraft şi Healey, însă şi aceştia erau mult prea grav bolnavi de scorbut ca să mai poată face de gardă, ori ca să mai poată merge la vânătoare, cu atât mai puţin ca să mai poată tracta bărcile. Însă îşi făcuseră apariţia la apelul din dimineaţa aceasta şi se străduiau să se ţină pe picioare, sprijinindu-se în muschete, în mijlocul celorlalte siluete cocoşate şi zdrenţuite.

Supravieţuiseră ambii elevi-marinari de pe lista de serviciu a HMS *Erebus,* David Young şi George Chambers – de fapt amândoi având optsprezece ani când porniseră în expediţie –, dar creierul bietului Chambers fusese într-atât de zdruncinat de întâlnirea cu creatura în noaptea Carnavalului, încât tânărul plin de viaţă din trecut devenise acum un debil mintal. Dar era în stare să tragă bărcile atunci când i se arăta cum să o facă, putea să mănânce singur atunci când i se spunea şi reuşea să respire singur fără ordinul nimănui.

Prin urmare, din echipajul de şaizeci şi cinci de oameni de pe *Erebus,* la 13 august 1848 mai trăiau doar treizeci şi nouă.

Ofiţerii de pe HMS *Terror* avuseseră parte de ceva mai mult noroc decât camarazii lor de pe *Erebus,* cel

puţin în sensul că doi ofiţeri de carieră încă mai erau în viaţă – căpitanul Crozier şi locotenentul Hodgson. Ofiţerii onorifici care supravieţuiseră până astăzi erau: Robert Thomas, locţiitorul secundului, şi secretarul lui Crozier, E.J. Helpman.

La apelul nominal de astăzi nu răspunseseră locotenenţii Irving şi Little, secundul Hornby, navigatorul Blanky, locţiitorul secundului, MacBean, şi ambii doctori, Peddie şi McDonald.

Mai trăiau patru din cei unsprezece ofiţeri câţi se urcaseră pe HMS *Terror.*

Crozier plecase cu trei subofiţeri la bord – inginerul James Thompson, nostromul John Lane şi marangozul Thomas Honey – şi toţi aceştia erau în viaţă, chiar dacă inginerul slăbise într-atât încât acum era un schelet cu ochii duşi în fundul capului, prea slăbit să se mai poată ţine pe picioare, cu atât mai puţin să mai fie în stare să tragă în hamuri, iar domnul Honey nu numai că era grav bolnav de scorbut, dar i se amputaseră ambele picioare de la glezne cu o noapte în urmă. Dar, în mod absolut incredibil, marangozul strigase „Prezent!” din cortul unde zăcea atunci când îşi auzise numele strigat.

Terror pornise în această călătorie cu douăzeci şi unu de maiştri la bord, iar în dimineaţa aceasta înnorată de august mai trăiau doar şaisprezece – până în urmă cu câteva minute, când bucătarul John Diggle intrase în rândurile celor morţi, singurele pierderi din acest eşalon fuseseră fochistul John Torrington, comandantul gabierilor Harry Peglar şi timonierii Kenley şi Rhodes.

Din cei nouăsprezece marinari care se îmbarcaseră pe *Terror*, doar zece răspunseră acum prezent la apelul nominal, cu toate că numărul supravieţuitorilor era unsprezece, dar David Leys zăcea în comă în cortul

doctorului Goodsir.

Nu supravieţuise nimeni din contigentul iniţial de şase infanterişti de pe *Terror.* Soldatul Heather, care se zbătuse luni în şir între viaţă şi moarte, cu ţeasta zdrobită, îşi dăduse sufletul a doua zi după ce plecaseră din Tabăra de la Râu, iar trupul lui fusese abandonat pe gheaţă, fără vreo slujbă de înmormântare, fără vreun cuvânt de rămas-bun.

Pe lista de serviciu a navei erau trecuţi doi elevi, iar acum răspunse apelului unul singur – Robert Golding, de douăzeci şi trei de ani, evident prea în vârstă ca să mai fie considerat „elev”, deşi naivitatea de care dădea de obicei dovadă era a unui copil.

Din totalul de şaizeci şi două de suflete care se îmbarcaseră pe HMS *Terror,* doar treizeci şi cinci supravieţuiseră şi luau parte la slujba aceasta din 13 august 1848, din Tabăra Salvării.

Prin urmare, rămăseseră treizeci şi nouă de membri ai echipajului de pe *Erebus* şi treizeci şi cinci de pe *Terror* – şaptezeci şi patru de supravieţuitori din cei o sută douăzeci şi şase care plecaseră de la ţărmurile Groenlandei în vara lui 1845.

Însă patru din aceştia avuseseră un picior – sau ambele – amputate în ultimele douăzeci şi patru de ore, iar alţii douăzeci erau mult prea bolnavi, prea răniţi, prea înfometaţi sau prea istoviţi până în măduva oaselor şi în străfundul sufletului ca să mai continue drumul. O treime din expediţie îşi atinsese limitele.

Venise vremea evaluării.

— Bucură-Te şi Te fericeşte, Dumnezeule Atotputernic, intonă Crozier cu răguşeala lui istovită, care primeşti în Împărăţia Ta sufletele morţilor noştri care s-au lepădat de povara trupului. Ţie Îţi mulţumim, Doamne, pentru că l-ai scăpat pe fratele nostru, John

Diggle, de ani treizeci şi nouă, de nenorocirile acestei lumi pline de păcate. Şi Te imploră, Dumnezeul nostru, ca, prin bunătatea Ta fără de margini, să chemi degrabă la Tine pe aleşii Tăi, pentru a grăbi venirea Împărăţiei Tale; şi pentru ca noi, împreună cu cei plecaţi din rândurile noastre, cu credinţă în numele Tău cel sfânt, să ne desăvârşim, în trup şi în spirit, întru slava Ta cea veşnică; prin Iisus Hristos, Domnul nostru. Amin.

— Amin, croncăniră cei şaizeci şi doi de bărbaţi încă în stare să se strângă în formaţie.

— Amin, se auzi murmurul câtorva din cei doisprezece culcaţi în corturi.

Crozier nu le ordonă să rupă rândurile.

— Marinari de pe HMS *Erebus* şi HMS *Terror,* membri ai Expediţiei John Franklin a Serviciului de Descoperiri Geografice, camarazi, începu el tare, zgâriindu-le timpanele celorlalţi cu răguşeala lui cumplită. Trebuie să hotărâm chiar astăzi încotro ne vor purta drumurile, în conformitate cu Regulamentul de Bord şi cu Regulamentul Serviciului de Descoperiri din cadrul Marinei Regale, pe care l-aţi iscălit şi pe care v-aţi rostit jurământul de onoare, veţi rămâne sub comanda mea până când eu vă voi absolvi. Până în punctul acesta i-aţi urmat pe Sir John, pe căpitanul Fitzjames şi m-aţi urmat pe mine şi aţi făcut-o cu devotament. Mulţi dintre prietenii şi camarazii noştri au plecat la Hristos, dar, iată, noi, cei şaptezeci şi patru care suntem astăzi aici, nu ne-am dat bătuţi. Dorinţa mea cea mai fierbinte este să supravieţuiţi cu toţii şi să vă întoarceţi în Anglia, la casele şi la familiile voastre, şi Dumnezeu îmi este martor că am făcut absolut tot ce mi-a stat în putinţă ca acesta să fie rezultatul tuturor strădaniilor noastre. Dar astăzi vă dau permisiunea să hotărâţi fiecare pe ce cale veţi apuca pentru

îndeplinirea acestui scop.

Oamenii începură să şoptească tulburaţi între ei. Crozier îi lăsă câteva secunde, apoi continuă:

— Sunt convins că aţi auzit care sunt intenţiile noastre – domnul doctor Goodsir va rămâne aici cu cei prea suferinzi ca să poată călători, iar cei mai în putere se vor îndrepta spre Fluviul lui Back. Sunt printre voi unii care doresc să încerce o altă cale?

O tăcere îndelungată urmă întrebării lui. Oamenii îşi coborâseră ochii şi îşi târşâiau tălpile cizmelor scâlciate de pietrele de pe jos. Pe neaşteptate, George Hodgson ieşi şchiopătând din rând.

— Da, domnule, suntem unii care vrem să încercăm, domnule. Adică să încercăm să ne întoarcem, domnule căpitan Crozier.

Crozier îşi privi lung locotenentul. Ştia că în spatele lui Hodgson, ca în spatele unui scut, se ascundeau de fapt Hickey, Aylmore şi alţi câţiva răzvrătiţi care încercau de luni bune să sădească îndoiala şi ranchiuna în minţile şi în sufletele oamenilor lui. Însă nu credea că tânărul ofiţer era conştient de asta.

— Şi, vă rog, unde anume să vă întoarceţi, domnule locotenent?

— Pe navă, domnule.

— Vrei să-mi spui că dumneata chiar crezi că *Terror* mai există?

Ca şi cum ar fi vrut să dea mai multă greutate întrebării, gheţurile de la sud de ei izbucniră într-o serie de detunături şi huruituri ca de seism. Un aisberg aflat la sute de metri distanţă de ţărm se făcu bucăţi.

Hodgson ridică din umeri cu un gest nepăsător, de copil.

— Atunci măcar la *Tabăra Terror*, domnule căpitan. Am lăsat acolo alimente şi bărci.

— Da, spuse Crozier, aşa este. Şi tuturor ne-ar face

bine ceva mâncare acum – ar fi bune chiar şi conservele alea care i-au ucis într-un mod atât de groaznic pe unii dintr-ai noştri. Dar, locotenente, asta s-a întâmplat acum o sută de zile şi *Tabăra Terror* se află la o sută treizeci sau chiar o sută cincizeci de kilometri de locul unde ne aflăm noi acum. Tu şi ceilalţi chiar credeţi că veţi fi în stare să parcurgeţi distanţa asta – nu zic să mai trageţi şi o barcă după voi – în crucea iernii? Dacă veţi reuşi să ajungeţi în tabără, deja va fi sfârşit de noiembrie. Întuneric total. Vă amintiţi temperaturile şi furtunile din luna noiembrie a anului trecut.

Hodgson dădu din cap, dar nu răspunse.

— N-o să mergem pân' să termină noembre, interveni Cornelius Hickey, ieşind din rând şi oprindu-se lângă nefericitul locotenent. Noi zicem că s-a dăşchis gheaţa pă lângă coasta aia d-am venit noi pă lângă ea. O să dăm la lopeţi pă lângă căcatu' ăl dă cap d-am căratără bărcile peste el ca faraoniţii[12] şi o să ajungem în *Tabăra Terror* într-o lună.

Oamenii începură să murmure între ei pe ascuns.

Crozier dădu din cap.

— Sigur că s-ar putea deschide pentru dumneata, domnule Hickey. Dar la fel de bine s-ar putea să nu se deschidă. Şi chiar dacă ar face-o, sunt mai mult de o sută şaizeci de kilometri până la nava aceea care deja s-ar putea să zacă sfărâmată pe fundul apei sau să fie la fel de înţepenită între gheţuri ca la plecarea noastră de acolo. Până la gura Fluviului lui Back sunt vreo cincizeci de kilometri mai puţini, iar şansele ca braţul de la sud să se fi dezgheţat sunt mult mai mari.

— N-ai să ne faci să ne luăm seama, domnu' căpitan, spuse hotărât Hickey. Am vorbit şi ne ducem.

[12] Sclav din perioada faraonilor (n. tr.).

Crozier se uită uluit la ajutorul de ştemuitor. Instinctul îi spunea să curme de îndată şi cu cât mai multă fermitate orice gest de insubordonare, însă îşi aminti că exact asta voia. Venise vremea să se descotorosească de nemulţumiţi şi să încerce să-i salveze pe cei care aveau încredere în judecata lui. În plus, planul lui Hickey nu era chiar atât de absurd. Totul depindea de locul unde se va sparge gheaţa – în cazul că se va sparge pe undeva înainte de venirea iernii. Orice om merita să-şi aleagă singur ultima şansă la supravieţuire.

— Câţi oameni vor merge cu dumneata, locotenente? îl întrebă el pe Hodgson, de parcă tânărul ofiţer ar fi fost comandantul grupului.

— Păi..., începu acesta.

— Magnus vine cu noi, spuse Hickey, făcând un semn spre uriaş. Şi domnul Aylmore.

Vindicativul intendent ieşi clătinându-se din formaţie, uitându-se la Crozier cu vădită ostilitate şi dispreţ.

— Şi George Thompson..., continuă ajutorul de ştemuitor.

Crozier nu se miră să audă că Thompson făcea parte din cabala lui Hickey. Era un individ insolent şi puturos şi – câtă vreme au avut rom – în permanenţă beat.

— Şi eu mă duc..., domnu' căpitan, zise John Morfin, alăturându-se celorlalţi.

Fără vreun cuvânt, ieşi din rând şi William Orren, care abia împlinise 26 de ani, şi se duse lângă Hickey.

Şi James Brown, şi Francis Dunn – ştemuitorul şi ajutorul lui de pe *Erebus.*

— Noi zicem că-i cea mai bună şansă a noastră, domnule căpitan, murmură Dunn, cu ochii în pământ.

Aşteptându-i şi pe Reuben Male şi Robert Sinclair să-şi declare intenţiile şi realizând că, dacă toţi oamenii

sănătoşi aveau de gând să se alăture grupului lui Hickey, se va alege praful de planurile sale, Crozier rămase uluit să-i vadă ieşind din rând pe William Gibson, stewardul ofiţerilor inferiori de pe *Terror,* şi pe fochistul Luke Smith. Erau oameni zdraveni, cumsecade, care-şi îndepliniseră bine îndatoririle şi la bord, şi în drumul peste gheţuri.

Charles Best, un marinar de nădejde de pe *Erebus* care îi fusese extrem de devotat locotenentului Gore, ieşi din formaţie, urmat de alţi patru: William Gerry, Thomas Work, care fusese rănit la Carnaval, tânărul John Strickland şi Abraham Seely.

Şaisprezece oameni cu toţii.

— Aşa deci? spuse Crozier, simţind o senzaţie găunoasă de uşurare care-l rodea pe dinăuntru la fel ca foamea necontenită din ultimul timp. Şaisprezece oameni voiau s-o apuce pe un alt drum; nu vor avea nevoie decât de o singură barcă; şi, cel mai important lucru, rămâneau suficienţi subordonaţi loiali cu care se putea duce spre Fluviul lui Back, lăsând destui în tabără ca să se îngrijească de cei bolnavi.

— Îţi dau barcazul, îi zise lui Hodgson.

— Barcazu-i tot stricat şi are greementu’ dă apă curgătoare pus pă el, şi sania aia e o pacoste, interveni Hickey. Luăm o balenieră.

— O să luaţi barcazul, repetă Crozier.

— Îi luăm cu noi şi pă George Chambers, şi pă Davey Leys, continuă ajutorul de ştemuitor încrucişându-şi braţele şi crăcănându-se ca un micuţ Napoleon din mahalalele londoneze.

— Ba luaţi pe dracu’, spuse Crozier. La ce vă trebuie doi oameni care nu sunt în stare să se descurce singuri?

— George poa’ să tragă la barcă, zise Hickey. Şi până acu’ noi ne-am îngrijit de Davey şi vrem s-o

facem şi d-acu înainte.

— Nu este adevărat, se amestecă în vorbă doctorul Goodsir, băgându-se între grupul lui Hickey şi Crozier. N-aţi avut grijă de domnul Leys şi nu vreţi să-i luaţi cu voi pentru că vă sunt dragi. Îi luaţi pe post de hrană.

Locotenentul Hodgson înmărmuri, nevenindu-i să creadă ce auzise. Hickey ridică pumnii strânşi făcând un semn spre Magnus Manson. Liliputanul şi uriaşul făcură un pas înainte.

— Staţi pe loc, răcni Crozier.

În spatele lui, cei trei infanterişti rămaşi în expediţie – caporalul Pearson, soldatul Hopcraft şi soldatul Healey –, deşi evident bolnavi şi nesiguri pe picioare, îşi îndreptaseră muschetele spre ei.

Ca să nu încapă nicio îndoială în privinţa loialităţilor lor, secundul Des Voeux, secundul Edward Couch, nostromul John Lane şi ajutorul lui, Tom Johnson, îşi ridicaseră şi ei puştile.

Cornelius Hickey mârâi:

— Şi noi avem puşcoace, aşa să ştiţi.

— Ba nu, spuse căpitanul Crozier, nu mai aveţi. În timpul apelului, secundul Des Voeux v-a percheziţionat corturile şi a confiscat toate armele. Dacă plecaţi mâine în linişte, am să vă dau o puşcă şi câteva cartuşe. Dacă mai faceţi acum un singur pas, vă împuşcăm între ochi.

— O să vă ia *dracu'* pă toţi, ţipă Cornelius Hickey, îndreptând degetul descărnat spre bărbaţii strânşi în formaţie şi mişcându-şi braţul dintr-un capăt într-altul al rândurilor ca o giruetă în furtună. Dacă aveţi dă gând să-l urmaţi pă Crozier şi pă boii ăştălalţi, o să *crăpaţi* cu toţii!

Şi apoi ajutorul de ştemuitor se răsuci spre Goodsir.

— Te iertăm pentru ce-ai zis că de aia am vrea noi să-i luăm pă George Chambers şi pă Davey Leys. Vino

cu noi. P-ăştia nu mai poţi să-i scapi.

Şi arătă dispreţuitor la corturile ude şi strâmbe unde se aflau bolnavii.

— E deja morţi, numa' că nu ştie încă, continuă Hickey cu o voce ciudat de răsunătoare pentru statura lui. Noi o să *trăim.* Vino cu noi ca să mai apuci să-ţi vezi familia, doctore. Dacă rămâi acilea ori dacă te duci după Crozier, eşti un om mort. Vino cu noi.

Când ieşise în grabă din cortul cu bolnavi, Goodsir uitase să-şi dea jos ochelarii, iar acum începu să şi-i şteargă tacticos cu un capăt al vestei sale pătate de sânge. Nu părea deloc tulburat doctorul acesta mic de înălţime, cu buze pline, ca de copil, şi bărbie mică parţial acoperită de câţiva cârlionţi de barbă, îşi puse ochelarii la loc pe nas şi se uită lung la Hickey şi la cei adunaţi în spatele lui.

— Domnule Hickey, îi zise el cu blândeţe, oricât de recunoscător ţi-aş fi pentru generoasa dumitale ofertă de a-mi salva viaţa, te asigur că nu ai nevoie de serviciile mele pentru a diseca trupurile camarazilor dumitale.

— Da' io nu... începu Hickey.

— Până şi un amator poate învăţa destul de repede cum se fac disecţiile, îl întrerupse Goodsir, pe ton ridicat, acoperind vocea ajutorului de ştemuitor. Atunci când vor muri domnii aceştia pe care îi duci cu dumneata pe post de cămară personală de provizii – sau atunci când îi vei ajuta dumneata să moară – nu ai altceva de făcut decât să-ţi ascuţi bine cuţitul marinăresc, foarte bine să-l ascuţi şi să începi să tai.

— Da' noi n-o... strigă Hickey.

— Deşi ţi-aş recomanda să iei cu dumneata şi un fierăstrău, îi ignoră Goodsir, vorbind mai departe. Unul din fierăstraiele domnului Honey ar fi foarte potrivit. Cu toate că vei fi în stare să tai cu cuţitul carnea de pe

pulpele şi burţile şi gambele camarazilor dumitale, vei avea nevoie de un fierăstrău bun ca să desprinzi de trup braţele şi picioarele.

— Fir-ai tu al dracu’ să fii! zbieră Hickey.

Se repezi spre doctor împreună cu Manson, dar se opri brusc în faţa armelor ridicate spre ei.

Neperturbat şi fără să se uite măcar la Hickey, doctorul întinse mâna spre trupul uriaş al lui Magnus Manson, ca un profesor la o planşă de anatomie atârnată pe perete.

— Nu este cu mult diferit de felul în care tai friptura de gâscă la masa de Crăciun, spuse el, făcând mişcări pe verticală în aer, în dreptul bustului lui Manson, şi apoi una orizontală în dreptul mijlocului. Fireşte, trebuie să ai grijă să tai braţele cu fierăstrăul chiar din articulaţia umărului, dar va trebui să tai *printre* oasele pelviene ca să-i detaşezi picioarele.

Tendoanele gâtului încordat al lui Hickey păreau nişte otgoane, iar chipul lui de obicei alb se făcuse roşu-vineţiu, dar rămase mut în vreme ce Goodsir îşi continua explicaţia.

— În locul dumitale, eu aş folosi un fierăstrău mai mic ca să tai picioarele de la genunchi şi, desigur, braţele de la coate; şi aş continua cu un bisturiu ascuţit ca să scot de pe os părţile cele mai bune – coapsele, fesele, bicepşii, tricepşii, deltoizii, carnea din spatele tibiei. Şi abia după aceea trebuie să te apuci să tai pectoralii – adică muşchii de pe piept – şi să scoţi resturile de grăsime pe care poate le-aţi mai păstrat lângă omoplaţi ori pe spate. Bineînţeles că acolo nu are cum să fie prea multă grăsime, domnilor, şi nici muşchi, dar eu sunt convins că domnul Hickey nu doreşte să irosească nicio bucăţică din domniile voastre.

Unul dintre marinarii din spatele lui Crozier se

prăvăli în genunchi şi începu să icnească în pietriş.

— Eu am un instrument care se numeşte depărtător cu care pot scoate sternul şi coastele, continuă Goodsir, însă mă tem că nu ţi-l pot împrumuta. Însă îţi poţi face treaba cu un ciocan şi o daltă pe care să le luaţi din trusa de scule. Ce îţi mai recomand eu, domnule Hickey, este să te ocupi mai întâi de tranşatul cărnii şi să laşi pe mai târziu capetele, mâinile, intestinele şi tot ce mai există în cavităţile abdominale ale prietenilor dumitale. Însă trebuie să te avertizez că este mai greu decât crezi să scoţi măduva din oase. Vei avea nevoie de o sculă cu care să poţi scobi în ele, cam ca dalta pentru lemn a domnului Honey. Şi ţine minte că măduva este zgrunţuroasă şi plină de sânge... şi de aşchii şi fragmente de os, aşa că nu ar fi prea indicat să o mănânci crudă. Îşi sugerez să o fierbi imediat la foc mic.

— Să te fut, mârâi Cornelius Hickey.

Doctorul Goodsir dădu din cap înţelegător.

— Am uitat să-ţi spun, continuă el, că cel mai simplu e de scos creierul. Nu trebuie decât să tai falca de jos cu fierăstrăul, cu tot cu dinţi, şi să vâri cuţitul, sau o lingură, prin cerul gurii până vei ajunge în cutia craniană. Dacă îţi este mai comod, ai putea să ţii ţeasta cu susul în jos şi să mănânci creierul din ea aşa cum mănânci o budincă din castron.

Câteva secunde nu se mai auzi nimic în afară de şoaptele vântului şi gemetele gheţurilor.

— Mai este cineva care doreşte să plece mâine? strigă căpitanul Crozier.

Reuben Male, Robert Sinclair şi Samuel Honey – comandatul de teugă de pe *Terror,* comandantul gabierilor de pe *Erebus,* şi fierarul de pe *Terror* – făcură un pas înainte.

— Vreţi să plecaţi cu Hickey şi Hodgson? îi întrebă

Crozier încercând să nu se arate şocat.

— Nu, domnule, spuse Reuben Male, scuturând vehement din cap. Noi n-avem treabă cu ăia. Dar şi noi vrem să încercăm să ne întoarcem la *Terror.* Pe jos.

— Adică n-avem nevoie de nicio barcă, domnule, zise şi Sinclair. Vrem să încercăm să traversăm uscatul. O luăm de-a curmezişul pe insulă şi poate dăm şi peste nişte vulpi sau alte animale mai încolo, mai departe de coastă.

— Vă va fi greu să vă orientaţi, le spuse Crozier. Busolele nu fac nici doi bani aici şi nu am cum să vă dau sextantul.

Male clătină din cap.

— Nu vă faceţi griji, domnule căpitan. O să ne descurcăm noi. Vom şti că suntem pe drumul ăl bun dacă afurisitul ăsta de vânt – scuzaţi vorba păcătoasă, domnule – o să ne sufle numai în faţă.

— Şi io am fost marinar, înainte să mă apuc de fierărie, domnule, zise Samuel Honey. Toţi trei suntem marinari. Şi dacă n-avem parte de o moarte frumoasă pe mare, măcar să încercăm să ajungem la bordul navei noastre şi să murim acolo.

— În regulă, spuse Crozier adresându-se tuturor şi ridicând tonul ca să fie auzit şi de cei din corturi. La ora şapte mâine dimineaţă ne vom strânge din nou şi vom împărţi între noi toţi pesmeţii şi romul, şi tutunul, şi orice alte alimente ne-au mai rămas. Repet: vom împărţi între noi toţi, adică fiecare om – chiar şi cei bolnavi sau care sunt operaţi – îşi va primi partea, împărţeala se va face la vedere şi fiecare va primi o parte egală. De acum înainte fiecare dintre noi – cu excepţia celor pe care îi hrăneşte domnul doctor Goodsir – este direct răspunzător de raţia lui.

Apoi se uită cu răceală la Hickey, Manson şi ceilalţi.

— Sub stricta supraveghere a domnului Des Voeux,

vă veţi pregăti acum barcazul pentru drum. Veţi pleca în zori, imediat după ce vă veţi primi partea voastră de alimente şi echipamente. Până atunci nu mai vreau să-l văd pe niciunul dintre voi.

52
GOODSIR

Tabăra Salvării
15 august 1848

În primele două zile de după operaţiile de amputare, moartea domnului Diggle, strigarea apelului nominal, aflarea planurilor domnului Hickey şi patetica împărţire a hranei, doctorul nu a mai avut chef să îşi treacă gândurile în jurnal. A aruncat caietul legat în piele – pătat şi jerpelit acum – în geanta lui de prim-ajutor şi l-a lăsat acolo.

Marea Împărţeală, cum ajunsese Goodsir să numească în minte acţiunea de distribuire a alimentelor rămase, fusese o afacere tristă şi parcă fără sfârşit, întinzându-se până înspre seara acelui august polar. Destul de curând devenise limpede că – cel puţin atunci când era vorba despre mâncare – neîncrederea era stăpână absolută. Fiecare om părea măcinat de temerea că alt camarad de-al lui ascundea mâncarea, avea rezerve de mâncare, dosise mâncarea, o lua de la gurile celorlalţi. S-au despachetat toate lucrurile din bărci, s-au golit toate lăzile, s-au percheziţionat toate corturile, s-au controlat bagajele domnilor Diggle şi Wall, în faţa câte unui reprezentant din toate rangurile – ofiţeri, subofiţeri maiştri, marinari brevetaţi.

Thomas Honey a murit în noaptea de după Împărţeală. Goodsir i-a cerut lui Thomas Hartnell să ducă trista veste căpitanului şi s-a apucat să coasă trupul marangozului în sacul lui de dormit. Doi marinari l-au dus apoi la un nămete de zăpadă aflat la o sută de

metri de tabără, unde puseseră şi trupul domnului Diggle. Oamenilor nu le mai păsa de înmormântări şi slujbe funerare, dar nu pentru că aşa ar fi dat ordin căpitanul sau ar fi hotărât ei prin vot, ci printr-un consens tacit.

Oare păstrăm cadavrele la rece în mormanul de zăpadă ca să nu se altereze şi să le putem mânca? se întreba tot mai des doctorul.

Dar nu ştia răspunsul la această întrebare. Nu ştia decât că atunci când îi explicase lui Hickey şi celorlalţi toate detaliile anatomice ale tranşării cărnii de om (tactică asupra căreia convenise cu Crozier înainte de strigarea apelului nominal), el, doctorul Harry D.S. Goodsir, se îngrozise dându-şi seama că salivează.

Şi ştia că nu avea să fie singurul care să fi avut această reacţie la toată discuţia aceea despre carne proaspătă... indiferent de sursă.

În ziua următoare, 14 august, doar câţiva oameni au ieşit din corturi ca să-şi ia rămas-bun de la Hickey şi cei cincisprezece tovarăşi ai lui care porneau la drum doar cu o sanie şubredă pe care era legat barcazul.

Goodsir fusese şi el de faţă la plecarea lor, pentru că tocmai ce se întorsese de la mormanul de zăpadă unde fusese îngropat în mare taină domnul Honey.

Nu apucase însă să-i petreacă pe ceilalţi trei marinari care plecaseră pe jos chiar în zori. Domnul Male, domnul Sinclair şi Samuel Honey – nicio legătură cu marangozul decedat în timpul nopţii – porniseră la drum peste insulă doar cu raniţele, păturile, sacii de dormit, nişte pesmeţi, apă şi o puşcă cu cartuşe. Nu-şi luaseră nici măcar un singur cort Holland la ei şi spuseseră că intenţionau să-şi sape nişte grote în zăpadă unde să se adăpostească în caz că vremea avea să se strice înainte de a ajunge în *Tabăra Terror*. Goodsir bănuia că cei trei îşi luaseră rămas-bun de la

prieteni cu o noapte în urmă, pentru că plecaseră încă înainte de apariţia primei raze cenuşii de lumină pe orizontul sudic. Mai târziu, domnul Couch i-a explicat că grupul acesta intenţiona să meargă spre nord, spre interiorul insulei, perpendicular pe coastă, şi după două sau trei zile să o apuce spre nord-vest.

Spre deosebire de puţinele bagaje pe care le luaseră cei trei, barca lui Hickey era încărcată până la refuz. Toţi oamenii, inclusiv Male, Sinclair şi Samuel Honey, îşi abandonaseră toate obiectele netrebuincioase – perii de păr, cărţi, prosoape, piepteni – fărâme de civilizaţie cărate o sută de zile, dar pe care acum refuzau să le mai poarte cu ei. Dintr-un motiv pe care nimeni nu reuşise să-l priceapă, Hickey şi ai lui încărcaseră o mulţime din nimicurile astea în barcaz, alături de corturi, saci de dormit şi mâncare.

Într-un sac luaseră o sută cinci bucăţi de ciocolată ambalate individual – toate raţiile pe care cei şaisprezece oameni şi le puseseră deoparte.

Locotenentul Hodgson a dat mâna cu Crozier şi cu alţi câţiva camarazi, bâiguind câteva vorbe de rămas-bun. Dar Hickey, Manson, Aylmore şi alţi câţiva orbiţi de ranchiună nu au spus nimic. Apoi Johnson, ajutorul de nostrom, i-a înmânat lui Hodgson puşca goală şi un sac cu cartuşe. Tânărul locotenent a pus-o bine între bagajele din barcă. Apoi doisprezece dintre ei s-au înhămat la sanie şi, în frunte cu Manson, au părăsit tabăra într-o linişte întreruptă doar de hârşâitul tălpilor saniei pe pietriş, apoi pe zăpadă, şi iar pe pietriş, şi iar pe gheaţă şi zăpadă. După douăzeci de minute au dispărut dincolo de colina de la vest de Tabăra Salvării.

— Te întrebi dacă o să reuşească, doctore? fu curios secundul Edward Couch, încercând să-i interpreteze tăcerea.

— Nu, răspunse Goodsir, într-atât de obosit încât nu

se mai simţea în stare să ascundă adevărul. Mă gândesc la soldatul Heather.

— Heather? exclamă Couch. Păi, i-am lăsat trupul la...

Se întrerupse. Înţelesese.

— Da, spuse Goodsir. Cadavrul infanteristului se află sub o bucată de pânză chiar lângă Tabăra de la Râu, la douăsprezece zile de drum de aici – ba mai puţin chiar, la viteza cu care trag oamenii lui Hickey la barcazul ăla uşor.

— Iisuse Hristoase, murmură Couch.

Goodsir dădu din cap.

— Tot ce pot eu să sper e că n-or să-l găsească şi pe John Bridgens. Mi-a plăcut tare mult omul acela. Era plin de demnitate şi merită o soartă mai bună decât să fie mâncat de cei de teapa lui Cornelius Hickey.

În după-amiaza aceea, lui Goodsir i s-a cerut să vină lângă cele patru bărci aliniate lângă ţărm – balenierele aşezate cu gura în jos, cuterele descărcate, dar tot pe sănii – pentru a lua parte la o discuţie departe de urechile oamenilor care îşi vedeau de sarcinile lor ori moţăiau în corturi. Acolo îl aştepta căpitanul Crozier, unde mai erau şi secundul Des Voeux, secundul Robert Thomas, secundul interimar Couch, ajutorul de nostrom Johnson, nostromul John Lane şi caporalul de Infanterie Marină Pearson – acesta din urmă, prea slăbit să se ţină pe picioare, se sprijinea de fundul crăpat al uneia din cele două baleniere.

— Mulţumesc pentru că ai venit atât de repede, domnule doctor, îi zise Crozier. Ne-am adunat aici ca să discutăm cum anume ne-am putea apăra în cazul în care Cornelius Hickey şi ai lui ar decide să se întoarcă şi totodată să examinăm opţiunile noastre pentru următoarele săptămâni.

— Dar, domnule căpitan, exclamă doctorul, nu e cu putinţă să vă aşteptaţi ca Hickey şi grupul lui să se întoarcă!

Crozier îşi ridică mâinile înmănuşate şi înălţă din umeri. Peste oamenii strânşi la sfat se pornise o ninsoare uşoară.

— S-ar putea să nu fi renunţat la David Leys. Sau la trupurile domnilor Diggle şi Honey. Sau la dumneata, doctore.

Goodsir clătină din cap şi le împărtăşi temerile referitoare la trupurile camarazilor lor morţi – începând cu cel al soldatului Heather – înşirate pe drumul înapoi spre *Tabăra Terror*, aidoma unor magazii secrete, pline cu carne congelată.

— Da, spuse Charles Des Voeux, şi noi ne-am gândit la asta. Probabil e motivul principal pentru care Hickey îşi imaginează că poate ajunge înapoi la *Terror.* Dar oricum avem de gând să instituim pază zi şi noapte aici, în Tabăra Salvării, şi vrem să-l trimitem pe domnul Johnson, ajutorul de nostrom, împreună cu unu sau doi băieţi, să urmărească grupul lui Hickey câteva zile – doar ca să fim siguri că nu năvălesc peste noi.

— Spune-mi, domnule doctor, zise răguşit Crozier, ce părere ai în privinţa viitorului nostru?

Venise rândul doctorului să ridice din umeri.

— Domnul Jopson, domnul Helpman şi domnul inginer Thompson nu apucă mai mult de câteva zile, şopti el. Cât despre ceilalţi cincisprezece bolnavi de scorbut, sincer, nu am habar. Câţiva s-ar putea să supravieţuiască... să supravieţuiască bolii, vreau să spun. Mai ales dacă vom găsi vânat şi le vom da să mănânce carne proaspătă. Dar din cei optsprezece oameni care vor rămâne cu mine aici, în Tabăra Salvării – Thomas Hartnell s-a oferit să rămână ca să mă ajute în continuare – doar trei, cel mult patru, ar fi

în stare să umble după foci pe coastă ori după vulpi spre interiorul insulei ca să le vâneze. Dar nu pentru multă vreme. Apreciez că restul celor rămaşi aici vor muri de foame nu mai târziu de cincisprezece septembrie. Mulţi dintre noi ne vom stinge chiar mai repede.

Nu pomeni faptul că unii vor supravieţui puţin mai mult hrănindu-se cu trupurile celor morţi. Nu menţionă nici că el, doctorul Harry D.S. Goodsir, luase hotărârea să nu devină vreodată canibal pentru a putea supravieţui şi să nu-i ajute pe cei care vor găsi de cuviinţă să mănânce carne de om. Explicaţiile de cu o zi în urmă referitoare la tranşarea trupului omenesc fuseseră ultimele cuvinte pe care avea de gând să le rostească pe această temă. Dar nici nu-i va judeca pe cei care vor recurge la un asemenea gest doar pentru a trăi puţin mai mult. Dacă exista vreun om în întreaga Expediţie Franklin care să înţeleagă faptul că trupul nu era decât un vas în care se afla sufletul, nimic altceva decât carne atunci când sufletul îşi lua zborul, atunci omul acela era doctorul şi autopsierul Harry Goodsir. Şi el hotărâse, în perfectă cunoştinţă de cauză şi mânat de propriile sale motive de natură morală şi filosofică, să nu se atingă de carnea moartă a semenilor săi doar pentru a trăi câteva zile în plus. Nu fusese niciodată un creştin prea *bun,* însă prefera să moară ca unul.

— S-ar putea să avem o alternativă, şopti Crozier, ca şi cum ar fi citit gândurile doctorului. Azi de dimineaţă am luat decizia să nu plecăm imediat spre Fluviul lui Back, ci să mai rămânem aici încă o săptămână, poate chiar zece zile, în funcţie de starea vremii, în nădejdea că se va sparge gheaţa şi atunci vom putea pleca toţi cu bărcile... chiar şi cei pe moarte.

Goodsir se încruntă nesigur la cele patru ambarcaţiuni de lângă ei.

— Dar cum vom începea cu toţii? întrebă el.

— Domnule doctor, spuse Edward Couch, nu uita că am rămas mai puţini cu nouăsprezece după plecarea nemulţumiţilor. Şi au mai murit alţi doi de ieri dimineaţă. Asta vrea să însemne cincizeci şi trei de suflete în patru bărci bune şi zdravene, cu tot cu noi.

— Şi, după cum zici chiar dumneata, o să mai moară şi alţii în săptămâna ce va să vie, adăugă Thomas Johnson.

— Şi nici mâncare nu mai avem ca să ne îngreuneze, zise şi caporalul Pearson, de unde stătea sprijinit de baleniera răsturnată. Deşi aş da orice să fie altfel.

— Şi am hotărât să nu mai luăm corturile după noi, spuse Crozier.

— În cazul ăsta, unde ne vom adăposti în caz de furtună? întrebă Goodsir.

— Întoarcem bărcile şi ne ascundem sub ele atunci când suntem pe uscat, răspunse Des Voeux. Şi sub husele bărcilor dacă suntem pe apă. Eu aşa am procedat când am încercat să ajung la Peninsula Boothia, în martie, anul trecut, şi vă zic cu mâna pe inimă că-i mai cald sub barcă sau într-o barcă decât în corturile alea păcătoase... scuzaţi-mi vulgaritatea, domnule căpitan.

— Ţi-o scuz, spuse Crozier. În plus, pentru că sunt ude, corturile Holland sunt de trei sau patru ori mai grele decât în mod normal. Nu se usucă niciodată. Am senzaţia că au absorbit toată umezeala de la arctice.

— La fel ca izmenele noastre, îl completă secundul Robert Thomas.

Toţi izbucniră în hohote de râs, mai mult sau mai puţin amuzate. Doi dintre ei începură să tuşească.

— Şi mai vreau să luăm cu noi doar trei din butoaiele mari cu apă, spuse Crozier. Două vor fi goale când vom porni. Iar fiecare barcă va avea doar un butoiaş în care

să strângă apa de băut.

Goodsir clătină din cap.

— Cum vă imaginaţi că vă veţi potoli setea în mijlocul strâmtorii, sau pe banchiză?

— Cum *ne*-o vom potoli, doctore, spuse căpitanul. Nu uita că, dacă se sparg gheţurile, dumneata şi cu bolnavii dumitale veţi veni cu noi. N-am de gând să vă las să muriţi aici. Şi o să ne umplem butoaiele când ajungem la Fluviul lui Back. Până atunci, am să-ţi mărturisesc ceva. Să ştii că noi – adică ofiţerii – am *ascuns* ceva de ceilalţi şi nu am recunoscut ieri, la Împărţeală. Câţiva stropi de combustibil pentru plitele mici în fundul fals al unuia din butoaiele de rom.

— Aşa că vom putea să topim gheaţa şi zăpada ca să avem ce bea, zise Johnson.

Goodsir dădu istovit din cap. Se împăcase cu gândul că va muri într-una din zilele ori săptămânile care vor veni, iar acum ideea unei posibile salvări i se părea aproape dureroasă. Se împotrivi tentaţiei de a-şi reînvia speranţele. Probabilitatea să moară toţi în următoarea lună – şi grupul lui Hickey, şi domnul Male, şi ceilalţi doi aventurieri, şi grupul lui Crozier care mergea cu bărcile spre sud – era absolut zdrobitoare.

Şi iarăşi, ca şi cum i-ar fi citi gândurile, Crozier îi spuse:

— Ce anume ne-ar trebui, domnule doctor, ca să avem măcar o şansă să nu murim de scorbut şi de epuizare încă trei luni până vom reuşi să ajungem la Lacul Great Slave?

— De hrană proaspătă, răspunse simplu doctorul. Sunt convins că am putea să întârziem evoluţia bolii la unii dintre camarazii noştri dacă le-am da hrană proaspătă. Dacă nu fructe şi legume – că nu avem de unde să le luăm –, atunci măcar carne proaspătă, mai ales grăsime animală. Chiar şi sângele de animal ar fi

de folos.

— Dar din care anume motiv boala asta groaznică se încetineşte sau se vindecă dacă mănânci carne şi slănină, domnu' doctor? se interesă caporalul Pearson.

— N-am nici cea mai vagă idee, spuse Goodsir clătinând din cap, dar sunt sigur de asta, aşa cum sunt convins că vom muri cu toţii de scorbut dacă *nu* facem rost de carne proaspătă... vom muri de scorbut înainte să ne omoare inaniţia.

— Dacă Hickey şi ai lui reuşesc să ajungă la *Tabăra Terror*, spuse Des Voeux, pe ei îi vor ajuta conservele Goldner de acolo?

Goodsir ridică iarăşi din umeri.

— Posibil, deşi înclin să fiu de acord cu răposatul meu coleg, asistentul medical McDonald, care zicea că hrana proaspătă este mult mai bună decât cea conservată. În plus, sunt convins că în conservele Goldner există cel puţin două tipuri de otrăvuri – unul mai lent şi mai mârşav, iar celălalt foarte rapid şi îngrozitor, asemenea celui care i-a ucis pe bietul căpitan Fitzjames şi pe ceilalţi doi. Oricum ar fi, noi am avea mai multe şanse cu vânat şi peşte proaspăt, decât ar avea ei care îşi pun toate speranţele în conservele alea vechi.

— Să sperăm, zise căpitanul Crozier, că odată ajunşi pe apă, acolo vor fi o mulţime de foci şi morse printre sloiuri înainte să se instaleze iarna. Şi atunci când vom naviga pe fluviu, vom putea coborî din bărci pe mal ca să vânăm căprioare sau vulpi sau karibu. Însă noi trebuie să ne punem *speranţele* în peştii pe care îi vom găsi... chestiune foarte probabilă, în conformitate cu relatările unor exploratori ca George Back şi Sir John Franklin al nostru.

— Dar Sir John şi-a mâncat şi ghetele, interveni caporalul Pearson.

Nimeni nu-l mustră pe infanteristul mort de foame, dar nici nu se auziră râsete sau cuvinte de răspuns, până când Crozier spuse pe un ton extrem de serios:

— Acesta este motivul real pentru care am vrut să luăm cu noi sute de perechi de ghete. Nu numai ca să nu-şi mai ude băieţii noştri picioarele – ceea ce, aşa cum ai văzut şi dumneata, domnule doctor, este imposibil. Dar ca să avem piele pe care să o putem mânca în penultima parte a drumului nostru spre sud.

Goodsir rămase cu ochii holbaţi la el.

— Adică vreţi să spuneţi că nu avem decât un singur butoi cu apă de băut, dar avem de mâncat sute de ghete nou-nouţe din depozitele Marinei Regale?

— Exact asta vreau să spun, zise Crozier.

Şi, din senin, cei opt bărbaţi începură să râdă atât de tare, că nu se mai puteau opri; când unii se potoleau cât de cât, cineva izbucnea iarăşi în hohote, fiind urmat de toţi ceilalţi.

— Ssst, şuieră răguşit Crozier, ca un profesor în faţa unei clase turbulente, dar chicotind înfundat şi el.

La douăzeci de metri depărtare, oamenii din tabără se uitau în direcţia lor, cu nedumerire pe chipurile palide şi cu ochii bulbucaţi sub „perucile galeze”.

Goodsir se grăbi să-şi şteargă lacrimile şi mucii, înainte de a-i îngheţa pe obraz.

— N-o să aşteptăm să se deschidă gheţurile chiar până la mal, spuse Crozier în tăcerea care se aşternuse. Mâine, odată cu grupul lui Johnson care pleacă să-l spioneze pe Hickey de-a lungul coastei, spre nord-vest, va pleca şi domnul Des Voeux, cu câţiva din cei mai zdraveni oameni ai noştri, luând doar raniţele şi păturile de dormit, şi se vor duce spre sud, peste gheţuri, să vadă dacă într-acolo s-a spart gheaţa. Dacă există fie şi un singur canal navigabil la cel mult opt kilometri de tabăra asta, vom pleca toţi

imediat.

— Dar oamenii nu mai au putere... începu Goodsir.

— Ba vor avea dacă vor şti cu siguranţă că sunt doar două zile de drum între ei şi apa care îi va salva, zise căpitanul Crozier. Chiar şi cei doi fără picioare au să ţopăie pe cioturile pline de sânge şi vor trage cu dragă inimă la sănii dacă vor şti că acolo ne aşteaptă apa navigabilă.

— Şi, cu puţin noroc, spuse Des Voeux, vom aduce nişte foci şi nişte morse.

Goodsir se uită în jur la crestele de gheaţă, încălecate unele peste altele, instabile, care se înşirau spre sud sub norii grei şi cenuşii de ninsoare.

— Zici dumneata că puteţi căra foci şi morse prin iadul ăsta alb? întrebă el.

Des Voeux rânji cu gura până la urechi.

— Mai avem un motiv pentru care ar trebui să fim recunoscători, interveni ajutorul de nostrom Johnson.

— Care, Tom? vru să afle Crozier.

— Se pare că prietenul nostru dintre gheţuri şi-a pierdut interesul şi a plecat de aici, spuse bărbatul încă destul de musculos. Nu l-am mai văzut şi nici nu l-am mai auzit de la Tabăra de la Râu.

Toţi cei opt bărbaţi, inclusiv Johnson, întinseră mâinile şi bătură repede în lemnul celei mai apropiate bărci.

53
GOLDING

Tabăra Salvării
17 august 1848

Joi, 17 august, imediat după apusul soarelui, Robert Golding, tânărul de douăzeci şi trei de ani, apăru în Tabăra Salvării, agitat, tremurând din toate încheieturile, mult prea surescitat ca să lege două vorbe coerente. Secundul Robert Thomas îl opri chiar în faţa cortului lui Crozier.

— Ce faci, Golding? Parcă plecaseşi cu echipa domnului Des Voeux.

— Da, domnu' Thomas, îs cu ei, vreau să zic că *am fost* cu ei.

— S-a întors şi domnul Des Voeux?

— Nu, domnu' Thomas. Domnu' Des Voeux m-a trimis doar pă mine cu un mesaj pentru domnu' căpitan.

— Mi-l poţi spune mie.

— Da, domnu', adică *nu* pot, domnu'. Domnu' Des Voeux zice că tre să-i raportez numa' lu' domnu' căpitan. Numa' lui şi atât, scuzaţi, vă rog, domnu'. Mulţam, domnu'.

— Ce mama naibii se întâmplă aici? întrebă Crozier ieşind din cort.

Golding repetă ordinele primite – anume că trebuia să raporteze doar căpitanului, numai lui şi nimănui altcuiva – se scuză, se bâlbâi, iar Crozier îl trase departe de corturile aşezate în cerc.

— Spune-mi acum despre ce e vorba, Golding. Ce cauţi aici şi de ce nu eşti cu domnul Des Voeux? S-a

întâmplat ceva cu el şi cu restul grupului?

— Da, domnu', adică... nu, domnu' căpitan. Adică da, *s-a* întâmplat ceva, acolo, pe gheaţă. Da' io n-am văzut, că nu ieram acolo-şa, că am stat mai la urmă ca să vânez foci, domnu' căpitan, cu Francis Pocock şi cu Josephus Greater, cât domnu' Des Voeux s-a dus mai la sud cu Robert Johns şi cu Bill Mark, şi cu Tom Tadman, şi cu toţi ăiălalţi, da' acu' a venit înapoi, adică numa' domnu' Des Voeux şi fo' doi a venit, cam un ceas după puşcături.

— Linişteşte-te, flăcău, spuse Crozier cu blândeţe, punând mâinile pe umerii tânărului. Spune-mi care este mesajul trimis de domnul Des Voeux. Cuvânt cu cuvânt. Şi după aia ai să-mi spui şi ce ai văzut.

— E morţi amândoi, domnu' căpitan. Amândoi. Am văzut cu ochii mei. Domnu' Des Voeux o pusese pă o pătură, domnu' căpitan. Harcea-parcea era făcută, domnu' căpitan. Da' pă ălălalt nu l-am văzut, domnu' căpitan.

— *Care* amândoi, Golding? se răsti la el Crozier, deşi începuse să bănuiască adevărul.

— Lady Silence şi creatura, domnu' căpitan. Curva aia eschimosă şi fiara dintre gheţuri, domnu' căpitan. Pă Silence am văzut-o. Pă monstru încă nu. Domnu' Des Voeux zice că ie lângă o polipă d-aia cam la fo' doi kilometri dă unde ne uitam noi după foci şi că io tre' să vă duc colo-şa pă dumneavoastră şi pă domnu' doctor.

— "Polipă"? nu înţelese Crozier. Vrei să *zici polinie?* Un lac mic în mijlocul gheţii?

— Da, domnu' căpitan, da' vă zic că io n-am văzut, da' cică acolo e hoitu' lu' creatura aia, că aşa zice domnu' Des Voeux şi Grasu' Wilson, care fu cu el, domnu' căpitan, şi trăgea la pătura aia de ziceai că-i o sanie, domnu' căpitan, şi Silence, ea era pă pătură, domnu' căpitan, şi era toată făcută harcea-parcea şi

era foarte moartă, domnu căpitan şi domnu' Des Voeux zice că să vă iau să vă duc acolo, domnu căpitan, da' numa' pă dumneavoastră şi pă domnu' doctor, domnu' căpitan, şi să nu mai zic la nimenea, că dacă mai zic la cineva, o să-l pună pă domnu' Johnson să-mi dea bice pă spinare, domnu' căpitan.

— De ce să îl luăm şi pe domnul doctor cu noi? întrebă Crozier. E cineva rănit?

— Aşa crez, domnu' căpitan, da nu-s sigur. Ei e tot acolo la poli... la gaura aia dân gheaţă, domnu' căpitan, şi Pocock şi Greater s-a dus înapoi cu domnu' Des Voeux şi Grasu' Alex Wilson aşa cum le-a ordonat domnu' D.V., da' pă mine m-a trimis aici şi mi-a zis să vă iau numa' pă dumneavoastră şi pă domnu' doctor, domnu' căpitan, şi să nu mai zic la nimenea. Adică nu acuma. Şi... domnu' doctor să-şi ia traista cu scule, şi poate şi nişte cuţite mai mari, domnu' căpitan, ca să tăiem carnea dă pă oasele lu' creatura aia. Aţi auzit puşcăturile azi-noapte, domnu' căpitan? Că io şi cu Pocock şi cu Greater le-am auzit, domnu' căpitan, şi noi eram la un kilometru şi juma dă polipă pă puţin, domnu' căpitan.

— Nu. N-aveam cum să deosebim focurile de puşcă de toate blestematele astea de bubuituri ale gheţii, răspunse Crozier. Gândeşte-te bine, Golding. Pentru care motiv a spus domnul Des Voeux că doar domnul doctor Goodsir şi cu mine ar trebui să mergem acolo să vedem... ce e de văzut?

— Zice că-i sigur că creatura aia e moartă, domnu' căpitan, da' domnu Des Voeux mai zice şi că nu-i ce ziceam noi că e, domnu' căpitan. Zice că e... am uitat cum zice. Da' domnu' Des Voeux zice că se şchimbă totu', domnu' căpitan. Zice că vrea să vedeţi dumneavoastră şi domnu' doctor şi să vă zică ce a fost acolo-şa, înainte de ăiălalţi din tabără, domnu' căpitan.

— Dar ce *anume* s-a întâmplat acolo? insistă Crozier.

Golding scuturǎ din cap.

— Nu ştiu, domnu' căpitan. Pocock şi cu Greater şi cu mine eram plecaţi să prindem foci, domnu' căpitan... şi am puşcat una, domnu' căpitan, da' s-a dus pân gaura ei din gheaţă şi n-am apucat-o. Scuzaţi-ne, domnu' căpitan. Şi atunci numa' ce-am auzit puşcăturile alea la sud. Şi niţel după aia, să tot fi fost cam la un ceas, domnu' căpitan, a apărut domnu' Des Voeux şi George Cann care era plin dă sânge pă faţă, şi Grasu' Wilson. Şi Wilson o trăgea pe Silence pă o pătură, că era moartă, şi era ferfeniţă, da'... tre' să ne grăbim, domnu' căpitan. Să ajungem cât mai e lună.

Chiar aşa: era o noapte neobişnuit de senină, după un amurg neobişnuit de senin şi înflăcărat – când începuse larma, Crozier tocmai îşi scotea sextantul din casetă ca să facă nişte măsurători –, iar luna plină, imensă, albă-albastră abia răsărise deasupra aisbergurilor şi învălmăşelii de gheţuri dinspre sud-est.

— De ce acum? întrebă Crozier. De ce să nu aşteptăm până mâine dimineaţă?

— Domnu' Des Voeux zice că nu se poate, domnu' căpitan. Zice să vă transmit salutările dumnealui şi să vă zic să fiţi amabil să-l luaţi pă domnu' Goodsir şi să veniţi cu mine – e doar fo' trei kilometri, domnu' căpitan, la două ceasuri dă mers, domnu' căpitan – ca să vedeţi ce e acolo-şa lângă polinonia aia.

— Bine, spuse Crozier. Tu du-te şi anunţă-l pe domnul doctor Goodsir că am nevoie de el şi că trebuie să-şi ia trusa şi să se îmbrace bine. Ne vedem lângă bărci.

Golding îi conduse pe cei patru peste gheţuri – Crozier ignorase cererea lui Des Voeux şi îi luase cu el şi pe nostromul John Lane, şi pe comandantul de cală William Goddard, amândoi înarmaţi cu puşti –, prin

labirintul de gheţari şi bolovani, apoi peste trei creste de gheaţă, prin pădurea de seracuri pe unde drumul era însemnat nu numai de urmele de mai devreme ale lui Golding, dar şi de nuielele din bambus, pe care le luaseră cu ei de pe *Terror.* Des Voeux plecase încărcat cu nuiele din acestea, intenţionând să marcheze drumul de înapoiere în tabără, dar şi calea cea mai dreaptă şi sigură printre gheţari către suprafaţa de apă navigabilă pe care ar fi putut-o descoperi. Razele strălucitoare ale lunii le desenau umbrele pe albul din jur.

În prima oră nu s-a auzit nimic altceva decât respiraţiile lor îngreunate de efort, scârţâitul zăpezii sub tălpi şi gemetele şi pocnetele gheţurilor de jur împrejur. La un moment dat Crozier îl întrebă pe tânăr:

— Eşti convins că ea e moartă, Golding?

— Cine, domnu' căpitan?

Oftatul exasperat al căpitanului se transformă într-un norişor din cristale de gheaţă strălucind în lumina lunii.

— Ei, drăcia dracului, câte „ele" crezi tu că avem aici? Lady Silence, despre ea vorbesc.

— O, da, domnule domnu' căpitan, necheză a râs băiatul. Mai moartă nici că poa' să fie. Are ţâţoancele smulse.

Căpitanul se uită urât la Golding. Trecuseră peste o creastă mai scundă şi intraseră în umbra unui aisberg înalt, cu străluciri albastre.

— Dar eşti convins că este Silence? N-ar putea fi o altă eschimosă?

Întrebarea îl puse în încurcătură pe elevul-marinar.

— Mai e şi alte eşchimoase p-acilea, domnu' căpitan?

Crozier clătină din cap şi îi făcu semn să o ia înainte.

Cam după o oră şi jumătate de la plecarea din

tabără au ajuns la „polinonie”, cum se încăpăţâna să numească Golding lacul dintre gheţuri.

— Parcă ne-ai spus că e mai departe, spuse Crozier.

— Da’ io nici n-am ajuns până acilea-şa, zise Golding, că io ieram acolo după foci, domnu’ căpitan, atunci când domnu’ Des Voeux a dat peste creatura aia.

Făcu un semn vag în spate şi spre stânga.

— Ai spus şi că sunt răniţi? îl întrebă Goodsir.

— Da, domnu’ doctor. Grasu’ Alex Wilson iera plin dă sânge pă faţă.

— Parcă ai zis că George Cann avea sânge pe faţă, spuse Crozier.

Golding scutură cu putere din cap.

— Nu, nu, nu, domnu’ căpitan. Grasu’ Alex Wilson ie ăla cu sânge pă el.

— Era sângele lui sau al altcuiva? întrebă Goodsir.

— Nu ştiu d-asta, răspunse Golding, cu voce posomorâtă. Domnu’ Des Voeux zice să vă zic să vină domnu’ doctor cu sculele. Şi zic că, dacă o fi cineva rănit, atunci domnu’ Des Voeux vrea să-l faceţi bine la loc, domnu’ căpitan.

— Dar nu e nimeni aici, spuse nostromul, John Lane, păşind cu grijă pe marginea *poliniei* – care nu avea mai mult de opt metri lăţime – şi uitându-se în adâncurile negre ale apei, la trei metri sub suprafaţa gheţurilor. Unde s-au dus? Domnul Des Voeux a luat opt oameni cu el, Golding.

— Nu ştiu, domnu’ Lane. Aici iera când mi-a zis să vă aduc.

Goddard, şeful de cală, îşi duse mâinile făcute pâlnie la gură şi strigă:

— Heeeeiii! Domnul Des Voeux? Heeeeiii?

Din dreapta lor se auzi un strigăt de răspuns. O voce înăbuşită, de nerecunoscut, dar foarte agitată.

Făcându-i un semn lui Golding să rămână în urmă, Crozier porni prin pădurea de seracuri înalte cam de patru metri fiecare. Vântul gemea printre turnurile sculptate în gheaţă, ale căror muchii erau tăioase ca lamele de cuţit.

În faţă, sub lumina lunii, în mijlocul unui spaţiu gol între seracuri, se vedea silueta întunecată a unui singur om.

— Dacă ăla-i Des Voeux, şopti Lane căpitanului, înseamnă că a pierdut opt oameni.

Crozier dădu din cap.

— John, William, luaţi-o voi înainte, încet şi cu grijă, şi aveţi armele pregătite. Domnule doctor Goodsir, fii bun şi rămâi în spate cu mine. Golding, tu aşteaptă-ne aici.

— Am înţeles, domnule, şopti William Goddard.

El şi John Lane îşi traseră mănuşile groase din mâini cu dinţii, ca să rămână doar cu cele cu degete şi să poată mânui puştile cu două ţevi şi se îndreptară cu multă precauţie spre luminişul de gheaţă.

O umbră mătăhăloasă ieşi din spatele ultimului serac şi izbi ţestele celor doi între ele. Bărbaţii se prăbuşiră ca vitele sub lovitura unui baros de la abator.

O altă umbră îl lovi pe Crozier în ceafă, îi ţintui mâinile la spate şi îi puse un cuţit în dreptul gâtului.

Robert Golding îl apucă pe Goodsir tot pe la spate şi îl ameninţă la fel, cu un cuţit la gât.

— Nicio mişcare, doctore, şopti băiatul, or o să vezi cum ştiu io să operez.

Umbra cea uriaşă îi ridică pe Goddard şi Lane ţinându-i de ceafă şi îi scoase din luminiş. Cei doi lăsară dâre lungi în zăpadă cu vârfurile cizmelor. Din spatele seracurilor apăru un al treilea bărbat care luă armele căzute pe jos. Îi dădu una lui Golding şi pe a doua o păstră pentru sine.

— Treceţi aici, spuse Richard Aylmore, gesticulând cu ţevile puştii.

Crozier îl recunoscu după miros pe individul care-i ţinea cuţitul la gât. Era putoarea aia beţivă, George Thompson, care îl îmbrânci cu putere spre omul care îl aştepta în lumina lunii.

Magnus Manson îi trânti pe Lane şi Goddard în faţa stăpânului său, Cornelius Hickey.

— Trăiesc? întrebă răguşit Crozier.

Thompson continua să-i ţină braţele răsucite la spate, dar luase cuţitul de la gâtul lui. Nu mai era nevoie: ţevile celor două puşti erau aţintite asupra căpitanului.

Hickey se aplecă să-i privească mai bine pe cei doi şi, din două mişcări line şi nonşalante, le reteză gâturile cu un cuţit apărut ca din senin în mâna lui.

— Acum nu mai trăieşte nimenea, domnu' Mare-şi Tare Crozier, spuse ajutorul de ştemuitor.

Sângele care începuse să curgă pe gheaţă părea aproape negru la lumina lunii.

— Tot tehnica asta ai folosit-o când l-ai omorât pe John Irving? întrebă Crozier tremurând de furie.

— Să te fut, răspunse calm Hickey.

Crozier îi aruncă o privire dispreţuitoare lui Golding.

— Sper să-ţi capeţi cei treizeci de arginţi.

Golding necheză din nou.

— George, îi zise ajutorul de ştemuitor lui Thompson, vezi că Crozier are un pistol în buzunaru' ăl din dreapta. Ia-l de-acolo, Dickie, dragul meu, şi adu-l la mine. Şi dacă Crozier face fo' mişcare, ai voie să-i faci felu'.

Thompson scoase pistolul în vreme ce Aylmore îl ameninţă pe căpitan cu una din puştile furate. Apoi Aylmore se apropie, luă pistolul şi cutia cu cartuşe pe care o găsise Thompson şi făcu câţiva paşi înapoi, tot

cu arma ridicată. Traversă luminişul scăldat de lună şi îi dădu pistolul lui Hickey.

— Parcă nu erau suficiente nenorocirile astea pe care le abate natura peste capetele noastre, spuse pe neaşteptate doctorul Goodsir. De ce le mai sporiţi şi voi? De ce oare vrea în permanenţă specia noastră să întreacă toate nefericirile şi teroarea şi mortalitatea pe care ni le-a dat Dumnezeu? Îmi poţi da un răspuns, domnule Hickey?

Ajutorul de ştemuitor, Manson, Aylmore, Thompson şi Golding se holbară la doctor de parcă li s-ar fi adresat în aramaică[13].

La fel de uluit era şi Francis Crozier.

— Ce pofteşti, Hickey? întrebă Crozier. Mai ai nevoie şi de altă carne de om?

— Poftesc să taci în pizda mă-tii şi după aia să mori încet şi în chinuri, zise Hickey.

Robert Golding izbucni în hohote sparte de râs nătâng, lovind repetat cu ţeava puştii în ceafa lui Crozier.

— Domnule Hickey, spuse Goodsir, sper că înţelegi, nu-i aşa, că niciodată nu-mi voi diseca tovarăşii ca să te ajut.

Hickey îşi dezveli dinţii mici.

— Ba ai s-o faci, doctoraşule. Îţi garantez io că ai s-o faci. Dacă nu, ai să te uiţi la noi cum te *tăiem* bucăţi-bucăţele şi ţi le dăm să le mănânci.

Goodsir nu mai spuse nimic.

— Tom Johnson şi ceilalţi o să vă găsească, zise Crozier fără să-şi ia ochii de pe chipul lui Hickey.

Ajutorul de ştemuitor începu să râdă.

— Deja ne-a găsit, Crozier. Ori, mai bine zis, noi l-am

[13] Limbă veche a populaţiilor semitice nomade din Antichitate (n. tr.).

găsit pe el.

Ajutorul de ştemuitor întinse mâna şi scoase un sac de pânză groasă din zăpadă.

— Cum îi ziceai tu lu' Johnson când eraţi numa' voi doi, Rege Crozier? Mâna ta dreaptă şi puternică? Iacătă-l!

Aruncă prin aer un braţ plin de sânge, retezat chiar de la cot, şi îl urmări cu privirea cum aterizează la picioarele lui Crozier.

Crozier nu se uită în jos.

— Flegmă împuţită ce eşti. Eşti şi ai fost mereu un nimeni.

Chipul lui Hickey se contorsionă de parcă razele de lună l-ar fi transformat în ceva neomenesc. Buzele subţiri se traseră îndărăt, dezvelind dinţii minusculi, aşa cum numai în ultimele clipe de viaţă ale bolnavilor de scorbut se mai vedeau. Iar în ochii lui se mai desluşea şi altceva pe lângă demenţă, ceva infinit mai îngrozitor decât simpla duşmănie.

— Magnus, zise Hickey. Strânge-l de gât. Încet.

— Bine, Cornelius, spuse Magnus Manson şi se îndreptă spre Crozier.

Goodsir vru să se repeadă către ei, dar Golding, elevul-marinar, îl ţinu strâns cu o mână, în vreme ce îl ameninţa cu puşca din mâna cealaltă.

Crozier nici nu clipi înaintea matahalei. George Thompson, care îl imobilizase, tresări puţin când umbra lui Manson se prăvăli asupra lor. Şi chiar în clipa aceea, Crozier se aplecă, se repezi înainte, îşi eliberă mâna stângă şi şi-o vârî în buzunarul stâng.

Mantaua căpitanului izbucni în flăcări, iar cele două detunături înăbuşite răsunară prelung printre seracuri. Luat prin surprindere, Golding apăsă trăgaciul puştii, fiind cât pe ce să-i facă o gaură în cap lui Goodsir.

— Aulio, oftă Magnus Manson, ducându-şi încet

mâinile la burtă.

— Futu-i, spuse calm Crozier.

Din greşeală, trăsese toată încărcătura pistolului cu două ţevi.

— Magnus! zbieră Hickey repezindu-se la uriaş.

— Mi să pare că căpitanu' m-o nimerit, Cornelius, spuse Manson, părând nedumerit şi uşor amuzat.

— Goodsir! strigă Crozier în zăpăceala creată. Fugi!

Căpitanul se răsucise şi-l izbise pe Thompson cu genunchiul în boaşe.

Doctorul se îmbrânci cu tânărul Golding şi aproape se eliberă din strânsoarea acestuia, însă musul reuşi să-i pună piedică. Doctorul se prăbuşi pe burtă. Golding îi sări în spate, apăsându-l cu genunchiul şi lipindu-i de ceafă ţeava puştii.

Crozier se repezi către seracuri.

Imperturbabil, Hickey luă puşca de la Richard Aylmore, ţinti şi trase.

Vârful unui serac se sparse şi se prăbuşi în aceeaşi clipă când Crozier se lungi pe gheaţă, derapând pe propriul său sânge.

Hickey înapoie puşca lui Aylmore şi se apucă să-i descheie hainele şi jachetele lui Manson, sfâşiindu-i apoi flanelele împuţite.

— Adu-l încoa' pă muistu' ăla de doctor! zbieră el la Golding.

— Da' nu mă doare, Cornelius, bâigui Magnus Manson. Mai mult mă gâdileşte.

Golding îl aduse pe Goodsir mai mult târându-l pe gheaţă. Doctorul îşi puse ochelarii şi examină cele două răni.

— Nu am cum să fiu sigur, dar cred că gloanţele acelea de calibru mic au penetrat stratul subcutanat de grăsime al domnului Magnus, abia atingând muşchiul. Nu sunt decât două înţepături

nesemnificative. Din păcate. Acum pot să mă duc să văd ce s-a întâmplat cu căpitanul Crozier, domnule Hickey?

Hickey izbucni în hohote isterice de râs.

— Cornelius! strigă Aylmore.

Lăsând în urmă o dâră de sânge şi bucăţi de haine, Crozier se ridicase în genunchi şi începuse să se târască spre seracuri şi umbrele lor. Acum tocmai se înălţase cu greu în picioare. Clătinându-se ca beat, merse încet spre coloanele din gheaţă.

Golding se hlizi şi ridică puşca.

— Nu! urlă Hickey la el, ridicând pistolul masiv luat din buzunarul lui Crozier şi ţinti cu băgare de seamă.

La şase metri de seracuri, căpitanul se uită în urmă peste umărul zdrenţuit.

Hickey trase.

Forţa glonţului îl învârti în loc pe Crozier şi îl doborî în genunchi. Se lăsă moale, dar reuşi să-şi proptească o mână pe gheaţă şi încercă să se ridice din nou în picioare.

Hickey făcu cinci paşi spre el şi trase din nou.

Crozier fu azvârlit pe spate şi rămase aşa, cu genunchii ridicaţi.

Hickey făcu alţi doi paşi, ţinti şi trase din nou. Glonţul pătrunse printr-un genunchi sau prin muşchii de sub el. Căpitanul nu scoase nicio şoaptă.

— Cornelius, dulceaţă, se miorlăi Magnus Manson cu voce de copil care tocmai ce s-a lovit la joacă. A început să mă doară burtica.

Hickey se întoarse brusc.

— Dă-i ceva de durere, Goodsir.

Doctorul dădu din cap. Când începu să vorbească, vocea lui era foarte subţire şi foarte încordată şi foarte monotonă.

— Am adus un flacon plin cu prafuri preparate de

domnul Dover dintr-un derivat al arborelui de coca, pe care unii le numesc cocaină. Prafuri dintr-astea am să-i dau. Îi dau tot flaconul, dacă vrei. Împreună cu o doză de mătrăgună, laudanum şi morfină. Asta o să-i ia durerea.

Şi întinse mâna spre trusa medicală.

Hickey ridică pistolul şi îl apropie de ochiul stâng al doctorului.

— Dacă-l strici pe Magnus la stomac, nu mai zic că dacă ai de gând să scoţi vreun bişturiu ori fo altă lamă de colo, mă jur că aşa să mă ajute pă mine Hristosu' nostru dacă nu te puşc în coaie şi ţi le dau să ţi le mănânci. Pricepi ce-ţi zic, doctoraşule?

— Pricep, răspunse Goodsir. Dar nu ameninţările tale, ci jurământul lui Hipocrate mă face să mă port ca un profesionist.

Scoase din trusă o lingură şi o sticluţă din care turnă puţină morfină lichidă.

— Ia asta, îi spuse uriaşului.

— Săru'mâna, domnu' doctor, zise Magnus şi leorpăi medicamentul.

— Cornelius! strigă Thompson arătând cu mâna spre seracuri.

Crozier dispăruse. Urmele de sânge duceau spre coloanele de gheaţă.

— Să mă fut! oftă ajutorul de ştemuitor. Căcat în ploaie ăla e o belea prea mare. Ai încărcat, Dickie?

În acelaşi timp reîncărcă şi el pistolul.

— Da, răspunse Aylmore, ridicând puşca.

— Thompson, pune mâna pă puşca aialaltă şi stai acilea cu Magnus şi cu doctoraşu'. Dacă drăguţu' de domnu' Goodsir încearcă să facă ceva ce ţie nu-ţi place – şi o băşină dacă trage şi ţie nu-ţi place mirosu' – pune-i un glonţ pe unde se pişe.

Thompson dădu din cap. Golding se hlizi. Hickey şi

Golding şi Aylmore – cu pistolul şi cele două puşti – înaintară încet peste gheaţa luminată de lună şi apoi, unul în spatele celuilalt, pătrunseră în pădurea de seracuri.

— Ie mai greu de găsit acilea, şopti Aylmore când intrară în întunericul dintre gheţuri.

— Ba io nu crez, spuse Hickey, arătând spre petele mari de sânge care duceau înainte, printre coloanele de gheaţă, aidoma punctelor şi liniuţelor unui mesaj scris în alfabetul Morse.

— Da' încă mai are pistolu' ăla micu, şopti Aylmore mergând cu mare grijă de la un serac la celălalt.

— Să mă fut pă el şi să mă fut şi pă pistolaşu' lui, spuse Hickey, alunecând puţin pe sânge şi gheaţă.

Golding chicoti tare:

— Să mă fut pă el şi să mă fut şi pă pistolaşu' lui, lălăi binedispus băiatul.

Urmele de sânge se sfârşeau la vreo treisprezece metri de *polinie.* Hickey se repezi până acolo şi se uită în jos, la dârele orizontale de sânge de pe peretele de gheaţă. Ceva intrase în apa neagră exact prin locul acela.

— Futu-i grijania mă-sii de curvă care l-a făcut! zbieră Hickey plimbându-se agitat încolo şi încoace pe marginea lacului din gheaţă. Am vrut să-i vâr un glonţ în mutra aia împuţită dă rege mare şi tare şi pă mine să mă vază ultimu' înainte să se ducă la dracu' să-l ia. Şi n-am parte d-asta, de bou ce e cu tot neamu' lui.

— Uite colo, şefu' domnu' Hickey! chicoti mai departe Golding şi arătând spre ceva ce semăna cu un trup de om ce plutea pe apele negre cu faţa în jos.

— E dăcât afurisita aia dă haină, observă Aylmore care ieşise prudent din umbre cu puşca pregătită.

— Dăcât afurisita dă haină, repetă Robert Golding.

— Adică zic că a murit şi s-a dus la fund, spuse

Aylmore. Acu', ne ducem şi noi d-acilea ca să nu vină Des Voeux or vrunii d-ai lui care a auzit puşcăturile? E două zile de mers până la ăiălalţi şi mai tre' să şi tranşăm cadavrele.

— Nu se duce nimenea nicăierea, zise ajutorul de ştemuitor. Poate că Crozier nu-i mort.

— Adică cu toate găurile alea în el şi făr' de haină? întrebă Aylmore nedumerit. Uită-te numa' la haina aia, Cornelius. Ferfeniţă a făcut-o gloanţele.

— Poate nu-i mort. Tre' să ştim sigur că a mierlit-o. Poate o să i se urce hoitu' la suprafaţă.

— Şi ce-o să faci? îl întrebă Aylmore. O să-i împuşti hoitu'?

Hickey se răsuci brusc cu faţa la el, scăpărând fulgere de ură din ochi, făcându-l pe mult mai înaltul Aylmore să se dea înapoi înspăimântat.

— Da, şopti Cornelius Hickey. Exact asta am să fac.

Apoi lătră către Golding:

— Mergi de adu-i pe Thompson, Magnus şi pe felcer. O să-l legăm pă Goodsir de unu' din seracurile alea de colo cât io şi cu Aylmore şi cu Thompson îl căutăm. Şi tu ai să te grijeşti de Magnus şi ai să-i tai pă Lane şi Goddard în bucăţi mai mici ca să putem să-i cărăm cu noi.

— Să-i tai? Io? exclamă Golding. Da', Cornelius, mi-ai zis că d-aia îl luăm pă Goodsir. Că el tre' să taie, nu io.

— Goodsir o să-i bucăţească mai încolo, Bobby, zise Hickey. Acu' tu tre' s-o faci. Nu ne-ncredem deocamdată în felceru' Goodsir... nu încă, până nu-l ducem la oamenii noştri, departe de tabăra unde e ai lui. Acu', fii tu băiat cuminte şi du-te de adă-l pă doctor şi leagă-l frumuşel de un serac, bine să-l legi, ai grijă, fă nodurile cele mai bune pe care le-ai învăţat şi zi-i lu' Magnus să care hoiturile până ici-şa, ca să le bucăţeşti. Şi ai de grijă să iei cuţite care taie bine din traista lu'

Goodsir, pă lângă cuţitele alea lungile şi fierăstrău’ de le-am adus noi din sacu’ de colo.

— Aha, bine, spuse Golding. Da’ tot mai bine aş fi venit cu tine să-l caut p-ăla.

— Probabil că Crozier şi-a lăsat juma din tot sângele pă drum, Cornelius, spuse Aylmore. Dacă n-a intrat în apă, n-are unde să se bage fără să lase urme.

— Foarte corect, Dickie, dragul meu, zise Hickey cu un zâmbet strâmb. Dacă nu-i cumva în apă, poa’ să se târâie ca un vierme ce e unde vrea el, da’ tot o să lase dâre de sânge din ditamai rănile alea de i le-am făcut io. O să-l căutăm şi tot o să-l căutăm până o să fim siguri că nu-i nici sub apă, nici ascuns pă undeva în seracurile astea. Începe tu din partea ailaltă de *polinie,* la sud. Eu o să mă uit la nord. Mergem cum merge ceasornicu’. Dacă vezi o urmă cât de mică, o singură picătură de sânge, orice, urlă după mine şi stai pe loc. Am să viu şi eu acolo. Şi fii cu băgare de seamă. Nu vrem ca scârnăvia aia să sară pă noi din umbre şi să ne ia vreo puşcă, nu?

Aylmore păru deopotrivă surprins şi alarmat.

— Da’ tu crezi că mai are putirinţă în el? Cu trei gloanţe şi cu toate alicele alea? Şi fără haină? O să moară imediat, că uite ce frig se făcu şi cum bate vântu’. Tu chiar crezi că ne pândeşte pe undeva, Cornelius?

Hickey zâmbi şi făcu un semn spre apa cea neagră.

— Nu. Eu cred că a mierlit-o şi că zace pe fundu’ bălţii. Da’ vreau să ne încredinţăm că aşa-i. Şi n-o să plecăm d-aci până nu suntem siguri, chiar de-o fi să-l căutăm până iese soarele ăla sifilitic.

În cele din urmă, căutară doar vreo trei ore la lumina lunii care se suise şi coborâse apoi de pe cer. Nu mai exista nicio altă urmă nici lângă *polinie,* nici printre seracuri, nici pe câmpia de gheaţă de dincolo de

seracuri, nici pe creste, nici la sud, nici la nord, nici la est: nicio dâră de sânge, nicio urmă de picior, niciun semn care să le spună că pe acolo s-ar fi târât un muribund.

Tot de trei ceasuri a avut nevoie şi Robert Golding ca să măcuiască trupurile lui John Lane şi William Goddard în bucăţi mici, aşa cum îi ceruse Hickey. Le ciopârţise ceva de groază: de jur împrejurul lui zăceau, aruncate pe gheaţă, coaste, capete, mâini, picioare şi bucăţi din măduva spinării, ca în urma unei explozii de proporţii într-un abator. Când ceilalţi se întoarseră, îl descoperiră pe tânărul Golding atât de mânjit de sânge, că li se păru un personaj dintr-un spectacol cu menestreli. Aylmore, Thompson, chiar şi Manson rămaseră muţi de uimire văzând în ce hal arată ucenicul lor; numai Hickey izbucni în hohote răsunătoare de râs.

Cu toate că au înfăşurat carnea în bucăţile de pânză uleiată aduse special în acest scop, tot mai picura sânge din sacii şi raniţele pline.

Îl dezlegară pe Goodsir, care tremura tare – din cauza şocului sau a gerului.

— A venit vremea să plecăm, felcere, îi zise Hickey. Băieţii îs la vreo cinşpe kilometri de-acilea şi d-abia aşteaptă să te vadă, că le fu tare dor de tine.

Goodsir spuse:

— Domnul Des Voeux o să vă caute şi o să vă găsească.

— Ba nu, îl contrazise Hickey cu certitudine în glas, n-o să ne caute, pen’ că ştie că avem cel puţin trei puşcoace ş-un pistol. În plus, eu nu cred c-o să se prindă că am fost p-aci.

Se întoarse spre Golding.

— Bobby, dă-i un sac lu’ Goodsir. Acu’ e camaradu’ nostru şi tre’ să pună şi el osu’ la treabă.

Când doctorul refuză să ia sacul plin cu carne de om din mâna tânărului, Magnus Manson îi dădu un pumn în coaste, aproape fisurându-i-le. A patra oară când i se întinse sacul, după alte două lovituri straşnice, Goodsir acceptă să pună mâna pe sacul cel greu.

— Haidem, spuse Hickey. Ne-am terminat trebile acilea.

54
DES VOEUX

Tabăra Salvării
19 august 1848

În dimineaţa zilei de sâmbătă, 19 august, pe când se întorcea spre Tabăra Salvării împreună cu cei opt subordonaţi, ofiţerul secund Des Voeux nu se putea abţine să nu rânjească vesel cu gura până la urechi. De data aceasta aducea numai veşti bune.

La doar şase kilometri depărtare, banchiza se deschisese în numeroase canale navigabile şi el mersese de-a lungul lor spre sud până când strâmtoarea devenea o mare fără gheţuri de acolo şi până pe coasta Peninsulei Adelaide şi, aproape sigur, până la gura Fluviului lui Back, aflată mai la est. Căţărat pe cel mai înalt aisberg de la capătul banchizei, Des Voeux chiar *văzuse* cu ochii lui colinele domoale ale peninsulei la mai puţin de douăsprezece mile marine. Nu aveau cum să meargă mai departe fără barcă, fapt nespus de îmbucurător care îl făcuse pe Des Voeux să zâmbească la momentul respectiv şi care îl făcea să zâmbească şi acum.

Asta însemna că puteau să plece cu toţii din Tabăra Salvării. Asta însemna că toţi aveau o şansă la viaţă.

O altă veste aproape la fel de bună era că aduceau camarazilor lor foci pe care le vânaseră vreme de două zile pe banchizele plutitoare de unde strâmtoarea intra în mare. Două zile şi două nopţi, Des Voeux şi oamenii lui se îndopaseră cu slănină şi carne de focă. Atât de foame le fusese şi atât de mult poftiseră la hrană proaspătă încât mâncarea aceasta le făcea rău –

absolut normal după săptămânile în care nu mâncaseră decât pesmeţi uscaţi şi felii transparente de carne uscată de porc –, dar apoi vomitau şi se simţeau din nou înfometaţi şi râdeau veseli şi se reapucau să înfulece aproape imediat.

Acum se întorceau în tabără, pe drumul însemnat cu nuiele de bambus, fiecare om trăgând după el câte o focă moartă. Diseară, cei patruzeci şi şase de oameni din Tabăra Salvării vor avea parte de o masă îmbelşugată.

Una peste alta, îşi spuse Des Voeux când ajunseră în dreptul bărcilor şi începură să-şi strige camarazii, fusese o expediţie reuşită, singurul ei cusur fiind dezertarea chiar din prima zi a tânărului Golding, care se văitase că îl apucase pântecariţa şi voise să se întoarcă în tabără. Altminteri, o expediţie cu adevărat perfectă, căci, pentru prima dată după luni întregi – după *ani* chiar – aveau din nou motiv de bucurie.

Se duceau acasă. Toţi se duceau acasă. Dacă plecau chiar astăzi pe drumul şerpuit pe care Des Voeux îl marcase cu mare grijă, atunci ar parcurge cei şase kilometri cu sănii încărcate cu tot în trei, patru zile. Şi apoi, în mai puţin de o săptămână, ar ajunge pe apă până la gura Fluviului Great Fish. Şi poate canalele se vor fi deschis deja mai mult încă.

Nişte arătări jegoase şi zdrenţăroase şi obidite se târâră afară din corturi sau îşi abandonară treburile şi se apropiară cu ochii bulbucaţi de grupul lui Des Voeux.

Oamenii lui Des Voeux – „Grasul” Alex Wilson, Francis Pocock, Josephus Greater, George Cann, Robert Johns, Thomas Tadman, Thomas McConvey şi William Mark – amuţiră brusc la vederea chipurilor încrâncenate şi a privirilor bântuite ale camarazilor lor. Sigur că vedeau focile pe care le aduseseră, nu aveau

cum să nu le vadă, dar niciunul nu reacţiona în niciun fel.

Ieşiră din corturi şi secunzii Couch şi Thomas, oprindu-se în faţa nălucilor care locuiau în Tabăra Salvării.

— Ce-aţi păţit? întrebă Charles Frederick Des Voeux. A murit careva?

Secundul Edward Couch, secundul Robert Thomas, secundul Charles Des Voeux, şeful de cală de pe *Erebus,* Joseph Andrews, şi comandantul gabierilor de pe *Terror,* Thomas Farr, se înghesuiseră în cortul mare în care, până de curând, funcţionase spitalul de campanie al doctorului Goodsir. I se povestise lui Des Voeux că cei cu picioarele amputate ori muriseră în cele patru zile cât el fusese plecat, ori fuseseră mutaţi în corturi mai mici, împreună cu alţi bolnavi.

Aceşti cinci bărbaţi erau ultimii ofiţeri cu drept de comandă rămaşi în viaţă – mai bine spus, rămaşi în Tabăra Salvării şi cât de cât în stare să se deplaseze singuri – din întreaga Expediţie Franklin. Mai aveau doar atât tutun cât să-şi aprindă patru pipe – Farr nu fuma. Cortul se umpluse cu fum albastru.

— Sunteţi siguri că monstrul dintre gheţuri a comis carnagiul acela? întrebă Des Voeux.

Couch clătină din cap.

— Aşa am crezut la început – de fapt, asta a fost prima ipoteză care ne-a venit în minte –, dar capetele alea, şi oasele, şi resturile de carne pe care le-am găsit...

Se întrerupse şi îşi încleştă dinţii pe muştiucul pipei.

— Aveau urme de cuţit, îi termină vorbele Robert Thomas. Lane şi Goddard au fost căsăpiţi de un om.

— Ba nu, n-a fost un om, îl contrazise Thomas Farr. O brută abjectă cu chip de om.

— Hickey, zise Des Voeux.

Ceilalţi încuviinţară: da, Hickey.

— Trebuie să-i luăm urma, lui şi asasinilor care s-au înhăitat cu el, spuse Des Voeux.

Nimeni nu spuse nimic câteva clipe. Apoi Robert Thomas întrebă:

— De ce?

— Ca să-i judecăm şi să facem dreptate.

Ceilalţi patru se uitară unii la ceilalţi.

— Au trei puşti acuma, zise Couch. Şi aproape sigur au şi pistolul cel mare al căpitanului.

— Dar noi avem mai mulţi oameni... şi avem şi mai multe arme... şi praf de puşcă, alice, cartuşe, se încăpăţână Des Voeux.

— Avem, da, spuse Thomas Farr. Şi câţi oameni de-ai noştri crezi tu că îşi vor pierde viaţa în lupta cu Hickey şi cei cincisprezece canibali ai lui? Thomas Johnson nu s-a mai întors în tabără, aşa să ştii. El trebuia să-l *urmărească* pe Hickey, să afle ce are de gând.

— Nu pot să cred că vorbiţi aşa! exclamă Des Voeux. Cum rămâne atunci cu căpitanul Crozier? Cu doctorul Goodsir? Aveţi de gând să-i abandonaţi, pur şi simplu? Să-i lăsaţi pradă toanelor bolnave ale lui Hickey?

— Căpitanul nu mai trăieşte, spuse Andrews, şeful de cală. Hickey n-ar fi avut niciun motiv să-l ţie în viaţă... decât dacă voia să-l schingiuiască.

— Cu atât mai mult ar trebui să trimitem o echipă de salvare după ei, insistă Des Voeux.

Ceilalţi rămaseră tăcuţi alte câteva secunde. Fumul albăstrui şi gros se încolăcea în jurul lor, iar Thomas Farr se duse să dezlege uşa din pânză a cortului pentru a permite aerului curat să intre şi fumului să iasă.

— Au trecut aproape două zile de când s-a întâmplat ce s-o fi întâmplat acolo, murmură Edward Couch. Vor

mai trece alte câteva zile până i-am găsi – dacă îi vom *putea* găsi. Ticălosul ăla n-are decât să meargă spre interiorul insulei şi nu l-am mai găsi în veci. Vântul duce zăpada şi astupă urmele în câteva ceasuri... chiar şi urmele de sănii. Şi chiar presupunând că acum Francis Crozier ar mai fi în viaţă, tu crezi că va mai fi viu peste cinci zile, sau o săptămână?

Des Voeux muşcă din muştiucul pipei.

— Atunci, măcar pe doctorul Goodsir. Avem nevoie de el. Şi e logic ca Hickey să-l ţină *pe el* în viaţă. Ba chiar s-ar putea ca Goodsir să fi fost principalul motiv pentru care s-a întors.

Robert Thomas clătină din cap.

— O fi necesar doctorul Goodsir pentru scopurile diabolice ale lui Hickey, dar noi nu mai avem nevoie de el.

— Cum adică?

— Adică şi-a lăsat în tabără cea mai mare parte a poţiunilor şi instrumentelor – nu şi-a luat cu el decât trusa de prim-ajutor, explică Farr. Iar Thomas Hartnell, ajutorul lui, ştie foarte bine ce medicamente să administreze bolnavilor şi în ce doze.

— Şi cum rămâne cu operaţiile?

Couch surâse trist.

— Băiete, chiar crezi că cel care ar mai avea nevoie de vreo operaţie în acest punct al călătoriei noastre va mai apuca să supravieţuiască, indiferent ce am face de acum încolo?

Des Voeux nu răspunse.

— Şi dacă Hickey şi ai lui nu se duc nicăieri? întrebă Andrews. Dacă n-au avut niciodată de gând să plece cu adevărat de aici? Dacă din capu' locului a vrut să se întoarcă, să-l omoare pe căpitan, să-l ia pe Goodsir şi să-i spintece ca pe animale pe bieţii John Lane şi Bill Goddard? Dacă îşi închipuie că suntem vitele lui de

carne, din care se poate îmbuiba după poftă? Dacă ne pândeşte de colo, de după colina aia de gheaţă, aşteptând momentul prielnic ca să ne atace tabăra?

— Haide, nu-mi spune că te sperie nenorocitul ăla de ajutor de ştemuitor, zise Des Voeux.

— Eu cred că nu mai e un simplu ajutor de ştemuitor acum, răspunse Andrews. Eu cred că e Diavolul. Diavolul însuşi. La fel şi Magnus Manson, monstrul ăla de-l ţine în lesă. Şi-au vândut sufletele – afurisiţi să fie ei pe veci – şi au primit în schimb puteri întunecate. Luaţi aminte la ce vă spun.

— Şi ai fi zis că un monstru ar fi fost de ajuns pentru orice expediţie arctică, murmură Robert Thomas.

Nu râse nimeni.

— Este unul şi *acelaşi* monstru, spuse în cele din urmă Edward Couch. Unul cu care rasa noastră s-a mai întâlnit.

— Atunci, voi ce propuneţi? întrebă Des Voeux după alte momente de tăcere adâncă. Să fugim din calea unui prizărit de ajutor de ştemuitor şi s-o pornim mâine cu bărcile spre sud?

— După mine, ar fi bine să plecăm chiar de azi, zise Joseph Andrews. De îndată ce punem în bărci lucrurile pe care le luăm cu noi. Nu-s multe. Şi să mergem toată noaptea. Cu ceva noroc, o să fie lună şi o să putem vedea unde punem piciorul. Şi dacă n-o să fie, o să ne aprindem felinarele cu combustibilul ăla de l-am pus deoparte. Chiar tu ai zis, Charles, că nuielele alea de bambus sunt tot acolo şi marchează drumul. Dacă se iscă vreo furtună, o să le sufle şi o să ne rătăcim.

Couch clătină din cap.

— Băieţii lui Des Voeux sunt obosiţi. Oamenii noştri sunt cu moralul la pământ. Mai bine haideţi să facem un ospăţ diseară – să mâncăm toate focile până la ultima – şi să plecăm în zori. După o masă atât de

îmbelşugată şi după un somn bun s-ar putea să reînvie speranţa în sufletele noastre.

— Dar punem oameni de pază la noapte, spuse Andrews.

— Sigur că punem, spuse Couch. Eu însumi am să fac de pază. Oricum, nu-mi e prea foame.

— Mai este şi problema comandantului, zise Thomas Farr, uitându-se de la unul la altul în lumina difuză, filtrată prin pânza cortului.

Câţiva dintre ei oftară.

— Charles e comandant general, spuse secundul Robert Thomas. Sir John l-a promovat în funcţia de secund al navei-amiral atunci când a fost ucis Graham Gore, deci el trebuie să ne fie superior.

— Dar tu ai fost secund pe *Terror*, Robert, îi zise Farr lui Thomas. Ai vechime mai mare în funcţie.

Thomas scutură cu fermitate din cap.

— *Erebus* a fost nava care a navigat sub pavilionul Amiralităţii. Dacă Gore ar fi trăit, ar fi fost de la sine înţeles că el ar fi fost comandantul general al expediţiei. Acum Charles are funcţia lui Gore. Deci el este la comandă. Nu mă deranjează. Domnul Des Voeux este un conducător mai bun decât aş putea fi eu şi o să avem nevoie de un om iscusit care să ne călăuzească.

— Nu-mi vine să cred că domnul căpitan Crozier nu mai e, şopti Andrews.

Cei patru fumători traseră cu mai multă înverşunare din pipe. Nu vorbi nimeni. De afară se auzeau oamenii discutând despre carnea de focă, se auzeau oamenii râzând pentru prima dată după foarte mult timp şi, de mai de departe, se auzeau trosnetele ca nişte rafale de puşcă ale gheţurilor.

— Teoretic, spuse Thomas Farr, locotenentul George Henry Hodgson ar trebui să fie comandantul expediţiei.

— Of, să-l fut în cur cu un vătrai încins pe locotenentul George Henry Hodgson, izbucni Joseph Andrews. Dacă ar fi ca năpârca aia trădătoare să vină în genunchi înapoi, eu însumi l-aş strânge de gât până şi-ar da duhul şi m-aş pişa cu spor pe cadavrul lui.

— Mie nu prea îmi vine să cred că locotenentul Hodgson mai trăieşte, şopti Des Voeux. Prin urmare, am stabilit: eu voi fi la comanda expediţiei, cu Robert locţiitor şi Edward al treilea în ierarhie?

— Da, răspunseră ceilalţi patru bărbaţi din cort.

— Însă trebuie să ştiţi că mă voi sfătui mereu cu voi atunci când va trebui să luăm decizii, spuse Des Voeux. Întotdeauna mi-am dorit să ajung căpitan... dar nu în împrejurările astea de tot rahatul. Şi o să am nevoie de ajutorul vostru.

Ceilalţi patru înclinară capetele dincolo de perdeaua de fum.

— O singură întrebare mai am înainte să ieşim şi să le spunem oamenilor că trebuie să se pregătească pentru ospăţul de diseară şi plecarea de mâine, zise Couch.

Des Voeux, care se descoperise din cauza căldurii din cort, ridică din sprâncene.

— Ce facem cu bolnavii? Mi-a zis Hartnell că şase nu sunt în stare să meargă singuri nici dacă aste le-ar salva viaţa. Scorbut în fază terminală, asta au. Uite, de pildă, Jopson, stewardul căpitanului. Domnul Helpman şi domnul Thompson, inginerul nostru, au murit, dar Jopson se încăpăţânează să reziste. Hartnell zice că nu-i în stare nici să-şi ridice capul când îi dă să bea apă, dar uite că încă mai trăieşte. Ce facem cu el? Îl luăm cu noi?

Des Voeux se uită lung la Couch şi apoi la ceilalţi trei, căutând în ochii lor răspunsuri nerostite, pe care nu le găsi însă.

— Şi dacă îi *luăm* cu noi pe Jopson şi pe ceilalţi muribunzi, continuă Couch, în *calitate de ce* îi luăm?

Des Voeux nu mai avu nevoie să-l întrebe ce anume voia să spună. *Îi cărăm după noi ca pe nişte camarazi ce ne sunt, ori ca pe hrana pe care o vom mânca?*

— Dacă-i lăsăm aici, spuse el, atunci mai mult ca sigur o să fie mâncaţi de Hickey şi ai lui când se vor întoarce, aşa cum credeţi voi că se va întâmpla.

Couch clătină din cap.

— Nu asta te-am întrebat.

— Ştiu, zise Des Voeux.

Inspiră adânc, aproape înecându-se cu fumul de pipă, şi continuă:

— În regulă. Aceasta va fi prima mea decizie în calitate de comandant al Expediţiei Franklin. Mâine dimineaţă când vom pleca, îi vom lua cu noi pe absolut toţi cei care vor fi în stare să meargă pe picioarele lor până la bărci şi vor reuşi să intre în hamuri ori să se urce în bărci. Vom hotărî la momentul respectiv cum anume vom proceda cu cei care vor muri pe drum. *Eu* voi hotărî. Deocamdată, doar cei care mâine dimineaţă vor fi în stare să se deplaseze singuri până la bărci vor pleca din Tabăra Salvării.

Niciunul din ceilalţi patru bărbaţi nu spuse nimic şi nici nu se uită în ochii lui Des Voeux. Câţiva dădură din cap.

— Îi voi anunţa eu pe oameni imediat după masă, zise Des Voeux. Fiecare dintre voi să vă alegeţi câte un om în care aveţi deplină încredere care să facă de pază cu voi la noapte. Edward va face programul gărzilor. Nu-i lăsaţi pe oameni să mănânce până nu mai ştiu de ei. Trebuie să ne păstrăm capetele pe umeri – măcar unii dintre noi – până ajungem cu bine la apa navigabilă.

Ceilalţi se declarară de acord.

— Bine, atunci mergeţi şi spuneţi-le de ospăţ, zise Des Voeux. Am terminat ce aveam de vorbit.

55
GOODSIR

20 august 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Sâmbătă, 20 august 1848

Diavolul, pe numele lui, Hickey, pare a se bucura de toate Şansele care le-au fost refuzate lui Sir John, Comandantului Fitzjames şi Căpitanului Crozier atât de multe Luni şi Ani la rând.

Ei nu ştiu că mi-am luat din Greşeală Jurnalul în Trusa Medicală – sau poate că ştiu, pentru că mi-au Scotocit prin Geantă în urmă cu două nopţi, după ce m-au luat Prizonier, dar nu le Pasă. Împart cortul doar cu Locotenentul Hodgson, care şi el este acum în Captivitate, la fel ca şi mine, iar pe el nu-l deranjează că mâzgălesc pe paginile acestea în întuneric.

O parte din mine nu poate crede că mi-au fost Măcelăriţi camarazii – Lane, Goddard şi Crozier – şi, dacă nu aş fi văzut cu propriii mei Ochi Festinul din Carne de Om cu care s-au desfătat jumătate din acoliţii lui Hickey în noaptea de Vineri, imediat după ce s-au întors în Tabăra aceasta de pe gheaţă, nu departe de vechea Tabără de la Râu, nu aş fi Crezut posibilă o asemenea Barbarie.

Însă nu au căzut în Mrejele Canibalismului toţi cei din Legiunea Infernală a lui Hickey. Sigur, acesta împreună cu Manson, cu Thompson şi cu Aylmore au Participat cu Deosebit Entuziasm la ospăţul de

Coşmar, la fel ca şi Marinarul William Orren, Stewardul William Gibson, Fochistul Luke Smith, Tânărul Golding, Marangozul James Brown şi ajutorul lui, Dunn.

Dar ceilalţi, printre care m-am numărat şi Eu, ne-am abţinut: Morfin, Best, Jerry, Work, Strickland, Seeley şi, bineînţeles, Hodgson. Toţi aceştia ne ducem Zilele cu Pesmeţi Râncezi. Din cei aflaţi în acest grup de Abstinenţi, am sentimentul că numai Strickland, Morfin şi Locotenentul vor continua să Reziste ceva mai multă vreme. Oamenii lui Hickey nu au reuşit să vâneze decât o singură Focă pe drumul de-a lungul coastei, spre Vest, iar untura ei au folosit-o ca să aprindă o Plită – şi mirosul de Came de Om Friptă este Cumplit de Ispititor.

Până acum Hickey nu mi-a făcut niciun Rău. Nici măcar în ultimele Două Nopţi când am refuzat să iau parte la Masă sau să Tranşez alte Cadavre atunci când va sosi clipa. Deocamdată Bucăţile tăiate din domnii Lane şi Goddard le-au potolit foamea şi m-au cruţat pe mine de la alegerea Imposibilă pe care la un moment dat va trebui să o fac: sa devin Bucătar al Canibalilor, ori Fel Principal de Mâncare.

Dar nimeni nu are voie să Pună Mâna pe Puşti, în afară de Domnul Hickey, Domnul Aylmore, ori Domnul Thompson – cei Doi din Urmă au devenit Loiali Locotenenţi ai acestui Nou Bonaparte care este acum Liliputanul Ajutor de Ştemuitor. Cât despre Magnus Manson, el este o armă de sine stătătoare pe care un Singur Om, dacă este cu adevărat om, o poate folosi.

Dar atunci când vorbesc despre Norocul lui Hickey, nu mă refer numai la Şansa care i-a oferit o sursă de carne proaspătă. Mai curând este vorba despre Surpriza de astăzi când, la doar trei kilometri

spre nord-vest de fosta Tabără de la Râu, de unde a dispărut Domnul Bridgens, am dat peste Canale Navigabile deschise către Vest, de-a lungul Coastei.

Depravatul Echipaj al lui Hickey s-a grăbit să dea jos barcazul de pe sanie, să-l greeze, să-l încarce şi să-l lanseze pe apă şi de atunci încoace Navigăm şi Vâslim repede spre Vest.

Aţi Putea întreba Cum se face de încap 17 oameni într-o Barcă Deschisă, nu mai lungă de 9 metri, menită să ducă între 8 şi o Duzină?

Răspunsul este că ne înghesuim unii peste alţii într-un mod Inimaginabil şi, deşi în barcă nu suntem decât noi, corturile, armele, cartuşele, butoaiele cu apă şi Teribila noastră rezervă de Hrană, ambarcaţiunea este într-atât de Îngreunată, că apa se ridică adesea până la Copastie, mai ales atunci când Lăţimea Canalului ne permite să navigăm doar cu Vela, fără să ne mai folosim de Vâsle.

Aseară, după ce am tras la Mal ca să ridicăm Corturile, am surprins o discuţie între Hickey şi Aylmore – nici nu se străduiau să vorbească în şoaptă.

Cineva va fi sacrificat.

Apa este navigabilă, Drumul este Liber – poate chiar până la Tabăra Terror sau chiar la HMS Terror *însăşi – exact aşa cum susţinuse Profetul Cornelius Hickey în confruntarea cu Crozier din iulie, de lângă golful fără nume, când doar strigătele Entuziasmate ale celorlalţi care anunţau descoperirea unei întinderi de Apă Curată au făcut să fie evitată Răzmeriţa – şi s-ar putea chiar ca Hickey şi cei care vor mai Rămâne cu El să ajungă la Tabăra Terror şi la navă în doar trei zile de navigat, în loc de cele Trei Luni Abrutizante de care am avut noi nevoie când am mers în Direcţie Opusă.*

Cine oare va fi Jertfit acum, că nu mai au nevoie de Oameni care să tracteze barca?

Chiar acum Hickey împreună cu Uriaşul lui şi cu Aylmore şi cu ceilalţi Conducători se Plimbă prin Tabără poruncindu-ne să Ieşim din Corturi, deşi Ceasurile sunt înaintate şi este întuneric.

Am să mai scriu şi mâine dacă voi mai fi în Viaţă.

56
JOPSON

Tabăra Salvării
20 august 1848

Se purtau cu el de parcă ar fi fost un boşorog şi îl abandonau aici pentru că aveau impresia că ar fi fost un boşorog, la capătul puterilor, pe moarte chiar, dar era ridicol. Thomas Jopson nu avea decât treizeci şi unu de ani. Astăzi, douăzeci august, împlinea treizeci şi unu de ani. Era ziua lui de naştere şi nu ştia nimeni asta, în afară de căpitanul Crozier care, dintr-un motiv necunoscut, încetase să-l mai viziteze în cortul unde zăcea bolnav. Se purtau cu el de parcă ar fi fost un boşorog pentru că îi căzuseră toţi dinţii din gură din cauza scorbutului şi îşi pierduse şi aproape tot părul dintr-o cauză pe care nu o cunoştea şi îi sângerau gingiile şi ochii şi rădăcinile părului (cât mai era) şi scotea sânge şi pe anus, dar *nu era bătrân.* Azi împlinea treizeci şi unu de ani, iar ei îl abandonau ca să moară exact de ziua lui de naştere.

Jopson auzise zgomotele chiolhanului din după-amiaza şi seara trecută. Îşi amintea ca prin ceaţă strigătele şi râsetele şi mirosul de carne friptă, dar toate senzaţiile acestea nu aveau o înlănţuire logică deoarece întreaga zi el oscilase între leşin şi trezie din cauza febrei, dar se trezise la un moment dat, cam pe la apus, şi găsise lângă el o farfurie cu o fâşie unsuroasă de piele de focă, o bucată de slănină albă, mustind de grăsime, şi o altă bucată de carne roşie, de focă şi aproape crudă. Atunci Jopson vomită, dar nu ieşi nimic pentru că nu mai mâncase de o zi, sau de

câteva zile, şi împinse prin uşa deschisă a cortului farfuria ofensatoare cu lături.

Pricepuse că aveau de gând să-l abandoneze atunci când, unul după altul, camarazii lui trecuseră în seara aceea pe lângă cortul lui, fără să-i spună vreo vorbă, fără măcar să îşi bage capul înăuntru, dar lăsând în prag fiecare câte doi pesmeţi tari ca piatra şi aproape verzi, clădindu-i în faţa cortului ca pe nişte pietre de mormânt. Atunci se simţise prea slăbit ca să reacţioneze în vreun fel şi mult prea preocupat de propriile-i vise, însă ştiuse că acele câteva bucăţi de cocă pe jumătate coaptă din făină râncedă erau toată recunoştinţa de care avea parte pentru anii de muncă loială în slujba Marinei, a Serviciului pentru Descoperiri Geografice şi a căpitanului Crozier.

Îl abandonau aici.

În această dimineaţă de duminică s-a trezit mai lucid decât fusese în ultimele zile, poate chiar săptămâni, şi a auzit cum camarazii lui se pregăteau să părăsească definitiv Tabăra Salvării.

Strigătele oamenilor veneau până la urechile lui din locul unde cele două baleniere erau întoarse şi cele două cutere erau legate pe sănii şi toate erau încărcate şi puse la punct pentru drum.

Cum de îi lasă inima să mă abandoneze? Lui Jopson nu-i venea să creadă că o vor face. Oare nu era el cel care a stat în permanenţă alături de căpitanul Crozier în timpul indispoziţiilor lui, în timpul crizelor lui de melancolie neagră, în timpul beţiilor lui crunte? Oare nu era el cel care, cu discreţie şi fără să se plângă, şi-a îndeplinit exemplar îndatoririle de steward, cărând găleţi peste găleţi pline de vomă din cabina căpitanului său în crucea nopţii, ştergându-l la curul lui de irlandez beţiv atunci când făcea pe el în timpul delirurilor însoţite de fierbinţeală?

Poate tocmai de-aia mă lasă ticălosul să mor aici.

Jopson se chinui să-şi deschidă ochii şi încercă să se întoarcă pe partea cealaltă în sacul lui de dormit ud leoarcă. Cumplit de greu. Boala îl sleise de puteri. Avea senzaţia că îi va exploda capul de fiecare dată când deschidea ochii. Pământul se zbuciuma sub el mai tare decât oricare mare pe care navigase vreodată de-a lungul şi de-a latul lumii. Îl dureau toate oasele.

Aşteptaţi-mă! strigă el. Sau i se păru că strigă. Din păcate nu fusese decât gândul lui revoltat. Trebuia să se descurce mai bine... trebuia să-i prindă din urmă înainte să o pornească pe gheaţă... trebuia să le dovedească cum şi el putea tracta bărcile, ba chiar mai bine decât cei mai zdraveni dintre ei. Ba chiar i-ar putea păcăli reuşind să înghită puţin din carnea aia scârboasă de focă.

Lui Jopson nu-i venea să creadă că se poartă cu el ca şi cum ar fi murit deja. Era un om viu, cu un palmares strălucit în Marina Regală, cu o experienţă strălucită de steward personal şi cu un trecut demn, la fel ca oricare alt supus credincios al Majestăţii Sale, ca să nu mai vorbim despre familia şi casa din Portsmouth (presupunând că Elisabeth şi Avery, fiul său, mai erau încă în viaţă şi nu fuseseră evacuaţi din locuinţa pe care o închiriase cu avansul primit de la Serviciul pentru Descoperiri Geografice – 28 de lire din cele 65 care constituiau solda lui pe primul an al expediţiei).

Tabăra Salvării părea pustie acum. Thomas Jopson nu mai auzea decât nişte gemete înfundate ce păreau a veni din corturile alăturate sau, poate, din bojocii vântului. Nu mai era nimic altceva, nici scrâşnetul obişnuit al cizmelor pe pietre, nici înjurăturile rostite în şoaptă, nici râsetele, atât de rare în ultimul timp, nici vorbele celor care schimbau garda, nici strigătele de la un cort la altul, nici ecourile de ciocan sau fierăstrău,

nici mirosul de pipă, nimic altceva în afară de nişte zgomote tot mai stinse venite din direcţia bărcilor. Camarazii lui chiar plecau. Nu era o glumă.

Iar Thomas Jopson nu avea de gând să rămână şi să moară aici în tabăra asta din curul îngheţat al lumii.

Adunându-şi toate puterile pe care nu credea că le mai are, Jopson îşi dădu la o parte de pe umeri sacul de dormit şi începu să se târască afară din el. Operaţiune deloc lesnicioasă din cauză că a trebuit să-şi smulgă de pe piele toate cojile îngheţate de sudoare, sânge şi alte lichide corporale înainte de a ieşi din aşternuturi şi a începe anevoiosul drum spre uşa cortului.

Jopson se târî pe coate, pe o distanţă ce lui i s-a părut a fi lungă de mai mulţi kilometri, şi apoi se prăbuşi chiar în faţa cortului, cu respiraţia tăiată din cauza aerului îngheţat de afară. Se obişnuise atât de mult cu lumina difuză şi aerul stătut din cort, încât tot acest spaţiu deschis şi strălucitor îi arse plămânii şi îi aduse lacrimi în ochii strânşi.

Dar îşi dădu repede seama că strălucirea aceea a soarelui era iluzorie; da, chiar aşa, dimineaţa era mohorâtă şi năpăstuită de o ceaţă groasă, ale cărei tentacule îngheţate se mişcau printre corturi, ca şi cum ar fi fost sufletele celor morţi şi abandonaţi pe drum. Şi îi aduse aminte de ceaţa groasă din ziua când locotenentul Little, navigatorul Reid, Harry Peglar şi ceilalţi plecaseră plini de optimism pe primul canal navigabil pe care îl întâlniseră între gheţuri.

Plecaseră la moarte, îşi spuse Jopson.

Trăgându-şi cu mâinile după el piciorul inert, se târî peste pesmeţii şi carnea de focă din pragul cortului – aduşi acolo ca semn de închinăciune în faţa unui blestemat de idol păgân; ori invers: ca şi cum el, stewardul personal al căpitanului, ar fi fost o jertfă

adusă unor zei nemiloşi.

Observă cele două sau trei corturi de alături şi, pentru o clipă, simţi cum îi inundă speranţa. Îşi spuse că absenţa oamenilor din tabără era o chestiune temporară, că aveau cu toţii ceva treabă mai departe, lângă bărci, că se vor întoarce foarte curând. Dar apoi Thomas Jopson văzu că cele mai multe corturi nu mai erau acolo.

Ba nu. Ochii i se obişnuiseră cu lumina difuză cernută prin ceaţă şi văzu că majoritatea corturilor din partea de sud a taberei, din apropierea ţărmului şi a bărcilor, fuseseră strânse şi lăsate pe loc, cu câteva pietre deasupra lor, ca să nu le ia vântul. Jopson nu mai înţelegea nimic. Dacă plecau cu adevărat, atunci n-ar fi trebuit să ia şi corturile cu ei? Aşa cum păreau a sta lucrurile, parcă ar fi intenţionat să se întoarcă la un moment dat. Să se întoarcă de unde? Nimic din toate acestea nu avea nicio noimă pentru stewardul bolnav care tocmai ce trecuse printr-o perioadă când suferise de halucinaţii grave.

Apoi ceaţa se ridică puţin şi reuşi să vadă până la vreo cincizeci de metri mai departe, unde camarazii lui trăgeau şi împingeau şi se opinteau să pună ambarcaţiunile pe gheaţă. Jopson îşi zise că erau cam zece oameni la fiecare barcă, ceea ce însemna că toţi – sau aproape toţi – supravieţuitorii îi părăseau pe el şi pe ceilalţi bolnavi din tabără.

Dar cum de poate să mă abandoneze doctorul Goodsir? se întrebă Jopson. Încercă să-şi aducă aminte când îl ajutase ultima oară doctorul să înghită câteva linguri de fiertură sau când îl curăţase de mizeriile bolii. Parcă ieri se îngrijise de el tânărul Hartnell sau nu? Sau asta fusese acum câteva zile? Nu-şi mai amintea când fusese ultima oară când doctorul îi dăduse medicamentele sau când trecuse pe la el să

mai vadă cum se simte.

— Staţi! strigă el.

Numai că nu fusese un strigăt. Nici măcar un croncănit. Jopson îşi dădu seama că nu mai vorbise de zile întregi, poate chiar de săptămâni, iar sunetele acestea pe care le scotea sunau stinse chiar şi în urechile lui înfundate.

— Staţi!

Nici vorbă să se facă auzit. Trebuia să le facă semne cu mâinile dacă voia să fie văzut, dacă voia ca ceilalţi să se întoarcă după el.

Thomas Jopson nu-şi putea ridica braţele. Pe niciunul. Când încercă să o facă se prăbuşi cu faţa în pietre.

Degeaba. Nu avea decât să încerce să se târască spre ei până când îl vor vedea şi se vor întoarce să-l ia. Doar nu aveau de gând să abandoneze un camarad atât de robust, încât era în stare să se târâie o sută de metri după ei.

Jopson mai înaintă vreun metru pe coatele zdrelite şi iarăşi se prăbuşi cu faţa de pietrişul îngheţat. Ceaţa se învolbură în jurul lui, ascunzând vederii chiar şi propriul lui cort, aflat doar la câţiva paşi în urmă. Vântul gemu prelung – sau poate erau gemetele celorlalţi nefericiţi din corturile rămase în picioare – şi frigul îi pătrunse prin cămaşa împuţită şi pantalonii jegoşi, îngheţându-l până în măduva oaselor. Îşi dădu seama că, dacă se mai îndepărta de cort, s-ar fi putut să nu mai aibă putere să se târască înapoi şi va muri din cauza frigului şi a umezelii.

— Staţi! strigă iar cu voce de pisoi care nu a făcut încă ochi.

Se târî, se smuci şi se contorsionă, reuşind să mai înainteze încă un metru... un metru şi jumătate... şi se opri gâfâind amarnic, aidoma unei foci cu un harpon

înfipt în ea. Braţele şi mâinile lui slăbite, anchilozate, nu-i erau de mai mult folos decât i-ar fi folosit unei foci moarte înotătoarele.

Jopson încercă să-şi înfigă bărbia în sol, ca să se împingă înainte. Şi îşi sparse unul din ultimii dinţi rămaşi. Dar se încăpăţână şi se propti iarăşi în bărbie. Trupul îi era mult prea greu. Părea fixat de pământ cu nişte greutăţi uriaşe.

Nu am decât treizeci şi unu de ani! urlă gândul lui copleşit de furie şi de neputinţă. *Astăzi este ziua mea de naştere.*

— Staţi... staţi... staţi... staţi...

Fiecare silabă mai lipsită de vlagă decât cea din urmă.

Gâfâind, pufăind, icnind, cu sânge picurând din puţinele-i şuviţe de păr şi lăsând dâre purpurii pe pietrele rotunde, Jopson rămase întins pe burtă, cu braţele moarte alături de corp. Cu multă trudă şi durere reuşi să-şi ridice capul şi să-şi aşeze obrazul pe pământul rece ca să poată vedea în faţă.

— Staţi...

Ceaţa mai făcu o piruetă, apoi se ridică.

Acum vedea până la o sută de metri depărtare, dincolo de golul bizar unde fuseseră mai devreme bărcile, dincolo de prundişul şi aglomerarea de gheţuri de pe ţărm. Vedea până pe gheaţa de pe mare, pe care înaintau cu greu vreo patruzeci şi ceva de oameni înhămaţi la patru bărci – *unde-i a cincea?* Chiar din locul în care era îşi putea da seama cât de slăbiţi erau bărbaţii aceia, cât de cumplită le era truda, deloc mai eficientă ori mai graţioasă decât fusese zbaterea lui de cinci metri.

— Staţi!

Jopson îşi puse penultimul strop de vlagă în acest strigăt şi simţi cum i se scurge toată căldura din corp

pe solul îngheţat de sub el, dar nu reuşi să depăşească nivelul de şoaptă răguşită.

— Staţi!!!

Acum da. Acesta era strigătul unui bărbat în putere, nu miorlăit de pisoi sau chirăit de focă rănită.

Prea târziu. Oamenii şi bărcile se aflau acum la mai mult de o sută de metri depărtare – siluete tot mai mici şi întunecate care se mişcau greoi şi nesigur într-un decor în permanenţă cenuşiu cu cenuşiu. Iar pocnetele, trosnetele şi gemetele gheţurilor şi ale vântului ar fi acoperit chiar şi un foc de armă, necum vocea răzleaţă a celui abandonat.

Preţ de o clipă ceaţa se ridică mai mult şi o rază milostivă de lumină căzu peste lume, ca şi când soarele şi-ar fi dorit să topească gheţurile şi să aducă plante şi animale şi speranţă acolo unde nu mai existase vreodată, apoi negurile se strânseră iarăşi, împresurându-l pe Jopson, orbindu-l cu degetele lor reci, umede şi cenuşii.

Şi nu se mai vedeau nici oamenii şi nici bărcile.

Ca şi cum n-ar fi existat niciodată.

57
HICKEY

Capul de la sud-vestul Insulei King William
8 septembrie 1848

Ajutorul de ştemuitor Cornelius Hickey detesta regii şi reginele. Credea despre ei că sunt nişte paraziţi sugători de sânge înfipţi în curul politicii.

Dar de curând descoperise că nu-l deranja să *fie* rege.

Praful se alesese de planurile lui de a merge cu barca până la *Tabăra Terror* sau chiar până la HMS *Terror* când barcazul lor, acum mult mai puţin plin, a ocolit capul de la sud-vest al Ţinutului King William şi a dat de o banchiză care înainta spre ei. Întinderea de apă se preschimba în canale înguste care nu duceau nicăieri sau care se închideau chiar sub ochii lor când au încercat să navigheze de-a lungul coastei, spre nord-vest.

Sigur, se găsea apă fără gheţuri mult spre vest, dar Hickey nu avea curajul să se îndepărteze prea mult de mal pentru simplul motiv că nimeni din barcazul habar nu avea de navigaţia pe mare.

Unicul considerent pentru care Hickey şi Aylmore dăduseră dovadă de atâta generozitate şi-i permiseseră lui George Hodgson să vină cu ei – de fapt, să-l ademenească şi să-l facă să-şi dorească să vină cu ei – era că nătângul ăla, la fel ca toţi locotenenţii de marină, se pricepea să spună unde se aflau în funcţie de poziţia stelelor. Însă chiar din prima zi după plecarea din Tabăra Salvării, Hodgson se văzuse nevoit să recunoască faptul că nu putea nici să

determine în ce punct se află, nici să navigheze pe mare înapoi la *Terror,* pentru că nu avea niciun sextant la el, singurele instrumente rămase fiind în posesia căpitanului Crozier.

Unul din motivele pentru care Hickey, Manson, Aylmore şi Thompson făcuseră cale întoarsă şi îi atrăseseră în capcană pe Crozier şi Goodsir a fost tocmai încercarea lor de a pune cumva mâna pe una din sculele alea blestemate, numai că de această dată viclenia înnăscută a lui Cornelius Hickey dăduse greş. Nici el şi nici Dickie Aylmore nu reuşiseră să găsească un argument cât de cât convingător pe care nada lor – Bobby Golding – să-l poată folosi ca să-i ceară lui Crozier să-şi ia sextantul cu el. Prin urmare stabiliseră că-l vor tortura pe netrebnicul ăla de irlandez până când va ceda şi va trimite un bilet în tabără cerând să-i fie adusă scula. Dar, atunci când îşi văzuse efectiv în genunchi torţionarul, Hickey preferase să-l ucidă fără întârziere.

Astfel încât, atunci când vor da de apa navigabilă, nu vor mai avea nevoie de serviciile de trăgător la barcă ale lui Hodgson, iar Hickey va trebui să se ocupe de el într-o manieră curată şi cât mai puţin dureroasă posibil.

Pistolul şi cartuşele lui Crozier îi erau de folos exact în scopuri ca acesta. În primele zile după ce se întorseseră în tabăra lor cu Goodsir şi carnea, Hickey le-a permis lui Aylmore şi Thompson să păstreze cele două puşti capturate – el avea una primită chiar de la Crozier în ziua când plecaseră din Tabăra Salvării –, dar nu peste multă vreme îşi schimbă părerea în privinţa armelor aflate în posesia altor oameni şi îl puse pe Magnus să le azvârle în mare. Era mult mai bine aşa: el, regele, Cornelius Hickey, avea în stăpânirea lui pistolul şi singura puşcă rămasă, şi cartuşele, şi pe

Magnus Manson. Aylmore era depravat şi uneltitor din fire şi, în plus, îi mai plăceau şi cărţile. Iar Thompson era un bădăran beţiv care te putea trăda când îţi era lumea mai dragă. Instinctele şi inteligenţa ieşită din comun îl ajutaseră pe Hickey să descifreze minţile celor doi şi atunci când se terminaseră fripturile-Hodgson, în a treia zi a lunii septembrie, îl trimisese pe Magnus să le dea câte una în cap şi să-i aducă, pe jumătate leşinaţi, în faţa celorlalţi oameni strânşi pentru a asista la judecată. Hickey îi găsi şi pe Aylmore şi pe Thompson vinovaţi de răzvrătire şi complotare împotriva conducătorului şi camarazilor lor şi îi trimise pe lumea cealaltă cu câte un glonţ la baza creierului.

În ciuda tuturor acestor sacrificii pentru binele comun – Hodgson, Aylmore şi Thompson –, blestematul ăla de felcer, Goodsir, tot refuza să îşi îndeplinească funcţia de Măcelar General.

Prin urmare, la fiecare refuz, Comandantul Hickey se văzuse nevoit să-i aplice câte o pedeapsă recalcitrantului doctor. Deocamdată fuseseră trei astfel de pedepse şi doctorul Goodsir urma să aibă mari probleme la mers acum când erau obligaţi să urce din nou pe uscat.

Cornelius Hickey credea în noroc – în norocul lui propriu – şi toată viaţa fusese un norocos, dar dacă se întâmpla ca şansa să-l părăsească, era oricând gata să se descurce pe cont propriu.

În situaţia de faţă, după ce ocoliseră promontoriul uriaş din capătul de sud-vest al Ţinutului King William – navigând cu pânzele, atunci când se putea, şi dând din greu la vâsle atunci când canalele erau mult prea înguste în apropierea ţărmului – şi văzuseră în faţa lor banchiza nesfârşită, Hickey le ordonase să tragă la mal şi să încarce din nou barcazul pe sanie.

Nu era nevoie să amintească marinarilor cât de

norocoşi erau. În vreme ce oamenii lui Crozier zăceau morţi sau trăgeau să moară în Tabăra Salvării ori pe gheţurile din strâmtoarea de la sud, cei Câţiva Aleşi ai lui Hickey făcuseră mai mult de două treimi, poate chiar trei sferturi, din drumul înapoi la *Tabăra Terror* şi toate proviziile de acolo.

Hickey ajunsese la concluzia că nu se cade ca un conducător de talia lui – preaputernicul Rege al Expediţiei Franklin – să tragă la sanie. Mulţumită lui (şi numai lui) oamenii erau bine hrăniţi şi nu ar trebui să se plângă de boală sau lipsă de energie. Drept care, în această ultimă parte a drumului, luase hotărârea să călătorească la prora barcazului suit pe sanie, iar cei doisprezece supuşi rămaşi în viaţă, cu excepţia doctorului Goodsir care şchiopăta amarnic, aveau permisiunea să-l transporte peste gheţuri, pietre şi zăpadă.

De câteva zile Magnus mergea în barcaz cu el, dar nu pentru că acum toţi înţeleseseră că uriaşul era consortul Regelui lor, dar şi Mare Judecător şi Gâde. Pe bietul Magnus îl durea din nou burta.

Principalul motiv pentru care Goodsir încă era viu – da, sigur, era foarte slăbit şi şchiopăta, dar încă era în viaţă – era acela că lui Cornelius Hickey îi era o teamă cumplită de boli şi infecţii. În Tabăra Salvării şi chiar mai înainte, fusese teribil de dezgustat şi îngrozit de toate afecţiunile de care sufereau ceilalţi – mai ales de scorbutul hemoragic. Şi avea nevoie de un doctor care să aibă grijă de el, chiar dacă nu prezenta încă niciun simptom al bolilor care îi năpăstuiau pe cei inferiori lui.

Nici cei din echipa lui Hickey – Morfin, Orren, Brown, Dunn, Gibson, Smith, Best, Jerry, Work, Seeley şi Strickland – nu mai dădeau semne că ar fi fost bolnavi de scorbut acum când din dieta lor făcea parte carnea proaspătă sau aproape proaspătă.

Numai Goodsir părea bolnav, iar asta doar din cauză că nătărăul se încăpăţâna să mănânce numai din pesmeţii ăia uscaţi. Hickey ştia că foarte curând va fi nevoit să pună piciorul în prag şi să *insiste* ca doctoraşul să treacă şi el la regimul antiscorbutic, mult mai sănătos – bucăţile mai cărnoase ca pulpele, gambele, braţele şi antebraţele erau cele mai bune – ca să nu moară şi să-l lase baltă din pricina îndărătniciei lui. În fond, ca doctor, ar trebui să ştie ce era bine şi ce nu. Un şobolan s-ar descurca cu pesmeţi şi apă, în lipsă de altceva, însă asta nu era mâncare pentru oameni.

Ca să fie sigur că Goodsir rămânea în viaţă, Hickey îi confiscase toate medicamentele din trusă şi îl supraveghea cu stricteţe atunci când le administra lui Manson ori celorlalţi. De asemenea, avusese grijă ca felcerul să nu aibă acces la cuţite; iar când mergeau cu barca, un om îl păzea în permanenţă pe Goodsir pentru cazul că i-ar fi trecut prin cap să se arunce peste bord.

Deocamdată doctoraşul nu dăduse semne că ar fi intenţionat să-şi ia viaţa.

Durerea de burtă a lui Magnus se înrăutăţise într-atât, încât nu numai că uriaşul nu mai era în stare să meargă pe jos şi stătea în barcaz lângă Hickey, dar îl împiedica să şi doarmă. Iar Hickey nu-şi aducea aminte ca prietenul lui să fi avut vreodată probleme cu somnul.

Bineînţeles că de vină erau cele două răni mici de glonţ. Hickey îl obliga acum pe Goodsir să se îngrijească de ele în fiecare zi. Doctorul spunea că rănile erau superficiale şi că infecţia nu se întinsese. Le arătase şi lui Hickey, şi lui Magnus – care îşi ridicase poalele cămăşii şi îşi privea speriat burta – carnea rozalie şi sănătoasă a abdomenului.

— Atunci de ce îl doare? insistă Hickey.

— Este ca orice fel de contuzie – cu atât mai mult una făcută în masa musculară, răspunse doctorul. S-ar putea să-l mai doară câteva săptămâni. Dar nu este nimic grav şi nici vorbă să-i pună viaţa în pericol.

— Poţi să scoţi bilele? îl întrebă Hickey.

— Cornelius, scânci Magnus. Nu vreau să-mi scoată biluţele.

— Despre gloanţe vorbesc, iubire, spuse Hickey mângâindu-l pe braţul uriaş. Despre gloanţele alea micuţe care sunt în burtica ta.

— Aş putea, răspunse Goodsir. Dar cred că ar fi mai bine să nu încerc. Măcar câtă vreme suntem pe drum. Operaţia aceasta presupune o incizie în muşchiul care deja s-a vindecat. Şi domnul Manson va trebui să stea întins câteva zile ca să se recupereze... şi mai există şi riscul de septicemie. Dacă hotărâţi să extragem gloanţele, ar fi mult mai bine să fac asta când vom ajunge în *Tabăra Terror,* sau chiar pe navă. Aşa pacientul ar putea să stea în pat câteva zile, sau chiar mai mult.

— Da’ nu voi să mă mai doară burtica, bubui Magnus.

— Nu, sigur că nu vrei, dulceaţă, îi zise Hickey, frecţionându-l pe pieptul uriaş şi pe umeri. Dă-i nişte morfină, Goodsir.

Doctorul dădu din cap şi turnă câţiva stropi de analgezic într-o lingură.

Magnus se dădea în vânt după porţiile lui de morfină. După ce înghiţea doctoria, stătea la proră pe fundul lui imens cam un ceas, cu un zâmbet tâmp pe buze, apoi începea să picotească până ce dormea dus.

Aşadar, în această zi de vineri, opt septembrie, totul era perfect în lumea Regelui Hickey. Cei unsprezece boi de povară – Morfin, Orren, Brown, Dunn, Gibson,

Smith, Best, Jerry, Work, Seeley şi Strickland – erau bine sănătoşi şi trăgeau cu spor la sanie. Magnus era fericit cea mai mare parte a timpului. Îi plăcea nespus să meargă la prora barcazului ca un ofiţer, iar morfina şi laudanumul aveau să le ajungă până la *Tabăra Terror* sau chiar până la navă. Goodsir era în viaţă şi şchiopăta pe lângă convoi şi avea grijă de toate nevoile regelui şi ale consortului acestuia. Vremea era în general bună, chiar dacă se mai răcise puţin, şi nu se vedea nici urmă de creatura care îi urmărise în lunile din urmă.

Deşi mâncau mult, le mai rămăseseră suficiente antricoate, costiţe şi alte fripturi din Aylmore şi Thompson – în plus, descoperiseră că grăsimea de om era aproape la fel de bună ca aceea de balenă pentru alimentarea plitei. Totuşi, Hickey avea de gând să-şi pună oamenii să tragă la sorţi în cazul că va mai fi nevoie de încă un sacrificiu înainte să ajungă în *Tabăra Terror*.

Sigur că putea reduce raţiile, dar Cornelius Hickey ştia că, dacă îşi va obliga supuşii să tragă la sorţi, le va semăna groază în suflete, iar cele unsprezece animale de povară ale sale nu se vor mai îndoi în veci – presupunând că se îndoise vreunul – că el era unicul rege al expediţiei. Dintotdeauna Hickey avusese somnul uşor, iar acum dormea cu un ochi deschis şi cu mâna pe pistolul luat de la Crozier, dar un ultim sacrificiu public ar trebui să elimine orice înclinaţie spre rebeliune din inimile trădătoare ale dobitoacelor lui de povară.

Până atunci, voia să se bucure de ziua aceasta frumoasă, cu temperaturi plăcute în jur de minus şase grade şi un cer tot mai senin pe direcţia nord, pe care mergeau şi ei. Barca cea grea era priponită bine pe sania ale cărei tălpi scrâşneau şi scârţâiau pe gheaţă şi

pietre. Magnus tocmai ce-şi luase doctoria şi şedea frumuşel la proră, ţinându-se cu mâinile de burtă, zâmbind aiurea şi fredonând un cântecel.

Mai aveau doar vreo cincizeci de kilometri până la *Tabăra Terror* şi la mormântul lui John Irving de lângă Cap Victory, şi mai puţin de jumătate din distanţa aceea până la mormântul de pe coastă al locotenentului Le Vesconte. Pentru că erau în putere, oamenii făceau şase, şapte kilometri pe zi şi poate vor face mai mult de îndată ce dieta li se va îmbunătăţi.

În acest scop, Hickey rupsese o pagină dintr-una din bibliile pe care Magnus insistase să le care după ei când plecaseră din Tabăra Salvării – nu conta câtuşi de puţin că blajinul retardat habar nu avea să citească – şi acum rupea foaia aceea în unsprezece fâşii egale.

Fireşte că Hickey va fi exceptat de la această tragere la sorţi, la fel ca şi Magnus şi blestematul ăla de felcer. Diseară, când vor face popas pentru ceai şi masă, Hickey îi va pune pe ceilalţi să-şi scrie numele pe câte o bucăţică de hârtie. Apoi îi va cere lui Goodsir să se uite peste bileţele şi să confirme în mod public că fiecare îşi trecuse acolo numele sau semnul personal.

Şi apoi bileţelele cu numele vor intra în buzunarul Regelui în vederea ceremoniei ce va urma.

58
GOODSIR

Capul de la sud-vestul Insulei King William
5 octombrie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

6, 7 sau poate 8 octombrie 1848

Am luat Ultima Înghiţitură. Vor mai trece Câteva Minute până îi voi Simţi Efectul. Până atunci, am să încerc să Ajung la Zi cu însemnările mele.

În Zilele din Urmă, mi-am adus aminte de Mărturisirile pe care mi le-a făcut tânărul Hodgson acum câteva Săptămâni, în ultima Noapte petrecută cu mine în cort, înainte ca Domnul Hickey să-l împuşte. Mi-a şoptit atunci:

— Iartă-mă că te deranjez, Doctore, dar simt nevoia să spun cuiva că îmi pare rău.

I-am răspuns tot în şoaptă:

— Nu eşti Papistaş, Locotenente Hodgson, iar eu Nu-ţi sunt Duhovnic. Culcă-te şi lasă-mă şi pe mine să Dorm.

Dar Hodgson a insistat:

— Îmi cer scuze încă o dată, Doctore, dar trebuie să spun cuiva cât de Rău îmi pare că l-am Trădat pe Căpitan, care s-a purtat întotdeauna foarte Frumos cu Mine, şi pentru că i-am Permis lui Hickey să te ia Prizonier. Regret din tot Sufletul şi îmi pare Îngrozitor de Rău.

Am rămas întins la locul meu, fără să spun Nimic. Fără să-i acord Iertarea.

— Încă de la moartea lui John, *s-a încăpăţânat el să-mi vorbească în continuare,* adică de la moartea Locotenentului Irving, Dragul meu Prieten din Şcoala de Artilerişti, am fost Convins că Ajutorul ăla de Ştemuitor a Comis Crima aceea oribilă şi am fost îngrozitor de Speriat.

— Şi atunci de ce te-ai dat de Partea Domnului Hickey dacă ştiai că e un Monstru? *am şoptit eu în întuneric.*

— Pentru că... pentru că mi-a fost Frică. Am vrut să fiu de Partea Lui tocmai pentru că e atât de Teribil, mi-*a răspuns Hodgson şi a început să plângă.*

Iar eu i-am zis:

— Ruşine să-ţi fie.

Dar l-am luat pe după Umeri şi l-am bătut încetişor pe Spate până când a adormit.

A doua zi, domnul Hickey ne-a strâns pe Toţi şi Magnus Manson l-a obligat pe Locotenentul Hodgson să îngenuncheze în faţa Lui şi Ajutorul de Ştemuitor agita Pistolul şi Declara din nou cum că El – Domnul Hickey – nu va Tolera nicio Nesupunere, explicându-ne cum că Cei Buni dintre Noi vor apuca să mănânce şi să trăiască, în vreme ce Nesupuşii vor Muri.

După aia a proptit Ţeava lungă a Armei de baza craniului lui George Hodgson şi i-a împrăştiat Creierii pe Pietre.

Trebuie să menţionez că Tânărul a fost Curajos până în Ultima Clipă. Nu a dat niciun semn de Teamă. Ultimele sale cuvinte în faţa Pistolului au fost „Poţi să te duci Dracului”.

Îmi doresc din tot sufletul ca şi Sfârşitul meu să fie la fel de Brav. Dar sunt Convins că Nu Va fi Aşa.

Manifestările Cabotine ale Domnului Hickey nu s-au isprăvit odată cu Moartea Lt. Hodgson şi nici atunci când Magnus Manson l-a despuiat pe Bietul

Băiat în Pielea Goală în faţa Adunării.

În faţa acelei Privelişti am simţit o durere în Piept. Vorbind din punct de vedere Medical, trebuie să spun că nefericitul Hodgson era mai Slab decât mi-aş fi închipuit eu vreodată că poate fi vreo Fiinţă Omenească. Braţele lui erau ca două Teci de Piele pentru Oase. Coastele şi Pelvisul erau într-atât de ieşite în Afară, că ameninţau să-i iasă prin Piele. Iar tot Trupul Băiatului era acoperit cu Vânătăi Urâte.

Cu toate acestea, Domnul Hickey m-a chemat la El, mi-a pus în Mână un Foarfece mare şi mi-a poruncit să încep să-l Disec pe Locotenent în faţa Oamenilor. Am refuzat.

Pe un ton Agreabil, Domnul Hickey şi-a repetat Cererea.

Eu mi-am repetat Refuzul.

Atunci Domnul Hickey i-a ordonat Domnului Manson să-mi ia Foarfecele din mână şi să mă Despoaie la fel cum despuiase Cadavrul întins la Picioarele noastre.

Odată ce m-a văzut Complet Gol, Domnul Hickey a început să se plimbe încolo şi încoace în faţa oamenilor Arătând cu degetul la Părţile mele Anatomice. Domnul Manson rămăsese în apropiere, cu Foarfecele.

— Nu-i Loc pentru Nesupuşi şi Mişei în Frăţia noastră, *a spus Domnul Hickey.* Şi, pen' că ne trebuie Doctoru' ăsta – că vreau să mă-ngrijesc cum se cuvine de Sănătatea voastră, care mi-e mai Dragă ca Ochii mei din cap – şi n-o să-l Sacrificăm, tot trebuie să fie Pedepsit pentru că a Refuzat să Slujească Binelui Comun. Şi de Două ori a Refuzat astăzi. Prin urmare, ca Semn al Nemulţumirii Noastre, o să-i Scoatem Două Lucruri care nu-i fac Trebuinţă.

Spunând vorbele acestea, Domnul Hickey a început să împungă cu Ţeava Pistolului diferite Părţi din Trupul meu gol – Degetele, Nasul, Penisul, Testiculele, Urechile.

Apoi mi-a apucat Mâna şi mi-a Ridicat-o.

— Are nevoie de Deşte ca să ne ajute, *a declarat el Teatral, izbucnind în Râs.* P-astea le păstrăm pentru la Urmă.

Majoritatea Oamenilor râseră şi ei.

— Da' n-are ce Face nici cu Mătărânga, nici cu Ouăle, *a continuat Domnul Hickey lovindu-mă cu Ţeava Foarte Rece a Pistolului peste Respectivele Părţi.*

Oamenii au izbucnit din nou în Râs. Cred că Anticiparea Spectacolului ce avea să Urmeze era foarte mare.

— Da' azi Noi suntem Milostivi, *a declarat domnul Hickey.*

Şi i-a ordonat Domnului Manson să-mi taie Două Degete de la Picioare.

— Pă care, Cornelius? *l-a întrebat Cretinul cel Uriaş.*

— Pă care îţi pofteşte ţie Sufleţelu', Magnus, *i-a răspuns Maestrul de Ceremonii.*

Şi iar au râs toţi Oamenii adunaţi acolo. Parcă le Simţeam Dezamăgirea plutind în aer la gândul că îmi va fi tăiat ceva atât de Banal, dar mi-am putut da seama că se Bucurau văzându-l pe Magnus Manson Stăpân peste Soarta Falangelor Mele. Nu erau ei de Vină. Marinarul de Nivel Mediu nu are strop de Educaţie şi nutreşte o profundă Antipatie faţă de cei care Au.

Domnul Manson a Ales cele Două Degete Mari. Publicul a râs şi a Aplaudat. Foarfecele a fost Mânuit cu Pricepere şi Rapiditate, Forţa domnului Manson

fiindu-mi de Ajutor în timpul Operaţiei.

Alte râsete – şi priviri Bulbucate şi Curioase – atunci când mi-a fost adusă Trusa Medicală şi toţi m-au urmărit cu Atenţie când mi-am Legat Arterele şi am Încercat să Opresc Sângerarea cât de Bine am fost în stare, simţindu-mă în pragul Leşinului în tot acest timp, şi mi-am aplicat Bandajele pe Răni.

Domnului Manson i s-a cerut apoi să mă Transporte în Cort. Trebuie să recunosc că s-a purtat cu mine cu Blândeţea unei Mame faţă de Pruncul ei Bolnav.

Tot în Ziua aceea Domnul Hickey s-a gândit că ar fi Bine să mă Deposedeze de cele mai Eficace Medicamente pe care le aveam în Trusă. Dar eu deja le-o Luasem înainte şi Turnasem cea mai mare parte din Morfină, Laudanum, Opiu, Prafurile domnului Dover, Clorură de Mercur şi Mătrăgună într-o singură Sticlă Opacă şi cu Aspect Inofensiv, pe a cărei Etichetă scria Acetat de Plumb şi pe care am ascuns-o bine. Apoi am umplut respectivele flacoane cu Apă, până la Nivelurile de dinainte.

Ironia face ca, de fiecare dată când îi Administrez Domnului Manson doctoria lui pentru „Dureri de Burtică”, primeşte în realitate Opt Părţi de Apă şi Două de Morfină. Dar Uriaşul nu-şi dă Seama că Medicamentul lui şi-a pierdut din Eficacitate, fapt care îmi aminteşte din nou de Importanţa Credinţei în întregul Act Medical.

Din ziua Decesului Locotenentului Hodgson, am continuat să Refuz Tranşarea Cadavrelor, părţile ce mi-au fost Extirpate însumând: Opt Degete de la Picioare, O Ureche şi Prepuţul.

Ultima Operaţie a produs atâta Voioşie în rândul Oamenilor care asistau la ea, în ciuda Noilor Cadavre întinse pe jos în faţa lor, că ai fi zis că a venit Circul

în Oraş.

Ştiu foarte bine de ce Domnul Hickey nu şi-a pus în Practică Ameninţarea de a mă lăsa fără Membrul meu Masculin şi fără Testicule. Ajutorul de Ştemuitor a văzut suficiente răni căpătate la Bordul unei Nave ca să ştie că cel mai adesea asemenea Sângerări nu pot fi oprite – cu atât mai mult cu cât Rănitul este chiar Doctorul – cel mai probabil în Stare de Inconştienţă, ori suferind de pe urma Şocului chiar atunci când Operaţiunea ar trebui să fie Efectuată – iar Domnul Hickey nu vrea ca eu să Mor.

De când am rămas şi fără ultimele Trei Degete de la Picioare îmi este Infernal de Greu să mă deplasez. Niciodată nu am înţeles cât de Importante pentru menţinerea Echilibrului ne sunt Degetele. Fireşte că nici Durerile pe care le-am avut în ultima Lună nu au fost de Neglijat.

Cred că aş săvârşi Păcatul Trufiei – ca să nu-l pomenesc şi pe cel al Minciunii – dacă aş spune că nu mi-a trecut prin cap să Beau din sticluţa mea secretă cu Morfină, Opiu, Laudanum (şi alte materia medica[14]), Sticluţă la care m-am Gândit atât de des în ultimele Luni ca la Ultima mea Resursă.

Dar n-am Scos-o niciodată din ascunzătoare.

Până acum.

Mărturisesc că am crezut că Efectul va fi mult mai Rapid.

Nu-mi mai pot Simţi Labele picioarelor – ceea ce este o Binecuvântare –, iar Picioarele mi-au Amorţit până la Genunchi. Însă în Ritmul acesta va mai dura încă Zece Minute, sau chiar mai Mult, până când Poţiunea îmi va ajunge la Inimă şi la alte Organe Vitale şi le va Opri.

[14] Substanţe farmaceutice, în lb. lat. în orig. (n. tr.).

Tocmai ce am mai luat o înghiţitură din acest Ultim Remediu. Cred că am dat dovadă de Laşitate pentru că nu am Băut-o pe Toată din capul locului.

Ţin să mărturisesc – în Scop pur Ştiinţific şi presupunând că cineva va descoperi acest jurnal al meu – că Amestecul acesta de licori nu este doar Destul de Puternic, ci parcă m-a şi îmbătat puţin. Dacă ar mai fi şi altcineva să mă vadă în După-amiaza aceasta întunecată şi vijelioasă, în afară de Domnul Hickey şi, poate, Domnul Manson, căţăraţi pe Tronul lor în formă de Barcaz, atunci ar fi martor la Ultimele Clipe ale unui Beţiv cu Rânjet strâmb.

Dar nu Recomand repetarea acestui Experiment decât în Scopuri strict Medicale de maximă Importanţă.

Iar asta duce la o Mărturisire adevărată.

Pentru Prima şi Singura Dată în Viaţa şi Cariera mea Medicală nu am Îngrijit un Pacient aşa cum mi-o cere Jurământul lui Hipocrate.

Desigur, mă refer aici la bietul Domn Magnus Manson.

Diagnosticul meu Iniţial a fost o Minciună. Adevărat, cele Două Răni fuseseră făcute de Gloanţe de calibru mic, dar se pare că Pistolul avusese o Încărcătură Mare de Pulbere detonatoare, deoarece, aşa cum am observat de la prima Examinare, ambele Proiectile îi penetraseră Cretinului Uriaş şi pielea, dar şi carnea, stratul de muşchi şi peretele stomacului.

De la primul Consult mi-am dat seama că Gloanţele ajunseseră în Abdomenul, Splina, Ficatul şi alte Organe Vitale ale Domnului Manson, iar Viaţa lui Depindea de o Operaţie Exploratorie şi de îndepărtare a respectivelor Proiectile.

Am Minţit.

Dacă Infernul există, deşi eu nu mai Cred în el, de vreme ce nu există în tot Universul un Iad mai crud decât Pământul acesta şi unii dintre Oamenii care îl populează, atunci eu voi fi Aruncat în cea mai cumplită Ocnă din Ultimul lui Cerc.

Nu-mi Pasă.

Ar trebui să mai zic – mi-au îngheţat şi Pieptul şi Degele... dEgETELe mi-au îngheţat şi ele.

Când s-a PORnt Furtuna acum o Lnă, I-am mulţ lui Dumnz.

Atnci se părea că vom ajnge la Tabăra Terr*. Se părea că D. Hickey câştigase. Cred că mai aveam mai puţin de Treiz de klLom de Tab şi Făcm 5 6 kilom pe Zi pe o Vreme apr Perfectă când ne-a Izbt Pumnul Furtunii.*

Dacă există un Dumnz... îţi... mulţumesc, Bunule.

Zăpdă. BEzn. Vânturi putern Zi şi Npt

Nici măcar cei care mai pot Merg nu mai pot să trgă. Au abandonat Hamurile. Corturile s-au dărâmt, au zbrat. Tempretura a s căz t cu 25 grde.

Iama ne-a lovt ca Barosul Domnului şi D Hickey nu a ptut să facă altceva dect să împuşte Jum din Oameni ca să Hrănnească cealalt Jum.

Unii au fugit prin Vjjeli şi au Murit.

Unii au rămas şi au fost Împuşcaţi.

Un au murit Îngheţ

Un Oam au mâne alţi Oam şi tot au Murit.

D Hickey şi D Mansonn stau în Barc a lor în Vnt. Cred, nu Sigur, că Ddd Mans nu mai Trăieş

Euu l-am ucis.

I-am uciis pe cei pe care i-am părăst în tabăra savării.

Îmi pare Rău.

Îmi pare Foarte Rău.

Toată vţa mea, Frate meu ştie aş vrea să fieaci cu

mine Thmo ştie că ttă vţa mea l-am iubt pe Platon şi Dialgurile cu Socrate.

Ca marele Serate, făr să fiu mre, simt Otrava, Binemerittă, cum urc prin Pept şi Amorţeeşte Mbrele şi îmi face Dgtele – degete de chirurg – Beţe nesssimţitoare şi

Bucur
bilet pe Piept înainte

MÂNCAŢI RESTURILE
DIN DR. HARRY D.S. GOODSIR
DACĂ VREŢI SĂ VĂ OMRE OTRAAV
DIN CARNEA ŞI OAS LUI

P cei din tb salv
Thoms dacă Găseşti asta şi citş
Imi pare nesps de Rău
Am făcut tot ce dar... niciod nu-i dest
Dmne apăr i.

59
HICKEY

Capul de la sud-vestul Insulei King William
18 octombrie 1848

Cornelius Hickey îşi dădu seama că, la un moment dat în decursul ultimelor zile sau săptămâni, încetase să mai fie rege.

Acum era zeu.

De fapt – aşa bănuia el, nu era încă sigur, dar aşa simţea el şi era aproape sigur – Cornelius Hickey devenise Dumnezeu.

Se murea în jurul lui, dar el continua să trăiască. Nu mai simţea frigul. Nu mai simţea foamea sau setea, cu atât mai puţin nevoia de a-şi astâmpăra aceste pofte din trecut. Putea să vadă prin bezna atotstăpânitoare a nopţilor mărite spre absolut, iar viscolul şi vânturile cumplite nu-i afectau simţurile.

Când vijelia a spulberat corturile, acei simpli muritori din preajma lui îşi improvizaseră un adăpost din prelate şi se înghesuiseră acolo ca nişte oi speriate, cu cururile în bătaia vântului, până muriseră. Dar Hickey se simţea nemaipomenit de bine pe tronul său de la pupa barcazului.

După mai mult de trei săptămâni în care au fost prizoniere ale viscolelor şi vânturilor şi ale temperaturile extrem de scăzute, dobitoacele lui de povară au început să se smiorcăie şi să-i ceară de mâncare. Şi atunci Hickey a coborât în mijlocul lor, aidoma unui zeu, ca să le împartă pâinea şi peştii.

L-a împuşcat pe Strickland ca să-l hrănească pe Seeley.

L-a împuşcat pe Dunn ca să-l hrănească pe Brown.

L-a împuşcat pe Gibson ca să-l hrănească pe Jerry.

L-a împuşcat pe Best ca să-l hrănească pe Smith.

L-a împuşcat pe Morfin ca să-l hrănească pe Orren... sau poate viceversa. Mintea lui Hickey nu se mai cobora până la nivelul unor asemenea chestiuni fără însemnătate.

Dar acum muriseră şi cei cărora, în imensa lui generozitate, le dăduse de mâncare. Erau ţepeni în sacii lor de dormit, sau schimonosiţi şi strâmbaţi de chinurile morţii prin îngheţ. Sau poate începuseră să-l plictisească şi atunci îi împuşcase şi pe ei. Îşi amintea ca prin ceaţă că ar fi tăiat părţile cele mai gustoase din mai mulţi oameni decât împuşcase în ultimele două săptămâni, pe vremea când până şi el avea nevoie de hrană. Sau poate îi împuşcase pur şi simplu pentru că aşa avusese chef. Nu-şi mai aducea aminte. Nu era important.

Când se vor sfârşi furtunile – şi Hickey ştia acum că El le putea porunci să se sfârşească oricând i-ar fi fost voia – poate că vor învia şi câţiva oameni ca să-l ducă pe El şi pe Magnus la *Tabăra Terror*.

Blestematul ăla de felcer era mort, otrăvit şi îngheţat în prelata lui, la câţiva metri de barcazul-tron şi de groapa comună, dar Hickey prefera să ignore acest incident neplăcut care nu îl supăra prea mult. Chiar şi zeii au fobiile lor, iar Cornelius Hickey avusese dintotdeauna o teamă teribilă de otrăvuri şi infecţii. După ce-i aruncase o singură privire grăbită din pragul cortului şi după ce trăsese un foc în cadavrul doctorului ca să fie sigur că ticălosul ăla de doctor nu se preface mort, noul zeu Hickey se îndepărtase de urgenţă de otrava şi infecţia din cortul devenit giulgiu.

În ultimele săptămâni, Magnus se tot văicărise şi smiorcăise din locul lui preferat de la prora barcazului,

dar, de o zi sau două, era ciudat de tăcut. Într-o pauză a furtunii, când peste ei căzuse o lumină apatică de iarnă dezvăluind barcazul şi prelata îngropată în zăpadă de lângă el, şi colina pe care se aflau, şi plaja îngheţată de la vest, şi câmpia nesfârşită de gheaţă de mai departe, Magnus deschisese larg gura ca şi cum ar fi vrut să-i ceară ceva iubitului şi Dumnezeului său.

Dar, în loc de cuvinte, valuri de sânge fierbinte ţâşniseră din gura deschisă a uriaşului, revărsându-se pe barbă, acoperindu-i burta cea mare şi mâinile împreunate paşnic peste ea, strângându-se într-o băltoacă pe fundul bărcii. Sângele era tot acolo, îngheţat acum, semănând cu barba roşiatică şi ondulată (şi acoperită cu gheaţă) a unui Profet Biblic. De atunci Magnus nu mai rostise niciun cuvânt.

Pe Hickey nu-l deranja puiul acesta de somn-moarte pe care îl trăgea partenerul lui, căci ştia că îl putea aduce pe Magnus înapoi oricând ar fi avut chef, dar ochii aceia deschişi care îl priveau ţintă, gura căscată plină cu sânge îngheţat începuseră să-l cam indispună pe zeu după una sau două zile. Mai ales după ce chiciura acoperise ochii aceia, transformându-i în două globuri albe, îngheţate, imobile.

Atunci Hickey se ridicase din tronul lui de la pupă şi înaintase pe brânci pe lângă puşca rezemată şi traista cu cartuşe, peste banca din mijloc, pe lângă grămezile de bucăţi de ciocolată (de care El ar catadicsi să se atingă dacă i s-ar mai face vreodată foame) şi pe lângă fierăstraie şi cuie şi rolele de tablă plumbuită, peste prosoapele şi şalurile din mătase aşezate ordonat lângă picioarele pline de sânge ale lui Magnus, şi împinsese la o parte câteva din Bibliile pe care prietenul său le stivuise acolo în ultimele sale zile, ca şi cum ar fi vrut să ridice un zid între ei doi.

Dar gura lui Magnus nu voia să se închidă – Hickey

nu a reuşit nici măcar să spargă blocul de sânge îngheţat – şi nici ochii.

— Îmi pare rău, iubire, şoptise el. Dar ştii că nu-mi place să se holbeze cineva la mine.

Şi i-a scos globii oculari cu cuţitul şi i-a aruncat departe în bezna furtunoasă. I-i va pune la loc mai încolo, atunci când El îl va învia pe Magnus.

În cele din urmă, la porunca Sa, furtuna se domoli şi apoi se stinse. Urletele vântului amuţiră. Spre vest, în partea expusă vântului, zăpada din barcaz avea aproape doi metri.

Era foarte frig, iar Hickey, cu văzul lui supranatural, desluşea nori negri în depărtare, îndreptându-se spre el din nord, dar, deocamdată, lumea era calmă. Văzu cum soarele apune la sud şi ştia că vor trece şaisprezece sau optsprezece ceasuri până va răsări din nou, tot din sud, iar în curând nu va mai răsări deloc. Şi atunci va începe Era întunericului – zece mii de ani de beznă totală –, iar asta îi convenea de minune lui Cornelius Hickey.

Noaptea aceasta era rece şi liniştită. Stelele străluceau – Hickey învăţase numele câtorva din constelaţiile acestea de iarnă, numai că acum nu reuşea să găsească nici măcar Ursa Mare – şi El era mulţumit să stea la pupa bărcii sale, protejat împotriva frigului de palton şi căciulă, cu mâinile înmănuşate pe copastie şi cu privirea fixată pe direcţia unde se afla *Tabăra Terror* şi chiar nava la care va ajunge atunci când El va hotărî să-şi readucă la viaţă consortul şi vitele de povară. Se duse cu gândul la ultimele luni şi ani şi nu contenea să se extazieze în faţa miracolului inevitabil al propriei transcendenţe.

Cornelius Hickey nu avea absolut niciun regret cu privire la vreun aspect al fostei sale vieţi muritoare. Făcuse ce trebuise să facă. Plătise cu vârf şi îndesat

jigodiilor ălora arogante care făcuseră greşeala să-l privească de sus; iar celorlalţi le arătase o fărâmă din lumina Lui divină.

Simţi o mişcare din stânga. Cu ceva greutate – era foarte frig – Hickey întoarse capul să privească înspre marea îngheţată.

Ceva se deplasa către el. Poate cu ajutorul auzului – supranatural şi nepământean ca toate celelalte simţuri amplificate şi ascuţite – reuşise să detecteze mai întâi mişcările acelea peste gheţuri.

Ceva uriaş se apropia de el pe două picioare.

Hickey văzu lumina stelelor pe blana albă-albăstrie. Surâse. Îl bucura vizita aceasta.

Creatura dintre gheţuri nu îi mai inspira teamă. Hickey ştia că a venit la el nu ca să îl ucidă, ci ca să i se închine. Nici măcar acum nu erau egali. Cornelius Hickey îi putea porunci creaturii să dispară în nefiinţă sau putea s-o surghiunească în capătul cel mai îndepărtat al universului cu o simplă mişcare a mâinii.

Înainta spre el, din când în când în patru labe, cel mai adesea ridicându-se pe cele din spate şi făcând paşi mari ca de om, deşi nimic din mişcările ei nu aduceau cu mişcările vreunei fiinţe omeneşti.

Hickey simţi cum o nelinişte stranie îi perturbă calmul cosmic.

Creatura se apropie de sanie şi barcaz, iar el nu mai putu să o vadă. O auzea cum se mişcă în jurul prelatei, pe sub prelată, sfâşiind cadavrele îngheţate cu ghearele ei lungi, clănţănind din colţii de lungimea cuţitelor, pufăind din când în când, dar nu o mai putea vedea. Îşi dădu seama că îi este teamă să-şi mişte capul.

Se uită drept înainte, în orbitele goale ale lui Magnus.

Şi, brusc, creatura era acolo, înălţându-se deasupra

copastiei, la doi metri deasupra unei bărci care şi aşa era la doi metri de zăpadă şi sanie.

Hickey simţi cum i se opreşte răsuflarea.

Cum o vedea în momentul acesta, la lumina stelelor şi ajutat de privirea lui cea nouă şi pătrunzătoare, creatura i se părea mult mai teribilă decât o văzuse el vreodată, mult mai teribilă decât îşi imaginase el vreodată că ar putea fi. Pentru că, la fel cum El, Cornelius Hickey, trecuse printr-o minunată şi formidabilă transformare, aşa se întâmplase şi cu această creatură.

Îşi aplecă bustul uriaş peste copastie. Pufăi, împrăştiind un nor de cristale de gheaţă în aerul dintre Hickey şi proră, iar ajutorul de ştemuitor inhală duhoarea putredă a respiraţiei plăsmuite într-o mie de secole de răspândire a morţii.

În clipa aceea Hickey ar fi fost în stare să cadă în genunchi în faţa creaturii, să se prosterneze înaintea ei, să o venereze. Dacă s-ar fi putut mişca. Dar împietrise pur şi simplu. Nici capul nu şi-l mai putea întoarce.

Creatura adulmecă trupul lui Magnus Manson, întorcându-şi, iar şi iar, râtul lung şi îngrozitor la cascada de sânge îngheţat care-i acoperea acestuia faţa şi pieptul, lingând-o delicat cu o limbă infernal de lungă. Hickey ar fi vrut să-i explice că acela era consortul lui preaiubit şi că trebuie păstrat aşa cum este pentru ca El – nu Hickey, ajutorul de ştemuitor, ci acel El care devenise – să-i pună ochii la loc şi să sufle din nou viaţă în corpul dragului lui.

Pe neaşteptate, dar cu o mişcare neglijentă, nepăsătoare, creatura apucă în colţi capul lui Magnus şi îl smulse de pe umeri.

Zgomotul acela scrâşnit a fost într-atât de înfiorător, încât Hickey şi-ar fi astupat urechile dacă ar fi putut

să-şi ridice mâinile de pe copastie. Dar nu putea.

Creatura ridică un antebraţ acoperit cu blană albă, mai gros decât fusese vreodată piciorul robust al lui Magnus, şi găuri pieptul mortului. Coastele şi coloana explodară într-o jerbă de aşchii albe de os. Hickey îşi dădu seama că monstrul nu-i *rupsese* coastele şi spinarea lui Magnus, aşa cum Magnus, la rândul lui, rupsese spinările şi coastele foarte multor nevolnici, ci îl *sfărâmase,* tot aşa cum un om ar sparge o sticlă sau o păpuşă din porţelan.

Caută un suflet pe care să-l devoreze, îşi spuse Hickey fără să aibă habar ce anume însemna asta.

Pentru că nu mai putea să-şi mişte capul nici măcar un centimetru, ajutorul de ştemuitor nu avu de ales şi se uită cum creatura scoate şi mănâncă toate organele interne ale lui Magnus Manson, crănţănindu-le în colţii uriaşi, aşa cum Hickey obişnuise pe vremuri să roadă cuburile de gheaţă. Apoi creatura smulse carnea îngheţată de pe oasele îngheţate pe care le împrăştie prin toată prora barcazului, dar numai după ce le crăpase şi sorbise măduva dinăuntru. Vântul se înteţise iarăşi şi urla acum în jurul saniei şi barcazului, în tonuri muzicale foarte clare. Hickey îşi imagină o creatură atotputernică a Iadului care cântă la un flaut de os.

Apoi se repezi la el.

Mai întâi se lăsă în cele patru labe, făcându-se nevăzută, înfricoşându-l cumva mai tare decât atunci când era capabil s-o vadă, şi apoi, cu aceeaşi mişcare de înălţare a crestelor de gheaţă formate prin presiunea subacvatică teribilă, se ridică şi acoperi tot câmpul vizual al lui Hickey. Ochii ei negri, împietriţi, inumani se aflau la doar câţiva centimetri depărtare de ochii bulbucaţi ai lui Hickey. Răsuflarea ei fierbinte îl învălui.

— *Ah!* bâigui Cornelius Hickey.

Acesta a fost ultimul său cuvânt – şi nu atât cuvânt, cât o singură, înspăimântată, mută respiraţie. Hickey simţi cum i se scurge din trup ultima suflare, din piept, prin gât, ieşind apoi prin gura lui deschisă şi crispată. Dar imediat înţelese că nu *răsuflarea* ieşea din el, ci spiritul lui, sufletul lui era acela care îl părăsea pe vecie.

Iar creatura îl aspira, înghiţindu-l.

Dar se opri brusc şi pufni, fornăi, se retrase, clătinând din capul imens ca şi cum ar fi fost pângărită în vreun fel. Se lăsă în toate cele patru labe şi dispăru pentru totdeauna din câmpul vizual al lui Cornelius Hickey.

Totul a dispărut pentru totdeauna din câmpul vizual al lui Cornelius Hickey. Stelele coborâră de pe cer şi se lipiră de ochii lui încremeniţi. Corbul se pogorî asupra lui aidoma întunericului şi devoră ceea ce *Tuunbaq*[15] nu găsise de cuviinţă să atingă. În cele din urmă, frigul fărâmiţă şi ochii orbi ai lui Hickey.

Trupul său ţeapăn rămase aşezat la pupă, picioarele întinse, cizmele proptite bine în grămada de ceasuri din aur furate şi maldărul de haine luate de la morţi, mâinile înmănuşate îngheţate pe marginile barcazului, degetele de la dreapta la câţiva centimetri de puşca încărcată.

În dimineaţa următoare, înainte de răsărit, a început din nou furtuna şi cerul a început şi el să se tânguiască din nou şi toată ziua şi noaptea care au urmat a nins puternic în gura căscată şi strâmbă a ajutorului de ştemuitor, a nins puternic peste paltonul lui albastru şi peste căciula din lână, a nins puternic peste chipul lui

[15] Monstru devorator de suflete din mitologia inuită (inuit – nume pe care eschimoşii şi-l dau lor înşişi) (n. tr.).

îngheţat de teroare şi peste ochii bulbucaţi pe care îi fărâmiţase gerul.

60
CROZIER

Acum ştie că moartea este frumoasă pentru că în ea nu este nici durere şi nici conştiinţă a sinelui.

Acum ştie că vestea proastă este – întocmai aşa cum se temuse ori de câte ori se gândise să-şi ia viaţa – că în moarte sunt vise.

Vestea cea bună despre vestea aceasta proastă este că visele nu sunt ale lui.

Crozier pluteşte pe undele calde ale acestei mări a nefiinţei şi ascultă la visele care nu îi aparţin.

Dacă vreuna din capacităţile analitice ale eului său muritor ar fi supravieţuit tranziţiei către această stare de plutire-de-după-moarte, acel Francis Crozier de demult ar fi fost surprins de ideea că visele pot fi „ascultate”, însă visele acestea sunt mai mult ca nişte incantaţii ale unei alte persoane pe care le asculţi, deşi nu sunt folosite nici cuvinte şi nici vreo notă muzicală. Nu seamănă nicidecum cu visele „vizuale” pe care le-a avut atunci când trăia. Deşi există şi imagini în visele acestea „acustice” de acum, formele şi culorile lor nu seamănă cu nimic din ce a întâlnit vreodată Francis Crozier de cealaltă parte a vălului Morţii. Şi stă şi ascultă la povestea fără glas ce-i umple acum visele.

Iată o frumoasă fată de eschimos pe nume Sedna. Locuieşte singură cu tatăl ei într-o căsuţă din zăpadă la nord de cătunele obişnuite ale eschimoşilor. Vestea despre frumuseţea fetei s-a răspândit prin lume şi mulţi tineri fac drumul lung peste banchize şi ţinuturi pustii pentru a aduce omagiile lor tatălui încărunţit de ani şi pentru a-i face curte Sednei.

Dar inima fetei nu este impresionată de vorbele,

aspectul sau manierele peţitorilor şi, la sfârşitul primăverii acelui an, atunci când se sparg gheţurile, ea pleacă singură departe, printre banchize, ca să evite întâlnirea cu o nouă serie de pretendenţi.

Întrucât toate acestea se întâmplau într-o vreme când oamenii înţelegeau graiul animalelor, s-a întâmplat ca o pasăre să zboare pe deasupra gheţurilor, încercând să o seducă pe Sedna cu cântecul ei.

— Vino cu mine pe tărâmul păsărilor, unde totul este la fel de frumos ca acest cântec al meu, îi cântă pasărea. Vino cu mine pe tărâmul păsărilor, unde nu există foame, unde cortul îţi va fi făcut din cea mai frumoasă piele de karibu, unde te vei odihni pe cele mai fine şi mai moi blănuri de urs şi unde lampa ta nu se va stinge niciodată. Eu şi cu prietenii mei îţi vom aduce tot ce îţi va pofti inima şi de azi înainte te vom împodobi numai cu cele mai frumoase şi strălucitoare pene.

Sedna se încrede în vorbele peţitorului cu chip de pasăre şi se uneşte cu el în tradiţia Oamenilor Adevăraţi şi merge cu el departe, peste mare şi peste gheţuri, până pe tărâmul oamenilor-păsări.

Dar pasărea o minţise.

Casa lor nu este construită din cea mai frumoasă piele de karibu, ci e un cort jalnic, înjghebat în pripă din piei putrezite de peşte. Vântul suflă nestingherit înăuntru, râzându-şi de inocenţa şi candoarea ei.

Nu pe cele mai fine blănuri de urs se odihneşte ea, ci pe piei crude şi jigărite de morsă. Lampa ei nu are ulei şi nu arde. Ceilalţi oameni-păsări nu o învrednicesc nici măcar cu o privire şi e obligată să poarte aceleaşi haine de la nuntă. Noul ei soţ îi dă să mănânce doar peşte crud.

Sedna îi repetă încontinuu indiferentului ei soţ că îi

este dor de tatăl ei şi, în cele din urmă, pasărea îi îngăduie bătrânului să vină în vizită. Tatăl Sednei călătoreşte multe săptămâni în bărcuţa lui fragilă.

Când îşi întâmpină tatăl, Sedna se preface fericită. Apoi, când sunt amândoi singuri în cortul întunecat şi mirosind a peşte împuţit, fata începe să plângă şi îi spune că soţul ei se poartă urât cu ea şi că e nefericită pentru că a pierdut totul – tinereţe, frumuseţe, fericire – atunci când a ales să se mărite cu omul-pasăre, iar nu cu unul dintre tinerii din neamul Oamenilor Adevăraţi.

Tatăl se îngrozeşte când îi aude povestea şi o ajută să ticluiască un plan ca să-şi ucidă soţul. În dimineaţa următoare, când soţul-pasăre vine să-i aducă peştele crud pentru micul dejun, Sedna şi tatăl ei se năpustesc asupra lui cu harponul şi lopata din caiacul tatălui şi îl omoară. Apoi tatăl şi fiica fug de pe tărâmul oamenilor-păsări.

Zile în şir plutesc cu barca spre sud, către meleagurile Oamenilor Adevăraţi. Familia şi prietenii soţului-pasăre îi găsesc cadavrul şi clocotesc de furie şi se ridică în zbor spre sud, bătând atât de tare din aripi că îi aud până şi Oamenii Adevăraţi, de la mii de leghe depărtare.

Miile de păsări acoperă în doar câteva minute drumul care le luase o săptămână Sednei şi tatălui ei. Se năpustesc asupra bărcuţei ca un nor negru şi mânios de ciocuri şi gheare, şi pene. Bătăile puternice din aripi provoacă o furtună cumplită care ridică valurile şi ameninţă să scufunde barca.

Tatăl se hotărăşte să-şi sacrifice fiica şi o aruncă peste bord.

Sedna se agaţă cu toate puterile de marginea bărcii.

Tatăl îşi scoate cuţitul şi îi taie primele încheieturi ale degetelor. Acestea cad în apă şi din ele apar

primele balene. Unghiile devin oasele albe de balene găsite pe ţărmuri.

Dar Sedna nu dă drumul bărcii. Tatăl îi taie degetele din a doua încheietură.

Cad şi acestea în mare şi din ele apar focile.

Sedna tot nu dă drumul bărcii. Când tatăl îngrozit îi taie şi ultimele cioate ale degetelor, acestea cad pe gheţarii plutitori şi apoi în apă şi se transformă în morse.

Rămasă fără degete, doar cu monturile curbate ale oaselor, aidoma ghearelor soţului-pasăre, Sedna cade pe fundul mării unde trăieşte şi astăzi.

Sedna este stăpâna tuturor balenelor, morselor şi focilor. Dacă Oamenii Adevăraţi îi fac pe plac, ea le va spune acelor animale să se lase prinse şi omorâte şi le va trimite la ei. Dar dacă Oamenii Adevăraţi o supără, îşi ţine balenele, morsele şi focile alături, în întunericul din adâncuri, iar Oamenii Adevăraţi suferă şi flămânzesc.

Ce mama naibii? se minunează Francis Crozier. Glasul sinelui său întrerupe visul nefiinţei.

De parcă ar fi chemat-o, durerea dă năvală peste el.

61
CROZIER

Băieţii mei! strigă el. Dar e prea slăbit să poată striga. E prea slăbit să poată şopti. E prea slăbit să-şi poată aduce aminte ce anume înseamnă cele patru silabe. *Băieţii mei!* încearcă el din nou. Nu se aude decât un suspin frânt.

Ea îl torturează.

Crozier nu se trezeşte dintr-odată, ci prin încercări repetate şi extrem de dureroase de a-şi deschide ochii, punând laolaltă secvenţe disparate dobândite în puţinele clipe de luciditate din toate orele, poate chiar zilele, din urmă, când a fost smuls din somnul-morţii de durere şi de cele patru silabe golite de conţinut – *băieţii mei!* – până când, în cele din urmă, e suficient de conştient ca să-şi poată aducă aminte cine este, să înţeleagă unde este şi să vadă cine este lângă el.

Ea îl torturează.

Eschimosa femeie-fată pe care el o cunoscuse sub numele Lady Silence îl taie necontenit pe piept, pe braţe, pe laturi, pe spate şi pe picioare cu un cuţit ascuţit şi fierbinte. Durerea este necurmată şi insuportabilă.

Stă întins lângă ea într-un spaţiu strâmt – nu o căsuţă de zăpadă ca aceea pe care i-o descrisese John Irving, ci un soi de cort făcut din piei de animale întinse pe nişte oase sau beţe curbate. Câteva lămpi micuţe cu ulei pâlpâie în jur, luminând bustul dezgolit al fetei şi – Crozier reuşeşte să privească în jos – pieptul şi braţele şi abdomenul lui, goale şi sfâşiate şi însângerate. Îşi închipuie că ea îl taie în bucăţele mici.

Crozier încearcă iarăşi să strige şi iarăşi îşi dă seama

că e prea slăbit să poată striga. Vrea să-i împingă la o parte mâna în care ţine cuţitul, dar e prea slăbit să poată face vreo mişcare.

Ochii ei negri se uită ţintă într-ai lui, părând a-i transmite că este din nou viu; apoi se întoarce la examinarea rănilor pe care i le face atunci când îl taie, îl ciopârţeşte, îl torturează.

Crozier reuşeşte să scoată un geamăt abia auzit. Apoi recade în întuneric, dar nu se întoarce la visele „acustice” şi la starea atât de plăcută de nefiinţă, pe care abia şi-o mai aminteşte acum, ci se prăbuşeşte în valurile sălbatice şi negre ale unui ocean de durere.

Îi dă să mănânce un fel de fiertură dintr-o cutie de conserve Goldner pe care trebuie că a furat-o de pe *Terror.* Fiertura are gust de sânge de animal acvatic. Cu un cuţit ciudat, cu plăsele din fildeş, ea taie fâşii de carne şi slănină, ţinând între dinţi bucata de focă, mişcând tăişul periculos de aproape de gură. Mestecă bine dumicaţii şi apoi îi îndeasă printre buzele crăpate şi sfâşiate ale lui Crozier. El încearcă să-i scuipe – nu vrea să fie hrănit ca un pui de pasăre abia ieşit din ou –, dar ea recuperează fiecare îmbucătură unsuroasă şi i-o vâră cu forţa înapoi în gură. Învins, incapabil să i se opună, el găseşte energia să mestece şi să înghită.

Apoi adoarme din nou, în acordurile cântecului de leagăn al vântului sălbatic, dar se trezeşte curând, îşi dă seama că e în pielea goală între aşternuturile din blănuri – hainele lui, nenumăratele lui rânduri de haine de iarnă, nu sunt în cort – şi îşi mai dă seama şi că ea l-a întors pe burtă, după ce-i aşternuse dedesubt o piele netedă de focă pentru ca sângele care îi curge din răni să nu murdărească pieile şi blănurile moi de pe podeaua cortului. Acum îi împunge spinarea cu un cuţit drept şi lung.

Prea slăbit să i se împotrivească ori să se întoarcă cu faţa în sus, Crozier geme prelung şi atât. Îşi imaginează cum îl taie bucăţi-bucăţele şi cum apoi va frige şi va mânca bucăţelele acelea. Simte cum întinde ceva umed şi vâscos pe rănile lui de pe spate.

Şi adoarme din nou în plină tortură.

Băieţii mei!

După mai multe zile de durere cumplită, timp în care a oscilat între leşin şi luciditate şi s-a gândit că Silence îl taie în bucăţi, Crozier îşi aduce aminte că a fost împuşcat.

Se trezeşte în cortul luminat doar de o rază firavă de lună care pătrunde printre cusăturile pieilor. Fata eschimos doarme lipită de el, bucurându-se de căldura emanată de trupul lui, aşa cum şi el primeşte căldura ei, şi amândoi sunt complet goi. Crozier nu simte nici cea mai vagă zvâcnire de pasiune ori poftă trupească. Nu simte nimic altceva decât nevoia animalică de căldură. Durerea este mult prea mare.

Băieţii mei! Trebuie să mă întorc la ei! Să-i avertizez!

Şi pentru prima oară îşi aduce aminte de Hickey, de lumina lunii, de focurile de armă.

Încearcă să-şi ridice mâna de pe piept şi să îşi atingă umărul, în locul unde l-au lovit gloanţele. Partea stângă a pieptului lui e o masă de răni şi crestături, dar i se pare că au fost scoase cu multă grijă şi gloanţele, şi bucăţile de haine care-i intraseră în carne. Simte sub degete ceva moale, ca nişte bucăţi umede de muşchi ori de alge. Vrea să şi le ia de pe răni, dar nu are puterea să o facă.

Partea superioară a spatelui îl doare mai tare decât pieptul rănit şi Crozier îşi aminteşte cum îl torturase Silence cu cuţitul ei. Îşi aminteşte şi fâsâitul pe care îl

auzise imediat după ce Hickey apăsase trăgaciul, dar înainte de ţâşnirea cartuşelor din ţevile armei – praful de puşcă era vechi şi ud, iar asta îi diminuase cu mult forţa explozivă – şi îşi mai aminteşte şi cum îl izbise şi îl răsucise în loc norul negru format de încărcătura cartuşelor. Fusese împuşcat o dată în spate de la distanţă şi o dată în piept de foarte aproape.

Mi-o fi scos eschimosa absolut toate alicele? Absolut toate fărâmele din îmbrăcămintea murdară care mi-au intrat în răni?

În întuneric, Crozier închide şi deschide ochii. Îşi aminteşte de vizita în infirmeria lui Goodsir şi cum doctorul i-a explicat, cu infinită răbdare, că, în cazul rănilor căpătate în luptă, aşa cum erau şi majoritatea rănilor din această expediţie, nu leziunea iniţială era cea care ducea la moarte, ci septicemia instalată mai târziu din pricina infecţiilor.

Îşi mişcă încet mana de pe piept pe umăr. Îşi aminteşte acum că, după focurile de puşcă, Hickey îl împuşcase de câteva ori cu propriul lui pistol, iar primul glonţ l-a nimerit... *aici.* Crozier trage cu putere aer în piept atunci când degetele lui dau peste o tăietură adâncă în bicepsul superior. E acoperită tot cu materia aceea mucegăită, lipicioasă. Durerea îl ameţeşte şi îi face rău.

Mai are încă o rană de glonţ în coastele stângi. Îl sleieşte de putere chiar şi efortul de a-şi duce mâna până acolo. Atinge tăietura, icneşte tare şi îşi pierde iar cunoştinţa pentru câteva clipe.

Când îşi mai revine, Crozier înţelege că Silence îi scosese glonţul acela şi îi bandajase rana cu aceeaşi cataplasmă păgână folosită pe tot trupul lui. Îl doare atunci când respiră şi îl doare spatele, de aceea presupune că glonţul îi spărsese cel puţin o coastă din stânga, deviase şi se înfipsese sub piele lângă

omoplatul stâng. Probabil că de acolo i-l scosese Silence.

Este nevoie de minute nesfârşite şi de tot restul energiei sale şi aşa infime ca să poată coborî mâna până la cea mai dureroasă rană dintre toate.

Crozier nu-şi aminteşte să fi fost împuşcat în piciorul stâng, dar durerea cumplită de acolo, din muşchiul de deasupra şi de dedesubtul genunchiului, îl convinge că pe acolo trecuse un alt glonţ. Pipăie cu degetele orificiile de intrare şi de ieşire. Trei centimetri mai sus şi i-ar fi distrus genunchiul, ceea ce înseamnă că ar fi rămas fără picior şi, în consecinţă, fără viaţă. Şi acolo este o cataplasmă şi, cu toate că simte câteva cruste, se pare că rana aceea nu mai sângerează.

Nu-i de mirare că ard de febră. Mor de septicemie.

Dar îşi dă seama că acea căldură pe care o simte s-ar putea să nu fie febră. Aşternuturile astea îmblănite sunt izolatoare, iar din trupul gol al lui Lady Silence se revarsă spre el atât de multă fierbinţeală, că îi este cald pentru prima oară în... cât să fie? Luni? Ani?

Cu un efort formidabil, Crozier reuşeşte să împingă capătul blănii care îi acoperă pe amândoi, lăsând să intre aerul mai rece.

Silence se mişcă puţin, însă nu se trezeşte. O priveşte lung în lumina săracă din cort şi îşi spune că nu este decât o copilă. I se pare că seamănă cu una din fiicele adolescente ale vărului său, Albert.

Amintindu-şi cum jucase cricket pe o pajişte verde din Dublin, Crozier adoarme din nou.

Este îmbrăcată cu parka şi stă în genunchi în faţa lui, cu mâinile depărtate cam la treizeci de centimetri una de cealaltă, mişcând cu repeziciune pe degetele răsfirate un fel de sfoară făcută din tendoane sau maţe de animale. Parcă e un joc cu aţa, aşa cum joacă

fetiţele.

Crozier o urmăreşte plictisit.

Din încrucişările complicate ale acelei sfori improvizate apar aceleaşi două modele. În primul sunt trei benzi care formează două triunghiuri în partea de deasupra, chiar în vârfurile degetelor ei mari, cu o buclă dublă în centru, care seamănă cu o turlă ascuţită. Al doilea model – pe care îl formează cu mâna dreaptă mult îndepărtată de stânga, pe ale cărei degete mare şi mic se încolăceşte sfoara – este o buclă complicată care reprezintă un fel de caricatură a unei vietăţi cu patru picioare (sau înotătoare) ovale şi cu o altă buclă în loc de cap.

Crozier nu pricepe despre ce este vorba. Clatină încet din cap ca să-i arate că nu are chef de joacă.

Silence îl priveşte lung în ochi. Apoi destramă modelul cu o singură mişcare graţioasă din mâinile ei mici şi pune sfoara în vasul din fildeş din care îşi bea el supa. Şi iese din cort.

Şocat de aerul îngheţat care pătrunde printre bucăţile de piele ce alcătuiesc uşa cortului, Crozier vrea totuşi să se târască până acolo. Trebuie să vadă unde se află. Zgomotele de fond, gemetele şi trosnetele binecunoscute, îl fac să creadă că este tot pe gheaţă, poate la foarte mică distanţă de locul unde a fost împuşcat. Crozier nu ştie câtă vreme a trecut de la cursa pe care le-a întins-o Hickey – lui, doctorului Goodsir şi bieţilor Lane şi Goddard – dar nutreşte speranţa că nu s-au scurs decât câteva ore de atunci, cel mult o zi sau două. Şi, dacă pleacă chiar acum, încă mai poate ajunge în timp util la oamenii lui din Tabăra Salvării ca să-i avertizeze, înainte ca Hickey, Manson, Thompson şi Aylmore să le poată face vreun rău.

Crozier reuşeşte doar să-şi ridice capul şi umerii câţiva centimetri, însă este mult prea slăbit ca să se

strecoare afară din aşternuturi, nici vorbă să poată ajunge până la intrarea în cort. Adoarme din nou.

Mai târziu – nici măcar nu e convins că este aceeaşi zi sau dacă Silence a intrat şi a ieşit din cort de mai multe ori în timpul somnului lui – fata îl trezeşte. Lumina slabă care intră printre cusăturile pieilor este neschimbată; interiorul cortului este luminat de aceleaşi lămpi cu untură de focă. În firida din zăpadă pe care o foloseşte pe post de magazie se află o bucată de carne proaspătă şi Crozier observă că ea tocmai ce şi-a dat jos parka groasă, rămânând doar într-o pereche de pantaloni scurţi cu blana întoarsă în interior. Pielea lor este cu o nuanţă mai deschisă decât pielea smeadă a lui Silence. I se leagănă domol sânii atunci când se aşază din nou în genunchi în faţa lui Crozier.

De nicăieri apare iarăşi sfoara între degetele ei. Mai întâi forma de animal, apoi fata slăbeşte sfoara, o răsuceşte iar, şi apare turla ascuţită.

Crozier clatină din cap. Nu pricepe.

Silence aruncă sfoara în vas, îşi scoate cuţitul curbat, cu mâner din fildeş, foarte asemănător cu cârligul unui docher, şi începe să taie bucata de carne.

— Trebuie să plec să-mi caut oamenii, şopteşte Crozier. Trebuie să mă ajuţi să-mi găsesc oamenii.

Silence îl priveşte cu atenţie.

Căpitanul nu are habar câte zile au trecut de când şi-a revenit prima dată. Doarme mult. Cele câteva ceasuri cât este treaz şi le petrece sorbindu-şi supa, mâncând bucăţi de carne şi slănină pe care Silence nu mai trebuie să i le mestece, dar pe care tot trebuie să i le ridice în dreptul gurii, şi urmărind-o cum îi schimbă bandajele şi îl curăţă pe tot corpul. Umilinţa pe care o simte Crozier este mai presus de cuvinte atunci când

este ajutat să-şi facă necesităţile într-o altă cutie Goldner pusă alături de el în zăpadă şi la care poate ajunge dacă îşi scoate mâna printr-o deschizătură printre aşternuturi şi când se gândeşte că *fata asta* goleşte conţinutul conservei undeva printre gheţurile de afară. Nu se simte deloc mai bine nici ştiind că excrementele lui îngheaţă aproape instantaneu, deci nu au cum să împrăştie vreun miros neplăcut în cortul acesta micuţ în care şi aşa duhneşte a peşte şi carne de focă şi a propria lor transpiraţie şi prezenţă omenească.

— Vreau să mă ajuţi să mă întorc la oamenii mei, şopteşte răguşit iarăşi.

Este foarte posibil să fie aproape de polinia unde i-a atacat Hickey, la mai puţin de trei kilometri de Tabăra Salvării.

Trebuie să-i prevină pe ceilalţi.

Se simte nedumerit pentru că, de fiecare dată când se trezeşte, lumina care intră de afară pare neschimbată. Poate că dintr-un anume motiv, pe care numai doctorul Goodsir l-ar putea explica, nu se trezeşte decât în toiul nopţii. Poate că Silence îi pune ceva în supa din sânge de focă pentru a-l face să doarmă în tot cursul zilei. Pentru a-l împiedica să fugă.

— Te rog, şopteşte el.

Nu poate decât să spere că, în ciuda muţeniei ei, sălbatica asta a învăţat ceva engleză în lunile petrecute pe HMS *Terror.* Goodsir îi spusese că Lady Silence are auzul bun, chiar dacă nu mai are limbă, şi Crozier însuşi o surprinsese de câteva ori tresărind la un zgomot mai puternic atunci când îi fusese oaspete pe navă.

Silence continuă să îl privească fix.

Nu-i doar sălbatică, mai e şi cretină, îşi zice Crozier. Al dracului să fie el dacă o să se mai roage de păgâna

asta. Va trebui să mănânce, să se însănătoşească, să capete puteri şi, într-o bună zi, s-o dea la o parte din drumul lui şi să se întoarcă singur în tabără.

Silence clipeşte şi se întoarce cu spatele la el ca să frigă o bucată de carne pe plita ei micuţă cu untură de focă.

Se trezeşte într-o altă zi – sau, mai degrabă, într-o altă noapte, pentru că lumina este la fel de slabă – şi o vede pe Silence aplecată deasupra lui cu sfoara între degete.

Prima formă este din nou cea cu turla ascuţită. Degetele fetei dansează. Apar două bucle ovale, care acum au câte două picioare – sau înotătoare – nu patru ca înainte. Îşi depărtează mai mult mâinile şi face formele acelea să se mişte, alunecând dinspre mâna dreaptă către cea stângă. Desface modelul, degetele îi zboară şi apare din nou turla, numai că acum nu mai este ţuguiată, ci ovală, aşa cum văzuse Crozier în figurile de geometrie şi trigonometrie pe care le studiase cu multă atenţie pe vremea când era doar elev de marină.

Clatină din cap.

— Nu pricep, spune el răguşit. Habar n-am ce vrei cu jocul ăsta.

Silence îl priveşte lung, clipeşte des de câteva ori, aruncă sfoara într-o traistă din piele şi începe să-l tragă afară din aşternuturile de blană.

Crozier nu are suficientă forţă să i se opună, dar nici nu vrea să-şi irosească puţina putere căpătată ajutând-o. Silence îl propteşte bine şi îl îmbracă repede cu un fel de cămaşă subţire din piele de karibu, peste care trage o parka groasă din blană. Lui Crozier aproape că nu-i vine să creadă cât de uşoare i se par hainele acestea – cele pe care le-a purtat în ultimii trei ani

cântăreau peste cincisprezece kilograme, şi asta *înainte* de a se îmbiba inevitabil cu sudoare şi gheaţă. I se pare că acest costum de eschimos nu are cum să fie mai greu de patru kilograme. Îl miră şi faptul că îi stau foarte lejer pe trup, dar mânecile sunt strânse bine la încheieturi şi în jurul gâtului – sunt strânse în toate locurile pe unde ar putea ieşi căldura.

Stânjenit la culme, Crozier încearcă acum să o ajute să-i tragă pantalonii din piele de karibu peste părţile intime – aceştia sunt mai mari decât pantalonii scurţi pe care îi poartă Silence în cort – apoi ciorapii lungi tot din piele karibu. Însă degetele lui sunt ţepene şi neîndemânatice şi mai mult o încurcă. Silence îi împinge mâinile la o parte şi termină să-l îmbrace cu o detaşare şi economie de efort specifice doar infirmierelor şi mamelor.

Îi trage în picioare un fel de şosete ţesute din iarbă de mare, foarte probabil cu caracter izolator, şi i le strânge bine în jurul gleznelor. Lui Crozier îi este aproape imposibil să-şi imagineze de cât de mult timp avusese nevoie Silence – ori altă femeie – ca să confecţioneze ciorapii aceştia din iarbă. Vine rândul cizmelor din blană – Silence i le trage peste şosetele din iarbă şi îi vâră pantalonii în ele, iar el observă că tălpile acestor încălţări sunt făcute dintr-o piele foarte groasă.

Când îşi recăpătase cunoştinţa, Crozier se minunase de aglomerarea de aşternuturi, parka, blănuri, piei de karibu, oale, sfori, lămpi – ce păreau a fi făcute din steatit[16] – cuţitul curbat şi multe alte unelte din cort, dar apoi evidenţa îi sărise în ochi: Lady Silence fusese femeia care îi jefuise pe cei opt eschimoşi ucişi de locotenentul Hodgson şi Farr. Restul obiectelor – cutiile

[16] Varietate compactă de talc de culoare alb-verzuie (n. tr.).

de conserve Goldner, lingurile, celelalte cuţite, coastele de mamifere marine, bucăţile de lemn, fildeşul, chiar şi ceea ce păreau a fi doage vechi de butoi folosite acum la scheletul cortului – probabil că le furase de pe *Terror* ori din tabăra pe care ei o abandonaseră.

Odată îmbrăcat, Crozier se prăbuşeşte la loc în aşternuturi şi gâfâie:

— Mă duci acum înapoi la oamenii mei?

Silence îi pune o pereche de mănuşi groase cu un deget, îi trage pe cap gluga cu bordură din blană albă, apucă strâns pielea de urs pe care stă el şi îl trage afară din cort.

Aerul rece intră ca un cuţit în plămânii lui Crozier, făcându-l să tuşească. Dar imediat îşi dă seama cât de cald îşi simte corpul în spaţiul încăpător al acestor straie impermeabile. Silence se mai foieşte în jurul lui un minut – îl aşază în fund pe un maldăr de blănuri împăturite. Presupune că vrea să-l împiedice să stea culcat pe gheaţă, chiar şi cu pielea de urs sub el, pentru ca aerul încălzit de trupul lui să poată circula nestingherit pe sub hainele acestea de eschimos.

Ca şi cum ar dori să-i confirme presupunerile, Silence ridică pielea de urs, o împătureşte repede şi o pune peste celelalte de lângă el. În ultimii trei ani picioarele lui Crozier fuseseră reci de fiecare dată când urcase pe punte sau coborâse pe gheaţă şi fuseseră în permanenţă *ude şi îngheţate* de când plecase de pe navă – dar acum, în mod absolut uluitor, nici răceala gheţii şi nici umezeala din aer nu pătrund prin tălpile groase din piele şi prin cipicii din iarbă împletită cu care este încălţat.

Cu mişcări rapide şi experimentate, Silence începe să strângă cortul. Crozier profită de ocazie şi se uită în jur.

Este noapte. *De ce oare m-a scos noaptea din cort? Să se fi întâmplat ceva neprevăzut?* Aşa cum bănuise el din cauza zgomotelor, se aflau pe banchiză, printre seracuri şi aisberguri şi creste de gheaţă în care se reflectă razele câtorva stele care aruncă priviri sfioase la ei printre norii joşi. La mai puţin de zece metri de locul unde fusese cortul se vede apa întunecată a unei polinii, iar inima lui Crozier îşi accelerează bătăile. *Nici n-am plecat de unde ne-a atacat Hickey; adică suntem la doar trei kilometri de Tabăra Salvării. Ştiu cum să mă întorc.*

Dar îşi dă îndată seama că polinia aceasta este mult mai mică decât cea la care îi condusese Robert Golding – apa aceasta are mai puţin de trei metri lungime şi doar unu şi jumătate lăţime. Şi nici aisbergurile din jur nu par aceleaşi. Sunt mai înalte şi mai multe decât cele din locul unde îi prinsese Hickey în cursă. Mai înalte sunt şi crestele de gheaţă de aici.

Crozier se uită la cer, dar norii îl împiedică să vadă stelele. Dacă s-ar însenina şi dacă ar avea la el sextantul şi o hartă şi tabelele de navigaţie, abia atunci ar fi în stare să determine poziţia în care se află.

Dacă... dacă... abia atunci...

Singura grupare de stele pe care o vede în fugă seamănă mai mult cu o constelaţie de iarnă decât cu una care ar trebui să se găsească în partea aceasta a cerului arctic la jumătatea ori la sfârşitul lunii august. Ştie că a fost împuşcat în noaptea de 17 august – îşi făcuse însemnarea zilnică din jurnalul de bord înainte să dea Golding buzna în tabără – şi nu poate crede că au trecut mai mult de câteva zile de atunci.

Se uită tulburat la aglomerarea de gheţuri de la orizont, încercând să descopere o rază de lumină care ar putea sugera un amurg recent ori un răsărit iminent. Dar nu vede decât bezna nopţii şi norii şi

câteva stele înfiorate.

Doamne Dumnezeule... unde-i soarele?

Lui Crozier nu-i este deloc frig, dar tremură şi se scutură atât de tare acum, că trebuie să se apuce cu toată puterea rămasă de maldărul de blănuri ca să nu se răstoarne pe gheaţă.

Lady Silence face un lucru extrem de bizar.

Demontase cu câteva mişcări eficiente cortul din piele şi oase – chiar şi la lumina aceasta slabă Crozier vede că straturile exterioare sunt făcute din piei de focă – şi acum s-a aşezat în genunchi pe una din foile de cort pe care o taie pe mijloc.

Apoi duce cele două bucăţi la *polinie* şi le cufundă în apă cu un băţ lung, înmuindu-le cât mai bine. Se întoarce în locul unde fusese cortul, scoate peşti congelaţi din gaura săpată în gheaţă pe care o folosea ca magazie, şi îi înşiră iute, unul în continuarea celuilalt, pe marginile fiecărei bucăţi din foaia udă de cort.

Crozier nu are nici cea mai vagă idee ce vrea să facă fata. Are senzaţia că execută un ritual păgân şi dement în plină noapte, sub câteva stele şi în rafalele vântului. Dar problema care îl îngrijorează cel mai tare este că *nebuna a tăiat cortul.* Chiar dacă ar vrea să-l refacă din pieile rămase, nu ar mai reuşi să ţină departe frigul şi vijeliile.

Silence nu-l bagă în seamă şi se apucă să ruleze foarte strâns pielea udă în jurul liniilor formate din peşti. Crozier observă amuzat că dintr-un capăt ale celor două suluri subţiri iese câte o jumătate de peşte, iar acum se chinuieşte să-l îndoaie în sus pe fiecare.

După două minute, femeia ia cele două tuburi lungi cam de doi metri fiecare – peşti congelaţi înfăşuraţi în piele de focă îngheţată şi ea bocnă acum, ajungând la consistenţa lemnului de stejar, cu câte un cap de peşte

curbat în vârf – şi le aşază paralel pe gheaţă.

Acum pune o bucată de piele pe jos şi îngenunchează pe ea ca să cupleze cele două tuburi de peşti cu bucăţi de piele şi de tendoane, coarne şi colţi de karibu, pe care le desfăcuse din scheletul cortului.

— Măiculiţa mea, icneşte Crozier. *Cele două suluri îngheţate din piele de focă şi peşti sunt tălpi de sanie. Coarnele de karibu sunt traversele.* Construieşte o blestemată de sanie.

Aburii respiraţiei lui se transformă în cristale de gheaţă, iar amuzamentul face loc panicii. *Parcă nu era atât de frig pe 17 august* – nici pe departe *atât de frig, nici măcar în miezul nopţii.*

Lui Silence nu-i trebuie decât jumătate de oră ca să construiască sania cu tălpi din peşti şi traverse din coarne de karibu, dar Crozier mai rămâne cocoţat pe maldărul lui de blănuri încă o oră şi jumătate sau mai mult. Îi este greu să estimeze trecerea timpului fără ceasul lui de buzunar şi, în plus, mai aţipeşte din când în când câtă vreme femeia desăvârşeşte tălpile saniei.

Mai întâi scoate dintr-un sac de pânză furat de pe *Terror* ceva ce seamănă cu un amestec de noroi şi licheni. Aduce apă din polinie în cutiile Goldner şi modelează substanţa aceea în nişte mingi de mărimea unui pumn. Le pune apoi pe tălpile improvizate şi le întinde uniform bătându-le uşor cu palmele goale. Crozier nu pricepe de ce nu-i îngheaţă mâinile, deşi se opreşte adesea ca să şi le încălzească sub parka, lipindu-şi-le de pielea goală.

Silence netezeşte noroiul îngheţat cu unul din cuţite, aşa cum şi-ar netezi un sculptor macheta din lut a unei viitoare opere. Apoi mai aduce apă din polinie şi o toarnă peste stratul de noroi, formând un strat de gheaţă. În cele din urmă, ia apă în gură şi o împroaşcă

peste o bucată de blană de urs cu care freacă fiecare din cele două tălpi de sanie până când învelişul lor de gheaţă este perfect neted. În lumina stelelor, lui Crozier i se năzare că cele două tălpi – doar peşti îngheţaţi şi bucăţi din piei de focă în urmă cu două ceasuri – sunt căptuşite cu sticlă.

Silence îndreaptă sania, verifică traversele, le încearcă aşezându-se pe ele, leagă alte coarne de karibu în partea din spate, improvizând un fel de spătar, apoi aşterne câteva piei de focă şi blănuri de urs şi vine să-l ridice pe Crozier şi să-l ducă la sanie.

El îi dă mâna la o parte pentru că vrea să meargă fără ajutor.

Nu-şi mai aminteşte cum a căzut cu nasul în zăpadă, dar văzul şi auzul îi revin când Silence îl pune pe sanie, îi îndreaptă picioarele, îl propteşte de blănurile aşezate în spate şi îl acoperă cu alte câteva blănuri.

Observă acum că femeia legase fâşii lungi din piele de partea din faţă a saniei şi le-a împletit transformându-le într-un soi de ham pe care şi-l trece acum în jurul mijlocului. Îşi aduce aminte de jocul ei cu sfoara şi înţelege ce voise să-i transmită – cortul (turla ţuguiată) demontat, ei doi plecând de acolo (cele două figuri care păreau a se deplasa, deşi Crozier nu este încă în stare să se mişte de unul singur) către o altă turlă, ovală şi fără vârf (un alt cort? o căsuţă din zăpadă?).

Sania fiind acum încărcată cu toate bagajele lor – restul de blănuri şi sacii din pânză, şi oalele, şi lămpile cu untură de focă sunt clădite în jurul lui Crozier – Silence intră în ham şi începe să o tragă peste gheaţă.

Tălpile acestea improvizate alunecă incredibil de bine, mult mai silenţios şi mult mai lin decât cele ale săniilor adevărate de pe *Terror* şi *Erebus.* Lui Crozier nu-i vine să creadă că încă îi este cald; în cele două

ceasuri cât a stat şi n-a făcut nimic nu i-a îngheţat decât vârful nasului.

Plafonul de nori este compact. Nu se zăreşte nicăieri nicio rază de lumină care să vestească răsăritul. Francis Crozier nu are nici cea mai vagă idee unde ar putea să-l ducă femeia aceasta – înapoi pe Insula King William? Spre sud, către Peninsula Adelaide? Spre Fluviul lui Back? Mai departe, în largul gheţurilor?

— Oamenii mei, îi şopteşte el răguşit.

Încearcă să vorbească mai tare ca să se poată face auzit prin suspinele vântului, şuieratul zăpezii şi gemetele stratului gros de gheaţă de dedesubt.

— Trebuie să mă întorc la oamenii mei. Domnişoară... doamnă... Lady Silence, *te rog.* În numele bunului Dumnezeu, du-mă, te rog, înapoi la oamenii mei din Tabăra Salvării.

Silence nu întoarce capul. Nu-i vede decât spatele glugii şi bordura din blană albă de urs licărind în lumina difuză a stelelor. Nu pricepe cum de poate ea să înainteze pe o asemenea beznă şi nici cum o fată atât de firavă e în stare să tragă aparent fără efort sania atât de încărcată.

Şi alunecă uşor, intrând în îmbulzeala de gheţuri din faţă.

62
CROZIER

De pe fundul mării, Sedna se gândeşte dacă să trimită foca la suprafaţă ca să fie vânată de celelalte animale şi de Oamenii Adevăraţi. Realitatea este că foca însăşi hotărăşte dacă se va lăsa ucisă sau nu.

Altă realitate este că nu există decât o singură focă.

Focile sunt aidoma Oamenilor Adevăraţi, în sensul că fiecare are două spirite – un spirit al vieţii care moare odată cu trupul şi un spirit veşnic ce părăseşte trupul la momentul morţii. Acest suflet etern, numit *tarnic,* este ascuns în intestinele focii sub forma unei băşici de aer şi sânge, având aceeaşi înfăţişare cu foca, dar fiind infinit mai micuţă.

Când foca moare, spiritul ei cel veşnic o părăseşte şi intră, exact în aceeaşi formă, într-un pui de focă, urmaş al aceleia care a hotărât să se lase prinsă şi ucisă.

Oamenii Adevăraţi ştiu că, în decursul vieţii sale, un vânător va captura şi va omorî iar şi iar aceeaşi focă, sau morsă, sau urs, sau pasăre.

Exact acelaşi lucru se întâmplă cu spiritul veşnic al unui Om Adevărat, atunci când spiritul vieţii îi moare odată cu trupul. *Inua*[17] – sufletul nepieritor – călătoreşte, păstrându-şi neştirbite toate amintirile şi abilităţile, dar ascunzându-le bine, şi intră într-un băiat sau fetiţă, descendent direct al mortului. Acesta este unul din motivele pentru care Oamenii Adevăraţi nu-şi pedepsesc niciodată copiii, indiferent cât de neastâmpăraţi sau chiar impertinenţi devin aceştia. Pe lângă sufletul-de-copil din ei, se mai află acolo şi *inua* unui adult – al unui tată, unchi, bunic,

[17] *Inua* (plural: *inuat*) – nume dat în mitologia inuită sufletului care există în toţi oamenii, animalele, lacurile, munţii şi plantele (n. tr.).

străbunic, mamă, mătuşă, bunică sau străbunică, conţinând toată înţelepciunea matriarhală ori şamanistă a vânătorului respectiv – şi de aceea nu trebuie dojenit.

Foca nu se predă oricărui vânător din neamul Oamenilor Adevăraţi. Acesta trebuie să o atragă de partea sa, nu doar prin viclenie şi dibăcie şi capacitatea de a se strecura neobservat, ci şi prin curajul şi nobleţea din *inua* lui.

Aceste *inuat* – spirite ale Oamenilor Adevăraţi, ale focilor, morselor, urşilor, renilor, păsărilor, balenelor – au existat tot sub formă de spirite încă de dinainte de naşterea Pământului. Iar Pământul este foarte bătrân.

În timpul primei ere a universului, Pământul era un disc plutitor sub un cer care se sprijinea pe patru coloane. Sub Pământ era un hău întunecat unde trăiau spiritele (şi unde majoritatea trăiesc şi în zilele noastre). În cea mai mare parte a timpului acest Pământ timpuriu era acoperit de ape şi nepopulat de nicio fiinţă omenească – nici de Oamenii Adevăraţi, nici de alţii – până când doi bărbaţi, Aakulujjuusi şi Uumaaniirtuq, au ieşit la lumină de sub movilele din pământ. Aceştia doi au devenit primii Oameni Adevăraţi.

În perioada aceea nu erau nici stele, nici lună şi nici soare, iar cei doi bărbaţi şi descendenţii lor au fost nevoiţi să trăiască şi să vâneze într-o beznă absolută. De vreme ce nu existau şamani care să îi sfătuiască pe Oamenii Adevăraţi şi să îi călăuzească în viaţă, fiinţele acelea erau foarte plăpânde şi nu puteau vâna decât animale mici – iepuri, potârnichi, câte un corb, din când în când – şi nu ştiau să trăiască aşa cum se cuvine. Singurele lor podoabe erau nişte amulete confecţionate din cochiliile aricilor de mare cărora le spuneau *aanguaq.*

Femeile veniseră şi ele alături de bărbaţi în această primă eră a Pământului (ieşind din gheţari, aşa cum bărbaţii ieşiseră din pământ), dar erau sterpe şi îşi petreceau tot timpul mergând pe ţărmuri şi uitându-se la mare, ori săpând în sol, în căutare de copii.

Al Doilea Ciclu al universului a început după o competiţie îndelungată şi înverşunată între o vulpe şi un corb. Atunci au apărut anotimpurile şi, după aceea, viaţa şi moartea. La scurtă vreme după anotimpuri a început o eră nouă în care spiritul vieţii avea să dispară odată cu moartea oamenilor, iar spiritul *inua* a început să rătăcească aiurea.

Atunci şamanii au descoperit anumite taine ale ordinii cosmice şi au fost în stare să-i înveţe pe Oamenii Adevăraţi cum să trăiască în bună-cuviinţă, întocmind legi care să interzică incestul şi căsătoria în afara neamului, crimele sau alte acţiuni care contravin Ordinii fireşti a Lucrurilor. Şamanii aveau şi priceperea de a vedea trecutul (chiar dinaintea ieşirii lui Aakulujjuusi şi Uumaaniirtuq de sub pământ) şi de a povesti oamenilor despre originile şi marile spirite ale universului – *inuat* – cum ar fi Spiritul Lunii, sau despre Naarjuk, spiritul conştiinţei, sau despre Sila, Spiritul Văzduhului, care este şi una dintre cele mai importante forţe străvechi: căci Sila a creat şi a umplut cu energie tot ce există şi tot ea îşi manifestă furia prin vijelii şi furtuni.

Tot în timpul acesta Oamenii Adevăraţi au auzit despre Sedna, cunoscută în alte locuri îngheţate sub numele de Uinigumauituq sau Nuliajuk. Şamanii spuneau că toate fiinţele omeneşti – Oamenii Adevăraţi, băştinaşii cu pielea mai roşiatică ce trăiau la sud de Oamenii Adevăraţi, spiritele de karibu, numite *Ijirait,* ba chiar şi oamenii cu feţele palide, care au apărut mult mai târziu – s-au născut după ce Sedna-Uinigumauituq-Nuliajuk se împerechease cu un câine. Astfel se explică de ce câinii poartă nume şi au suflet şi împart *inua* stăpânului lor.

Inua Lunii, Aningat, şi-a brutalizat sora, Siqniq – *inua* soarelui – şi a violat-o. Soţiei lui Aningat, Ulilarnaq, îi plăcea nespus să-şi eviscereze victimele, fie acestea animale sau Oameni Adevăraţi, şi s-a supărat crunt pe şamanii care-şi băgau nasul în chestiuni care ţineau de spirit. Şi, drept pedeapsă, i-a făcut să râdă din senin şi fără să se poată

opri. Chiar şi în zilele noastre, se întâmplă ca şamanii să fie apucaţi de crize de râs şi chiar pot muri din cauza lor.

Oamenii Adevăraţi au aflat de existenţa celor mai puternice trei spirite din cosmos – omniprezentul Spirit al Văzduhului; Spiritul Mării, care stăpâneşte toate vietăţile apelor; şi Spiritul Lunii, ultimul membru al acestei trinităţi, însă aceste trei *inuat* primordiale sunt mult prea potente ca să acorde atenţie acestui neam (sau oricăror altor fiinţe omeneşti) pentru că ele sunt deasupra tuturor celorlalte spirite. De aceea Oamenii Adevăraţi nu se închină acestei treimi. Iar şamanii nu încearcă decât foarte rar să stabilească legătura cu aceste spirite omnipotente, aşa cum este Sedna, şi se mulţumesc doar să vegheze ca Oamenii Adevăraţi să nu încalce anumite tabuuri, stârnind astfel furia Spiritului Mării, Spiritului Lunii sau a Spiritului Văzduhului.

Însă treptat, de-a lungul multor generaţii, şamanii – cărora Oamenii Adevăraţi le ziceau *angakkuit* – au aflat mai multe taine ale universului ascuns şi ale spiritelor *inuat* inferioare. În decursul secolelor, unii dintre şamani au căpătat harul pe care Memo Moira îl numea al Doilea Văz – darul clarviziunii. În limba Oamenilor Adevăraţi talentul acesta se numeşte *qaumaniq* sau *angakkua* – în funcţie de modul lor de manifestare. La fel cum pe vremuri fiinţele omeneşti au îmblânzit lupii, spirite înrudite cu ale lor, transformându-i în câini care să împartă *inua* stăpânului lor, aşa au procedat şi *angakkuit* care au învăţat cum să îmblânzească şi să domesticească spiritele mici prin intermediul gândurilor. Spiritele acestea protectoare se numeau *tuurngait* şi ele nu numai că îi ajutau pe şamani să vadă lumea lor invizibilă şi să călătorească în vremurile de dinaintea apariţiei oamenilor, dar şi să intre în minţile fiinţelor omeneşti şi să descopere acolo faptele rele comise de Oamenii Adevăraţi prin care aceştia încalcă legile ordinii universale. I-au învăţat pe *angakkuit* limba lor, limba

spiritelor mici, care se numeşte *irinaliutit,* pentru ca şamanii să se poată adresa direct atât strămoşilor lor, cât şi acelor *inuat* mai puternice din univers.

Din momentul în care şamanii au învăţat limba *irinaliutit* a spiritelor-protectoare *tuurngait,* au putut să-i ajute pe oameni să-şi mărturisească necuviinţa şi greşelile, pentru ca, în acest chip, să poată tămădui bolile şi să poată restabili ordinea în haosul obştii omeneşti şi în întreaga lume. Ansamblul de legi şi tabuuri transmise de şamani din generaţie în generaţie era tot atât de complicat precum modelele încrucişate din sfoară alcătuite de degetele femeilor din neamul Oamenilor Adevăraţi din negura timpurilor şi până în prezent.

La rândul lor, şamanii au şi rol de proteguitori.

Există câteva spirite neînsemnate, dar malefice, care rătăcesc printre Oamenii Adevăraţi, chinuindu-i şi aducând vreme rea în calea lor. Şamanii au învăţat cum să făurească un cuţit, căruia să-i confere caracter sacru şi cu care să ucidă aceste *tupilait.*

Pentru a opri furtunile, *angakkuit* au descoperit şi au transmis generaţiilor următoare un cosor special cu care se putea reteza *silagiksaqtuq,* vâna vântului.

Şamanii pot zbura şi pot acţiona ca intermediari între Oamenii Adevăraţi şi spirite, dar, foarte adesea, îşi încalcă menirea şi fac rău fiinţelor omeneşti folosind *ilisiiqsiniq,* nişte vrăji puternice care stârnesc gelozii şi rivalităţi şi sentimente de ură într-atât de intense încât pot împinge un Om Adevărat să-şi ucidă semenii fără niciun motiv. Se mai poate întâmpla ca vreun şaman să piardă controlul asupra spiritelor-protectoare, *tuurngait,* şi, dacă situaţia nu este remediată de urgenţă, şamanul acela nevrednic devine la fel de folositor ca o rocă metaliferă ce cheamă la ea fulgerul furtunilor de vară. Iar Oamenii Adevăraţi nu au decât să-l lege fedeleş şi să-l părăsească în pustiu, ori să-l ucidă, tăindu-i capul şi aruncându-l departe de trup, pentru

ca şamanul să nu se poată readuce singur la viaţă şi să-i urmărească însetat de răzbunare.

Majoritatea şamanilor pot zbura, pot tămădui oameni, familii şi cătune întregi (de fapt îi ajută pe oameni să se vindece singuri redându-le echilibrul după mărturisirea greşelilor), pot călători până la lună sau până pe fundul mării (acolo unde sălăşluiesc cele mai puternice *inuat)* şi, după cuvenitele incantaţii rostite în limba *irinaliutit* în răpăit de tobe, se pot preschimba în asemenea animale precum ursul alb.

În vreme ce majoritatea spiritelor care nu sunt închise în suflete se mulţumesc să locuiască în lumea lor, există în univers alte creaturi care poartă în ele *inuat* de monştri.

Cei mai mici dintre aceşti monştri se numesc *tupilek* şi au fost creaţi cu mii şi mii de ani în urmă de nişte oameni cărora li se spunea *ilisituk.* Aceşti *ilisituk* nu erau şamani, ci bărbaţi şi femei foarte bătrâni şi foarte răi care îşi însuşiseră multe din puterile şamanilor, folosindu-le însă pentru vrăji, iar nu pentru tămăduire şi credinţă.

Toate fiinţele omeneşti, şi mai cu seamă Oamenii Adevăraţi, se hrănesc cu suflete şi sunt conştienţi de asta. Ce este vânătoarea, dacă nu un suflet în căutarea altuia căruia să-i ofere experienţa supremă a morţii? De pildă, atunci când o focă acceptă să fie ucisă de un vânător, vânătorul respectiv trebuie să cinstească *inua* acelei foci după ce a omorât-o. Însă, din moment ce e o creatură a apelor, înainte de să o mănânce îi dă să bea o gură de apă, ca parte a ritualului. Sunt unii vânători în rândul Oamenilor Adevăraţi care poartă la ei o cană mică pe un băţ, exact pentru scopul acesta, dar vânătorii mai bătrâni şi mai pricepuţi încă mai trec apa din gura lor în cea a focii moarte.

Suntem cu toţii devoratori de suflete.

Dar bătrânii şi bătrânele *ilisituk* erau hoţi de suflete. Se foloseau de incantaţii ca să-i subjuge pe vânătorii care

foarte des îşi luau familiile şi plecau din cătun ca să trăiască şi să moară departe, pe gheţurile mării sau în munţii de pe uscat. Toţi descendenţii acestor victime cărora li se furaseră sufletele se sălbăticeau şi erau cunoscuţi sub numele de *qivitok.*

Atunci când clanurile sau cătunele ajungeau să-i bănuiască pe bătrânii *ilisituk* de mârşăviile făcute, vrăjitorii făureau nişte animale mici şi extrem de rele – *tupilek* – ca să le urmărească, să le rănească, ba chiar să le ucidă duşmanii. La început, aceşti *tupilek* erau doar nişte lucruri neînsufleţite, de dimensiunea belemniţilor[18], dar, după ce erau însufleţiţi prin magie, începeau să crească şi să capete forme îngrozitoare, de nedescris. Pentru că acum victimele lor îi puteau observa cu mai multă uşurinţă pe timpul zilei, fugind din calea lor, aceşti *tupilek* au preferat să ia forma aproximativă a altor vietăţi – formă de morsă, ori, poate, de urs alb. Şi astfel, naivul vânător, blestemat de *ilisituk,* va deveni cel vânat. Foarte rare au fost cazurile când oamenii au reuşit să scape de acel *tupilek* trimis să-i ucidă.

Însă în zilele noastre au mai rămas puţini vrăjitori *ilisituk* pe lume. Unul dintre motivele dispariţiei lor este acela că, dacă vreun *tupilek* nu reuşea să ucidă victima – dacă intervenea un şaman, sau dacă vânătorul scăpa cu viaţă prin forţe proprii – monstrul se întorcea şi-şi măcelărea creatorul. Şi aşa, unul câte unul, bătrânii *ilisituk* au devenit victime ale propriilor invenţii.

Şi a venit o vreme, cu multe mii de ani în urmă, când Sedna, Spiritul Apei, s-a înfuriat pe celelalte două spirite, semene ale ei: Spiritul Văzduhului şi Spiritul Lunii.

Dorindu-şi să ucidă aceste două părţi din Trinitatea forţelor fundamentale ale universului, Sedna şi-a creat propriul *tupilek.*

Această forţă ucigaşă de nestăvilit şi înzestrată cu spirit era atât de fioroasă, încât şi-a căpătat propriul nume –

[18] Moluscă fosilizată din familia cefalopodelor (n. tr.).

Tuunbaq.

El se putea mişca în voie între lumea spiritelor şi Pământul fiinţelor omeneşti şi era în stare să ia orice formă ar fi voit. Iar formele acestea erau într-atât de înspăimântătoare că nici cel mai pur spirit nu-l putea privi în ochi fără să înnebunească. Puterea lui, pe care Sedna o pusese în slujba distrugerii şi morţii, era Răul însuşi. Mai mult decât atât, Sedna îi strânsese sub comanda lui pe *ixitqusiqjuk,* spiritele malefice fără număr care există pretutindeni.

Dacă s-ar fi putut afla faţă în faţă cu oricare dintre cele două spirite – cel al Văzduhului sau cel al Lunii – *Tuunbaq* le-ar fi putut ucide cu uşurinţă.

Însă, deşi înfiorător din toate punctele de vedere, *Tuunbaq* nu se putea apropia pe nesimţite de victima lui.

Sila, Spiritul Văzduhului, a cărei energie umple universul, i-a simţit prezenţa ucigaşă pe urmele ei, în lumea spiritelor. Ştiind că *Tuunbaq* ar putea s-o distrugă şi că odată cu dispariţia ei universul ar fi din nou aruncat în haos, Sila a chemat în ajutor Spiritul Lunii.

Însă Spiritul Lunii nu a vrut să o ajute şi nu-i păsa câtuşi de puţin de soarta universului.

Atunci Sila l-a implorat să-i vină în ajutor pe Naarjuk, Spiritul Conştiinţei, unul dintre cele mai vechi *inua* (care, la fel ca Sila, apăruse cu foarte multă vreme în urmă, atunci când haosul cosmic se despărţise de grăuntele încolţit al ordinii).

Şi Naarjuk a fost de acord.

După o luptă care a durat zece mii de ani şi care a provocat cratere şi falii şi deşerturi în ţesătura lumii spiritelor, Sila şi Naarjuk au respins atacul îngrozitorului *Tuunbaq.*

Aidoma tuturor monştrilor *tupilek* care nu reuşiseră să-şi ducă la îndeplinire menirea, *Tuunbaq* s-a întors împotriva celei care îl crease... Sedna.

Dar Sedna, care, încă de dinainte de trădarea tatălui ei, învăţase să nu se încreadă în nimeni, îşi dăduse seama de pericolul reprezentat de *Tuunbaq,* drept care a activat acum o slăbiciune secretă pe care o pusese în monstru atunci când îl crease, începând să rostească propriile-i incantaţii *irinaliutit.*

Şi imediat *Tuunbaq* a fost surghiunit pe suprafaţa Pământului, fără să-i mai fie vreodată îngăduit să revină nici în lumea spiritelor, nici pe fundul mării şi nici să ia formă de spirit. Sedna era în siguranţă.

Pe de altă parte, Pământul şi locuitorii lui erau acum în pericol.

Sedna îl alungase pe *Tuunbaq* în cea mai friguroasă şi pustie zonă a Pământului suprapopulat – printre gheţurile veşnice de lângă Polul Nord. A preferat nordul îndepărtat, iar nu celelalte regiuni îngheţate din sud, pentru că acolo era centrul Pământului pentru zeii *inuat,* iar şamanii ştiau cum să procedeze cu spiritele malefice furioase.

Tuunbaq, deposedat de forma lui monstruoasă, însă la fel de teribil în esenţă, îşi preschimbă curând înfăţişarea – aşa cum fac toate creaturile *tupilek* – devenind cea mai înfiorătoare jivină de pe suprafaţa Pământului. A ales aspectul şi caracterul celui mai inteligent, mai ucigaş şi mai nedetectabil prădător din câte există – ursul alb. Însă, în comparaţie cu dimensiunile şi viclenia lui *Tuunbaq,* ursul obişnuit era ca un căţel pe lângă stăpânul lui. *Tuunbaq* omora şi mânca fioroşii urşi albi, devorându-le sufletele, la fel de lesne cum Oamenii Adevăraţi vânau potârnichile.

Cu cât este mai complex sufletul-*inua* al unei vietăţi, cu atât are un gust mai bun pentru mâncătorul de suflete. Şi nu peste multă vreme *Tuunbaq* a descoperit că îi place mult mai mult să mănânce suflete de oameni decât de morsă; şi se delecta cu gustul oamenilor mult mai mult decât cu inteligentele şi blândele suflete-*inua* ale orcilor.

Vreme de generaţii *Tuunbaq* s-a ghiftuit cu fiinţe

omeneşti. Regiuni întinse din nordul înzăpezit, pline pe vremuri de cătune, porţiuni din mare pe care plutiseră flote de caiacuri şi alte locuri unde răsunaseră râsetele multor mii de Oameni Adevăraţi au fost abandonate de fiinţele omeneşti care se refugiau spre sud.

Dar nu exista scăpare din calea lui *Tuunbaq.* Acest *tupilek* suprem creat de Sedna înota mai repede, alerga mai repede, gândea mai repede, se furişa mai bine şi lupta mai bine decât orice om. Le-a poruncit spiritelor malefice *ixitqusiqjuk* să mute gheţarii mai la sud, pentru ca, ascuns în mediul lui natural, să-i poată urmări pe oamenii care se refugiaseră pe pajiştile verzi şi să le mănânce sufletele.

Sute de vânători din neamul Oamenilor Adevăraţi au fost trimişi să ucidă creatura aceasta, dar niciunul nu s-a mai întors acasă. Uneori, lui *Tuunbaq* îi plăcea să-şi bată joc de familiile celor morţi şi le înapoia bucăţi din trupurile acestora, adesea amestecând capetele şi busturile, şi mâinile, şi picioarele vânătorilor, pentru ca rudele acestora să nu fie în stare să îi înmormânteze cum se cuvine.

Se părea că monstrul devorator de suflete al Sednei va mânca sufletele tuturor oamenilor de pe faţa Pământului.

Dar, cum sperase ea, şamanii din sute de clanuri ale Oamenilor Adevăraţi şi-au dat de ştire şi s-au întâlnit în enclavele *angakkuit.* Au stat de vorbă, s-au rugat la toate spiritele prietene, s-au sfătuit cu spiritele lor protectoare şi au reuşit să pună la cale un plan prin care să scape de *Tuunbaq.*

Sigur, nu puteau să ucidă acest Zeu Care Păşea Ca un Om – nici măcar Sila, Spiritul Văzduhului, şi nici Sedna, Spiritul Apei, nu erau în stare să-l distrugă pe acest *talipek Tuunbaq.*

Dar îl puteau ţine în frâu. Îl puteau împiedica să înainteze spre sud ca să omoare toate fiinţele omeneşti şi pe toţi Oamenii Adevăraţi.

Cei mai buni dintre cei mai iscusiţi şamani – *angakkuit* –

au ales din rândul lor pe cei mai buni bărbaţi şi femei, înzestraţi cu puteri şamanice de clarviziune, care puteau citi şi influenţa gândurile altora, şi i-au împerecheat pe bărbaţii şi femeile acestea întocmai cum Oamenii Adevăraţi împerechează câinii de tracţiune, dând naştere unei generaţii mai bune, mai puternice şi mai inteligente.

Iar pe aceşti copii clarvăzători, cu puteri mai presus de cele ale şamanilor, i-au numit *sixam ieua* (spiritele-care-stăpânesc-cerul) şi i-au trimis la nord, împreună cu familiile lor, ca să-l împiedice pe *Tuunbaq* să mai măcelărească Oamenii Adevăraţi.

Aceşti *sixam ieua* erau în stare să comunice direct cu *Tuunbaq* – însă nu prin limbajul spiritelor-protectoare *tuumgait* aşa cum încercaseră şamanii obişnuiţi, ci intrând în contact direct cu mintea şi sufletul lui *Tuunbaq.*

Spiritele-care-stăpânesc-cerul au învăţat cum să-l cheme pe *Tuunbaq* scoţând sunete muzicale din gât. Dedicându-şi întreaga viaţă acestui scop, ei au acceptat ca monstruoasa şi geloasa creatură să-i văduvească de capacitatea de a vorbi cu semenii lor. Pentru ca *Tuunbaq* să înceteze a se hrăni cu suflete de oameni, spiritele-care-stăpânesc-cerul i-au promis Zeului Care Păşeşte Ca un Om că toţi oamenii – cei Adevăraţi şi restul – nu vor mai intra pe domeniul lui înzăpezit din nord. I-au promis Zeului Care Păşeşte Ca un Om că nu vor mai cuteza să vâneze ori să pescuiască fără permisiune în împărăţia lui.

I-au promis că toate generaţiile viitoare vor căuta să astâmpere foamea neostoită a Zeului Care Păşeşte

Ca un Om; *sixam ieua* şi ceilalţi Oameni Adevăraţi vor prinde şi îi vor aduce peşti, morse, foci, reni, iepuri, balene, lupi, ba chiar şi urşi albi – rudele îndepărtate ale lui *Tuunbaq* – cu care să se hrănească. I-au promis că niciun caiac sau barcă a oamenilor nu va mai intra pe apele Zeului Care Păşeşte Ca un Om decât atunci când îi vor aduce mâncare ori când vor veni să-l aline cu cântecele din gât ori

când vor dori să i se închine.

Sixam ieua puteau vedea viitorul şi astfel ştiau că atunci când teritoriul lui *Tuunbaq* va fi cotropit de oamenii cu feţe palide – *kabloona* – acela va însemna Sfârşitul Timpurilor. Căci *Tuunbaq* se va otrăvi mâncând sufletele palide ale acelor *kabloona* şi se va îmbolnăvi şi va muri. Iar Oamenii Adevăraţi îşi vor da uitării rânduielile şi limba. Căminele lor se vor umple de duşmănie şi disperare. Bărbaţii îşi vor uita bunătatea şi îşi vor lovi nevestele. *Inua* copiilor se vor tulbura, iar Oamenii Adevăraţi vor avea doar coşmaruri.

Spiritele-care-guvernează-cerul mai ştiau că atunci când *Tuunbaq* va muri din cauza răului adus de *kabloona,* regatul lui îngheţat şi alb va începe să se topească. Urşii albi vor rămâne fără adăpost, iar puii lor vor muri. Morsele şi focile vor rămâne fără hrană. Păsările vor rămâne fără cuiburi şi se vor roti pe cer şi îl vor chema pe Corb să le vină în ajutor.

Acesta era viitorul pe care îl vedeau *sixam ieua.*

Şi ştiau că, oricât de îngrozitor ar fi fost *Tuunbaq,* viitorul acesta fără el şi fără lumea lor albă era cu mult mai rău.

Însă atunci, în vremurile acelea de foarte demult, bărbaţii şi femeile înzestrate cu clarviziune, care vorbeau cu *Tuunbaq* aşa cum numai Sedna şi celelalte spirite puteau să o facă – niciodată cu glasul, ci de la minte la minte – i-au prezentat oferta lor, iar Zeul Care Păşea Ca un Om le-a ascultat propunerile şi promisiunile.

Şi, în cele din urmă, a fost de acord. Pentru că la fel ca tuturor marilor spirite *inuat,* şi lui *Tuunbaq* îi plăcea să fie răsfăţat.

Şi, vreme de multe generaţii de atunci încoace, clarvăzătorii *sixam ieua* au continuat să se împerecheze doar cu alţi oameni care aveau aceleaşi talente ca şi ei. De la o vârstă foarte fragedă copilul *sixam ieua* renunţa la darul vorbirii cu semenii săi pentru a-i dovedi Zeului Care Păşeşte Ca un Om că voiau să comunice doar cu el, cu

Tuunbaq.

Şi, vreme de multe generaţii de atunci încoace, familiile mici ale *sixam ieua* locuiesc în nord, foarte departe de aşezările celorlalţi Oameni Adevăraţi (care încă se mai tem de *Tuunbaq),* şi îşi construiesc casele pe calota glaciară sau pe banchiză. Li s-a dat numele de Neamul Celor de pe Urmele Zeului. Iar limba vorbită de familiile lor este o îngemănare bizară a limbilor celorlalţi Oameni Adevăraţi.

Evident, *sixam ieua* nu vorbesc nicio limbă – în afară de cea a gândurilor: *qaumaniq* şi *angakkua.* Prin urmare, pentru a putea să comunice cu alţi Oameni Adevăraţi, bărbaţii *sixam ieua* folosesc un limbaj special al semnelor, iar femeile *sixam ieua* întrebuinţează formele create în jocul cu sfoara, învăţat de la mamele lor.

Înainte să plec din sat
şi să mă duc pe gheţuri
ca să-mi găsesc alesul,
cel visat de taica şi de mine,
pe vremea când vâslele încă mai erau uscate,
taica a luat o piatră neagră, *aumaa,*
şi a însemnat-o pe fiecare.

Ştia că nu se va întoarce
viu de pe gheţuri
căci aşa văzuserăm amândoi în visele noastre *sixam ieua,*
singurele vise care spun adevărul,
văzusem că el, iubitul meu Aja,
îşi va găsi acolo sfârşitul
în mâinile unui om cu faţa palidă.

de când m-am întors de pe gheţuri
am căutat pretutindeni piatra aceea
şi pe dealuri,

şi în matca râului,
dar nu am găsit-o.

când voi ajunge iar la ai mei,
voi găsi vâsla pe care *aumaa*
a făcut semnul cenuşiu,
naşterea era o linie scurtă
în vârf.
dar deasupra şi paralelă cu ea
era desenată moartea.

revino! mi-a strigat Corbul.

63
CROZIER

Crozier se trezeşte cu o durere fioroasă de cap. Cam aşa se întâmplă în mai toate dimineţile. Ai putea crede că ar trebui să bage de seamă alte dureri atunci când se deşteaptă din somn, căci are spatele, pieptul, braţele şi umerii ciuruite de focuri. Şi, chiar dacă toate aceste răni îşi fac repede simţită prezenţa, durerea înfiorătoare de cap este cea pe care o sesizează mai întâi.

Îi aminteşte lui Crozier de anii când obişnuia să bea whisky în fiecare noapte, regretând amarnic asta în fiecare dimineaţă.

Uneori se trezeşte, aşa cum s-a întâmplat şi astăzi, cu ţeasta răsunându-i de silabe absurde şi frânturi de vorbe fără noimă. Cuvintele sună ca un cloncănit, ca nişte strigăte fără sens dintr-un cântecel pe care copiii sar coarda. Şi totuşi, în cele câteva secunde confuze şi dureroase dinainte de a se limpezi pe deplin la minte, lui i se *pare* că au o anumită semnificaţie. În ultimul timp, Crozier se simte în permanenţă obosit psihic, de parcă şi-ar fi petrecut nopţile încercând să-l citească pe Homer în greacă. Iar Francis Rawdon Moira Crozier nu încercase în viaţa lui să citească vreun cuvânt în limba asta. Şi nici nu-şi dorea s-o facă. Asta era treaba cărturarilor şi acelor bieţi oameni obsedaţi de cărţi, cum fusese acel bătrân steward, prieten cu Peglar, John Bridgens.

În bezna acestei dimineţi, Silence l-a trezit în căsuţa lor de zăpadă. Prin intermediul formelor din sfoară învârtită între degete i-a comunicat că trebuie să plece iarăşi la vânătoare de foci. Şi-a pus deja parka şi dispare în tunelul de la intrare de îndată ce termină să-i spună ce avea de spus.

Arţăgos din cauză că nu are parte de micul dejun, nici

măcar nişte slănină rece de focă rămasă de la cina de aseară, Crozier se îmbracă, îşi pune parka şi mănuşile şi iese de-a buşilea prin pasajul de la intrarea căsuţei, orientat spre sud şi ferit de vânt.

Odată ajuns în întunericul de afară, Crozier se ridică în picioare cu multă băgare de seamă – piciorul stâng are obiceiul de a refuza să-i susţină greutatea, mai ales dimineaţa – şi se uită în jur. Căsuţa lor din zăpadă luceşte blând, luminată de lampa cu untură de focă pe care au lăsat-o aprinsă ca să păstreze căldura înăuntru. Îşi aminteşte drumul lung până aici, ca şi cum ar fi fost ieri. Îşi aminteşte cum a stat neajutorat în vârful saniei pe un maldăr de blănuri, urmărind-o cu spaimă şi teribil de mult respect pe Silence care construia căsuţa aceasta.

De atunci încoace, matematicianul din Crozier petrecuse ore în şir, cuibărit în aşternuturile din blănuri, admirând curba desăvârşită a bolţii, precizia cu care femeia tăiase, doar la lumina stelelor, blocurile de zăpadă şi netezimea perfectă a pereţilor înclinaţi.

Pe când o urmărea pe Silence în orele lungi cât ridicase locuinţa aceasta, Crozier şi-a tot repetat: *Sunt la fel de util ca ţâţele pe un vier.* Dar şi: *Acum-acum o să se prăbuşească.* Blocurile superioare erau dispuse aproape orizontal. Ultimele blocuri pe care le tăiase aveau formă trapezoidală şi pe ultimul – cel principal – îl împinsese dinăuntru spre exterior, apoi îi netezise marginile şi îl aşezase la locul lui. Apoi Silence ieşise din construcţia aceea din zăpadă, se căţărase pe peretele curbat până în vârf şi începuse să sară pe blocul acela ca să-l înţepenească.

La început, Crozier şi-a spus că Silence se comportă exact ca un copil, aşa cum arăta câteodată, dar apoi şi-a dat seama că tânăra verifica rezistenţa şi stabilitatea noului lor cămin.

Până a doua zi – o altă zi fără soare – femeia eschimos

topise suprafaţa interioară a pereţilor, lăsându-i să îngheţe apoi şi să se acopere cu o peliculă subţire, dar foarte dură, de gheaţă. După aceea a dezgheţat pieile de focă folosite mai întâi la cort, şi apoi la sanie, le-a întins la câţiva centimetri depărtare de pereţi de nişte corzi confecţionate din tendoane de animal trecute prin pereţii şi tavanul căsuţei, asigurând, astfel, o mai bună izolare a locului. Crozier şi-a dat seama că pieile acelea împiedică pereţii să se înmoaie chiar şi atunci când temperatura din interior este ridicată.

Nu contenea să se minuneze de căldura din casa lor de zăpadă: probabil că în permanenţă acolo era cu douăzeci şi cinci de grade mai cald decât afară şi foarte des niciunul dintre ei nu purta nimic altceva decât pantalonii scurţi din piele. Silence amenajase un loc pentru gătit pe un pervaz din zăpadă în dreapta intrării, iar pe cadrul din corn de karibu şi lemn atârnau vasele lor cu mâncare deasupra flăcărilor alimentate cu seu de focă, dar şi hainele puse la uscat. Când Crozier se mai înzdrăvenise şi era în stare să iasă, târându-se în patru labe prin pasajul îngust, Silence i-a explicat în limbajul ei cu figuri din sfoară că era absolut necesar să-şi pună hainele groase la uscat de îndată ce se întorceau de afară.

Pe lângă poliţa pentru gătit din dreapta intrării şi un prag pentru stat jos la stânga, înspre spatele căsuţei din zăpadă mai era şi o platformă pentru dormit. Ca să nu se taseze, Silence împrejmuise acea platformă cu puţinul lemn pe care îl aveau – folosit la cort şi apoi la sanie. Apoi presărase ultimele fărâme de muşchi pe care le mai avea, probabil tot ca strat izolator, şi aşternuse cu multă grijă pe platformă numeroasele piei de focă şi urs. Apoi îi arătase cum vor dormi: cu capetele spre intrare şi pe hainele lor uscate folosite drept perne. Pe *toate* hainele lor.

În primele săptămâni, Crozier s-a încăpăţânat să-şi poarte pantalonii scurţi din piele sub aşternuturi, chiar

dacă, lângă el, Lady Silence dormea în pielea goală. Însă şi-a dat seama curând că nu se simte deloc bine: era mult prea cald. Slăbit din pricina rănilor, deci imun deocamdată la orice poftă trupească, se obişnuise repede să se strecoare complet gol între blănuri şi să-şi îmbrace doar dimineaţa pantalonii scurţi şi netranspiraţi împreună cu restul hainelor.

Ori de câte ori Crozier se trezea pe timpul nopţii, alături de Silence, încerca să-şi amintească toate lunile petrecute pe *Terror,* când îi era în permanenţă frig, avea în permanenţă hainele ude şi când pe puntea inferioară era în permanenţă întuneric, din tavan picurau stropi îngheţaţi de apă şi puţea mereu a parafină şi urină. Corturile Holland fuseseră încă şi mai mizerabile.

Ajuns afară, îşi trage gluga cu bordură de blană ca să-şi ferească faţa de frig şi se uită în jur.

E întuneric, sigur că-i întuneric. Foarte greu a ajuns să se împace cu ideea că fusese inconştient – sau mort? – vreme de multe săptămâni între momentul când fusese împuşcat şi prima dată când se trezise şi o văzuse pe Silence lângă el. Pe timpul drumului cu sania până aici nu desluşise decât o rază firavă şi foarte palidă de lumină pe orizontul sudic. Nu mai încăpea nicio îndoială: era noiembrie. Cel puţin noiembrie. Crozier a încercat să ţină socoteala zilelor de când ajunseseră la căsuţa din zăpadă, însă, din pricina întunericului neîntrerupt de afară şi a perioadelor lor neobişnuite de somn şi veghe dinăuntru – socotea că uneori dormeau şi douăsprezece ore în şir – nu avea cum să fie sigur câte săptămâni trecuseră de atunci. În plus, câteodată furtunile îi ţineau înăuntru nenumărate zile şi nopţi, obligându-i să se hrănească din rezervele de peşte şi carne de focă ţinute la rece.

Constelaţiile care se rotesc în jurul lor – cerul este foarte senin şi, din acest motiv, ziua este cumplit de rece – sunt constelaţii de iarnă, cu stele care dansează şi tremură din

cauza frigului, aşa cum au dansat şi au tremurat în toţi anii în care Crozier le-a urmărit de la bordul HMS *Terror* sau de la bordul altei nave cu care călătorise el în regiunea arctică.

Cu singura diferenţă că acum nu-i e frig şi habar nu are unde se află.

Crozier merge pe urmele lui Silence: ocoleşte căsuţa şi se îndreaptă spre ţărmul îngheţat şi marea la fel de îngheţată. De fapt, nici n-ar trebui să fie atent la urmele ei, pentru că ştie că plaja acoperită cu zăpadă e cam la o sută de metri la nord de casa lor şi că ea se duce mereu într-acolo să vâneze foci.

Dar faptul că ştie cum să se orienteze în locul acesta nu-l ajută deloc când încearcă să-şi dea seama unde se află.

De la Tabăra Salvării şi celelalte tabere pe care le ridicaseră de-a lungul coastei sudice a Insulei King William, strâmtorile îngheţate erau întotdeauna spre sud. Înseamnă că acum el şi cu Silence ar putea fi pe Peninsula Adelaide, sau chiar pe King William, dar undeva pe coastele netrecute pe hărţi, coasta de est ori de nord-est a insulei, pe unde nu mai călcase picior de om alb.

Crozier nu-şi aminteşte absolut deloc cum îl transportase Silence în cort după ce fusese împuşcat sau de câte ori mutase ea cortul înainte ca el să se întoarcă în lumea celor vii şi are o amintire extrem de înceţoşată a drumului făcut cu sania cu tălpi din peşti îngheţaţi până au ajuns aici, iar Silence a construit căsuţa din zăpadă.

S-ar putea afla oriunde.

Poate nici nu sunt pe Insula King William, chiar dacă au mers spre nord; poate sunt pe una din insulele din Strâmtoarea James Ross, pe undeva pe la nord-est de King William, sau pe vreo insuliţă necartografiată din estul sau vestul Peninsulei Boothia. În nopţile cu lună, Crozier vede în zare nişte dealuri – nu munţi, ci nişte dealuri mai înalte decât colinele pe care le văzuse el pe King William –, iar locul unde este căsuţa este mai protejat de vânt decât

oricare loc pe care îl găsiseră oamenii lui pe insulă ca să ridice taberele, inclusiv acela unde fusese *Tabăra Terror*.

Zăpada şi pietrişul îngheţat îi scrâşnesc sub tălpi lui Crozier şi el se gândeşte la sutele de ori când, în ultimele săptămâni, încercase să-i comunice lui Silence dorinţa sa de a pleca de acolo, de a-şi găsi oamenii, de a se întoarce la ei.

Dar privirea ei este întotdeauna golită de expresie.

A ajuns să creadă că fata îl înţelege – poate nu cuvintele în limba engleză, dar măcar emoţiile din spatele cuvintelor –, însă nu-i răspunde niciodată, nici prin formele de sfoară, nici cu vreo licărire a ochilor.

Crozier are senzaţia că toată situaţia, aşa cum o pricepe ea – şi cum a ajuns şi el să o înţeleagă după figurile săltăreţe făcute de sfoara dintre degetele ei – este la limita supranaturalului. Sunt clipe când se simte atât de apropiat de fata aceasta ciudată, încât, atunci când se trezeşte în miez de noapte, nu-şi dă seama care este corpul ei şi care al lui. În alte dăţi, o aude cum îl strigă de pe gheţurile întunecate cerându-i să-i aducă degrabă un harpon, sau o funie, sau o altă unealtă... chiar dacă ea nu are limbă şi niciodată nu a scos vreun sunet. Dar înţelege tot, iar el crede câteodată că visele ei sunt acelea pe care le visează el în fiecare noapte şi se întreabă dacă nu cumva şi ea îi împărtăşeşte coşmarul cu preotul în straie albe care se apleacă ameninţător asupra lui atunci când îşi aşteaptă Sfânta Împărtăşanie.

Însă nu vrea să-l conducă înapoi la oamenii lui.

De trei ori a plecat Crozier de unul singur, ieşind în patru labe din căsuţa de zăpadă atunci când ea dormea, ori se prefăcea că doarme, luând cu el doar o bucată de slănină, ca să aibă ce mânca, şi un cuţit, ca să aibă cu ce să se apere. Şi de trei ori s-a rătăcit – în două dăţi s-a pierdut în interiorul acelui teritoriu pe care se află ei acum şi o dată departe, pe banchiză. În toate cele trei rânduri Crozier a

mers şi a tot mers, până nu l-au mai ţinut picioarele, zile în şir, şi apoi s-a prăbuşit, acceptându-şi moartea ca fiind justă şi cuvenită pedeapsă pentru a-şi fi abandonat oamenii.

De fiecare dată Silence l-a găsit. De fiecare dată l-a urcat pe o piele de urs, l-a învelit bine şi l-a tras tăcută înapoi, la căsuţa din zăpadă, peste kilometri lungi de gheţuri. Şi, odată ajunşi, i-a încălzit picioarele şi mâinile lipindu-le de abdomenul ei dezgolit, şi nu s-a uitat la el când a plâns.

Acum o găseşte pe banchiză, la câteva sute de metri mai departe, aplecată peste o gaură făcută de foci în gheaţă pentru a putea respira.

Oricât ar încerca – şi a încercat din răsputeri – Crozier nu-i în stare să găsească găurile astea blestemate. Ba chiar se îndoieşte că le-ar putea descoperi la lumina soarelui de vară, darămite la lumina stelelor sau a lunii, sau pe întuneric, aşa cum face Silence. Împuţitele alea de foci sunt atât de isteţe şi de *şmechere* că nu se mai miră că oamenii lui n-au reuşit să prindă decât câteva în toate lunile petrecute pe gheţuri.

Prin intermediul sforilor, Crozier a aflat de la Silence că foca îşi poate ţine respiraţia sub apă doar şapte sau opt minute – cel mult cincisprezece (fata transpusese unităţile de timp în bătăi de inimă, dar Crozier credea că le-a înţeles aşa cum trebuie). Dacă a descifrat corect figurile lui Silence, atunci înseamnă că foca are propriul teritoriu, la fel ca un câine, ori lup, ori urs polar. Îşi apără acest teritoriu, chiar şi pe timp de iarnă, şi pentru a se asigura că îi pătrunde suficient aer în regatul său de sub gheţuri, caută locul unde gheaţa este mai subţire şi face acolo o adâncitură în formă de dom de dimensiunile trupului ei, cu un orificiu extrem de mic la suprafaţă pe unde să respire. Silence i-a arătat ghearele ascuţite de la capătul înotătoarelor unei foci moarte şi a râcâit gheaţa cu ele pentru a-i demonstra cum procedează focile.

Crozier o crede pe Silence când îi arată prin figurile din sfoară că sunt zeci de asemenea găuri pentru respiraţie pe teritoriul unei singure foci, dar al dracului să fie el dacă poate găsi fie şi una singură. Domurile pe care ea le găseşte atât de lesne în aglomeraţia asta de gheţuri sunt de-a dreptul invizibile pentru el printre seracuri, creste, blocuri de gheaţă, aisberguri mici şi crevase. E convins că a trecut pe lângă sute de afurisenii dintr-astea şi n-a observat decât vagi iregularităţi în suprafaţa gheţii.

Silence stă pe vine lângă una. Când Crozier ajunge la câteva zeci de metri de ea, fata ridică o mână cerându-i să nu facă zgomot.

Tot prin desenele cu sfoară fata i-a povestit că foca este una dintre cele mai circumspecte şi mai prudente creaturi din câte există. Prin urmare, vânătoarea de foci implică în primul rând tăcere şi mişcări furişate. Aici Lady Silence[19] face cinste numelui ei.

Înainte de a se apropia de o astfel de gaură în gheaţă – cum naiba *ştie* unde să le găsească? – Silence aşterne pe jos bucăţi mici de piele de karibu, pe care păşeşte cu multă grijă pentru ca zăpada şi gheaţa să nu-i scârţâie absolut deloc sub tălpi. Odată ajunsă lângă acel orificiu, înfige în gheaţă, cu mişcări incredibil de încete, câteva coarne de karibu bifurcate şi îşi pune pe ele cuţitul, harponul, funiile şi alte mărunţişuri care îi sunt ei de folos la vânătoare, ca să le poată lua fără să facă vreun zgomot.

Înainte de plecare Crozier îşi legase nişte şuviţe de tendoane în jurul braţelor şi picioarelor, aşa cum îi arătase Silence, pentru a-şi împiedica hainele să foşnească. Însă este conştient că, dacă s-ar apropia mai mult de gaura aia, paşii lui apăsaţi de alb neîndemânatic ar suna în urechile focii exact ca un turn din cutii de conserve care se dărâmă. Aşa că, foarte încet şi cu foarte multă grijă, se aşază în genunchi pe bucata groasă din piele pe care Silence a

[19] *Silence* – „tăcere” (n. tr.).

lăsat-o anume pentru el şi îşi încordează privirea încercând să vadă ceva în suprafaţa de gheaţă.

Ştie că, înainte de sosirea lui, Silence îndepărtase cu multă băgare de seamă zăpada de deasupra afurisitei de găuri şi o lărgise puţin cu un os înfipt în capătul harponului. Apoi a inspectat cu atenţie gaura, vrând să se asigure că este plasată chiar deasupra unui canal adânc în gheaţă – altminteri şansele de reuşită ale unei lovituri cu harponul ar fi fost extrem de mici. Pentru ca ninsoarea ce se pornise să nu o umple, a pus deasupra găurii o bucată subţire de piele. Apoi a luat un os mic şi ascuţit legat printr-o bucată lungă de maţ de vârful altui os şi a coborât instrumentul acesta în gaură.

Acum aşteaptă. Crozier stă cu ochii la ea.

Orele trec.

Se înteţeşte vântul. Norii încep să acopere stelele, iar zăpada spulberată de pe ţărm năvăleşte pe gheaţa mării. Silence stă pe vine, nemişcată, deasupra găurii. Parka şi gluga i se acoperă cu un strat subţire de omăt. În mâna dreaptă are harponul cu vârf din fildeş şi cu coada sprijinită pe cornul de karibu.

Crozier a văzut-o prinzând foci şi prin alte metode. O dată a scobit, cu ajutorul lui, două găuri în gheaţă şi a ademenit practic foca să vină la ea. În felul ei foarte special i-a explicat că, deşi foca este prudenţa întruchipată în lumea animalelor, curiozitatea fără limite reprezintă punctul ei vulnerabil. Dacă Crozier ar pune mâna pe harponul pe care i l-a pregătit Silence şi l-ar mişca uşor în sus şi în jos, făcând să se mişte vârful cu cele două oase mici cu pene înfipte în ele, foca nu ar rezista multă vreme şi şi-ar scoate capul să vadă despre ce este vorba.

Altădată Crozier a rămas literalmente cu gura căscată în frigul cumplit al Arcticii când Silence s-a pus cu burta pe gheaţă, prefăcându-se că este o focă, mişcând braţele ca pe nişte înotătoare. Atunci nici nu a văzut capul focii ieşind

din ascunzătoare, ci doar o mişcare fulgerătoare a mâinii fetei de care era legat harponul. Cel mai adesea la celălalt capăt al armei se afla o focă moartă.

Însă în întunericul acestei zile-nopţi nu există decât un singur ochi în gheaţă, iar Crozier stă nemişcat ore întregi pe bucata lui de piele, urmărind-o pe Silence lângă domul acela nedesluşit. Cam la fiecare jumătate de oră întinde încet mâna spre coarnele din karibu din spate şi ia de acolo un alt instrument ciudat – o bucată de lemn cam de douăzeci şi cinci de centimetri lungime, de care sunt prinse trei gheare de pasăre – cu care zgârie pojghiţa de gheaţă de deasupra găurii atât de uşor că el nu aude absolut nimic, deşi se află doar la un metru distanţă de ea. Dar se vede treaba că foca aude foarte bine. Chiar dacă este la altă gaură pentru respirat, poate la sute de metri depărtare, până la urmă curiozitatea tot îi va învinge prudenţa şi îi va aduce sfârşitul.

Pe de altă parte, Crozier nu pricepe în ruptul capului cum de poate Silence să vadă unde să lovească cu harponul. Poate că umbra animalului ar fi vizibilă la lumina soarelui de vară, sfârşit de primăvară sau chiar toamnă... poate că atunci i s-ar vedea botul sub deschizătura micuţă din gheaţă... dar noaptea? La lumina stelelor? Când începe să vibreze instrumentul care o avertizează pe Silence de prezenţa focii, aceasta poate să fi plecat deja de acolo şi să se fi scufundat iarăşi în adâncuri. Oare Silence îi simte mirosul? Oare o poate percepe cu alte simţuri?

E pe jumătate înţepenit din cauza poziţiei pe pielea de karibu. Trebuie că a vibrat indicatorul din oase şi pene al lui Silence, dar el nu a observat. Aţipise.

Se trezeşte brusc în clipa atacului. Fata ridică harponul şi îl aruncă în gaura din gheaţă în mai puţin timp decât îi trebuie lui Crozier să clipească o singură dată. Apoi se dă puţin pe spate şi trage din toate puterile de funia groasă care a dispărut prin gheaţă.

Crozier se ridică cu greu în picioare – îl doare îngrozitor de tare piciorul stâng şi nu vrea să îşi lase greutatea pe el – şi se apropie şchiopătând de Silence. A învăţat că acesta este unul din cele mai delicate momente ale vânătorii: trebuie să tragi foca la suprafaţă înainte să apuce să se smulgă din vârful harponului, în cazul în care este doar rănită, ori să se lovească de gheţuri şi să cadă la fund, dacă e moartă. Viteza de reacţie, aşa cum îi repetase până la saturaţie Marina Regală, este de importanţă capitală.

Se luptă amândoi să scoată animalul greu la suprafaţă. Cu o mână surprinzător de puternică Silence trage de frânghie, în vreme ce cu un cuţit aflat în mâna cealaltă sparge gheaţa, lărgind gaura.

Foca e moartă, dar e mai alunecoasă decât orice altceva a mai ţinut Crozier vreodată în mâini. A prins-o de sub una din înotătoare, având grijă să evite ghearele ascuţite din vârf, şi se forţează să o tragă afară. Şi gâfâie, icneşte, râde în hohote şi înjură fără încetare, bucuros că nu mai trebuie să păstreze tăcerea, iar Silence, evident, nu spune nimic. Nu i se aude decât şuieratul uşor al respiraţiei.

Când foca este pe gheaţă, Crozier se dă puţin îndărăt, ştiind foarte bine ce urmează.

În lumina firavă a celor câtorva stele care şi-au făcut loc printre norii mânaţi de vânt, vede privirea oarecum severă din ochii deschişi şi încremeniţi ai focii; vede botul căscat din care curge un firişor de sânge întunecat pe zăpada alb-abăstruie.

Gâfâind puţin din cauza efortului, Silence se lasă în genunchi pe gheaţă, apoi în patru labe, apoi se lungeşte pe burtă, punându-şi faţa lângă cea a focii.

Crozier nu spune nimic şi mai face un pas în spate. În mod straniu, acum se simte ca în copilărie, când intrase în biserica lui Memo Moira.

Silence scoate de sub parka o ploscă micuţă din fildeş, cu dop, şi îşi umple gura cu apa din ea. Ca să nu îngheţe, a

ţinut-o lipită de sânii ei goi.

Apoi se apleacă şi îşi lipeşte buzele de gura focii într-o bizară parodie a unui sărut, deschizându-şi chiar gura, aşa cum văzuse Crozier că fac prostituatele pe cel puţin patru continente.

Dar nu are limbă, îşi aminteşte el.

Femeia trece apa din gura ei în gura focii.

Crozier ştie că dacă sufletul viu al animalului, care nu i-a părăsit încă trupul, este mulţumit de frumuseţea şi măiestria cu care a fost lucrat harponul şi vârful din fildeş al acestuia care i-a adus moartea, dacă este mulţumit de răbdarea şi priceperea de care a dat dovadă Silence şi mai ales dacă îi place apa pe care o primeşte din gura ei, atunci se va duce şi va spune celorlalte suflete de foci că ar trebui să vină la vânătorul acesta ca să aibă şansa de a bea o apă atât de curată, atât de proaspătă.

Crozier habar nu are de unde ştie toate astea – Silence nu i-a povestit aşa ceva, nici cu sfoara, nici prin alte gesturi –, dar ştie că acesta este adevărul. Şi parcă toate informaţiile îi vin din durerile de cap cu care se trezeşte în fiecare dimineaţă.

Odată ritualul încheiat, Silence se ridică în picioare, îşi scuturã zăpada de pe pantaloni şi parka, îşi strânge harponul şi celelalte instrumente şi pornesc amândoi spre căsuţa lor de zăpadă trăgând după ei foca moartă.

Mănâncă toată seara. Crozier are senzaţia că n-are să se sature niciodată de slănină şi untură. Obrajii le sunt unsuroşi ca fesele unui porc obez. El îşi arată faţa, apoi întinde degetul spre chipul la fel de mânjit cu grăsime al lui Silence şi izbucneşte în râs.

Fireşte că Silence nu râde niciodată, dar lui i se pare că zăreşte o licărire de zâmbet pe buzele ei atunci când fata iese prin tunelul căsuţei – îmbrăcată doar în pantalonii scurţi din piele de karibu – şi se întoarce cu două mâini pline cu zăpadă proaspătă. Se spală amândoi pe feţe, apoi

se şterg bine cu piei moi de ren.

Beau din apa rece ca gheaţa, mai frig nişte bucăţi de carne de focă, le mănâncă şi pe acelea, beau iarăşi apă, se duce fiecare afară la locul lui special să se uşureze, îşi întind hainele umede pe uscător deasupra flăcării mici, se spală iar pe mâini şi pe faţă, îşi freacă dinţii cu degetele şi cu nişte rămurele înfăşurate în sfoară şi se strecoară în aşternuturi complet goi.

Crozier abia aţipise când se trezeşte simţind palma mică a lui Silence pe coapsa lui şi pe zonele lui intime.

Reacţia lui e instantanee: se întăreşte şi se ridică. Nu a uitat durerile fizice din trecut şi nici scrupulele care l-au încercat la gândul că ar putea întreţine asemenea raporturi cu tânăra eschimosă: dar acum nu dă atenţie acestor detalii neimportante pentru că degetele ei micuţe, dar insistente îi cuprind penisul.

Amândoi respiră greu. Ea îşi trece piciorul peste pulpa lui şi se freacă de el în sus şi în jos. El îi cuprinde într-o palmă sânii – incredibil de calzi – şi o apucă strâns de fundul rotund cu mâna cealaltă, lipind-o cu burta de el. Mădularul îi este ridicol de ţeapăn şi îi pulsează cu putere. La fiecare atingere pasageră cu pielea ei fierbinte, vârful umflat vibrează la fel ca penele de pe indicatorul pentru foci. Trupul lui este o focă măcinată de curiozitate, care se ridică iute la suprafaţa senzaţiilor, în ciuda tuturor avertismentelor pe care i le transmite buna judecată.

Silence dă la o parte aşternuturile şi se aşază călare peste el şi, cu o mişcare la fel de iute asemenea celei cu care a aruncat harponul, îl apucă, îl potriveşte şi îl introduce în ea.

— Of, Iisuse... icneşte el atunci când devin o singură fiinţă.

Simte o uşoară rezistenţă, apoi o simte pe Silence cum se abandonează mişcării şi îşi dă seama, iar asta îl

şochează nespus, că face sex cu o virgină. Ori, mai bine zis, că o virgină face sex cu el.

— O, Doamne, mai apucă să spună când amândoi încep să se mişte frenetic.

O trage de umeri şi încearcă să o sărute, dar ea îşi întoarce faţa, lipindu-şi obrazul de obrazul lui, de gâtul lui. Crozier a uitat că femeile eschimoşilor nu ştiu să sărute... primul lucru pe care îl află orice explorator britanic de la veteranii Arcticii.

Nu contează.

În mai puţin de un minut explodează înăuntrul ei. Trecuse atât de mult timp...

Silence stă o vreme culcată deasupra lui, cu sânii mici şi transpiraţi turtiţi de pieptul lui năduşit în egală măsură. Îi simte bătăile accelerate ale inimii şi ştie că şi ea i le simte pe ale lui.

Atunci când reuşeşte să lege vreo două gânduri, se întreabă dacă nu cumva au pătat aşternuturile cu sânge. Nu ar vrea să murdărească aceste blănuri albe.

Dar Silence îşi mişcă iarăşi şoldurile. Acum stă dreaptă, tot călare peste el, cu privirea-i întunecată fixată asupra lui. Iar sfârcurile ei par o altă pereche de ochi negri care îl urmăresc atenţi. El este în ea, şi mai este încă tare, iar mişcările ei – imposibil, asta nu s-a mai întâmplat în niciuna din întâlnirile lui Francis Crozier cu târfele din Anglia, Australia, Noua Zeelandă, America de Sud, ori de aiurea – îl stârnesc din nou, îl întăresc mai mult. Iar el începe să se mişte în acelaşi ritm lent, mistuitor.

Silence se arcuieşte, îşi dă capul mult pe spate şi se propteşte cu o mână în pieptul lui.

Şi fac dragoste în felul acesta ore şi ore în şir. O dată ea se desprinde de el, dar numai ca să aducă apă din care să bea amândoi – zăpadă topită într-una din cutiile Goldner pe care le atârnă deasupra flăcării unde se usucă hainele – şi, după ce termină de băut, îşi şterge, cu un aer absolut

firesc, petele micuţe de sânge de pe coapse.

Apoi se întinde pe spate, desface picioarele şi îl trage deasupra ei.

Nu există răsărit de soare, deci Crozier nu va şti niciodată dacă au făcut dragoste toată acea lungă noapte arctică – poate că este vorba de zile şi luni în şir, fără somn şi fără oprire (şi chiar fără oprire i se pare când ajung în cele din urmă să adoarmă). Şi când, în sfârşit, adorm amândoi, picuri de apă şiroiesc din părţile descoperite ale pereţilor încălziţi de fierbinţeala respiraţiei lor, şi la ei acasă este atât de cald, că în prima jumătate de oră a somnului nu-şi trag aşternuturile peste ei.

64
CROZIER

După ce a ajuns la ţărm,
pe când lumea era încă în beznă,
Tulunigraq, Corbul, a auzit cum Doi Oameni visează lumina.
Dar nu era nicio lumină.
Totul era întunecat, aşa cum fusese întotdeauna.
Nu era soare. Nici lună. Nici stele. Nici focuri.

Corbul a zburat departe de mare până ce a dat de o casă din zăpadă
unde trăiau un bătrân şi fiica lui.
Ştia că cei doi ascund lumina,
păstrând totuşi o rază de lumină,
aşa că a intrat.
S-a târât prin pasaj.
S-a uitat prin *katak.*
Două desăgi din piele atârnau acolo,
într-una era întunericul,
iar în cealaltă lumina.

Fata bătrânului era trează,
iar tatăl ei dormea.
Era oarbă şi nu vedea.
Tulunigraq şi-a trimis gândul spre ea
ca s-o facă să vrea să se joace.
„Vreau să mă joc cu mingea!” a strigat fata,
trezindu-l pe bătrân.
Tatăl s-a sculat şi a dat jos desaga în care era ziua.
Lumina era înfăşurată în piele de ren pe care ea o încălzea dinăuntru

dorind să iasă de acolo.

Corbul şi-a trimis gândul ca s-o facă
Pe fată să împingă mingea-lumină spre *katak.*
„Nu!” a ţipat tatăl.
Prea târziu.
Mingea a trecut prin *katak* şi s-a rostogolit
prin pasaj.

Tulunigraq o aştepta.
A prins mingea.
A ieşit în fugă din pasaj,
a fugit cu mingea în care era lumina zilei.

Corbul a lovit cu ciocul.
A sfâşiat mingea din piele.
A sfâşiat lumina zilei.
Bătrânul din casa de zăpadă
l-a urmărit printre sălciile de tundră
şi peste gheţuri, dar omul-zorilor nu era om.
Era şoim.
„*Pitqiktuak!”* a zbierat Şoimul Peregrin,
„Am să te omor, Şarlatane!”

S-a năpustit asupra Corbului,
dar prea târziu, căci Corbul sfâşiase mingea din piele.
S-au ivit Zorii.
Lumina s-a revărsat pretutindeni.
Quagaa Sila! S-au ivit Zorii!

„Uunukpuak! Uunukpuagmun! Întuneric!”
a strigat Şoimul.
„Quagaa! Lumină pretutindeni!” a zbierat Corbul.

„Noapte!”

„Zori de zi!”
„Întuneric!”
„Lumină!”
„Noapte!”
„Ziuă!”

Au continuat să se certe.
Corbul a strigat:
„Lumină pentru pământ!”
„Lumina zilei pentru Oamenii Adevăraţi!”
Nu ne e de folos
Una fără alta.

Şi Corbul a dus lumina zilei în unele locuri.
Iar Şoimul a păstrat întunericul în celelalte.
Dar animalele s-au luptat.
Cei Doi Oameni s-au luptat.
Au aruncat cu lumină şi întuneric unul în altul.
Lumina zilei şi întunericul s-au echilibrat.

Iarna urmează verii.
Două jumătăţi.
Lumina şi întunericul se fac una.
Viaţa şi moartea se fac una.
Tu şi cu mine ne facem una.

Tuunbaq rătăceşte prin noaptea de afară.
Sub atingerea noastră
se face lumină.

Totul este în armonie.

65
CROZIER

Pleacă în lunga lor călătorie la scurtă vreme după prima apariţie şovăielnică a soarelui deasupra orizontului sudic, doar câteva minute în miezul zilei.

Însă Crozier ştie că nu din cauza întoarcerii soarelui au ales acest moment ca să acţioneze şi ca el să se decidă ce anume va face. Nu. Violenţa cerurilor din celelalte douăzeci şi trei de ore şi jumătate a convins-o pe Silence că venise vremea. Îşi părăsesc pentru totdeauna căsuţa din zăpadă. Deasupra lor se strâng şi se desfac benzi strălucitoare de lumini aidoma degetelor unui pumn care se închide şi se deschide. Cu fiecare zi şi noapte, aurora acoperă tot mai mult cerul întunecat.

Sania are o structură rezistentă, pe măsura drumului lung care îi aşteaptă. De două ori mai lung decât sania improvizată de Silence din peşti îngheţaţi şi piele de karibu ca să îl transporte atunci când el nu putea merge, vehiculul acesta are tălpile din bucăţi de lemn şi colţi de morsă. Stratul glisant nu este făcut din pastă de muşchi de turbă, ci din oase de balenă şi colţi de morsă; totuşi Silence şi Crozier se opresc de câteva ori pe zi să aplice câteva straturi de gheaţă pe tălpile saniei. Traversele sunt confecţionate din coarne de ren şi din ultimele bucăţi de lemn pe care le-au mai avut, inclusiv din şipcile de la platforma pentru dormit; speteaza este din coarne de ren şi colţi de morsă.

Hamurile din piele sunt pentru două persoane – dacă nu se va îmbolnăvi sau nu va fi rănit, niciunul dintre ei nu va călători în sanie –, dar Crozier ştie că Silence speră ca, până la sfârşitul anului, sania lor să fie trasă de un echipaj de câini.

Silence este însărcinată. Nu i-a mărturisit lui Crozier, nici

cu sfoara, nici prin alte mijloace, dar el ştie, şi ea ştie că el ştie. Dacă totul va merge bine, copilul se va naşte în luna pe care el obişnuia să o numească „iulie”.

Pe sanie sunt toate blănurile şi pieile lor şi uneltele pentru făcut mâncare şi toate celelalte unelte şi cutiile de conserve Goldner – pentru zăpada topită pe care o vor bea – şi un stoc de peşte, carne de focă, de morsă, de vulpe, iepure şi potârniche – toate îngheţate. Însă Crozier ştie că o parte din alimentele acestea sunt pentru o vreme care poate nu va veni – pentru el, cel puţin. Iar o altă parte din cărnurile congelate ar putea fi folosită drept plocon, în funcţie de ce hotărâre va lua el şi de ce anume se va întâmpla pe gheţuri. Şi mai ştie că, tot în funcţie de hotărârea lui, în curând vor începe să ţină post, pregătindu-se pentru momentul acela – deşi, după câte pricepe, doar el *va trebui* să postească. Silence i se va alătura doar fiindcă acum îi e soţie. Dar dacă el va muri, ea va lua mâncarea şi sania şi se va întoarce pe uscat ca să-şi trăiască viaţa şi să-şi vadă în continuare de obligaţiile ei.

Zile în şir merg spre nord, de-a lungul unei coaste, ocolind stâncile şi dealurile cu pante prea povârnite. În câteva rânduri, relieful mult prea aspru îi obligă să iasă pe gheaţa mării, dar ei nu vor să rămână acolo prea mult timp. Nu încă.

Gheaţa se sparge ici şi colo, dar canalele de apă sunt foarte înguste. Nu se opresc să prindă peşte nici din canale, nici din polinii, ci merg mai departe, trăgând la sanie şi câte zece ore pe zi, revenind pe uscat ori de câte ori o pot face, şi îşi continuă drumul pe acolo, deşi sunt nevoiţi să se oprească de mai multe ori ca să refacă stratul de gheaţă de pe tălpile saniei.

În seara celei de-a opta zile, fac popas pe un deal şi de acolo privesc în jos la un pâlc luminos de căsuţe din zăpadă.

Cu toate că Silence a avut grijă să se apropie de

aşezarea aceasta din direcţia opusă vântului, unul dintre câinii legaţi de pari înfipţi în gheaţă sau pământ începe să latre furios. Ceilalţi câini rămân muţi.

Crozier se uită uimit la construcţiile luminoase – una este un dom alcătuit din patru căsuţe mici de zăpadă şi una mai mare, cu pasaje de trecere între ele. Doar simplul gând că sunt oameni atât de aproape de el îi frânge inima.

De jos, amortizat de blocurile de zăpadă şi pieile de karibu, ajunge până la ei sunet de râsete omeneşti.

Ştie că ar putea coborî chiar acum. Ştie că le-ar putea cere acelor oameni să-l ajute să ajungă la Tabăra Salvării şi la oamenii lui. Crozier ştie că acesta este cătunul clanului din care face parte şamanul scăpat cu viaţă atunci când alţi opt eschimoşi au fost masacraţi în cealaltă parte a Insulei King William. Ştie că acest clan este familia lărgită a lui Silence, iar cei opt bărbaţi şi femei ucişi atunci fuseseră rudele ei.

Ar putea coborî în vale şi le-ar putea cere ajutorul şi ştie că Silence îl va urma şi îi va traduce vorbele prin figurile ei de sfoară. Pentru că îi este soţie. Şi mai ştie că – indiferent dacă el este soţul ei sau nu, indiferent cât de mare ar fi respectul şi veneraţia şi dragostea acelor oameni pentru ea – este foarte posibil ca, în cazul în care nu va face ce i se va cere acolo, printre gheţuri, ei să-l întâmpine cu zâmbete şi râsete şi apoi, când va fi aşezat la masă, ori când va dormi, ori când va fi pur şi simplu mai puţin atent, să-l lege fedeleş şi să-i pună pe cap un sac din piele şi să-l înjunghie iar şi iar şi iar, femei şi bărbaţi deopotrivă, până când îl vor ucide. A visat cum sângele lui pătează zăpada cea albă.

Sau poate că nu va fi aşa. Poate că Silence nu ştie ce va fi să se întâmple. Şi dacă a visat cum le va fi viitorul, nu i-a explicat prin limbajul figurilor de sfoară şi nici nu i-a împărtăşit acele vise.

Oricum ar fi, el nu vrea să afle chiar acum. Cătunul acesta, noaptea aceasta, ziua de mâine – înainte ca el să fi

luat o hotărâre în cealaltă privinţă – nu reprezintă viitorul lui imediat, indiferent care va fi sau nu acesta.

Face un semn din cap spre Silence şi, prin întuneric, se îndepărtează de aşezarea eschimoşilor şi pornesc spre nord, de-a lungul coastei.

În zilele şi nopţile acestei călătorii – dorm doar câteva ore înghesuiţi sub o piele de karibu –, Crozier are vreme să se gândească.

În lunile din urmă, poate pentru că nu a avut cu cine să stea de vorbă – sau măcar un interlocutor care să-i răspundă prin viu grai – a învăţat cum să discute cu diferite părţi din mintea şi inima lui, ca şi cum acestea ar fi fost persoane independente, cu propriile lor argumente. Una dintre acestea, sufletul lui bătrân şi obosit, ştie că el a dat greş din absolut toate punctele de vedere. Oamenii lui – oamenii aceia care şi-au pus nădejdea în el – sunt morţi sau risipiţi care încotro. Mintea lui speră că au mai supravieţuit câţiva, dar în străfundurile inimii el este convins că orice om rătăcit pe teritoriul lui *Tuunbaq* este deja mort, iar oasele i se decolorează pe vreun ţărm fără nume ori pe vreo banchiză plutitoare. I-a dezamăgit pe toţi.

Atunci, măcar să-i urmeze.

Crozier nu ştie încă unde se află, deşi bănuieşte că au petrecut iarna pe coasta vestică a unei insule întinse de la nord-estul Insulei King William, aproape la aceeaşi latitudine cu *Tabăra Terror* şi cu nava *Terror,* deşi acestea trebuie să fie la peste o sută cincizeci de kilometri la vest de aici, peste marea îngheţată. Dacă ar dori să se întoarcă la *Terror,* ar trebui să traverseze bucata aceasta de mare şi poate câteva insule spre vest, iar apoi să străbată toată zona din nordul Insulei King William şi apoi să facă patruzeci de kilometri pe marea îngheţată ca să ajungă la nava pe care a abandonat-o cu mai bine de zece luni în urmă.

Însă nu vrea să se întoarcă la *Terror.*

În ultima vreme, Crozier a învăţat destule despre metodele de supravieţuire şi crede că ar putea găsi drumul înapoi la Tabăra Salvării, ba chiar ar putea ajunge la Fluviul lui Back, dacă ar avea suficient timp. Ar mânca ce vânează, şi-ar construi căsuţe din zăpadă ori corturi din piei atunci când se vor isca inevitabilele furtuni. Îşi va căuta oamenii răzleţiţi, la zece luni după ce i-a părăsit, şi le va da de urmă, chiar dacă va dura ani de zile.

Şi Silence îl va urma, dacă aceasta va fi calea pe care el o va alege. Este convins că îl va urma. Chiar dacă ar însemna sfârşitul a tot ceea ce reprezintă ea, sfârşitul sensului vieţii ei.

Însă nu îi va cere să îl urmeze. Dacă ar fi s-o pornească spre sud, în căutarea echipajului lui, se va duce singur pentru că bănuieşte că îşi va găsi moartea acolo, în pofida tuturor noilor sale cunoştinţe şi deprinderi. Dacă nu va muri pe gheaţă, va muri din cauza vreunei răni căpătate în călătoria pe fluviu. Dacă nu îl vor ucide nici fluviul, nici rănile şi nici bolile, s-ar putea întâlni cu grupuri ostile de eschimoşi, ori cu cete şi mai sălbatice de indieni mai la sud. Britanicilor, îndeosebi exploratorilor veterani, le place să creadă că eschimoşii sunt un neam primitiv, dar paşnic, greu de înfuriat, greu de urnit la dihonie sau război. Dar Crozier a văzut adevărul în visele lui: eschimoşii nu sunt decât nişte simpli oameni, la fel de imprevizibili ca oricare altă rasă, şi care se dedau adesea la războaie şi crimă şi, în vremuri de restrişte, chiar la canibalism.

Un drum mai scurt şi mai sigur ar fi pe direcţia est, peste gheţuri, înainte ca vara să le sfărâme, dacă le va sfărâma vreodată, hrănindu-se cu ce vânează, apoi peste Peninsula Boothia, până la coasta ei de est, apoi spre nord, până la Ţărmul Fury şi la aşezările de acolo ale expediţiilor din trecut. Acolo va aştepta să apară vreo balenieră ori vreo navă de salvare. Sunt excelente şansele să supravieţuiască

şi să fie salvat dacă ar apuca-o în direcţia aceasta.

Dar dacă reuşeşte să se întoarcă la civilizaţie... dacă reuşeşte să se întoarcă în Anglia? Singur. Va fi pe vecie căpitanul care şi-a lăsat toţi oamenii să moară. Un proces va fi inevitabil, cu rezultat previzibil. Indiferent care va fi verdictul Curţii Marţiale, dezonoarea va fi sentinţa lui pe viaţă.

Dar nu din cauza aceasta nu pleacă el către vest sau către sud.

Femeia de lângă el îi poartă în pântece copilul.

Dintre toate eşecurile lui Francis Crozier, cel mai mult îl doare şi îl chinuieşte faptul că a dat greş ca bărbat.

Are aproape cincizeci şi trei de ani şi a fost îndrăgostit doar o singură dată până acum, atunci când a cerut în căsătorie o fetişcană răzgâiată, o femeie-copil cu sufletul meschin, care îl aţâţase şi apoi se folosise de el pentru propria-i plăcere, exact la fel cum marinarii se folosesc de curvele din porturi. *Nu,* îşi spune el, *exact la fel cum* eu *m-am folosit de curvele din porturi.*

În fiecare dimineaţă se trezeşte alături de Silence după ce i-a împărtăşit visele, ştiind că şi ea le-a împărtăşit pe ale lui, şi îi simte căldura trupului lipit de al său şi simte cum răspunde la căldura aceasta. Fiecare zi este lupta lor pentru viaţă – jefuiesc alte suflete, devorează alte suflete, pentru ca astfel spiritele lor vremelnice să mai poată trăi încă puţin.

Este grea cu copilul nostru. Copilul meu.

Dar realitatea aceasta nu are legătură cu hotărârea pe care va trebui s-o ia în zilele următoare.

Are aproape cincizeci şi trei de ani şi i se cere să creadă în ceva atât de incredibil de absurd încât ar trebui să izbucnească în râs doar gândindu-se la asta. I se cere – dacă pricepe bine figurile din sfoară şi visele, iar el crede că a ajuns să le priceapă – să *facă ceva.* Atât de îngrozitor şi atât de dureros, încât dacă nu va muri de pe urma

experienţei respective, va înnebuni cu siguranţă.

Însă trebuie să *creadă* că o atare demenţă fantastică este corectă. Trebuie să *creadă* că visele sale – doar simple vise – şi dragostea lui pentru femeia aceasta îl fac să renunţe la o viaţă de gândire logică ca să devină...

Să devină ce?

Altcineva şi altceva.

Trage la sanie alături de Silence sub culorile turbate ale cerului şi îşi aduce aminte că Francis Rawdon Moira Crozier nu crede în nimic.

Sau, dacă ar fi să creadă totuşi în ceva, acel ceva ar fi *Leviatanul* lui Hobbes.

Viaţa este solitară, jalnică, urâtă, degradantă şi scurtă.

Niciun om raţional nu poate nega asta. Iar Francis Crozier, în ciuda viselor, a durerilor de cap şi a acestei noi dorinţe de a crede în ceva, rămâne totuşi un om raţional.

Dacă bărbatul acela în smoching, aşezat în faţa căminului din biblioteca vilei sale din Londra, poate înţelege cât de solitară, jalnică, urâtă, degradantă şi scurtă este viaţa, atunci cum să refuze să priceapă asta un bărbat care trage după el o sanie încărcată cu carne îngheţată şi blănuri, de-a curmezişul unei insule fără nume, prin noaptea arctică, sub un cer care a înnebunit definitiv, spre o mare îngheţată, aflată la mii de kilometri depărtare de orice aşezare civilizată?

Bărbat care se îndreaptă spre un destin mult prea înspăimântător pentru a şi-l putea imagina.

În cea de-a cincea zi a drumului pe coastă, ajung la capătul insulei, iar Silence o porneşte spre nord-est, ieşind pe gheţuri. Acum merg mai încet din cauza inevitabilelor creste şi banchize în derivă şi trebuie să se opintească mai mult. Merg mai încet şi pentru ca să nu strice sania. Îşi folosesc plita micuţă cu untură de focă doar pentru a topi zăpada atunci când le este sete, dar nu se opresc să facă rost de carne proaspătă, în ciuda numeroaselor găuri de

focă pe care Silence i le arată în suprafaţa gheţii.

Acum soarele stă pe cer cam câte treizeci de minute în fiecare zi. Crozier nu mai ştie cât este ora. Ceasul i-a dispărut odată cu hainele după ce fusese împuşcat de Hickey şi salvat de Silence... nici astăzi nu avea habar cum o fi făcut-o. Nu i-a spus niciodată.

Atunci am murit eu prima oară, îşi zice el.

Acum i se cere să moară din nou – să moară cel care a fost şi să devină altceva.

Câţi oameni au oare parte de o asemenea a doua şansă? Câţi căpitani care şi-au văzut murind ori dispărând cei o sută douăzeci şi cinci de oameni din expediţia lor şi-ar dori o asemenea a doua şansă?

Aş putea să dispar.

În fiecare noapte, când se dezbrăca să se bage în aşternuturi, Crozier se uită la reţeaua de cicatrice de pe braţ, piept, abdomen şi picior şi îşi poate închipui cât de oribile sunt rănile de glonţ şi alice de pe spate. Ar putea constitui o explicaţie plauzibilă pentru refuzul de a vorbi despre trecutul lui.

Ar putea să traverseze Boothia spre est, să vâneze şi să pescuiască în apele bogate şi calde ale coastei, să se ferească de navele Marinei Regale şi de alte vase britanice de salvare şi să aştepte sosirea unei nave americane cu vânători de balene. Asta ar dura doi sau trei ani, dar ar fi în stare să se descurce până atunci. Cu siguranţă.

Şi, în loc să se întoarcă acasă, în loc să se întoarcă în Anglia – dar a fost vreodată Anglia casa lui? —, le va spune salvatorilor americani că nu-şi mai aminteşte ce i s-a întâmplat sau la bordul cărei nave a fost – drept dovadă le poate arăta rănile astea îngrozitoare – şi se va duce cu ei în America atunci când se va încheia sezonul de vânat balene. Şi acolo poate începe o viaţă nouă.

Câţi oameni primesc şansa de a începe o viaţă nouă la vârsta lui? Foarte mulţi ar da orice pentru ea.

Va dori Silence să meargă cu el? Va fi Silence în stare să suporte privirile şi râsetele marinarilor şi privirile mult mai nemiloase şi şuşotelile americanilor „civilizaţi” din New York ori vreun orăşel din New England? Îşi va schimba ea blănurile cu rochii din stambă şi corsete, ştiind că mereu va fi străină pe un meleag străin şi straniu?

Da, ar face toate astea.

Crozier este sigur, aşa cum e sigur de orice altceva.

L-ar urma acolo. Şi ar muri acolo – ar muri foarte repede. Din cauza suferinţei şi a înstrăinării şi a tuturor gândurilor răutăcioase, meschine, străine şi nestrunite care vor intra în mintea ei, aşa cum a intrat în Fitzjames otrava din conservele Goldner – invizibilă, abjectă, ucigătoare.

Şi de asta este sigur.

Dar el şi-ar putea creşte fiul în America şi ar putea avea o viaţă nouă în ţara aceea aproximativ civilizată, poate chiar va reuşi să ajungă căpitan pe un velier particular. A eşuat complet ca ofiţer şi căpitan al Marinei Regale şi al Serviciului pentru Descoperiri Geografice. A eşuat şi ca gentilom – mă rog, n-a fost niciodată un gentilom –, dar niciun american nu trebuia să ştie asta.

Nu, nu, cu un velier mare ar ajunge în porturi unde ar putea fi recunoscut. Şi dacă va fi recunoscut de orice ofiţer britanic de marină, va fi spânzurat pentru dezertare. Dar o navă micuţă de pescuit... dintr-un orăşel din New England, poate şi cu o nevastă yankee care să-i crească copilul după ce Silence se va stinge...

O nevastă yankee?

Crozier aruncă o privire către Silence care trage în ham alături de el. Aurora îi pictează gluga şi umerii în violet şi stacojiu, în roşu şi alb. Nu se uită la el. Dar e convins că ştie ce gândeşte. Şi chiar dacă nu ştie acum, va afla la noapte când se vor încolăci unul în jurul celuilalt şi vor visa.

Nu se poate întoarce în Anglia. Nu se poate duce în America.

Dar varianta cealaltă...

Se înfioară şi îşi trage mai bine gluga pentru ca blana de pe marginile ei să capteze mai bine căldura respiraţiei şi trupului lui.

Francis Crozier nu crede în nimic. *Viaţa este solitară, jalnică, urâtă, degradantă şi scurtă.* Viaţa nu are niciun plan, nicio semnificaţie, nici vreun mister latent care să-i compenseze banalităţile atât de evidente. Nimic din ce a învăţat el în ultimele şase luni nu l-a convins de contrariu.

Oare aşa să fie?

Şi amândoi trag sania mai departe spre centrul banchizei.

Se opresc în a opta zi.

Locul acesta nu este cu nimic diferit de cealaltă banchiză pe care au traversat-o în urmă cu o săptămână – poate puţin mai plată, poate cu mai puţine creste şi blocuri de gheaţă, dar, în fond, doar o banchiză şi nimic altceva. Crozier observă câteva polinii mici în depărtare – pete de apă neagră pe suprafaţa albă – şi gheaţa spartă din loc în loc, dând naştere unor canale mici, efemere, care nu duc nicăieri. Dacă nu cumva primăvara are de gând să vină cu două luni mai devreme, prefăcătoria aceasta este destul de credibilă. Însă Crozier mai văzuse de multe ori asemenea dezgheţuri false în trecutul lui de experienţe arctice şi ştie banchiza nu va începe să se topească decât pe la sfârşitul lui aprilie, dacă nu cumva mai târziu.

Deocamdată sunt acolo petice de apă şi găuri prin care respiră focile din belşug, şi ar putea să prindă chiar morse sau narvali dacă aceştia şi-ar face apariţia, însă pe Silence nu o interesează acum vânătoarea.

Ies amândoi din hamuri şi se uită mai bine în jur. Este momentul acela scurt de lumină difuză de la amiază care ţine loc de zi întreagă.

Silence vine în faţa lui Crozier, îi scoate mănuşile, apoi le

scoate şi pe ale ei. Vântul este foarte rece şi nu ar trebui să-şi ţină mâinile dezgolite mai mult de un minut, dar în minutul acela ea îi ţine mâinile într-ale ei şi îl priveşte în ochi. Apoi îşi mişcă privirea spre est, apoi spre sud, apoi se uită iarăşi la el.

Întrebarea este cum nu se poate mai limpede.

Crozier are senzaţia că o să-i sară inima din piept. Nu-şi poate aminti nicio altă ocazie din întreaga lui viaţă de adult, cu atât mai puţin atunci când fusese atacat de Hickey, când să se fi simţit atât de înspăimântat.

— Da, răspunde el.

Silence îşi trage mănuşile şi se apucă să descarce sania.

Crozier o ajută să ducă lucrurile pe gheaţă şi apoi să o sfărâme în bucăţi. Şi se întreabă din nou oare cum de găsise ea locul acesta. Aflase că, deşi se foloseşte câteodată de poziţia stelelor sau lunii ca să găsească drumul cel bun, cel mai adesea dă o atenţie deosebită locurilor din jur. Chiar şi pe un teren deloc interesant, ea numără crestele de gheaţă şi nămeţii clădiţi de vânt. Crozier a început şi el să măsoare timpul în perioade de somn, iar nu în zile – de câte ori s-au oprit ca să doarmă, indiferent care anume ar fi fost momentul din zi sau noapte.

Aici, în largul banchizei, este mult mai atent decât a fost el vreodată la ingeniozitatea movilelor vechi de gheaţă şi a crestelor nou create şi la grosimea gheţurilor vechi şi la pericolele reprezentate de gheţurile noi, ceea ce înseamnă că a căpătat o parte din sensibilitatea lui Silence. Acum reuşeşte să desluşească un canal de apă aflat la kilometri depărtare, doar după norii uşor mai întunecaţi de deasupra lui. Acum ştie să ocolească crăpăturile din gheaţă, aproape invizibile, dar extrem de periculoase, aşa cum ştie să deosebească gheaţa subţire de cea solidă, dar fără să fie conştient de toate astea.

De ce alesese locul acesta anume? De unde a ştiut că

aici este locul pentru ce aveau ei de făcut?

Am s-o fac, îşi dă el seama şi inima începe să-i bată şi mai tare.

Dar nu încă.

În lumina ce se stinge cu repeziciune, cei doi ridică un cort micuţ pe cadrul format din şipcile saniei. Vor rămâne doar câteva zile aici – doar dacă nu cumva Crozier rămâne aici pentru totdeauna –, aşa că nici măcar nu încearcă să găsească un loc unde să-şi construiască o casă de zăpadă şi nici nu cheltuiesc prea multă energie cu cortul. Va fi un adăpost şi nimic mai mult.

În vreme ce Crozier e înăuntru, aşternând pieile şi blănurile pentru izolaţie şi pentru culcuş, Silence este afară, unde construieşte din blocuri de gheaţă un zid lung pe latura dinspre vânt a cortului. Le va fi cât de cât de folos.

Apoi intră şi îl ajută pe Crozier să instaleze lampa cu untură de focă şi cadrul din coarne de karibu lângă pragul cortului, apoi începe să topească zăpadă ca să aibă ce bea. Vor folosi flacăra şi cadrul şi ca să-şi usuce hainele. Vântul spulberă zăpada în jurul bucăţilor rămase din sania abandonată şi goală.

Postesc amândoi vreme de trei zile. Nu mănâncă absolut nimic, nu beau decât apă, încercând să-şi domolească protestele stomacului. Ies în fiecare zi din cort şi se plimbă ceasuri în şir, chiar şi pe ninsoare, ca să se dezmorţească şi să-şi astâmpere neliniştea.

Aruncă pe rând într-un bloc de gheaţă cu cele două harpoane şi cu cele două cângi; Silence le recuperase din locul unde îi fuseseră măcelărite rudele şi de multă vreme pregătise pentru fiecare din ei câte un harpon greu şi o cange uşoară cu care să facă exerciţii.

Acum Crozier aruncă harponul cu atâta forţă că intră douăzeci de centimetri în blocul de gheaţă.

Silence se apropie, îşi dă jos gluga, uitându-se atentă la el în luminile schimbătoare ale aurorei.

El clatină din cap şi încearcă să-i surâdă.

Nu ştie cum să-i spună prin semne *Nu asta îi faci duşmanului?* Şi o îmbrăţişează cu stângăcie, încercând să-i transmită că nu are de gând nici să o părăsească, nici să folosească prea curând harponul împotriva vreunei vietăţi.

Niciodată nu a mai văzut o aurora borealã ca aceasta.

Întreaga zi şi întreaga noapte, cascade de culori se prăvălesc din orizont în orizont. Niciodată în toate expediţiile lui în apropierea Polului Nord sau Sud nu mai văzuse Crozier ceva asemănător cu această explozie de lumini. Nici în singura oră palidă a zilei nu scade în intensitate spectacolul nepământean de pe cer.

Iar focul de artificii al Arcticii este însoţit de un amplu acompaniament acustic.

De jur împrejur gheaţa geme, pocneşte, suspină şi scrâşneşte, torturată de curenţii de adâncime; şi din străfunduri se aud detunături răzleţe ce se transformă curând în tiruri neîntrerupte de artilerie.

Cu toate că îşi închipuie ce va urma, Crozier este profund zguduit de zgomotele şi mişcările gheţii de sub el. Acum doarme cu parka pe el – afurisită transpiraţie – şi se trezeşte din somn şi de câte cinci, şase ori, ca să se repeadă afară din cort, convins că s-a spart banchiza întinsă pe care sunt ei.

Dar nu se sparge, deşi se crapă din loc în loc la cincizeci de metri de cortul lor, iar fisurile străbat suprafaţa aparent solidă cu o viteză mai mare decât ar putea spera vreodată un om să o atingă. Iar apoi crăpăturile pur şi simplu se închid şi dispar. Dar continuă exploziile din adâncuri, la fel cum continuă şi violenţele de pe cer.

În ultima noapte a acestei vieţi, Crozier are parte de un somn agitat – îi este foarte frig din cauza foamei, iar căldura trupului lui Silence nu-i mai este de ajutor – şi visează că ea cântă.

Exploziile gheţii se prefac într-un acompaniament de tobe pentru vocea ei subţire, dulce, tristă, deznădăjduită. Şi Silence cântă:

Ayaa, yaa, yapape!
Ayaa, yaa, yapape!
Aja-ja, aja-ja-ja...
Aji, jai, ja...
Spune-mi, mereu a fost viaţa aşa de frumoasă pe pământ?
Sunt copleşită de bucurie
Atunci când se ivesc zorile,
Iar soarele uriaş
Se urcă pe cer.
Dar aici unde mă aflu
Mă sperie
Hoardele de viermi
Sau creaturile fără de suflet ale mării
Care îmi sfârtecă gâtul
Şi îmi scot ochii.
Aji, jai, ja...
Aja-ja, aja-ja-ja...
Ayaa, yaa, yapape!
Ayaa, yaa, yapape!

Crozier tresare din somn. Silence este deja trează şi se uită la el cu ochii aceia negri, care parcă nu clipesc niciodată. Şi, într-un moment de groază pură, îşi dă seama că nu vocea ei o auzise el în vis cântându-i cântecul acela despre moarte – cântecul unui om care a murit adresat sinelui său –, ci vocea fiului său încă nenăscut.

Crozier şi soţia lui se îmbracă într-o tăcere aproape ritualică. Deşi probabil că a venit dimineaţa, afară este tot întuneric. Dar întunericul acela este brăzdat de mii de culori.

Se aud bătăile de tobe ale gheţurilor.

66

Singurele opţiuni sunt capitularea sau moartea. Sau amândouă.

Toată viaţa lui, în toţi cei peste cincizeci de ani, mai întâi băiatul şi apoi bărbatul care devenise ar fi preferat mai degrabă să moară decât să capituleze. Bărbatul care este el *acum* preferă mai degrabă să moară decât să capituleze.

Dar dacă moartea nu este nimic altceva decât capitularea finală? Flacăra albastră care-i arde în piept nu acceptă niciuna dintre aceste opţiuni.

În căsuţa lor din zăpadă, lungit sub aşternuturi, aflase că mai există şi un alt tip de capitulare. Un fel de moarte. O transformare în ceva ce nu este nici fiinţă, nici nefiinţă.

Dacă doi oameni atât de diferiţi, care nici măcar nu împărtăşesc acelaşi limbaj, pot avea aceleaşi vise, atunci poate că se pot contopi şi alte realităţi.

Este îngrozitor de speriat.

Ies amândoi din cort îmbrăcaţi doar cu cizmele, pantalonii scurţi, ciorapii şi nişte cămăşi din piele de karibu pe care le poartă uneori pe sub blănuri. Este foarte frig, dar vântul s-a oprit de la scurtul intermezzo de lumină de la amiază.

Habar nu are cât ar putea fi ceasul. Soarele a apus de multă vreme, iar ei nu s-au dus la culcare.

În bătăi de tobe, gheţurile se sfărâmă. Nu departe se deschid noi canale de apă.

Aurora boreală aruncă perdele de lumină din zenitul înstelat spre orizontul de gheaţă albă şi scântei colorate spre nord şi sud şi est şi vest. Totul, inclusiv bărbatul cel alb şi femeia cea oacheşă, sunt zugrăviţi pe rând în stacojiu, violet, galben şi albastru.

El stă în genunchi cu capul ridicat.

Ea stă în picioare în faţa lui, uşor aplecată, ca şi cum ar

vrea să caute o gaură de focă în suprafaţa gheţii.

Aşa cum fusese învăţat, el îşi ţine braţele pe lângă corp, dar ea îl prinde strâns de umeri. Nu are mănuşi în mâini.

Ea îşi coboară capul şi deschide larg gura. El şi-o deschide pe a lui. Buzele li se ating uşor.

Ea trage adânc aer în piept, îşi lipeşte gura de a lui şi începe să-i sufle înăuntru, până în gât.

Exersaseră momentele acestea de multe ori în decursul iernii şi ştia că acum îi va fi cel mai greu. Când tragi în piept respiraţia altuia este ca atunci când te îneci.

Cu tot trupul încordat, se concentrează din răsputeri să nu icnească, să nu se dea la o parte. Gândeşte – *capitulare.*

Kattajjaq. Pirkusirtuk. Nipaquhiit. Toate numele acelea ciudate pe care şi le aduce aminte din vise. Toate numele pe care Oamenii Adevăraţi din cercul îngheţat de nord al lumii le dau acestui ritual.

Ea începe să scoată câteva sunete ritmice.

Ea cântă la coardele lui vocale, aşa cum cântă vântul prin trestiile de pe mal.

Sunetele acestea grave se ridică deasupra lor şi se contopesc cu trosnetele gheţurilor şi cu pulsaţiile aurorei.

Ea repetă motivul ritmic, lăsând acum câte o pauză scurtă între sunete.

El îi aspiră suflul până în plămâni, îl adaugă pe al său şi i-l suflă înapoi în gură.

Ea nu are limbă, dar coardele vocale îi sunt intacte. Răsuflarea lui le face să vibreze, creând note înalte şi pure.

Ea face muzică cu gâtul lui. El face muzică cu al ei. Motivul iniţial îşi accelerează ritmul, sunetele se suprapun, se grăbesc. Gama muzicală devine mai complicată – şi flaut, şi oboi, şi voce omenească –, iar cântecul celor două gâturi se aude de la kilometri depărtare peste gheaţa pictată de aurora boreală.

În prima jumătate de oră, se opresc cam la fiecare trei minute ca să-şi recapete răsuflarea. De multe ori în timpul

antrenamentelor izbucniseră amândoi în hohote de râs în momentul acesta – însă acum nici nu putea fi vorba de aşa ceva.

Şi sunetele se reiau.

Şi parcă ar fi vocea unei singure persoane cea care cântă, deopotrivă grav ca un bas şi subţire ca un flaut. Pot forma cuvinte suflând în coardele vocale ale celuilalt exact cum face ea acum. Rosteşte cuvinte cântând la gâtul lui aşa cum ar cânta la un instrument.

Improvizează. Când unul dintre ei schimbă ritmul, celălalt îl urmează. Iar el îşi dă seama că în această privinţă muzica lor seamănă foarte mult cu sexul.

Descoperă cum poate respira între sunete, ca să poată scoate note mai profunde, mai curate. Ritmul se înteţeşte spre un punct culminant, apoi încetineşte, apoi accelerează din nou. Când unul schimbă tempoul, celălalt îl urmează, reacţionând aidoma unui amant. Şi cântă aşa vreme de o oră, apoi două, uneori neoprindu-se să-şi tragă răsuflarea chiar douăzeci de minute în şir.

Îl dor muşchii diafragmei. Gâtul parcă i-a luat foc. Notele şi ritmul sunt la fel de complicate precum cele create de o orchestră cu zece instrumente, întreţăiate, rafinate, urcând spre un crescendo de sonată ori simfonie.

O lasă pe ea să conducă. Vocea lor unică, sunetele şi cuvintele sunt numai ale ei, create prin intermediul lui. El capitulează.

Într-un final, ea se opreşte şi cade în genunchi lângă el. Amândoi sunt prea epuizaţi ca să-şi mai poată ţine capetele ridicate. Gâfâie şi şuieră ca nişte câini care au alergat opt kilometri fără oprire.

Gheaţa a amuţit. Vântul nu mai suspină. Aurora borealăvibrează mai domol.

Ea îi atinge obrazul, se ridică în picioare şi se îndepărtează. Intră în cort şi îl lasă singur.

El găseşte resurse să se poată ridica de jos şi să îşi

scoată şi restul hainelor. Deşi este în pielea goală, nu simte deloc frigul.

La zece metri depărtare s-a deschis un canal de apă şi într-acolo se îndreaptă el acum. Inima lui nu vrea să-şi încetinească zbuciumul.

La doi metri de marginea apei se lasă din nou în genunchi, cu ochii închişi ridicaţi spre cer.

Aude cum creatura se ridică din ape şi aude scrâşnetul ghearelor pe gheaţă, îi aude horcăitul şi aude geamătul gheţii sub greutatea ei, dar nu îşi lasă capul în jos şi nici nu-şi deschide ochii. Nu încă.

Apa şiroieşte de pe creatură şi îl udă din cap până în picioare, ameninţând să-l congeleze acolo, pe gheaţa pe care stă îngenuncheat. Dar nu face nicio mişcare.

Are în nări miros de blană udă, de carne udă, de duhoare din adâncul oceanului şi simte cum îl acoperă umbrele aurorei, dar nu-şi deschide ochii. Nu încă.

Doar atunci când i se face pielea de găină şi simte cum toată lumea lui s-a redus la această prezenţă colosală şi doar atunci când răsuflarea acestui carnivor îl învăluie, doar atunci deschide ochii.

Blană de pe care şiroieşte apa ca de pe straiele albe şi ude ale preotului. Răni însângerate în alb. Colţi.

Ochi negri la mai puţin de un metru de ai lui, ochi de prădător care-i caută sufletul... care vor să afle dacă are suflet. Capul uriaş şi triunghiular coboară mai mult, acoperind cerul vibrant.

Capitulând numai în faţa acelei fiinţe omeneşti alături de care vrea să fie şi numai în faţa acelei fiinţe omeneşti în care vrea să se transforme – niciodată în faţa lui *Tuunbaq*, ori în faţa universului care îi va stinge flacăra albastră din piept – închide iarăşi ochii, îşi lasă capul pe spate, deschide gura şi întinde limba exact cum l-a învăţat Memo Moira să facă pentru a primi Sfânta Împărtăşanie.

67
TALIRIKTUG

Latitudine nordică 68°30’, longitudine vestică 99°
28 mai 1851

În primăvara anului când li s-a născut cel de-al doilea copil, o fată, s-au dus în vizită la familia Silnei, din clanul Celor de pe Urmele Zeului, condus de bătrânul şaman Asiajuk. Acolo erau când au aflat, de la un vânător străin, pe nume Inupijak, despre *aituserk* – obiectele pe care un clan din sud al Oamenilor Adevăraţi le luase de la *kabloona* – oamenii albi – cei morţi. Era, pare-se, vorba despre obiecte din lemn, metal şi alte lucruri de valoare.

Asiajuk îi traduse lui Inupijuk întrebările pe care i le punea Taliriktug în limbajul semnelor. Se părea că în comoara cu pricina se aflau şi cuţite, furculiţe şi alte mărunţişuri de pe bărcile navelor *Terror* şi *Erebus.*

Asiajuk le şopti lui Taliriktug şi Silnei că Inupijuk era un *quavac,* adică „un om din sud”, însă termenul respectiv mai era folosit în dialectul inuktitut şi pentru a denumi prostia. Cu toate acestea, Taliriktug continuă cu întrebările, iar morocănosul şaman le interpretă mai departe pentru vânătorul care râdea ca prostul.

Taliriktug era conştient de faptul că starea de disconfort a vânătorului era cauzată de faptul că nu mai avusese vreodată de-a face cu spiritele-care-stăpânesc-cerul *sixam ieua* şi, prin urmare, nu era prea sigur dacă Taliriktug şi Silna erau fiinţe omeneşti sau nu.

Dar parcă obiectele acelea erau adevărate. Taliriktug şi soţia lui s-au întors în *igluul* pentru oaspeţi, unde ea a început să alăpteze copilul, iar el şi-a luat răgazul să se gândească la cele văzute. Când îşi ridică ochii, o văzu cum îi vorbeşte cu figurile din sfoară.

Ar trebui să plecăm spre sud, spuneau sforile dintre degetele ei. *Dacă vrei.*

Cu un semn al capului, el îi arătă că este de acord.

În cele din urmă, Inupijuk a acceptat să-i călăuzească până la cătunul din sud-est, iar Asiajuk a hotărât să-i însoţească – lucru neobişnuit, căci bătrânul şaman nu prea mai călătorea pe distanţe lungi. Asiajuk şi-a luat cu el nevasta preferată, Pescăruş – Najua, pe limba inuită – o tânără cu sânii mari, care încă mai purta urmele întâlnirii fatale a clanului ei cu *kabloona,* din urmă cu trei ani. Ea şi şamanul erau singurii supravieţuitori ai acelui masacru, dar fata părea că nu-i poartă pică lui Taliriktug. Dimpotrivă chiar: şi ea voia să afle ce se alesese de ultimii *kabloona* despre care neamul ei ştia că porniseră peste gheţuri spre sud cu trei veri în urmă.

Mai voiau să vină cu ei şi şase vânători din neamul Celor de pe Urmele Zeului – mai mult din curiozitate şi dorind să caute vânat pe drum, de vreme ce gheaţa se spărsese în strâmtoare foarte devreme în primăvara aceasta. Aşa că au pornit la drum cu mai multe bărci pe canalele deschise de-a lungul coastei.

Taliriktug, Silna şi cei doi copii ai lor mergeau în ambarcaţiunea lor dublă – *qayaq.* La fel şi patru dintre vânători. Dar Asiajuk era mult prea bătrân şi i se părea sub demnitatea lui să mai vâslească. Aşa că, împreună cu Najua, se aşezase în mijlocul unui *umiak*[20] spaţios, iar ceilalţi doi vânători trăgeau la vâsle pentru el. Nu se supăra nimeni când nu bătea vântul şi se vedeau nevoiţi să aştepte *umiak*-ul să-i ajungă din urmă. Mai ales pentru că în vasul lung de zece metri se afla suficientă hrană proaspătă, astfel încât nu erau obligaţi să oprească să vâneze sau să pescuiască decât dacă aveau chef. Îşi luaseră cu ei şi sania – *kamatik* – pentru eventualitatea că vor fi nevoiţi să

[20] Ambarcaţiune confecţionată din piele de animal, folosită de eschimoşi (n. tr.).

călătorească şi pe uscat. Inupijuk, vânătorul din sud, mergea şi el cu *umiak*-ul, împreună cu şase câini – *Qimmiq.*

Cu toate că Asiajuk se oferise să îi primească pe Silna şi pe copii în *umiak*-ul lui deja aglomerat, ea i-a transmis prin figurile de sfoară că preferă să călătorească în *qayaq.* Taliriktug ştia însă că soţia lui nu şi-ar lăsa niciodată vreun copil – cu atât mai puţin pe Kanneyuk, în vârstă de două luni – să stea atât de aproape de câinii aceia răi într-un spaţiu închis. Băiatul de doi ani, Tuugaq – „Corbul" –, nu se temea de câini, dar nu a avut niciun cuvânt de spus în situaţia dată. Aşa că acum stătea într-un colţ, între Taliriktug şi Silna. Fetiţa, Kanneyuk (al cărei nume *sixam ieua* era Arnaaluk), stătea într-o desagă special confecţionată pentru transportul bebeluşilor – *amoutiq.*

Dimineaţa în care au plecat a fost rece, dar senină; şi pe când se îndepărtau de ţărm, cei cincisprezece membri ai clanului de pe Urmele Zeului i-au petrecut cu cântecul lor de rămas-bun şi de bun venit:

Ai yei y ai ya na
Ye he ye ye yi yan e ya quana
Ai ye yi y ai y ana.

În a doua noapte, ultima dinainte de plecarea de pe *angilak qikiqtaq,* sau „insula cea mare" – pe care James Ross o botezase pe vremuri Ţinutul King William, neluând aminte la băştinaşii care se încăpăţânaseră să-i repete: *qikiqtaq, qikiqtaq, qikiqtaq* –, au făcut popas la mai puţin de doi kilometri de locul unde fusese Tabăra Salvării.

Şi Taliriktug plecă într-acolo de unul singur.

Nu pentru prima dată. În urmă cu două veri, la câteva săptămâni după naşterea Corbului, venise aici împreună cu Silna. Asta se petrecuse la mai puţin de un an de când bărbatul care fusese Taliriktug odinioară fusese trădat şi atacat şi împuşcat ca un câine, dar deja nu mai erau prea

multe urme care să spună că acolo fusese o tabără în care locuiseră peste şaizeci de britanici. Corturile fabricate de compania Holland fuseseră sfâşiate şi duse de vânt. Nu mai rămăseseră din ele decât câteva zdrenţe îngheţate pe sol. În rest se mai vedeau doar cercurile de pietre în interiorul cărora se făcuseră focurile şi câteva alte pietre folosite la ancorarea corturilor.

Şi oase.

Găsise câteva oase lungi, câteva bucăţi roase de vertebre, un singur craniu, fără maxilarul inferior. Luându-l în mână, se rugase lui Dumnezeu să nu-i fi aparţinut doctorului Goodsir.

A cules toate oasele acelea purtând urmele muşcăturilor de *nanuq*[21] şi le-a înmormântat împreună cu craniul într-un morman din pietre, deasupra căruia a pus o furcă, aşa cum obişnuiau să facă Oamenii Adevăraţi şi chiar Cei de pe Urmele Zeului, alături de care petrecuse acea vară, care spuneau că trimit astfel în lumea spiritelor tot felul de unelte utile şi de obiecte mult îndrăgite de cei morţi.

Însă şi-a dat seama că până şi inuiţii ar fi considerat gestul lui o risipă de-a dreptul neruşinată de metal extrem de valoros prin părţile acelea.

Apoi a încercat să-şi amintească o rugăciune pe care să o poată rosti.

Rugăciunile în inuktitut pe care le auzise în ultimele trei luni nu erau deloc nimerite. Dar în timpul strădaniilor sale penibile de a încerca să înveţe limba aceasta, deşi niciodată nu va fi în stare să rostească cu voce tare măcar o silabă, încercase să traducă, mai mult în joacă, Tatăl nostru în inuktitut.

Iar în seara aceea, lângă tumulul în care se aflau oasele camarazilor lui, a încercat să spună rugăciunea în gând:

Nâlegauvât kailaule. Pijornajat pinatuale nuname sorlo

[21] „Urs alb” în limba inuit (n. tr.).

kilangme...
Tatăl nostru care eşti în Ceruri, sfinţească-se
Numele Tău...

Atât reuşise să traducă, dar avea sentimentul că era destul.

Acum, la doi ani distanţă, întorcându-se la soţia lui dintr-o Tabără a Salvării şi mai pustie, şi mai dezolantă – furca dispăruse, iar tumulul fusese distrus şi jefuit de Oamenii Adevăraţi de la sud, iar oasele erau de negăsit – Taliriktug simţi cum pe buze îi alunecă umbra unui surâs când îşi dădu brusc seama că nu ar reuşi să stăpânească limba Oamenilor Adevăraţi chiar dacă i s-ar oferi durata maximă de viaţă de şaptezeci de ani pe care o prevedea Biblia.

Fiecare cuvânt, până şi substantivele cele mai simple, păreau a avea zeci de variante, iar subtilităţile sintaxei depăşeau cu mult capacitatea de înţelegere a unui bărbat între două vârste care plecase pe mare încă din copilărie şi nu apucase să înveţe nici măcar latina obligatorie pe vremea lui. Slavă Cerului că nu va mai fi nevoit vreodată să vorbească limba asta. Atunci când se forţa să priceapă cotcodăcitul celorlalţi, îl apucau aceleaşi dureri de cap pe care le avusese pe vremea când Silna începuse să-şi împartă visele cu el.

Marele Urs, de pildă. Ursul alb. Cei de pe Urmele Zeului şi ceilalţi Oameni Adevăraţi pe care îi cunoscuse în ultimii doi ani îl numeau *nanuq,* cuvânt destul de simplu. Dar auzise şi alte variante ce ar fi putut fi reproduse în scris – în alfabetul folosit de englezi, de vreme ce Oamenii Adevăraţi nu au limbă scrisă – astfel: *nanoq, nanuvak, nannuraluk, takoaq, pisugtooq* şi *ayualunaq.* Iar acum tocmai ce aflase de la Inupijuk, vânătorul din sud (despre care ştia că nu este chiar atât de prost cum susţinea Asiajuk), că Marelui Urs i se mai spunea şi *Tornârssuk* în dialectul mai multor clanuri ale oamenilor Adevăraţi din sud.

Vreme de câteva luni pline de suferinţă – se vindeca şi învăţa din nou cum să mănânce şi cum să înghită – fusese extrem de mulţumit că nu avea niciun nume. Iar atunci când clanul lui Asiajuk începuse să-i spună Taliriktug – „Braţ Puternic” – după ce, la o vânătoare, scosese singur din apă trupul unui urs alb, când trei vânători şi câinii nu reuşiseră (dar nu fusese vorba de puterile lui supraomeneşti, ci de simplul fapt că doar el văzuse unde se agăţase de o ridicătură din gheaţă coada harponului), nu s-a simţit deranjat de numele primit, deşi fusese mult mai fericit atunci când nu avusese niciunul. Asiajuk i-a spus că de acum poartă în el amintirea sufletului unui „Braţ Puternic” de pe vremuri, care fusese ucis de *kabloona.*

Cu câteva luni înainte de întâmplarea aceasta, când el venise cu Silence în cătunul cu *igluuri*, pentru ca ea să aibă parte de ajutor la naşterea Corbului, nu fusese deloc surprins să afle că numele inuktitut al soţiei sale era Silna. Pentru că îi era limpede cum în ea se întrupau atât spiritul Silei, zeiţa văzduhului, şi al Sednei, zeiţa apei. Dar numele ei tainic, de spirit-care-stăpâneşte-cerul, *sixam ieua,* nu îi era cunoscut pentru că ea nu voia sau nu putea să i-l împărtăşească prin limbajul figurilor din sfoară sau prin vise.

Dar îşi cunoştea propriul nume secret. În acea primă noapte de cumplită suferinţă după ce *Tuunbaq* îi răpise şi limba din gură, şi viaţa de dinainte, îşi visase numele acesta. Dar nu îl va spune nimănui, nici măcar Silnei, pe care gândurile lui o numeau tot Silence atunci când făceau dragoste, ori când împărţeau acelaşi vis.

Satul se numea Taloyoak şi în el locuiau cam şaizeci de oameni în multe corturi şi mai puţine case de zăpadă. Pe stânci erau şi câteva colibe construite din pământ, acum acoperite cu omăt, ale căror acoperişuri aveau să înverzească la venirea primăverii.

Oamenii de aici se numeau Oleekatalik, nume despre care el credea că înseamnă „Oameni cu Pelerine”, deşi i se părea că pieile pe care aceştia le purtau pe umeri semănau mai mult cu şalurile din lână ale englezilor de la ţară, decât cu nişte pelerine adevărate. Conducătorul lor era un bărbat cam de vârsta lui Taliriktug, destul de chipeş, chiar dacă nu mai avea niciun dinte rămas în gură, ceea ce-l făcea să pară mai bătrân decât în realitate. Pe bărbatul acesta îl chema Ikpakhuak. Asiajuk i-a spus că numele ăsta înseamnă „Jegosul”, cu toate că, din câte putea să vadă şi să simtă Taliriktug, Ikpakhuak nu era deloc mai jegos decât ceilalţi, ba chiar era chiar mai curat decât unii.

Pe soţia cu mult mai tânără a lui Ikpakhuak o chema Higilak, „Casa de Gheaţă”, îi explicase Asiajuk cu un zâmbet compătimitor. Dar purtarea lui Higilak faţă de cei doi străini nu fusese câtuşi de puţin îngheţată; îşi ajutase soţul să întâmpine grupul lui Taliriktug cu multă căldură, mâncare şi daruri din abundenţă.

Atunci îşi dăduse seama că niciodată nu îi va putea înţelege pe oamenii aceştia.

La ospăţ, Ikpakhuak, Higilak şi rudele lor i-au servit cu *umingmak,* friptură de bou moscat, care i-a plăcut nespus lui Taliriktug, dar pe care Silna, Asiajuk, Nauja şi ceilalţi din grup au înghiţit-o cu noduri pentru că ei erau *Netsilik,* „Oameni ai Focilor”. După ce s-au încheiat ceremoniile de întâmpinare şi masa, el a încercat prin semne să ducă discuţia la obiectele de la *kabloona.*

Ikpakhuak a recunoscut că Oamenii cu Pelerine aveau asemenea comori, însă, înainte de a le arăta oaspeţilor săi, i-a rugat pe Silna şi pe Taliriktug să demonstreze celor de faţă magia lor. Oleekatalik nu văzuseră niciodată vreun *sixam ieua* – deşi, cu multă vreme în urmă, Ikpakhuak îl cunoscuse pe Aja, tatăl Slinei. Şi i-a rugat foarte politicos pe Silna şi Taliriktug să facă bine şi să zboare niţeluş în jurul satului şi, poate, chiar să se transforme în foci, dar nu în

urşi, dacă sunt amabili.

Prin figurile din sfoară traduse de Asiajuk, Silna le-a explicat că nu vor face aşa ceva, dar că le vor arăta ospitalierilor Oleekatalik de unde le smulsese *Tuunbaq* limbile. Apoi, soţul ei *kabloona sixam ieua,* le va arăta înfiorătoarele lui cicatrice... dobândite într-o luptă cumplită cu spiritele rele în urmă cu câţiva ani.

Propunerea aceasta i-a mulţumit pe Ikpakhuak şi ai lui.

După ce s-a terminat tot bâlciul acela, Taliriktug i-a cerut lui Asiajuk să revină la subiectul obiectelor *kabloona.*

Ikpakhuak a consimţit de îndată, a bătut din palme şi şi-a trimis băieţii să aducă acele comori: diferite bucăţi de lemn, una dintre acelea fiind spartă din plăselele unei unelte marinăreşti folosite la confecţionarea tachelajelor.

Nasturi aurii cu motivul Serviciului pentru Descoperiri – o ancoră – gravat pe ei.

Un fragment dintr-o flanelă bărbătească brodată cu multă dragoste.

Un ceas din aur, lanţul lui şi un pumn de monede. Iniţialele de pe spatele ceasului erau CFDV – Charles Des Voeux.

O plumieră din argint, cu iniţialele EC în interior.

O citare din partea Amiralităţii pentru decernarea medaliei de aur lui Sir John Franklin.

Furculiţe şi linguri din argint cu blazoanele ofiţerilor lui Franklin.

O farfurie mică, din porţelan, pe care scria cu email colorat SIR JOHN FRANKLIN.

Un bisturiu.

O măsuţă portabilă din mahon ce îi aparţinuse bărbatului care o ţinea acum în mână.

Chiar am cărat toate tâmpeniile astea sute de mile după noi cu bărcile? se întrebă Crozier. *Şi înainte de asta, le-am cărat mii de mile din Anglia? Ce mama naibii am avut în cap?* Simţi că-i vine să vomite şi strânse ochii până îi trecu

greaţa.

Silence îl apucă de mână. Îi sesizase tulburarea. O privi în ochi vrând să-i demonstreze că se află tot acolo, deşi nu era. Nu tocmai. Nu întru totul.

Au vâslit de-a lungul coastei spre vest, spre gura Fluviului lui Back.

Întrebaţi despre locul unde găsiseră acele comori *kabloona,* oamenii lui Ikpakhuak dăduseră răspunsuri evazive. Unii au pomenit un loc numit Keenuna, care părea a fi un grup de insuliţe dintr-o strâmtoare aflată la sud de Insula King William. Însă majoritatea vânătorilor au spus că au dat peste toate obiectele acelea la vest de Taloyoak[22], într-un loc numit Kugluktug, pe care Asiajuk l-a tradus prin „Locul unde se Prăvălesc Apele”.

Lui Crozier i s-a părut că ar fi vorba de o cascadă mică despre care Back spunea în memoriile lui că s-ar afla în amonte de gura Fluviului Great Fish.

Au petrecut o săptămână de căutări acolo. Asiajuk, soţia lui şi trei dintre vânători au rămas în *umiak,* la gura fluviului, însă Crozier cu Silence, cei doi copii ai lor, bizarul Inupijuk şi ceilalţi vânători au vâslit în *qayaq*-uri în amonte cei trei kilometri până la prima cascadă.

Acolo a găsit câteva doage de butoi. O talpă de la o cizmă din piele, cu găuri unde fuseseră înfipte cuiele care să împiedice alunecarea pe gheaţă. Şi, aproape îngropată în nisipul şi noroiul de pe mal, o bucată de vreo trei metri de lemn de stejar neted şi lustruit pe vremuri care probabil că provenea de la copastia unuia dintre cutere. (Giuvaier curat pentru Oleekatalik.) Nimic altceva.

Au plecat de acolo dezamăgiţi, vâslind în aval spre coastă, până au dat de un bărbat în vârstă, cele trei neveste ale lui şi cei patru prichindei ai lor cu muci la nas. Femeile cărau în spinare cortul şi toate celelalte bagaje.

[22] Taloyoak – golf lângă Peninsula Boothia (n. tr.).

Bărbatul le spuse că veniseră acolo ca să pescuiască. Ei nu văzuseră niciodată vreun *kabloona,* ori vreun spirit-care-stăpâneşte-cerul *sixam ieua,* drept care au fost foarte înspăimântaţi până când unul din vânătorii veniţi cu Crozier reuşi să-i calmeze. Pe bătrân îl chema Puhtoorak şi făcea parte din clanul Qikiqtarqjuaq al Oamenilor Adevăraţi.

După schimbul de amabilităţi şi de hrană, bătrânul îi întrebă ce caută atât de departe de ţinuturile nordicele ale Oamenilor de pe Urmele Zeului, iar atunci când unul dintre vânători îl lămuri că îi căutau pe *kabloona* vii sau morţi care s-ar fi putut să ajungă prin părţile acelea – sau comorile lor – Puhtoorak le zise că nu a auzit niciodată ca vreun *kabloona* să fi pus piciorul pe acolo, dar adăugă, cu gura plină de carne de focă şi printre plescăituri:

— Iarna trecută am văzut o barcă mare *kabloona* – mare ca un gheţar – cu trei pari înalţi în ea. Şi barca aia era înfiptă în gheţuri chiar lângă Utjulik. Mi se pare că avea în burtă mai mulţi *kabloona* morţi. Nişte tineri de-ai noştri au intrat în ea, au făcut o gaură cu topoarele din piatră, dar nu s-au atins de lemne şi de comorile din metal pentru că ziceau că acea casă cu trei pari e bântuită.

Crozier se uită la Silence. *Am înţeles bine?*

Da.

Kanneyuk începu să plângă, iar Silna îşi desfăcu parka pentru a-i da să sugă.

Crozier se urcase pe o stâncă de unde se uita la nava dintre gheţuri. Era HMS *Terror.*

Opt zile durase drumul de la gura Fluviului lui Back până în partea aceasta a coastei lui Utjulik. Prin intermediul vânătorilor din neamul Celor de pe Urmele Zeului care înţelegeau limbajul semnelor, Crozier se oferise să-l recompenseze pe Puhtoorak dacă era de acord să-şi ia familia şi să-i conducă la locul unde se afla casa *kabloona* cu trei beţe înfipte în acoperiş. Dar bătrânul Qikiqtarqjuaq

nu voia să aibă nimic de-a face cu casa *kabloona* cu trei beţe în ea. Chiar dacă nu îi însoţise înăuntru pe tinerii din neamul lui, el ştia că era atinsă de *piifixaaq* – un soi de spirite-fantomă hidoase care bântuie de obicei un loc necurat.

Utjulik era numele dat de inuiţi coastei de vest a Peninsulei Adelaide. Canalele cu apă se sfârşiseră destul de aproape de golful mic ce ducea spre Fluviul lui Back – strâmtoarea de acolo era complet îngheţată – aşa că au fost nevoiţi să tragă la ţărm, să ascundă *qayaq*-urile şi *umiak*-ul lui Asiajuk şi să meargă mai departe pe jos. Cei şase câini zdraveni trăgeau la sania *kamatik*, lungă de patru metri şi extrem de rezistentă. Folosindu-şi simţul orientării pe uscat, pe care Crozier era convins că nu îl va dobândi niciodată, Silence i-a condus pe o distanţă de patruzeci de kilometri peste istmul peninsulei până la locul de pe coasta vestică a acesteia de unde spusese Puhtoorak că văzuse nava... ba chiar, după cum mărturisise el, se urcase pe punte.

Atunci când se pusese problema să traverseze regiunea pe jos, Asiajuk nu voise să-şi părăsească ambarcaţiunea confortabilă. Şi dacă Silna, cel mai venerat spirit-care-stăpâneşte-cerul din rândul Celor de pe Urma Zeului, nu l-ar fi rugat să-i însoţească – o rugăminte din partea unui *sixam ieua* era o poruncă până şi pentru cel mai ursuz dintre şamani –, Asiajuk le-ar fi ordonat vânătorilor lui să-l ducă acasă. Dar aşa, Asiajuk a călătorit împărăteşte în vârful saniei *kamatik*, înfofolit în blănuri, aruncând, din când în când, cu pietre în câini pentru a-i convinge să alerge mai repede şi strigându-le „Ho-ho-ho!” atunci când voia să o ia la stânga, şi „Dai-dai-dai!” când trebuia să o ia la dreapta. Crozier se întreba dacă nu cumva bătrânul şaman redescoperea plăcerile tinereşti ale călătoriei cu sania trasă de câini.

Acum după-amiaza celei de-a opta zile se apropia de

sfârşit, iar ei priveau de pe ţărmul stâncos în jos la HMS *Terror.* Până şi Asiajuk părea fâstâcit şi copleşit de priveliştea din faţă.

Puhtoorak le spusese că acea casă cu trei pari „era blocată în gheaţă la vreo opt kilometri mai la vest” de un anumit promontoriu şi că el împreună cu grupul lui „au mers cam şapte kilometri spre nord peste gheaţa curată şi au traversat câteva insule mici ca să ajungă la navă. Apoi au văzut-o de pe o stâncă aflată la capătul nordic al insulei celei mari”.

Evident că Puhtoorak nu folosise cuvintele „kilometri”, „navă”, şi nici „promontoriu”. În realitate bătrânul spusese că acea casă *kabloona* cu trei beţe şi cu coajă de *umiak* se afla la atâtea ceasuri de mers la vest de *tikerqat,* adică la vest de „Două Degete”, care era numele dat de Oamenii Adevăraţi celor două limbi de pământ de lângă coasta aceasta a Utjulik.

Crozier şi grupul lui de zece oameni – Inupijuk, vânătorul din părţile sudice hotărâse să rămână alături de ei până la capăt – merseseră spre vest, străbătând terenul bolovănos şi plin de gheaţă de pe Două Degete, au traversat două insuliţe şi au ajuns la o insulă mai mare. În capătul de nord al acesteia era o stâncă uriaşă, la treizeci de metri deasupra banchizei.

În largul gheţurilor, la trei sau patru kilometri depărtare de locul unde se aflau ei, se înclinau spre norii joşi cele trei catarge ale HMS *Terror.*

Crozier îşi dori să fi avut cu sine vechiul lui telescop, dar nu avea nevoie de el ca să identifice catargele fostei sale nave.

Puhtoorak avusese dreptate – gheaţa de pe această ultimă parte a drumului fusese mult mai netedă decât cea bolovănoasă de pe ţărm şi decât banchiza dintre insulele mici şi cea mare. Iar ochiul de marinar al lui Crozier a văzut de îndată de ce: insulele micuţe dinspre est şi nord

alcătuiau un fel de dig natural, adăpostind întinderea aceasta de cincisprezece sau douăzeci de mile marine de vânturile puternice care băteau cu preponderenţă dinspre nord-vest.

Dar cum de ajunsese *Terror* acolo, la aproape două sute de mile spre sud de locul unde se blocase între gheţuri lângă *Erebus* cu aproape trei ani în urmă, era peste puterea de înţelegere a lui Crozier.

Dar nu va mai trebui să-şi frământe mintea multă vreme.

Oamenii Adevăraţi, inclusiv cei din Neamul de pe Urma Zeului, care trăiau an de an în umbra unui monstru viu, se apropiară de navă cu teamă evidentă. Îi afectaseră vorbele lui Puhtoorak despre fantome şi spirite malefice. Ba chiar şi Asiajuk, Nauja şi vânătorii care nu auziseră povestea bătrânului nu se prea simţeau în largul lor. Pe parcursul întregului drum pe banchiză, Asiajuk a bombănit nişte descântece, formule magice de alungare a fantomelor şi rugăciuni pentru protecţie, care nu au liniştit însă pe nimeni. Crozier aflase deja că, atunci când se sperie un şaman, se sperie toată lumea.

Doar Silence, în braţe cu cei doi copii, mergea în fruntea grupului, alături de Crozier.

Terror era înclinată cam douăzeci de grade la babord, cu prora ridicată spre nord-est şi cu catargele indicând nord-vestul. Carena la babord era prea mult săltată deasupra gheţii. În mod absolut surprinzător, era coborâtă una dintre ancore – cea de la prora dinspre babord –, iar cablul ei se vedea intrând în gheaţa groasă. Crozier era mirat, deoarece, după socotelile sale, fundul apei trebuia să fie cam la douăzeci de stânjeni adâncime în locul acela – poate mai mult chiar – şi pentru că, în spatele lui, se vedeau golfuri micuţe, pe lângă ţărmurile curbate ale insulelor. În cel mai rău caz, un căpitan prudent ar fi căutat să se adăpostească ducându-şi nava în strâmtoare şi ar fi aruncat ancora în apele dintre insula cea mare, ale cărei stânci ar fi

acţionat ca barieră în calea vânturilor puternice, şi cele trei insuliţe, nu mai mari de trei kilometri în lungime fiecare, de la est.

Dar, iată: *Terror* era aici, chiar în faţa ochilor lui, la patru kilometri peste gheaţă de insula aceea mare, cu ancora coborâtă în adâncul apei şi în întregime expusă inevitabilelor furtuni dinspre nord-vest.

Un singur tur în jurul ei şi o singură privire la puntea ei înclinată lămuriră misterul care îi determinase pe vânătorii lui Puhtoorak să spargă carena la babord pentru a putea pătrunde înăuntru: absolut toate bocaporturile de pe puntea superioară erau închise şi sigilate.

Crozier se întoarse la gaura de dimensiunile unui om din carena degradată de intemperii. I se părea că poate să intre pe acolo. Îşi aduse aminte că Puhtoorak spusese că tinerii vânători făcuseră gaura aceea cu topoarele lor din piatră şi rahat-de-stele şi surâse, în ciuda emoţiilor dureroase care îl copleşiseră.

„Rahat-de-stele” era numele dat de Oamenii Adevăraţi bucăţilor de stele căzătoare pe care le descopereau pe gheţuri. Îl auzise pe Asiajuk vorbind despre *uluriak anoktok,* „rahat de stele care cade din cer”.

Îşi dori să aibă şi el acum un târnăcop sau un topor din „rahat-de-stele”. Singura lui armă era un cuţit obişnuit de lucru, cu lamă dintr-un colţ de morsă. Pe *kamatik* erau câteva harpoane, însă acelea nu-i aparţineau. Le lăsase pe ale lor pe *qayaq*-ul abandonat în urmă cu o săptămână. Şi nu voia să ceară unul cu împrumut doar ca să urce cu el la bord.

Lângă sanie, la vreo zece metri în spate, *Qimmiq* – câinii uriaşi cu ochi albaştri şi galbeni şi suflete împărţite cu ale stăpânilor lor – lătrau tare şi mârâiau şi urlau şi se repezeau unul la altul şi muşcau pe oricine a fi cutezat să se apropie de ei. Nu le plăcea locul acesta.

Crozier îi transmise lui Silence: *Cere-i prin semne lui*

Asiajuk să întrebe dacă vrea cineva să urce cu mine la bord.

Ea puse iute întrebarea, doar mişcând degetele, fără să se mai folosească de figurile din sfoară. Dar şi aşa Asiajuk o înţelegea mult mai repede decât putea desluşi gesturile stângace ale lui Crozier.

Niciunul dintre Oamenii Adevăraţi nu voia să intre în navă prin spărtura aceea.

Mă întorc în câteva minute, îi spuse Crozier prin semne lui Silence.

Pe buzele soţiei lui apăru un zâmbet adevărat. *Nu fi prost,* oftă ea. *Eu şi copiii venim cu tine.*

Se strecură înăuntru, urmat de Silence care îl ducea pe Corb în braţe şi pe Kanneyuk în desaga pe care şi-o prinsese pe piept cu nişte curele. Ambii copii dormeau.

Era foarte întuneric.

Crozier observă că vânătorii lui Puhtoorak îşi croiseră drum cu toporul în ultima punte de jos. Avuseseră noroc. Dacă ar fi încercat să spargă carena mai spre mijloc, ar fi nimerit în lăzile din fier pentru cărbuni sau în rezervoarele metalice pentru apă din cală şi n-ar mai fi putut să iasă de acolo nici măcar cu topoarele lor din „rahat-de-stele”.

Era prea întuneric înăuntru, dar Crozier îşi aminti pe unde trebuia s-o ia. Ţinând-o pe Silence de mână, merse înainte, pe puntea înclinată şi apoi spre pupă.

Când i se adaptară ochii la întuneric, Crozier observă că uşa cu lacăt de la Cămara cu Băuturi şi cea de la Magazia Artileristului fuseseră sparte. Nu avea cum să ştie dacă asta era opera oamenilor lui Puhtoorak, dar se cam îndoia. Uşile acelea fuseseră încuiate cu lacăte grele dintr-un motiv bine întemeiat, şi acolo ar fi dorit să intre orice om alb reîntors pe *Terror.*

Butoaiele de rom erau goale acum – chiar atât de mult rom avuseseră de au lăsat butoaie pline aici când au

abandonat nava? Dar încă mai era praf de puşcă în butoaiele celelalte, aşa cum mai erau gloanţe în lăzile pline şi cartuşe în sacii din pânză şi două rânduri de muschete în rastelurile lor – avuseseră mult prea multe bagaje – şi două sute de baionete atârnând de grinzi şi căpriori.

Doar metalul din magazia asta i-ar face pe cei din clanul lui Asiajuk cei mai bogaţi oameni din lume.

Doar praful de puşcă şi cartuşele de aici ar asigura hrana membrilor din zece clanuri ale Oamenilor Adevăraţi vreme de douăzeci de ani, transformându-i în lorzi de necontestat ai ţinuturilor arctice.

Silence îi atinse mâna fără mănuşă. Era mult prea întuneric pentru a vorbi prin semne, aşa că îi trimise un gând: *Simţi?*

Nici că se putea să fie mai uluit – era pentru prima dată când gândul ei era rostit în engleză. Ceea ce însemna că ori îi visase visele mult mai profund decât şi-ar fi putut el imagina că era posibil, ori fusese deosebit de atentă în lunile petrecute la bordul acestei nave. Aceasta era într-adevăr prima oară când, fără să doarmă, făceau schimb de gânduri în limba engleză.

Ii, îi răspunse gândul lui. *Da.*

Locul acesta era un loc rău. Amintirile îl bântuiau ca un miros urât.

Ca să mai risipească tensiunea, o luă înainte, întinse mâna spre proră şi îi trimise o imagine cu magazia de parâme din cală.

Tot timpul te-am aşteptat, sună gândul ei. Cuvintele acestea răsunară atât de tare în mintea lui, încât avu sentimentul că le rostise cu adevărat, dar, firește, nu se auzise nimic, iar copiii îşi vedeau liniştiţi de somnul lor.

Mărturisirea aceasta a ei îl făcu să tremure de emoţie.

Urcară pe scara principală spre puntea inferioară.

Aici era ceva lumină. Crozier îşi dădu seama că, în sfârşit, lumina zilei se hotărâse să pătrundă prin luminatoarele

fabricate de domnul Preston cu atât de multe vieţi în urmă.

Puntea aceasta părea pustie. Toate hamacurile fuseseră împăturite cu grijă şi puse bine, mesele fuseseră ridicate pe scripeţi între grinzi şi tavan, cuferele fuseseră aliniate lângă perete. Uriaşa plită din mijloc era stinsă şi rece.

Crozier încercă să-şi aducă aminte dacă domnul Diggle mai era în viaţă atunci când el, căpitanul, fusese ademenit pe gheaţă şi împuşcat. Era pentru prima dată, după foarte multă vreme, când se gândise la numele acesta – *domnul Diggle.*

De fapt, e pentru prima oară când gândesc pe limba mea.

Surâse. „Pe limba mea.” Dacă într-adevăr exista o zeiţă – aşa, ca Sedna – care stăpânea lumea, atunci numele ei adevărat ar fi trebuit să fie Târfa cea Sarcastică.

Silence îl trase de mânecă spre pupă.

Sala de mese şi cabinele ofiţerilor în care au intrat erau goale.

Crozier se întrebă care din oamenii lui reuşiseră să ajungă pe *Terror* şi navigaseră cu ea spre sud.

Des Voeux şi oamenii lui din Tabăra Salvării?

Era aproape sigur că Des Voeux ar fi mers mai departe cu bărcile spre Fluviul Great Fish.

Hickey şi nenorociţii lui?

Pentru binele doctorului Goodsir spera ca aşa să fi stat lucrurile, dar nu credea. Cu excepţia locotenentului Hodgson – iar Crozier bănuia că tânărul nu apucase să trăiască prea mult în compania ucigaşilor ălora – nu era nimeni altcineva în toată şleahta care să ştie să navigheze cu *Terror.* De fapt, nu era convins că ar fi ştiut să navigheze chiar şi cu barca pe care le-o dăduse el.

Mai rămâneau doar trei oameni care plecaseră din Tabăra Salvării dorind să traverseze ţinutul pe jos – Reuben Male, Robert Sinclair şi Samuel Honey. Oare ar fi putut un comandant de teugă, un comandant de gabie şi un fierar să

navigheze cu HMS *Terror* pe distanţă de două sute de mile printr-un labirint de canale?

Simţi că îl ia cu ameţeală şi că i se face greaţă la amintirea numelor şi chipurilor tuturor acelor oameni. Parcă le şi auzea vocile. Ba chiar le *auzea* vocile.

Puhtoorak avusese dreptate: locul acesta era acum un sălaş pentru *piifixaaq* – fantome răzbunătoare care rămâneau în urmă şi-i bântuiau pe cei vii.

Pe patul lui Francis Rawdon Moira Crozier se afla un cadavru.

Din câte îşi putuseră da ei seama era singurul cadavru de la bord.

Dar de ce s-o fi hotărât să moară în patul meu? se întrebă Crozier.

Era un bărbat cam de aceeaşi înălţime cu el. Murise complet îmbrăcat sub pături, fapt destul de straniu, căci trebuie că se întâmplase în toiul verii. Dar Crozier nu-i putu ghici identitatea nici după paltonul, căciula ori pantalonii din lână.

Mâinile omului, încheieturile acestora şi gâtul erau înnegrite şi mumificate; dar atunci când îi văzu chipul, Crozier îşi dori ca prin luminatoarele Preston de deasupra să nu fi pătruns nicio rază de lumină.

Ochii mortului erau două bile negre. Părul şi barba îi erau atât de lungi şi de încâlcite că părea foarte posibil ca ele să fi continuat să-i crească şi după moarte. Din buzele încreţite nu-i mai rămăsese aproape nimic, dezgolindu-i dinţii şi gingiile.

Dinţii aceia erau cea mai tulburătoare din toate trăsăturile lui. În loc să fi căzut din cauza scorbutului, cei din faţă erau toţi la locurile lor, laţi, puternici, de culoarea fildeşului şi incredibil de lungi – de şase centimetri, cel puţin – ca şi cum i-ar fi crescut aşa cum cresc colţii iepurilor sau ai şobolanilor atunci când nu găsesc nimic de ros; şi

cresc, şi tot cresc, până când ajung să se curbeze şi intră în gâtul bietei vietăţi.

Nu puteau exista pe faţa pământului dinţi de rozător ca dinţii aceştia ai mortului. Dar uite-i în faţa ochilor lui Crozier, în lumina cenuşie a înserării care intra prin luminatorul fostei lui cabine. Şi acum îşi dădu el seama că nu era primul lucru imposibil pe care îl văzuse sau trăise în ultimii ani. Şi bănuia că nu avea să fie ultimul.

Să plecăm de aici, îi spuse prin semne lui Silence. Nu voia să-i vorbească prin gânduri aici, unde îi puteau auzi alte creaturi.

A trebuit să folosească un topor de incendiu ca să spargă chepengul de la bocaportul principal care fusese bătut în cuie. Nu se opri să se gândească cine anume închisese bocaportul şi de ce şi nici dacă cel din fosta lui cabină mai trăia atunci când fusese ferecat înăuntru. Aruncă toporul cât colo şi o ajută pe Silence să urce scara pe covertă.

Corbul începuse să se foiască, dând semne că avea să se trezească din clipă în clipă, dar Silence îl legănă uşurel şi cel mic adormi la loc.

Aşteaptă aici, îi ceru el prin semne şi coborî din nou pe puntea inferioară.

Mai întâi aduse sus teodolitul cel greu şi câteva din vechile lui manuale, măsură repede poziţia soarelui şi o notă pe unul din cotoarele pătate de sare. Apoi le duse iarăşi jos şi le puse la o parte. Îşi dădea seama că stabilirea poziţiei navei era poate cel mai inutil lucru pe care îl făcuse vreodată în lunga-i viaţă plină de lucruri inutile. Dar ştia că trebuia să-l facă.

La fel cum trebuia să le facă şi pe celelalte.

Coborî pe ultima punte, intră în întunericul din Magazia Artileristului şi sparse trei butoaie cu praf de puşcă. Apoi turnă praful pe jos, mai întâi pe puntea aceea, apoi pe scara ce cobora în cală (unde el nu avea de gând să se

ducă). Turnă conţinutul celui de-al doilea butoi pe puntea inferioară (insistând ceva mai mult în fosta lui cabină); iar praful din al treilea butoi îl turnă de-a lungul covertei înclinate, unde îl aşteptau Silence şi copiii. Asiajuk şi ceilalţi de jos se uitau la el de la zece metri depărtare de babord. Câinii urlau şi se smuceau să scape din hamurile saniei. Bătrânul şaman sau, mai degrabă, unul dintre vânători îi priponise bine de gheaţă.

Crozier voia să rămână la aer, chiar dacă lumina după-amiezii începuse să pălească înspre seară, dar se forţă să mai coboare o dată pe puntea de jos.

Vărsă pe toate cele trei punţi o dâră groasă de ulei de lampă din ultimul butoi rămas pe navă, având grijă să îmbibe bine uşa şi peretele cabinei lui. Ezită doar în pragul Sălii Mari din care se uitau încremenite la el sute şi sute de cotoare de cărţi.

Spune-mi, Doamne al meu, ce rău aş face dacă aş lua câteva ca să mă ajute în iernile lungi ce vor veni?

Dar acum şi cărţile purtau în ele întunecatul *inua* al acestei corăbii a morţii. Cu lacrimi în ochi, vărsă ulei de lampă peste ele.

Goli butoiul pe puntea superioară şi îl aruncă departe, peste bord.

Mai cobor o singură dată, îi promise el lui Silence mişcându-şi degetele. *Du-te pe gheaţă cu copiii, iubirea mea.*

Chibriturile „Lucifer[23]„ erau tot acolo unde le lăsase el cu trei ani în urmă: în sertarul măsuţei din propria cabină.

Preţ de o clipă i se păru că aude scârţâitul patului şi foşnetul aşternuturilor îngheţate şi parcă şi trosnet de tendoane şi fu convins că mumia se ridică şi întinde spre el degetele-i înnegrite, cu unghii îngălbenite şi mult prea lungi.

---

[23] Nume dat unor chibrituri de la începutul secolului al XIX-lea, inventate de Samuel Jones, chimist londonez (n. tr.).

Dar nu se întoarse. Şi nici nu fugi de acolo. Şi nici nu se uită înapoi. Cu chibriturile în mână, ieşi încet din încăperea care-i fusese casă atât de multă vreme şi plecă de acolo păşind peste dârele de praf negru de puşcă şi de ulei de balenă.

Coborî pe scara principală ca să arunce primul chibrit. Aerul era atât de rarefiat acolo, încât aproape refuză să se aprindă. Dar apoi praful de puşcă luă foc cu un pufnet înfundat, aprinzând un perete îmbibat cu ulei, şi flăcările o luară la goană spre pupă.

Cu toate că ştia că ar fi fost de ajuns să incendieze doar ultima punte de deasupra calei – după şase ani petrecuţi în deşertul acesta arctic, lemnul de acolo ajunsese uscat precum iasca – se opri totuşi să aprindă şi dârele de praf de puşcă de pe puntea inferioară şi cea superioară.

Apoi sări peste bord, pe rampa de gheaţă din stânga navei, blestemând amarnic atunci când îl înjunghie durerea în piciorul nerefăcut complet. Ar fi trebuit să coboare pe treptele din parâme ale tachelajului, aşa cum făcuse Silence.

Şchiopătând ca un moşneag – moşneagul care va fi nu peste prea multă vreme –, Crozier se duse lângă ceilalţi care îl aşteptau pe gheaţă.

Nava a ars o oră şi jumătate înainte să se scufunde.

Incredibil incendiu. Noaptea lui Guy Fawkes[24] deasupra Cercului Arctic.

Categoric nu ar fi avut nevoie să folosească praful de puşcă şi uleiul de lampă. Scândurile, pânzele şi bârnele erau atât de uscate încât întreaga navă explodase aidoma uneia din bombele incendiare pe care HMS *Terror* fusese proiectată să le lanseze cu multe decenii în urmă.

S-ar fi scufundat oricum peste câteva săptămâni sau luni. S-ar fi scufundat de îndată ce s-ar fi topit gheţurile. Lovitura

[24] Noaptea lui Guy Fawkes – comemorare din 5 noiembrie a fiecărui an prin focuri de artificii a morţii complotistului Guy Fawkes (n. tr.).

de graţie fusese gaura făcută de topoarele vânătorilor în carena ei.

Dar nu din cauza asta a vrut el să îi dea foc. Dacă l-ar întreba cineva, deşi asta nu se va întâmpla niciodată, n-ar fi în stare să explice de ce i se păruse necesar ca *Terror* să ardă. Ştia că nu voia ca „salvatorii” britanici să dea năvală peste nava abandonată şi să ducă acasă istorii macabre cu care să-i înspăimânte pe cetăţenii Angliei, oferind domnilor Dickens şi Tennyson motive de inspiraţie prin care să atingă noi cote de elocvenţă siropoasă. Şi mai ştia că salvatorii aceia nu ar fi dus doar impresii înapoi în Anglia. Ceea ce pusese stăpânire pe navă era la fel de periculos ca ciuma. Văzuse asta cu ochii sufletului şi cu toate simţurile lui de om şi de *sixam ieua.*

Oamenii Adevăraţi izbucniră în urale atunci când se prăbuşiră catargele în flăcări.

Se îndepărtaseră cam la o sută de metri de foc. *Terror* îşi săpa singură mormântul în gheţuri şi imediat după ce căzură arborii şi tachelajele, nava incendiată coborî sâsâind şi bolborosind în adâncuri.

Zgomotele focului îi treziră pe copii, iar flăcările încălziseră aerul de deasupra gheţurilor. Silna, arţăgosul Asiajuk, Najua cea cu sânii mari, vânătorii, Inupijuk cel cu rânjet vesel, ba chiar şi Taliriktug îşi scoaseră hainele din blană şi le îngrămădiră pe *kamatik.*

Dar nu plecară de acolo nici când se isprăvi spectacolul, iar nava nu se mai vedea şi soarele se scufunda şi el peste orizontul sudic şi umbrele lor începuseră să se alungească peste gheţurile cenuşii. Rămaseră pe loc să se bucure de căldură şi să strângă resturile fierbinţi împrăştiate în jur.

Într-un târziu făcură drumul înapoi, peste insulele mici, intenţionând să ajungă pe insula principală înainte de a face popas. Le era de folos lumina difuză a nopţii de vară arctică. Toţi voiau să iasă de pe banchiză, toţi voiau să plece cât mai repede din locul acela înainte de a se lăsa

întunericul deplin. Nici câinii nu mai lătrau şi nu mai mârâiau şi parcă trăgeau cu mai multă vigoare la sanie, dorindu-şi şi ei să se întoarcă pe uscat. Asiajuk sforăia sub blănurile de pe sanie, dar cei doi copii erau treji şi cu chef de joacă.

Taliriktug o luă pe năzdrăvana Kanneyuk pe braţul stâng şi cu cel drept o cuprinse pe Silna-Silence pe după umeri. Corbul, în braţele mamei sale, se vânzolea şi dădea din mânuţe, cerându-i astfel să-l pună jos ca să încerce să meargă singur.

Şi Taliriktug se întrebă atunci, nu pentru prima dată, cum vor reuşi oare un tată şi o mamă fără darul vorbirii să disciplineze un băieţel atât de încăpăţânat. Dar îşi aminti – din nou, nu pentru prima oară – că el aparţinea acum uneia din puţinele culturi din lume care nu-şi punea problema disciplinării copiilor îndărătnici. Corb avea deja un *inua* al unui bărbat destoinic în el. Iar părintele lui va trebui să aibă răbdare ca să vadă cât de destoinic se va dovedi acesta.

Acel *inua* care îi aparţinuse lui Francis Crozier şi care acum trăia în Taliriktug nu-şi făcea iluzii că viaţa ar fi altfel decât jalnică, urâtă, degradantă şi scurtă.

Dar poate că nu era obligatoriu să fie şi solitară.

Cu braţul în jurul umerilor Silnei, încercând să nu bage în seamă sforăitul horcăit al şamanului şi nici faptul că micuţa Kanneyuk tocmai ce făcuse pipi pe cea mai bună parka de vară a tatălui său, ignorând, de asemenea, zvârcolelile şi miorlăielile agitatului său fiu, Taliriktug şi Crozier se îndreptară spre est, spre locul unde începea uscatul.

GLOSAR

gabie – platformă la capătul de sus al catargului, servind drept post de observaţie

gabier – marinar care face serviciul de veghe pe gabie

arboret – partea superioară a catargului

bompres – catarg din vârful prorei unui vas cu pânze

pescaj – adâncimea de cufundare în apă a unei ambarcaţiuni

pic – compartiment etanş de coliziune

teugă – construcţie uşoară, pe puntea superioară, la proră, în care sunt amenajate magazii şi uneori încăperi pentru echipaj

calafat – cârlţi îmbibaţi în catran, cu care se astupă crăpăturile punţilor de lemn ale navelor

santină – spaţiu în fundul unei nave unde se adună apele de condensare, de infiltraţie etc., ce vor fi apoi evacuate cu ajutorul pompelor

arimare – aranjarea şi fixarea încărcăturii pe o navă

saulă – parâmă subţire

sabord – deschizătură în pereţii laterali ai navei pe unde se scot ţevile tunurilor

sloiuri imobile – în original: *pancake ice* – sloiuri fixe cu diametrul între 30 centimetri şi 3 metri, groase de 10 centimetri

gheaţă fixată – în original: *fast ice* – sloiuri cu grosime de 22,5 metri, fixate de ţărmuri şi înaintând spre larg pe distanţe ce pot ajunge până la 20 de metri

zai – crustă subţire de gheaţă

mascarea velelor – interpunerea unei vele între vânt şi o altă velă, împiedicând-o să primească vânt

serac – turn de gheaţă, proeminenţă rezultată din intersectarea crăpăturilor dintre gheţari

Briciul (Lama) lui Occam – teorie conform căreia cea

mai simplă explicaţie este, de obicei, cea corectă

cambuză – bucătăria de la bordul navei

tachelaj – ansamblul parâmelor folosite la manevrarea pânzelor şi a vergilor de pe o navă

chilă – elementul principal de rezistenţă din osatura unei nave, dispus pe fundul acesteia în plan longitudinal

parhelie – fenomen optic, constând în apariţia unor pete luminoase, rotunde, în jurul soarelui, ca urmare a reflectării luminii solare în acele de gheaţă din atmosferă

dunetă – construcţie mai înaltă de la pupa unei nave, unde se află cabinele

habitaclu – locaş special al busolei pe o navă arbore

artimon – catarg de la pupă

etambreu – deschidere în puntea unei nave pentru montarea catargului

forpic – compartiment etanş la prora navei în care se păstrează lanţurile de ancoră, vopsele, parâme etc.

etravă – element de rezistenţă care închide corpul navei la prora şi cu care nava îşi deschide drumul la înaintarea prin apă

bocaport – deschidere din puntea unei nave pe unde se introduc mărfurile în magazie

sart – otgon folosit la fixarea laterală a catargelor şi la prinderea scărilor pentru urcarea pe acestea

arboradă – ansamblul catargelor şi vergilor de pe navă

foc – velă triunghiulară de la bompres

trincă – pânză pătrată de la baza trinchetului

trinchet – arborele mic de la prora

pilotină – navă uşoară care însoţeşte vasele mari la intrarea şi ieşirea din port, şi care transportă piloţii la bordul acestora

cuter – navă mică din lemn, cu un singur catarg şi formă alungită

bare – velier cu trei arbori şi velatură pătrată

etambou – element de rezistenţă din scheletul unei

nave, amplasat la pupa, şi care susţine cârma

copastie – bordură din lemn sau metal montată în partea superioară a parapetului bordajului unei nave

greement – ansamblul catargelor, velelor şi parâmelor unei ambarcaţiuni cu pânze

a grea – a echipa o ambarcaţiune cu greementul necesar